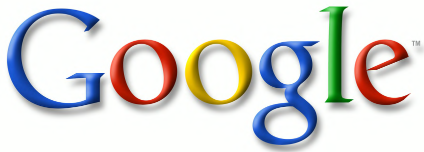

Harald Jensen
Kjøbenhavn. Danmark, 1902

250. Natten.

Schehersad och Dinarsad.

[Alf laila]

TUSEN OCH EN NATT.

Första fullständiga,

med talrika Illustrationer försedda,

Swenska öfwersättningen

af

GUSTAF THOMÉE.

Öfversedd och med Inledning öfver dessa Sagors tillkomst ökad

af

H. G. LINDGREN,
Professor och Prost i Tierp, Ledamot af K. N. O.

I. Bandet.

STOCKHOLM.
PHILIPP J. MEYERS FÖRLAG.

TRYCKT HOS C. M. THIMGREN, 1854.

Inledning.

Uti den Barmhertige och Allgode Gudens Namn!

Prisad vare Gud, den Allgode Herrskaren, som hvälft himlarna utan några stödjepelare och utbredt jorden såsom ett kläde, — och välsignelse och frid öfver Apostlarnes herre, vår herre och mästare Mohammed, och hans ätt; välsignelse och frid, beständig och stadigvarande, ända till domens dag!

Vi fortsätta. — De före oss hädangångna slägtenas lefnad är för efterverlden en spegel, hvari menniskan kan se de märkvärdiga tilldragelser, som vederfarits andra, och hemta lärdom deraf; när hon betraktar fordna tidsåldrars händelser och allt hvad de under dem lefvande måst genomgå, lär hon att tygla sig sjelf. Lofvad vare Han, som inrättat det så, att hädangångna slägtens historia skulle bli nyttig till undervisning för dem, som sednare lefva. Af denna art äro de berättelser, som kallas Tusen och En Natt.

Det berättas (men Gud ensam är allvetande, lika väl som han är allvis och allsmägtig och allgod), att det uti fordna dagar uti Indiens och Chinas länder lefde en konung, som egde talrika härar och lifvakter och tjenare och husfolk; han hade tvenne söner, den ena en man af mogen ålder, den andra en yngling. Bägge de unga furstarne voro ypperliga ryttare, dock i synnerhet den äldre, som ärfde sin faders konungarike och styrde sina undersåter med så mycken rättvisa, att invånarne i hans land och hela hans rike på det högsta älskade honom. Hans namn var *Shah-*

rijâr; hans yngre broder hette ***Shah Semân*** och var konung i Samarkand. De regerade sina riken med rättskaffenshet, och bägge hade de under en tid af tjugo år beherrskat sina undersåter till dessas lycka och fromma. Sedan denna tid gått till ända, erfor den äldre konungen en innerlig längtan efter att få se sin broder och befallde sin vezir att begifva sig till denne och hemta honom.

Efter det han inhemtat vezirens råd i ämnet, befallde han denne att genast anskaffa dyrbara skänker, såsom hästar, smyckade med guld och dyrbara ädelstenar, och slafvar och sköna jungfrur och kostbara tyger. Derefter skref han till sin broder ett bref, hvari han uttryckte sin längtan efter att få se honom; och sedan han förseglat det samt lemnat det åt veziren, tillika med de ofvannämnda dyrbara skänkerna, befallde han denne att skyndsamt begifva sig å väg och göra allt för att snart komma tillbaka igen. Veziren svarade utan dröjsmål: jag hör och lyder! samt rustade sig genast till resan; inom tre dagar hade han ordnat allt hvad han behöfde för färden, och på fjerde dagen tog han afsked af konung Shahrijâr samt begaf sig å väg genom öknar och ödemarker. Han fortsatte resan både natt och dag, och alla de under konung Shahrijârs välde stående kungar, hvilkas hufvudstäder han for igenom, kommo honom till möte med dyrbara skänker af guld och silfver samt behöllo honom hos sig i tre dagar; på fjerde dagen följdes han af sina kungliga värdar en dagsresa till vägs, hvarefter de togo afsked af honom. På detta sätt fortsatte han sin resa tilldess han kom i närheten af staden Samarkand, dit han före sig skickade ett sändebud, som skulle underrätta konung Shah Semân om hans annalkande. Sändebudet begaf sig in uti staden, frågade efter vägen till palatset, trädde inför konungen, kysste golfvet framför honom och underrättade honom derom, att hans broders vezir vore nära; då befallde Shah Semân de förnämsta männen vid sitt hof och de store i sitt rike att begifva sig en dagsresa honom till möte; de åtlydde befallningen, och när de mött veziren, helsade de honom välkommen och gingo vid hans stigbyglar hela vägen tillbaka till staden. Der

trädde veziren inför konung Shah Semán, helsade honom med en bön om den Högstes bistånd i alla hans förehafvanden, kysste jorden framför honom, underrättade honom om hans broders önskan att se honom och aflemnade slutligen brefvet. Konungen tog detta, läste det och förstod dess innehåll; han svarade med ett uttryck af sin beredvillighet att efterkomma sin broders befallningar. Men — så sade han till veziren, — jag vill icke resa, förrän jag behållit dig hos mig i tre dagar. Han lät nu veziren inflytta i ett palats, som öfverensstämde med hans höga värdighet, lät uppslå tält för hans följe och förság dem alla med allt, som fordrades till föda och dryck; på detta sätt förflöto de tre dagarne. På fjerde dagen gjorde sig konungen sjelf redo till resan och lät medtaga dyrbara skänker, sådana som kunde anstå hans broder.

När dessa tillredelser voro vidtagna, sände han före sig sina tält, sina kameler och mulåsnor, sina tjenare och krigare, uppdrog åt sin vezir landets styrelse under sin frånvaro och begaf sig å väg till sin broders stater. Vid midnattstid kom han dock ihog, att han i sitt palats qvarlemnat någonting, som han bordt hafva med sig; han begaf sig tillbaka till palatset för att hemta det och såg sin gemål sofvande i hans säng, men vid hennes sida en likaledes sofvande negerslaf. Vid åsynen af detta blef verlden svart för hans ögon, och han sade till sig sjelf: "om detta kunnat inträffa, innan jag ännu hunnit afresa från staden, huru skall väl denna nedriga qvinna då uppföra sig, medan jag vistas hos min broder?" Han drog derefter sitt svärd och dödade dem bägge, der de lågo i sängen, samt begaf sig sedan genast tillbaka, gaf befallning om resans fortsättande och anlände till sin broders hufvudstad.

Shahrijår erhöll underrättelse om hans annalkande och begaf sig honom till mötes, helsade honom samt bjöd honom af hjertat vara välkommen. Han befallde, att alla hus i staden skulle målas och smyckas med anledning af den fröjdefulla händelsen, och satte sig ned för att vänskapligt samtala med sin broder men konung Shah Semán var tankspridd och sysselsatte sig blott med sin gemål och hennes beteende; den ytterligaste smärta bemäg-

tigade sig honom, hans ansigte blef blekt och hans kropp afmagrade. Hans broder varseblef denna förändring och föreställde sig, att den hade sin grund deri, att Shah Semán var så långt borta från sitt rike; han afhöll sig derföre från att oroa honom eller göra honom några frågor, tilldess några dagar gått till ända, då han ändtligen yttrade till honom: o, min broder, jag finner, att din kropp är afmagrad, och att ditt ansigte blifvit blekt. Han svarade: o, broder, jag har ett sår i mitt hjerta; — men han underrättade honom icke om sin gemåls uppförande, hvartill han sjelf varit vittne. Då sade Shahrijàr: Jag önskade, att du ville följa med på en jagt, hvem vet, om icke sådant kan bidraga till att skingra din sorg; — men han afböjde förslaget, och Shahrijàr begaf sig ensam på jagten.

Nu funnos i konungens palats några fönster, som vette ut åt trädgården; och medan Shah Semán stod vid ett af dessa fönster och såg ut derigenom, öppnades en dörr på palatset, och derifrån utgingo tjugo qvinnor och tjugo svarta slafvar; konungens gemål som var utmärkt genom sin utomordentliga skönhet och sina behag, följde dem till en springbrunn, der de alla afklädde sig och satte sig ned utmed hvarandra. Då ropade konungens gemål: Mesud! Nu kom en svart slaf till henne och omfamnade henne, hon besvarade hans omfamningar. Deras föredöme följdes af de andra fruntimren och slafvarne, och på detta sätt fortforo de att skalkas till slutet af dagen. — När Shah Semán såg detta skådespel, sade han vid sig sjelf: Vid Allah, mindre är min olycka än detta! Hans sorg och bedröfvelse voro nu mildrade, och han afhöll sig icke längre från hvarken mat eller dryck.

När hans broder kom tillbaka från jagten, och de hade helsat hvarandra, anmärkte konung Shahrijàr, att hans broder Shah Semán icke längre var så blek, att helsans färg åter syntes på hans ansigte och att han åt med god matlust; förvånad öfver denna förändring sade han: o, min broder, när jag sednast såg dig, var ditt ansigte blekt, men nu har dess naturliga färg återvändt; säg mig, huru det förhåller sig med dig! — Hvad beträffar förändringen i min naturliga ansigtsfärg, — svarade Shah Semán,

— så skall jag underrätta dig om anledningen dertill; men du får ursäkta, att jag ej förklarar huru jag återfått min förra hy. — Först, — sade Shahrijàr, — skall du berätta mig anledningen till din förändrade ansigtsfärg och till din sjuklighet; låt mig veta den! — Vet då, o, min broder, — svarade Shah Semán, — att, när du sände din vezir för att inbjuda mig till dig, beredde jag mig till resan, och när jag lemnat staden, kom jag ihog, att jag glömt efter mig den ädelsten, som jag skänkt dig; jag återvände derföre till mitt palats för att hemta ädelstenen, men fann der min gemål sofvande i min säng tillhopa med en svart slaf; jag dödade dem bägge och fortsatte resan till dig; men min själ var uppfylld med tanken på det, hvartill jag varit vittne, och detta var orsaken till förändringen af min hy samt till min sjuklighet. Nu borde jag berätta, huru jag återfått min naturliga ansigtsfärg; men du måste ursäkta, att jag ej meddelar dig förklaringen deröfver. När hans broder hörde dessa ord, sade han: jag besvär dig vid Allah, att du gör mig bekant med orsaken dertill, att du återfått din naturliga hy! — och nu berättade Shah Semán för honom allt hvad han sett. — Jag skulle vilja se detta med mina egna ögon, — yttrade Shahrijàr. — Låt då förkunna, att du åter ämnar dig ut på jagt, — sade Shah Semán; — men håll dig dold här hos mig, så skall du sjelf bli vittne dertill och se det med dina egna ögon.

Shahrijàr lät nu genast gifva tillkänna sin afsigt att företaga en ny jagtfärd. Trupperna begåfvo sig ut ifrån staden med sina tält, och konungen följde dem; men efter det han hvilat en stund i lägret sade han till sina tjenare: Låten ingen komma in till mig! och förklädde sig derefter samt återvände till sin broder i palatset. Här tog han plats vid ett af de åt trädgården vettande fönstren, och när han suttit der en kort stund, kommo fruntimren och deras herrskarinna ned i trädgården, åtföljda af de svarta slafvarne, samt betedde sig såsom konungens broder beskrifvit och fortforo dermed ända till tiden för aftonbönen.

När konung Shahrijàr sett denna syn, blef han utom sig af harm och sade till sin broder Shah Semán: Statt upp, och låtom oss begifva

oss hvart som helst och försaka vår konungsliga prakt, tilldess vi få se, huruvida sådan olycka som denna drabbat någon annan lika väl som oss; om detta icke är händelsen, skall döden för oss vara att föredraga framför lifvet. Hans broder gick in på förslaget; de lemnade palatset genom en bakport och vandrade oupphörligt, både dag och natt, tilldess de anlände till ett träd, som stod midt på en äng, invid en källa, icke långt ifrån hafsstranden. De drucko af källans vatten och satte sig ned för att hvila; och när det lidit något på dagen, sågo de, huru hafvet började häfva sig, och derifrån trädde en svart pelare, som höjde sig ända till himmelen och nalkades mot ängen. Förskräckta öfver denna syn klättrade de upp uti trädet, som var ganska högt, för att derifrån se, hvad som nu skulle komma. Och si! det var en ande af jättelik storlek, med bred panna och ofantlig kroppsmassa, som på hufvudet bar en kista. Han gick i land och kom till trädet, hvari de begge konungarne uppklättrat, satte sig vid dess stam, öppnade kistan och tog derutur ett mindre skrin, hvilket han likaledes öppnade; ur skrinet framträdde en ung qvinna, skön och härlig som den skinande solen. Anden kastade sina blickar på henne och sade: O, jungfru af ädel börd, hvilken jag bortfört under din brudnatt, jag önskar att sofva en liten stund; — dermed lade han sitt hufvud i hennes knä och insomnade. Jungfrun lyfte nu sitt ansigte mot trädet och såg der de bägge konungarne; hon flyttade andens hufvud ur sitt knä och lade det mot marken samt reste sig upp under trädet och gjorde tecken åt de bägge konungarne, likasom hade hon velat säga: kommen ned och frukten icke för denna ande! De svarade henne: vi besvärja dig vid Allah, att du håller oss ursäktade i denna sak! Men hon sade: jag besvär er vid densamme, att J kommen ned, och, om J det icke gören, skall jag väcka denna ande, som skall bereda er ett grymt dödssätt. När hon så skrämde dem, kommo de ned till henne; och sedan de stadnat hos henne så länge hon ville, upptog hon ur sin ficka en pung och framtog derur ett snöre, på hvilket nittioåtta signetringar voro uppträdda, och sade till dem: Veten J, hvad dessa betyda? De svarade: Vi veta det icke. Egar-

Anden och hans älskarinna.

ne till dessa ringar, — svarade hon, — hafva allesammans haft samma umgänge med mig som ni, utan att den här dumma anden vetat någonting derom; derföre lemnen mig era begge ringar, ni bröder! De lemnade henne sina signetringar, och hon sade derefter till dem: Denna ande röfvade bort mig under min brölloppsnatt och satte mig uti skrinet och lade skrinet uti kistan och fäste vid kistan sju lås samt nedlade mig sålunda fängslad på det brusande hafvets botten, under de svallande böljorna, ty han visste icke, att när någon af mitt kön beslutit att göra någonting, så kan ingenting hindra henne derifrån. I enlighet dermed säger en skald:

Lita aldrig på qvinnor och sätt ingen tillit till deras löften,
Ty deras behag och missbag bero af deras lidelser!
En låtsad kärlek bjuda de, och trolöshet döljer sig under deras slöja.
Kom ihog Josephs öde och var på din vakt mot deras list!
Vet du icke, att Iblis fördref Adam ur paradiset med en qvinnas tillhjelp?

Och en annan skald säger:

Vakta dig för att gifva varningar, ty derigenom blir den varnade mer lysten än förr, och derigenom stegras begäret till lidelse.
Om jag tillåter en sådan lidelse att uppkomma, så blir mitt öde detsamma som mången mans före mig.
Ty högeligen att beundra är i sanning den, som kunnat förbli oskadd af qvinnors list.

När de bägge konungarne hört dessa ord från hennes läppar, stodo de slagna med den ytterligaste häpnad och sade den ena till den andra: Om detta är en ande, och en större olycka har drabbat honom än oss, så är detta en omständighet, hvilken bör lända oss till tröst, — och de vände genast derefter tillbaka hem samt anlände till staden.

Så snart de inträdt inom palatset, lät Shahrijàr halshugga sin gemål, tillika med fruntimren och de svarta slafvarne, och från den stunden gjorde han det till en vana, att, så ofta han lät en jungfru dela sin säng, lät han taga hennes lif, så snart natten var till ända. På detta sätt fortfor han i trenne år, och folket började föra upproriskt tal emot honom och

flydde med sina döttrar, så att det icke i hela staden fanns någon enda giftvuxen jungfru qvar längre. Sådant var förhållandet, när konungen befallde sin vezir att förskaffa honom en jungfru efter hans vana; och veziren gick bort för att uppsöka en, men kunde icke finna någon, utan återvände hem nedslagen och vredgad samt fruktande för konungens förtrytelse.

Veziren hade tvänne döttrar; den äldsta hette *Sherasád*, den yngre *Dinjásád*. Den förstnämnda hade läst åtskilliga historiska böcker och fordna konungars lefvernesbeskrifningar samt berättelser om hädangångna slägten; det säges, att hon samlat tusen volymer historieböcker, innehållande berättelser om fordom lefvande menniskor och konungar samt verk af skalder, och vid detta tillfälle yttrade hon till sin fader: Hvarföre ser jag dig så förändrad, så nedtryckt af bekymmer och lidanden? Det har blifvit sagdt af en bland skalderna:

Säg honom, som är nedtryckt af sorg, att sorgen icke skall fortfara för alltid!
Likasom lyckan har en öfvergång, så har olyckan också detsamma.

När veziren hörde dessa ord af sin dotter, berättade han henne allt, som händt honom med hänseende till konungen, och derpå svarade hon: Vid Allah, o min fader, gif mig till äkta åt denna konung; antingen skall jag dö och friköpa en af de rättroendes döttrar, eller skall jag lefva och bli orsaken till allas befrielse ifrån honom. — Jag besvär dig vid Allah, — utropade han, — att du icke utsätter dig för en sådan fara; men hon svarade: det måste så ske! — I sådant fall, — återtog han, — fruktar jag, att dig skall hända detsamma som det hände med åsnan och oxen och bonden. — Hvad var det, o min fader? — frågade hon.

Vet, o min dotter, — sade veziren, — att det en gång lefde en köpman, som egde rikedom och boskap samt hade en hustru och barn, och Gud, hvars namn vare prisadt! hade derjemte utrustat honom med förmågan att förstå djurens och foglarnas språk. Denna köpman hade sin bostad på landet, och i sitt hus höll han en åsna och en oxe. När oxen kom till det ställe, der åsnan var bunden, fann han henne ryktad och put-

sad; i hennes krubba låg siktadt korn och fint skuren halm, och åsnan stod der i all beqvämlighet, ty hennes husbonde brukade rida henne blott tillfälligtvis, när hans göromål så fordrade, och snart vända tillbaka; och det hände en dag, att husbonden hörde oxen säga till åsnan: Måtte ditt foder göra dig godt! Jag är utmattad af ansträngningar, medan du njuter hvila; du äter siktadt korn, och menniskorna passa upp på dig; blott sällan rider din husbonde dig och kommer då snart tillbaka; men jag får oupphörligt draga plogen och gå för qvarnen. Åsnan svarade: När du kommer ut på åkern, och man lägger oket på din hals, lägg dig omkull och stig ej åter upp igen, äfven om man slår dig, eller, om du stiger upp, så kasta dig omkull ännu en gång; när man då fört dig tillbaka och kastat bönorna för dig, så ät icke af dem, likasom skulle du vara sjuk; låt bli att äta och dricka under en dag eller två dagar eller tre dagar, och på det sättet skall du få hvila från arbete och mödor. När nu drängen kom till oxen med foder, åt han knappast någonting deraf, och på morgonen, när drängen kom tillbaka och skulle sätta honom för plogen, fann han oxen till utseendet illamående och sjuk; då sade köpmannen: tag åsnan och låt henne i stället draga plogen hela dagen! Drängen gjorde efter husbondens befallning, och när åsnan kom tillbaka mot aftonen, tackade oxen henne för hennes välgerning att hon befriat honom från arbetet denna dag; men åsnan gaf honom icke något svar, ty hon ångrade bittert sitt gifna råd. Följande dag kom plogdrängen tillbaka, tog åsnan och plöjde med henne ända till aftonen; och åsnan kom tillbaka med halsen halfflådd af oket samt ytterligt utmattad och kraftlös; men oxen såg på henne samt tackade och lofprisade henne. Åsnan utbrast: Jag lefde i lugn och ro; ingenting annat än min förvetenhet har gjort min olycka. Derefter sade hon till oxen: Vet, att jag är en, som vill gifva dig ett godt råd. Jag hörde vår husbonde säga: om icke oxen stiger upp, så skall du föra honom till slagtaren, att denne må slagta honom, och gör sedan en läderbordduk af hans hud. — Jag är derföre rädd för ditt lif och har velat varna dig; frid vare med dig! När oxen hörde

dessa åsnans ord, tackade han henne och sade: I morgon skall jag gå med friska krafter; — derefter åt han upp allt sitt foder samt till och med slickade krubban. — Deras husbonde hade imellertid afhört deras samtal.

Morgonen derpå kommo köpmannen och hans hustru till oxens krubba och satte sig ned der; och drängen kom och förde ut oxen, och när oxen såg sin husbonde, började han slå med svansen samt både med bölningar och rörelser visa, huru frisk han var; han hoppade och skuttade, så att köpmannen skrattade, tilldess han icke längre kunde hålla sig uppe på sina ben. Hans hustru blef förvånad och frågade honom: Hvaråt skrattar du? Han svarade: åt någonting, som jag sett och hört; men detta kan jag icke omtala, ty, om jag det gjorde, skulle jag dö. Hon sade: du måste säga mig orsaken, hvarföre du skrattade, äfven om du skulle dö. — Jag kan icke säga det, — svarade han. — Fruktan för döden afhåller mig derifrån. — Du skrattade endast åt *mig*, — invände hon; och hon upphörde icke att ligga öfver honom med sina böner, förrän han blifvit alldeles utom sig och tvungen att ge vika. Derföre sammankallade han sina barn och skickade efter Kadi med vittnen, på det han måtte förklara sin yttersta vilja och meddela henne hemligheten och dö; han älskade henne nämligen på det hjertligaste, emedan hon var dotter af hans farbror och moder till hans barn, och han hade lefvat med henne till hundradetjugo års ålder. När hans familj och hans grannar voro samlade, berättade han för dem, huru allt hängde tillhopa, och sade dem, att, så snart han upptäckt hemligheten, så skulle han dö; då sade hvar och en af de närvarande till henne: vi besvärja dig vid Allah, att du måtte afstå ifrån din önskan och icke tvinga din make samt dina barns fader till att dö. Men hon sade: Jag vill icke sluta, förrän han berättar mig allt, om han än skulle dö derför. De upphörde nu med sina böner, och köpmannen lemnade dem samt gick till stallet för att förrätta sin tvagning och derefter återvända, berätta sin hemlighet och sedan dö.

Men köpmannen hade en tupp med femtio hönor under sig, och han

hade likaledes en hund; och han hörde hunden ropa till tuppen och göra honom förebråelser och säga: Kan du vara lycklig, då vår husbonde är nära döden? Tuppen frågade: Huru så? — och hunden berättade alltsammans för honom. Då utropade tuppen: Vid Allah, vår husbonde saknar förstånd; jag har *femtio* hustrur och kan göra dem alla till nöjes, hvaremot han, som har blott *en*, icke kan uppgöra denna sak med henne; hvarföre tager han icke några spön af mulbärsträdet och går in i hennes kammare samt låter henne smaka dem, tilldess hon dör eller afstår ifrån sin envishet. Efter den betan skulle hon aldrig göra honom några frågor om någonting. — När köpmannen hörde dessa tuppens ord till hunden, kom han åter till förstånd igen och beslöt att piska förvetenheten ur henne. — Kanske, — tillade veziren till sin dotter Sherasád, — borde jag nu göra med dig såsom köpmannen gjorde med sin hustru. Hon frågade: Hvad gjorde han? Veziren svarade: Han gick in i hennes kammare, efter det han först skurit sig några spön af mulbärsträdet och gömt dem der, och nu sade han till henne: Kom in hit, att jag måtte berätta dig hemligheten, medan ingen ser mig, och sedan dö! — och när han kommit in, låste han igen dörren och slog henne, tilldess hon blef nästan sanslös och ropade: Jag ångrar mig! Derefter kysste hon hans händer och fötter, ångrade sig och gick ut med honom, och alla de församlade och hennes familj gladdes, och de lefde lyckligt med hvarandra ända till sin lefnads slut.

När vezirens dotter hört sin fars berättelse, yttrade hon till honom: Det måste bli såsom jag begärt. Derföre prydde han henne på det dyrbaraste och förde henne till konung Shahrijàr. Men hon hade redan samtalat med sin yngre syster och sagt till henne: När jag kommit till konungen, så skall jag sända och bedja dig komma; när du kommer till mig och finner tillfället lämpligt dertill, skall du säga till mig: min syster, berätta mig någon sällsam historia, på det tiden måtte gå fortare, medan vi äro vakna, — och jag skall då för dig berätta en historia, hvilken, i fall det är Guds vilja, skall bli ett medel till vår befrielse.

Hennes fader veziren förde henne nu till konungen, som blef glad, när han såg honom och frågade: Har du fört med dig det, som jag begärde? Han svarade: Ja! När konungen kom in till henne, grät hon, och han sade till henne: Hvarföre är du bedröfvad? Hon svarade: O konung, jag har en ung syster, och jag önskade taga afsked af henne. Konungen sände bud efter systern, och hon kom till Sherasád och omfamnade henne och satt vid foten af sängen; och när hon tyckte sig hafva funnit ett lämpligt tillfälle, sade hon: Vid Allah! O, min syster, berätta oss någon historia, på det tiden måtte gå fortare, medan vi sitta vakna. Det vill jag gerna göra, — svarade Sherasád, — om den mägtiga konungen tillåter mig. När konungen, som icke kunde sofva, hörde dessa ord, tyckte han det skola vara roande att afhöra berättelsen, och under första natten af de tusen och en begynde Sherasád sina föredrag som följer.

FÖRSTA NATTEN.

Berättelsen om Köpmannen och Anden.

Det har blifvit mig berättadt, lycksalige konung, — sade Sherasád, — att fordom lefde en köpman, som egde stora rikedomar och dref en vidsträckt handel med kringliggande länder. En dag satt han upp på sin häst och reste till ett i grannskapet beläget land för att indrifva fordringar der; eftersom värmen blef honom besvärlig, satte han sig ned under ett träd i en trädgård och stack ned sin hand i fickan på sin sadel och förtärde en bit bröd samt en dadel, som han upptagit derur. Sedan han förtärt dadeln, kastade han bort kärnan, och i ögonblicket stod der för honom en ande af ofantlig kroppsstorlek, som höll ett blottadt svärd i handen, nalkades honom och sade: Statt upp, på det jag må döda dig, såsom du har dödat min son! Köpmannen frågade: Huru har jag kunnat döda din son? Han svarade: När du hade uppätit dadeln och kastade bort kärnan, träffade denna min son på bröstet, och eftersom ödet hade afkunnat sin dom öfver honom, dog han i ögonblicket.

När köpmannen hörde desa ord, utropade han: Sannerligen, Gudi tillhöra vi, och till honom måste vi sannerligen återvända! Det finnes ingen kraft eller magt annat än hos Gud, den aldrahögste, den störste! Om jag dödat din son, så har jag icke gjort det med afsigt, utan det har skett mig ovetande; och jag sätter min lit till dig, att du skall förlåta mig. Anden svarade: att du dör, är oundvikligt, eftersom du dödat min son, — och med dessa ord grep han honom och kastade honom till jorden samt höjde sin arm för att hugga till med svärdet. Köpmannen började bitterligen gråta och sade till anden: Jag hemställer min sak till Gud, ty ingen kan undvika hvad han beslutit; han fortsatte vidare sin klagan och upprepade följande verser:

Tiden består af tvänne dagar, den ena klar, den andra töcknig; lifvet består af två hälfter, den ena trygg, den andra hotande med faror.

Säg till den, som hånar oss i olyckan: Månne lyckan visar sig ogunstig mot någon annan än den, som höjer sig öfver hopen?

Ser du icke, huru lik flyta på hafvets yta, medan den dyrbara perlan stadnar qvar i dess fjermaste djup?

När tidens hand leker med oss, meddelas oss olyckan genom hans kyss.
På himmelen finnas stjernor, som icke kunna räknas; men icke en blir förmörkad med undantag för solen och månen.
Huru många gröna och torra träd finnas icke på jorden; men icke något är utsatt för stenkastning, annat än det, som bär frukt.
Du tänkte allt godt om dagarna, så länge allt gick dig väl i hand, och fruktade icke för det onda, som ödet har i sitt sköte.

När han slutat dessa verser, sade anden till honom: Spar dina ord, ty din död kan icke afvändas!

Här varseblef *Sherasád*, att dagen grydde, och berättade icke vidare; men konung Shahrijárs inre glödde af längtan efter berättelsens fortsättande.

När morgonrodnaden inbrutit, sade *Dinjásád* till sin syster: Vid Gud, hur skön, hur täck och hur underbar är icke din berättelse! Hon svarade: Hvad är detta i jemförelse med det, som jag skall berätta nästa natt, om min herre, konungen, låter mig lefva; det skall bli ännu mer underbart och öfverraskande. Då sade konungen: Vid Gud, jag skall icke låta döda dig, förrän jag hört det öfriga af berättelsen; först efter nästa natt skall du dö. — Det var nu full dager, och solen började skina, hvarföre konungen stod upp och sysselsatte sig med sina regeringsangelägenheter.

Veziren, Sherasáds fader, var högeligen förvånad, när konungen ända till aftonen besörjde regeringsgöromålen. Konungen begaf sig då till sitt palats och sitt sofrum, dit Sherasád måste följa honom.

Sedan detta skett, hvilade bägge något litet; men nu sade *Dinjásád* till sin syster: Jag besvär dig vid Gud, min syster, om du icke sofver, så låt oss höra någon af dina vackra berättelser, på det vi måtte fördrifva tiden, medan vi vaka!

Då sade konungen: Afsluta först berättelsen om köpmannen och anden, ty den behagar mig. Och Sherasád sade: Det länder mig till nöje och heder, lycksalige konung!

ANDRA NATTEN.

Sherasád talade: Man påstår, lycksalige konung, att när anden lyfte sin hand med svärdet, köpmannen sade till honom: O ande, jag har skulder att betala, och jag eger mycken rikedom, och jag har barn och en hustru, och jag har derjemte panter i min ego; låt mig derföre återvända till mitt hem och gifva hvar och en hvad honom tillhör, och sedan skall jag återvända till dig; jag binder mig med ed och löfte, att jag skall återvända till dig, och du skall göra hvad du vill, och Gud är vittne till det, som jag säger. Detta löfte gillades af anden, som lemnade köpmannen fri och gaf honom tid till årets slut.

Köpmannen återvände till sitt hem, uträttade allt det, som ålåg honom att göra, betalade hvar och en hvad han var honom skyldig, samt underrättade hustru och barn om det, som händt honom; de och hela hans familj fällde tårar, när de hörde det. Han utnämnde en förmyndare för sina barn och stadnade hos de sina till årets slut; då tog han sin svepning under armen, bjöd farväl af sitt hushåll, sina grannar och slägtingar samt begaf sig å väg med sorg i hjertat, medan hans anhöriga gräto och klagade efter honom.

Han fortsatte sin väg, tilldess han kommit till den ofvannämnda trädgården, och nu var det första dagen på det nya året. När han satt der gråtande öfver det öde, som väntade honom, närmade sig till honom en ålderstigen sheik, som ledde en gazell, bunden vid en kring halsen gående kedja. Sheiken helsade köpmannen, önskade honom lång lefnad och frågade honom: Hvad är skälet, hvarföre du sitter på detta ställe, hvilket är ett tillhåll för andar? Köpmannen meddelade honom nu hvad som händt honom med anden och skälet, hvarföre han satt der, hvaröfver sheiken, gazellens egare, blef högeligen förvånad och sade: Vid Allah, o min broder, din tro är stor, och din berättelse underbar. Om den vore inpräglad i hjertat, skulle den kunna lända till varning för den, som vill mottaga varning. Och han satte sig ned bredvid honom och sade: Vid Allah, o min broder, jag vill icke lemna detta ställe, förrän jag sett hvad som kommer att tilldraga sig med dig och denna ande. Derpå satte han sig ned och samtalade med honom.

Här varseblef *Sherasád*, att dagen grydde, och hon upphörde att berätta. Hennes syster *Dinjásád* sade till henne: Hvad din berättelse

är skön och underbar, min syster! Men *Sherasád* svarade: Jag skall nästa natt berätta någonting ännu skönare och underbarare, så vida min herre konungen vill låta mig lefva.

TREDJE NATTEN.

Följande natt sade *Dinjásád* till sin syster: Jag besvär dig vid Allah, min syster, om du icke sofver, så låt oss åter höra en af dina vackra berättelser, på det tiden måtte gå fortare förbi, medan vi äro vakna! — och konungen tillade: fullända berättelsen om köpmannen! — Det länder mig till nöje och till ära, — svarade *Sherasád* och fortfor som följer:

Jag har hört, lycksalige konung, att, medan de så sutto der, blef köpmannen nästan ifrån sina sinnen; han blef betagen af räddhoga och skräck och ytterlig sorg och ångest. Och medan egaren af gazellen satt bredvid honom, si! då nalkades åter en sheik, som förde med sig två svarta hundar; han helsade dem och frågade, hvarföre de sutto på detta ställe, hvilket var ett tillhåll för andar; och de berättade honom händelsen från begynnelsen till slut. De hade knappt suttit der en stund, förrän en tredje sheik nalkades med en apelkastad mulåsna, och äfven han ställde till dem samma fråga, hvilken besvarades på samma sätt.

Ett ögonblick derefter började stoftet och sanden uppröras samt förvandlades till en ofantlig sandpelare, hvilken närmade sig till dem ifrån djupet af öknen; och stoftpelaren föll tillsamman, och si! anden stod framför dem med ett draget svärd i sin hand och ögon, ur hvilka eldgnistor sprutade. Han närmade sig till dem, ryckte köpmannen ifrån dem och sade till honom: Statt upp, på det jag måtte döda dig, såsom du dödade min son, själen af min egen själ! Och köpmannen började klaga och gråta, och de tre sheikerna gåfvo likaledes tillkänna sin sorg genom ljudelig klagan och gråtande.

Här varseblef *Sherasád* dagens annalkande och tystnade. *Dinjásád* sade till henne: Ack huru skön och underbar är icke din berättelse, min syster! *Sherasád* svarade: Hvad är detta i jemförelse med det, som jag skall berätta er nästa natt, så framt min herre konungen låter

mig lefva? Det skall bli ännu mer underbart, förtjusande och hänförande. — Konungen brann af längtan att få höra berättelsens fortsättning, och han beslöt i sitt hjerta: Vid Gud, jag låter icke döda henne, inan jag förnummit slutet af berättelsen och hört, huru det gick med köpmannen; först derefter vill jag enligt min vana låta döda henne, likasom mina öfriga gemåler.

Han sysselsatte sig derefter med regeringsgöromålen och träffade hennes fader veziren, som högeligen förvånades öfver alltsammans. Ända till aftonen stadnade han uti divan, men begaf sig då tillbaka till sitt palats och lade sig till sängs; efter det han sofvit en stund med *Sherasád*, talade *Dinjasád*: Jag besvär dig vid Allah, min syster, om du icke sofver, så låt mig höra en af dina vackra berättelser, på det vi måtte fördrifva tiden, medan vi äro vakna! Systern svarade: Det gör mig nöje och heder, — samt berättade.

FJERDE NATTEN.

Det berättas, lycksalige konung, att, när anden ämnade döda köpmannen, den första sheiken, egaren af gazellen, återvann sin sjelfbeherrskning, kysste andens hand och sade till honom: o, du ande och krona för andarnes konungar, om jag för dig berättar historien om mig sjelf och denna gazell, och du finner densamma underbar samt mer underbar än denna köpmans, vill du i den händelsen åt mig afstå tredjedelen af ditt anspråk på hans lif? Han svarade: Ja, o sheik; om du berättar mig historien, och jag finner henne sådan du sagt, så skall jag åt dig afstå tredjedelen af mitt anspråk på hans lif.

Första Sheikens Berättelse.

Då sade sheiken: Vet, o ande, att denna gazell är dotter af min farbror, och hon är af mitt kött och blod. Jag tog henne till min hustru, medan hon var ung, och lefde med henne vid pass tretio år; men jag blef icke af henne välsignad med något barn, utan tog derföre en slafvinna och blef genom henne välsignad med ett barn af mankön, som liknade

den uppgående fullmånen, hade blixtrande ögon och fint penslade ögonbryn samt fullkomligt bildade lemmar; och gossen vexte upp, tilldess han uppnådde åldern af femton år. Vid denna tid måste jag helt oförmodadt företaga en resa till en viss stad och begaf mig dit med ett ansenligt förråd af handelsvaror.

Nu hade min fränka, denna gazell, som här står, allt ifrån sina tidigaste år lagt sig vinn om trolldom och spådomskonst, och under min frånvaro förvandlade hon ynglingen till en kalf, men hans moder till en ko och lemnade dem åt herdarnes omvårdnad. När jag efter längre tids förlopp kom tillbaka från min resa, frågade jag efter min son och hans moder; hon svarade: din slafvinna är död, och din son har flytt, och jag vet icke, hvart han tagit vägen. Sedan jag hört detta, tillbragte jag ett helt år med sörjande hjerta och tårfyllda ögon, till dess Offrets Fest *) kom; då sände jag bud till den, som hade mina hjordar under sin vård, och befallde honom att för min räkning utvälja en fet ko; han förde en sådan till mig; men denna ko var min slafvinna, hvilken blifvit förtrollad af denna gazell. Jag uppskörtade mina kläder och vek upp ärmarna, tog knifven i min hand och beredde mig till att slagta henne; men hon råmade och skriade så våldsamt, att jag släppte henne och lemnade henne åt herden med befallning att slagta henne och afdraga hennes hud. Han efterkom befallningen, men fann på kon hvarken fett eller kött eller någonting, annat än hud och ben, och när ångern icke längre hjelpte till någonting, ångrade jag, att jag låtit slagta henne. Jag lemnade henne derföre åt herden och sade till honom: Skaffa mig hit en fet kalf! och han förde till mig min son, som var förvandlad till en kalf. Och när kalfven såg mig, slet han sönder repet, med hvilket han var bunden, och kom till mig och smekte mig och uppgaf klagande läten, så att jag bevektes af medlidande med honom; och jag sade till herden: Skaffa mig hit en ko och släpp lös kalfven! — —

Här varseblef *Sherasâd*, att dagen grydde, och hennes syster tilltalade henne såsom förut, ehuru upprepandet deraf hädanefter utelemnas.

*) Stora Beiramsfesten.

FEMTE TILL ÅTTONDE NATTEN.

När sheiken, — så fortfor *Sherasâd*, — varseblef kalfvens tårar, rördes hans hjerta af medlidande med honom, och han sade till herden: låt denna kalf stadna qvar i boskapshjorden! — Under tiden hade anden uttryckt sin förvåning öfver den sällsamma berättelsen, och gazellens egare fortfor som följer:

O herre och konung öfver andarne, medan detta skedde, stod min fränka, denna gazell, och såg på samt sade: slagta denna kalf, ty han är fet! men jag kunde icke göra det, utan befallde herden att föra honom bort, och han tog honom samt gick sin väg. Men under det jag satt i mitt hus följande dag, kom han till mig och sade: o min herre, jag har att berätta dig någonting, hvaröfver du skall bli glad, och jag har att fordra en belöning för det jag medför goda underrättelser. Jag svarade: godt! och han fortfor: o köpman, jag har en dotter, som lärde sig trolldomskonst i sin ungdom af en gammal qvinna i vårt hus; och i går, när du lemnade mig kalfven, förde jag honom till henne, och hon såg på honom, höljde sitt ansigte, grät, men log derefter, och sade: o, min fader, har mitt anseende sjunkit så djupt i dina ögon, att du ställer mig inför främmande män? Hvar, — sade jag, — finnas här några främmande män, och hvarföre gråter du och skrattar? Hon svarade: denna kalf, som du har med dig, är en son af vår husbonde köpmannen, och vår husbondes hustru har förtrollat både honom och hans moder, och detta var skälet, hvarföre jag skrattade; men att jag grät, det härledde sig af sorg öfver hans moder, eftersom hans fader låtit slagta henne. Och jag blef högeligen förvånad öfver allt detta, så att jag skyndade hit för att underrätta dig om saken, så snart jag hunnit öfvertyga mig om att det börjat dagas.

När jag hörde herdens ord, o ande, begaf jag mig bort tillika med honom, berusad utan vin af den ytterliga glädje och lycksalighet, som jag erfarit; och jag anlände till hans hus, der hans dotter helsade mig och kysste min hand, hvarefter äfven kalfven kom fram till mig och började hoppa omkring mig. Och jag sade till herdens dotter: är det sannt, som du sagt rörande denna kalf? Hon svarade: ja, o min herre; han är i sanning din son och ditt hjertas lefvande ande. — O jungfru, sade jag, om du vill åter förvandla honom till menniska igen, så skall den boskap

och all annan mig tillhörig egendom, som din fader har under sin vård, bli din tillhörighet. Hon log och svarade: o, min husbonde, jag önskar icke all denna egendom annat än under tvänne vilkor; det första är, att du skall gifta mig med honom, och det andra, att jag skall förtrolla henne, som förtrollade honom, och dermed göra slut på hennes elakhet, ty i annat fall kan jag icke vara trygg för hennes konster. När jag hörde dessa ord, o ande, sade jag: du skall utomdess få all den egendom, som är under din faders vård, och hvad min fränka vidkommer, så må till och med hennes blod med rätta tillhöra dig. När hon hörde detta, tog hon en skål, fyllde den med vatten, upprepade en trollformel deröfver, stänkte af vattnet på kalfven och sade till honom: om Gud skapade dig till kalf, så behåll denna skapnad och blif icke förvandlad; men om du är förtrollad, så tag tillbaka din ursprungliga skepnad med tillåtelse af Gud, hvars namn vare prisadt! — Kalfven skakade nu på sig och blef till en menniska, och jag störtade mig i hans famn och sade: jag besvär dig vid Allah, att du berättar mig allt, som min fränka gjort åt dig och din moder! Nu berättade han mig allt, som tilldragit sig med dem bägge, och jag sade till honom: o, min son, Gud har gifvit dig en, som kunnat befria dig och hämnas dig, och jag gifte herdens dotter med honom, o ande, och derefter förvandlade hon min fränka till denna gazell. Eftersom jag händelsevis kom denna väg och fick se köpmannen, frågade jag honom hvad honom vederfarits, och när han underrättat mig derom, satte jag mig ned för att se, hur det skulle slutas. Detta är min berättelse. — Anden sade: den var sällsam nog, och jag afstår åt dig en tredjedel af mitt anspråk på hans lif.

Nu framträdde den andra sheiken, egaren af de bägge hundarna, och sade till anden: om jag meddelar dig berättelsen om mig sjelf och dessa bägge hundar, och om du finner denna berättelse lika underbar, vill du då äfvenledes åt mig afstå en tredjedel af denna köpmans lif? Anden svarade: Ja!

Berättelsen om den Andra Sheiken och de bägge Svarta Hundarna.

Då sade sheiken: vet, o herre öfver andarnes konungar, att dessa bägge hundar äro mina bröder. Min fader dog och lemnade oss i arf tretusen guldstycken, och jag öppnade en handelsbod för att köpa och

sälja. Men en af mina bröder företog en resa med ett förråd af handelsvaror och följde med karavanerna samt var frånvarande ifrån oss under loppet af ett år, efter hvars slut han återkom alldeles utblottad. Jag sade till honom: rådde jag dig icke att afhålla dig ifrån handelsresor? Men han grät och sade: o, min broder, Gud, hvilken all magt och ära tillkomma, har beslutit denna utgång på mitt företag, och det gagnar nu till ingenting att tala mera derom; jag har ingenting qvar. Jag släppte honom in i min bod och följde honom till badet och klädde honom i en dyrbar drägt af mitt eget klädesförråd; derefter satte vi oss ned att spisa, och jag sade till honom: o, min broder, jag vill räkna öfver vinsten på min handel under året och dela den, kapitalet oberäknadt, mellan dig och mig. Jag uppgjorde följaktligen mina räkenskaper och fann min vinst bestiga sig till två tusen guldstycken, och jag prisade Gud, hvilken all magt och ära tillhöra, och fröjdade mig af allt hjerta och delade vinsten i två lika stora delar mellan min broder och mig. — Derpå begaf sig min andra broder ut på en resa och kom efter ett års förlopp tillbaka i samma utblottade belägenhet; och mot honom uppförde jag mig på alldeles samma sätt som mot den förre.

Sedan vi lefvat tillsammans någon tid, önskade mina bröder återigen att få företaga en resa och begärde, att jag skulle följa med dem; men detta ville jag icke. Hvad, sade jag, hafven J vunnit på edra resor, att jag skulle kunna hafva hopp om någon vinst? De lågo öfver mig med sina böner; men jag kunde icke bifalla till deras önskningar, och på detta sätt behöllo vi våra handelsbodar, köpte och sålde under ett helt års tid. De fortforo icke desto mindre med sina förslager, att vi borde resa, och jag vägrade alltjemt, tilldess sex hela år förflutit, då jag ändtligen gaf mitt bifall och sade till dem: mina bröder, låtom oss öfverräkna, huru mycket vi ega. Vi gjorde det och funno hela vår egendom bestå i sextusen guldstycken. Då sade jag till dem: vi skola nedgräfva hälften häraf i jorden, så att det måtte komma oss till nytta, i fall någon olycka träffar oss, och i sådan händelse skall en och hvar af oss taga tusen guldstycken och drifva handel med dem. Ditt råd är förträffligt, — svarade de. Jag tog således penningarna och delade dem i tre lika delar samt nedgräfde tretusen guldstycken; af de öfriga tretusen lemnade jag tusen åt hvardera af dem. Derpå anskaffade vi köpmansvaror, befraktade ett skepp, förde våra varor ombord och fortsatte vår resa en hel månad igenom; efter

denna tids förlopp anlände vi till en stad, der vi sålde våra varor, och för hvarje guldstycke vunno vi tio.

Men när vi skulle gå till segels derifrån, funno vi på hafsstranden en jungfru, klädd i söndriga kläder, som kysste min hand och sade: o, min herre, finnes det medlidande och godhet i ditt hjerta? Om så är, så vill jag vedergälla dig derför. Då svarade jag: ja, dessa egenskaper finnas hos mig, äfven utan att du behöfver lofva mig vedergällning för dem. Hon sade: Ack, min herre, tag mig till din hustru och för mig till ditt land, ty jag gifver mig sjelf åt dig; behandla mig med välvilja, ty jag är en, som behöfver bli behandlad med ömhet och välvilja, och som skall vedergälla dig, i fall du så gör; men låt dig icke bedragas af mitt närvarande tillstånd! När jag hörde dessa ord, blef mitt hjerta uppfyldt af ömhet för henne, på det Guds vilja, — Honom ensam vare ära och pris! — skulle gå i verkställighet; och jag tog henne med mig och gaf henne kläder och sörjde för en passande plats åt henne på skeppet och behandlade henne alltid med ömhet och högaktning.

Vi afseglade, och jag blef på det närmaste fäst vid min hustru, så att jag för hennes skull försummade att sällskapa med mina bröder, hvilka derföre blefvo afundsamma på mig och likaledes afundades mig min rikedom samt mina stora förråder af köpmansvaror och kastade lystna blickar på min egendom. De lade slutligen råd tillsammans om att röja mig ur vägen och taga min egendom, sägande: låtom oss döda vår broder, så skall hela egendomen bli vår! — djefvulen uträttade, att detta allt syntes dem rätt gjordt, och de öfverföllo mig, medan jag sof vid min hustrus sida, samt togo oss bägge och kastade oss i hafvet. Men så snart min hustru vaknade, skakade hon på sig och antog skepnaden af en ande, hvarefter hon genast förde mig med sig i full säkerhet till en ö, der hon försvann för en kort stund. På morgonen kom hon dock tillbaka och sade till mig: Jag är din hustru, som räddade dig undan döden med tillåtelse af Gud, hvars namn vare upphöjdt och prisadt! Vet, att jag är en ande; jag såg dig, och mitt hjerta älskade dig för Guds skull, ty jag tror på Gud och på hans apostel, hvilken Gud beskydde och bevare! Jag kom till dig i det tillstånd, hvari du såg mig, och du tog mig till hustru; och si, jag har räddat dig från att drunkna. Men jag är vredgad på dina bröder, och dem måste jag döda. — När jag hörde hennes tal, blef jag förvånad och tackade henne för hvad hon hade gjort; — men,

sade jag, hvad mina bröders förderf beträffar, så är detta icke det, som jag åstundar. Jag berättade nu för henne allt det, som tilldragit sig mellan mig och dem från det första till det sista; och när hon hört det, sade hon: i denna natt, som nu kommer, skall jag flyga till dem och sänka deras skepp och förgöra dem. Men jag sade: jag besvär dig vid Allah, att du icke måtte göra det, ty ordspråket säger: o du, som gör väl mot den, hvilken handlat illa, den gerning, som han begått, är tillräcklig till hans straff, — och dessutom äro de i alla händelser mina bröder. Hon fortfor imellertid med att vilja taga deras lif, hvaremot jag alltjemt försökte blidka henne; slutligen lyfte hon mig upp och sväfvade genom luften och satte mig ned på taket af mitt hus.

Jag öppnade porten och gräfde upp det, som jag gräft ned i jorden, helsade mina grannar, uppköpte handelsvaror och öppnade min handelsbod. Men när jag följande natten inträdde i mitt hus, fann jag dessa bägge hundar stå bundna der; så snart de sågo mig, kommo de emot mig och gräto och hoppade upp på mig; men jag visste icke hvad det skulle betyda, inan min hustru stod framför mig och sade: dessa äro dina bröder. — Hvem, sade jag, har gjort detta åt dem? Hon svarade: jag sände bud till min syster, och hon gjorde det; och de skola icke återfå sin menskliga skapnad förrän efter förloppet af tio år. Nu befann jag mig på väg till henne, att hon måtte återställa deras menskliga skepelse, ty de hafva nu befunnit sig i detta tillstånd uti tio år; då såg jag denna man, fick höra hvad som händt honom och beslöt att icke lemna stället, inan jag fått veta, huru det skulle gå med honom och dig. — Detta är min berättelse. — Sannerligen — sade anden, — är det en underbar berättelse; och jag öfverlåter åt dig en tredjedel af den rättighet jag har till hans lif med anledning af det, som han gjort mig emot.

Derefter sade den tredje sheiken, egaren af mulåsnan, till anden: krossa icke mitt hjerta, fastän jag icke berättar dig mera än det följande:

Berättelsen om den Tredje Sheiken och Mulåsnan.

Denna mulåsna, som du ser, var min hustru; hon förälskade sig uti en svart slaf, och när jag öfverraskade honom hos henne, tog hon en skål vatten, läste några kraftfulla ord deröfver, stänkte på mig af vatt-

net och förvandlade mig till en hund. I detta tillstånd sprang jag till en slagtare, hvars dotter såg mig; som hon var kunnig i trolldom, återställde hon mig till min menskliga skapnad och lärde mig, huru jag skulle förvandla min hustru till den mulåsna, som du nu ser henne vara. — Nu hoppas jag, att du vill för min skull eftergifva köpmannen likaledes en tredjedel af hans straff. Af Gud var han, som sade:

Så ett godt säde äfven i en otacksam jord; ty det goda är aldrig förloradt, hvar det än utsås.

När sheiken sålunda slutat sin berättelse, var anden på det högsta förnöjd och efterskänkte den återstående tredjedelen af sitt anspråk på köpmannens lif. Köpmannen närmade sig nu till sheikerna och tackade dem, och de lyckönskade honom till hans räddning, och hvardera begaf sig vidare på sin vandring.

Men detta, tillade Sherasåd, är icke så underbart som berättelsen om fiskaren. Konungen frågade: Hurudan är berättelsen om fiskaren? Och hon berättade som följer.

NIONDE TILL TRETIONDE NATTEN.

Berättelsen om Fiskaren.

Det var en gång en ålderstigen fiskare, som hade hustru och tre barn; ehuru han befann sig uti torftiga omständigheter, var det dock hans vana att icke lägga ut sina nät mer än fyra gånger hvarje dag. En gång begaf han sig vid middagstiden till hafsstranden och satte ifrån sig sin korg och kastade ut sitt nät och väntade, tilldess det låg utan rörelse i vattnet, då han började draga det åt sig och fann, att det var tungt; han anlitade hela sin kraft, men förmådde icke draga det i land, utan fattade slutligen i ändan af repet och slog en påle ned i stranden och band repet fast dervid. Derefter klädde han af sig och dök rundt omkring nätet och sträfvade, tilldess han fått det i land. Glad öfver sitt lyckade arbete, klädde han sig åter; men då han skulle se efter sin fångst, fann han i nätet blott kroppen af en död åsna. Vid denna syn blef han bedröfvad och utropade: det finnes ingen kraft eller magt annat än hos Gud, den Högste, den Störste! Detta var mig ett hårdt slag af ödet! Och han upprepade följande vers:

O du, som arbetar och sträfvar i nattens mörker samt i nöd och fara: spar din möda: ty Försynens bistånd vinnes icke genom sträfsamhet!

Han befriade derefter sitt nät från den döda åsnan, vred ur det, bredde ut det på nytt, steg ned i vattnet, utropade: i Allahs namn! kastade ut nätet åter och väntade, tills det sjunkit och låg stilla; derpå drog han det åter till sig och fann det ännu tyngre och svårare att få i land än vid förra tillfället. Han trodde nu, att det var uppfyldt med fisk; derföre band han det åter fast och klädde af sig och hoppade uti vattnet och dök, tilldess han fick nätet till land och kunde draga det upp på stranden; men då fann han deruti endast en stor lerkruka, full med sand och dy. Vid åsynen deraf, blef han djupt nedslagen och upprepade följande ord af skalden:

O, hårda öde, hör upp, eller, om du icke vill höra upp, mildra ditt våld!
Icke vinner jag ynnest af lyckan, ej heller gagn af mina händers arbete.
Jag kom hit för att söka mitt uppehälle, men har funnit all möjlighet dertill afskuren.
Huru mången okunnig sitter icke i lycka och glans! Huru mången vis är icke undanskymd i mörker!

Med dessa ord kastade han lerkärlet åt sidan och började rengöra sitt nät. Han bad derefter Gud om förlåtelse för sin otålighet, återvände till hafvet för tredje gången, kastade ut nätet och väntade, tills det sjunkit samt icke längre rörde sig; derefter drog han det i land och fann deri en hel mängd söndriga kärl och krukor.

Men nu höjde han sin blick mot himmelen och sade: o Gud, du vet, att jag aldrig kastar ut mitt nät mer än fyra gånger, och nu har jag redan försökt trenne varp! Derpå utropade han: i Allahs namn! kastade nätet på nytt i hafvet och väntade en stund; men när han åter försökte att draga upp det, förmådde han icke detta, så hårdt satt det fast vid botten. Han utropade: det finnes ingen magt eller kraft annorstädes än hos Gud! — och afklädde sig åter och dök rundtomkring nätet och sträfvade, tills han fick det upp på stranden; här öppnade han det och fann deri ett kärl af metall, hvari någonting var inneslutet, och hvars hals var tillsluten med en propp af bly, hvari vår herre Salomos insegel var aftryckt. Vid åsynen deraf blef fiskaren glad och sade: detta skall jag sälja åt en kopparslagare, ty det är värdt tio guldstycken. Han skakade nu på kärlet och fann det vara tungt samt tänkte: jag måste öppna det och se hvad som är derinuti och lägga detta i min påse; sjelfva kärlet skall jag sedan sälja åt kopparslagaren. Derpå tog han fram en knif och skar omkring blyet, tilldess han lossat det från kärlets hals. Nu lade han kärlet på marken och skakade derpå för att få fram innehållet; men utur kärlet kom ingenting anat än rök, hvilken hvirflade upp mot himmelen och bredde ut sig öfver jorden samt väckte fiskarens största förvåning. Efter en kort stund samlade sig röken tillhopa och tätnade, men kom sedan i rörelse och förvandlades till en ande, hvars hufvud stod ibland molnen, under det hans fötter hvilade på jorden. Andens hufvud liknade en hvälfd kupol, hans händer liknade ofantliga skoflar, hans ben voro som mastträd, hans mun liknade en bergshåla, hans tänder voro som stenar, hans näsborrar som basuner och hans ögon som brinnande lampor; han hade derjemte ett tofvigt och stoftfärgadt hår.

När fiskaren blef varse denna ande, började musklerna i hans sidor att spritta, hans tänder slogo emot hvarandra, hans spott torkade, och han visste icke, hvar han skulle undsticka sig. Så snart anden såg honom, utbrast han: det finnes ingen Gud utom Gud; Salomo är Guds prophet. O Guds prophet, slå mig icke, ty jag skall aldrig mer i verlden sätta mig

upp emot dig eller med gerning vara upprorisk mot dig! — O ande (Mårid), — sade fiskaren, — säger du, att Salomo är Guds prophet? Salomo har varit död uti ett tusen åtta hundrade år, och vi lefva nu vid tidens ända. Hurudan är din historia, och hvad har du att berätta, och hvad var orsaken att du kommit in i kärlet? När anden hörde dessa fiskarens ord, sade han: det finnes ingen Gud utom Gud! Hör en god underrättelse, du fiskare! — Hvarom har du underrättelser att gifva mig? — frågade fiskaren. Han svarade: derom, att du i ögonblicket skall lida en grym död. Fiskaren utropade: för denna underrättelse förtjenar du, o herre öfver alla onda andar, att förlora allt beskydd af Gud, o du förkastade! Hvarföre vill du döda mig, och hvad är det, som fordrar, att du skall döda mig, när jag har befriat dig ur kärlet och tagit dig upp ifrån hafvets botten och fört dig upp på torra landet? Anden svarade: Välj hvad dödssätt du vill hafva och på hvad sätt du vill bli dödad! — Hvari består mitt brott, — svarade fiskaren, — att detta skulle bli min belöning af dig? Anden svarade: hör min berättelse, fiskare! Tala, — sade fiskaren, — och var kort; ty min själ har sjunkit ned till mina fötter!

— Vet då, — sade han, — att jag är en bland de affälliga andarne; jag var upprorisk emot Salomo, Davids son, jag så väl som anden Sachr, och han sände till mig sin vezir, Asaf, Berachjas son, hvilken grep mig med våld och förde mig till honom i bojor och ställde mig inför honom. Och när Salomo såg mig, bad han till Gud om beskydd emot mig, och uppmanade mig till att omfatta tron och underkasta mig honom; men jag vägrade. Då lät han hemta denna flaska och insperrade mig deri samt tillslöt den öfver mig med blyproppen, på hvilken han tryckt inseglet med de största bland alla namn; derefter utdelade han sina befallningar till andarne, som förde mig bort och slungade mig midt ut i hafvet. Der låg jag i hundrade år och sade i mitt hjerta: den, som befriar mig, honom skall jag göra rik i alla hans lifsdagar; — men de hundrade åren gingo förbi, och ingen befriade mig. Och jag började ett nytt hundradetal af år, och jag sade för mig sjelf: den, som befriar mig, för honom skall jag öppna alla jordens skatter. Men ingen kom, och ytterligare fyrahundrade år gingo till ända, och jag sade till mig sjelf: åt den, som befriar mig, skall jag uppfylla tre önskningar. Men ännu kom der ingen och befriade mig. Då föll jag uti raseri och sade till mig sjelf: den, som nu kommer och befriar mig, honom skall jag döda och endast med-

gifva honom att välja det sätt, hvarpå han vill dö. Och si! nu har du befriat mig, och jag har tillåtit dig att välja det sätt, hvarpå du vill dö.

Då fiskaren hört andens berättelse, utropade han: o Allah, hvarföre skulle jag icke hafva befriat dig vid någon annan tid än denna! Derpå sade han till anden: förlåt mig och döda mig icke, så sannt du vill hafva förlåtelse af Gud; och förgör mig icke, på det icke Gud måtte gifva magt öfver dig åt någon, som skall förgöra dig! Anden svarade: jag måste nödvändigt taga ditt lif; välj derföre det sätt, på hvilket du helst vill dö! Fiskaren ansåg sig nu öfvertygad om att han skulle dö; men återigen anropade han anden och sade: förlåt mig af tacksamhet derför, att jag befriat dig! — Nej, — svarade anden, — jag ämnar ju döda dig endast och allenast för den orsakens skull, att du varit min befriare. — O sheik för andarne, — utbrast fiskaren, — har icke jag handlat som en välgörare mot dig, och vill icke du belöna mig med otacksamhet? Men det ordspråket talar sanning, som säger:

Vi gjorde dem godt, och de belönade oss med ondt; så, vid mitt lif! uppför sig den elake!
Så blir han, som gör godt åt den deraf oförtjente, belönad på samma sätt som han, hvilken hjelpte hyænan.

När anden hörde dessa ord, sade han: tigg icke ditt lif, ty din död är oundviklig! Då tänkte fiskaren för sig sjelf: denne är en ande, och jag är en menniska, och Gud har gifvit mig sundt förstånd; derföre skall jag stämpla till hans förderf med min klokhet och mitt förstånd, likasom han stämplat med sin list och trolöshet. Nu sade han till anden: har du beslutit att döda mig? Han svarade: ja! Då sade han: vid det aldraheligaste namnet, som står ristadt på Salomos insegel, vill jag göra dig en fråga; vill du besvara henne sanningsenligt? När anden hörde det aldraheligaste namnet nämnas, blef han orolig och darrade samt svarade: Ja, fråga; men var kort! Då sade fiskaren: huru har du kunnat vara innesluten i denna flaska? Hon kan icke rymma din hand och fot, hur skulle hon då kunna inrymma hela din kropp? — Tror du icke, att jag varit deri? — sade anden. — Fiskaren svarade: jag skall icke tro dig, förrän jag ser dig deri. Då skakade anden på sig och blef återigen förvandlad till rök, hvilken höjde sig mot himmelen och sedan blef sammanpackad samt slutligen sänkte sig ned i flaskan, tills alltsammans kommit in deri; men nu grep fiska-

ren hastigt efter blyproppen, tryckte in densamma i flaskans mynning, ropade till anden och sade: välj nu, på hvilket sätt du vill dö! Jag ämnar bestämdt kasta dig ut i hafvet här och skall bygga mig ett hus på detta ställe; men hvem som helst, som kommer hit, skall jag varna för att fiska på denna fläck, och ämnar säga till honom: här finnes en ande, som, när någon befriar honom, föreslår sin befriare flera olika dödssätt och sedan ber honom välja mellan dem. När anden hörde dessa fiskarens ord, gjorde han försök att komma ut, men kunde det icke, ty aftrycket af Salomos insegel hindrade honom derifrån; han var sålunda fängslad af fiskaren som den eländigaste, svagaste och minsta bland alla andar. Nu gick fiskaren med flaskan ända ned till hafsstranden; men anden ropade: nej! nej! Fiskaren svarade: jo, det är säkert! Jo det är afgjordt! Nu tilltalade anden honom med mild och ödmjuk röst och sade: hvad ämnar du företaga med mig, o fiskare? Han svarade: jag ämnar kasta dig uti hafvet; och om du varit der ett tusen och åtta hundrade år, så skall jag laga så, att du kommer att qvarstadna der ända till domens dag. Sade jag icke till dig: skona mig, så skall Gud skona dig, och förgör mig icke, på det icke Gud måtte förgöra dig! Men du förkastade min bön och ville ingenting annat än trolöshet; derför har Gud låtit dig falla i mina händer, och jag har besegrat dig uti list. — Öppna för mig, — sade anden, — på det jag måtte öfverhopa dig med välgerningar! Men fiskaren svarade: du ljuger, du fördömde! Det är med mig och dig som med konung Junâns vezir och den vise Dubân. Hur var det med konung Junâns vezir och den vise Dubân, och huru lyder berättelsen om dem? — frågade anden. Fiskaren svarade som följer:

Berättelsen om konung Junan och den vise Duban.

Vet, o ande, att det fordom lefde uti Persernas land en konung, som hette Junân, hvilken egde stora skatter och mycken magt, var en tapper man och hade krigare af alla slag; men han var behäftad med spetelska, hvilken de vise och läkarne icke förmått hela; deras drycker och pulver och salvor gjorde honom ingen nytta, och ingen läkare var i stånd att bota honom. Slutligen anlände det till denna konungs stad en utmärkt vis, som redan hunnit till hög ålder, och som kallades den vise Dubân. Denna man var bevandrad i gamla Grekiska, Persiska, ny-Grekiska, Arabiska och Syriska skrifter samt i läkare- och stjerntydningskonst,

både med hänseende till deras vetenskapliga grunder samt reglorna för deras begagnande till godt och ondt; likaledes kände han alla egenskaper hos vexterna, så väl de färska som de torra, de skadliga som de nyttiga, och derjemte var han hemmastadd i philosophernas vishet samt i alla vetenskaper.

När den vise anländt till staden och uppehållit sig der några dagar, fick han höra talas om konungens sjukdom och den spetelska, hvarmed Gud hemsökt honom, samt huruledes läkarne och de lärde ingenting kunnat uträtta. Efter erhållandet af underrättelsen härom tillbragte han följande natt i djupa forskningar, och när morgonen kom och utbredde sitt ljus, och solen helsade de Godas Prydning*), klädde han sig i sin dyrbaraste drägt och trädde fram inför konungen. Han kysste marken inför hans fötter, framsade en bön för fortfarandet af hans magt och lycksalighet, helsade honom på bästa sätt han förmådde, underrättade honom om hvem han var och sade: o Konung, jag har hört talas om den sjukdom, som träffat din person samt huruledes många bland läkarne äro okunniga om medlen att undanrödja densamma; men jag vill bota dig, utan att gifva dig någon dryck att dricka, samt utan att smörja dig med någon salva. När konung Junân detta hörde, förundrade han sig och sade till honom: huruledes vill du detta göra? Vid Allah, om du botar mig, så skall jag göra dig rik och dina barns barn efter dig samt hopa ynnestbetygelser öfver dig; allt hvad du önskar, skall bli ditt, och du skall bli min följeslagare och min vän. Derpå skänkte han honom en hedersklädning och andra skänker och sade till honom: vill du bota mig från denna sjukdom utan läkedryck eller salva? Han svarade: ja; jag skall bota dig utan något obehag för din person. Och konungen blef ytterligt förvånad och sade: o vise man, vid hvilken tid och på hvilken dag skall det bli uträttadt, som du lofvat mig. Skynda dermed, min son! Han svarade: jag hör och lyder.

Han begaf sig nu bort ifrån konungen och hyrde ett hus, till hvilket han förde sina böcker och läkedomsörter. Derefter utvalde han vissa af sina läkedomsörter och rötter, förfärdigade en bollspelskäpp med ett ihåligt handtag, hvari han lade dem, samt gjorde derefter med myc-

*) Propheten.

ken konst en dertill hörande boll. När allt detta var färdigt, begaf han sig följande dagen till konungen, kysste marken inför hans fötter och rådde honom att begifva sig ut på rännarbanan samt spela boll derstädes. Konungen begaf sig dit, omgifven af sina emirer, sina vezirer och sitt öfriga följe, och så snart han anländt, framträdde den vise Dubân för honom, lemnade honom käppen och sade: tag denna käpp och fatta honom så här och rid längsutefter rännarbanan och slå till bollen med hela din kraft, tilldess flatan af din hand och hela din kropp bli fuktiga af svett; och när du detta gjort, samt läkemedlet trängt in i kroppen, så vänd tillbaka till ditt palats och gå i badet, två dig och insomna sedan, då skall du finna dig botad, och frid vare med dig! Konung Junân tog käppen af den vise, omfattade honom med handen och satt upp på sin häst; bollen kastades framför honom, och konungen sporrade sin springare, så att han uppnådde honom, då han slog till bollen af alla krafter; och när han fortsatt denna öfning, så länge nödvändigt var, samt badat sig och sofvit, betraktade han sin hud, men kunde der icke upptäcka det minsta spår af spetelskan, utan hela hans kropp var skinande som hvitt silfver. Konungen fröjdades; hans hjerta blef gladt, och han kände sig lycksalig.

Morgonen derpå begaf han sig till rådkammaren och satte sig på sin thron; och hans vezirer och de höga embetsmännen vid hans hof stodo inför honom. Den vise Dubân infann sig likaledes, och när konungen blef honom varse, steg han skyndsamligen upp och lät honom taga plats vid sin sida. Bord dukades derefter för dem, och den vise spisade med konungen och förblef hans gäst hela dagen; och när natten nalkades, gaf konungen honom tvåtusen guldstycken, utom hedersklädningar och andra skänker, samt lät den vise sitta upp på konungens egen häst, när han ville återvända till sitt hus. Och konungen var utom sig af förvåning öfver hans konst och sade: denna man har botat mig med yttre medel, utan att smörja mig med någon salva; vid Allah, detta är vetenskapen i dess fulländning, och det åligger mig att visa honom ynnest och hedersbetygelser samt göra honom till min förtroliga vän, så länge jag lefver. Han tillbragte natten lycklig och glad öfver sin återvunna helsa, och när han stigit upp från sitt nattläger, begaf han sig åter till rådsalen samt tog plats på sin thron, medan de förnämsta af hans hof stodo inför honom samt emirerna och vezirerna sutto på hans högra sida och på hans ven-

stra. Han sände nu efter den vise Dubân, som infann sig och kysste marken framför honom; och konungen stod upp och lät honom sitta vid sin sida och spisade med honom och öfverhopade honom med aktningsbetygelser; han gaf honom återigen en hedersklädning och andra skänker, samtalade med honom, tilldess natten bröt in, och befallde, att fem andra hedersklädningar skulle gifvas honom, tillika med tusen guldstycken; och den vise aflägsnade sig samt begaf sig till sitt hus igen.

När följande morgonen var inne, begaf sig konungen som vanligt till sin rådsal, och emirerna, vezirerna och kamererarne omgåfvo honom. Men bland vezirerna fanns det en med oangenämt utseende och född under en olycklig stjerna; han var lågsinnad och girig, afundsam och elak, och när han såg, att konungen gjort den vise Dubân till sin vän och omfattat honom med så mycken ynnest, afundades han honom alla dessa utmärkelser och stämplade ondt emot honom, allt i enlighet med ordspråket, som säger: ingen är fri från afund, och ett annat: ondskan ligger fördold i hjertat, den mägtige låter henne visa sig i handling, den svage förhemligar henne. Han närmade sig nu till konungen, kysste marken för hans fötter och sade: o konung, du är den, hvars godhet sträcker sig till alla menniskor, och jag har ett vigtigt råd att gifva dig. Om jag skulle dölja det för dig, så vore jag en eländig usling; derföre, om du befaller mig att meddela dig detsamma, så vill jag göra det. Konungen visste icke hvad han skulle tänka om detta vezirens yttrande, utan sade: hvad är det för råd, du vill gifva mig? — Han svarade: o konung, det har blifvit sagdt af de Gamle, att den, som icke tänker på följderna, han skall icke åtföljas af medgången; — nu har jag sett, att konungen vandrar på en väg, som icke är den rätta, eftersom han visat ynnest mot sin fiende och mot den, som önskar hans väldes fall; honom har konungen behandlat med välvilja och hedrat honom på det yppersta samt gifvit honom ett rum bland sina förtroligaste vänner. Men jag, o konung, jag fruktar för följderna af detta handlingssätt. — Nu blef konungen orolig, och han skiftade färg, och han sade: hvem är det, som du anser för min fiende, mot hvilken jag visar välvilja? Han svarade: o konung, om du varit sofvande, så vak upp! Mina ord syfta på den vise Dubân. Konungen sade: han är min närmaste förtrogne och den bland menniskor, som står högst i min aktning, ty han återställde mig till helsan genom någonting, som jag endast höll i handen, och han botade mig för en sjukdom, som läkarne

voro ur stånd att afhjelpa, och hans like är icke att finna i hela verlden, från vester till öster. Hvarföre yttrar du då dessa ord emot honom? Jag vill från denna dag åt honom bestämma en regelbunden aflöning och underhåll samt hvarje månad gifva honom tusen guldstycken; ja, om jag än gåfve honom en del af mitt rike, så skulle det vara blott en ringa ting mot hvad han förtjenar. Jag kan icke tro, att du sagt detta af annat skäl än det, att du afundas honom. Om jag gjorde såsom du önskar, så skulle jag sedan ångra det, såsom den mannen gjorde, hvilken dödade sin papgoja.

Berättelsen om Mannen och Papgojan.

Det var en gång en köpman, som var ytterligt svartsjuk, och som hade en utomordentlig skön hustru, för hvars skull han icke vågade lemna sitt hem. Imellertid inträffade en händelse, som nödsakade honom att företaga en resa; och när han fann, att sådant vore oundgängligt, gick han till torget, der foglar såldes, och köpte sig en papgoja, hvilken han förde hem för att hålla ett uppmärksamt öga på allt der hemma och underrätta honom om hvad som der förehades under hans frånvaro, ty denna papgoja var slug och förståndig samt kom ihog allt, hvad hon hörde. När han slutat sin resa och uträttat sina göromål, kom han hem och lät papgojan föras till sig samt tillfrågade henne om hustruns uppförande. Papgojan svarade: din hustru har en älskare, som besökte henne hvarje natt under din frånvaro; — när mannen hörde detta, blef han utom sig af vrede och begaf sig till sin hustru, hvilken han strängt agade.

Hustrun trodde, att någon af hennes slafvinnor underrättat mannen om det, som tilldragit sig mellan henne och hennes älskare under hans frånvaro; hon kallade dem derföre tillsammans och fordrade dem på ed, och de svuro alla, att de icke för sin husbonde omtalat det ringaste i den saken, men erkände i stället, att de hört papgojan berätta honom hvad som förefallit. Sedan hon sålunda enligt sina slafvinnors vittnesbörd blifvit öfvertygad derom, att papgojan underrättat hennes man om hennes kärleksäfventyr, befallde hon en af slafvarne att mala på en handqvarn under papgojans bur, medan en annan skulle stänka vatten uppifrån, och en tredje svänga en spegel från ena sidan till den andra, allt under nästa natt, då hennes man var frånvarande. När mannen följande morgon kom

tillbaka från ett gästabud, som han bivistat, och åter frågade papgojan om hvad som tilldragit sig under hans frånvaro, svarade fogeln: o, min husbonde, jag kunde ingenting se eller höra, ty det var så ytterligt mörkt samt åskade med blixtar och regn. Det var nu sommar, och han sade till papgojan: hvad är detta för sällsamma ord? Det är nu sommar, då ingenting af det, som du omtalar, brukar komma i fråga. Papgojan svor icke desto mindre vid Allah, att hvad hon sade var sanning, och att det tilldragit sig på detta sätt; men mannen, som icke kunde förstå, huru härmed hängde tillhopa, och som icke kände den listiga anläggningen, råkade i häftig vrede, tog fogeln ut ur buren och kastade papgojan mot golfvet med sådan våldsamhet, att hon dog.

Men några dagar derefter underrättade en af hans slafvinnor mannen om förhållandet, hvilket han dock icke ville tro, förrän han fick se sin hustrus älskare gå ut från huset. Då drog han sitt svärd och dödade förrädaren genom ett hugg, rigtadt mot hans hals; samma öde hade hans förrädiska hustru, så att de begge, belastade med den synd, som de begått, måste gå uti den eviga elden. Men köpmannen insåg nu, att papgojan sanningsenligt underrättat honom om allt, som hon sett, och han sörjde bittert hennes förlust.

När veziren hörde konung Junâns ord, sade han: mägtige konung, hvad har denna falska vise, — denna man, från hvilken ingenting annat än ondt kan komma, — gjort mig, att jag skulle vara hans fiende och tala illa om honom samt stämpla hos dig till hans förderf? Jag har talat till dig om honom af medlidande med dig och af farhoga för det, att han skulle göra din sällhet om intet; och om mina ord icke äro sanning, så förderfva mig som Es-Sindibâds vezir blef förderfvad. Konungen frågade: huru gick det till? Och veziren svarade som följer:

Berättelsen om den afundsamma Veziren och Prinsen samt Gasten.

Den ifrågavarande konungen hade en son, som var en stor älskare af jagtens nöjen, och han hade en vezir, åt hvilken han uppdragit att alltid följa med hans son, hvart denne begaf sig. En dag begaf sig prinsen ut på jagt, och hans faders vezir följde med honom, och medan de redo tillsamman, varseblefvo de ett stort vilddjur, då veziren ropade till prinsen:

sätt efter det der vilda djuret! Konungens son förföljde det, tilldess hans följeslagare kommit honom ur sigte, och äfven villbrådet hade försvunnit undan hans ögon i öknen; men under det prinsen gick af och an i sin förlägenhet samt icke visste, hvart han skulle vända sina steg, mötte han en ung gråtande jungfru. Han sade till henne: hvem är du? — och hon svarade: jag är dotter till en af Indiens konungar. Jag var ute i öknen, och sömnen öfverväldigade mig, och jag föll ifrån min häst i ett tillstånd af sanslöshet, blef derigenom skild från mina följeslagare och kom villse. När prinsen hörde detta, kände han medlidande med hennes öfvergifna belägenhet och satte henne bakom sig på sin häst. Medan de sålunda redo framåt, kommo de förbi en ruin, och jungfrun sade till honom: o min herre, här skulle jag vilja stiga af hästen på en liten stund. Prinsen lyfte henne derföre af hästen och förde henne till ruinen; men hon dröjde så länge med att komma tillbaka, att han undrade, hvarföre hon uppehöll sig så länge, och gick till ruinen efter henne, utan att hon märkte det, samt upptäckte, att hon var en Gast (Ghul) och hörde henne säga: mina barn, jag har i dag fört med mig till er en fet ung man, — hvartill de svarade: för honom hit, o moder, att vi måtte fylla våra magar med hans kött! När prinsen hörde dessa ord, blef han öfvertygad derom, att hans död var nära; han darrade, och fruktan öfverväldigade honom, och han smög sig tillbaka. Nu kom Gasten ut, såg, att han syntes orolig och rädd samt att han darrade, och sade till honom: hvi fruktar du? Han svarade: jag har en fiende, för hvilken jag fruktar. Hon sade: du uppgaf ju, att du vore son af en konung? Han svarade: ja! — Hvarföre gaf du icke då penningar åt din fiende och försonade honom? — frågade hon. Han svarade: han låter icke blidka sig med penningar eller med någonting annat än lifvet, och derföre fruktar jag honom; jag är en förorättad man. Då sade hon till honom: om du är en förorättad man, som du säger, så begär hjelp af Gud mot din förföljare, och Han skall från dig afvärja dennes onda anslag, likasom hvarje annans, för hvilken du hyser fruktan. Då lyfte prinsen sitt hufvud mot himmelen och sade: o Du, som svarar den bedröfvade, när han beder till Dig, och som afvärjer det onda, hjelp mig och jaga min fiende ifrån mig, ty Du kan göra allt hvad du vill! — och knappt hade Gasten hört hans bön, förrän hon försvann ifrån honom. Prinsen återvände derpå till sin fader

och underrättade honom om vezirens uppförande, hvarefter konungen befallde, att veziren skulle förlora sitt lif.

Fortsättning af Berättelsen om Konung Junan och den vise Duban.

Tro mig, o konung, — fortsatte veziren till konung Junân, — om du fortfar att hysa förtroende till denna vise, skall han döda dig på det nedrigaste sätt. Om du fortfar att visa honom ynnest och att göra honom till din förtroligaste följeslagare, så skall han stämpla till ditt förderf. Ser du icke, att han botat dig för din sjukdom genom utvärtes medel, genom någonting, som du höll uti din hand? Derföre är du icke trygg för att han icke kan döda dig med någonting, som du skall fatta uti på samma sätt. Konung Junân svarade: du har talat sanning; förhållandet är sådant, som du har sagt, du trogna vezir. Det är sannolikt, att den vise kommit hit som en kunskapare för att stämpla till min död; och om han botade mig med någonting, som jag höll i min hand, så kan han döda mig genom någonting, hvarpå jag skall lukta; säg mig derföre, o vezir, hvad som bör göras med hänseende till honom? Veziren svarade: Sänd genast till honom och kalla honom hit; och, när han kommit, så afslå hans hufvud; derigenom skall du från dig afvända hans onda anslag och bli trygg för honom! Bedrag honom, förrän han bedrager dig! — Konungen sade: du har talat rätt.

Han sände genast efter den vise, och denne kom full af glädje och utan att veta, hvad den Barmhertige beslutit om honom. Han tilltalade konungen med dessa skaldens ord:

Om jag någon dag försummar att egna dig tillbörlig tacksamhet, så säg mig, för hvem jag diktat mina verser och min prosa!
Du har öfverhopat mig med ynnestbetygelser, som jag icke kunnat begära, och hvilka du utan uppehör egnat mig.
Huru skulle jag då kunna afstå ifrån att prisa dig såsom du förtjenar och lofva dig med både hjerta och röst!
Nej, jag vill tacka dig för dina välgerningar emot mig; de äro lätta på min tunga, ehuru de hvila tungt på min rygg.

Vet du, — sade konungen, — hvarföre jag har kallat dig? Den vise svarade: ingen vet det, som lönligt är, utom Gud, hvars namn vare

prisadt. Konungen sade: jag har kallat dig, på det jag måtte taga ditt lif. Ytterligt förvånad öfver detta, sade den vise: o konung, hvarföre vill du döda mig, och hvilket brott har väl jag begått? Konungen sade: det har blifvit mig berättadt, att du är en kunskapare, och att du kommit hit för att döda mig; men jag vill förekomma dig genom att först taga ditt lif. Med dessa ord ropade han till bödeln: hugg af denna förrädares hufvud och befria mig från åsynen af den nedrige! — Skona mig, — sade den vise, — och Gud skall skona dig, och förgör mig icke, på det Gud icke måtte förgöra dig! Och han upprepade dessa ord flera gånger, likasom jag gjort inför dig, o ande; men du ville icke släppa mig, utan det var din önskan att förgöra mig.

Nu sade konung Junàn till den vise Dubàn: jag skall icke vara trygg, så framt jag icke låter döda dig, ty du botade mig med någonting, som jag höll i min hand, och jag har ingen trygghet mot det, att du kan döda mig genom någonting, hvarpå jag skall lukta, eller på något annat sätt. — O konung, — sade den vise, — är detta min belöning af dig? Vedergäller du godt med ondt? Konungen svarade: du måste dö utan skonsmål. När den vise sålunda var öfvertygad, att konungen hade för afsigt att låta döda honom, och att hans öde var oundvikligt, beklagade han den välgerning, som han bevisat en man, hvilken icke förtjenat densamma. Nu nalkades bödeln, band för hans ögon, drog sitt svärd och sade: gif tillåtelse! Den vise började gråta och sade återigen: skona mig, så skall Gud skona dig, och förgör mig icke, på det Gud icke måtte förgöra dig! Vill du belöna mig på samma sätt som krokodilen gjorde? — Hurudan är berättelsen om krokodilen? — inföll konungen. Den vise svarade: jag kan icke omtala den, medan jag befinner mig uti detta tillstånd; men jag besvär dig vid Allah att skona mig, så skall Han skona dig. Och han grät bitterligen. Då uppsteg en bland konungens yppersta tjenare och sade: o konung, afstå denne vises blod åt mig, ty vi hafva icke sett honom begå något brott emot dig; icke heller hafva vi sett honom göra annat än bota dig från din sjukdom, hvilket de öfriga läkarne och vise icke förstodo. Konungen sade: J kännen icke orsaken, hvarföre jag vill taga denne vises lif; orsaken är den, att, om jag låter honom lefva, så skulle jag sjelf oundvikligen omkomma, ty den, som botade min sjukdom med någonting, som jag kunde hålla i min hand, kan möjligtvis döda mig med någonting, hvarpå jag skall lukta,

och jag fruktar, att han skall göra det samt att han af någon väntar belöning derför. Jag ser nämligen, att han sannolikt är en kunskapare, som kommit hit för att döda mig; jag måste derföre taga hans lif, och då först skall jag sjelf vara trygg. Den vise sade återigen: skona mig, så skall Gud skona dig, och förgör mig icke, på det icke Gud måtte förgöra dig!

Men nu var han öfvertygad, o ande, att konungen skulle taga hans lif, och att det för honom icke fanns någon räddning. Derföre sade han: o konung, om min död är oundviklig, så förunna mig något uppskof, att jag måtte återvända till mitt hus och fullgöra mina skyldigheter och anmoda mina grannar att begrafva mig samt bestämma öfver mina böcker. Bland dessa böcker finnes det en af synnerligt värde, hvilken jag bjuder dig som gåfva, på det du måtte förvara henne i din boksamling. — Hvad är detta för en bok? — frågade konungen. Han svarade: hon innehåller saker, som icke kunna uppräknas; och den minsta bland de hemliga krafter hon eger är följande. När du låtit afhugga mitt hufvud och sedan öppnar denna bok samt slår om tre blad och derefter läser tre rader på sidan till venster, så skall hufvudet tala till dig och svara på hvad du vill fråga. — Häröfver blef konungen ytterligt förvånad och glad samt yttrade till honom: du vise, skall ditt hufvud tala, när jag låtit afhugga det? Han svarade: ja, o konung; och detta är en underbar sak.

Konungen lät honom gå under bevakning, och den vise begaf sig till sitt hus och uppgjorde alla sina angelägenheter på denna dag; men följande dagen kom han åter till palatset, dit emirerna och vezirerna och alla de höga embetsmännen likaledes samlat sig, så att hofvet liknade en blomstergård. Och när den vise kommit in, föreställde han sig för konungen, bärande en gammal bok och en liten dosa, som innehöll ett pulver. Han satte sig ned och sade: Hemta mig en bricka! Man hemtade honom en sådan, och han slog ut pulvret derpå och bredde ut det. Derpå sade han: o konung, tag denna bok och gör ingenting dermed, förrän du afslagit mitt hufvud, och när du det gjort, så ställ det på denna bricka och befall någon att trycka ned det mot pulvret; när detta är gjordt, skall bloden stadna, och då kan du öppna boken. Så snart den vise sagt detta, befallde konungen, att hans hufvud skulle afhuggas; och detta skedde. Nu öppnade konungen boken och fann, att bladen deri hängde ihop med hvarandra; derföre förde han fingret till sin mun och fuktade det med sin spott och öppnade det första bladet, det andra och det tredje; men bla-

den läto icke öppna sig utan svårighet. Han slog upp sex blad och betraktade dem, men fann ingenting skrifvet på dem. Då sade han: o vise, här finnes ingenting skrifvet! Den vises hufvud svarade: vänd om flera blad! konungen gjorde det; men efter en liten stund hade giftet trängt in i hans kropp, ty boken var förgiftad, och konungen föll baklänges och ropade: giftet har trängt in uti mig! Då upprepade den vise Dubåns hufvud följande verser:

De begagnade sin magt och nyttjade den tyranniskt; men snart blef den som skulle den aldrig hafva funnits.
Om de handlat med billighet, skulle de fått erfara billighet; men de förtryckte; derföre har ödet hemsökt dem med faror och pröfningar.
Derföre förkunnade utgången sjelf för dem: detta är vedergällningen för hvad ni gjort, och mot ödet kunnen ni ingenting uträtta.

När den vise Dubåns hufvud sagt dessa ord, föll konungen genast död till golfvet.

Fortsättning af Berättelsen om Fiskaren.

Nu, o ande, — fortfor fiskaren, — vet, att om konung Junån skonat den vise Dubån, så skulle Gud hafva skonat honom; men han vägrade och önskade hans förderf, derföre förderfvade Gud honom; och du, o ande, om du hade skonat mig, så skulle Gud hafva skonat dig och jag likaledes; men du önskade min död, och derföre skall jag låta dig dö, innesluten i denna flaska, samt här kasta dig uti hafvet. Nu började anden ropa och skria samt sade: jag besvär dig vid Allah, o fiskare, att du icke måtte göra detta; skona mig af ädelmod och var icke vred på mig för det, som jag gjort; utan, om jag har gjort ondt, så gör du godt och kom ihog ordspråket: o du välgörare till den, som gjort ondt, den gerning, som han begått, är tillräcklig att döma honom; — gör derföre icke såsom Umåmeh gjorde med Atikeh! — Hur var det med dem? — frågade fiskaren. Anden svarade: det är icke tid att berätta sagor, medan jag befinner mig i detta fängelse; men om du befriar mig, skall jag för dig berätta händelsen med dem. Fiskaren sade: du måste bli kastad i hafvet, och detta skall du icke på något sätt kunna undslippa. Jag gjorde allt för att blidka dig och förödmjukade mig inför dig; men du ville ändock mitt förderf, ehuru jag icke begått någonting döden värdt och icke gjort

dig det ringaste ondt, utan tvärtom godt, då jag befriade dig ur ditt fängelse. När du så handlade mot mig, insåg jag, att du var med allo förderfvad. Du må veta, att min afsigt, då jag kastar dig uti hafvet, är den, att jag skall om dig underrätta hvar och en, som tager upp dig, och varna honom för dig, på det han måtte kasta dig dit igen; sålunda skall du förblifva i detta haf till tidens ända och lida alla möjliga plågor. Anden sade: gif mig fri. Detta är för dig ett tillfälle att öfva mensklighet, och jag lofvar dig, att jag aldrig skall göra dig någonting emot, utan tvärtom göra dig en tjenst, som skall rikta dig för alltid.

Nu lyssnade fiskaren till hans löfte, att han aldrig skulle göra honom någonting ondt, utan i dess ställe godt, och sedan han bundit honom med eder och försäkringar samt låtit honom svärja vid Guds aldraheligaste namn, öppnade han för honom. Röken steg uppåt ur flaskan, tilldess allt kommit ut, samlade sig derpå och blef likasom förut till en ande med fruktansvärdt utseende. Anden sparkade nu flaskan ut i hafvet. När fiskaren såg honom göra detta, ansåg han sig säker om sin undergång och tänkte: detta bådar ingenting godt. Men han tog sedan mod till sig och sade: o ande, Gud, hvars namn vare prisadt, har sagt: fullgör din ed, ty huru du fullgjort den, derom skall det ransakas! Men du har öfverenskommit med mig och svurit, att du icke skall handla förrädiskt mot mig; om du icke håller din ed, skall derföre Gud vedergälla dig, ty han är en nitälskande Gud! Han hämnas och släpper icke syndaren undan. Kom derföre ihog, att jag sagt till dig som den vise Dubân sade till konung Junân: skona mig, så skall Gud skona dig!

Anden skrattade, började gå framför honom och sade: följ mig, o fiskare! Fiskaren gjorde det, men trodde icke på sin räddning, förrän de lemnat trakten kring staden, stigit uppför ett berg och kommit ned i en vidsträckt öde trakt, midt uti hvilken det fanns en sjö. Här stadnade anden och befallde fiskaren att lägga ut sitt nät samt fånga några fiskar. Fiskaren kastade en blick ned i sjön och såg der fiskar af åtskilliga färger, hvita, röda, gula och blå, hvilket allt väckte hans stora förvåning. Han lade ut nätet och drog det till land samt fann deri fyra fiskar, alla af olika färger, samt blef deröfver högeligen belåten. Anden sade till honom: gå med dem till sultanen och förära honom dem, så skall han gifva dig någonting, som skall göra dig rik; och för Guds skull antag min ursäkt, om jag för närvarande icke känner något annat medel att belöna

dig, ty jag har legat uti hafvet under ettusen åttahundrade år och icke sett jordens yta förr än nu. Men fiska icke i sjön mer än en gång om dagen; och dermed befaller jag dig i Guds beskydd. — Efter dessa ord stampade han i marken, och jorden öppnade sig samt uppslukade honom.

Fiskaren gick nu tillbaka till staden, högeligen undrande öfver det, som händt honom med anden, och bar fiskarna hem till sig. Der tog han en träskål, fyllde den med vatten och lade fiskarna deruti, och de sprattlade i vattnet; när han detta gjort, tog han skålen på hufvudet och begaf sig till konungens palats, såsom anden befallt honom, gick in till konungen och visade fiskarna för honom. Konungen blef utomordentligt förvånad vid åsynen af dem, ty han hade aldrig sett sådana fiskar i hela sin lifstid, och han sade: lemna dessa fiskar åt kokerskan! Denna slafvinna hade han fått till skänks af Grekernas konung tre dagar förut, och han hade ännu icke pröfvat hennes kok-konst. Veziren befallde henne derföre att steka fiskarna och sade till henne: konungen säger till dig: jag har sparat mina tårar till mina bekymmers tid, — gif oss derföre i dag ett prof på din förträffliga kok-konst, ty en person har gjort sultanen en skänk af dessa fiskar. Efter det veziren gifvit denna befallning åt kokerskan, gick han tillbaka till konungen, och denne befallde honom att gifva fiskaren fyrahundrade guldstycken. Veziren gaf honom penningarna, och han gömde dem i barmen, och begaf sig till sitt hem och sin hustru, glad och lycklig, samt köpte det, som hans hushåll behöfde.

Sådana voro de händelser, som tilldrogo sig med fiskaren; nu skola vi berätta det, som hände kokerskan. — Hon tog fiskarna, rensade dem och lade dem i stekpannan, der de fingo ligga, tilldess de voro stekta på ena sidan, då hon vände dem om på den andra; och si! muren i köket remnade, och framträdde en jungfru med reslig vext och släta kinder samt otadlig kroppsbildning; hennes ögonlock voro svärtade med sminkpulver (Kuhl), hennes ansigte skönt och hennes läppar röda och mysande; hon bar ett hufvudkläde, inväfdt med blått silke; i öronen hade hon hängen och armband på armleden samt ringar, prydda med ädla stenar, på fingrarna. I handen höll hon en käpp af Indiskt rör, och med ändan af denna käpp stötte hon i stekpannan och sade: fiskar, ären j trogna ert löfte?

Vid denna syn svimmade kokerskan. Men jungfrun upprepade sin fråga för andra och tredje gången, hvarefter fiskarne lyfte sina hufvuden ur stekpannan och svarade: Ja! Ja! Derefter upprepade de följande vers:

Om du återvänder, återvända vi; om du kommer, komma vi; och om du går bort, så göra i sanning vi detsamma.

Derefter stötte jungfrun omkull stekpannan och aflägsnade sig samma väg som hon kommit, och väggen slöt sig återigen. Kokerskan kom nu åter till sans och såg, att de fyra fiskarne voro brända till kol, och hon utropade: i hans första sammandrabbning blef hans staf bruten! När hon nu satt och gjorde sig sjelf förebråelser, blef hon varse veziren, som stod bredvid henne; och han sade till henne: sätt fram fiskarna åt sultanen! Men hon grät och underrättade honom om det, som händt.

Veziren blef utom sig af förvåning öfver hennes berättelse och utropade: detta är i sanning underbart! Han sände efter fiskaren, och när denne kommit, sade han till honom: fiskare, du måste skaffa oss fyra sådana fiskar, som du förut lemnat oss. Fiskaren begaf sig till sjön och lade ut sitt nät samt fann deri fyra fiskar likasom förut; han bar dem till veziren, som lemnade dem åt kokerskan och sade till denna: statt upp och stek dem i min närvaro, på det jag måtte med egna ögon se hvad som skall inträffa! Kokerskan gjorde i ordning fiskarna och lade dem i stekpannan. Der hade de legat blott en liten stund, då muren remnade, och jungfrun visade sig, klädd såsom förut samt hållande käppen i sin hand; hon stötte med ändan deraf i stekpannan och frågade: fiskar, fiskar, ären j trogna ert gamla löfte? Fiskarne lyfte upp sina hufvuden och svarade som förut, hvarefter jungfrun kastade stekpannan öfver ända med sin käpp och återvände samma väg hon kommit, medan väggen slöt sig återigen.

Då sade veziren: detta är en tilldragelse, som icke kan hållas hemlig för konungen, — och han begaf sig till denne och underrättade honom om det, som händt i hans närvaro, hvarpå konungen sade: detta måste jag se med mina egna ögon. Han sände derföre efter fiskaren och befallde honom att anskaffa fyra fiskar, lika med de förra, men förunnade honom tre dagars tid dertill. Fiskaren begaf sig till sjön och förde derifrån de fyra fiskarna till konungen, som åter befallde, att fyrahundrade guldstycken skulle gifvas åt honom, hvarefter han vände sig till veziren och sade: stek du sjelf fiskarna här i min närvaro! Veziren svarade: jag hör och lyder. Han hemtade stekpannan, rensade fiskarna och lade dem deri; men så snart han vändt dem, remnade muren, och derur framkom en Neger, stor som en tjur eller en af folket *Ad;* han hade i sin hand

en gren af ett grönt träd, och han talade med ljudelig, ehuru förfärande röst: fiskar, fiskar, förblifven j trogna edert gamla löfte? Derpå lyfte de upp sina hufvuden och svarade som förut: Ja! Ja!

Om du återvänder, återvända vi; om du kommer, komma vi; och om du går bort, så göra i sanning vi detsamma.

Derefter närmade sig Negern till stekpannan och stötte omkull henne med grenen; fiskarne brändes till kol, och han gick bort såsom han kommit.

När han på detta sätt försvunnit från deras ögon, sade konungen: detta är en sak, som omöjligeu kan förtigas, och det måste otvifvelaktigt finnas någon sällsam omständighet i samband med dessa fiskar. Han befallde nu, att fiskaren skulle komma inför honom, och när han kommit, sade han till honom: hvarifrån äro dessa fiskar hemtade? Fiskaren svarade: från en sjö mellan fyra berg bakom det berg, som ligger utanför din hufvudstad. Konungen frågade: huru många dagsresor härifrån är den sjön belägen? Han svarade: o vår herre och sultan, icke mer än en halftimmas väg. Och sultanen blef förvånad samt befallde sina krigare att genast följa honom och fiskaren, som begynde att förbanna anden. De gingo, tilldess de stigit uppför berget och kommit ned i en vidsträckt öde trakt, hvilken de aldrig sett förut under hela sin lefnad; och sultanen och alla hans följeslagare föllo i förundran vid åsynen af denna ödemark, som låg imellan fyra berg, samt af fiskarna, hvilka voro af fyra färger, röda, hvita, gula och blå. Konungen stadnade stilla af förundran och sade till krigarne och de öfriga, som utgjorde hans följe: har' någon ibland er förut sett denna sjö på detta ställe? Och de svarade alla, att de icke hade gjort det. Då sade konungen: Vid Allah, jag vill icke träda in i min hufvudstad och icke sätta mig på min thron, förrän jag får veta, huru det rätteligen hänger ihop med denna sjö och med dess fiskar! Derefter befallde han sitt folk att lägra sig rundt omkring bergen, hvilket de efterkommo. Nu sände han bud efter veziren, som var en kunnig man, klok och väl uppfostrad, och när denne infunnit sig, sade han till honom: jag har för afsigt att göra någonting, hvarom jag vill underrätta dig, och detta är följande: jag har beslutit att ensam begifva mig å väg denna natt för att söka upplysning om denna sjö och dess fiskar. Derföre skall du sätta dig vid dörren till mitt tält och säga till emirerna och vezirerna samt de öfriga: sultanen är sjuk

och har befallt mig att icke tillåta någon gå in till honom. Och låt ingen veta hvad jag ämnar företaga!

Veziren gjorde förgäfves invändningar mot denna plan. Konungen förklädde sig, spände omkring sig sitt svärd och skiljde sig ifrån sin omgifning. Han vandrade hela natten ända till morgonen och fortsatte att gå, tilldess värmen blef alltför mycket tryckande för honom; då stadnade han och hvilade; men derefter fortsatte han sin vandring det återstående af dagen och den andra natten ända till morgonen, då han på afstånd blef varse någonting svart. Vid åsynen deraf blef han glad och sade till sig sjelf: måhända skall jag der finna någon, som kan meddela mig underrättelse om denna sjö och dess fiskar. Och när han nalkades till det svarta föremålet, fann han detta vara ett palats, uppfördt af svart sten och belagdt med jernplåtar; och ena halfdörren till dess port var öppen, men den andra tillsluten. Konungen blef glad och stadnade vid porten samt bultade sagta derpå, men hörde icke något svar; han bultade andra och tredje gången, utan att någon svarade, och bultade sedan för fjerde gången med häftighet; men ändock svarade ingen. Då sade han: här finnes tvifvelsutan ingen menniska; och han tog mod till sig samt gick igenom porten in uti gången och ropade: ni invånare i palatset, jag är en främling och en resande; hafven j några lifsmedel? Och han upprepade dessa ord andra och tredje gången, men erhöll icke något svar. Då stålsatte han sig och tog djerfhet till sig samt gick ifrån gången ända fram till midten af palatset; men der fann han ingen menniska, utan såg blott, att det var väl inreddt samt att i dess midt fanns en springbrunn med fyra lejon af rödt guld, hvilka ur sina gap utsprutade vattnet likt perlor och juveler; rundt deromkring flögo foglar, och öfver palatset var utbreddt ett nät, som hindrade foglarna från att flyga bort. Vid åsynen af allt detta blef han förvånad och ledsen deröfver, att han icke blef varse någon, hvilken han kunde tillfråga om sjön och fiskarna och bergen och palatset. Han satte sig derföre ned imellan dörrarna, öfvervägande allt detta; och medan han der satt, hörde han en klagande röst från ett sorgfullt hjerta, som sjöng följande verser:

O öde, du har icke förbarmande med mig och befriar mig icke! Si, mitt hjerta är slitet mellan bedröfvelse och fasa!

Vill icke du (o min gemål) hafva medlidande med den mägtige, hvilken kärleken förnedrat, och med den rike, som blifvit fattig?

Vi afundades sjelfva vindflägten, som lekte öfver dig; men när den gudomliga domen är afsagd, blir ögat blindt.
Hvilken utväg har bågskytten, när han i stridens timma önskar afskjuta sin båge, men finner sin bågsträng sönderslitén?
Och när sorgerna hopa sig öfver mannen med ett ädelt sinne, hvar skall han finna en undanflykt undan öden och skickelsen?

När sultanen hörde denna klagosång, sprang han upp, vände sig åt det håll, hvarifrån ljuden hördes, och fann en gardin, som hängde framför dörren till ett rum. Han sköt undan gardinen och såg derinne en ung man, sittande på en soffa, som höjde sig ungefär en aln ifrån golfvet. Det var en vacker och välbildad yngling med välljudande röst, skinande panna och rosiga kinder, på hvilka man såg ett födelsemärke, liknande ambra. Konungen blef glad, då han såg honom, och helsade honom; den unge mannen förblef sittande (han var klädd i en lifrock af siden, broderad med guld; men man kunde i hans anlete se spår af sorg och bekymmer), besvarade hans helsning och sade till honom: o, min herre, haf mig ursäktad, att jag icke uppstiger! — O yngling, — sade konungen, — gif mig underrättelse om sjön och dess olikfärgade fiskar och om detta palats samt om skälet, hvarföre du är ensam här och hvarföre du klagar! När den unge mannen hörde dessa ord, rullade tårar utför hans kinder, och han grät bitterligen. Och konungen blef förvånad och sade till honom: hvad är orsaken till att du gråter, o yngling? Han svarade: huru kan jag annat än gråta, så länge jag befinner mig i detta tillstånd? — Med dessa ord sträckte han ut sin hand och lyfte upp skörten på sin lifrock, och si, hälften af honom, ifrån hans midja till hans fotsålor, var sten; men från midjan till håren på sitt hufvud var han lik andra menniskor. Han sade: vet, o konung, att förhållandet med fiskarna är utomordentligen underbart; om det vore ristadt i hjertat, skulle det vara en undervisning för den, som vill lyssna till varningar. Och han berättade som följer:

Berättelsen om den unga konungen öfver Svarta Öarna.

Min fader var konung öfver en stad, som var belägen på detta ställe; hans namn var Mahmud, och han var herre öfver Svarta Öarna och de

fyra bergen. Efter det han regerat i sjutio år, afled han, och jag blef hans efterträdare på thronen; jag tog till min gemål dottern af min farbroder, hvilken älskade mig på det högsta, så att, när jag var frånvarande ifrån henne, hon ville hvarken äta eller dricka, inan jag åter kommit tillbaka till henne. Hon förblef under mitt beskydd i fem år. Efter denna tid begaf hon sig en dag till badet; jag hade befallt kocken att tillaga aftonmåltiden och begaf mig till detta palats för att sofva der på mitt vanliga ställe. Jag hade tillsagt tvänne slafvinnor att flägta svalka på mig, och den ena af dem satt vid min hufvudgärd, den andra vid fötterna; men jag hade ingen ro, emedan min gemål icke var hos mig. Mina ögon voro tillslutna; men min ande var vaken, och jag hörde, huru den slafvinnan, som satt vid min hufvudgärd, sade till den, som satt vid mina fötter: o, Mesudeh, i sanning är vår herre olycklig i sin ungdom, och hur bedröfligt är det icke, att han skall tillbringa den tillsammans med vår skändliga, elaka herrskarinna! — Måtte förderf drabba alla otrogna hustrur! — svarade den andra; — men (tillade hon) en person, af naturen så utrustad som vår beherrskare, är icke passande för denna nedriga qvinna, som hvarje natt smyger sig bort ifrån hans säng. — Sannerligen, — inföll den, som satt vid min hufvudgärd, — sannerligen är icke vår beherrskare mycket vårdslös, som icke förskaffar sig några upplysningar rörande henne. — Ve dig! — utbrast den andra. — Har vår beherrskare någon kunskap om hennes uppförande, eller låter han henne handla efter sitt eget behag? Nej, tvert deremot har hon lyckats bedraga honom med tillhjelp af det vin, som han dricker hvarje natt, förrän han insomnar; i detta vin gjuter hon en sömndryck, som eger den kraften att söfva honom så djupt, att han icke vet, hvad som händer, eller hvart hon går eller hvad hon gör. Efter det hon gifvit honom vinet att dricka, kläder hon på sig och går bort ifrån honom samt är borta till gryningen, då hon kommer tillbaka och under hans näsa bränner en rökelse, genom hvilken han vaknar upp ur sin sömn.

När jag hört detta samtal mellan flickorna, blef dagern mörker för mina ögon, och jag visste knappt, att natten nalkades, när min fränka kom tillbaka ur badet. Bordet var i ordning, och vi spisade samt sutto derefter och drucko vårt vin såsom vanligt. Jag begärde nu det vin, som jag brukade dricka, inan jag lade mig ned att sofva, och hon räckte mig pokalen; men jag vände mig bort, låtsade som hade jag druckit

det såsom eljest, men slog ut dét i min barm och lade mig genast derefter. Då sade hon: sof! Jag önskar, att du aldrig måtte vakna mer! Vid Allah, jag afskyr dig och afskyr din person; och min själ är led vid ditt umgänge. — Derpå steg hon upp och klädde sig i sin dyrbaraste drägt, stänkte vällukter på sig, omgjordade ett svärd, öppnade palatsets port och gick. Jag sprang genast upp och följde henne, tilldess hon lemnat palatset och vandrat genom stadens gator samt kommit till dess portar, der hon uttalade några ord, dem jag icke förstod; knappt hade hon utsagt dem, förrän låsen föllo ifrån, och portarne öppnades; hon gick ut, men jag följde henne alltjemt, utan att hon visste det. Derpå fortsatte hon vandringen till ett ställe mellan jordkullarna och kom till en stark byggnad, som öfverst hade en dôme, och genom dörren på denna byggnad gick hon in. Jag klättrade upp på dômen, der jag genom en öppning kunde se ned på henne, och varseblef, att hennes besök gällde en svart slaf, hvars svällande läppar, af hvilka den ena hängde öfver den andra, läppjade upp sanden från det med småsten beströdda golfvet, der han smutsig och våt låg på en knippa sockerrör.

Hon kysste marken framför slafven, hvilken lyfte på hufvudet och sade: ve dig! hvarföre har du dröjt ända till denna timma? De andra svarta hafva varit här och druckit vin, och hvar och en af dem har gått bort med sin älskarinna; men jag vägrade att dricka för din skull. — Hon svarade: o min beherrskare och mitt hjertas älskade, vet du icke, att jag är förmäld med min frände, och att jag afskyr hvarje man, som liknar honom, samt hatar mig sjelf, medan jag är i hans sällskap? Om jag icke fruktade för att misshaga dig, skulle jag förvandla denna stad till ruiner, så att ugglan och korpen skulle skräna deri, och skulle förflytta dess stenar till på andra sidan berget Kaf. — Du ljuger, du nedriga qvinna, — svarade slafven; — och jag svär vid de svartas ära (och talar jag icke sanning, så måtte vår kraft bli lika med de hvitas), att, om du dröjer, såsom du hittills gjort, så skall jag icke längre förunna dig mitt umgänge eller nalkas din person, du trolösa! Vågar du göra mig omak för ditt eget nöjes skull, du eländiga, du den sämsta bland alla hvita! — När jag (fortfor konungen) hörde dessa ord och såg hvad som tilldrog sig mellan dem, blef verlden mörk för mina ögon, och jag visste icke, hvar jag befann mig. — Min fränka stod ännu gråtande och förnedrade sig sjelf inför honom samt yttrade: o min älskade, mitt hjertas skatt, du är

den enda, efter hvilken min själ trängtar, och om du förkastar mig, då ve mig! o min älskade, o, mina ögons ljus! — På detta sätt fortfor hon att gråta och ödmjuka sig inför honom, tilldess han blef blidkad; då blef hon glad, steg upp från sin knäböjande ställning, afklädde sig och sade till honom: o min herre, har du här någonting, som din tjenarinna kan äta? Han svarade: tag locket af pannan; deri ligga några kokade råttben, skaf köttet af dem och ät; och tag denna lerkruka, deri finnes det någonting att dricka! Hon åt och drack och tvådde sina händer; derefter lade hon sig ned bredvid slafven på sockerrörsbundten och höljde öfver sig med gamla kläder och trasor.

När jag såg detta, visste jag icke, om jag vore lefvande eller död; jag steg ned från taket, trädde in i huset och drog svärdet från min fränkas sida med afsigt att döda dem bägge. Jag högg slafven öfver halsen och trodde, att han var död; men det hugg, som jag gaf honom i afsigt att klyfva hans hufvud, afskar endast strupen med hud och kött; och när jag trodde mig hafva dödat honom, gaf han ifrån sig ett ljudeligt stånkande, då min fränka störtade upp samt, så snart jag hade gått, tog upp svärdet. Detta stötte hon i dess slida, återvände till staden och till palatset samt lade sig åter ned i sin säng, der hon förblef till morgonen.

Följande dagen varseblef jag, att min fränka afskurit sitt hår och klädt sig i sorgdrägt, och hon sade till mig: o min frände, förebrå mig icke för hvad jag gör, ty jag har fått underrättelse, att min moder är död, och att min fader stupat i ett heligt krig, och att en af mina bröder dött af ett giftigt ormbett samt den andra genom ett fall från ett hus; det är sålunda naturligt, att jag skall gråta och sörja. När jag hörde dessa ord, afstod jag från min föresats att göra henne förevitelser och sade: gör hvad dig synes lämpligt, jag ämnar icke sätta mig deremot! Hon fortfor sålunda att sörja och gråta och klaga ett helt år; efter dettas förlopp sade hon till mig: jag önskade att för min egen räkning i ditt palats bygga en graf med en kupol, att jag må kunna innesluta mig der ensam för att sörja, och denna byggnad vill jag kalla Sorgens Hus. Jag svarade: gör som du anser för bäst! Hon lät derefter uppföra en sådan byggnad, som hon omtalat, med en kupol der midtpå, alldeles som på ett helgons graf, och dit förde hon slafven samt lät honom vistas der. Han befann sig i ett tillstånd af ytterlig svaghet och kunde icke vara henne till någon tjenst, ehuru han drack vin; från den dagen, då jag sårat honom, hade han icke

26. Natten.

Prins Mahmud och slafvinnorna.

talat ett ord, men förblef ännu vid lif, emedan den bestämda gränsen för hans lifstid ännu icke var uppnådd. Min fränka besökte honom hvarje dag i hans graf bittida och sent för att gråta och klaga öfver honom; hon ditförde åt honom vin att dricka samt färdiglagade kötträtter; på detta sätt fortfor hon morgon och afton till slutet af andra året, och jag lät det ske. En dag inträdde jag oförvarandes i hennes rum och fann henne gråtande samt slående sig för sitt bröst, medan hon upprepade följande verser:

Jag har förlorat glädjen af min tillvaro bland menniskor, sedan du gick bort, ty mitt hjerta älskade ingen annan än dig.
För derföre af nåd min kropp till det ställe, der du hvilar, och begraf mig der vid din sida!
Och, om vid min graf du uttalar mitt namn, så skall en klagan från min mull besvara ditt rop.

Så snart hon slutat uppläsandet af dessa verser, tog jag mitt dragna svärd i min hand och sade till henne: så tala de trolösa qvinnor, som försmå slägtskapens band och förakta det lagliga äktenskapet. — Jag ämnade just hugga till henne med svärdet och hade redan lyft upp min arm till hugget, då hon steg upp, — hon visste nämligen, att det var jag, som sårat slafven, — ställde sig framför mig, uttalade några ord, dem jag icke förstod, och sade: måtte Gud genom min trolldomskraft förvandla dig till hälften sten och hälften menniska! Genast blef jag sådan du nu ser mig, ur stånd att röra mig, hvarken död eller lefvande; och sedan jag blifvit förvandlad till detta tillstånd, förvandlade hon staden med dess gator och fälten deromkring. Invånarne i vår stad tillhörde fyra religionssekter; de voro Musulmän, Christna, Judar och Eldsdyrkare. Hon förvandlade dem till fiskar; de hvita äro Musulmän, de röda Eldsdyrkarne, de blå de Christna och de gula Judarne. Likaledes förvandlade hon de fyra öarna till fyra berg och försatte dem rundtomkring denna sjö. Från denna stund har hon hvarje dag fortfarit att pina mig och tilldelat mig hundrade slag med en läderpiska, tilldess bloden rinner ur mina sår, hvarefter hon bekläder öfre delen af min kropp med en tröja af hårtyg inunder dessa kläder. Den unga mannen började nu återigen gråta och uttalade följande verser:

Gif mig tålamod, o Allah, att bära hvad du beslutit! Jag vill vara tålig, om jag dermed kan vinna din nåd.
Jag lider djupt af det hårda öde, som blifvit min lott; men den heliga prophetens ätt skall bedja för mig.

Sultanen betraktade den unga mannen med välvilliga blickar och sade till honom: o yngling, du har ökat min ångest. Och hvar, tillade han, är denna qvinna? Den unga mannen svarade: hon är uti den graf, der slafven ligger, under kupolen; och hvarje dag, inan hon besöker honom, afkläder hon mig och tilldelar mig hundrade slag med piskan, medan jag gråter och skriar, ur stånd att röra mig och jaga henne undan. Sedan hon på detta sätt pinat mig, begifver hon sig till slafven med vin och läckra rätter. — Vid Allah, o yngling, — sade sultanen, — jag vill bevisa dig en välgerning, för hvilken jag skall ihogkommas, och en ynnest, hvilken historieförfattarne icke skola glömma i min lefvernesbeskrifning!

Derefter satte han sig ned och samtalade med den olyckliga konungen, tilldess natten nalkades. Sedan steg han upp och väntade till första skymten af dagen, då han aftog sina kläder, spände omkring sig sitt svärd och begaf sig till det ställe, der slafven låg. Der brunno ljus och lampor, der doftade rökverk och välluktande oljor; men han närmade sig till slafven och dödade honom med ett hugg af sitt svärd; derefter tog han liket på sin rygg och kastade det i en brunn, som han sett i palatset; men sjelf återvände han till grafkupolen, klädde sig uti slafvens kläder och lade sig ned med det dragna svärdet bredvid sig. Kort efter kom den nedriga trollqvinnan till sin frände, ryckte af honom hans kläder, grep piskan och slog honom, under det han ropade: Ve, det är ju redan tillräckligt, att jag befinner mig i detta tillstånd! Haf derföre förbarmande med mig! — Hade du något förbarmande med mig? — sporde hon. — Eller skonade du min älskare? — Derefter klädde hon på honom hårtygströjan och ytterkläderna samt begaf sig till slafven med en pokal vin och ett fat kokt kött. När hon inträdde i grafrummet, grät hon och klagade samt utropade: o min herre, svara mig! O min herre, tala till mig! — och utgjöt sin klagan i följande vers:

Huru länge skall denna ovilja och denna stränghet fortfara? Tillräcklig är den olycka, som min kärlek bragt öfver mig!

Derefter började hon på nytt att gråta och utropade återigen: o min herre, svara mig och tala till mig! Konungen började nu tala med låg röst

och härmande de svartas uttal samt framstammade: Ack! Ack! Det finnes ingen kraft eller magt utom hos Gud! När hon hörde dessa ord, skrek hon högt af glädje och afsvimmade; men när hon återkommit till sans, utropade hon: kanske har min herre blifvit återställd till helsa igen! Konungen sänkte återigen sin röst, likasom öfverväldigad af mattighet, och svarade: du bofaktiga qvinna, du förtjenar icke, att jag talar till dig. — Hvarföre? — frågade hon. — Han svarade: emedan du hela dagen pinar din gemål, medan han ropar och beder om Guds bistånd, så att du hindrat mig att sofva ifrån det solen gått ned ända till morgonen; din gemål har icke upphört att ödmjuka sig sjelf och att nedkalla hämd öfver dig; derigenom har han stört mig, och om icke detta varit, skulle jag hafva återvunnit mina krafter; detta är orsaken, hvarföre jag ända tills nu icke kunnat tala till dig. — Med din tillåtelse skall jag befria honom från hans lidanden, — svarade hon. — Befria honom, — sade konungen, — och skaffa oss lugn!

Hon svarade: jag hör och lyder! Hon steg genast upp, gick ifrån grafrummet till palatset, tog en skål, fyllde den med vatten och uttalade öfver detta vissa ord, då det begynde koka likasom i en kittel. Derefter stänkte hon något deraf på sin frände och sade: i kraft af det, som jag talat, må du bli förvandlad från ditt närvarande tillstånd till det, hvari du förut befunnit dig! I ögonblicket stod han upprätt på sina fötter, glad öfver sin befrielse, och utropade: det finnes ingen Gud utom Gud, och Mohammed är Guds apostel; Gud skydde och bevare honom! Hon sade till honom: gå bort och vänd icke hit tillbaka, eller skall jag taga ditt lif! Han gick genast ifrån henne; men hon återvände till grafrummet och sade: o min herre, kom hit ut till mig, att jag måtte få se dig! Han svarade med svag röst: hvad har du gjort? Du har befriat mig från grenen; men du har icke befriat mig från roten? — Och hvad är då roten, min älskade? — frågade hon. Han svarade: folket i denna stad och på de fyra öarna; vid midnattstid hvarje natt uppresa fiskarne sina hufvuden och nedkalla hämd öfver mig och dig; och detta är orsaken, hvarföre icke krafterna återvända till min kropp. Derföre befria dem och kom och tag min hand och res mig upp, ty mina krafter hafva redan till en del återvändt!

När hon hörde dessa ord af konungen, hvilken hon trodde vara slafven, sade hon till honom med glädje: o, min herre, vid mitt hufvud och

mitt öga! i Allahs namn! — Och hon skyndade bort i ytterlig glädje och hastade till sjön, der hon tog något litet af dess vatten och deröfver uttalade några obegripliga ord, då fiskarne genast började komma i rörelse och lyfte upp sina hufvuden samt på ögonblicket förvandlades till menniskor såsom förut. På detta sätt blef förtrollningen borttagen från stadens invånare, och staden blef befolkad på nytt, hus reste sig åter på dess gator, och hvar och en återvände till sin sysselsättning; äfven bergen blefvo förvandlade till öar, såsom de förut varit. Trollqvinnan återvände strax till konungen, hvilken hon trodde vara slafven, och sade till honom: O min älskade, räck mig din dyrbara hand, att jag måtte kyssa henne! — Kom närmare! — sade konungen med låg röst. Då kom hon närmare; men han hade sitt skarpa svärd redo och stack det i hennes bröst, så att spetsen gick ut genom hennes rygg; han gaf henne derpå ett nytt hugg och klöf henne i tu samt skyndade derifrån.

Han fann den unga mannen, som varit förtrollad, väntande på hans återkomst, och önskade honom lycka till hans räddning, och den unga fursten kysste hans hand och tackade honom. Derpå sade sultanen till honom: vill du stadna qvar i din stad eller komma med mig till min hufvudstad! O tidens konung, — svarade den unga mannen, — vet du, huru långt afståndet är mellan dig och din hufvudstad? Konungen svarade: två dagsresor och en half. — O konung, — sade den unga mannen, — om du varit sofvande, så vak upp; mellan dig och din stad är afståndet ett helt års resa för den, som reser med skyndsamhet, och du har kommit hit på två dagar och en half blott derföre, att staden var förtrollad; men, o konung, jag skall aldrig ett ögonblick skiljas ifrån dig. Konungen blef glad öfver hans ord och sade: prisad vare Gud, som i sin nåd skänkt dig åt mig; du är min son, ty under hela min lefnad har jag icke varit välsignad med någon son; — och de omfamnade hvarandra och voro glada. Derefter följdes de åt till palatset, der konungen, som varit förtrollad, meddelade sina hofmän, att han ämnade sig bort på en helig pilgrimsfärd. Allt bereddes till hans resa, och han begaf sig å väg tillika med sultanen, ty dennes hjerta brann af längtan efter hans hufvudstad, hvars åsyn han skulle sakna under ett helt års tid.

Han begaf sig å väg, beledsagad af femtio hvita slafvar och försedd med rika dyrbarheter; natt och dag, ett helt år igenom, fortsattes resan, och nu först närmade de sig till sultanens hufvudstad, der veziren och

krigarne, som förlorat allt hopp om att återse honom, kommo honom till mötes. När krigarne och folket nalkades till sultanen, kysste de marken inför honom och lyckönskade honom till hans återkomst; och han intågade i staden och satte sig på sin thron. Han underrättade derpå veziren om allt det, som tilldragit sig med den unga konungen, hvilken äfven af veziren lyckönskades till sin räddning; och när allt kommit i sin ordning igen, utdelade sultanen skänker åt ett antal af sina undersåter och sade till veziren: skaffa mig hit fiskaren, som gaf mig fiskarna! Då eftersändes fiskaren, som varit orsaken till upphäfvandet af den olyckliga stadens förtrollning, och kom till palatset, och konungen lät ikläda honom en hedersklädning och frågade honom om hans omständigheter samt huru vida han hade barn. Fiskaren svarade, att han hade en son och tvänne döttrar, och när konungen hörde detta, tog han den ena dottern till sin gemål, och den unga prinsen förmälde sig med den andra. Konungen utnämde derjemte fiskarens son till skattmästare. Derefter sände han veziren till den unga prinsens stad, hufvudstaden på Svarta Öarna, och beklädde honom med värdigheten af regent öfver dem. Med honom hemsändes äfven de femtio slafvar, som följt honom derifrån, och hvilka medförde talrika hedersklädningar till alla emirerna. Och veziren kysste hans hand och begaf sig å väg, medan sultanen och den unga konungen stadnade qvar. Och fiskaren blef den rikaste man i sin tid, och hans döttrar fortforo att vara konungarnes gemåler till sin död.

Men detta (tillade Sherasád) är icke mer underbart än det, som tilldrog sig med båraren.

TRETIONDEFÖRSTA TILL SJUTIONDEFJERDE NATTEN.

Berättelsen om Bäraren och de Tre Systrarna i Baghdad m. m.

Uti staden Baghdad lefde en man, som var ogift, och han var en bärare. En dag, när han satt på torget och stödde sig mot sin korg, nalkades till honom ett fruntimmer, insvept i en slöja, förfärdigad i Mosul och bestående af guldbroderadt siden med guldkanter vid ändarna; hon lyfte på slöjan, som betäckte hennes ansigte, och lät honom derunder skönja ett par svarta ögon, beskuggade af långa ögonhår och tjusande genom sitt uttryck af ömhet, tillika med de skönaste anletsdrag i öfrigt. Hon sade till honom med ljuf röst: Tag din korg och följ mig!

Bäraren hade knappt hört hennes ord, förrän han tog sin korg och följde henne till porten af ett hus, der hon stadnade och bultade på. Ur huset utkom en christen, åt hvilken hon lemnade ett guldstycke, i utbyte för hvilket hon erhöll ett antal oliver samt två stora krus med vin, hvilket allt hon lade i korgen, medan hon till bäraren sade: tag det och följ mig! Bäraren utropade: detta är i sanning en lyckosam dag! och tog upp korgen samt följde henne. Hon stadnade dernäst vid en frukthandlares bod och köpte af honom Syriska äplen, Osmans quitten, persikor från Oman, jasminer från Aleppo, vattenliljor från Damask, gurkor från Nilen, Egyptiska lemoner, Sultancitroner, välluktande myrten, qvistar af hennaträdet, kamillblommor, sippor, violer och granat-blommor samt lukttörne; allt detta lade hon i bärarens korg och sade till honom: tag och bär det! Han tog korgen och följde henne, tilldess de stadnade hos en slagtare, till hvilken hon sade: hugg af tio marker kött! och han högg af det; hon vecklade det i ett bananas-blad och lade det i korgen samt yttrade på nytt: tag korgen, bärare! — hvilken befallning han åtlydde och följde henne. Dernäst stadnade hon vid en bod, der torkad frukt såldes, och valde något sådan af alla sorter samt befallde derefter bäraren att återtaga sin börda. Han lydde och följde henne vidare till en sockerbagare, der hon köpte ett fat och fyllde det med sötsaker af alla slag, som mannen hade, hvilket allt hon lade i korgen; men nu yttrade bäraren: om du på förhand underrättat mig härom, skulle jag tagit med mig en mulåsna för att bära allt detta. Hon smålog vid denna hans anmärkning och stadna-

32. Natten.

Upphandlerskan och bäraren.

de dernäst hos en parfymerihandlare, hos hvilken hon köpte tio slag af välluktande vatten, rosenvatten och orangeblomvatten m. m., tillika med något socker, en stänkflaska fylld med rosenvatten, blandadt med muskus, något rökverk, aloe, ambra och muskus samt vaxljus; allt detta lade hon i korgen och sade åter till bäraren: tag din korg och följ mig! Han tog korgen och följde henne, tilldess hon kom till ett vackert hus, utanför hvilket det låg en rymlig gård. Det var en hög byggnad med en dubbelport, förfärdigad af ebenholz med' deröfver lagda skifvor af rödt guld.

Vid denna port stadnade det unga fruntimret och bultade sagta derpå; genast öppnades dubbeldörrarne, och bäraren, som tittade in, för att se, hvem som öppnade, fann det vara en högvext jungfru, högbarmad, skön, välbildad och förtjusande, hvars änne liknade den klara nymånen, och hvars ögon öfverträffade gazellens; hennes ögonbryn bugtade sig som nymånen i Ramadan, hennes kinder voro som anemoner, och hennes mun som Salomos insegel; hennes ansigte liknade fullmånen i hela dennes glans, och formerna af hennes barm voro som två granatäplen af lika storlek. När bäraren såg henne, svindlade det för hans ögon, korgen var nära att falla ned ifrån hans hufvud, och han utropade: aldrig i min lefnad har jag sett en lyckosammare dag än denna. Portvakterskan, som stod innanför dörren, sade till upphandlerskan och bäraren: ni ären välkomna! — och de trädde in samt gingo framåt till en rymlig försal, målad med skiftande färger och prydligt inredd samt försedd med träsniderier, springbrunnar, hvilobänkar af flera slag och nicher med framför dem hängande gardiner. Vid öfra ändan stod en soffa af alabaster, inlagd med stora perlor och juveler; deröfver hängde en himmel af rödt siden, och under denna satt ett ungt fruntimmer; hennes ögon voro tjusande som det trolldomskunniga Babel, hennes vext smärt och fin som bokstafven Alif, och för hennes anlete kunde den skimrande solens hafva förbleknat; hon var lik en af de glänsande planeterna eller, fastmer, en af de mest högättade bland Arabiens mör. Hon steg upp ifrån soffan, gick med långsamma och spänstiga steg fram till midten af försalen, der hennes systrar stodo, och sade till dem: Hvi stån ni stilla här? Lyften ned bördan från den stackars bärarens hufvud! — hvarefter upphandlerskan ställde sig framför och portvakterskan bakom honom, bägge understödda af den tredje systern, samt lyfte ned korgen ifrån hans hufvud. Derefter upptogo de allt, som,

fanns i korgen, lade alltsammans der det skulle ligga, gåfvo bäraren två guldstycken och sade till honom: gå nu, bärare!

Men bäraren stod stilla med blicken fäst vid fruntimren och betagen af deras skönhet och behag, ty någonting behagfullare hade han aldrig sett. När han varseblef, att det icke ibland dem fanns någon man, och derpå kastade en blick på vinet, frukterna och de doftande blommorna, blef han utom sig af förvåning och tvekade att gå; nu yttrade den ena af systrarna till honom: hvarför går du icke? Anser du dig för litet betalad? hvarpå hon vände sig till en af sina systrar och tillade: gif honom ett guldstycke till! — Vid Allah, o min herrskarinna! — utbrast bäraren, — min taxa är blott två half-dirhem och hvad jag erhållit anser jag visst icke vara för litet; men mitt hjerta och mitt sinne voro upptagna af tankar på er och er ställning, eftersom jag ser er ensamma, utan någon man ibland er och utan någon, som kan roa er med sitt sällskap. Ni veten, att en minaret icke står säkert annat än på fyra grundmurar; men ni saknen en fjerde, och qvinnor kunna aldrig hafva fullkomligt nöje utan en man. Ni ären blott tre och hafven behof af en fjerde, som bör vara en man, en person med förstånd, urskiljning, skarpsinnighet och tand för tunga. — Vi äro jungfrur, — så lydde deras svar, — och frukta för att meddela vår hemlighet åt den, som icke skall förvara den; ty vi hafva uti en berättelse läst följande vers:

Vakta din hemlighet för en annan; anförtro den icke åt någon; ty den, som åt en annan anförtror sin hemlighet, har förlorat densamma.

Vid ert lif, — sade bäraren, — jag är en man med förstånd och att lita på; jag har läst många böcker och är hemmastadd i dem; jag förstår att omtala hvad som förtjenar och att hemlighålla det, som skall förhemligas, att med ett ord handla i öfverensstämmelse med hvad skalden säger:

Hos ingen annan är en hemlighet bevarad än hos en pålitlig man; hos den bästa bland menniskor är den i godt förvar.
En hemlighet är hos mig såsom uti ett hus med säkra lås, hvartill nyckeln är förlorad, och hvartill dörren är förseglad.

När systrarna hörde de verser, som han anförde, och de ordalag, i hvilka han tilltalade dem, sade de till honom: du vet, att vi här utgifvit en ansenlig summa penningar; har du någonting, hvarmed du kan ersätta oss? Vi vilja icke tillåta dig att stadna hos oss, så framt du icke bidra-

ger med en summa penningar; ty du begär att få stadna i vårt sällskap och taga plats vid vårt bord samt att betrakta våra sköna ansigten. — Om vänskapen är utan penningar, — sade värdinnan i huset, — så väger den icke så mycket som ett sandkorn; och portvakterskan tillade: om du ingenting har, så gack din väg med ingenting! men upphandlerskan invände: o systrar, låtom honom stadna qvar, ty han har i sanning icke varit försumlig i sin tjenst mot oss i dag; en annan skulle icke hafva varit så tålmodig med oss; det, som kan komma på hans del i kostnaderna, vill jag derföre lägga ut för honom. — Nu blef bäraren förnöjd och utropade: vid Allah, jag har erhållit mitt första och enda handsöl i dag af ingen annan än dig, — och de öfriga systrarna sade till honom: sitt ned! Du är välkommen!

Nu steg upphandlerskan upp från sin plats, drog sin gördel fastare om lifvet, ordnade flaskorna, silade vinet och dukade bordet vid springbrunnens bassin. Hon anskaffade allt, som erfordrades, bar fram vinet och satte sig ned bredvid sina systrar; äfven bäraren satte sig ned med dem, men visste icke rätt, om ej alltsammans vore en dröm. Och när de hade tagit plats, tog upphandlerskan ett vinkrus, fyllde den första bägaren och tömde den; derpå fyllde hon en ny bägare och räckte den till den ena af sina systrar samt likaledes till den andra, hvarefter hon åter fyllde en pokal och gaf den åt bäraren, som mottog den ur hennes hand och dervid upprepade följande vers:

Jag vill dricka vinet och bli frisk; ty denna dryck är i sanning ett läkemedel för den sjuka.

Vinet fortfor att göra sin rund, och bäraren, som blef upprymd, dansade och sjöng med dem samt njöt af de doftande vällukterna. Han började omfamna och kyssa dem, medan den ena slog till honom, och den andra ryckte honom i skägget, och den tredje kastade efter honom med blommor, tilldess slutligen vinet rann bort med deras förstånd, och de glömde all återhållsamhet samt öfverlemnade sig åt glädjen så fritt, som skulle ingen man hafva varit tillstädes.

Så fortforo de, tilldess natten nalkades, då de sade till bäraren: gå, och låt oss se bredden af din rygg! Men han svarade: det skulle i sanning vara lättare för min själ att skiljas från min kropp än för mig att skiljas från ert sällskap; tillåten mig derföre att lägga natten till dagen,

och sedan må enhvar af oss återvända till sina göromål! Upphandlerskan lade sig återigen ut för honom och sade: vid mitt lif besvär jag er att låta honom tillbringa natten med oss, på det vi måtte få skratta åt hans tokerier, ty han är en qvick skälm. Derpå sade de till honom: du skall få tillbringa natten med oss mot det villkor, att du underkastar dig vår vilja och icke begär förklaring öfver någonting, som du här kan få se. Han svarade: godt! — Stig då upp, — fortforo systrarna, — och läs hvad som är skrifvet på dörren! Han gick till dörren och läste der följande inskrift i gyllene bokstäfver: Tala icke om sådant, som icke kommer dig vid, så framt du icke vill höra sådant, som icke skall bli dig angenämt! — och yttrade derefter: mottagen här mitt löfte, att jag icke skall tala om det, som icke kommer mig vid!

Upphandlerskan steg upp och satte fram en måltid för dem; sedan de spisat något litet, tände de ljusen och brände något aloe. Derefter satte de sig åter till bords; men under det att de åto och drucko, hörde de det bultas på dörren; utan att göra något afbrott i de andras munterhet, gick den ena af dem till dörren och sade vid sin återkomst: vårt nöje denna natt skall bli fullständigt, ty vid dörren stå trenne främlingar med rakade hakor, och hvardera af dem är blind på venstra ögat; det är en högst besynnerlig sammanträffning. De äro främlingar, som nyligen anländt hit, och alla hafva de ett löjligt utseende; om de få komma in, skola vi hafva roligt och få skratta åt dem. — Dermed var icke allt slut, som hon hade att säga, utan hon fortfor att öfvertala sina systrar, tilldess de gåfvo sitt bifall och sade: må de komma in; men förelägg dem det villkoret, att de icke få tala om sådant, som icke kommer dem vid, på det de måtte slippa höra sådant, som icke skall bli dem angenämt. Nu blef portvakterskan nöjd, gick till porten och insläppte de tre männen, som alla voro blinda på ena ögat och hade rakade hakor, men tunna och vridna knäfvelborrar. De voro tiggare, hvarföre de helsade och drogo sig tillbaka; men systrarna stego upp och förmådde dem att taga plats. De tre männen kastade en blick på bäraren och funno, att han var drucken; sedan de ytterligare betraktat honom, trodde de, att han hade samma födkrok som de, och sade: han är en tiggare likasom vi och skall roa oss med sitt prat. Bäraren hade dock hört hvad de sade, steg upp, kastade på dem en hotfull blick och sade: sitten stilla ni och hållen inne med alla näsvisa anmärkningar! Han ni ej läst inskriften på dörren? — Systrarna

logo och sade sig imellan: tiggarne och bäraren skola nog gifva oss tillräckligt nöje i afton. Derefter uppdukade de något mat för de förra, och de åto samt satte sig sedan neder att dricka. Portvakterskan kringbjöd vinet, och medan bägaren gick omkring mellan dem, sade bäraren: bröder, veten ni någon berättelse eller någon rolig saga, hvarmed vi kunna fördrifva tiden? Tiggarne, som blifvit vid godt lynne af vinet, begärde, att musikaliska instrumenter skulle framtagas, och portvakterskan kom med en tamburin, förfärdigad i Mosul, med en luta från El-Iràk och en Persisk harpa. De reste sig alla tre, den ena tog tamburinen, den andra lutan, och den tredje harpan, hvarefter de började spela, medan systrarna beledsagade dem med sång. Midt under det de sålunda fördrefvo tiden, bultade det på dörren. Portvakterskan gick för att se efter hvem det var; och med bultandet förhöll det sig på följande sätt.

Khalifen Harun Er-Rashid hade denna natt begifvit sig ut för att inhemta hvad nytt han skulle kunna få se och höra; han åtföljdes af Djafar, sin vezir, och Mesrur, skarprättaren. Det var hans vana att förkläda sig till köpman, och när han denna natt vandrade genom staden, kom han med sina följeslagare händelsevis att gå förbi systrarnas hus, hvarifrån ljudet af musiken och sången hördes ut på gatan. Han sade till Djafar: det skulle roa mig att gå in i detta hus och se, hvem det är, som uppför denna musik. — Det är förmodligen ett sällskap druckna, — svarade Djafar, — och jag fruktar, att vi kunna bli mindre väl emottagna af dem; men Khalifen svarade: vi måste in, och jag önskade, att du måtte hitta på någon list, genom hvilken vi kunna skaffa oss inträde. Djafar svarade derföre: jag hör och lyder! — gick fram till porten och bultade derpå; när portvakterskan kom och öppnade, sade han till henne: min fru, vi äro köpmän från Tabarijeh och hafva varit i Baghdad tio dagar; vi hafva fört handelsvaror med oss och tagit in i en khan; denna afton bjöd en köpman oss till gästabud hos sig: vi gingo till hans hus, der han dukade upp rätter för oss, och vi åto, hvarefter vi drucko tillsammans en stund, tilldess han gaf oss tillåtelse att gå; men när vi, som äro främlingar här i staden, kommo ut i mörkret, togo vi miste om vägen till vår khan; vi hoppas derföre till ert ädelmod, att ni måtte tillåta oss att tillbringa natten i detta hus; om ni det gör, skall ni undfå er belöning i himmelen. — Portvakterskan, som betraktade dem närmare, varseblef, att de voro klädda som köpmän samt hade ett akt-

ningsvärdt utseende; hon återvände derföre in i rummet och samrådde med sina bägge systrar, hvilka sade: släpp dem in! — Då kom hon tillbaka och öppnade porten för dem. De sade till henne: skola vi träda in med din tillåtelse? Hon svarade: kommen! Sålunda inträdde Khalifen med Djafar och Mesrur, och när systrarna blefvo dem varse, stego de upp och helsade dem, sägande: våra gäster äro välkomna; men ett vilkor måste vi ålägga er, nämligen det, att ni ej skolen tala om sådant, som icke kommer er vid, på det ni måtten slippa höra sådant, som icke skall bli er angenämt. De svarade: godt! När de satt sig ned för att dricka, betraktade Khalifen de tre tiggarne och märkte till sin förvåning, att de alla voro blinda på venstra ögat; han kastade derefter en blick på fruntimren och blef utom sig af beundran öfver deras skönhet och behag. När de öfriga fortsatte drickandet och samtalet, buro systrarna fram vin för Khalifen; men han sade: jag är en pilgrim, — och ville icke mottaga vinet. Då utbredde portvakterskan framför honom en broderad duk och ställde derpå en porslins-flaska, hvari hon slog något välluktande vatten, tillika med ett stycke is och något socker. Khalifen tackade henne och tänkte inom sig: i morgon skall jag vedergälla henne för denna hennes välvilja.

Sällskapet fortfor att dricka, och när vinet börjat göra sin verkan på dem, uppstod värdinnan i huset och passade upp; men derefter fattade hon upphandlerskans hand och sade: upp min syster, och låtom oss afbörda oss vår skuld. Hon svarade: ja! Derefter reste sig portvakterskan, afröjde midten af salen och anvisade tiggarne plats vid andra ändan deraf; nu ropade de tre systrarna till bäraren och sade: hur trög är icke din vänskap! Du är icke någon främmande, utan hör huset till. — Bäraren steg genast upp, omgjordade sig och frågade: hvad viljen ni? — hvarpå en af systrarna svarade: stå der du är! men upphandlerskan sade: hjelp mig; — Han blef nu varse två svarta tikar med kedjor kring halsen, och ledde fram dem midt uti salen. Nu stod husets värdinna upp ifrån sin plats, sköt ärmen upp öfver handlofven, fattade en piska och sade till bäraren: led en af dem hit fram till mig! Han släpade fram den ena tiken vid kedjan. Tiken gnällde och ruskade på sitt hufvud; men värdinnan aktade icke på hennes tjut, utan fortfor att piska henne på hufvudet, tilldess hon tröttnade i armarna; då kastade hon bort piskan, tryckte tiken till sitt bröst, aftorkade hennes tårar och

kysste henne på hufvudet. Derefter yttrade hon åter till bäraren: för bort denna och led fram den andra! hvilket han efterkom, då hon betedde sig på samma sätt med denna. Vid åsynen af detta blef khalifen utom sig af förvåning, och han vinkade till Djafar, att denne skulle fråga efter orsaken till den behandling, som tikarna rönt; veziren svarade med ett tecken: tala icke!

Nu vände sig husets värdinna till portvakterskan och yttrade till henne: upp att verkställa det, som du har att uträtta! Hon svarade: gerna! — och värdinnan tog plats på en soffa af alabaster, inlagd med guld och silfver, samt yttrade till portvakterskan och upphandlerskan: gören nu er skyldighet. Portvakterskan tog plats på en soffa bredvid henne; men upphandlerskan gick bakom en gardin och kom tillbaka med en sidenpåse med gröna fransar, ställde sig framför värdinnan och framtog en luta; hon knäppte på instrumentets strängar och sjöng följande verser:

Gif mina ögon sömnen tillbaka, som blifvit dem beröfvad, och säg mig, hvart mitt förstånd har flyktat!
Så snart jag blef bekant med kärleken, gjorde jag den upptäckten, att sömnen blifvit en fiende till mina ögon.
Man sade: vi sågo, att du var en bland de rättänkande; hvad har väl kunnat förleda dig? Jag svarade: sök orsaken dertill uti hans blickar!
Ja, jag ursakar honom för det han utgjutit mitt blod, och medgifver, att jag tvingade honom till dådet derigenom, att jag icke unnade honom ro.
Han kastade sin solens liknande bild på min själs spegel, och återskenet deraf tände en brand i mitt hjerta.

När portvakterskan hört denna sång, utropade hon: Allah gille hvad du gjort! och ref sina kläder och föll afsvimmad till golfvet; men när hennes barm på detta sätt blifvit obetäckt, såg Khalifen derpå spår efter slag, likasom af spön eller pisksnärtar, hvilket allt gjorde honom på det högsta förvånad. Upphandlerskan reste sig genast, stänkte vatten på hennes ansigte och hemtade åt henne en annan klädning, hvilken hon påtog. Då sade khalifen till Djafar: ser du icke denna qvinna och spåren efter slag på henne? Jag kan icke tiga eller hålla mig stilla, förrän jag får veta, huru det verkligen förhåller sig med denna jungfru och med de bägge tikarna. Men Djafar svarade: o herre, de hafva gjort en öfverenskommelse med oss, att vi ej skola tala om annat än sådant, som kommer oss vid, så framt vi ej vilja höra sådant, som icke skall bli oss angenämt. — Nu

fattade upphandlerskan lutan, stödde henne mot sin barm, vidrörde strängarna med sina fingerspetsar och sjöng som följer:

Om öfver kärlek vi klaga, hvad skola vi säga? Eller, om vi förtäras af längtan, huru kunna vi undkomma?
Eller om vi sända ett budskap att vara vår tolk, så kan det icke tolka den älskandes klagan.
Eller, om vi ville vara tåliga, kort skulle vår tillvarelse bli efter förlusten af dem, som vi älska.
Ingenting ega vi qvar annat än bedröfvelse och sorg och tårar, som strömma utför våra kinder.
O du, som är fjerran ifrån min syn, men som städse bor i mitt hjerta!
Har du hållit en ed till en älskarinna, som, så länge tid varar, aldrig skall förändras?
Eller har du under skilsmessan glömt den älskande, som för din skull trånar bort sitt lif?
När domens dag för oss tillsammans, skall jag af den Allsmägtige begära en långvarig ransakning.

När portvakterskan hörde denna upphandlerskans sång, ref hon på nytt sina kläder, ropade högt och föll afsvimmad till golfvet; upphandlerskan stänkte återigen vatten i hennes ansigte och iklädde henne sedan en annan klädning.

Tiggarne, som voro vittnen till dessa uppträden, sade nu sig imellan: o, att vi aldrig inträdt i detta hus, utan hellre tillbragt natten utanför staden; vår natt har blifvit en olycksnatt genom dessa tilldragelser, som sönderslita våra hjertan. Khalifen kastade en blick på dem och frågade: hvi ären j så bedröfvade? och de svarade: våra hjertan äro oroliga öfver det, som vi sett. — Hören j ej till detta hus? — frågade han åter. — Nej, — var deras svar, — och icke hafva vi tänkt annat, än att detta hus tillhörde den mannen, som sitter bredvid er. Nu inföll bäraren: sannerligen jag har sett detta ställe förr än nu, och hellre skulle jag hafva tillbragt natten utanför staden än här. De började nu tala sig imellan och yttrade: vi äro sju män, och de äro blott tre qvinnor; vi skola derföre tillfråga dem om allt detta, och vilja de icke svara oss godvilligt, så skola de göra det emot sin vilja. — Om detta kommo de alla öfverens med undantag af Djafar, som sade: detta är icke rätt tänkt; lemnom dem i fred och ro; vi äro ju deras gäster, och de hafva af oss tagit ett löfte, som vi böra hålla; i öfrigt är det blott föga öfrigt af natten, och enhvar af oss skall snart gå sin väg. Han vinkade derpå åt kha-

lifen och tillade: det återstår blott en timma, och i morgon skola vi föra dem inför dig, och du skall tillfråga dem om hur allt detta hänger tillsamman. Men Khalifen ville icke gå in härpå, utan sade: jag har icke tålamod att vänta så länge på förklaringen. — Ord följde efter ord, och till slut sade de: hvem skall göra dem frågan? — och någon svarade: bäraren.

Nu sade fruntimren till dem: J män! hvarom samtalen j er emellan? — Bäraren nalkades till husets värdinna och talade: o, min herrskarinna, jag beder dig och besvär dig vid Allah att berätta oss, hur det hänger ihop med de bägge tikarna, och hvarför du slog dem och sedan grät och kysste dem, samt att meddela oss orsaken, hvarföre din syster blifvit slagen med spön; detta är vår begäran, och frid vare med dig! — Är detta sannt, som han säger om er? — vände sig värdinnan till de öfriga männen, och de svarade alla ja, med undantag af Djafar, som förblef tyst. När jungfrun hörde detta svar, yttrade hon: ni, våra gäster, ni hafven sannerligen på det högsta förolämpat oss, ty vi gjorde på förhand en öfverenskommelse med er, att den, som skulle tala om sådant, som icke komme honom vid, skulle få höra sådant, som icke skulle vara honom angenämt. Är det icke nog, att vi mottagit er i vårt hus och bespisat er med våra förråder? Men det är icke så mycket ert fel som icke mer hennes, hvilken förde er in till oss. — Hon drog nu upp sin ärm öfver handlofven, stampade tre gånger i golfvet och ropade: Fort hit! — och genast öppnades en dörr, ur hvilken framrusade sju svarta slafvar, hvardera med ett svärd, i handen. Husets värdinna sade till dem: bakbinden dessa män, som icke kunna hålla sina tungor i styr, och binden ihop dem med hvarandra! Slafvarne verkställde befallningen och sade: höga fru, tillåter du, att vi afslå deras hufvuden? Hon svarade: gifven dem en stunds uppskof, tilldess jag tillfrågat dem om hvilka de äro, innan ni afslån deras hufvuden! — Vid Allah, o herrskarinna, — utropade bäraren, — straffa icke mig för det, som andra syndat; ty de hafva alla gjort orätt och begått ondt, jag undantagen. Vår natt skulle sannerligen hafva blifvit glad, blott vi sluppit de här tiggarne, hvilkas närvaro är tillräcklig att förvandla en väl befolkad stad till en hop af ruiner. — Han upprepade nu denna vers:

Huru ädelt är det icke att förlåta den, som förmår göra motstånd! Och huru mycket ädlare är det icke, när han det icke förmår!

För den vänskaps skull, som varit mellan oss, förgör icke den ena för en annans brott!

När värdinnan hörde dessa bärarens ord, kunde hon icke låta bli att le, oaktadt sin vrede. Hon närmade sig nu till männen och talade till dem: gören mig bekanta med edra lefnadsöden, ty utaf edra lif återstår det icke mer än en timma. Voren ni ej män af högt och aktningsvärdt stånd eller furstar, så skulle jag påskynda er bestraffning. — Khalifen sade till Djafar: ve dig, o Djafar! Låt henne veta, hvilka vi äro, eller skall hon döda oss! — Det vore just det, som vi förtjena, — svarade han. — Att skämta passar sig icke, när det är allvar å färde, — återtog Khalifen; hvarje sak har sin tid. — Nu närmade sig värdinnan till tiggarne och frågade: ären ni bröder? — De svarade: nej, vi äro blott fattiga främlingar. Hon frågade derefter en af dem: är du född blind? — Nej, — svarade han; — men en underbar händelse tilldrog sig med mig, hvaraf jag förlorade mitt öga, och berättelsen derom skulle kunna tjena till varning för den, som vill låta varna sig. Hon frågade den andra och den tredje på samma sätt, och de svarade henne som den första samt tillade: enhvar af oss är ifrån ett annat land, och våra lefnadshändelser äro underbara och utomordentliga. Hon tog dem nu närmare i ögonsigte och sade: en och hvar af er skall berätta sina lefnadshändelser samt orsaken, hvarföre han kommit till vår boning; derefter skall han slå sig för sitt hufvud och gå sin väg.

Den första, som nalkades, var bäraren. Han sade: o, min herrskarinna, jag är en bärare, och upphandlerskan här gaf mig att bära och förde mig hit; hvad som händt mig här i ert sällskap, det vet du. Detta är allt hvad jag har att säga, och frid vare eder! — Slå dig för ditt hufvud och gå! — sade hon; men han återtog: vid Allah, jag vill icke gå, förrän jag hört de öfrigas berättelser. Då framträdde den första tiggaren och berättade som följer:

Den Första Kungliga Tiggarens Berättelse.

Vet, o herrskarinna, att orsaken dertill, att jag afrakat mitt skägg och förlorat mitt öga, är följande. Min fader var konung och hade en broder, som likaledes var konung och bodde i en annan hufvudstad. Det hände, att min moder gaf mig lifvet samma dag, då äfven min farbroders

40. Natten.

Värdinnan befaller sina gästers död.

son föddes; och år och dagar gingo förbi, tilldess vi uppnådde manlig ålder. Det hade under några år varit min vana att göra besök hos min farbror och att hos honom vistas åtskilliga månader. Vid ett af dessa tillfällen mottogs jag af min frände med utomordentliga hedersbetygelser, han slagtade får för min räkning och blandade vin åt mig, och vi satte oss ned till att dricka; men, när vinet börjat slå i hufvudet på oss, sade han: o son af min farbror, jag behöfver ditt biträde i en för mig vigtig sak; och jag ber dig att icke neka till det, som jag ämnar begära af dig. Jag svarade: jag står uti allt till din tjenst. Han lät mig aflägga en högtidlig ed om tystlåtenhet, steg derefter upp och var frånvarande en liten stund, men kom sedan tillbaka, åtföljd af ett fruntimmer, som syntes öfverlastadt med prydnader, doftade af vällukter och bar en drägt af utomordentligt värde. Hon kastade en blick på mig, medan hon stod bakom honom, och han sade: tag henne med dig och gå före mig till begrafningsplatsen der och der! — han beskref den för mig, och jag kände redan förut till densamma. Han tillade: gå in dit och vänta mig der!

Jag kunde icke motsäga honom eller vägra att uppfylla hans begäran med anledning af de eder, med hvilka han bundit mig. Jag tog så*lunda* fruntimret med mig och gick i hennes sällskap till begrafningsplatsen; men, när vi suttit der en kort stund, kom min frände och hade med sig ett kärl med vatten, en påse, som innehöll kalk, och en liten brytstång. Han gick fram till en grafvård midt på platsen och uppbröt med jernstången stenarna, hvilka han lade å sido; derefter gräfde han i jorden och blottade en flat sten, stor som en liten dörr, och under hvilken en hvälfd trappgång befann sig. När detta var i ordning, gjorde han ett tecken åt fruntimret och sade till henne: handla efter som du sjelf valt! — hvarefter hon gick utföre trapporna. Nu vände han sig till mig och sade: o son af min farbror, gör din godhet fullständig dermed, att, sedan jag stigit hit ned, du återställer stenen och jorden deröfver i samma skick som förut; kalken, som finnes i denna påse, och vattnet i detta kärl skall du sedan blanda tillhopa och dermed sammanfoga stenarna i grafvården sådana de voro, på det ingen måtte kunna upptäcka någonting och säga: detta har nyligen blifvit öppnadt, men det inre är gammalt, — ty under ett helt års tid har jag arbetat på att få detta i ordning, och ingen vet deraf utom Gud. Detta är hvad jag önskar, att du måtte göra. Der-

efter tillade han: måtte Gud alltid gifva dig så tjenstvilliga vänner som du visat dig vara mot mig, o son af min farbror! — och när han uttalat dessa ord, steg han ned i grafven.

När han försvunnit för mina ögon, lade jag den flata stenen på dess ställe och försökte att i allt efterkomma hans önskningar, tilldess grafven blifvit återställd i samma skick som förut; derefter återvände jag till min farbrors palats; han sjelf befann sig vid tillfället ute på jagt. Jag sof den natten; men, när det blef morgon, började jag eftersinna det, som tilldragit sig mellan mig och min frände, samt ångrade hvad jag gjort för honom, när ångern icke längre gagnade till någonting. Derefter begaf jag mig ut till begrafningsplatsen och letade efter grafven, men kunde icke upptäcka densamma. Jag upphörde icke med mina forskningar, förrän natten nalkades, men, när jag icke lyckades i dem, återvände jag till palatset. Här kunde jag hvarken äta eller dricka; jag var orolig öfver min frände, eftersom jag icke visste, hvad det blifvit af honom, och jag föll i ett djupt svårmod. I bedröfvelse tillbragte jag natten ända till morgonen och begaf mig nu återigen till begrafningsplatsen, ständigt i tankar på hvad min frände företagit sig samt ångrande min medgörlighet emot honom. Jag letade återigen bland grafvårdarna, men kunde icke upptäcka den, efter hvilken jag sökte. På detta sätt fortfor jag med mina efterspaningar sju dagar efter hvarandra utan att lyckas.

Min oro fortfor och tilltog, tilldess jag blef snart sagdt vansinnig; jag fann ingen tröst i annat än att resa och återvände hem till min fader; men när jag anlände till hans hufvudstad, blef jag vid stadsporten öfverfallen och bunden af dem, som bevakade densamma. Detta väckte min ytterligaste förvåning, i synnerhet som jag visste, att jag var son till sultanen i staden, och att dessa väktare voro min faders och mina egna tjenare; jag greps af ytterlig fruktan, och jag sade till mig sjelf: hvad kan väl hafva tilldragit sig med min fader? Jag frågade dem, som hade fängslat mig, om orsaken till detta deras tilltag; men de gåfvo mig icke på länge något svar, tilldess slutligen en af dem, som hade varit min tjenare, sade till mig: lyckan har förrådt din fader, soldaterna hafva varit falska emot honom, och veziren har dödat honom; vi lågo på lur för att gripa dig. — De grepo mig, och jag blef som död, när jag fått höra dessa underrättelser om min fader; men snart stod jag inför veziren, som tagit hans lif.

Imellan honom och mig hade det varit fiendskap af gammalt, och orsaken dertill var följande. Det var mitt nöje att skjuta med båge, och en dag hände sig, att jag stod på taket af mitt palats, då en fogel satte sig på taket af vezirens palats, just medan denne sjelf befann sig der. Jag sigtade på fogeln, men sköt miste, och pilen träffade i stället veziren i ögat, så att han förlorade detta. Det var så ödets beslut, såsom skalden säger:

Vi trampa den väg, som är bestämd för oss; och den man, hvars väg är utstakad, måste vandra derpå.
Den, hvars död är bestämd i ett land, skall icke dö i något annat land än detta.

Fastän jag sålunda beröfvat veziren hans öga, kunde han ingenting säga, emedan min fader var konung i landet. Detta var orsaken till ovänskapen mellan honom och mig, och när jag stod inför honom med händerna bakbundna, befallde han, att mitt hufvud skulle afslås. Jag sade: ämnar du döda mig, som icke gjort dig någonting ondt? men han utropade: hvad värre ondt kunde du göra mig än detta? — och pekade på det *ställe*, der det bortskjutna ögat felades. Detta skedde utan någon *afsigt å min sida*, — invände jag. Han svarade: om du gjorde det utan afsigt, skall jag åt dig göra detsamma med full öfverläggning, — och tillade: för honom fram till mig! När detta skett, tryckte han sitt finger in i mitt venstra öga och ryckte ut det. På detta sätt blef jag beröfvad mitt ena öga, sådan ni ser mig. Derefter lät han fängsla mig och lägga mig i en kista samt sade till bödeln: tag denna man och drag ditt svärd och för honom utom staden; hugg honom der till döds och låt vilddjuren uppsluka honom!

Bödeln begaf sig i följd af denna befallning med mig utanför staden, tog mig fram ur kistan, der jag legat bunden till hand och fot, samt beredde sig att binda för mina ögon och döda mig; jag började gråta och utropade:

Huru många bröder har jag icke ansett som pålitliga svärd, och de voro det äfven, dock blott i mina fienders hand.
Jag trodde, att de skulle vara skarpt genomträngande pilar, och de voro det äfven, dock blott för att intränga i mitt hjerta!

Bödeln, som tjenat min fader i samma egenskap, och hvilken jag bevisat mången godhet, sade, då han hört dessa verser: o, min beherrska-

re, hvad kan väl jag göra? Jag är ju blott en slaf, som måste lyda andras befallningar. — Men strax derefter tillade han: gå härifrån med ditt lif och återvänd icke till detta land, på det icke du måtte omkomma och derjemte förorsaka min egen död. Skalden säger:

Fly med ditt lif, så framt du fruktar förtryck, och låt huset förtälja sin uppbyggares öde!

För det land, som du nödgades öfvergifva, skall du finna ett annat; men ingen själ skall du finna till ersättning för din egen.

När han sagt dessa ord, kysste jag hans händer och trodde icke på min räddning, förrän jag hunnit skiljas ifrån honom. Förlusten af mitt öga tycktes mig lätt, när jag betänkte, huruledes jag undgått döden; jag begaf mig nu till min farbrors hufvudstad, trädde inför honom och underrättade honom om min faders olycka samt om det sätt, hvarpå jag förlorat mitt öga; han började bitterligen gråta och sade: du har med din berättelse yttermer stegrat min oro och min sorg, ty din frände har varit försvunnen i flera dagar, och jag vet icke, hvad som vederfarits honom, och icke heller kan någon annan meddela mig upplysningar om honom. Efter dessa ord började han på nytt gråta, tilldess han afsvimmade; och när han kommit till sansning igen sade han: o min son, förlusten af ditt öga är bättre än förlusten af ditt lif.

Nu kunde jag icke längre bibehålla tystnaden med hänseende till hans son, min frände, utan jag meddelade honom allt, som händt denne; och vid afhörandet af denna berättelse blef han ytterligt glad och sade: visa mig grafven! Vid Allah, min farbror, — svarade jag, — hvar den finnes, vet jag icke; jag begaf mig nämligen flera gånger efteråt ut för att uppleta den, men kunde icke igenkänna densamma. Vi begåfvo oss icke destomindre ut till begrafningsplatsen, och medan jag här såg mig omkring, upptäckte jag stället, hvaröfver både jag och min farbror blefvo glada. Jag inträdde i grafvården tillika med honom, och när vi röjt undan jorden och lyft upp den stora stenen, gingo vi femtio trappsteg utföre; när vi hunnit till trappans slut, möttes vi af en rök, som förblindade våra ögon, och nu uttalade min farbror dessa ord, som från fruktan befria den, hvilken uttalar dem: — det finnes ingen kraft eller magt annat än hos Gud, den allrahögste och störste! — Vi fortsatte nu vår väg och befunno oss i en sal, fylld med mjöl och säd samt matvaror af åtskilliga slag; vi sågo der en gardin, igendragen framför en säng; min farbror

kastade en blick ditåt och fann der sin son och fruntimret, som följt ned tillika med honom; men bägge voro de förvandlade till svart kol, likasom hade de blifvit kastade i en eldgrop. Vid denna syn spottade han sin son i ansigtet och utropade: detta är hvad du förtjenat, du nedrige! Detta är straffet i denna verld; men ännu står uti andra verlden ett straff åter, som skall bli ännu mer strängt och räcka i evighet! — och han slog till honom med sin sko. Förvånad öfver detta behandlingssätt och med djup sorg öfver min frände, hvilken, tillika med qvinnan, jag såg på detta sätt förvandlad till kol, sade jag: vid Allah, stilla din vrede, o min farbror, ty mitt hjerta är bedröfvadt öfver det, som vederfarits din son, och vid tanken på huru det kan komma till, att både han och ungmön äro förvandlade till svart kol. Anser du det icke tillräckligt för honom, att han befinner sig i detta tillstånd, eftersom du ytterligare slår honom med din sko?

O son af min broder, — svarade han, — denna min son var från sin tidigaste barndom upptänd af kärlek till sin syster, och jag har mångfaldiga gånger förbjudit honom att öfverlemna sig åt denna kärlek samt tänkt i mitt hjerta: de äro nu barn; men när de bli äldre skall en skändlig gerning bli begången af dem; — jag fick verkligen höra, att sådant varit händelsen; men jag trodde det icke. Jag gaf honom stränga förebråelser derför och sade till honom: tag dig till vara för en sådan synd, hvilken ingen före dig har begått, och ingen skall begå efter dig! Om du det icke gör, skola vi utsätta oss för hat och förakt bland alla konungar ända till vår död, och berättelsen om oss skall bli spridd utomlands genom karavanerna; tag dig till vara, att en sådan gerning icke blir begången af dig, ty då skulle jag bli uppretad emot dig och taga ditt lif! Nu skiljde jag honom från henne och henne från honom, men den förkastade qvinnan älskade honom till ytterlighet; djefvulen tog dem bägge i besittning, och när min son såg, att jag hade skiljt dem åt, tillredde han i hemlighet detta ställe under jorden, förde hit de förråder, som du ser, drog fördel af min sorglöshet, när jag befann mig på jagt, och begaf sig hit. Men Sanningens Gud (hvars fullkomlighet vare prisad och hvars namn vare lofvadt!) vakade öfver dem och förtärde dem i eld, och straffet i andra verlden skall bli ännu mer strängt och fortfara i evighet. — Han började nu gråta, och jag grät med honom; och han sade till mig: du är min son i hans ställe. — Jag stod stilla en stund och tänkte

på denna verld och dess omvexlingar, på min faders död genom veziren, på dennes thronröfveri och förlusten af mitt öga samt de sällsamma händelser, som träffat min frände, och jag grät återigen.

Vi gingo nu upp tillbaka, lade stenen på dess ställe och jord deröfver samt återställde grafven, såsom den förut varit, och återvände till staden; men knappt hade vi satt oss ned, förrän vi hörde dånet af trummor och trumpeter, krigare redo fram och tillbaka, och luften fylldes med damm, som uppdrefs af hästarnas hofvar. Vi blefvo oroliga och visste icke hvad som hade tilldragit sig; men när konungen frågade derom, erhöll han till svar: din broders vezir har dödat honom med hans soldater och lifvakt; nu har han kommit med sin här att storma din oberedda hufvudstad, och invånarne, som icke förmått göra motstånd, hafva underkastat sig honom. — Dervid tänkte jag för mig sjelf: om jag faller i hans hand, skall han döda mig. — Sorg och bekymmer öfverväldigade mig, och jag tänkte på de olyckor, som drabbat min fader och min moder, samt visste icke hvad jag skulle göra, ty, om jag visade mig, skulle folket i staden känna igen mig, och min faders krigare skulle öfverfalla och döda mig. Jag visste ingen möjlighet att undkomma annat än att raka af mig mitt skägg; detta gjorde jag, bytte om kläder, skyndade bort ifrån staden och kom hit till detta fridens hem, med förhoppning derom, att någon skulle vilja införa mig till de rättroendes beherrskare, Khalifen, som är ståthållare åt Herren öfver allt lefvande, på det jag måtte för honom berätta mina öden och allt det, som vederfarits mig. Jag anlände hit till staden denna natt, och medan jag stod obeslutsam och utan att veta hvart jag skulle vända mina steg, blef jag varse denna tiggare, helsade honom och sade: jag är en främling. Han svarade: äfven jag är en främling, — och medan vi sålunda samtalade med hvarandra, kom vår följeslagare, denna tredje här, fram till oss, helsade oss och sade: jag är en främling. Vi svarade: äfven vi äro främlingar. Sålunda vandrade vi framåt tillsammans, och mörkret öfverföll oss, och ödet förde oss till er boning. — Sådan var orsaken dertill, att jag rakat mitt skägg och att jag förlorat mitt öga.

Nu sade värdinnan till honom: slå dig för ditt hufvud och gå! — men han svarade: jag vill icke gå, förrän jag hört de andras berättelser. Och de förundrade sig öfver hvad han omtalat, och Khalifen sade till Dja-

får: sannerligen jag någonsin har hört maken till det, som vederfarits denna tiggare.

Den andra tiggaren framträdde, kysste golfvet och talade:

Den Andra Kungliga Tiggarens Berättelse.

O min herrskarinna, jag är icke född med ett öga; men mina lefnadsöden äro underbara och, om de funnes affattade i skrift, skulle de kunna tjena till varnagel för många. Jag är en konung och son af en konung; jag kunde läsa Koran efter sju särskilda uppteckningar och har genomgått åtskilliga verk under inseende af lärda vetenskapsmän; jag har studerat läran om stjernorna och skaldernas skrifter samt varit invigd i alla vetenskaper, så att jag öfvergått alla lärda på min tid. Min handskrift var lofprisad bland alla skrifkunniga, mitt rykte var utbreddt öfver alla länder, och min lärdom känd af alla konungar, så att konungen af Indien, som äfven hört mig omtalas, anhöll hos min fader om tillåtelse för mig att besöka honom samt tillsände min fader åtskilliga gåfvor och dyrbara skänker, sådana som äro passande för en konung. Min fader lät följaktligen för min räkning utrusta sex skepp, och vi tillbringade på hafvet en hel månads tid, hvarefter vi lade till strands, landsatte några hästar, som vi hade med oss på fartygen, lastade tio kameler med skänkerna och påbegynde vår resa. Inan kort varseblefvo vi ett moln af damm, som steg upp och utbredde sig, tilldess det fyllde luften framför oss; men efter en stund glesnade det så mycket, att vi midt deruti kunde upptäcka sextio ryttare, vilda som lejon, hvilka befunnos vara Arabiska stråtröfvare. När dessa sågo att vi utgjorde blott ett litet sällskap med tio kamellaster skänker för konungens af Indien räkning, sprängde de fram och rigtade sina lansar emot oss. Vi gjorde tecken åt dem och sade: vi äro sändebud till konungen af Indien, gören oss derföre ingenting ondt! — men de svarade: vi befinna oss icke på hans område och stå icke heller under hans lydnad. De dödade åtskilliga af de unga männen, och de öfriga flydde. Äfven jag flydde, efter det jag blifvit sårad; men Araberna gåfvo icke vidare akt på oss, utan sysselsatte sig blott med de skatter och dyrbarheter, som vi hade med oss.

Sedan jag nu från en mägtig furste blifvit förvandlad till en ringa man, fortsatte jag min vandring, utan att veta hvart jag skulle vända mig,

och anlände slutligen till spetsen af ett berg, der jag beslöt att afvakta nästa morgon uti en grotta. Följande morgon vandrade jag åter och anlände till en blomstrande stad; vintern och dess köld hade upphört, och våren hade kommit med sina blommor, och jag blef glad öfver att jag kommit dit, ty jag var uttröttad af vandringen samt kraftlös af sorg och bekymmer. Uti min nu mer förändrade belägenhet visste jag icke hvad jag skulle taga mig till, utan vände mig till en skräddare, som satt i sin bod, och helsade honom; han besvarade min helsning och välkomnade mig, önskade mig glädje och frågade mig om anledningen, hvarföre jag kommit dit. Jag omtalade för honom allt, som vederfarits mig, från det första till det sista; och han blef bedröfvad å mina vägnar och sade: o unge man, omtala icke för någon dina öden, ty jag fruktar att konungen i denna stad skulle kunna tillfoga dig någonting ondt, eftersom han är den mägtigaste bland din faders fiender och har en blodshämd att utkräfva på honom. Derefter satte han mat och dryck för mig, och vi åto tillsammans, och jag samtalade med honom ända tills det blef natt, då han gaf mig nattläger i sin bod och förskaffade mig en bädd och ett täcke. Sedan jag stadnat hos honom i tre dagar, sade han till mig: förstår du icke något handtverk, hvarmed du kan förtjena ditt uppehälle? Jag svarade: jag är kunnig i lagen och invigd i vetenskaperna; jag kan skrifva och är hemma i räknekonsten. — Dina kunskaper, svarade han, äro dig af ingen nytta i detta land; uti vår stad finnes det ingen, som förstår sig på vetenskap och skrifkonst, utan här går allas sträfvan endast ut på att förtjena penningar. Sannerligen, — svarade jag, — jag förstår någonting annat än det, som jag nu uppräknat för dig! — Omgjorda dig, — sade han, — och tag en yxa och ett rep och hugg ved uti öknen, på det du dermed måtte lifnära dig, tilldess Gud borttager din bedröfvelse; men meddela icke dina föregående öden åt någon menniska, ty då kan du bli ihjälslagen. Han köpte mig ett rep och en yxa och lät mig följa med ett sällskap vedhuggare, till hvilkas omvårdnad han befallde mig. Jag begaf mig sålunda åstad med dem, högg ved, återkom med en vedbörda på mitt hufvud och sålde den för ett halft guldstycke, af hvilket jag använde hälften till mitt uppehälle, men lade andra hälften å sido.

På detta sätt tillbragte jag ett år. När jag nu en dag begifvit mig ut i öknen efter min vana, för att hugga ved, träffade jag på ett med skog ymnigt bevuxet ställe och började der gräfva omkring ett träd. Me-

dan jag röjde undan jorden från trädrötterna, stötte yxan emot en ring af bronz; jag bortröjde all mullen derifrån och fann, att ringen satt fast vid en lucka af trä, hvilken jag genast öppnade. Derinunder fanns en trappa; jag gick utföre denna, inträdde vid slutet deraf genom en dörr och såg ett konstrikt uppfördt palats, hvari jag fann en jungfru, lik en dyrbar perla, hvars åsyn från mitt hjerta bannlyste all ångest och sorg och bedröfvelse. Så snart jag blifvit henne varse, knäböjde jag, tillbedjande hennes skapare för alla de behag och all den skönhet, som han slösat öfver henne; hon såg på mig och frågade: är du en menniska eller en ande? Jag svarade henne: jag är en menniska. Och hvem, — fortfor hon, — har fört dig till detta ställe, der jag lefvat i fem och tjugo år utan att se någon mensklig varelse? — Hennes ord ljödo ljufligt för mina öron, och jag svarade: o, min herrskarinna, Gud har fört mig till din boning, och jag hoppas, att Han skall göra ett slut på min ångest och min bedröfvelse, — hvarefter jag för henne berättade mina lefnadshändelser från begynnelsen till slutet. Hon blef bedröfvad för min skull och grät och sade: äfven jag skall göra dig bekant med min lefnadshistoria. Vet, att jag är dotter till konungen öfver den längre bort belägna delen af Indien, herren öfver Ebenholz-ön. Min fader hade förmält mig med sonen af min farbror; men under min bröllopsnatt bortfördes jag af en ande, vid namn Djardjaris, sonen af Redjmus, Iblis' son; han svätvade med mig genom luften och stadnade i detta palats, dit han förde allt, som jag kunde behöfva, såsom dyrbarheter, linne, husgerådssaker, mat och dryck. På tio dagar kommer han hit en gång och tillbringar här en natt, och han har sagt mig, att, i händelse jag är i behof af någonting vare sig om natten eller dagen, behöfver jag blott med min hand vidröra dessa två rader, som finnas skrifna öfver denna alkov, och inan jag hunnit taga min hand bort derifrån, skall han vara här. Nu hafva fyra dagar gått tilländа, sedan han sist var hos mig, och sålunda stå sex dagar åter, förrän han kommer tillbaka; vill du derföre stanna hos mig fem dagar och begifva dig härifrån en dag förrän han återkommer? — Glad öfver förslaget biföll jag dertill, hvarefter hon stod upp, fattade min hand och förde mig genom en hvälfd dörr till ett stort och vackert bad, der jag aftog mina kläder, medan hon satte sig på en matta. Derpå lät hon mig taga plats bredvid sig och framtog sherbet af socker med muskus samt bjöd mig att dricka deraf; hon ställde derefter några rätter för mig, och sedan vi spisat och

samtalat med hvarandra, sade hon till mig: sof och hvila dig, ty du är trött.

Jag sof, o min herrskarinna, och glömde allt, som vederfarits mig; och när jag vaknade, fann jag henne gnidande mina fötter, då jag ropade henne, och vi åter satte oss ned samt talade med hvarandra en stund. Hon sade: vid Allah, jag var bedröfvad i mitt hjerta, ty jag har vistats här i fem och tjugo år, utan att hafva haft någon att tala vid. Prisad vare Gud, som sändt dig till mig! — Jag tackade henne för hennes vänskapliga ord, och kärlek till henne beherrskade snart mitt hjerta, så att min ångest och min bedröfvelse flydde. Nu satte vi oss ned att dricka tillsammans, och jag förblef vid hennes sida hela natten igenom, förtjust af hennes sällskap, ty hennes like hade jag icke sett i hela min lifstid. På morgonen, när vi bägge voro uppfyllda af glädje, sade jag till henne: skall jag taga dig ifrån detta underjordiska palats och befria dig ifrån anden? Men hon log och svarade: var du belåten sådant det är och håll dig stilla, ty af tio dagar skall en vara för anden och nio för dig. Jag envisades icke desto mindre, ty kärleken hade förblindat mig, och jag sade: jag skall i detta ögonblick rifva ned alkoven, på hvilken inskriften är ristad, och anden må gerna komma; jag skall döda honom, ty jag är af ödet bestämd till att döda andar. Hon bönföll, att jag måtte afstå från sådana tankar; men jag fäste ingen uppmärksamhet vid hennes ord, utan sparkade våldsamt till alkoven, då hon utropade: anden är här! Varnade jag dig icke för detta? Sannerligen, du har störtat mig i lifsfara; men rädda dig sjelf och skynda härifrån samma väg du kommit!

I öfvermåttet af min förskräckelse glömde jag mina sandaler och min yxa, och när jag stigit uppföre två trappsteg samt vände mig om för att hemta dem, såg jag, att jorden hade öppnat sig, och att derur uppstigit en ande med det gräsligaste utseende, som frågade: hvarföre har du stört mig på detta sätt, och hvad är det för en olycka, som träffat dig? Hon svarade: ingen olycka har träffat mig, utom det, att mitt hjerta var beklämdt, och jag ämnade dricka något vin för att muntra mig; men när jag steg upp för att verkställa min föresats, föll jag emot alkoven. — Du ljuger, nedriga qvinna! — utropade han och kastade en blick rundt omkring palatset samt upptäckte sandalerna och yxan. Då sade han till henne: detta kan icke tillhöra någon annan än en man. Hvem har varit hos dig här? Jag har icke sett det förrän i detta ögonblick, — svarade

hon: — sannolikt har du dragit dem med dig. — Du pratar dumheter, — sade han; — men mig skall du icke bedraga, skamlösa qvinna! — Med dessa ord slet han af henne hennes kläder och band henne med utsträckta armar och ben vid fyra pålar samt började slå henne, under det han skriade, att hon skulle bekänna hvad som händt.

Jag var icke i stånd att uthärda hennes klagoljud, utan skyndade uppför trapporna utom mig af fruktan, och när jag lyckligt kommit upp, lade jag falluckan i ordning, sådan den var förut, samt betäckte den med jord. Jag ångrade bittert hvad jag begått och tänkte på jungfrun och hennes skönhet samt huruledes anden misshandlade henne, sedan hon vistats hos honom i fem och tjugo år, och att han nu pinade henne endast för min skull. Mina tankar föllo likaledes på min fader och på hans rike, samt huruledes jag blifvit förnedrad till en vedhuggares låga stånd, och jag upprepade följande vers:

När ödet bringar dig sorg, så trösta dig med att ihogkomma det, att en dag skall du se fröjd och, en annan, bedröfvelse.

Jag återvände till min värd, skräddaren, och fann honom väntande på min återkomst, som skulle han legat på ett halster öfver glödande kol. Jag tillbringade den sistförflutna natten med ångestfullt hjerta för din skull, — sade han, — och fruktade, att du råkat ut för något vildt djur eller någon annan fara. Lofvad vare Gud, att du kommit helbregda tillbaka! — Jag tackade honom för hans välvilja emot mig och gick in i min kammare; men när jag satt der tänkande på det, som vederfarits mig, och tadlande mig sjelf för min obetänksamhet, kom skräddaren in till mig och sade: ute i boden står en främling, som frågar efter dig, och han har din yxa och dina sandaler. Han kom med dem till vedhuggarne och sade till dem: jag gick ut vid den timme, då Mueddin kallar till morgonbönen, och snafvade öfver dessa saker, men vet icke, hvem de tillhöra; kunnen ni visa mig på deras egare? Vedhuggarne visade honom till dig, och nu sitter han i min bod; gå ut och tacka honom och tag din yxa och dina sandaler! — När jag hörde dessa ord, bleknade mitt ansigte, och hela mitt yttre blef förändradt, och medan detta ännu varade, öppnades golfvet i min kammare, och på denna väg inträdde främlingen, och si! det var anden. Han hade pinat jungfrun till det yttersta; men hon ville ingenting bekänna. Derföre tog han yxan och sandalerna och sade till

henne: så sannt som jag är Djardjaris, en af Iblis' efterkommande, skall jag föra till dig egaren af denna yxa och dessa sandaler. Derefter begaf han sig under den redan omtalade förevändningen till vedhuggarne; nu kom han in till mig, förunnade mig icke något uppskof, utan grep mig och sväfvade med mig genom luften, sänkte sig derpå till jorden och ned deri samt förde mig in i palatset, der jag förut varit.

Här fann jag jungfrun utan kläder; blodet rann från hennes kropp, och tårar föllo från mina ögon. Anden fattade uti henne och sade: nedriga qvinna, detta är din älskare! men hon kastade en blick på mig och svarade: jag känner honom icke och har icke sett honom före detta ögonblick. Anden sade: vill du ändock icke bekänna oaktadt allt hvad du måst utstå? Hon svarade: aldrig förr i min lefnad har jag sett honom, och det är icke rätt inför Gud, att jag skall vittna falskt emot honom. — Om du icke känner honom, — sade han, — tag då detta svärd och afslå hans hufvud! Hon tog svärdet och gick fram till mig och lutade sig öfver mitt ansigte; men jag gjorde åt henne ett tecken med mina ögonbryn, medan tårarne runno öfver mina kinder. Hon svarade mig med samma tecken: du är orsaken till att allt detta vederfarits mig; — men jag tecknade vidare åt henne, att nu var förlåtelsens tid, och meddelade henne min mening på det sätt, som skalden beskrifver såsom följer.

Kärlekens teckenspråk talas med ögat, och hvarje förståndig begriper detta språk.
Våra ögon meddela våra tankar oss imellan; vi äro tysta, men kärleken talar.

Och när hon förstått mig, kastade hon svärdet ifrån sig, o min herrskarinna; men anden räckte det åt mig och sade: slå af hennes hufvud, så skall jag befria dig och icke göra dig något ondt! Jag svarade: godt! närmade mig skyndsamt till henne och lyfte min hand; men hon gjorde ett tecken, likasom ville hon säga: jag gjorde dig ju intet mehn; då fylldes mina ögon med tårar, jag lade ned svärdet och sade: du väldige ande och starke hjelte, om en qvinna, underlägsen i förstånd och religionskunskap, finner det origtigt att afslå mitt hufvud, huru kan det då vara rätt af mig att afslå hennes, så mycket mer som jag aldrig förut i min lefnad sett henne? Jag skall aldrig göra det, om jag än måste tömma dödens och förödelsens kalk. — Det råder kärlek er imellan, — sade anden och fattade svärdet samt afhögg en af hennes händer och der-

efter den andra, tillika med hennes högra fot och sist hennes venstra fot; sålunda afhögg han med fyra hugg hennes händer och fötter, medan jag såg derpå och väntade min egen död. Hon gjorde nu ett tecken åt mig med ögonen; men anden blef detta varse, utropade: nu har du gjort dig skyldig till brist på anständighet med dina ögon! och afslog hennes hufvud med ett hugg af sitt svärd. Derefter vände han sig till mig och sade: du man, det är genom lagen tillåtet att döda en qvinna, när hon ådagalägger brist på anständighet. Denna qvinna förde jag bort under hennes brudnatt, när hon var tolf år gammal, och hon har aldrig känt någon annan man än mig, och jag brukade, förklädd till främling, hos henne tillbringa en natt hvart tionde dygn; men när jag med säkerhet uppdagade, att hon varit mig otrogen, dödade jag henne. Hvad dig beträffar, är jag icke öfvertygad derom, att du med hänseende till henne förgripit dig emot mig, men får ändock icke lemna dig ostraffad; välj derföre det straff, hvarmed du vill bli hemsökt af mig!

Vid dessa ord blef jag högeligen glad, o min herrskarinna, och trängtande att vinna förlåtelse af honom sade jag: hvad skall jag välja af dina händer? — Välj, — sade han, — den skepnad, i hvilken du vill att jag skall förvandla dig, antingen skepnaden af en hund eller af en åsna eller af en apa! Jag svarade i min längtan efter förlåtelse: sannerligen, om du vill skona mig, så skall Gud skona dig till vedergällning derför, att du visat barmhertighet med en Musulman, som icke gjort dig något emot, — och jag förödmjukade mig på det djupaste och sade till honom: förlåt mig, såsom den afundade mannen förlät den, som honom afundades. — Hur förhöll det sig dermed? — frågade han. Jag svarade som följer.

Berättelsen om den Afundsamme och den, hvilken han afundades.

Vet, o min herre, att det var en man, som hade en granne, hvilken var afundsjuk på honom, och ju mer grannen afundades honom, desto mer ökade Gud den sednares välstånd. Sålunda fortfor det länge; men när den, som var föremålet för afundsjukan, varseblef, huruledes grannen fortfor att förfölja honom, flyttade han till ett ställe, der det fanns en öfvergifven brunn, och der byggde han sig ett bönehus, der han tillbragte sin tid med att dyrka Gud. En mängd fakirer samlade sig omkring ho-

nom, och han hade snart vunnit stort anseende, ty från alla håll anlände till honom folk, som satte fast tillit till hans helighet. Hans rykte kom äfven till hans afundsmans öron, och denne besteg sin häst och begaf sig till honom; men när den helige mannen blef honom varse, helsade han honom och visade honom all vänskaplighet. Afundsmannen sade till honom: jag har kommit hit för att nu meddela dig en sak, som skall lända dig till fördel, och för hvars skull jag skall vinna belöning i himmelen. Den helige mannen svarade: måtte Gud i mitt ställe belöna dig med allsköns välsignelse! — Befall fakirerna att draga sig undan till sina celler, — fortsatte afundsmannen, — ty det meddelande, som jag har att gifva dig, får icke afhöras af någon annan. Han befallde dem att gå i sina celler, och afundsmannen sade till honom: statt upp, och låtom oss lustvandra tillsamman och samtala derunder; de vandrade tillsammans, tilldess de kommo till den ofvannämnda öfvergifna brunnen, i hvilken afundsmannen nedstörtade honom, som han afundades, utan att någon menniska visste det; han gick sedan sin väg i den öfvertygelsen, att han hade dödat honom.

Men brunnen var bebodd af andar, som togo emot mannen i fallet och satte honom oskadd på en stor sten; och när de detta gjort, sade en af dem till de andra: kännen ni denna man? De svarade: vi känna honom icke. — Detta, — sade han, — är den afundade mannen, som flydde för den, hvilken honom afundades, och tog sin bostad uti bönehuset här invid samt uppbyggde oss med sina sånger och sin läsning; och när hans afundsman hörde det berättas, kom han hit till honom, lade ut en snara för honom och störtade ned honom hit. Ryktet om honom hade nu i natt kommit till sultanen i denna stad, som beslutit att infinna sig hos honom i morgon och söka bot för den olycka, som träffat hans dotter. — Hvad är det för en olycka, som träffat hans dotter? — frågade de. — Han svarade: vansinne, ty Mejmun, Demdems son, har blifvit upptänd af kärlek till henne; men att bota henne är det lättaste i verlden. De frågade honom: huru skall det tillgå? — och han svarade: den svarta katt, som är hos honom i bönehuset, har vid ändan af sin svans en hvit fläck af ett silfvermynts storlek; om man från denna hvita fläck tager sju hårstrån och med dem röker jungfrun, så skall anden för alltid lemna henne och icke komma tillbaka; på det sättet kan hon bli botad i ögonblicket. Men nu är det vår skyldighet att skaffa honom härifrån.

När morgonen kom, sågo fakirerna sheiken stiga upp ur brunnen, och i deras ögon blef han ännu heligare än förut. Och när han inträdde i bönehuset, tog han ur den hvita fläcken i kattens svans sju hårstrån och stoppade dem hos sig, och vid soluppgången kom konungen till honom; men så snart sheiken blifvit honom varse, sade han: o konung, du har kommit hit, på det jag måtte bota din dotter. Konungen svarade: ja, dygdige sheik! — Sänd då någon, som kan föra henne hit, — återtog sheiken, — och jag hoppas till Gud, hvars namn vare prisadt, att hon skall bli botad i ögonblicket. När konungen fört dit sin dotter, såg sheiken, att hon var besatt, hvarför han lät henne sitta ned, hängde en gardin öfver henne, tog fram hårstråen och rökte henne dermed, då anden i samma ögonblick gaf till ett anskri och öfvergaf henne. Hon återfick genast sitt förstånd, beslöjade sitt ansigte och sade till sin fader: hvad är detta, och hvarföre har du fört mig till detta ställe? Han svarade: du har ingenting att frukta, — och fröjdades högeligen. Han kysste nu sheikens hand och sade till de höga herrar af hans hof, som voro närvarande: hvad skall bli denna mans belöning för det, som han gjort? De svarade: hans belöning skall bli den, att du gifver henne till äkta åt honom. — Ni hafven talat rätt, — sade konungen; — och han gaf henne till äkta åt honom, och på detta sätt blef sheiken en konungens slägting; men när konungen dog efter någon tid, blef han tagen till konung i hans ställe.

Nu hände det en dag, att konungen var ute och red med sina krigare, då han såg sin afundsman nalkas. Men när denne kom inför honom, lät konungen sätta honom på en häst med stor heder och utmärkelse, förde honom till sitt palats och gaf honom tusen guldstycken samt en dyrbar klädning; derefter lät han honom resa tillbaka till staden och till sitt hus, åtföljd af tjenare, men gjorde honom inga förebråelser. — Betänk nu, o ande, huru den afundade förlät sin afundsman, kom ihog hans vänlighet mot denne, oaktadt allt det onda, som han tillfogat honom!

Fortsättning af den Andra Kungliga Tiggarens Berättelse.

När anden afhört denna berättelse, sade han: uppehåll mig icke längre med tal; frukta icke, att jag ämnar döda dig, och hoppas icke, att

jag skall förlåta dig; men att jag skall förtrolla dig, det kan du icke undslippa, — och med dessa ord öppnade han jorden samt sväfvade med mig genom molnen till sådan höjd, att jag såg verlden under mig, som skulle hon varit en skål med vatten. Derefter sänkte han sig ned på ett berg, tog upp en handfull stoft, uttalade mumlande några ord deröfver, kastade det på mig och sade: lemna denna skepnad och antag skepnaden af en apa! — och i samma stund bef jag lik en apa om hundrade års ålder.

När jag såg mig sålunda förvandlad, sörjde jag i mitt hjerta, men beslöt att vara tålig oaktadt ödets stränghet, väl vetande, att lyckan aldrig är beständig för någon. Jag nedsteg från toppen af berget, fortsatte min vandring en hel månad och anlände till hafskusten; när jag stått der en kort tid, blef jag midt ute i hafvet varse ett fartyg, som med gynnande vind nalkades till land, hvarföre jag gömde mig bakom en klippa på stranden och, när skeppet kom nära, hoppade ned midt på detsamma. Men så snart skeppsfolket blef mig varse, ropade en af dem: kasta det olycksbringande djuret öfver bord! — en annan sade: låt oss slå ihjäl apan! — och en tredje utropade: jag skall hugga ihjäl henne med detta svärd. Då fattade jag uti ändan af svärdet, och tårar strömmade ur mina ögon; men vid åsynen deraf fattade skepparen medlidande med mig och sade till dem, som voro om bord: o köpmän, denna apa har sökt min hjelp, hon är under mitt beskydd, och derföre må ingen göra henne någonting ondt eller skada henne! Han behandlade mig derefter med vänlighet, och allt, som han sade till mig, förstod jag, samt uträttade, såsom hade jag varit hans tjenare, allt, som han önskade uträttadt.

Vi fortsatte vår resa med gynnande vind under femtio dagar och kastade ankar vid en stor stad med en befolkning, hvilken ingen annan än Gud allena, hvars namn vare prisadt, skulle kunna räkna. När vi kastat ankar, infunno sig hos oss några tjenare från konungen i staden; de gingo om bord på skeppet, lyckönskade köpmännen till deras lyckliga ankomst och sade: vår konung helsar er och är glad, att ni lyckligen anländt; han sänder till er denna pappersrulle och önskar, att en och hvar ibland er skall skrifva en rad derpå, ty konungen hade en vezir, som var en utmärkt skönskrifvare; men denne är död, och konungen har svurit, att han till hans värdighet icke vill upphöja någon annan än den, som kan skrifva lika väl som han. Så apa jag var, steg jag upp och ryckte pap-

peret ur handen på dem, då de, af fruktan att jag skulle slita sönder det och kasta det i hafvet, började ropa och skria samt skulle hafva dödat mig, om icke jag tecknat åt dem, att jag ville skrifva, då skepparen sade: låt honom skrifva! Om han plumpar, skola vi jaga bort honom; men om han skrifver väl, skall jag upptaga honom till min son, ty aldrig har jag sett förståndigare apa. Derpå fattade jag pennan, tecknade, att jag ville hafva bläck, och skref med brefskrift följande vers:

Historien har upptecknat ädla måns dygder; men ingen menniska har varit i stånd att räkna dina.
Måtte Gud icke beröfva menniskoslägtet en sådan fader. Ty hos dig finnes all förträfflighet i öfvermått.

Derefter nedskref jag med större skrift följande:

Det finnes ingen skrifkunnig, som icke skall dö; men det, som hans hand har skrifvit, det skall bestå.
Skrif derföre ingenting annat än det, som du kan se utan ånger, när du får se det på uppståndelsens dag!

Ytterligare skref jag tvänne andra skriftprof med två olika, mindre *sorter* handskrift och gaf papperet åt tjenarne, som lemnade det åt konungen. När han såg hvad som var skrifvet derpå, fann han icke behag i någon annans handskrift än min, och han sade till sina tjenare: gån till den, som skrifvit detta, ikläden honom denna klädning, sätten honom på en mulåsna, låten en skara musikanter gå framför honom och fören honom hit till mig! De logo, då de hörde denna befallning; men konungen vredgades och sade: hvad vill det säga, att jag ger er en befallning, och ni len åt mig! De svarade: o konung, vi le icke åt dina ord, utan för det den, som skrifvit dessa ord, icke är någon son af Adam, utan en apa, som tillhör skepparen på det nyligen hit anlända fartyget.

Konungen blef förvånad öfver dessa ord, men glad tillika och sade: den apan vill jag köpa. Han sände genast till skeppet några tjenare med mulåsnan och hedersklädningen samt sade till dem: J skolen kläda honom i denna klädning och sätta honom upp på mulåsnan samt föra honom hit. De kommo ned till skeppet, togo mig ifrån skepparen och klädde mig i hedersklädningen; men folket såg det med förundran och skockade sig omkring mig. Men när de fört mig till konungen, och jag blif-

vit honom varse, kysste jag golfvet inför honom tre gånger, och han befallde mig att sitta ned. Jag satte mig ned på mina knän, och de närvarande förundrade sig öfver min höfviskhet, framför alla konungen, som nu befallde sin uppvaktning att aflägsna sig. Alla lydde, och ingen stadnade qvar mer än konungen och en snöping, en ung slaf och jag. Konungen befallde nu, att en måltid skulle framsättas, och för honom ställdes rätter, sådana som tillfredsställa matlusten och förnöja ögat; han gjorde mig ett tecken, att jag skulle äta; men jag stod upp, kysste golfvet sju gånger och satte mig samt spisade med honom. När bordet var borttaget, tvådde jag mina händer, fattade bläckhornet, pennan och papperet samt skref följande tvänne verser:

Stor är min längtan efter dig, du läckra spis! Jag kan icke vara lycklig eller lefva utan dig.
Vare du min föda dag och natt; och måtte det aldrig brista honing till att dermed fukta dig!

Sedan detta var skrifvet, stod jag upp och satte mig på afstånd; men konungen såg på det, som jag hade skrifvit, läste det med största förvåning och utropade: huru kan en apa ega ett sådant förstånd och sådan konst att skrifva! Detta är i sanning ett under öfver alla under. — Derefter framställdes för konungen ett schackspel, och han sade till mig: vill du spela? Med en rörelse af mitt hufvud svarade jag: ja! nalkades och ordnade pjeserna. Jag spelade med honom tvänne gånger och vann, så att konungen icke visste hvad han skulle tänka, utan sade: vore detta en menniska, så skulle hon öfvergå alla på sin tid.

Derefter sade han till snöpingen: gå till din herrskarinna och säg till henne: efterkom konungens bud! på det hon måtte komma och tillfredsställa sin nyfikenhet med åsynen af denna underbara apa. Snöpingen gick och kom tillbaka med sin herrskarinna, konungens dotter, hvilken knappt sett mig, förrän hon beslöjade sitt ansigte och sade: o min fader, hvadan kommer det sig, att du finner nöje i att sända efter mig och låta främmande män se mig? — Min dotter, — svarade konungen, — här finnes ingen annan än den unga slafven och den snöping, som förde dig hit, och denna apa samt jag sjelf, din fader; för hvilken behöfver du då beslöja ditt ansigte? — Denna apa, — sade hon, — är son af en konung, och hans faders namn är Ejmår; han är förtrollad, och anden Djardjaris, en afkomling af Iblis, är den, som förtrollat honom, efter det han

dödat sin egen gemål, dottern af konung Aknamus. Denne, som du tror vara en apa, är en lärd och vis man. — Konungen blef utom sig af förvåning öfver sin dotters ord, kastade en blick på mig och sade: är det sannt, som hon säger om dig? Med en rörelse af mitt hufvud bejakade jag frågan och började gråta. Nu sade konungen till sin dotter: huru har du kunnat upptäcka, att han är förtrollad? — Hon svarade: o min fader, uti mina yngre år hade jag hos mig en gammal qvinna, som förstod sig väl på trolldom, och hon lärde mig denna konst; jag har inpräglat dess reglor i mitt minne, känner dem fullkomligt, är i besittning af ett hundrade sjutio sätt att öfva trollkonst och skulle med det lättaste af dessa kunna förflytta hvarje sten i din hufvudstad bortom berget Kaf, sätta en sjö i stadens ställe och förvandla dess invånare till fiskar i denna sjö. — Jag besvär dig då vid Allahs namn, — sade hennes fader, — att göra denna apa till menniska igen, på det jag måtte taga honom till min vezir! Är det möjligt, att du eger denna underbara förmåga, och jag har icke vetat deraf? Gör honom till menniska åter, så skall jag taga honom till vezir, ty han är en höfvisk och förståndig ung man!

Hon svarade: med nöje! — fattade en knif, på hvilken några Hebreiska ord voro ristade, samt uppritade dermed en krets midt i palatset. Inom denna krets ristade hon vissa namn och talismaner samt uttalade derefter besvärjelser och yttrade obegripliga ord; inom kort blef palatset omkring oss så omhvärfdt af mörker, att vi trodde hela verlden förmörkad, och si! anden uppenbarade sig för oss i den gräsligaste skepnad, med händer som kastoskoflar och ben som mastträn och ögon, som liknade brinnande facklor, så att vi blefvo förfärade i våra hjertan. Konungens dotter utropade: välkommen? — men anden antog skepnaden af ett lejon och svarade: du förräderska, hvarföre har du brutit din ed? Svuro vi icke, att vi aldrig skulle uppträda fiendtligt emot hvarandra? — Du usling, — sade hon, — när mottog du någon ed? — Den ännu till ett lejon förvandlade anden svarade: tag här det, som väntar dig! öppnade sitt gap och rusade emot henne; men i samma ögonblick ryckte hon ett hår ifrån sitt hufvud och hviskade sakta någonting, då hårstrået blef till ett skarpt svärd, med hvilket hon högg till lejonet, så att det klöfs i tu; dock förvandlades lejonets hufvud till en skorpion. Prinsessan förvandlade sig ögonblickligen till en ofantlig orm och slingrade sig efter skorpionen, och nu uppstod mellan dem en fruktansvärd kamp, efter hvilken skorpionen blef en

örn, men ormen förvandlade sig till en gam, som någon stund förföljde örnen. Nu förvandlade sig den sistnämde till en svart katt, men konungens dotter blef en varg, och de kämpade länge och med raseri, tilldess katten, som såg sig nära att bli öfvervunnen, förvandlade sig till ett stort rödt granatäple, hvilket föll i en bassin. När vargen störtade sig efter granatäplet, steg det upp i luften och föll sedan ned på palatsets stengolf, der det sprack sönder, och dess kärnor spriddes i sär samt rullade omkring öfver hela den rymd som palatset intog. Nu förvandlade sig vargen till en tupp, som plockade upp kärnorna och icke ville lemna någon af dem; men i enlighet med ödets beslut märkte han icke en kärna, som rullat undan bredvid springbrunnens bassin. Tuppen började gala, slog med vingarna och tecknade åt oss med näbben; men vi förstodo icke hvad han menade. Derefter gol han till med sådan häftighet, att vi trodde, det palatset fallit ned öfver oss, och sprang omkring öfver allt, tilldess han upptäckte kärnan, som låg gömd vid bassinens kant, rusade dit och gjorde sig färdig att hacka upp henne. Men kärnan föll i detsamma ned i vattnet och förvandlades till en fisk samt sjönk till botten; genast blef tuppen förvandlad till en ännu större fisk, som dök ned efter den förra. För en stund voro de försvunna för våra blickar; men till slut hörde vi ett ljudeligt skri, som förmådde oss att darra, och derefter kom anden fram, till utseendet såsom en eldslåga; eld sprutade ur hans mun, eld och rök ur hans ögon och näsborrar. Konungens dotter blef likaledes helt och hållet förvandlad till eld, och vi ämnade just kasta oss i vattnet för att icke bli förbrända till aska; men plötsligen gaf anden till ett anskri ur eldslågan och kom fram emot oss i salen, blåsande eld i ansigtet på oss. Konungadottern skyndade efter honom och blåste likaledes eld uti hans ansigte, hvarunder några gnistor föllo på oss från både henne och honom; gnistorna från henne gjorde oss ingen skada; men en af gnistorna från honom träffade mig uti ögat och uppbrände det, — jag var då ännu apa. En gnista ifrån honom träffade ansigtet på konungen och brände upp nedra hälften deraf, tillika med skägget och munnen, samt slog ut konungens nedre tandrad; en annan träffade snöpingen på bröstet, som uppbrändes, så att han genast dog. Vi väntade alla att dela hans öde och öfvergåfvo all förhoppning om bibehållandet af våra lif; men under det vi befunno oss i denna ångest, hörde vi en röst, som ropade: Gud är den störste! Gud är den störste! Han har segrat och skänkt sitt bi-

stånd och förkastat honom, som förnekade Mohammeds tro, menniskoslägtets höfdings! Den, från hvilken detta utrop hördes, var konungens dotter, som öfvervunnit anden; och när vi kastade en blick på honom, sågo vi, att han blifvit en askhög.

Konungadottern kom nu fram till oss och sade: skaffa mig en skål vatten! — och när hon hade erhållit densamma, uttalade hon deröfver några ord, som vi ej förstodo, stänkte af vattnet på mig och sade: genom kraften hos Sanningens namn och genom kraften af Guds, den Aldrahögstes namn, blif åter till det, som du ursprungligen varit! — och derpå blef jag en menniska, sådan jag förut varit, dock med det undantag, att mitt öga var borta. Men konungadottern började ropa: elden! elden! O min fader, jag skall icke lefva längre, ty jag är bestämd till att dö. Om han varit en mensklig varelse, så skulle jag hafva öfvervunnit honom genast. Jag rönte ingen svårighet ända till den stund, då granatkärnorna rullade bort och spriddes omkring, hvarefter jag plockade upp dem, med undantag för den, hvari andens lif befanns. Om jag plockat upp denna, så skulle han varit ögonblickligen död; men jag såg henne icke, ty sådant var ödets och skickelsens beslut; då angrep han mig åter plötsligen, och den mest rasande kamp började mellan oss under jorden, i luften och i vattnet; för hvarje gång han emot mig försökte ett nytt anfallssätt, begagnade jag emot honom ett ännu kraftigare, tilldess han grep till elden; men den, mot hvilken detta trolldomssätt begagnas, kan blott sällan komma undan. Skickelsen bistod imellertid mig, så att jag uppbrände honom först; men derförut uppmanade jag honom att omfatta Islàms tro. Nu dör jag, och måtte Gud sända dig en annan att hos dig intaga mitt ställe! — Efter dessa ord började hon bedja om räddning ifrån elden, och si! en gnista steg upp till hennes bröst och derifrån till hennes ansigte, och när den nådde hennes ansigte, grät hon och utropade: jag betygar, att det icke finnes någon annan Gud än Allah, och jag betygar, att Mohammed är Allah's apostel! Vi kastade nu en blick på henne och sågo, att hon blifvit till en askhög bredvid askan efter anden.

Vi sörjde henne djupt, och jag önskade, att jag varit i hennes ställe hellre än att jag skulle se den sköna qvinnan, som för mig gjort allt detta, förvandlad till aska; men hvad Gud beslutit kan icke afvärjas. När kon-

ungen såg sin dotter i detta tillstånd, slet han af sig det, som ännu återstod af hans skägg, och slog sitt ansigte och ref sina kläder sönder; och jag gjorde likaledes detsamma, medan vi bägge gräto öfver henne. Nu kommo hofmännen, funno konungen sanslös med två askhögar bredvid sig och förvånades högeligen deröfver, men stadnade qvar och omgåfvo honom, tilldess han kommit till sans igen, då han underrättade dem om allt, som tilldragit sig mellan hans dotter och anden; och stor var deras bedröfvelse. Fruntimren och slafvinnorna gräto, och fortfor deras sorgeklagan i sju dagar. Efter denna tids förlopp befallde konungen, att man öfver hans dotters aska skulle bygga en stor grafvård med en kupol och upplysa denna med ljus och lampor; andens aska blef deremot utspridd för vinden och lemnad åt Guds förbannelse. Efter alla dessa händelser blef konungen sjuk och var nära döden; hans sjukdom räckte en månad; men efter denna tid återvann han sin helsa, kallade mig inför sig och sade: unge man, vi tillbragte våra dagar i njutningen af den högsta sällhet, trygga för ödets omskiftelser, ända tilldess du kom till oss och sorg samt oro på samma gång med dig. Jag önskade, att jag aldrig hade sett dig, ej heller din förtrollade skepnad, genom hvilken alla dessa olyckor kommit öfver oss; ty först och främst har jag förlorat min dotter, som var lika mycket värd med hundrade män, och för det andra har jag lidit dessa brännskador och förlorat mina tänder; äfven min snöping är död; men det stod icke i din magt att förekomma dessa hemsökelser; Guds vilja har gått i fullbordan på oss och på dig, och prisad vare Gud, att min dotter återgaf dig din menskliga skepnad, ehuru hon sjelf förlorade sitt lif! Icke desto mindre måste du, min son, nu resa bort ifrån min stad. Det är tillräckligt, som redan händt för din skull; men eftersom det var beslutet emot oss och dig, så må du skiljas härifrån med frid!

Sålunda skiljdes jag derifrån, o min herrskarinna; men innan jag lemnade staden, gick jag in i ett offentligt bad och afrakade der mitt skägg. Jag har vandrat igenom flerfaldiga länder och sett många stora städer, men vände slutligen min kosa till Fridens Hem, Baghdad, med hopp, att der få träffa de Rättroendes Beherrskare, på det jag måtte få för honom berätta allt det, som vederfarits mig.

Nu framträdde den tredje kungliga tiggaren och berättade som följer:

Den Tredje Kungliga Tiggarens Berättelse.

Hulda dame, min berättelse är icke lika med mina bägge följeslagares, utan ännu mer underbar; ödet och skickelsen hemsökte dem med olyckor, för hvilka de icke kunde taga sig till vara; men att jag måst raka mitt skägg och att jag förlorat mitt öga, detta har sin grund deri, att jag sjelf utmanat ödet och olyckan. Dermed förhöll det sig på följande sätt:

Jag var konung och son af en konung; när min fader dog, efterträdde jag honom på thronen samt styrde mina undersåter med rättvisa och mildhet. Sjöresor utgjorde mitt största nöje, och min hufvudstad var belägen vid stranden af ett vidsträckt haf, uppfyldt med befästa holmar och öar, hvilka jag för mitt nöjes skull önskade besöka. Jag utrustade derföre en flotta af tio skepp och förság densamma med lifsmedel för en hel månad. I tjugo dagar gick resan lyckligt; men då blåste motvind opp emot oss; i gryningen upphörde likväl vinden, hafvet blef stilla, och vi anlände till en ö, der vi landade, tillredde några lifsmedel och spisade, hvarefter vi stadnade der under en tid af tvänne dagar. Sedan fortsatte vi resan, och efter ytterligare tjugo dagars förlopp befunno vi oss i obekanta farvatten, hvilka icke engång skeppets befälhafvare kände, hvarföre han skickade upp en utkik i masttoppen. Utkiken klättrade upp, och när han kommit ned igen, sade han till skepparen: på högra hand såg jag fiskar flyta på vattenytan; men midt uti hafvet varseblef jag någonting, som skymtade på afstånd och syntes stundom svart, stundom hvitt.

När skepparen hörde denna berättelse af utkiken, kastade han sin turban ned på däcket, slet sitt skägg och sade till dem, hvilka stodo omkring honom: hören och förnimmen, att vår sista stund är inne; döden skall träffa oss alla; ingen skall undkomma! Jag bad honom meddela oss närmare upplysning om det, som utkiken hade sett, och han svarade: o, min beherrskare, vet, att vi afvikit från vår kosa alltsedan begynnelsen af den motvind, som morgonen derpå efterföljdes af vindstillan, med anledning af hvilken vi stadnade på samma ställe i två dagar; från denna tid hafva vi under en och tjugo dagar varit ur rätta kosan, och nu hafva vi ingen vind, som kan rädda oss undan det öde, hvilket väntar oss efter denna dag. I morgon skola vi nämligen komma till ett berg af svart sten, kallad magnet, och mot detta berg drifver ström-

men oss redan nu med våldsamhet. Der skola skeppen falla i stycken, och hvarenda spik uti dem skall flyga till berget och fastna vid detsamma, ty Gud har utrustat magneten med en hemlig egenskap, i kraft hvaraf allt, som är af jern, drages till honom. På detta berg finnes det en massa jern, så ofantlig, att ingen det kan säga med undantag af Gud allena, hvars namn vare prisadt; alltifrån äldsta tider hafva nämligen skepp i tusental blifvit förstörda genom kraften hos detta berg. På bergets topp står en kupol af bronz, uppburen af tio pelare, och öfverst på denna kupol står en ryttare på en häst af bronz; i sin hand håller han ett spjut af bronz, och på hans bröst hänger en blytafla, på hvilken hemlighetsfulla ord och talismaner äro inristade. Så länge denna ryttare sitter qvar på hästen, så länge skall, o konung, hvarje dit annalkande skepp bli förstördt med alla menniskor, som finnas ombord derpå, och allt på skeppet befintligt jern skall flyga till berget. Ingen skall kunna med trygghet begifva sig dit, förrän ryttaren fallit från hästen. — Nu började skepparen bitterligen gråta, och vi ansågo oss öfvertygade, att vår undergång vore oundviklig, samt togo hvar i sin stad afsked af vänner och bekanta.

Morgonen derpå hade vi kommit allt närmare till berget; strömmen drog oss med våldsamhet dit, och när skeppen voro snart sagdt tätt derinvid, föllo de sönder, och alla spikarne, tillika med allt annat, som var förfärdigadt af jern, flögo ifrån dem mot magnetberget. Det var nära mot slutet af dagen, när skeppen på detta sätt föllo i stycken. Några bland oss drunknade, och andra kommo undan döden; men det största antalet drunknade, och af dem, som kommo undan med lifvet, visste ingen hvad som blef af den andra, så från sina sinnen blefvo de genom vågornas svall och den brusande stormen. Hvad mig sjelf beträffar, o min herrskarinna, så blef jag af Gud, — prisadt vare hans namn! — förskonad, på det att den oro, den sorg och bedröfvelse, hvilka han på förhand bestämt åt mig, måtte gå i fullbordan. Jag höll mig fast vid en planka, som af stormen och vågorna kastades upp på berget; när jag kommit i land, fann jag upp till toppen en gångväg, liknande i hårda klippan uthuggna trappsteg. Jag utropade nu: i Guds namn! — förrättade min bön och försökte att klättra uppåt, under det jag höll mig fast vid de uthuggna trappstegen; med detsamma fogade Gud, att stormen lade sig, och bistod mig i mitt förehafvande, så att jag utan skada kom upp till bergets topp. På det högsta glad öfver min räddning, begaf jag mig genast in under

57. Natten.

Bronzhästen.

kupolen och tackade Gud för det jag så underbarligen undkommit. Derefter insomnade jag under kupolen och hörde en röst, som sade till mig: du son af Khasib, när du vaknar ur din sömn, skall du gräfva i jorden under dina fötter; der skall du finna en båge af bronz och tre pilar af bly, på hvilka talismaner äro inristade. Tag sedan bågen och pilarna och skjut på ryttaren, som sitter på kupolens spets, och befria menniskoslägtet från denna plåga ty, när du skjutit på ryttaren, skall han falla ned i hafvet; bågen skall också falla, och du skall nedgräfva honom på hans ställe; men, så snart du detta gjort, skall hafvet häfva sig och stiga, tills det uppnår toppen af berget. På hafvet skall du skönja en båt och i denna en man, en helt annan än den, som du skjutit ned; han skall komma till dig och bära en åra i sin hand. Sätt dig i hans båt, men nämn icke Guds namn; då skall han på tio dagar föra dig till ett säkert haf, der du skall finna någon, som skall föra dig hem till din stad. Allt detta skall ske, så framt du icke nämner Guds namn.

Jag vaknade ur min sömn, sprang upp och gjorde så, som rösten föreskrifvit mig. Jag sköt på ryttaren, och han föll ned i hafvet, likasom bågen föll ur min hand, hvarefter jag nedgräfde honom. Nu blef hafvet oroligt och steg ända till bergets topp, och när jag en liten stund stått der och sett mig omkring, varseblef jag midt på hafvet en båt, som närmade sig till mig. Jag prisade Gud, hvars namn vare lofvadt, och när båten kom närmare, varseblef jag deri en man af bronz, som på sitt bröst hade en blytafla med deri inristade namn och talismaner. Utan att säga ett enda ord, steg jag i båten, och mannen rodde mig tio dagar efter hvarandra, tilldess jag blef varse några öar, der jag kunde anse mig säker; men i öfvermåttet af min glädje utropade jag: i Guds namn! Det finnes ingen Gud utom Allah! Allah är den störste! — Knappt hade jag yttrat dessa ord, förrän han kastade mig ur båten och sjönk ned i hafvet.

Jag var skicklig simmare och simmade ända tills det mörknade; nu tröttnade jag i armar och skuldror, upprepade i denna ytterliga fara min trosbekännelse och gaf mig förlorad för alltid. Men hafvet svallade, piskadt af den våldsamma vinden, och en våg, stor som en ofantlig fästning, vräkte mig upp på land, på det att Guds vilja skulle gå i fullbordan. Jag släpade mig upp på stranden, vred ur mina genomblöta kläder och bredde ut dem att torka samt lade mig derefter att sofva; när det blifvit morgon, tog jag åter mina kläder på mig, såg mig omkring, hvart jag borde

vända mina steg, och fann ett med träd bevuxet ställe, till hvilket jag närmade mig. När jag vandrat omkring detsamma, blef jag varse, att jag befann mig på en liten ö midt uti hafvet. Nu sade jag till mig sjelf: hvarje gång jag kommer undan en olycka, blir jag drabbad af en annan och ännu värre; — men, under det jag stod der och betänkte mitt olyckliga öde samt önskade mig döden, föllo mina ögon på ett fartyg, som hade ett antal menniskor om bord. Jag klättrade genast upp i ett träd, och si! fartyget kom till land, och från detsamma landstego tio Negerslafvar, som buro yxor. De gingo till midten af ön, der de uppgräfde jorden samt aftäckte och upplyfte en falldörr, hvarefter de återvände till fartyget och från detsamma förde bröd och mjöl och skiradt smör, honing och fårkött samt allt, som kunde erfordras till en menniskas föda. På detta sätt fortforo de att gå fram och tillbaka mellan fartyget och falldörren, alltjemt medförande förråder från det förra och nedstigande genom den sednare, tilldess der ingenting längre fanns qvar på fartyget. Derefter buro de ifrån fartyget kläder af den dyrbaraste beskaffenhet, och midt ibland den befann sig en gammal sheik, försvagad och nedtyngd af årens börda; men vid handen ledde han en ung man, som syntes gjuten i behagets form och var utrustad med en skönhet, så fullkomlig, att den kunde varit förtjent af att öfvergå till ett ordspråk. Han var som en frisk och smärt stam i skogen alla hjertan måste bli tjusade och förtrollade af hans skönhet. Hela sällskapet begaf sig till falldörren, steg ned derigenom, och försvann undan mina blickar.

De stadnade der nere vid pass två timmar eller längre. Efter denna tids förlopp kommo sheiken och slafvarne åter upp, men hade icke ynglingen med sig; de lade jorden på sitt ställe igen, stego om bord och hissade segel. En liten stund efteråt steg jag ned ifrån trädet och begaf mig till det ställe, der falldörren befanns. Jag röjde undan jorden, öppnade falldörren och varseblef en trätrappa, som jag gick utföre; när trappan var slut, kom jag in i ett vackert boningsrum, förseddt med dyrbara silkesmattor; i detta rum befann sig ynglingen, sittande på en kudde, med välluktande blommor och frukter stående framför sig. Då han blef mig varse, bleknade han; men jag helsade honom och sade: ditt hjerta blifve icke förfäradt, o min herre; du har ingenting att befara, du mitt ögas förtjusning; jag är en man och son af en konung, likasom du sjelf; ödet har sändt mig till dig, på det jag måtte kunna göra dig glädje i din enslighet. När ynglingen hörde mig tilltala sig på detta sätt, och han blifvit öf-

vertygad, att jag var en menniska likasom han sjelf, blef han högeligen glad öfver min ankomst; färgen återvände på hans kinder, han bad mig träda närmare och sade: o, min broder, underbart är det, som jag vet att berätta om mig sjelf. Min far är juvelhandlare; han hade slafvar, som förrättade handelsresor för hans räkning, och han hade konungar till kunder, men hade aldrig blifvit välsignad med någon son; och han drömde, att han snart skulle få en son, men att dennes lif skulle bli blott kort; och han vaknade med sorg i hjertat. Kort derefter blef i enlighet med Guds rådslut min moder hafvande med mig, och när hennes tid var fullbordad, födde hon mig till verlden. Min fader var högeligen glad; men stjerntydarne kommo till honom och sade: din son skall lefva femton år. Hans öde är bundet vid den omständigheten, att det uti hafvet finnes ett berg, kalladt Magnetberget, på hvilket det befinnes en ryttare och en häst af bronz, den förre med en blytafla hängande omkring sin hals; men när ryttaren skall bli nedstörtad ifrån sin häst, då skall din son bli dödad; den, som skall döda honom, är densamma, som skall kullstörta ryttaren, och hans namn är konung Adjib, son af konung Khasib. Min fader blef högeligen bedröfvad öfver denna förutsägelse; och när han uppfostrat mig, tilldess jag nära uppnått mitt femtonde år, kommo stjerntydarne återigen och underrättade honom, att ryttaren fallit uti hafvet, och att han blifvit nedstörtad af konung Adjib, sonen till konung Khasib. När min fader hörde detta, lät han för min räkning iordningställa denna boning och lemnade mig att här tillbringa tiden, tills jag fyllt mitt femtonde år, och till denna tid stå ännu tio dagar åter. Allt detta har han gjort af fruktan för att konung Adjib skall bli min baneman.

När jag hörde detta, blef jag betagen af förvåning och sade för mig sjelf: jag är konung Adjib, son af konung Khasib, och det var jag, som sköt ned ryttaren; men, vid Allah! honom ämnar jag icke döda, icke heller tillfoga honom någonting ondt. Derpå sade jag till ynglingen: vare fjerran ifrån dig både död och sorg, så framt det är Guds vilja, — Hans namn vare prisadt! Du har ingenting att befara; jag skall stadna qvar hos dig och tjena dig; jag skall följa med dig till din fader och bedja honom förskaffa mig tillfälle att komma tillbaka till mitt fädernesland, och derför skall han bli rikligen belönad. Ynglingen blef glad öfver mina ord, och jag stadnade der samtalande med honom ända till natten, då jag bäddade hans säng åt honom och bredde täcket öfver honom samt lade mig

sjelf att sofva nära intill honom. På morgonen hemtade jag vatten åt honom, och han tvådde sitt ansigte och sade till mig: måtte Gud med all sin välsignelse belöna hvad du gör för mig! Om jag undkommer konung Adjib, skall jag bedja min fader vedergälla dig på det rikligaste. — Jag svarade: måtte aldrig den dag komma, som skall medföra olycka åt dig! — Jag satte nu fram för honom åtskilliga förfriskningar, och sedan vi ätit tillsammans tillbragte vi dagen under vänskapliga samtal.

Jag fortfor att tjena honom uti nio dagar, och på den tionde dagen uttryckte ynglingen sin glädje och ansåg sig räddad samt yttrade till mig: o, min broder, jag önskade, att du i din godhet ville åt mig värma något vatten, på det jag måtte kunna två mig och byta om kläder; ty jag har känt doften af räddningen från döden, och detta allt genom ditt bistånd. — Med nöje! — svarade jag. — Jag stod upp och värmde vattnet; han gick in i ett rum, der jag icke kunde se honom, tvådde sig och bytte om kläder samt lade sig derefter på soffan för att hvila efter badet. Han sade derpå till mig: skär upp åt mig en vatten-melon, o broder, och blanda dess saft med något socker! Jag steg upp, tog en melon, lade den på en tallrik och sade till honom: vet du, o min herre, hvarest knifven är? — Här är den, — svarade han, — på hyllan öfver mitt hufvud. Jag sträckte mig ut efter knifven och drog honom ur hans slida; men när jag skulle stiga ned igen snafvade min fot, såsom Gud hade beslutit, och jag föll öfver ynglingen, medan jag uti min hand höll knifven, som inträngde i hans kropp, så att han dog på ögonblicket. När jag märkte, att han var död, och att jag dödat honom, gaf jag till ett ljudeligt anskri och slog mitt ansigte och ref mina kläder sönder och sade: detta kan man i sanning kalla en olycka! O hvilken olycka! O Herre, jag anropar din förlåtelse och förklarar inför Dig min oskuld i hans död! O, att jag dött före honom! Huru länge skall för mig bekymmer hopas på bekymmer!

Under sådana tankar steg jag uppföre trappan, lade falldörren tillbaka på hennes plats, vände tillbaka till mitt första ställe och skådade ut öfver hafvet, der jag såg samma fartyg, som ditfört ynglingen, åter nalkas och i snabbt lopp klyfva vågorna. Vid denna syn tänkte jag för mig sjelf: nu skola männerna komma i land från fartyget och finna ynglingen dödad samt skola taga äfven mitt lif. — Derföre klättrade jag upp i ett träd, gömde mig mellan dess grenar och stadnade der, tilldess fartyget landat

och kastat ankar, då slafvarne landstego tillika med den gamla sheiken, ynglingens fader, begåfvo sig till stället och undanröjde jorden. De förvånades öfver att finna jorden fuktig, och när de kommit ned utföre trappan, upptäckte de ynglingen liggande på ryggen, med ett anlete, som strålade af skönhet till trots för dödens blekhet, klädd uti hvita och rena kläder, men med knifven qvarsittande i sin kropp. Alla fällde de tårar vid denna syn, och fadern svimmade samt förblef i detta tillstånd så länge, att slafvarne trodde honom vara död. Ändtligen kom han till sans igen och syntes återigen tillika med slafvarne, som svept ynglingens kropp i hans kläder. De förde derefter till fartyget allt, som funnits i det underjordiska rummet, och afreste.

Jag stadnade qvar, o min herrskarinna, gömde mig under dagarna i ett träd och vandrade under nätterna omkring på den öppna delen af ön. På detta sätt vistades jag der tvänne månader och hade snart varseblifvit, att på öns vestra sida hafvets vatten för hvarje dag drog sig tillbaka, till-dess, efter tre månaders förlopp, det land blef torrt, som förut stått under vatten. Glad deröfver, eftersom jag nu kunde hoppas på befrielse, genomvandrade jag denna nu torra sträcka och kom till en stor slätt af sand; jag tog mod till mig och lade äfven denna till rygga. Nu blef jag på afstånd varse någonting, som liknade en brinnande eld; jag vände mina steg ditåt och fann, att det var ett palats, belagdt med kopparplåtar, mot hvilka solens strålar bröto sig, så att det hela på något afstånd såg ut som glimmande eld. När jag, försänkt i tankar öfver hvad jag sett, nalkades till slottet, möttes jag af en ålderstigen sheik, beledsagad af tio unga män, alla blinda på ena ögat. Detta väckte min ytterliga förvåning. Så snart de blifvit mig varse, helsade de mig och tillfrågade mig om mina öden, hvilka jag meddelade dem från början till slut; äfven de blefvo betagna af förundran. Sedan förde de mig in i palatset, der jag såg tio bänkar, hvardera försedd med en dyna, betäckt med blått tyg; och enhvar af de unga männen satte sig på en af dessa bänkar, medan sheiken tog plats på en mindre sådan; derefter talade de till mig: sitt ned, yngling, men gör ingen fråga om vårt tillstånd och icke heller derom, att vi äro blinda på ett öga! Sheiken steg upp och satte för hvar och en af dem några födoämnen samt för mig likaledes; derefter bjöd han oss på samma sätt något vin, och sedan vi ätit, sutto vi tillsammans och drucko, tills det blef tid att gå till sängs, då de unga männen sade till sheiken: hemta oss hit-

det, som vi för hvarje dag skola hafva! — Sheiken stod upp, gick in i ett rum och kom tillbaka derifrån, på sitt hufvud bärande tio öfvertäckta brickor. Han ställde brickorna på golfvet, påtände tio ljus, satte ett ljus på hvardera brickan och borttog betäckningen; nu såg jag, att brickorna voro fyllda med aska, blandad med stött kol. Ynglingarne veko upp sina ärmar öfver armbågen och svärtade sig i ansigtet, slogo sig på kinderna och utropade: vi hade allting godt; men vår näsvisa nyfikenhet medgaf oss icke att behålla detta tillstånd. Så fortforo de ända till morgonen, då sheiken kom med varmt vatten, och de tvådde sina ansigten samt påtogo andra kläder.

Vid åsynen af allt detta stod mitt förstånd stilla; min nyfikenhet blef så retad, att jag glömde mina egna olyckor och frågade dem om orsaken till deras sällsamma beteende. De gåfvo mig allvarsamma blickar och sade: unge man, gör inga frågor om det, som icke kommer dig vid, utan var tyst, ty att vara tyst gifver trygghet mot villfarelse och misstag. — Jag qvarstadnade hos dem en hel månad, under hvilken tid de hvarje natt betedde sig på samma sätt; men till slut sade jag till dem: jag besvär eder vid Allah att befria mig från denna börda och underrätta mig om orsaken, hvarföre ni gören på detta sätt, samt hvarföre ni utropen: vi hade allting godt; men vår näsvisa nyfikenhet medgaf oss icke att behålla detta tillstånd! Om ni ej underrätten mig derom, skall jag skiljas ifrån er och gå härifrån, ty ordspråket säger: hvad ögat ej ser, deröfver sörjer icke hjertat. — När de hörde dessa ord, svarade de: allt detta hafva vi hållit hemligt för dig blott för ditt eget bästa skull, på det du icke skulle bli lika med oss, och på det icke samma olycka, som drabbat oss, likaledes måtte drabba dig. Jag sade icke desto mindre: ni måsten nödvändigt upplysa mig om denna sak. — Vi gifva dig ett godt råd, — svarade ynglingarne; — lyssna du dertill och fråga oss icke om huru det förhåller sig med oss! I annan händelse skall äfven du bli blind på ena ögat, likasom vi. — Jag framhärdade ändock vid min föresats, och nu sade de: yngling, om detta vederfares dig, så vet, att du skall bli förvisad från umgänget med oss! — Nu stodo de alla upp, togo en vädur, slagtade och flådde honom samt yttrade till mig: tag denna knif med dig och veckla dig in i vädurens hud; vi skola sy densamma ihop omkring dig och gå härifrån. Då kommer till dig en fogel, kallad Rokh, som griper dig med sina klor, flyger bort med dig och släpper ned dig på ett berg; sprätta då

upp huden med knifven och kryp fram, så skall fogeln flyga sin väg. Så snart fogeln är borta, skall du stå upp och vandra en half dagsresa; då skall du framför dig bli varse ett högt palats, belagdt med rödaste guld och pryddt med ädla stenar, rubiner, smaragder o. s. v.; om du träder in deri, skall detsamma vederfaras dig som redan vederfarits oss, ty vårt inträdande i detta palats blef orsaken till vår blindhet; men om någon af oss skulle för dig berätta allt det, som hän dt honom, skulle hans berättelse bli dig alltför lång att afhöra.

De insydde mig nu i huden och begåfvo sig tillbaka till sitt palats. Kort efteråt kom en ofantligt stor hvit fogel, som grep mig och flög bort med mig samt släppte mig ned på berget, hvarefter jag sprättade upp huden och kröp fram, då fogeln flög sin kos, så snart han blifvit mig varse. Jag steg skyndsamligen upp och vandrade framåt mot palatset, hvilket jag fann sådant de beskrifvit det för mig. När jag inträdt deri, varseblef jag vid öfra ändan af en stor sal fyrtio jungfrur, sköna som lika många månar och praktfullt klädda, hvilka, så snart de blifvit mig varse, utropade: välkommen, välkommen, du, vår herre och beherrskare! En hel månad hafva vi väntat dig. Lofvad vare Gud, som välsignat oss med en, hvilken är oss värdig och hvilken vi äro värdiga! — Sedan de helsat mig med dessa ord, läto de mig sitta ned på en dyna och sade: du är ifrån denna dag vår beherrskare och vår furste, och vi äro dina tjenarinnor, som i allt stå under din lydnad. De ställde derefter för mig åtskilliga förfriskningar, och när jag ätit och druckit, satte de sig ned och samtalade med mig, som kände mig glad och lycklig. Så tjusande voro dessa jungfrur, att till och med en helig man, om han sett dem, gerna skulle gått in på att vara deras tjenare och att uträtta allt hvad de kunnat begära af honom. När natten nalkades, samlade de sig alla omkring mig och ställde framför mig ett bord, belastadt med friska och torkade frukter samt andra läckerheter, hvilka ingen tunga kan beskrifva, tillika med vin; en af dem började sjunga, medan en annan knäppte på luta. Vinpokalerna gjorde sin rund mellan oss, och glädjen fyllde mitt hjerta till den grad, att alla jordiska bekymmer utplånades derur, och att jag utropade: detta är i sanning ett lif, rikt på njutningar! I detta tillstånd af lycksalighet förblef jag ända till midnatten, då jungfrurna upprepade hvad de sagt om sin benägenhet att uppfylla alla mina önskningar samt bönföllo, att jag måtte utöfva mina rättigheter såsom deras herre; jag begagnade derföre den rätt, som lagen medgifver en herre

öfver hans slafvar, och tillbragte en natt, så ljuf, att jag aldrig smakat dess like. På morgonen gick jag i badet, och sedan jag tvått mig, försågo de mig med den dyrbaraste drägt, hvarefter vi åter satte oss ned till måltid.

På detta sätt tillbragte jag med dem ett helt år; men på första dagen af det nya året samlade de sig omkring mig och började gråta samt togo afsked af mig under bittra tårar. — Hvad är det för olycka, som vederfarits er? — frågade jag. — Viljen ni, att mitt hjerta skall brista? — De svarade: o, att vi aldrig sett dig; ty vi hafva lefvat tillsammans med många män, utan att någonsin hafva funnit din like. Måtte derföre Gud icke beröfva oss ditt umgänge! — Och de begynde återigen att gråta. Jag sade till dem: det är min önskan, att ni måtten göra mig bekanta med orsaken, hvarföre ni gråten. — Orsaken är du, — var deras svar; — men, om du vill lyssna till det, som vi säga dig, så skola vi aldrig behöfva skiljas; om du återigen handlar i motsats till hvad vi säga, så äro vi åtskiljda för alltid, och våra hjertan säga oss, att du icke skall lyssna till vår varning. — Låten mig höra denna varning, — sade jag, — så skall jag efterkomma den. — De svarade: om du vill veta, hvilka vi äro, så vet, att vi äro döttrar af konungar; under många års tid har det varit vår vana att samlas här; men hvarje år aflägsna vi oss under en tid af fyratio dagar, hvarefter vi återvända för att tillbringa det återstående af året med lekar och nöjen. Detta är vår vana, och nu befara vi att du ej skall gifva akt på våra varningar. Vi lemna åt dig nycklarna till palatset; de äro till antalet hundrade och höra till hundrade rum. Öppna hvart och ett af dessa och roa dig, ät och drick samt låt tiden icke bli dig lång; men om du öppnar det rum, som har en dörr af rödt guld, så skall följden deraf bli skiljsmessa mellan dig och oss. Vi besvärja dig derföre att efterkomma hvad vi sagt och att hafva tålamod under denna tid. — Jag lofvade dem med ed, att jag icke skulle öppna den sålunda betecknade dörren; och de begåfvo sig bort, förmanande mig att vara mitt löfte trogen.

Jag stadnade ensam i palatset, och då aftonen nalkades, öppnade jag det första rummet, trädde in deri och fann en boning, som liknade paradiset, med en trädgård, uppfylld af grönskande träd, fullsatta med mognade frukter, hvimlande af sångfåglar och vattnad af talrika bäckar. Mitt hjerta klappade lugnare vid denna syn, och jag vandrade der bland trä-

den, inandades blommornas vällukter och lyssnade till foglarnas toner, med hvilka de lofsjöngo den Ende, den Allsmägtige. Sedan jag beundrat äpplenas fina skiftning, som liknade rodnaden på en älskad mös kinder och den blyga, försagda älskarens blekare färg, fröjdat mig åt den doftande quittenfrukten, som spridde en lukt, liknande den af muskus och ambra, samt åt de likt rubiner glänsande plommonen, lemnade jag detta ställe, låste dörren och öppnade nästa rum, der jag fann en vidsträckt rymd, bevuxen med talrika palmträd och vattnad af en bäck, som sorlade fram mellan rosen- och jasminbuskar, lukttörne och narcisser, hvilkas dofter, af vinden förda åt alla sidor, fyllde mitt hjerta med förtjusning. Jag tillslöt åter dörren till det andra rummet och öppnade det tredje. Detta var en vidsträckt sal, hvars golf var belagdt med marmor af skiftande färger, samt med praktfulla och dyrbara ädelstenar; i salen stodo burar af sandel- och aloëträd, och uti dessa burar sutto sjungande foglar, medan andra gungade på grenarna i de här befintliga träden. Mitt hjerta förtjustes, min sorg var skingrad, och jag tillbragte der natten ända till morgonen. Då öppnade jag dörren till det fjerde rummet, och inanför denna dörr fann jag en stor byggnad, som hade fyratio rum med öppna dörrar; jag trädde in i dessa rum och såg der perlor och rubiner, chrysolither och smaragder samt andra dyrbara stenar, hvilka ingen tunga kan beskrifva. Jag blef utom mig af förvåning öfver allt hvad jag såg och sade: sådant som detta är torde man icke finna uti någon konungs skattkammare. Jag är nu min tids konung, och alla dessa skatter äro genom Guds godhet mina, tillika med fyrtio sköna qvinnor, som alla tillhöra mig, hvilken icke behöfver dela besittningen af dem med någon man.

På detta sätt fortfor jag att fördrifva tiden och vandrade från det ena rummet till det andra, tilldess tretionio dagar hade gått till ända, och jag öppnat dörrarna till alla rummen, med undantag för den, som de förbjudit mig att öppna. Men nu blef mitt hjerta omsnärjdt af nyfikenhet att få veta hvad som fanns i det hundrade rummet, och för att störta mig i elände frestade djefvulen mig till att öppna det. Jag kunde icke förmå mig att afstå derifrån, ehuru blott en enda dag stod åter af den utsatta tiden. Jag nalkades derföre till rummet och öppnade dörren; när jag inträdt, möttes jag af en berusande vällukt, sådan att jag aldrig förut haft erfarenhet deraf, och denna vällukt verkade på mig så, att jag föll sanslös ned och för-

blef någon stund i detta tillstånd. När jag ändtligen kommit till sans igen, tog jag mod till mig och gick vidare framåt. Golfvet var beströdt med saffran, och rummet upplystes af gyllene lampor och ljus, från hvilka muskus och ambra doftade; två stora rökelsekar, fyllda med aloëträd och ambra samt ett rökverk, blandadt med honing, spridde vällukt öfver hela rummet. Jag såg likaledes en svart häst, kolsvart som den svartaste natt, stående vid en krubba af hvit kristall, fylld med rensadt sesamum, hvarjemte en annan krubba, som liknade den förra, innehöll rosenvatten, slaget på muskus; hästen var sadlad och betslad, och hans sadel var af rödt guld. Utom mig af förundran, tänkte jag för mig sjelf: denna häst måste vara den yppersta af sitt slag, — och förförd af djefvulen ledde jag ut honom och satte mig upp i sadeln. Hästen rörde sig icke från stället. Då sparkade jag till honom med min häl; men han rörde sig ändock icke, förrän jag tagit ett spö och slagit till honom dermed. Knappt hade han känt slaget, förrän han gaf ifrån sig ett läte, som liknade åskans dån, bredde ut ett par stora vingar, flög upp med mig till en svindlande höjd genom luften och slutligen sänkte sig på taket af ett annat palats, der han kastade mig ifrån sin rygg och, medan jag satt der, våldsamt slog mig i ansigtet med sin svans, ryckte ut mitt venstra öga och flög derifrån.

I denna belägenhet steg jag ned ifrån taket och träffade der nedanföre de enögda ynglingarne, hvilka jag förut omtalat. Så snart de blifvit mig varse, utropade de: vi helsa dig icke välkommen! — Upptagen mig uti er krets! — sade jag; men de svarade: vid Allah, du får icke vistas ibland oss. Jag blef sålunda nödsakad till att skiljas ifrån dem med sörjande hjerta och tåradt öga; och, emedan Gud beslutit, att jag skulle lyckligt anlända hit, kom jag till Baghdad, efter det jag rakat mitt skägg och gjort mig till tiggare.

Fortsättning af Berättelsen om de Tre Systrarna i Baghdad.

Husets värdinna vände sig nu till khalifen, Djafar och Mesrur samt yttrade till dem: låten mig nu höra hvad ni hafven att förtälja! Djafar närmade sig då till henne och berättade detsamma, som han berättat portvakterskan, då han och hans följeslagare begärde att få inträde i huset; och när hon hört det, gaf hon dem alla fria. De begåfvo sig följaktligen bort, och när de kommit ut på gatan, frågade khalifen tiggarne, hvart de

ämnade sig. De svarade sig icke veta, hvart de skulle taga vägen, hvarpå khalifen bad dem vara hans sällskap följaktiga och sedan yttrade till Djafar: tag dem hem till dig och för dem i morgon inför mig, så skola vi tillse hvad slutet på allt detta månde blifva! Djafar efterkom befallningen, och khalifen återvände till sitt palats, men var omöjligt i stånd att sofva det återstående af natten.

Morgonen derpå satte han sig på sin thron, och när hans hofmän infunnit sig inför honom, och alla aflägsnat sig med undantag för Djafar, sade han till denne: hemta hit de tre systrarna och de bägge tikarna samt tiggarne! Djafar stod upp och hemtade dem, lät systrarna taga plats bakom en gardin och sade till dem: vi hafva förlåtit er med anledning af er föregående artighet emot oss och emedan ni ej visste, hvilka vi voro; men nu vill jag låta er veta, att ni stån inför den femte af Abbas' söner, Harun Er-Rashid; jag råder er derföre, att strängt hålla er vid sanningen. När systrarna hörde hvad Djafar sade dem om khalifen, framträdde den äldsta bland dem och talade som följer.

Berättelsen om den Första bland de Tre Systrarna i Baghdad.

Underbara äro mina lefnadshändelser, du de Rättroendes Beherrskare; ty dessa bägge tikar äro mina systrar, födda åt min fader, ehuru af en annan moder, och jag är den yngsta bland oss tre. Sedan vår fader aflidit och lemnat oss i arf femtusende guldstycken, trädde dessa mina systrar i äktenskap. Men när de lefvat en tid tillsammans med sina män, beredde sig dessa sistnämnda till en handelsresa och mottogo af sina hustrur tusende guldstycken hvardera, hvarefter de alla begåfvo sig å väg och lemnade mig qvar här. Sedan de varit frånvarande i fyra år, förlorade mina systrars män all sin egendom och öfvergåfvo dem i främmande land, hvarefter mina systrar återvände till mig som tiggerskor. När jag först såg dem i detta tillstånd, kände jag icke igen dem; men så snart jag igenkänt dem, utropade jag: hvadan kommer det, att ni befinnen er i denna belägenhet? — O vår syster, — svarade de, — denna din fråga kan till ingenting gagna; pennan har skrifvit det, som Gud beslutit. — Jag lät dem gå i bad, klädde dem i nya kläder och sade till dem: o mina systrar, ni ären äldre än jag, och jag är ung; derföre skolen ni blifva mig i faders och moders ställe. Det arf, som jag delade med er, har Gud

välsignat; deltagen derföre med mig uti hvad det afkastat, ty mina penningeangelägenheter stå på bästa fot, och mellan oss skall det icke vara någon skilnad. — Jag bemötte dem med största ömhet, och under ett helt års tid vistades de hos mig samt riktade sig med de penningar, som jag gifvit dem; men efter denna tids förlopp sade de till mig: det skulle vara mer angenämt för oss att bli gifta återigen, och vi kunna icke längre lefva ensamma. — O mina systrar, — invände jag, — ni hafven ingen lycka haft i ert äktenskap; en god äkta man är någonting sällsynt i denna tid, och ni hafven redan haft erfarenhet af det gifta ståndet. De gåfvo imellertid ingen akt på mina ord, utan trädde i äktenskap utan mitt bifall, ehuru jag ändock gaf dem brudskänker af min egendom och fortfor med mitt hägn öfver dem. De flyttade till sina män, hvilka, sedan de lefvat tillsammans med dem en kort tid, bedrogo dem på allt hvad de egde, begåfvo sig ut på resor och öfvergåfvo dem, så att de återkommo till mig i utblottadt tillstånd och anropade min förlåtelse. Vredgas icke på oss, — sade de; — ty, ehuru du är yngre än vi, har du ett moget omdöme, och vi lofva dig, att vi aldrig mer skola tala om giftermål. Jag svarade: ni ären välkomna, mina systrar; ty ni ären för mig det dyrbaraste, som jag känner. Och jag mottog dem i mitt hus och behandlade dem med all möjlig vänskaplighet, och vi lefde sålunda lyckliga tillsammans ett helt års tid.

Efter denna tid beslöt jag att utrusta ett skepp för en handelsresa. Till följd af detta beslut lastade jag ett stort fartyg med åtskilliga varor och behöfliga förråder samt sade till mina systrar: hvilketdera viljen ni hellre, antingen stadna hemma under min resa eller följa med mig? De svarade: vi vilja följa med dig på dina resor, ty vi kunna icke uthärda att vara åtskiljda från dig. Jag tog dem derföre med mig, och vi gingo till segels; men först delade jag min egendom i två lika delar, af hvilka jag tog den ena med mig, men gömde den andra, emedan jag tänkte, att någon olycka möjligtvis skulle kunna träffa fartyget, men vi ändock bli räddade till lifvet, i hvilket fall det alltid kunde vara godt att efter hemkomsten hafva någonting att lefva utaf. — Vi fortsatte vår resa natt och dag, tilldess fartyget slutligen råkade in på origtig kosa, så att skepparen icke visste, hvart han skulle styra. Skeppet hade kommit in i ett helt annat haf än det, der vi ämnade segla, och under någon tid voro vi okunniga derom; men under tio dagar hade vi god vind och blefvo på elfte dagen

varse en stad, som syntes framför oss på afstånd. Vi frågade skepparen efter namnet på staden, men han svarade, att han icke visste det; jag har aldrig sett den intill denna dag, sade han, och har aldrig i min lefnad seglat på detta haf; men eftersom vi kommit välbehållna hit, så hafven ni ingenting att göra annat än segla fram till staden och föra era varor i land samt, om tillfälle dertill erbjuder sig, sälja eller bortbyta dem; hvarom icke skola vi uppehålla oss der tvänne dagar och intaga nya förråder. Vi löpte följaktligen in i stadens hamn, och skepparen gick i land, men kom efter en stund tillbaka till oss och sade: stån upp och gån in uti staden och förundren er öfver det, som Gud gjort med dessa varelser, samt bedjen, att vi måtte bli förskonade för hans vrede! Och när vi kommit in i staden, funno vi, att alla dess invånare blifvit förvandlade till svart sten. Vi voro utom oss af förvåning öfver denna syn; men när vi vandrade genom gatorna och der funno alla varor samt guld och silfver i deras ursprungliga tillstånd, blefvo vi förnöjda och sade: någon underbar omständighet måste hafva varit orsaken till allt detta. Vi skiljdes sedan åt på gatorna och gingo hvar och en för sig, beundrande de rika tygerna och andra dyrbarheter i bodarna.

Jag för min del tog vägen till stadens fäste, hvilket jag fann vara en med beundransvärd konst uppförd byggnad. Jag inträdde i konungens palats och fann der alla kärl af guld och silfver på sina ställen och såg konungen sjelf sitta midt ibland sina emirer och vezirer, klädd i en drägt, hvars prakt och rikedom voro förvånande. När jag trädde närmare intill honom, blef jag varse, att han satt på en thron, prydd med juveler och perlor, af hvilka sistnämda en och hvar glänste som en stjerna; hans kläder voro broderade med guld, och rundt omkring honom stodo femtio hvita slafvar, klädda i siden af olika slag och hvar för sig med ett draget svärd i handen. Häpen öfver hvad jag sett, fortsatte jag min vandring och inträdde i harem, der salarnas väggar voro beklädda med sidentapeter, och här såg jag drottningen, klädd i en klädning, stickad med perlor, och på hufvudet bärande ett diadem, pryddt med juveler, samt kring halsen kedjor af flerfaldig art. Hela hennes drägt och alla hennes prydnader befunnos i sitt ursprungliga skick, ehuru hon sjelf blifvit förvandlad till en svart sten. Här fann jag äfvenledes en öppen dörr, och när jag gått in derigenom, mötte jag en trappa af sju steg, uppför hvilken jag kom till ett rum med marmorgolf, guldstickade mattor samt en soffa af alabaster,

prydd med perlor och juveler. Först och främst föllo dock mina ögon på ett glänsande ljusskimmer, och när jag kom närmare till det ställe, hvarifrån detta ljus utgick, fann jag en glittrande diamant, stor som ett strutsägg, hvilken låg på en liten stol och spridde omkring sig ett sken, liknande det af ett vaxljus. Soffan var klädd med sidentyger af flerfaldiga slag och sådan dyrbarhet, att de skulle väckt förvåning hos hvem som helst; jag betraktade dem med förundran. I detta rum såg jag likaledes några brinnande ljus och betänkte, att här måste hafva funnits någon lefvande varelse, som kunnat tända dem. Härifrån begaf jag mig till en annan del af palatset och fortsatte min vandring genom alla rummen, glömmande mig sjelf för min förundran öfver alla dessa besynnerliga omständigheter samt fördjupad i tankar öfver allt det, som jag sett. När det började mörkna, ämnade jag begifva mig derifrån, men kunde icke hitta utgången, utan vände om till det rum, der de brinnande ljusen stodo, lade mig der på soffan, höljde öfver mig ett täcke, upprepade några ord ur Korân och försökte sofva, men var icke i stånd dertill. Jag kastade mig utan att få någon ro; men vid midnattstiden hörde jag en mild och melodisk röst läsa i Korân. Detta förmådde mig att stiga upp; jag såg mig omkring och blef varse en öppen dörr, hvarigenom jag kom in i ett bönerum, upplyst af brinnande lampor och med en på golfvet utbredd bönematta, på hvilken en ung man med vackert utseende satt och förrättade sin andakt. Förvånad öfver att han undkommit det öde, som drabbat stadens öfriga invånare, helsade jag honom, då han upplyfte sina ögon och helsade mig tillbaka. Derefter yttrade jag till honom: jag besvär dig vid sanningen af det, som du läser i Guds Bok, att du måtte besvara den fråga, som jag ämnar ställa till dig! — hvarpå han log och svarade: gör du först mig bekant med anledningen dertill, att du inträdt i detta palats, så skall jag sedan besvara din fråga! Jag berättade honom följaktligen mina händelser och begärde att af honom få veta, huru det förhöll sig med staden. — Vänta ett ögonblick! — sade han, lade ihop den heliga boken, stoppade den i en påse af siden och tog derpå plats vid min sida. När jag nu betraktade honom närmare, syntes hans anlete likt fullmånen, och hela hans personlighet var så angenäm och behaglig, att en enda blick på honom aflockade mig tusende suckar och tände en låga i mitt bröst. Jag upprepade min begäran, att han måtte gifva mig närmare underrättelser om staden, och efter det han svarat: jag hör och lyder, — talade han som följer:

Vet, att denna stad tillhörde min fader, hans ätt och hans undersåter; han är den konungen, som du sett förvandlad till sten; och den drottningen, som du sett, hon är min moder. De voro alla Magier och dyrkade elden i stället för den Allsmägtige Konungen, och de svuro vid ljuset och elden, vid skuggan och värmen samt vid solens rullande klot. Min fader hade ingen son, förrän han på sin ålderdom blef välsignad med mig, som af honom uppfostrades, tilldess jag uppnått manlig ålder. Men till lycka för mig fanns det i vår slägt ett ålderstiget fruntimmer, som var rättroende och i sitt hjerta trodde på Gud och hans Apostel, ehuru hon lämpade sig efter de öfriga i yttre måtto. Min fader satte förtroende till henne med anledning af den trofasthet och blygsamhet, hon alltid ådagalagt, och omfattade henne med stor ynnest, men var fast öfvertygad om att hon hade samma trosbekännelse som han. När jag hunnit ifrån barnaåren, anförtrodde han mig derföre åt hennes omvårdnad, sägande: tag honom och uppfostra honom, undervisa honom i vår trosbekännelses föreskrifter och drag försorg om honom på bästa sätt! Hon öfvertog också vården om mig, men undervisade mig uti Islams tro, lärde mig lagarna för renandet och de gudomliga stadgarna om tvagningen tillika med böneformulärerna samt lät mig derefter inprägla hela Korån i mitt minne. Hon anbefallde mig att hålla min tro hemlig för min fader, emedan denne i annat fall skulle döda mig, och jag lydde hennes råd; men icke långt derefter afled min ålderstigna uppfostrarinna. Invånarne i staden hade imellertid rågat måttet af sin ogudaktighet, sitt öfvermod och sitt förakt för sanningen, och medan de befunno sig i detta tillstånd, hörde de en utropare med en röst, som liknade åskans dån samt spordes både nära och fjerran, en dag förkunna följande: Invånare i denna stad, afstån från att dyrka elden och omvänder eder till tron på den Allsmägtige! — Allt folket blef betaget af skräck, samlade sig omkring min fader, stadens konung, och sade till honom: hvad betyder den fruktansvärda röst, som försatt oss i häpnad med sitt förfärande ljud? Han svarade dem: låten icke skrämma eder af rösten och låten densamma icke förleda er ifrån er tro! Deras hjertan lyssnade villigt till hans ord, och de framhärdade i sin dyrkan af elden samt förblefvo förstockade i sin gudlöshet, tilldess ytterligare ett år gått förbi sedan den tid, då de första gången hörde rösten. Denna hördes nu för andra gången, och under det nästföljande året för den tredje; ännu framhärdade dock folket på sina onda vägar, tilldess det i högsta måtto ådragit sig Himme-

lens vrede och afsky, då det en dag, kort efter dagbräckningen, hände sig, att stadens alla invånare blefvo förvandlade till svarta stenar, icke blott de sjelfva, utan alla deras husdjur och all deras boskap. Ingen enda bland stadens invånare blef förskonad, jag ensam undantagen; men allt ifrån den dag, då denna straffdom gick i fullbordan, har jag tillbragt tiden som du ser i böner, fastande och läsande af Korån; dock har jag börjat förtvifla uti denna enslighet, der ingen finnes, som kan glädja mig med sitt umgänge.

När jag hört dessa ord, sade jag till honom: vill du följa med mig till staden Baghdad och besöka de lärda männen och de skriftlärda der samt utvidga dina kunskaper? Om så är, vill jag bli din tjenarinna, ehuru jag är herrskarinna i mitt hus samt har till och med män, som lyda mina befallningar. Jag har här ett skepp, lastadt med handelsvaror, och ödet har fört oss till denna stad, på det vi skulle bli bekanta med dessa tilldragelser; vårt möte, var förut bestämdt af skickelsen. — På detta sätt fortfor jag att öfvertala honom, tilldess han gaf sitt bifall. Jag sof denna natt vid hans fötter, af ytterlig glädje omedveten af min belägenhet; men på morgonen stego vi upp, gingo in i skattkamrarna, togo en mängd af de lättare och mest dyrbara föremålen derl och begåfvo oss ifrån slottet ned i staden, der vi träffade slafvarne och skepparen, som sökte efter mig. De blefvo högeligen glada, när de fingo se mig, och på deras frågor angående min frånvaro svarade jag med att meddela dem allt, som jag sett, och berättade för dem hvad ynglingen hade omtalat för mig, orsaken till stadsinvånarnes förvandling och allt, som vederfarits dem, hvilket icke kunde annat än väcka mina åhörares förundran. Men när mina bägge systrar sågo ynglingen, afundades de mig för hans skull och lade råd tillsammans till mitt förderf.

Vi gingo åter om bord, och jag kände mig i högsta måtto lycklig, framför allt öfver ynglingens sällskap; efter någon tids väntan på gynnande vind, hissade vi våra segel och reste. Mina systrar sutto tillsammans med mig och ynglingen; vi samtalade, och under samtalet frågade de mig: säg, vår syster, hvad ämnar du företaga dig med den vackra ynglingen? Jag svarade: jag önskar honom till min äkta man; — derefter vände jag mig till honom, nalkades honom och fortfor: o min herre, jag önskar göra dig ett förslag, och måtte du icke hafva någonting deremot! Han svarade: jag hör och lyder. Jag vände mig nu till mina systrar och sade

till dem: denna yngling är allt det, som jag önskar, och alla de skatter, som finnas här, tillhöra er. — Ditt beslut kan icke annat än lofprisas, — svarade de, men tänkte icke desto mindre på ondt emot mig. — Vi fortsatte vår resa med gynnande vind, lemnade det farliga hafvet och kommo in i ett tryggare, öfver hvilket vi seglade under några dagars tid, tilldess vi kommo i närheten af staden El-Basrah, hvars byggnader hägrade framför oss mot aftonen. Men så snart ynglingen och jag somnat, togo mina systrar oss med vår bädd samt kastade oss uti hafvet. Ynglingen kunde icke simma, utan drunknade; Gud anvisade honom ett rum bland martyrernas tal, medan jag blef antecknad bland dem, hvilkas lif ännu skulle bevaras. Så snart jag vaknade och fann mig flyta på hafvet, sände derföre Gud mig ett trästycke, vid hvilket jag höll mig fast, hvarefter vågorna kastade upp mig på stranden af en ö.

Under det återstående af natten vandrade jag omkring på ön; men mot morgonen varseblef jag en landtunga, på hvilken det syntes spår efter menniskofötter, och hvilken förenade ön med fasta landet. Solen hade nu gått upp, jag torkade mina kläder vid hennes strålar och gick framåt på den fotstig, som jag upptäckt, tilldess jag kom nära till den strand, der staden står. Här varseblef jag en liten orm, som närmade sig till mig och förföljdes af en stor orm, hvilken sökte uppsluka den förra; den mindre ormens tunga hängde fram ur dess gap, så uttröttad var han, och deraf väcktes mitt medlidande. Jag fattade derföre en sten och kastade denna på den större ormens hufvud, så att han ögonblickligen dog; men den mindre ormen utvecklade nu ett par vingar och sväfvade högt uppåt himmeln, lemnande mig ytterligt förvånad öfver hvad jag sett. Med detsamma kände jag mig så uttröttad, att jag lade mig ned och insomnade; men efter en liten stund vaknade jag och såg bredvid mig en jungfru, som sagta gned mina fötter med sin hand. Jag satte mig genast upp, ty jag skämdes öfver att hon skulle göra mig denna tjenst, och sade till henne: hvem är du? Och hvad önskar du? — Har du så snart förgätit mig? — utropade hon. — Jag är den, hvilken du nyss bevisat en välgerning, och hvars fiende du nedlagt. Jag är den lilla orm, som du räddade från en stor sådan, ty jag är en qvinlig ande, och den stora ormen var en manlig ande af mina fiender. Ingen annan än du befriade mig ifrån honom, och af tacksamhet derför flög jag, så snart du gjort mig denna tjenst, till skeppet, från hvilket dina systrar kastat dig i hafvet, och förflyttade till

ditt hus allt, som det innehöll. Derefter sänkte jag skeppet; men dina bägge systrar har jag förvandlat till två svarta tikar, eftersom jag visste allt hvad de gjort emot dig. Ynglingen har deremot drunknat. — Med dessa ord fattade hon uti mig och förflyttade mig tillika med de bägge svarta tikarna till taket af mitt hus, uti hvilket jag fann alla de skatter, som varit ombord på skeppet, utan att det ringaste var förloradt. Derefter sade hon till mig: jag svär vid det, som är ristadt på Salomos insegel, att, om du icke hvarje dag gifver hvardera af dessa tikar trehundrade piskslag, så skall jag komma och förvandla dig på samma sätt. Jag svarade: jag hör och lyder! — och allt sedan denna stund har jag hvarje dag piskat dem, ehuru mitt hjerta blöder, när jag måste göra det.

Khalifen hörde med förvåning denna berättelse och sade derefter till den andra systern: huru uppkommo de märken efter slag, som jag sett på din kropp? Hon svarade som följer:

Berättelsen om den Andra bland de Tre Systrarna i Baghdad.

De Rättroendes Beherrskare! När min fader dog, efterlemnade han en ansenlig förmögenhet, och kort efteråt blef jag gift med en bland de rikaste männen i landet, som, när jag lefvat tillsammans med honom ett år, afled och lemnade mig i arf åttiotusen guldstycken, hvilka tillföllo mig enligt lagen; och för en del af denna summa lät jag åt mig förfärdiga tio klädningar, hvardera till ett värde af tusen guldstycken. När jag satt en dag, inträdde i mitt rum en gammal och vedervärdigt ful qvinna, som helsade mig och sade: jag eger en faderlös dotter, hvars bröllopp jag ämnar fira denna afton, och jag skulle gerna önska, att du ville vara närvarande vid denna högtid, ty dig unnar jag en belöning i himmelen till vedergällning derför; men hon är sorgsen i hjertat och har ingen vän utom Gud, hvars namn vare lofvadt. Hon grät och kysste mina fötter; bevekt af medlidande gaf jag mitt bifall till hennes begäran, och nu bad hon mig att göra i ordning min klädsel samt tillade, att hon i skymningen skulle komma och hemta mig. Med dessa ord kysste hon min hand och aflägsnade sig.

Jag stod genast upp och klädde mig; när jag fullbordat mina tillredelser, kom den gamla qvinnan tillbaka och sade: o min herrskarinna, stadens förnämsta fruntimmer hafva anländt, och jag har underrättat dem om

att du vill komma, och de vänta med glädje på din ankomst. Jag påtog derföre mina öfverkläder, befallde mina slafvinnor att följa mig och gick med gumman, tilldess vi kommo till en gata, behagligt genomflägtad af en mild vind, och der vi blefvo varse en port under ett marmorhvalf af beundransvärd skönhet och utgörande ingången till ett palats, som från jorden höjde sig upp emot molnen. När vi anländt dit, bultade den gamla qvinnan på porten, och när denna blifvit öppnad, inträdde vi uti en mattbelagd gång, upplyst af lampor och vaxljus samt prydd med diamanter och ädla metaller. Genom denna gång kommo vi in i en sal, hvars prakt icke eger sin like; der funnos divaner, öfverklädda med siden, rummet upplystes af vaxljus och ifrån taket nedhängande lampor, och vid dess öfre ända stod en hvilosäng af alabaster, prydd med perlor och juveler samt omgifven med sidenförhängen. Förhängena öppnades, och nu framträdde en jungfru, skön såsom månen, och ropade mig till mötes: på det högsta välkommen är du, o min syster; du fröjdar mig med ditt sällskap och ingjuter nytt lif i mitt hjerta. Hon satte sig derefter på nytt och sade till mig: o min syster, jag har en broder, som sett dig vid en högtidlighet, han är en yngling och skönare än jag; hans hjerta var upptändt af kärlek till dig, och han öfvertalade den gamla qvinnan att begifva sig till dig samt genom denna list förskaffa honom ett samtal med dig. Han önskar att träda i äktenskap med dig efter Guds och hans Apostels stadgar; uti det, som sker enligt lag och rätt, ligger det ju ingenting ondt. — När jag hörde dessa ord och fann mig inspärrad, så att jag icke kunde undkomma, svarade jag: jag hör och lyder. Glad öfver mitt bifall, slog jungfrun ihop sina händer och öppnade en dörr; genom denna inträdde en yngling, så utomordentligt skön, att mitt hjerta genast blef honom bevåget. Knappt hade han tagit plats, förrän Kadi och fyra vittnen inträdde; de helsade oss och uppsatte äktenskaps-kontraktet mellan mig och ynglingen, men aflägsnade sig genast, så snart detta hade skett. När de gått, vände sig den unga mannen till mig och sade: måtte vår natt bli välsignad! Han sade mig derefter, att han önskade ingå en öfverenskommelse med mig, framtog en afskrift af Korân och yttrade: lofva mig med ed, att du icke skall föredraga någon annan man framför mig, ja, att du aldrig skall vända ditt hjerta till någon annan! Jag lofvade honom detta med ed, och nu blef han utom sig af glädje samt omfamnade mig, och kärleken till honom fyllde uteslutande mitt hjerta.

Vi lefde med hvarandra i största sällhet och lycksalighet under en

månads tid, då jag begärde att han måtte gifva mig tillstånd att göra ett besök i bazaren för att köpa några tyger till kläder. Jag erhöll hans tillåtelse och begaf mig dit, åtföljd af den gamla qvinnan. Jag satte mig utanför en handelsbod, tillhörande en ung köpman, med hvilken hon var bekant, och hvars aflidne fader hade åt honom lemnat en ansenlig rikedom i arf, såsom hon berättade mig. Hon bad honom visa mig sina dyrbaraste tyger, och under det han var sysselsatt dermed, började hon utbreda sig i åtskilliga smickrande uttryck om honom. Men jag sade till henne: vi hafva ingenting att skaffa med de loford, som du slösar på honom; vi önska intet annat än att verkställa vår upphandling och sedan återvända hem. Imellertid hade han framtagit det, som vi önskade, och vi lemnade honom penningarna; men han vägrade att emottaga dem och sade: låt det vara en hedersskänk åt dig för ditt besök i dag! Då sade jag till den gamla qvinnan: om han icke vill taga emot penningarna, så lemna honom tyget tillbaka. Men han ville icke taga det tillbaka, utan yttrade: vid Allah, jag vill icke taga någonting af dig! Allt detta är en skänk från mig för en enda kyss, hvilken jag skulle anse värd mera än alla varor, som jag har i min bod. — Hvartill kan en kyss gagna dig? frågade den gamla qvinnan. Derefter vände hon sig till mig och sade: o min herrskarinna, du har hört hvad ynglingen sade; intet ondt skall vederfaras dig, om han gifver dig en kyss, och du erhåller då hvad du vill hafva ur hans varulager. — Vet du icke, — svarade jag, — att jag har aflagt en ed? — Hon svarade: låt honom kyssa dig, utan att du talar; på detta sätt handlar du icke emot din ed och får derjemte tillbaka dina penningar. — Sålunda fortfor hon att framställa alltsammans som en obetydlighet, tilldess jag lät snärja mig af hennes hala ord och gaf mitt bifall. Jag betäckte nu mina ögon och höll snibben af min slöja så, att de förbigående icke skulle se mig; han närmade sina läppar till min kind under slöjan; men i stället att blott kyssa mig, bet han mig djupt uti kinden. Jag svimmade af smärtan, och den gamla qvinnan höll mig i sitt knä, tilldess jag kom till sans igen. Då var boden stängd, och den gamla klagade och sade: det, som Gud afvändt, skulle kunnat bli en ännu större olycka. Låtom oss återvända hem, och der, skall du föregifva att du är sjuk; men jag skall komma till dig och gifva dig ett läkemedel, som skall hela ditt sår, så att du innan kort skall vara återställd igen.

Jag stadnade qvar ännu en stund, men steg slutligen upp och åter-

vände hem med djup bedröfvelse och fruktan. Efter hemkomsten föregaf jag, att jag mådde illa; min gemål kom in till mig och sade: hvad har händt dig, o min herrskarinna, under det du var ute? — Och hvad är detta för ett sår, — tillade han, — som du har der på kinden, just i den köttigaste delen deraf? Jag svarade: när jag begärde din tillåtelse och i dag gick ut för att handla något tyg till kläder, kom en med bränsle lastad kamel emot mig i trängseln; ett vedträd slet sönder min slöja och sårade min kind, som du ser; du vet sjelf, att gatorna i denna stad äro så trånga. — Han utropade: i morgon skall jag begifva mig till ståthållaren och klaga för honom; han skall hänga hvarenda vedförsäljare i staden. — Vid Allah! — sade jag, — belasta icke ditt samvete med någon orättvisa mot dem, ty sanna förhållandet är, att jag red på en åsna, som skyggade med mig, så att jag föll till marken, der jag på en käpp gjorde mig illa i kinden. — Om det är så, — sade han, — skall jag i morgon begifva mig till Djafar El-Barmeki och berätta saken för honom, så skall han låta döda alla åsnedrifvare i staden, — Vill du, — sade jag, — låta döda alla dessa menniskor för min skull, när det, som hände mig, skedde efter Guds beslut? — Utan allt tvifvel, — svarade han, — och med dessa ord fattade han våldsamt uti mig, sprang upp och uppgaf ett ljudeligt rop, då dörren genast öppnades, och in störtade sju svarta slafvar, som släpade mig från min säng och kastade mig midt på golfvet. Derpå befallde han en af dem att fatta mig i skuldrorna och sätta sig öfver mitt hufvud, medan en annan skulle sätta sig på mina knän och hålla fast mina fötter. Sedan framträdde en tredje, som höll ett svärd i handen och sade: o min herre, skall jag hugga till henne med svärdet och klyfva henne i tu, på det hvar och en af dessa måtte taga ena halfvan af henne och kasta den i Tigris att uppslukas af fiskarna? Ty sådant är straffet för den qvinna, som icke håller sin ed och icke efterkommer kärlekens lagar. — Min gemål svarade: hugg till, o Saad! Slafven, som höll det blottade svärdet i handen, sade nu: upprepa din trosbekännelse och tänk efter hvad du vill hafva uträttadt; med ett ord, gif tillkänna din yttersta vilja, ty detta är det sista ögonblicket i ditt lif! — Gode slaf, — svarade jag, — släpp mig lös ett ögonblick, på det jag måtte kunna efterkomma din anmaning! Och jag lyfte mitt hufvud samt tilltalade under bittra tårar min gemål med följande verser:

Du gör mig utom mig af kärlek, men förblifver sjelf lugn. För din skull kunna mina ögonlock icke sluta sig till hvila; men sjelf sofver du lugnt.

Din boning är mellan mitt hjerta och mina ögon, och mitt hjerta vill icke öfvergifva dig, icke heller kan jag för tårar dölja min kärlek.

Du gjorde ett förbund med mig, att du skulle förblifva trogen; men när du kommit i besittning af mitt hjerta, bedrog du mig.

Vill du ej hafva medlidande med min kärlek till dig och med mina suckar? Har du sjelf varit tryggad för alla olyckor?

Jag besvär dig vid Allah, att, om jag dör, du på min grafvård måtte rista: här hvilar en kärlekens slaf.

Då skall måhända någon sörjande, som erfarit samma kärlekseld, gå förbi älskarinnans graf och yttra sitt medlidande med henne.

Men när han hörde dessa verser och såg mina tårar, blef han ännu mer uppretad och svarade med följande ord:

Jag förskjuter icke mitt hjertas älskade af leda vid henne; hennes egen brottslighet är skulden till hennes straff.

Hon önskade, att en annan skulle dela hennes kärlek med mig; men mitt hjertas tro vet icke af något delande mellan flera.

Jag fortfor att gråta och att försöka väcka hans medlidande samt tänkte för mig sjelf: jag vill ödmjuka mig inför honom och tilltala honom med blida ord, på det han åtminstone icke måtte döda mig, om han än tager allt hvad jag eger; — men han ropade till slafven: klyf henne i två delar, ty hon har icke längre något värde för oss! — Slafven nalkades till mig, och nu ansåg jag mig öfvertygad om att jag skulle dö samt anbefallde mig åt Gud; men plötsligen inrusade den gamla qvinnan, störtade till min gemåls fötter, kysste dem och utropade: o min son, vid den omsorg, hvarmed jag vårdat dig i din barndom, besvär jag dig att förlåta henne, ty hon har icke begått någonting, som förtjenar sådant straff! Du är ung, och jag fruktar för följderna af de förbannelser, hon kan uttala öfver dig. Efter det hon sålunda tilltalat honom, grät hon och fortfor att anropa honom, tilldess han slutligen sade: jag förlåter henne; men på sin kropp skall hon bära sådana hogkomster af sitt fel, att de icke skola bli utplånade så länge hon lefver. Med dessa ord befallde han slafvarne att rycka af mig mina kläder, hvarefter han fattade en käpp, skuren af ett qvitten-träd, och slog mig dermed på min rygg och min barm, tilldess jag blef sanslös genom de våldsamma slagen och förtviflade om mitt lif. Derpå befallde han slafvarne att, så fort det blef mörkt, föra mig och den

gamla qvinnan derifrån samt till mitt hus, der jag förut bott. De verkställde sin herres befallning, och sedan jag blifvit förd hem till mitt hus, blef det min första omsorg att läka mina sår; men äfven sedan detta skett syntes ännu alltjemt på min kropp märkena efter den behandling jag undergått. Jag begagnade läkemedel hela fyra månader, inan jag kunde bli återställd; men då gick jag ut för att återse det hus, der allt detta tilldragit sig. Huset var förvandladt till en ruin och hela gatan nedrifven; det ställe, der huset stått, intogs nu af en grushög, och orsaken dertill kunde jag icke begripa.

Jag begaf mig nu till denna min syster, som har samma fader som jag, och hos henne såg jag de bägge tikarna. Jag helsade henne och meddelade henne allt det, som vederfarits mig, hvartill hon svarade: hvem är väl trygg för ödets vexlingar? Prisad vare Gud, som lät allting slutas utan fara för ditt lif! — Derefter meddelade hon mig sina egna och sina systrars öden; jag stadnade qvar hos henne, och ingendera af oss tänkte mer på äktenskap. Framdeles inträffade hos oss denna vår tredje syster, upphandlerskan, som för hvarje dag går ut och för vår räkning upphandlar hvad vi behöfva.

Slutet på Berättelsen om de Tre Systrarna i Baghdad.

Khalifen afhörde med förvåning denna berättelse, befallde, att den skulle nedskrifvas i en bok såsom en fullt bekräftad sanning, och förvarade boken i sin boksamling. Derpå yttrade han till den första systern: vet du, hvar den ande, som förvandlade dina systrar, är att söka? Hon svarade: de Rättroendes Beherrskare, hon gaf mig en lock af sitt hår och sade: när du önskar min närvaro, så bränn upp några af dessa hårstrån; jag skall då genast infinna mig hos dig, vore jag än på andra sidan berget Kâf. — Lemna mig håret! — sade khalifen. Hon framtog hårlocken, hvilken khalifen tog samt förbrände en del deraf; när lukten hunnit sprida sig, skakades hela palatset, man hörde ett dunder som af åskan och si! anden stod framför dem. Hon bekände sig till Islam och helsade derföre khalifen med de orden: frid vare dig, o Guds khalif! — hvartill han svarade: frid vare ock dig, med Guds nåd och hans välsignelse! — Derpå sade hon: vet, att denna jungfru har bevisat mig en välgerning, för hvilken jag icke är i stånd att vedergälla henne; hon har nämligen räddat mig från döden

genom att döda min fiende. Jag, som sett hvad hennes systrar gjort emot henne, beslöt att utkräfva hämd af dem och förvandlade dem derföre till två tikar, ehuru jag hellre skulle önskat döda dem, så mycket befarade jag, att de skulle göra henne ondt. Men om du, de Rättroendes Beherrskare, önskar förtrollningens upplösning, så skall jag återställa dem till deras menskliga skepnad, såsom en ynnest åt dig och åt henne, ty jag är sjelf en af de sanna rättroende. — Gör det! — sade khalifen. — Sedan skola vi närmare sysselsätta oss med den af de tre systrarna, som blifvit slagen, och undersöka hennes sak; och, i fall hon befinnes hafva talat sanning, skall jag utkräfva hämd på honom, som tillfogat henne ondt. Anden svarade: o de Rättroendes Beherrskare, jag skall leda dig på spåren efter honom, som handlat så emot henne och tillfogat henne ondt samt tagit hennes egendom; han är din närmaste anhörige. Derefter fattade hon en skål med vatten, uttalade hemlighetsfulla ord deröfver, stänkte af vattnet på de bägge tikarnas hufvuden och sade: blifven återställda till er ursprungliga menskliga skepnad igen! — hvarpå de åter blefvo två unga qvinnor. — Upphöjd vare deras Skapares fullkomlighet! — När detta var uträttadt, sade anden: de Rättroendes Beherrskare höre mig: han, som slog jungfrun, är din son El-Emin, som hört talas om hennes skönhet och behag, — och hon berättade nu utförligt allt, som hade händt. Den förvånade khalifen utropade: prisad vare Gud för att de bägge tikarna blifvit förvandlade till menniskor igen, och för att detta skedde genom min mellankomst! — Genast derefter kallade han inför sig sin son El-Emin och tillsporde honom om hans gemål; och han berättade sanna förhållandet för khalifen. Då sände denne efter kadi med vittnen, och den första systern samt hennes systrar, hvilka varit förvandlade till tikar, förmälde han med de tre tiggarne, som berättat, att de voro konungar; och dem upphöjde han till höga herrar vid sitt hof, försåg dem med allt hvad de behöfde och anvisade dem boningsrum uti palatset i Baghdad. Den af systrarna, som hade blifvit slagen, återlemnade han till sin son El-Emin, öfverhopade henne med rikedomar och befallde, att hennes hus skulle återuppbyggas skönare än förut. Upphandlerskan tog han slutligen till sin egen gemål; han gaf henne genast tillträde till sitt sofrum och bestämde nästföljande dag ett särskildt hus för henne och hennes uppvaktning af slafvinnor. Han anslog derjemte åt henne en årlig summa och byggde framdeles ett palats för hennes räkning.

SJUTIONDEFJERDE TILL HUNDRADEÅTTONDE NATTEN.

Berättelsen om de Tre Äplena samt om Nur ed-Din och Shems ed-Din.

En afton efter den ofvanberättade tilldragelsen sade khalifen Harun Er-Rashid till Djàfar, sin vezir: vi skola i natt göra en vandring omkring i staden och se till, huruledes de, som för närvarande hafva magten der, sköta sina embeten, och dem, emot hvilka grundade klagomål göras, skola vi afsätta. Djàfar svarade: jag hör och lyder! — Khalifen begaf sig å väg, åtföljd af honom och Mesrur; de vandrade igenom åtskilliga gator och gingo sedan igenom en gränd, der de varseblefvo en gammal man med ett nät och en korg på hufvudet samt en staf i handen; den gamle spatserade långsamt framåt och upprepade derunder följande verser:

Man säger till mig: du lyser bland menniskorna genom dina kunskaper lik månen, som upplyser natten.
Men jag svarar: tala icke till mig så, ty utan magt gagna kunskaperna till intet!
Om man ville sätta mig och mina kunskaper dertill samt alla mina papper och bläckhornet på köpet
För blott en enda dags uppehälle i pant, så skulle den panten aldrig bli gillad på domens dag.
Den fattige, hans tillstånd och hela hans lefnad, huru uppfyllda äro ej de af bekymmer!
Under sommaren har han svårt att förvärfva sin föda, och om vintern måste han (af brist på kläder) hålla sig till fyrfatet.
Hundarne följa honom hvart han går, och smädetungor derjemte; men han kan icke jaga dem ifrån sig.
Går han till rätta och visar, huru misshandlad han blifvit, så bekymrar sig domaren icke om hans sak.
Sådant är den fattiges lif, och tjenligaste stället för honom blir begrafningsplatsen.

När khalifen hört detta, yttrade han till Djàfar: gif akt på denna stackars man och öfverväg hans verser: de gifva tillkänna den nöd, hvari han

befinner sig! Han närmade sig derefter till mannen och sade till honom: o sheik, hvarmed sysselsätter du dig? — Min herre, — svarade den gamle mannen, — jag är fiskare och har hushåll att underhålla; jag gick hemifrån vid middagstiden och har varit ute tills nu; men Gud har icke beskärt mig någonting till föda åt de mina; derföre blef jag led vid lifvet och önskade mig döden. — Vill du, — sade khalifen, — i vårt sällskap vända om ned till floden och ställa dig på stranden af Tigris samt kasta ut ditt nät för min räkning, i fall lyckan kanske vill följa med mig? Om du det vill, skall jag för hundrade guldstycken köpa din fångst, hurudan denna ock må vara. — Fiskaren blef glad, när han hörde detta anbud, och sade: vid mitt hufvud! jag vill lyda dina befallningar; jag skall vända om tillika med er. — Han begaf sig tillbaka till floden, kastade ut sitt nät, väntade, tills det hade sjunkit, och fattade sedan uti repen samt drog nätet till land; då låg deruti en tung, låst kista. Khalifen undersökte genast kistan och fann henne vara ansenligt tung; han lemnade hundrade guldstycken åt fiskaren, som gick sin väg, medan Mesrur, biträdd af Djàfar, tog upp kistan; åtföljde af khalifen begåfvo de sig till palatset, der de tände ljus och ställde kistan framför khalifen. Djàfar och Mesrur bröto nu upp henne och funno derinuti en korg af palmblad, hopsydda med rödt ullgarn. De skuro sönder garnändarna och sågo inuti korgen ett stycke af en matta; när denna lyftes upp, funno de derunder en slöja, och under slöjan låg en qvinna, hvit som smält silfver, men död och huggen i stycken.

När khalifen blifvit detta varse, började tårar rinna utför hans kinder, och med en vredgad blick på Djàfar utropade han: du hund bland vezirer, skola menniskor bli dödade under min regering och kastas i floden, på det min ansvarsbörda måtte bli ytterligare stegrad? Vid Allah, det är min skyldighet att för denna qvinnas skull utkräfva hämd på den, som dödat henne, och att taga hans lif! — Derefter sade han till Djàfar: så sannt jag leder min börd från khaliferna, Abbas' söner, om du icke skaffar mig reda på den, som mördat denna qvinna, på det jag måtte kunna förskaffa henne hämd öfver mördaren, skall jag korsfästa dig vid porten till mitt palats och fyratio af din slägt tillika med dig! — och khalifen var utom sig af vrede. — Förunna mig ett uppskof af tre dagar! — sade Djàfar. — Jag förunnar dig detta uppskof, — var khalifens svar. — Djàfar lemnade honom nu och tog vägen genom staden, under det han djupt be-

kymrad tänkte för sig sjelf: huru skall jag kunna upptäcka den, som dödat qvinnan, och föra mördaren inför khalifen? Om jag inför honom släpar någon oskyldig, så skall detta hvila tungt på mitt samvete. Jag vet icke hvad jag skall göra. — Under tre dagars tid uppehöll han sig uti sitt hus; men på fjerde dagen lät khalifen kalla honom, och när Djàfar infunnit sig, frågade khalifen: hvar är qvinnans mördare? — De Rättroendes Beherrskare, — svarade Djàfar, — eger jag kunskap om ting, fördolda för menniskors sinnen, att jag skulle kunna veta, hvem som är hennes mördare? Vredgad öfver detta svar befallde khalifen, att han skulle korsfästas vid portarna till palatset, och tillsade en utropare att på Baghdads gator förkunna: eho, som finner nöje i att se, huru Djàfar El-Barmeki, khalifens vezir, och hans fränder bli korsfästa vid porten till khalifens palats, han komme dit och förskaffe sig den ögonfägnaden! — Folket strömmade till från alla håll, för att se, huru Djàfar och hans slägtingar skulle bli korsfästa; men ingen visste, hvarföre de blifvit dömda till detta straff. Khalifen befallde nu, att korsen skulle uppsättas, och detta skedde, hvarefter veziren och hans slägtingar ställdes inunder korsen för att korsfästas; de väntade på khalifens befallning derom, medan allt folket grät öfver Djàfar och hans fränder.

Men under det de väntade, trängde sig en vacker och välklädd ung man fram genom hopen, nalkades till veziren och sade till honom: jag bringar dig räddning ur denna fara, du emirernas höfding och de fattigas tillflykt! Det var jag, som dödade qvinnan, hvilken ni hafven funnit uti kistan; döda derföre mig till hämdoffer åt henne och låt min död försona hennes! — När Djàfar hörde dessa ord, blef han glad öfver sin egen räddning, men bedröfvad för den unga mannens skull; men under det han talade till honom, si! då kom der en gammal sheik fram igenom hopen till honom, och ynglingen helsade dem och sade: o vezir, tro icke denna ynglings ord, ty ingen annan än jag har dödat qvinnan; hämnas derföre hennes död på mig! Den unge mannen invände deremot: o vezir, detta är en gammal man, så gammal, att han blifvit barn på nytt; han vet icke, hvad han säger; det var jag, som dödade henne; hämnas henne derföre på mig! — O, min son, — sade sheiken, — du är ung och kan ännu hafva mycken glädje i verlden; men jag är gammal och mätt af lefvande; jag skall friköpa dig och veziren samt hans slägtingar, ty in-

gen annan än jag dödade qvinnan; jag besvär er derföre vid Allah att skyndsamt utkräfva hämd på mig!

Veziren visste icke hvad han skulle tänka om allt detta; han medtog dock ynglingen och sheiken till khalifen och sade: de Rättroendes Beherrskare, qvinnans mördare är funnen! — Hvar är han? — frågade khalifen. — Denna unga man, — fortfor Djàfar, — säger, att han är mördaren; — men denna sheik påstår, att han talar osannt och säger, att *han* är den sannskyldige. Khalifen vände sig nu till sheiken och till ynglingen, spörjande: hvilkendera af er har dödat qvinnan? Den unge mannen svarade: det gjorde ingen annan än jag, — och sheiken svarade likaledes: ingen annan än jag gjorde det. Då sade khalifen till Djàfar: tag och låt korsfästa dem bägge två! — Om den ena är mördaren, — invände Djàfar, — så skall det vara orättvist att döda den andra. Den unge mannen inföll: vid honom, som hvälfde himmelen och utbredde jorden, bedyrar jag, att det var jag, som dödade qvinnan, — och derefter berättade han, huru det gått till, när hon mördades, samt beskref henne så, som khalifen funnit henne. Khalifen blef derföre öfvertygad, att ynglingen vore banemannen; han förvånades deröfver och sade: hvad var orsaken dertill, att du orättvisligen dödade qvinnan och att du bekänt mordet, utan att hafva undergått bastonad, samt dertill att du säger: utkräf på mig hämd för hennes död? Den unga mannen svarade som följer:

Vet, o de Rättroendes Beherrskare, att denna qvinna var min hustru och dotter af min farbror; denna sheik var hennes far och min farbror. Jag tog henne till hustru, medan hon var jungfru, och Gud välsignade mig med tre barn af mankön genom henne; och hon älskade mig och tjenade mig, och jag fann ingenting ondt hos henne. Vid begynnelsen af denna månad blef hon angripen af en svår sjukdom, och jag förde till henne läkare, som vårdade henne, tilldess hennes helsa återvände; jag önskade då, att hon skulle taga ett bad, men hon sade till mig: inan jag går i badet vill jag hafva någonting, hvarefter jag längtar på det högsta. — Hvad önskar du då? — frågade jag. — Hon svarade: jag längtar efter ett äple, att få lukta derpå och bita deri. Jag begaf mig genast ut i staden för att anskaffa ett äple och skulle hafva köpt ett sådant, om det än kostat ett guldstycke; men jag kunde icke finna något. Den nästföljande natten tillbragte jag i djupa tankar, och när morgonen kom, lemnade jag återigen mitt hus och gick omkring till alla stadens trädgårdar,

den ena efter den andra, utan att finna hvad jag sökte. Jag råkade imellertid en gammal trädgårdsmästare, hvilken jag frågade om äplen, och han sade till mig: äplen äro sällsynta nu, min son, och sådana finnas icke här och icke heller på något ställe annat än i de Rättroendes Beherrskares trädgård i El-Basrah, der sådan frukt förvaras för khalifens räkning. Jag återvände derföre till min hustru, och min kärlek till henne förmådde mig att göra mig redo till en resa till El-Basrah; jag tillbragte femton hela dygn, både nätter och dagar, på resan fram och tillbaka samt medförde till henne tre äplen, som jag köpt af trädgårdsmästaren i El-Basrah för tre guldstycken. Med dessa gick jag in till henne och lemnade dem åt henne; men de gjorde henne icke något nöje, utan hon blott lade dem bredvid sig. Hon led då af en våldsam feber och var sjuk hela tio dagar å rad.

Efter denna tid återvann hon sin helsa, och jag begaf mig ut till min bod, der jag satte mig ned för att köpa och sälja. Under det jag var sysselsatt härmed, kom vid middagstiden en svart slaf förbi; han hade i handen ett äple, med hvilket han lekte, och jag sade till honom: hvar har du fått detta äple? Jag frågar dig det, ty jag skulle kunna skaffa maken dertill. — Han skrattade och svarade: jag har fått äplet af min älskarinna. Jag hade icke besökt henne på någon tid, men kom i dag och fann henne sjuk; hon hade tre äplen, och hon sade till mig: min ingenting misstänkande man har rest till El-Basrah efter dem och köpt dem för tre guldstycken, — hvarefter jag tog detta äple af henne. — När jag hörde dessa slafvens ord, o de Rättroendes Beherrskare, blef verlden svart för mitt ansigte, och jag låste igen min bod samt återvände hem i ytterlig vrede, så att jag knappt visste hvad jag gjorde. Jag fann icke mer än två äplen och frågade henne: hvar är det tredje äplet? Hon svarade: jag vet icke hvart det tagit vägen. Deraf öfvertygades jag, att slafven talat sanning; derföre steg jag upp, grep en knif, kastade mig öfver henne och genomborrade hennes bröst med knifven. Sedan afskar jag hennes hufvud och lemmar, lade dem skyndsamligen i en korg och betäckte dem med slöjan, öfver hvilken jag lade en stump af en matta. Korgen inpackade jag i en kista, hvilken jag låste igen, hvarefter jag lade den på min mulåsna och med egna händer kastade den uti Tigris.

Och nu, fortfor den unga mannen, besvär jag vid Allah dig, de Rättroendes Beherrskare, att du påskyndar min död till straff för det af mig

föröfvade mordet, ty i annat fall befarar jag, att hon skall nedkalla hämd öfver mig på uppståndelsens dag. Sedan jag kastat henne uti Tigris, utan att någon menniska visste derom, återvände jag nämligen hem och fann min äldsta gosse gråtande, ehuru han icke visste hvad jag gjort med hans moder. Jag frågade honom: hvarföre gråter du? — och han svarade: jag tog ett af de äplen, som min moder hade, och bar det med mig ned på gatan för att leka med mina bröder, då en lång svart slaf ryckte det ifrån mig och sade till mig: hvarifrån har du fått detta? Jag svarade honom: min fader har gjort en resa för att hemta det och fört det med sig från El-Basrah åt min moder, som är sjuk; han köpte tre äplen för tre guldstycken. Men slafven tog äplet ifrån mig och slog mig samt gick bort dermed, och jag är rädd, att jag får stryk af min moder för äplets skull. — När jag hörde min sons berättelse, fann jag, att slafven sammansmidt en lögn, mot min farbrors dotter, och insåg, att hon blifvit orättvist dödad; under det jag bitterligen grät öfver hvad jag gjort, kom denna sheik, min farbror och hennes fader, till mig och erhöll af mig underrättelse om allt, som tilldragit sig, då han satte sig ned bredvid mig och grät. Vi gräto tillsammans ända till midnatten och sörjde henne under fem dagar; jag har ända till denna dag icke upphört att begråta hennes död. Vid dina förfäders ära besvär jag dig derföre att påskynda min död, så att mordet på henne måtte bli försonadt.

Khalifen förvånades öfver den unga mannens berättelse och sade: vid Allah, jag vill icke taga någon annans lif än den nedriga slafvens, ty den unga mannen är ursäktlig. Han vände sig derpå till Djàfar och sade till denne: skaffa mig hit den eländiga slaf, som varit orsaken till allt detta; om du det icke gör, skall du lida döden i hans ställe! Veziren aflägsnade sig under tårar och sade vid sig sjelf: huru skall jag kunna skaffa hit honom? Det är icke sagdt, att lerkärlet håller emot slagen hvarje gång man slår derpå. I denna sak kan jag ingenting uträtta genom egen skicklighet; men Han, som befriade mig förra gången, torde äfven rädda mig denna gång. Vid Allah, jag skall icke lemna mitt hus på tre dagar, och Sanningens Gud, hvars fullkomlighet vare lofvad, skall göra hvad Honom täckes! — Sålunda stadnade han hemma i tre dagar, och på fjerde dagen lät han hemta Kadi och uppsätta sin yttersta vilja. Men just som han tog afsked af sina barn och grät med dem, si då kom ett budskap från khalifen till honom och sade: de Rättroendes Beherrskare är utom

sig af vrede och har sändt mig till dig; och han har svurit, att denna dag skall icke gå till ända utan din död, så framt du icke skaffar slafven inför honom.

Djàfar grät vid afhörandet af detta budskap, och hans barn gräto med honom, och när han tagit afsked af dem alla, med undantag af sin yngsta dotter, nalkades han till henne för att göra det. Han älskade henne mer än sina öfriga barn och tryckte henne till sitt bröst samt grät vid tanken på skilsmessan ifrån henne; men under det han omfamnade barnet, kände han någonting rundt i hennes ficka och frågade: hvad har du uti fickan? Hon svarade: o min fader, det är ett äple; vår slaf Rihån hade det hit, och jag har haft det i fyra dagar; han ville icke gifva mig det, förrän han af mig fått tvenne guldstycken. — När barnet på detta sätt talade om äplet och slafven, blef Djàfar utom sig af glädje och utropade: lofvad vare Han, som undanröjer bekymren! — samt befallde, att slafven genast skulle föras inför honom. Slafven infördes, och veziren frågade honom: hvarifrån har du fått detta äple? — O min herre, — svarade han, — jag var ute för fem dagar tillbaka, vandrade genom en af sidogatorna i staden och varseblef några barn, som lekte derstädes; ett af barnen hade detta äple, hvilket jag tog ifrån gossen, med detsamma jag slog honom sjelf. Men gossen grät och sade: äplet tillhör min moder, och hon är sjuk; hon bad min fader skaffa henne äplet, och han reste till El-Basrah samt medförde hem tre äplen, hvilka han köpt för tre guldstycken, och jag tog nyss detta för att leka dermed. Han började återigen gråta; men jag bekymrade mig icke vidare om honom, utan tog äplet och hade det med mig hit, der din lilla dotter köpte det af mig för två guldstycken. — När Djàfar hörde denna berättelse, blef han uppfylld af förundran, öfver det han upptäckt, eller att hela denna olycksaliga tilldragelse och mordet på qvinnan hade sitt upphof i pratsjukan hos hans slaf. Han tog derföre slafven med sig till khalifen, hvilken befallde, att hela händelsen skulle nedskrifvas och offentliggöras.

Djàfar sade derefter till honom: förundra dig icke, o de Rättroendes Beherrskare, åt denna händelse, ty densamma är icke mer underbar än berättelsen om Veziren Nur ed-Din och Shems ed-Din, hans broder. — Finns det väl någonting, som kan vara mer underbart än denna tilldragelse? — frågade khalifen. — De Rättroendes Beherrskare, — fortfor Djàfar, — jag skall icke omtala min berättelse för dig, så framt du icke frisäger min slaf ifrån dödsstraffet. Khalifen sade: jag gifver dig hans lif, — och derefter begynde Djàfar sin berättelse som följer:

Berättelsen om Nur ed-Din och hans Son samt om Shems ed-Din och hans Dotter.

Vet, o de Rättroendes Beherrskare, att i Kairo regerade en rättvis och välgörande sultan, som hade en vis och margkunnig vezir, lika hemmastadd uti konsten att styra som i andra verldsliga angelägenheters handhafvande. Veziren var en ålderstigen man och hade två söner, lika tvänne månar; den äldre af dem hette Shems ed-Din och den yngre Nur ed-Din; men den sistnämnde öfverträffade den andra i skönhet och behagligt väsende. Det fanns på hans tid ingen skönare ung man, och ryktet om honom var utbreddt i de kringliggande länderna, så att många af deras invånare reste till hans hembygd endast för att få se honom. Nu hände sig, att deras fader dog, och sultanen sörjde honom, men vände sina blickar till hans söner, hvilka han omfattade med sin nåd. Han lät ikläda dem hedersklädningar och sade till dem: ni bägge ären er faders efterträdare i hans embete, — hvaröfver de högeligen fröjdade sig och kysste golfvet för hans fötter. De sörjde sin fader en hel månads tid och öfvertogo sedan vezir-embetet, hvars åligganden de besörjde hvar sin vecka; men så ofta sultanen begaf sig bort på någon resa, tog han en af dem med sig.

Nu hände det en afton, att sultanen föresatte sig att begynna en resa följande morgon. Det var den äldre vezirens ordning att följa med honom, och medan bägge bröderna samtalade med hvarandra den ifrågavarande aftonen, sade den äldre: o min broder, det är min önskan, att vi begge skola ingå äktenskap på samma dag. — Gör som du önskar, min broder, — svarade den yngre; — jag skall ingenting hafva emot det, som du säger och gör. De kommo sålunda öfverens derom. Derefter sade den äldre till sin broder: om Gud så besluter, att vi skola vinna tvenne jungfrurs kärlek och fullborda vårt äktenskap på samma afton, och om de föda barn på samma dag, samt om Gud vill, att din hustru skall föda en son och min hustru en dotter, så skola vi gifta dem med hvarandra, eftersom de äro syskonbarn. — Och hvad ämnar du begära af min son såsom brudgåfva åt din dotter? — frågade Nur ed-Din. Han svarade: jag ämnar af din son såsom brudskänk åt min dotter begära tretusen guldstycken och tre trädgårdar och tre landtgods; men om ynglingen ingår någon annan öfverenskommelse än denna, så skall det icke vara giltigt. Men när Nur ed-Din hörde detta förslag, utropade han: hvad är detta för en brudgåfva du ämnar fordra af min son? Kommer du icke ihog, att

vi äro tvenne bröder, och att vi begge äro vezirer samt lika till värdighet? Det skulle vara din skyldighet att erbjuda din dotter åt min son såsom en fri gåfva, utan någon brudskänk, ty du vet, att mannen är förmer än qvinnan, och mitt barn är af manligt kön; genom honom skall vårt minne bli bibehållet, men icke genom din dotter. — Hvad var det du sade om min dotter? — frågade brodern. — Jag sade, att genom henne skall minnet af oss icke bli bibehållet bland de ädla, — svarade Nur ed-Din. Men, tillade han, du vill handla med mig alldeles som han, hvilken sade: om det är din afsigt att skrämma bort en kund, så begär dryg betalning af honom. — Jag ser, — svarade Shems ed-Din, — att du sväfvar i villfarelse, då du anser din son mer aktningsvärd än min dotter; du har utan tvifvel klen omdömesförmåga och saknar bildning, eftersom du åberopar din delaktighet i vezir-embetet, fastän jag beviljade dig delaktigheten deri endast af medlidande med dig och på det du måtte vara mig till biträde. Men du må gerna säga hvad du behagar; eftersom du talat på detta sätt, skall jag, vid Allah! icke låta din son få min dotter till hustru, om du än erbjuder mig hennes egen vigt uti guld. — Nur ed-Din råkade i raseri, då han hörde detta tal, och sade: jag vill icke gifva min son till man åt din dotter. — Jag skulle icke vilja mottaga honom till man åt henne, — återtog Shems ed-Din; — och om jag icke ämnade mig ut att resa, så skulle jag med dig förfara på ett sätt, som kunde lända till varnagel för andra; när jag kommer tillbaka, skall dock Gud göra hvad honom behagar. När Nur ed-Din hörde detta, blef han upptänd af vrede och utom sig af harm; men han lade dock band på sig. De begge bröderna tillbragte natten hvar för sig, och följande morgon begaf sig sultanen ut på sin resa, red tvärt öfver ön Er-Rodah och tog vägen åt Pyramiderna, ledsagad af veziren Shems ed-Din.

Nur ed-Din tillbragte natten i ett tillstånd af ytterlig förtrytelse; när morgonen kom, stod han upp, förrättade sin morgonbön, gick in i sitt rum och hemtade derifrån ett par små sadelpåsar, hvilka han fyllde med guld. Under det han tänkte på sin broders ord, på det förakt, som denne visat honom, och på det högmod, hvarmed han blifvit bemött af brodern, upprepade han följande verser:

Res! Du skall finna en vän i stället för den du lemnar. Och ansträng dig, ty genom mödor vinnes lifvets behag!

En man med förstånd och uppfostran vinner ingen ära, om han ständigt stadnar på ett ställe; derföre skall du öfvergifva din födelsebygd och resa.

Jag har sett, huruledes stillastående vatten lätt öfvergår till förruttnelse; när det får rinna, blir det sött, men i annat fall icke.
Om fullmånen aldrig ginge ned, så skulle den uppmärksamme icke vid alla tillfällen fästa sin blick på honom;
Om lejonen aldrig lemnade skogen, skulle de aldrig fånga något rof; och pilen, om han alltid stadnade qvar på bågen, skulle aldrig uppnå målet.
När guldkornen ligga i flodens sand, äro de som annat stoft; och der olivetrādet vexer, räknas det lika med annan ved.
Fördt till främmande land, vinner det högt värde; sker icke detta, så anses det lika med ingenting.

Derefter befallde han en af sina slafvar att åt honom sadla en apelkastad mulåsna, ett vackert och snabbgående djur. Slafven åtlydde befallningen och lade på mulåsnan en sadel, prydd med guld, tillika med stegbyglar af Indiskt stål och schabrak af sammet från Ispahan; och mulåsnan liknade en brud, klädd för att emottaga sin brudgum. Veziren befallde derefter slafven att lägga på henne en matta af siden och en bönematta samt att lägga sadelpåsarna under den sistnämnda. När detta var gjordt, sade han till denne och de öfriga slafvarne: jag ämnar för mitt nöjes skull företaga en ridt utanför staden, till landskapet Kaljub, och kommer att vara borta i tre nätter; men ingen af er må följa mig, ty mitt hjerta är bedröfvadt.

Med dessa ord satte han sig skyndsamligen upp i sadeln på sin mulåsna, tog med sig ett litet förråd af födoämnen, red ut ifrån staden och vände sitt ansigte mot öppna landet. Redan före middagstiden uppnådde han staden Bilbejs, der han satt af för att hvila sig sjelf och mulåsnan samt äta; i denna stad förság han sig med åtskilligt, som han behöfde för sin egen del, samt med något foder för sin mulåsna, lade allt detta på henne, begaf sig åter på väg och hade före middagen andra dagen derefter hunnit till Jerusalem. Här steg han åter af, hvilade sig och sin mulåsna samt åt; derefter lade han sadelpåsarna under sitt hufvud, bredde ut sin matta och sof, alltjemt lika harmsen som förut. Han tillbragte natten i denna stad; men på morgonen satt han åter upp och dref på sin mulåsna, tilldess han anlände till Aleppo, der han steg af vid en khan och stadnade tre dagar för att hvila sig sjelf och sitt djur samt njuta af stadens helsosamma luft. Derefter beslöt han att fortsätta resan, satt upp på sin mulåsna och begaf sig å väg. Han visste icke, hvart han skulle ställa sin kosa, men fortsatte ridten, tilldess han uppnådde staden El-Basrah. Knappt

hade han blifvit varse, att natten öfverraskat honom, förrän han steg af vid en khan i denna stad, der han lossade sadelpåsarna från mulåsnan, bredde ut sin bönematta och lemnade djuret med dess packning åt dörrvaktaren, hvilken han tillsade att gå ut med mulåsnan en stund, förrän hon insattes i stallet.

Dörrvaktaren gjorde efter tillsägelse, och det hände, att veziren i El-Basrah, som satt vid fönstret af sitt palats, blef varse mulåsnan och af hennes dyrbara sadelmundering kom på den tanken, att hon måtte tillhöra någon vezir eller konung; han betraktade djuret med ännu större uppmärksamhet och sade till en af sina pager: kalla dörrvaktaren der hit inför mig! Pagen gick ut och hemtade honom, och när dörrvaktaren kommit närmare, kysste han jorden inför veziren. Denne, som var en ålderstigen herre, sade nu till mannen: hvem är egare till denna mulåsna, och hurudant är hans utseende? — O min herre, — svarade dörrvaktaren, — mulåsnans egare är en ung man med fördelaktig vext, en bland köpmännernas söner, och hans utseende är allvarligt och värdigt. När veziren hört detta svar, steg han upp, satte sig på sin häst, begaf sig till khanen och infann sig hos den unga mannen, hvilken knappt hade sett honom närma sig, förrän han stod upp och omfamnade honom. Veziren, som stigit af hästen, helsade och välkomnade honom, lät honom taga plats vid sin sida och sade till honom: hvadan är du kommen, min son, och för hvilket ärende har du infunnit dig här? — O min herre, — svarade Nur ed-Din, — jag är kommen ifrån staden Kairo; min fader var vezir derstädes, och han är nu gången hädan för att undfå Guds nåd; — och han meddelade den gamle mannen allt, som vederfarits honom från det första till det sista samt tillade: jag har beslutit att icke vända tillbaka, förrän jag sett alla länder och städer i verlden. — O min son, — återtog veziren, — lyd icke hvad ditt hjerta ingifver dig, ty måhända kan du derigenom föranleda din egen undergång; det finnes nämligen många och vidsträckta länder i verlden, och jag fruktar med hänseende till dig för lyckans omskiften. När han så sagt, befallde han, att sadelpåsarne åter skulle läggas på mulåsnan, tillika med sidenmattan och bönemattan, samt förde Nur ed-Din hem med sig till sitt hus, der han gaf honom en praktfull bostad samt bemötte honom med aktning och vänskap; inom kort hade han vunnit Nur ed-Din så kär, att han sade till honom: o, min son, jag är en gammal man, och jag har icke något barn af mankön. Gud har icke desto mindre välsignat mig med en

dotter, som liknar dig i angenämt väsende, och jag har tillbakavisat många, som begärt henne till hustru; nu har kärlek till dig vunnit insteg i mitt hjerta, och jag frågar, om du vill taga min dotter till din tjenarinna och bli hennes man? Om du bifaller härtill, så skall jag begifva mig till sultanen i El-Basrah och säga till honom: detta är min broders son! och jag skall föra in dig till honom, på det du måtte bli vezir i mitt ställe; men sjelf skall jag hålla mig hemma i mitt hus, ty jag är nu en ålderstigen man. — När Nur ed-Din hört detta förslag af veziren i El-Basrah, sänkte han sitt hufvud och svarade: jag hör och lyder!

Veziren blef glad öfver hans bifall och befallde sina tjenare att rusta till en måltid samt pryda palatsets stora sal, så att han der skulle kunna värdigt mottaga emirernas höfdingar och förnämsta. Derefter sammankallade han sina vänner och inbjöd rikets högsta embetsmän tillika med de handlande i El-Basrah, och när de kommit inför honom, sade han till dem: jag hade en broder, som var vezir uti landet Egypten. Gud välsignade honom med tvänne söner, men mig har han, såsom J veten, välsignat med en dotter; nu har min broder anmodat mig att gifta min dotter med en af hans söner, hvartill jag bifallit, och när hon uppnått lämplig ålder att träda i äktenskap, sände han mig en af sina söner, och denne är den unga mannen, som ni här sen. Så snart han kommit, önskade jag afsluta äktenskapet mellan honom och min dotter samt att han skulle föreställa sig för henne här i mitt hus. — Du har handlat på bästa sätt! — lydde deras svar. Derefter drucko de socker-sherbet, och slafvarne stänkte rosenvatten på dem, och de aflägsnade sig; men veziren befallde sina tjenare att föra Nur ed-Din i badet och gaf honom en af sina dyrbaraste drägter samt sände till honom handdukar, parfymer och välluktande oljor, med ett ord allt, som han kunde behöfva. När han kommit ifrån badet, tog han på sig den dyrbara drägten och liknade nu månen i dess fylle; han satte sig upp på sin mulåsna, återvände till palatset, steg af och trädde inför veziren, hvars hand han kysste, och veziren helsade honom välkommen och sade: statt upp och tillbringa denna natt hos din gemål! I morgon skall jag begifva mig till sultanen, och jag beder Gud, att han måtte välsigna dig med lycksalighet i fullt mått. Nur ed-Din gjorde som han sagt och begaf sig till sin gemål, vezirens dotter. — Så hände det sig med Nur ed-Din.

Hans broder deremot fortsatte resan med sultanen, och när han kom tillbaka samt icke fann sin broder, frågade han tjenarne, hvart denne ta-

git vägen, då de svarade: samma dag du afreste med sultanen, besteg han sin mulåsna, hvilken han låtit sadla, likasom ämnade han deltaga i någon stor högtidlighet, och sade: jag begifver mig till landskapet Kaljub, och blir borta en dag eller två, ty mitt hjerta är bedröfvadt och derföre skall ingen af er följa mig; — men från den dagen han reste, ända till den dag i dag hafva vi ingenting hört om honom. Nu blef Shems ed-Dins hjerta bedröfvadt öfver förlusten af brodern, och han sörjde på det högsta öfver skilsmessan ifrån honom, sägande inom sig: orsaken till allt detta är ingen annan än den, att jag talade strängt till honom aftonen före min bortresa med sultanen; sannolikt har hans hufvud blifvit oredigt, och han begifvit sig ut på en resa till att förströ sig; jag måste derföre sända bud efter honom. Han infann sig nu hos sultanen och berättade alltsammans för denne, som lät skrifva bref och sända dem till ståthållarne i alla sina underlydande länder; men under det Shems ed-Din var borta med sultanen, hade Nur ed-Din rest igenom många länder, och budbärarne kommo derföre tillbaka, utan att medföra några underrättelser om honom. Shems ed-Din började derföre förtvifla om att någonsin få återse sin broder och sade: jag har gjort min broder vred genom det, som jag talade angående våra barns äktenskap. Gifve Gud, att jag icke talat på det sättet! Allt detta har sin grund endast i min brist på förstånd och omdöme. — Kort derefter begärde han till äkta dottern af en bland köpmännen i Kairo, lät uppsätta äktenskapskontraktet mellan sig och henne och fullbordade äktenskapet. Och det inträffade så, att den natt, då detta egde rum, var samma natt, då Nur ed-Din fullbordade äktenskapet med sin gemål, dottern af veziren uti El-Basrah; och skedde detta i öfverensstämmelse med viljan hos Gud, hvars namn vare lofvadt, på det Han måtte utföra hvad Han beslutit öfver sina skapade varelser.

Det skedde så som de bägge hade sagt, ty det hände sig, att bägge qvinnorna blefvo hafvande. Shems ed-Dins, den Egyptiska vezirens, gemål födde en dotter, som uti det landet icke hade sin like uti skönhet, och Nur ed-Dins gemål gaf lifvet åt en son, hvars like i skönhet icke var sedd i hans tid, såsom skalden sagt:

Om skönheten sjelf komme till jemförelse med honom, skulle hon slå ned sina ögon af blygsel.
Och om det frågades: o Skönhet, har du sett hans make? — så skulle hon svara: En make till honom har jag aldrig sett!

Derföre gåfvo de honom namnet Hasan, d. ä. den Sköne, och på sjunde dagen efter hans födelse anställdes förlustelser och högtidligheter, likasom skulle han varit sonen af en konung; men derefter begaf sig veziren af El-Basrah, åtföljd af Nur ed-Din, till sultanen. Han kysste jorden för dennes fötter, när han kommit inför hans ansigte, och Nur ed-Din, som hade en talande tunga, ett hjerta utan fruktan samt förstånd att skicka sig både i ord och gerning, upprepade inför sultanen följande rader af skalden:

Detta är han, hvars rättvisa sträcker sig till alla menniskor, han, som öfvervunnit och underkufvat alla länder.
Var tacksam för hans välgerningar, ty de äro icke blotta välgerningar, de äro juvelband kring halsen på hans folk!
Och kyss hans fingrar, ty de äro icke blotta fingrar, utan de äro nycklarne till Försynens håfvor!

Sultanen mottog dem bägge med vänskap, tackade Nur ed-Din för hans helsning och sade till veziren: hvem är den unge mannen? Veziren berättade nu allt hvad han visste om honom och tillade: detta är sonen af min broder. — Huru är det möjligt, — frågade sultanen, — att han kan vara en son af din broder, och vi hafva aldrig förut hört talas om honom? Veziren svarade: o herre och sultan, jag hade en broder, som var vezir uti landet Egypten, och som vid sin död lemnade efter sig två söner; den äldre efterträdde sin fader i hans embete och blef vezir, men denne, den yngre sonen, kom till mig; och jag svor, att jag icke skulle gifta min dotter med någon annan än honom, och när han kom gaf jag henne honom till hustru. Han är en ung man, och jag är nu gammal, min hörsel är försvagad, och min omdömesförmåga förminskad; det är derföre min önskan, att vår herre och sultan ville insätta honom i mitt embete, eftersom han är en son af min broder och gemål till min dotter samt sjelf en man, värdig att bli vezir, ty han eger både kunskaper och förstånd. Sultanen betraktade honom närmare, och Nur ed-Din fann behag för honom, så att han lyssnade till vezirens råd om Nur ed-Dins upphöjande till denna värdighet, hvilken han äfven erhöll. Sultanen befallde vidare, att man skulle gifva honom en präktig hedersklädning samt en bland de bästa mulåsnorna, hvilken han sjelf brukade rida; han anslog derjemte åt honom rika inkomster, och Nur ed-Din kysste sultanens hand samt begaf sig med sin svärfader till dennes hus, der de bägge

fröjdade sig och sade: sannerligen är icke detta barns födelse lyckosam! Följande dagen begaf sig Nur ed-Din åter till konungen och kysste jorden inför honom; men sultanen befallde honom att sätta sig på vezirens säte. Han åtlydde befallningen och sysselsatte sig med sitt embetes åligganden, undersökande folkets tvister och afdömande dem efter vezirers sed; och sultanen, som gaf noga akt på honom, förvånades öfver hans kunskaper, hans genomträngande förstånd och hans goda omdöme. Han gjorde sig fullkomligt bekant med hans egenskaper och älskade honom samt slösade öfver honom betygelser af sin ynnest, och när divanen skiljdes åt, begaf sig Nur ed-Din hem och berättade allt för sin svärfader, som med glädje hörde det.

Den gamla veziren vakade öfver Hasans uppfostran, ty Nur ed-Din var oupphörligt sysselsatt med sina embetspligter, så att han ofta icke kunde komma ifrån sultanen hvarken dag eller natt; men konungen påökade hans lön och hans inkomster, så att han blef en rik man, rådde om skepp, som gjorde resor med handelsvaror och annat, egde talrika egendomar samt anlade bevattningsmaschiner och trädgårdar. Så lefde han, tilldess hans son Hasan var fyra år gammal, då den gamla veziren, hans svärfader, afled, och han med stor högtidlighet lät anförtro den gamles stoft åt jordens sköte. Derefter vände han sin uppmärksamhet till sin sons uppfostran, och när barnet hunnit till passande ålder anskaffade han åt detsamma en lärare, som hemma skulle undervisa och uppfostra gossen, hvilket läraren äfven efterkom, så att Hasan blef hemmastadd i många nyttiga kunskaper, efter det han tillbragt några år med inlärandet af Koràn. Under tiden tillvexte Hasan äfven i kroppslig skönhet och behaglighet. Läraren fortfor att undervisa honom under faderns ögon, och från den tid, då han uppnått ynglingaåren, kom han aldrig utom vezirens palats, tilldess hans fader en dag klädde honom i hans dyrbaraste kläder, satte honom upp på en af sina yppersta mulåsnor, ledsagade honom till sultanen och förde honom in till denne. När konungen såg Hasan Bedr ed-Din, veziren Nur ed-Dins son, föll han i förundran öfver ynglingens skönhet, och under det han följde med sin fader till konungen samt för första gången visade sig för folket, blef detta likaledes förvånadt öfver hans ovanliga behagfullhet och hans personliga företräden. Sultanen behöfde icke mer än se honom för att älska honom; han slösade bevis af sin ynnest öfver ynglingen och sade till hans fader: o vezir, du måste låta

honom åtfölja dig hvarje dag. Veziren svarade: jag hör och lyder, — samt återvände med sin son till sitt hem; och han fortfor att hvarje dag taga honom med sig till sultanen, tilldess ynglingen uppnått femton års ålder.

Kort derefter blef hans fader, veziren Nur ed-Din, illa sjuk och kallade sonen inför sig och talade till honom: o, min son, vet, att denna verld är en förgänglig vistelseort, hvaremot uti den verld, som härefter kommer, vi hafva att vänta oss eviga boningar. Jag önskar meddela dig några goda råd; måtte du fatta hvad jag kommer att säga dig, och böja ditt hjerta derefter! — Nu började han meddela sonen föreskrifter om sättet att uppföra sig uti samlifvet med menniskor, och huru han som bäst skulle vårda sina egna angelägenheter; och när han så talat, kom han ihog sin broder, sin fädernestad och sitt fäderneslaud samt fällde tårar vid tanken på sin skilsmessa från dem, som han älskade. Hans tårar runno, och han sade: o, min son, gif akt på mina ord! Jag har en broder i Kairo; men jag har öfvergifvit honom och rest ifrån honom emot hans vilja. — Han tog nu ett stycke papper och upptecknade derpå allt det, som vederfarits honom, från det första till det sista, tillika med den dagen, då han ingick sitt äktenskap med vezirens dotter, och den, då han anlände till El-Basrah och hade sitt första samtal med veziren. Han tillade sedan några ytterligare förmaningar och sade till sin son: förvara detta noga! Detta af mig skrifna papper innehåller en uppgift om ditt ursprung och din ättledning; i händelse någon olycka skulle träffa dig, så begif dig till Kairo och uppsök din farbroder, helsa honom och meddela honom, att jag dött i ett främmande land, på det ifrigaste önskande att ännu en gång få se honom! Hasan Bedr ed-Din tog papperet, vek det tillhopa, svepte det i ett stycke vaxadt lärft och insydde det mellan fodret samt tyget i sin mössa, men grät öfver sin fader, att denne skulle bli tagen ifrån honom i hans ungdom.

Nur ed-Din sade nu till sin son: jag anbefaller dig att icke ingå förtrolighet med någon; den, som vill lefva i trygghet, måste hålla sig för sig sjelf. Af Gud ingifven var den skalden, som sade:

Det finnes på din tid ingen, vid hvars vänskap du kan trygga dig; det finnes ingen vän, som förblir trogen, när lyckan visar sig förrädisk.
Lef derföre för dig sjelf och förlita dig icke på någon menniska! Med dessa ord har jag gifvit dig ett godt och för alla händelser tillräckligt råd.

Vänj dig vid tystlåtenhet; sysselsätt dig med dina egna angelägenheter och bruka icke många ord; kom ihog hvad skalden säger:

Tystlåtenhet är en prydnad, och i tystnaden ligger trygghet; derföre vare du icke mångordig, när du talar!
Ty, om du en gång skulle komma att ångra din tystnad, skall du säkert hundrade gånger komma att ångra, det du talat.

Afhåll dig från att dricka vin, ty vinet är källan till allt ondt. Derom säger skalden:

Jag har öfvergifvit vinet och dem, som dricka det, och har blifvit en vän af dem, som fördöma detsamma.
Vinet leder bort ifrån det rättas väg och öppnar dörren för det onda.

Hata ingen menniska och förtryck ingen, ty att förtrycka menniskor är en låghet. Skalden säger:

Förtryck ingen, om du än har magt dertill; om du det gör, skall du kanhända ångra det en gång.
Ditt öga skall sofva, medan den förtryckte vakar och nedkallar hämd öfver dig; och Guds öga är aldrig igenlyckt.

Bygg föga på din rikedom, men förakta icke dig sjelf; gif icke någonting åt andra än dem, som förtjena det! Vårda det, som du eger, så skall du hafva tillräckligt; men om du slösar dermed, så blir det ditt förderf, och du skall då behöfva hjelp af den sämsta bland menniskor. Det har blifvit sagdt af en skald:

När mina penningar togo slut, bistod mig ingen man; men så länge jag hade sådana i öfverflöd, voro alla menniskor mina vänner.
Huru många fiender umgingos icke med mig för min rikedom skull! Men i nödens tid blef jag öfvergifven af sjelfva min vän.

På detta sätt fortfor han att förmana sin son Hasan Bedr ed-Din, tilldess hans själ skiljdes ifrån kroppen. Hasans hus blef nu ett sorgens hemvist, och sultanen och alla emirerna sörjde öfver veziren; och han blef begrafven. De fortforo sedan att sörja ytterligare tvänne månader, och Nur ed-Dins son red icke ut och gick icke heller till palatset eller infann sig

hos sultanen; men konungen gaf hans plats åt en af sina hofmän, utnämnde i hans faders ställe en ny vezir och befallde denne att slå sigill på alla Nur ed-Dins hus, på hans byggnader och öfriga egodelar. Derföre begaf sig den nya veziren med sultanens tjenare till veziren Nur ed-Dins hus i afsigt att sätta insegel på dettas port och fängsla hans son, Hasan Bedr ed-Din, samt föra honom inför sultanen, på det denne måtte göra med honom hvad hans rättvisa fordrade. Men bland dem, som följde med den nya veziren, fanns det en hvit slaf, som tillhört Nur ed-Din, och denne kunde icke uthärda, att hans herres son skulle bli behandlad på sådant sätt; han skyndade derföre till Hasan Bedr ed-Din, hvilken han fann med lutadt hufvud och sörjande hjerta, allt för faderns frånfälle skull, samt underrättade honom om hvad som var å färde. Hasan frågade honom: månne man dröjer med befallningens verkställande så länge, att jag kan gå in i mitt hus och hemta något af mitt jordiska goda, hvarmed jag kan uppehålla lifvet under min landsflykt? Men slafven svarade: rädda dig sjelf! — Och när Hasan hörde dessa ord, höljde han sitt hufvud med skörten af sin klädning, gick så skyndsamt han kunde och flydde ur staden. Under vägen hörde han folket säga: sultanen har sändt den nya veziren till den aflidne vezirens hus för att försegla allt hvad den sistnämnde egde och fängsla hans son Hasan Bedr ed-Din samt föra honom inför sultanen att dödas; — och folket beklagade honom för hans skönhets och behagfullhets skull. När han hörde hvad sålunda talades, tog han en väg, som han icke ämnat, och fortsatte sin vandring, utan att veta hvart, tilldess ödet förde honom till hans faders graf.

När han kommit in på begrafningsplatsen, letade han sig fram mellan grafvarna, tilldess han funnit sin faders, der han satte sig ned och afhöljde sitt hufvud. Och under det han satt der, nalkades en Jude från El-Basrah och sade till honom: hvarföre, o min herre, ser jag dig på detta sätt förändrad? Han svarade: när jag sof för en stund sedan, såg jag i drömmen min fader, som förebrådde mig för det jag icke gjort ett besök vid hans graf; derföre skyndade jag hit, fruktande, att dagen skulle gå till ända, utan att jag varit vid grafven, ty sådant skulle hafva förorsakat mig stor smärta. Juden fortfor vidare att tala till honom och sade: o min herre, din fader utsände några skepp med handelsvaror, och några af dem hafva återkommit; nu är det min önskan att af dig handla laddningen på de anlända skeppen mot tusen guldstycken för hvardera lasten;

— med dessa ord framtog han en penningpung och uppräknade derur tusen guldstycken, hvilka han lemnade åt Hasan, vezirens son, tilläggande: skrif mig ett quitto och förse det med ditt signet! Hasan tog ett papper och skref derpå: "den, som skrifvit detta, Hasan Bedr ed-Din, son af veziren Nur ed-Din, har till Juden Den och Den försålt hela laddningen på hvart och ett af hans faders skepp, som hemkommit från sin resa, mot ett tusende guldstycken, och har mottagit betalningen på förhand." Efter det han tagit en afskrift häraf, gick Juden sin väg med papperet; och Hasan grät, när han tänkte på sitt fordna anseende och sin fordna lycka. Ändtligen utbredde sig mörkret omkring honom, och sömnen blef honom öfvermägtig, och han qvarstadnade sofvande på sin faders graf, ända tilldess månen gick upp, då hans hufvud halkade ned ifrån grafven, och han blef liggande på ryggen med ansigtet upplyst af månens strålar.

Begrafningsplatsen var bebodd af rättroende andar, och en qvinnlig ande, som kom fram, blef varse den sofvande Hasans ansigte, förvånades öfver hans skönhet och älskvärdhet samt utropade: prisad vare Allahs fullkomlighet! Denna yngling har icke sin like, om icke bland jungfrurna i paradiset! — Hon höjde sig derefter i luften för att sväfva der som vanligt och varseblef en annan ande (en Ifrit) på hans flygt. Hon helsade honom, och han besvarade hennes helsning, och hon sade till honom: hvarifrån kommer du? Han svarade: från Kairo, — och hon sade till honom: vill du följa med mig och betrakta den sköna yngling, som ligger sofvande på begrafningsplatsen! Han svarade: ja! De följdes åt, och när de sänkt sig ned på begrafningsplatsen, sade hon till honom: har du under hela din lifstid sett någon menniska så skön som denne? — Och anden betraktade honom och utropade: lofvad vare Han, med hvilken ingen kan jemföras! Men min syster, — tillade han, — om du önskar, skall jag berätta hvad jag å min sida sett. — Berätta! — svarade hon, — och han fortfor: jag har sett uti landet Egypten en mensklig varelse, som liknar denna yngling, och den, som liknar honom, är dotter af veziren der. Konungen hade hört talas om henne och begärt henne till äkta af hennes fader veziren; men han svarade: o, vår herre och sultan, antag min ursäkt och haf medlidande med min sorg! Du vet, att min broder Nur ed-Din reste bort ifrån oss, och vi veta icke, hvar han uppehåller sig; du vet, att han med mig delade vezir-embetet, och orsaken till hans aflägsnande var den, att vi hade ett samtal med hvarandra om äktenskap, hvar-

öfver han blef vred på mig och begaf sig bort i vredesmod. Han berättade derefter för konungen allt, som tilldragit sig dem imellan, och tillade: sådan var orsaken till hans förtrytelse, och jag förband mig sedan med ed, att jag icke skulle gifta min dotter med någon annan än sonen af min broder. Detta skedde för omkring femton år tillbaka; helt nyligen har jag fått veta, att min broder gift sig med dottern till veziren i El-Basrah samt fått en son med henne, och nu vill jag icke gifta min dotter med någon annan än denna son, detta för att dermed hedra min broder. Sedan jag erhöll denna underrättelse, påminde jag mig dagen för mitt eget giftermål och den tid, då min gemål blef hafvande, samt denna min dotter föddes; hon är bestämd åt sin farbrors son; och andra jungfrur finnas ju i oräkneligt antal. — Men när sultanen hörde denna vezirens berättelse, blef han ytterligt uppretad och sade: hvad vill det säga, att, när en sådan man som jag begär till äkta en dotter af en sådan som du, du skall förneka mig henne och ursäkta dig med enfaldiga förevändningar? Vid mitt hufvud, för att visa, huru mycket jag föraktar ditt öfvermod, skall jag gifva henne en man, som står långt under mig! — Och konungen hade en puckelryggig stalldräng, med en puckel för och en puckel bak, och han befallde, att denne skulle kallas inför honom, och förlofvade honom med vezirens dotter och tillade, att han skulle införas till henne just denna natt, och att detta skulle ske med stor högtidlighet. Jag lemnade den puckelryggige midt ibland sultanens slafvar, som stodo omkring honom med brinnande vaxljus i händerna vid dörren till badet, der de skrattade åt honom och gjorde gyckel af honom, medan vezirens dotter satt gråtande bland de qvinnor, som skulle kläda henne till brud. Mer än någon annan liknar hon denna yngling. Man har förbjudit hennes fader att komma till henne, och aldrig, o min syster, har jag sett en fulare varelse än puckelryggen; flickan sjelf är deremot ännu skönare än denna yngling.

Sedan anden berättat detta, svarade den andra: du ljuger; denna yngling är den skönaste bland menniskor på sin tid. Men anden återtog: vid Allah, o min syster, jungfrun är skönare än han; men i alla fall är ingen bättre än han passande för henne, ty de likna hvarandra och äro sannolikt broder och syster eller frände och fränka; och huru skulle hon vilja bli kastad i händerna på puckelryggen? — Den qvinnliga anden fortfor derpå: min broder, vill du som jag, så skola vi lyfta upp honom och föra honom till den mö, om hvilken du talar, så få vi se, hvilkendera af

dem som är den vackraste. Han svarade: jag hör och lyder! Ditt förslag är godt, och det kan icke finnas något bättre råd än det, som du uppgifvit; jag skall derföre föra dit honom på mina armar. Med dessa ord lyfte anden upp honom och höjde sig öfver jorden, och den qvinnliga anden flög bredvid honom, tilldess han fört den unga mannen till staden Kairo, der han satte ned honom på en utanför ett hus befintlig bänk af sten och väckte honom ur hans sömn.

När nu Hasan vaknade och såg, att han icke befann sig vid sin faders graf, började han se sig om och varseblef, att han satt uti en stad, som icke var El-Basrah, och var nära att gifva till ett anskri. Men anden gjorde ett tecken åt honom, tände på en vaxfackla och sade: vet, att jag fört dig hit, och det är min afsigt att göra dig en tjenst för Guds skull! Tag derföre denna vaxfackla och begif dig med henne till badet derborta, blanda dig bland folket der och följ med dem, tills du kommer till brudens hemvist; der skall du ställa dig främst och träda derin och icke rädas för någon. När du kommit in, skall du ställa dig till höger om den puckelryggiga brudgummen. När nu sångerskorna och de andra qvinnorna, som biträda bruden med hennes klädsel, komma till dig, så skall du taga med handen ned i din ficka, hvilken du skall finna uppfylld med guld. Utströ sedan guldet med fulla händer ibland dem och var öfvertygad derom, att, så ofta du sticker handen uti fickan, skall du finna denna uppfylld med guld; gif derföre med fulla händer åt alla, som nalkas till dig, och frukta ingenting, utan förlita dig på Honom, som skapat dig; ty allt detta skall icke ske genom din egen magt eller kraft, utan genom Guds kraft och Hans oändliga magt.

När Hasan Bedr ed-Din hört dessa andens ord, sade han: hvad skall detta betyda, och hvad bör jag tro om en sådan välvilja? Imellertid begaf han sig med sin vaxfackla i handen till badet, der han såg puckelryggen sitta till häst; han slöt sig till sällskapet i samma drägt, hvari han kommit till Kairo och med samma städade utseende, ty han var klädd i röd yllemössa och turban samt en med guld genomväfd kaftan. Han följde med det praktfulla tåget, och så ofta sångerskorna stadnade, på det folket skulle gifva dem penningar, förde han sin hand ned uti fickan och fann denna fylld med guld, hvilket han med fulla händer kastade i den tamburin, hvaruti insamlingen gjordes för sångerskorna och dem, som hjelpte att kläda bruden. Tamburinen blef uppfylld med guldstycken, och

sångerskorna förvånades, och allt folket föll i förundran öfver hans skönhet och frikostighet. På detta sätt fortfor han ända fram till vezirens hus, der slafvarne drefvo undan folket och hindrade det från att inträda; men sångerskorna och de andra qvinnorna sade: vid Allah, vi skola icke gå här in, så framt icke denna yngling får träda in tillika med oss, ty han har mot oss visat mycken välvilja, och bruden skall icke föras fram, med mindre han är tillstädes; — och derefter gingo de in uti högtidssalen samt läto honom taga plats der, den puckelryggiga brudgummen till trots. Emirernas och vezirernas och hofmännens alla fruntimmer stodo ordnade i tvänne rader, och alla höllo ett stort brinnande vaxljus samt hade sina slöjor igendragna för nedra delen af ansigtet; så stodo de på högra och venstra sidan i tvenne rader ifrån brudens säte fram till den dörr, hvarifrån bruden skulle ledas ut. Och när fruntimren sågo Hasan Bedr ed-Din i all hans skönhet och behaglighet, huru hans anlete sken såsom månen, böjdes allas deras hjertan till honom, och sångerskorna sade till alla de närvarande: veten, att denna förtjusande yngling icke skänkt oss någonting mindre än rödt guld; tjenen honom derföre, så som det honom anstår, och lyden honom i allt hvad han kommer att säga! Qvinnorna samlade sig omkring honom för att beskåda hans behag; de voro utom sig af förundran öfver hans skönhet, och hvar och en af dem önskade sig ett rum i hans hjerta för ett år, en månad eller en timma; de drogo slöjorna bort ifrån sina ansigten, deras hjertan klappade oroligt, och de sade: lycklig den, hvilken denna yngling tillhör, och den, öfver hvilken han är herre! Men derefter önskade de ondt öfver den puckelryggiga stalldrängen och den, som var orsaken dertill, att den älskliga mön skulle få honom till man; för hvarje gång de nedkallade välsignelser öfver Hasan Bedr ed-Din, nedkallade de olyckor öfver den puckelryggige.

Nu började sångerskorna slå sina tamburiner, och brudtärnorna nalkades, omgifvande vezirens dotter. De hade öfvergjutit henne med vällukter och doftande oljor, hade prydt hennes hår och hals med dyrbarheter af flerfaldiga slag samt iklädt henne en drägt, i rikedom täflande med den, som fordom bars af Persiens konungar. Till denna drägt hörde en vid öfverklädning, som bars utanpå de öfriga kläderna och var stickad med broderier i guld, föreställande vilda djur och foglar; omkring hennes hals lindade sig ett perlband, värdt tusenden och bestående af juveler, sådana hvarken en konung af Jemen eller en Romersk kejsare någonsin egt dem;

hon var lik månens sken i hans fjortonde natt, och när hon nalkades var hon som en Huri. Lofprisad vare fullkomligheten hos Honom, som skapade en så härlig varelse! Qvinnorna omgåfvo henne likt en här utaf stjernor; men hon sjelf, som stod midt ibland dem, var såsom månen, när inga moln längre skymma hans anlete. Under tiden hade Hasan Bedr ed-Din förblifvit sittande, med uppmärksamhet betraktad af alla; och när bruden nalkades med behaglig gång och värdiga later, trädde den puckelryggiga brudgummen fram för att kyssa henne; men hon vände sig bort ifrån honom och stod nu gentemot Hasan, sin farbroders son. De församlade kunde icke afhålla sig från att le åt detta; när de sågo, huruledes hon vände sig mot Hasan Bedr ed-Din, och huruledes han förde handen i sin ficka och upptog hela göpnar fulla med guld samt kastade myntet i sångerskornas tamburin, då funno de detta roande och sade: vi önska, att denna brud vore din! — och han smålog. Under hela tiden hade den puckelryggiga brudgummen suttit för sig sjelf och sett ut som en apa; hvarje gång man tände på hans ljus, slocknade det återigen, och han visste icke hvad han skulle företaga sig, utan satt der i mörkret, i sitt hjerta vredgad på alla dem, som hvimlade omkring honom, och hvilkas brinnande facklor företedde ett det skönaste och mest glänsande skådespel. Bruden sjelf lyfte återigen sina händer mot himmelen och sade: o, Allah, gif, att denne blir min make, och förlossa mig från den puckelryggiga stalldrängen! Nu framträdde brudtärnorna och iklädde bruden olika drägter, ända till ett antal af sju, den ena efter den andra; och allt detta skedde inför Hasan Bedr ed-Dins ögon, medan ingen bekymrade sig om puckelryggen. Sedan allt detta var slutadt, fingo alla de närvarande aflägsna sig, och alla de, som deltagit i högtiden, både qvinnor och barn, lemnade huset, med undantag för Hasan Bedr ed-Din och puckelryggen. Brudtärnorna förde nu bruden till ett inre rum, der de skulle afkläda henne hennes prydnader och ytterkläder samt ordna allt till brudgummens ankomst.

Den puckelryggiga stalldrängen nalkades nu till Hasan Bedr ed-Din och tilltalade honom: o min herre, du har gjort oss lyckliga med ditt sällskap hela natten och öfverhopat oss med ynnestbetygelser; men säg mig, hvarföre du icke nu stiger upp och går till ditt hem? I annat fall måste vi kasta ut dig härifrån. Han svarade: I Allahs namn! och steg upp samt gick ut genom dörren; men här möttes han af anden, som sade: stadna, o Bedr ed-Din! När puckelryggen går in i det enskilda kabi-

nettet, skall du gå in i brudkammaren och taga plats der; när sedan bruden kommer, skall du säga till henne: jag är din make; konungen har gjort allt detta blott till följd af sina farhogor för det onda ögat, och denne, som du sett, är en af våra stalldrängar. — Derefter må du nalkas till henne och afslöja hennes anlete utan att rädas för någonting.

Medan Bedr ed-Din på detta sätt samtalade med anden, hade puckelryggen gått in i kabinettet för att förrätta sina tvagningar; men knappt hade han inkommit dit, förrän anden utur det i rummet befintliga vattenkaret steg upp i skepnad af en råtta och skrek: Huiss! — Hur har du kommit hit? — frågade puckelryggen. Men råttan tillvexte i storlek och blef en katt; katten vexte till och blef en hund, som morrade: vov vov! Vid åsynen deraf blef stalldrängen förfärad oah sade: gack hädan, du olycksalige! Men hunden började vexa och förstorades, tilldess han blef en åsna, som skränade puckelryggen midt i ansigtet och dermed skrämde honom så, att han ropade: kommen till mitt bistånd, ni, som ären tillstädes i huset! Men si! åsnan vexte likaledes och blef lik en buffel, ställde sig i vägen för honom, talade på Adams söners språk och sade: ve dig, du puckelrygg! ve dig, du den smutsigaste bland stalldrängar! I detsamma blef den puckelryggige ansatt af magplågor och satte sig ned på stengolfvet, medan hans tänder skallrade mot hvarandra i munnen. Nu sade anden till honom: har jorden blifvit trång för dig, eftersom du icke vill taga någon annan till hustru än min älskarinna? Men stalldrängen sade icke ett ord. Gif mig ett svar, — fortfor anden, — eller skall jag laga så, att mullen blir din boning! — Vid Allah, — svarade puckelryggen nu; — jag är icke den felaktige; jag har blifvit befalld till hvad jag gjort och visste icke af, att hon hade någon älskare bland bufflarne; men nu förklarar jag min ånger inför Allah och inför dig. Då tillade anden: jag svär vid Allah, att, om du aflägsnar dig från detta rum eller säger ett ord, inan solen gått upp, så skall jag döda dig; men när solen kommit upp, må du gå din kos och aldrig mer återvända till detta hus. Derpå fattade han i den puckelryggiga stalldrängen, ställde honom med hufvudet nedåt mot stengolfvet och med fötterna uppåt samt tillade: stadna här; jag skall bevaka dig, tilldess sol går upp. — Så gick det med den puckelryggige.

Hasan Bedr ed-Din från Basrah lemnade anden och puckelryggen med hvarandra, begaf sig in i huset och tog plats i brudkammaren, och si! bruden nalkades, beledsagad af en gammal qvinna, som stadnade vid dör-

ren till gemaket och sade: O Abu Shihâb, statt upp och mottag din brud! Jag anbefaller dig åt Allahs vård. Derpå gick den gamla qvinnan sin väg, och bruden, hvars namn var Sitt el-Hosn, begaf sig till öfra ändan af gemaket. Hennes hjerta var beklämdt, och hon sade vid sig sjelf: vid Allah, jag vill icke tåla, att han vidrör mig, så länge ännu en gnista lif finnes qvar hos mig! Men när hon hunnit till öfra ändan af rummet, blef hon varse Bedr ed-Din och sade: min älskade, har du qvarstadnat ända tills nu? Jag tänkte vid mig sjelf, att du och den puckelryggiga stalldrängen måhända skullen dela mig imellan er. — Huru, — inföll han, — skulle stalldrängen kunna få tillträde till dig, och hvarföre skulle han med mig dela egandet af dig? — Hvem är då min make? — frågade hon, — du eller han? — O min herrskarinna, — var Bedr ed-Dins svar, — allt detta hafva vi gjort blott för att roa oss med honom och få skratta åt honom; ty när brudtärnorna och sångerskorna och alla de dina sågo din beundransvärda skönhet, räddes de för inflytelsen af det onda ögat, och din fader bjöd honom tio guldstycken, på det han måtte afvända det onda ögats verkningar ifrån oss, och nu har han gått sin väg. När Sitt el-Hosn hörde dessa Bedr ed-Dins ord, log hon, uppgaf ett klingande skratt och sade: vid Allah, du har utsläckt min eld! Tag mig derföre, jag besvär dig derom, och tryck mig till ditt bröst! — och de omfamnade hvarandra.

Icke långt derefter sade den manliga anden till den qvinliga: statt upp och fatta uti ynglingen, så skola vi föra honom tillbaka, inan morgonen öfverraskar oss: ty tiden är nära. Hon närmade sig till honom, fattade uti honom, under det han låg sofvande och flög bort med honom, sådan han då befann sig, det vill säga med endast linnet på, samt fortsatte sin flygt, beledsagad af anden. Gud gaf dock några änglar tillåtelse att på anden kasta ett brinnande stjernfall, så att han blef förtärd af elden. Den qvinliga anden kom oskadd undan och nedlade Bedr ed-Din på det ställe, uppöfver hvilket stjernfallet uppbränt hennes följeslagare. Hon ville icke fortsätta sin färd derutöfver, emedan hon fruktade för hans säkerhet, och enligt ödets beslut skedde detta vid Damascus; hon nedlade honom derföre vid en af denna stads portar och flög derpå bort ifrån honom.

När det blef dager och portarne öppnades, blef det genom dem kommande folket till sin förundran derutanföre varse en skön yngling,

som ej hade på sig annat än blotta linnet och på hufvudet bar en bomullsmössa utan turban. Han hade vakat så länge, att han nu var försänkt i djup sömn; när folket såg honom, sade somliga: nog skulle han kunnat vänta, tilldess han fått sina kläder på sig! — och andra yttrade: huru mycket bekymmer hafva icke förmögna personer af sina barn! Denna yngling har sannolikt för något behofs skull gått ifrån sina dryckesbröder, och ruset har blifvit honom öfvermägtigt, så att han icke hittat reda på det ställe, dit han ämnade sig, utan gått ända till stadsporten samt, när han fann densamma stängd, lagt sig här att sofva. — På detta sätt yttrade de sig om honom och förvånades öfver honom, när Bedr ed-Din vaknade. Då han befann sig vid porten till en stad och omgifven af folk, blef han förvånad och sade: hvar är jag, godt folk? Hvarföre stån J här samlade omkring mig, och hvad har händt mig ibland er? De svarade: vid kallelsen till morgonbönen funno vi dig ligga här och sofva vid porten; någonting mera veta vi ej om dig. Hvar har du tillbragt den nyss förflutna natten? — Vid Allah, J män, — svarade han, — denna sistförflutna natt tillbragte jag i Kairo. — När de hörde detta, frågade en: brukar du äta haschisch? En annan sade: du är galen! Huru skulle du hafva kunnat tillbringa natten i Kairo, då du på morgonen sofver utanför porten till Damaskh? Han sade till dem: tro icke, godt folk, att jag far med osanning för er; sistförflutna natt befann jag mig uti landet Egypten, och dagen förut var jag i El-Basrah. En af dem sade: detta var högeligen underbart! en annan inföll: ynglingen är galen! och de klappade i händerna åt honom och sade sig imellan: Gud bevare ynglingen! Vid Allah, hans galenskap kan icke förnekas. — Derefter sade de till honom: samla dina tankar och återvänd till förstånd igen! Men han svarade: jag var i går brudgum i landet Egypten. Du har sannolikt drömt, — återtogo de, — och har i sömnen sett det, hvarom du talar. Den förbryllade Hasan sade ändock: vid Allah, det var ingen dröm; hvar är den puckelryggiga brudgummen, som satt med oss, och pungen med guld, som jag hade? Och hvar äro mina kläder samt mina underbyxor? Han steg derefter upp, gick in i staden, och genomvandrade dess gator och torg, öfverallt omhvärfd af folk, samt steg slutligen in i en bod, tillhörande en kock. Denna kock var en röfvare, hvilken Gud låtit komma till ånger öfver sina syndiga gerningar, och som derefter öppnat en handel med färdiglagad mat; men allt folket i Damaskh fruktade honom för hans fordna illgerningar skull, och

när man såg, att ynglingen gick in till kocken, drogo sig alla med rädsla tillbaka.

När kocken fick ögonen på Hasan Bedr ed-Din och varseblef hans skönhet och hans behagfulla väsende, blef hans hjerta intaget af välvilja för honom, och han frågade: hvarifrån kommer du, unge man? Tala om för mig, huru det förhåller sig med dig, ty du har för mig blifvit dyrbarare än min egen själ! Nu berättade Hasan allt, som tilldragit sig med honom från början till slut, och kocken sade till honom: o min herre Bedr ed-Din vet, att detta är en underbar tilldragelse, en händelse af utomordentlig art; men, o min son, håll alltsammans hemligt, tilldess Gud gör en ända på dina bekymmer, och stadna här hos mig; jag eger ingen son och skall derföre upptaga dig i sons ställe. Bedr ed-Din svarade: det vare som du önskar, o farbroder! Kocken begaf sig genast ut i staden och köpte åt Bedr ed-Din dyrbara kläder, hvilka han iklädde honom; derefter begaf han sig till Kadi och förklarade, huruledes han upptagit Hasan till sin son, så att denne i hela staden Damaskh blef känd såsom kockens son. Han satt med sin nya fader uti dennes bod, der han sålde och tog emot betalning, och på detta sätt fortfor han en lång tid.

Vi återvända nu till Sitt el-Hosn. — När dagen grydde, och hon icke längre fann Hasan Bedr ed-Din vid sin sida, väntade hon på honom en stund i den förmodan, att han snart skulle komma tillbaka. Kort derefter inträdde hennes fader, djupt bedröfvad öfver sultanens befallning och tvångsmålet att hafva nödgats gifta sin dotter med en af konungens tjenare, den puckelryggiga stalldrängen; och han sade vid sig sjelf: jag skall döda henne, så framt hon tillåtit den uslingen att taga sig några friheter med henne. Med dessa tankar närmade han sig till brudgemaket, stadnade vid dörren och ropade: Sitt el-Hosn! Hon svarade: ja, min herre! — och trädde fram till honom med vacklande steg, — det var af glädje, — samt kysste marken inför hans fötter; hennes anlete strålade af fröjd öfver hennes förening med den sköna ynglingen. När hennes fader såg henne i detta tillstånd, utropade han: o du lågsinnade varelse, kan du vara belåten med stalldrängen! Men Sitt el-Hosn log vid faderns tilltal och svarade: vid Allah, det är tillräckligt, att du drifvit ditt spel, och att folket fått skratta åt mig, samt att du gjort mig jemngod med stalldrängen, som i min tanke icke är värd mera än det jag skär bort, när jag putsar naglarna på mina fingrar; hvad åter min gemål beträffar, — ja, vid Allah,

aldrig i min lefnad har jag tillbragt en ljufvare natt än den, som jag nyss tillbragt vid hans sida, och derföre skall du icke längre fortsätta ditt skämt och tala om den puckelryggige! När fadern hörde hvad hon talade, blef han utom sig af raseri; hans ögon förvredos, så att knappast någonting syntes af dem annat än hvitan, och han sade till henne: ve dig! Hvad är det, som du talar? Har verkligen den puckelryggiga stalldrängen tillbragt natten med dig? — Jag besvär dig vid Allah, — återtog hon, — att du icke måtte tala om honom! Måtte Allah förkasta honom och förkasta hans fader! Upphör derföre att drifva gäck med mig genom att nämna honom, ty stalldrängen var ju endast hyrd för tio guldstycken, och han fick sina penningar och gick sin kos. Men när jag inträdde i brudgemaket, såg jag min gemål sitta der, sedan sångerskorna klädt om mig inför hans ögon; och han hade åt dem kastat rödt guld, tilldess han gjort de tillstädesvarande fattiga till rikt folk. Jag har hvilat vid min ädelsinnade gemåls bröst och fröjdat mig åt hans svarta ögon och hans sammanvuxna ögonbryn. — När hennes fader hörde detta, blef dagsljuset mörker för hans ögon, och han utropade: ve dig, förkastade! Hvad är det, som du säger? Hvar har du ditt förnuft? — O min fader! — svarade hon, — du har krossat mitt hjerta. Hvarföre lyssnar du icke till det, som jag säger? Den, om hvilken jag talade, är min gemål, och han har nu sannolikt begifvit sig in i det enskilda gemaket.

Den förvånade fadern begaf sig nu till det antydda rummet och fann der den puckelryggiga stalldrängen med hufvudet på golfvet och fötterna i vädret. Veziren, förvånad öfver hvad han såg, frågade: är icke du den puckelryggige? och talade till honom; men puckelryggen svarade ingenting utan trodde, att det var anden, som tilltalade honom. Veziren ropade derföre till honom med ljudelig röst och sade: tala, eller afhugger jag ditt hufvud med detta svärd! Nu brast puckelryggen ut: vid Allah, o du sheik för alla andar, allt sedan du sände mig hit, har jag icke rört på mitt hufvud; jag besvär dig derföre, att du måtte vara mig nådig! När veziren hörde den puckelryggige tala på detta sätt, sade han till honom: hvad är det, som du säger? Jag är brudens fader, icke är jag någon ande. Puckelryggen återtog: mitt lif är icke i din hand, och icke heller har du magt att taga min själ; gack derföre härifrån, innan den kommer, som har behandlat mig på detta sätt! Ni önskaden gifta mig blott med en älskarinna åt bufflar och andar. Måtte Allah förgöra den, som gifte mig med

henne, och likaledes den, som var orsaken dertill! Derpå fortfor den puckelryggiga stalldrängen att ställa sitt tal till veziren, brudens fader, och sade: Allah förgöre den, som var orsaken till allt detta! — Statt upp, — sade veziren, — och gack härifrån! — Är jag galen, — svarade han, — att jag skulle gå härifrån med dig utan tillåtelse af anden? Anden sade nämligen till mig: när solen kommit upp, må du gå dina färde! Är solen uppe nu eller ej? Jag kan icke gå härifrån, förrän solen är uppe. — Nu frågade veziren: hvem förde dig till detta ställe? Han svarade: jag kom hit i går, och då höjde sig en dunst ifrån vattenkaret och gaf ifrån sig ett ljud och vexte, tills en buffel stod framför mig och talade till mig ord, som trängde in i mitt öra. Låt mig derföre vara med fred och gack härifrån! Allah förgöre både bruden och den, som gift mig med henne! — Nu närmade sig veziren till honom och släpade honom derifrån; men han sprang sin kos, ännu osäker om huruvida solen gått upp, och skyndade till sultanen samt underrättade denne om allt, som tilldragit sig mellan honom och anden.

Men veziren, brudens fader, återvände till henne, utan att veta hvad han skulle tänka om saken, samt yttrade till henne: upplys mig om allt detta, min dotter! Hon svarade: den sköna yngling, i hvars närvaro jag blef omklädd, stadnade qvar hos mig; och, om du icke tror mig, så se här ligger hans turban på stolen, sammanviken alldeles som den var; hans underbyxor ligga under sängen, och i dem finnes det någonting förvaradt, jag vet icke hvad det kan vara. När hennes fader hörde detta, gick han in i brudgemaket och fann der den turban, som tillhörde Hasan Bedr ed-Din, sonen af hans broder; han tog upp den, vände om den och sade: detta är en sådan turban, som bäres af vezirer, ehuru den är af det slag, som begagnas i Mosul. Han varseblef derjemte en amulet, insydd i den röda mössan, och sprättade lös densamma; derefter framtog han underbyxorna och fann pungen med de tusen guldstyckena, hvilken han öppnade. Han hittade deri ett papper, som han läste och fann vara en afskrift af Judens köpebref, undertecknadt af Hasan Bedr ed-Din, son af Nur ed-Din, veziren i Kairo; likaledes fann han de tusen guldstyckena. Men sedan han läst papperet, gaf han till ett anskri och afsvimmade; så snart han kommit till sans och rigtigt förstått allt, blef han gripen af förundran och utropade: det finnes ingen Gud utom Gud, och Han förmår att göra allt hvad Honom täckes! Derefter frågade han: min dotter, vet du, hvem som

blifvit din make? Hon svarade: nej. — Han är min broders son, — fortfor han, — och en son af din farbror; och dessa tusen guldstycken äro din brudgåfva. Lofprisad vare Gud och hans fullkomlighet! O, att jag visste, huruledes allt detta gått till! — Derefter öppnade han den i turbanen insydda amuleten och fann deri ett papper med skrift af hans broder, Nur ed-Din i Kairo, Hasan Bedr ed-Dins fader; och när han igenkände sin broders handstil, utropade han:

Jag såg spåren efter deras fötter och försmälte af längtan och utgjöt mina tårar, der de hade trampat,
Bedjande Honom, som gjort mig sorg genom skilsmessan ifrån dem, att Han en dag måtte välsigna mig genom återföreningen.

Derpå läste han papperet och fann der dagen för Nur ed-Dins giftermål med dottern till veziren i El-Basrah samt den dag, då han först infördes till henne; derjemte hade brodern antecknat sin ålder kort före sin död och dagen för sin sons, Hasan Bedr ed-Dins, födelse; och den gamla veziren förvånades och förundrade sig storligen samt jemförde det, som vederfarits hans broder, med det, som tilldragit sig med honom sjelf, och fann, att alltsammans stämde fullkomligt öfverens. Hans och hans broders giftermål hade skett på samma dag; de hade likaledes för första gången besökt sina hustrur vid samma tid, likasom Bedr ed-Din, hans broders son, och hans dotter Sitt el-Hosn blifvit födda på samma dag. Han tog bägge papperen och begaf sig med dem till sultanen, hvilken han underrättade om alltsammans, från det första till det sista; och den förvånade konungen befallde, att alltsammans skulle ögonblickligen antecknas. Veziren väntade derefter, att hans broders son skulle komma, men erhöll inga underrättelser ifrån honom. Då sade han: vid Allah, jag vill göra någonting, som ingen gjort för mig! Och han tog penna och skriftyg samt nedskref en förteckning på allt, som fanns uti huset, och antecknade, huruledes penningkistan stått der och der, huruledes en gardin hängt der och der, med ett ord beskref allt på det noggrannaste. Papperet vek han tillhopa och befallde, att husgerådet i rummet skulle läggas tillhopa och förvaras; men turbanen med den dertill hörande mössan och kaftanen samt penningarna förvarade han sjelf.

I rättan tid gaf vezirens dotter lifvet åt en son, skön som månen i hans fylle, och hvilken liknade sin far i skönhet och behag. Man tog

honom ifrån hans moder och färgade hans ögonbryn med kûhl, lemnade honom åt amman och kallade honom Adjib. Han tillvexte på en dag så mycket som andra barn på en månad och på en månad så mycket som andra på ett år; och när sju år hade gått till ända, lemnade hans morfader honom åt en lärare med tillsägelse att upptukta gossen på det bästa. Uti skolan tillbragte han fyra år och var ofta oense med sina skolkamrater, hvilka han förtretade med de orden: hvem ibland er kommer upp emot mig? Jag är son af veziren i Kairo. — Men gossarne klagade hos läraren öfver allt det, som de måste utstå af Adjib, och läraren sade till dem: jag skall lära er någonting, som ni skolen säga till honom, när han kommer, så skall han snart ledsna vid att gå i skolan; och detta är följande: när han kommer i morgon, skolen ni sätta er rundt omkring honom och säga till hvarandra: vid Allah, i denna lek får ingen deltaga med oss, om han icke kan säga namnet på sin moder och sin fader; men den, som icke vet namnet på sin moder och sin fader, är oäkta, och derföre får han icke leka med oss. De infunno sig följande morgon i skolan, och Adjib var också der. Gossarne samlade sig omkring honom, såsom läraren sagt dem, ty alla hade de gått in på förslaget. Och en sade: mitt namn är Mâdjid, och min moder är Alawi och min fader Ezzed-Din; — de öfriga sade på samma sätt, hvar och en sitt eget och sin moders samt sin faders namn, tilldess ordningen kom till Adjib, då han sade; mitt namn är Adjib, och min moder är Sitt el-Hosn, och min fader är Shems ed-Din, veziren i Kairo. Men de sade till honom: vid Allah, veziren är icke din fader. Adjib invände: jo, veziren är min fader; — men gossarne började nu skratta och klappa i händerna åt honom, sägande: du vet icke, hvem som är din fader; bort derföre med dig ifrån oss! Ingen får leka med oss, som icke känner namnet på sin fader, — och i ögonblicket sprungo gossarne undan ifrån honom samt gjorde gyckel af honom. Detta gossarnes uppförande sammanpressade hans hjerta, och han var nära att qväfvas af gråt; men läraren sade till honom: anser du verkligen som din fader den, hvilken är din morfader, veziren, fadern till din moder Sitt el-Hosn? Din fader känner icke du, och icke heller är han känd af oss; sultanen hade gift henne med en puckelryggig stalldräng; men en ande kom och hindrade äktenskapets fullbordan; eftersom du derföre icke känner din fader, skola gossarne sig imellan anse dig för oäkta. Vet du icke, att sonen af den qvinna, som är laggift hustru, känner sin far? Veziren i Kairo är din morfader; din verkliga fader

är icke känd af hvarken oss eller dig; återvänd derföre till ditt förnuft och tag dig tillvara för högmod!

Adjib skyndade ögonblickligen till sin moder, Sitt el-Hosn, och beklagade sig för henne och grät; men för tårar kunde han icke tala redigt, och när modern hörde hans klagan och såg hans tårar, blef hennes hjerta brinnande för honom, och hon sade: o min son, hvi gråter du? Säg mig, huru är det med dig! — Han berättade det, som han hört af gossarne och läraren och sade till henne: o, min moder, säg mig, hvem som är min fader? Hon svarade: din fader är veziren i Kairo. Men Adjib sade: han är icke min fader; hvarföre skall du tala osanning för mig? Veziren är din fader, icke min; men hvem är min fader? Om du icke säger mig sanningen, skall jag sjelf stöta denna dolk i mitt bröst. — När hans moder hörde honom fråga efter sin fader, började hon gråta vid hogkomsten af sin farbrors son; hon påminde sig, hur älskvärd Hasan Bedr ed-Din från Basrah varit, och allt det, som tilldragit sig mellan honom och henne samt upprepade några verser, hvilka började som följer:

De väckte kärlek i mitt hjerta, men aflägsnade sig; fjerran härifrån är nu deras hem.

Mitt förstånd öfvergaf mig, när de skiljdes härifrån; sömnen och tålamodet vilja ej återvända till mig.

Hon och hennes son fällde strida tårar, då, si! veziren inträdde. Hans hjerta blef brinnande i honom, när han såg deras sorg, och han frågade: hvad är orsaken dertill, att ni gråten? Hon meddelade honom nu, huruledes hennes son blifvit behandlad af de öfriga gossarne i skolan; och nu började äfven veziren sjelf att gråta och påminde sig allt, som vederfarits hans broder, honom sjelf och hans dotter, men kunde omöjligen reda alla dessa intrasslade händelser. Helt plötsligt steg han upp, begaf sig till rådet, trädde inför konungen, berättade alltsammans för honom och begärde hans tillåtelse att få resa österut till staden Basrah, för att der anställa forskningar efter sin broders son; derjemte ombad han sultanen, att denne skulle gifva honom med sig skrifvelser till alla de länder, genom hvilka han skulle färdas, att, om han funne sin broders son på något ställe der, han skulle hafva rättighet att taga honom med sig. Och han grät inför sultanen, och konungens hjerta bevektes af medlidande med honom, och han lät skrifva de begärda brefven till alla furstar och länder. Nu blef veziren nöjd, bad till Gud för sultanens bästa och tog afsked af honom.

Han beredde genast allting för resan, medtog allt, som erfordrades till densamma, tillika med sin dotter och hennes son Adjib, fortsatte färden den första dagen, den andra och den tredje samt ytterligare flera dagar, tills han anlände till staden Damask och kom i sigte af denna stad med dess af skalderna beprisade träd och strömmar. Han stadnade på den öppna plats, som kallas Mejdân-el-Hasba, lät der slå upp sina tält och sade till sina tjenare: här skola vi hvila ut i tvenne dagar. Tjenarne begåfvo sig in i staden, dit hvar och en hade sitt ärende; den ena ville sälja, den andra köpa, den tredje gå i badet och den fjerde besöka Umiadernas Moské, som icke har sin like i verlden. Adjib begaf sig äfven in i staden, åtföljd af sin eunuch, för att roa sig med att bese densamma; och eunuchen gick bakom Adjib samt hade i handen en piska, med hvilken han kunnat ihjälslå en kamel. Och när folket i Damask såg Adjib, hans yppiga vext och hans fulländade skönhet, samt varseblef, huruledes han var utrustad med beundransvärda behag samt en godhet och vänlighet, mer mild än zephiren, mer härlig än renaste vatten för den törstige och mer ljuflig än helsan för den sjuke, samlade man sig omkring honom och följde honom hoptals; några satte sig ned på gatorna och väntade, tilldess han skulle komma förbi. Så skedde det, intilldess slafven i enlighet med ödets beslut stadnade utanför Adjibs faders, Hasan Bedr ed-Dins bod, som fordom tillhört kocken, hvilken i Kadis och vittnens närvaro erkänt Hasan för sin adopterade son; men kocken var nu död och hade lemnat Hasan all sin egendom, tillika med boden.

När slafven stadnade der denna dag, blef Hasan Bedr ed-Din varse sin son och förtjust i honom vid åsynen af hans utmärkta skönhet; faderskänslan närmade honom sjelf ovetande hans själ till gossen, och hans hjerta längtade efter denne. Han hade just vid detta tillfälle fått färdig en rätt af granatäplen med socker; den af naturen sjelf väckta kärleken yttrade sig så starkt hos honom, att han i sin förtjusning ropade Adjib till sig och sade: o min herre, o du, som fjettrat mitt hjerta och min själ, till hvilken alla mina känslor draga mig med hemlighetsfull magt, vill du icke stiga hit in till mig och uppfriska mitt hjerta samt spisa af det, som jag kan bjuda dig! Under det han så talade, strömmade hans ögon af ofrivilliga tårar, och han tänkte på sitt förflutna lif och på sitt tillstånd i detta ögonblick. När Adjib hörde sin faders ord, drogs hans hjerta lika-

ledes till honom af en hemlighetsfull magt, och han kastade en blick på eunuchen samt yttrade: sannerligen känner jag icke mitt hjerta draget till denna man; det ser ut som skulle han hafva förlorat en son. Kom derföre in med mig, på det vi måtte förskaffa honom någon tillfredsställelse och begagna oss af hans gästfrihet; kanske skall, om vi det göra, Gud bistå mig i uppsökandet af min egen fader. Men eunuchen svarade: vid Allah, min unga husbonde, sådant är icke passande! Huru skulle vi, som tillhöra vezirens hus, kunna sätta oss till bords hos en kock och i hans bod? Åtminstone måste jag söka att få bort folket, som samlat sig, så att de icke måtte se dig; i annat fall blir det dig omöjligt att inträda i boden. — När Bedr ed-Din hörde eunuchens svar, blef han förvånad, betraktade honom, medan tårarne runno utför hans kinder, och sade: sannerligen, mitt hjerta älskar honom! — Sådana ord gitta vi ej längre höra, — sade eunuchen och uppmanade ynglingen att icke gå in i boden; men Adjibs fader fäste nu sina blickar på eunuchen och sade: mägtige herre, hvarföre vill du icke fröjda mitt hjerta och stiga in till mig? Du liknar visserligen det svarta stoftet; men ditt hjerta är hvitt. Du har också blifvit omtalad i de mest lofprisande ordalag! — Eunuchen kunde icke afhålla sig från att skratta och sade: hvad menar du? Tala och var kort: och Bedr ed-Din upprepade följande rader:

Om icke hans fullkomligheter, hans beundransvärda trofasthet funnits, skulle han icke hafva blifvit ansedd i konungars hof.
Hvilken förträfflig vaktare af harem är icke han! Och för sin skönhets skull tjenas han till och med af himmelens änglar!

Detta tilltal behagade eunuchen så mycket, att han fattade Adjibs hand och förde in honom i kockens bod, der Bedr ed-Din lade upp ett fat granatäplemos, tillredt med mandel och socker, af hvilket Adjib och eunuchen åto, medan Bedr ed-Din sade till dem: er närvaro fröjdar mitt hjerta; äten, och måtte det väl bekomma er! Adjib sade nu till sin fader, sitt ned och spisa med oss; måhända skall Gud förena oss med den, efter hvilken vår längtan står! Då frågade Bedr ed-Din: o, min son, har du i dina unga år haft sorg och blifvit skild från dem, hvilka du älskar? — Ja, o farbroder, — svarade Adjib; — mitt hjerta är krossadt genom förlusten af dem, som äro mig dyrbara. Den vän, som försvunnit ifrån mig, är min fader; men jag och min morfader hafva kommit från främmande land för

att söka honom öfver hela verlden, och Gud vet bäst, huru mycket jag längtar efter att återförenas med honom! — Ynglingen började bitterligen gråta, och hans fader, som bevektes af hvad han hört, fällde likaledes tårar, ty han ihogkom sin egen öfvergifna belägenhet, huruledes han var skiljd från dem, som han älskade, hade förlorat sin far och var långt aflägsnad ifrån sin mor; äfven eunuchen intogs af medlidande med honom.

De spisade tillsammans, tilldess de blifvit mätta, då ynglingen och slafven stego upp samt lemnade Bedr ed-Dins bod, medan denne sjelf tyckte, att hans själ öfvergifvit hans kropp och gått bort tillika med dem. Han kunde icke ens ett ögonblick uthärda deras frånvaro utan stängde sin bod och följde dem, ehuru okunnig derom, att ynglingen var hans son. Han gick med snabba steg, tilldess han uppnådde dem, inan de kommit ut genom den stora porten; men eunuchen, som såg sig tillbaka efter honom, frågade: hvad önskar du, o kock? Bedr ed-Din svarade: när ni skiljdens ifrån mig, var det som skulle min själ hafva öfvergifvit min kropp; efter som jag hade något göromål att uträtta i förstaden, önskade jag följa med er, för att uträtta det, och hade för afsigt att sedan vända tillbaka igen. Men eunuchen blef förtretad och sade till Adjib: detta var i sanning en olycklig bjudning. Hans välvilja blir oss till besvär, ty, si! han följer ju oss öfverallt! Nu såg sig Adjib omkring, blef varse kocken och vredgades samt rodnade i ansigtet; men till eunuchen sade han: låt honom gå på gatan, som är öppen för alla Musulmän; men när vi kommit derifrån och skola begifva oss till våra tält, så vilja vi drifva honom tillbaka, så framt han då fortfar på samma sätt, och vi se, att han följer efter oss. Bedr ed-Din följde dem icke desto mindre ända till Mejdan el-Hasba, och när de kommit i grannskapet af tälten, sågo de sig tillbaka och blefvo honom varse; men Adjib blef vred, ty han fruktade, att eunuchen skulle omtala allt för hans morfader, och ville icke, att någon skulle veta, huruledes han gått in till en kock, och att denne följt efter honom. Han stadnade stilla och såg på honom, tilldess hans öga mötte faderns, hvilken nu blifvit som en kropp utan själ; han tyckte sig läsa falskhet i mannens blick och tänkte, att det kunde vara en bof, blef derföre ännu mer vredgad än förut samt tog upp en sten och kastade denna mot sin fader, så att han träffades i pannan och blef sårad samt föll ned afsvimnad, medan blodet flödade öfver hans ansigte. Adjib begaf sig i sällskap med eunuchen till tälten; men när Hasan Bedr ed-Din kommit till sans

igen, torkade han bort blodet, skar ett stycke linne ifrån sin turban och lindade det kring sitt hufvud, kände sig missbelåten med sig sjelf och sade: jag gjorde orätt mot ynglingen, då jag stängde min bod och följde honom; han kunde icke gerna tro annat, än att jag hade brottsliga afsigter. Han återvände till sin bod och sysselsatte sig med försäljningen af sina varor, men kunde dervid icke undertrycka sin längtan efter sin moder, som befann sig uti Basrah.

Veziren, hans farbroder, qvarstadnade uti Damask tre dagar och afreste derifrån till Hems, från hvilken stad han vidare fortsatte sin resa, anställande undersökningar öfver allt der han stadnade, tilldess han kommit till Maridin och Mosul och Djarbekr. Han fortsatte sin resa ända till Basrah, och när han kommit dit samt valt sig ett härberge derstädes, infann han sig hos sultanen, som mottog honom med aktning och hedersbetygelser samt frågade efter orsaken till hans ankomst. Veziren berättade allt för sultanen och meddelade denne, att veziren Ali Nur ed-Din vore hans broder. Sultanen utropade: Gud vare honom nådig! — och sade: o Sahib, han var min vezir, och jag älskade honom mycket; han dog för tolf år tillbaka och lemnade efter sig en son, om hvilken vi dock ingenting hört, utan sakna vi alla underrättelser om honom. Hans moder är imellertid här, ty hon är dotter till min fordna vezir. När veziren Shems ed-Din af konungen hörde, att hans brorsons moder ännu lefde, blef han glad och sade: jag skulle önska att få tala med henne. Konungen gaf honom genast tillåtelse att besöka henne i hans broders hus, dit han också strax begaf sig. Han kysste tröskeln, trädde in på en öppen gård och såg der en dörr med en hvalfbåge af sten och deri inlagda marmorstycken af skiftande färger; under det han vandrade omkring huset och kastade sina ögon på marmorstenarna, varseblef han sin broder Nur ed-Dins namn skrifvet med guldbokstäfver, och han kysste namnet och fällde tårar. Derefter begaf han sig till det rum, som beboddes af hans broders gemål, modern till Hasan Bedr ed-Din af Basrah. Under sin sons frånvaro hade hon alltjemt gråtit och sörjt både natt och dag; men efter det hon på detta sätt länge sörjt sonen, lät hon till minne af honom uppföra en grafvård af marmor midt i en sal, och der begrät hon honom natt och dag samt sof icke på något annat ställe än vid grafvården. När Shems ed-Din trädde in, hörde han hennes röst, hur hon talade till grafvården; men derunder närmade han sig, helsade henne, under-

rättade henne derom, att han var hennes gemåls broder, meddelade henne allt, som skett, och invigde henne i alla enskildheter af det, som tilldragit sig. Han berättade henne, att hennes son Hasan Bedr ed-Din hade tillbragt en hel natt hos hans dotter, men försvunnit på morgonen, och att hans dotter födt honom en son, hvilken han fört med sig. När hon hörde underrättelserna från sonen, och att han måhända ännu vore vid lif, och när hon såg sin gemåls broder, föll hon till hans fötter och kysste dem samt tilltalade honom med följande verser:

Af Gud är den ingifven, som underrättar mig om deras annalkande, ty den, som det gör, har medfört den för mitt hjerta ljufvaste bland nyheter.
Om han ville vara nöjd med det, som är utnött, skulle jag till budbärarlön gifva honom ett hjerta, slitet i stycken genom afskedets smärta.

Nu skickade veziren efter Adjib, och när han kom, stod hans farmoder upp honom till mötes, omfamnade honom och grät; men Shems ed-Din sade till henne: nu är det icke tid till att gråta, utan fastmer tid att bereda dig till att åtfölja oss på vår hemresa till Egypten; måhända vill Gud föra oss tillsammans med din son, min brorson. · Hon svarade: jag hör och lyder! Genast steg hon upp, samlade ihop all sin egendom och sina skatter, ropade sina slafvinnor och redde sig till resan. Veziren Shems ed-Din begaf sig derefter till sultanen i Basrah och tog afsked af honom, och konungen sände med honom skänker och dyrbarheter till sultanen i Egypten.

Veziren begaf sig utan dröjsmål å väg, åtföljd af sin broders gemål, och fortsatte färden, tills han anlände till staden Damask, der han stadnade, lät slå läger och sade till sina tjenare: vi skola stadna i Damask en vecka och der köpa skänker och dyrbarheter åt sultanen. Adjib åter sade till eunuchen: gosse, jag längtar efter något tidsfördrif; statt derföre upp och låt oss gå till torget i Damask och se till, hur det ser ut der och hvad som händt den der kocken, som bjöd oss på granatäplemos, och hvars hufvud vi slogo sönder med stenen, ehuru han behandlat oss med godhet; emot honom handlade vi ingalunda väl. Eunuchen svarade: jag hör och lyder! Adjib begaf sig tillika med honom bort ifrån tälten, ty blodets röst förmådde honom att besöka fadern, och de gingo in i staden samt fortsatte vägen till kockens bod, der de funno honom stående. Det var nära till tiden för aftonbönen, och han hade händelsevis äfven nu lagat en rätt af granatäplen; men när de kommo närmare intill honom, trängtade Adjibs

hjerta efter honom, så fort han blef honom varse, och han såg äfven ärret efter den sten, som han kastat. Han sade till kocken: frid vare dig! Vet, att mitt hjerta är med dig! — När Bedr ed-Din blef honom varse, vaknade på nytt hans känslor för ynglingen, hans hjerta klappade högt honom till möte, och han sänkte sitt hufvud mot marken sökande efter ord att uttrycka hvad han kände, men ur stånd att finna sådana. Slutligen lyfte han upp hufvudet, kastade en ödmjuk och bedjande blick på ynglingen samt upprepade följande verser:

Jag längtade efter min älskade; men, då jag fick se honom, blef jag häpen och hade hvarken tunga eller öga i min magt.
Jag sänkte ödmjukt och vördnadsfullt mitt hufvud och skulle önskat kunna dölja mina känslor; men de ville icke låta fördölja sig.
Jag hade beredt mig på ursäkter i mängd; men när vi träffades, kom jag icke ihog ett ord.

Derefter sade han till dem: fröjden mitt hjerta och äten af min rätt; ty, vid Allah, så snart jag blef dig varse, trängtade mitt hjerta efter dig, och jag skulle icke hafva följt dig, så framt jag icke varit beröfvad mitt förstånd. — Vid Allah, — svarade Adjib, — du var i sanning vänlig emot oss, och vi åto en bit med dig; men derefter följde du oss tätt i spåren och skulle hafva kunnat göra oss förtret. Vi skola derföre icke spisa hos dig en gång till, om du icke vill aflägga en ed, att du icke skall följa oss, och på andra vilkor komma vi aldrig mer till dig, fastän vi ämna stadna här i staden en hel vecka, emedan min morfader här ämnar köpa skänker åt konungen. — Jag lofvar högtidligt att göra hvad ni önskade, — svarade Bedr ed-Din. Då gick Adjib in i boden tillika med eunuchen, och Bedr ed-Din ställde framför dem ett fat med granatäplemos, hvarefter Adjib sade till honom: ät med oss! Och måtte Gud göra en ända på vår bedröfvelse! Bedr ed-Din blef glad och satte sig till bords med dem; men han vände icke sina ögon från ynglingen, utan hans hjerta och hela hans själ voro fjettrade vid honom. Adjib varseblef detta och sade till honom: förstod du icke, att jag sade dig, det du var en besvärlig narr? Låt det nu vara nog med detta, och fortfar icke längre med att betrakta mitt ansigte! Bedr ed-Din ursäktade sig och började sticka bitar af rätten i Adjibs mun samt likaledes i eunuchens. Derefter hällde han vatten öfver deras händer, och när de tvått sig, lossade han en sidenduk, som han burit omkring lifvet, och torkade

dem om händerna. Sedan stänkte han rosenvatten på dem ur en flaska, som han hade i boden, och gick ut, men kom tillbaka med tvänne skålar sherbet, tillredd med rosenvatten och muskus, ställde dessa framför dem och sade: gören er godhet fullkommen! Adjib tog den ena skålen och drack, och Bedr ed-Din räckte den andra åt eunuchen; och bägge drucko, tilldess de hade nog, samt tillfredsställde sin matlust till och med utöfver hvad de vanligen brukade.

Derefter aflägsnade de sig och hastade tillbaka till tälten; men Adjib begaf sig in till sin farmoder, sin fader Hasan Bedr ed-Dins moder, och hon kysste honom och sade: hvar har du varit? Han svarade: inne i staden. Och hon stod upp och bjöd honom ett fat granatäplemos, hvilket händelsevis icke var tillräckligt sockradt; till eunuchen sade hon: sitt du också ned tillika med din unga herre! Eunuchen sade för sig sjelf: vid Allah, vi hafva ingen matlust! Han tog icke desto mindre plats och Adjib likaledes, ehuru äfven han både ätit och druckit tillräckligt förut; ynglingen doppade en bit bröd i fatet och förtärde det; men till följd af hans öfvermätthet syntes rätten honom osmaklig, så att han kände leda dervid och sade: hvad är detta för en eländig hopsmörjelse? — Är du icke nöjd med min kok-konst, mitt barn? — frågade farmodern. — Ingen annan än jag har lagat till denna rätt, och med undantag för din fader, Hasan Bedr ed-Din, finnes det ingen menniska, som kan laga den så väl som jag. — Vid Allah, ädla fru, — återtog Adjib, — denna din rätt är icke väl tillagad; vi hafva just nu inne i staden besökt en kock, som hade tillagat ett granatäplemos; men doften deraf var sådan, att hjertat vidgades deraf, och smaken så förträfflig, att den kunnat väcka ny matlust hos den redan öfvermätte; din tillredning är ett intet i jemförelse med hans.

När farmodern hörde detta, blef hon utom sig af harm, vände sig emot eunuchen och sade till honom: ve dig! Skall du föra mitt barn på villovägar och taga honom med dig uti gårkök! — Eunuchen blef rädd, ursakade sig och sade: vi gingo icke derin, utan kommo endast derförbi; — men Adjib sade: vid Allah, vi gingo in och åto, och det, som vi åto, var smakligare än denna din tillredning. Derefter stod farmodern upp och underrättade sin svåger om saken samt uppretade honom mot eunuchen. Slafven blef följaktligen förd inför veziren, som sade till honom: hvarföre tog du min son med dig till gårköket? Eunuchen var rädd och sade återigen: vi voro icke derinne. — Jo, inföll Adjib, — vi voro der-

inne och spisade granatäplemos, tilldess vi blefvo mätta, och derefter gaf kocken oss sherbet med is och socker att dricka. Vezirens vrede mot eunuchen stegrades ännu mer, och han gjorde honom nya frågor; men slafven fortfor att neka. Då sade veziren: om det är sanning, som du talar, så sätt dig ned och ät, medan vi se derpå! Eunuchen satte sig och försökte äta, men förmådde icke; han lade ifrån sig den bit, som han försökt föra till munnen, och sade: o min beherrskare, jag är ännu mätt sedan i går. Deraf insåg veziren, att han varit inne i kockens bod, och befallde slafvinnorna att kasta omkull honom på marken; befallningen åtlyddes, och slafven fick en dugtig bastonad, så att han ropade om förskoning, men icke desto mindre upprepade: jag är ännu mätt sedan i går. Veziren lät slafvinnorna upphöra med bastonaden och sade till honom: säg nu sanningen! Nu ändtligen sade eunuchen: vet, att vi gingo in i kockens bod, under det han kokade granatäplemos; han lade upp något deraf för oss, och vid Allah! aldrig i min lefnad har jag ätit någonting så läckert, likasom jag aldrig sett någonting så afskyvärdt som det, hvilket nu står framför mig. Bedr ed-Dins moder, hvars förtrytelse härigenom blef ytterligare stegrad, sade nu: du skall begifva dig till kocken och hemta oss ett fat af hans tillredning samt visa den för din herre, på det han måtte bestämma, hvilkendera af bägge är den bättre och läckrare. Gerna! — svarade eunuchen, åt hvilken man genast lemnade ett fat och ett halft guldstycke, hvarmed han begaf sig till kocken, hvilken han sålunda tilltalade: vi hafva uti vår herres tält slagit ett vad, som beträffar din kok-konst, ty äfven der har man tillagat granatäplemos; gif oss derföre af din tillredning för detta halfva guldstycke, men uppbjud hela din konst vid tillredningen, ty för din skull har jag måst underkasta mig en pinsam bastonad. Bedr ed-Din log och svarade: vid Allah, det finnes ingen, som kan på rätta sättet tillreda denna rätt annat än jag och min mor; men hon befinner sig i ett långt härifrån beläget land. Han lade derefter upp så mycket, att hela fatet blef fullt, och kryddade rätten ytterligare med muskus och rosenvatten. Eunuchen skyndade tillbaka till tälten, der Hasans moder tog fatet af honom; men så snart hon smakat derpå, kände hon genast igen hvem som tillagat rätten, gaf till ett anskri och svimmade. Veziren blef deröfver på det högsta förvånad; man stänkte rosenvatten på den afsvimmade, som snart kom till sans igen och sade: om min son ännu finnes i lifvet, så har ingen annan än han lagat denna

rätt; det är tvifvelsutan min son Hasan Bedr ed-Din, ty mig undantagen kan ingen koka sådant mos, och af mig har han lärt sig att tillreda detsamma.

När veziren hörde dessa ord, blef han ytterligt glad och utropade: hvad jag längtar efter att få se min broders son! Är det verkligen ödets beslut att återförena oss med honom! Denna återförening hoppas jag dock icke genom medverkan af någon annan än Gud, hvars namn vare prisadt! Han stod genast upp och ropade på sina tjenare, sägande till dem: tjugo af eder skola gå till kockens hus och rifva ned detsamma, bakbinda honom med hans egen turban och föra hit honom med våld, likväl utan att tillfoga hans person någonting ondt. De svarade: höra är lyda! Derefter red veziren genast till palatset, der han föreställde sig för vice-konungen i Damask och visade honom den skrifvelse, som han medfört från sultanen; vice-konungen kysste brefvet, lade det på sitt hufvud och frågade: hvem är det, som förolämpat dig? Han svarade: en man, som till sitt yrke är kock. Vice-konungen befallde genast sina tjenare att skynda till kockens hus; men när de kommo dit, funno de detsamma redan nedrifvet, och allt, som funnits deruti, sönderbrutet och sönderslaget, ty när veziren begaf sig till palatset, hade hans slafvar handlat efter hans befallning. De afvaktade nu hans återkomst från palatset, och Bedr ed-Din tänkte för sig sjelf: hvad kunna de väl möjligen hafva funnit uti granatäplemoset, eftersom en sådan olycka som denna skulle drabba mig? När veziren kommit tillbaka från vice-konungen och erhållit dennes tillåtelse att gripa den, som förolämpat honom, samt föra honom bort med sig, begaf han sig till lägret och frågade der efter kocken. Denne fördes inför honom med händerna bundna på ryggen med sin turban; och när han blef varse sin farbror började han bitterligen gråta och sade: o min herre, med hvilket brott har jag blifvit befunnen? Veziren frågade: är icke du den, som kokat granatäplemoset? Han svarade: jo; hafven J deruti funnit någonting, med anledning hvaraf en menniska kan förtjena, att hennes hufvud blir afslaget? — Detta, — var vezirens svar, — skall bli den lindrigaste delen af den vedergällning, som är dig tillämnad. — Vill du icke göra mig bekant med min förbrytelse? — frågade Bedr ed-Din. — Veziren svarade: jo, detta skall strax ske. Derefter ropade han till de unga männen och sade: fören hit kamelerna!

De unga männen lade Bedr ed-Din uti en kista, hvilken igenlåstes,

och nu började färden. Denna fortsattes till nattens inbrott, då man gjorde halt för att spisa. Bedr ed-Din blef framtagen ur kistan och fick mat, men inlåstes derefter återigen uti kistan och fördes på samma sätt till nästa nattläger. Här blef han likaledes utsläppt, och veziren sade till honom: är du den, som kokat granatäplemoset? Han svarade: ja, o min herre! Och veziren sade: lägg black på hans fötter! Befallningen åtlyddes, och han insperrades uti kistan återigen. Resan fortsattes till Kairo, och när tåget kommit till den del af staden, som kallas Er-Rejdanijeh, befallde veziren, att Bedr ed-Din åter skulle tagas upp ur kistan, samt att man skulle hemta en timmerman, till hvilken han sade: gör ett kors åt denna man! Hvad ämnar du företaga med korset? frågade Bedr ed-Din. Veziren svarade: jag ämnar låta korsfästa dig derpå och nagla dig fast dervid och sedan föra dig igenom staden. — Hvarföre, — frågade Bedr ed-Din, — ämnar du handtera mig på sådant sätt? Veziren svarade: för det att du tillredt granatäplemoset så illa och pepprat det alltför litet. — Ämnar du verkligen behandla mig på detta sätt, för det jag pepprat granatäplena för litet? — utropade Bedr ed-Din. — Är det icke nog, att du insperrat mig så som du gjort och låtit gifva mig blott ett enda mål om dagen? — Veziren svarade: just för det, att du pepprat granatäplena för litet, skall din vedergällning icke bli någonting ringare än döden. Och Bedr ed-Din visste icke hvad han skulle säga, utan fällde tårar öfver sitt olycksöde och stod en stund försjunken i djupa tankar. Veziren frågade honom: hvad tänker du på? Han svarade: på lågt hämndlystna menniskor, sådana som du; ty, om du vore en rättsinnad menniska, skulle du icke behandlat mig på detta sätt för det jag försummat pepprandet af en maträtt. — Veziren svarade: det är vår skyldighet att bestraffa dig, på det du icke måtte ännu en gång förfalla till samma fel, — hvartill Bedr ed-Din svarade: redan det ringaste af det, som du tillåtit dig emot mig, skulle hafva varit ett tillräckligt straff. Veziren upprepade icke destomindre: din död är oundviklig. — Detta samtal egde rum, under det timmermannen arbetade på korset och Bedr ed-Din var åskådare af hans arbete.

Derunder hade natten hunnit inbryta, då Bedr ed-Dins farbroder på nytt lät innesluta honom i kistan och sade: i morgon skall du bli korsfäst. Han väntade derefter, tilldess Bedr ed-Din somnat in, då han åter satt upp med allt sitt folk, lät kistan bäras framför sig, intågade i den egentliga staden och begaf sig till sitt hus. När han kommit dit, sade han

till sin dotter: Sitt el-Hosn, prisad vare Gud, som skänkt dig tillbaka din farbroders son! Statt upp och ordna allt i huset så som det var den natten, då du stod brud! — Hon befallde sina slafvinnor att återställa allt i detta skick, och de stodo upp samt tände ljusen; och veziren tog fram det papper, på hvilket han upptecknat, huruledes allt då varit ordnadt, och befallde dem att sätta allting på dess ställe, så att en åskådare deraf icke kunde tro annat än att brölloppsnatten återkommit ännu en gång. Slafvinnorna anbefalldes derjemte att lägga Bedr ed-Dins turban på samma ställe, der egaren lagt honom, och likaledes underbyxorna samt penningpungen, hvilken han stuckit under kudden. Sedan tillsade veziren sin dotter att kläda sig på samma sätt som hon varit klädd på sitt bröllopp och att gå in i brudkammaren, — dervid tilläggande: när din farbroders son kommer in i kammaren, skall du säga till honom: hvad du dröjt länge, sedan du lemnade mig denna natt! — och bedja honom åter intaga sin plats hos dig samt stanna der, tills det blir dager. — Sedan allting blifvit anordnadt på detta sätt, lät veziren taga Bedr ed-Din ur kistan, borttaga blacken från hans ben och afkläda honom de yttre kläderna, så att han hade blott skjortan på sig.

Allt detta skedde, under det han sof och ingenting visste om allt det, som förehades; och när han vaknade samt befann sig uti en upplyst förSal, sade han vid sig sjelf: gycklar drömmen allt detta för mig, eller är jag verkligen vaken? Han reste sig upp och gick några steg framåt till en inre dörr, och si! han befann sig i det hus, der bruden blifvit visad, och han såg brudkammaren, bädden, sin turban och sina kläder. Häpnande vid denna syn, tog han ett steg framåt och ett annat tillbaka samt tänkte på nytt vid sig sjelf: sofver jag, eller är jag vaken? Han strök med handen öfver sin panna och utbrast i sin häpenhet: vid Allah, detta är brudens boning, och här blef hon omklädd inför mina ögon; men jag sjelf befann ju mig helt nyss i en kista! Under det han sålunda talade vid sig sjelf, blef han varse Sitt el-Hosn, som upplyfte ett hörn af gardinen kring bädden och sade: o min herre, vill du icke träda in? Du har varit bra länge borta, sedan du gick bort ifrån mig nu i natt. När han hörde dessa ord kastade han en blick på hennes ansigte, log och sade: sannerligen är icke allt detta en mina sinnen gäckande dröm! Han trädde derefter in, i det han drog en djup suck; och, när han tänkte på det, som hade vederfarits honom, visste han icke hvad han borde tänka om alltsammans, utan allt blef mörker för hans

ögon. Han tog på sin turban och sina underkläder samt på pungen med de tusen guldstyckena och utropade: Allah är allvetande! Men mig förefaller det, som skulle en dröm föregyckla mig allt detta. Och han stod i sin ytterliga förvåning likasom fastnaglad vid golfvet. Nu yttrade Sitt el-Hosn till honom: hvarföre ser du dig omkring med sådan förvåning, och hvi är du så tankfull? Sådan var du icke i början af natten. — Och han log och frågade henne: huru många år har jag varit frånvarande från dig? — Allah bevare dig! — utropade hon. — Allahs namn öfverskygge dig! Du har ju icke varit längre än till det lilla rummet derute. Hvad kan väl hafva föregått i dina tankar. — När han hörde detta, log han och svarade: du har talat sanning; men, sedan jag gått ifrån dig, blef jag öfverraskad af sömnen, och jag drömde, att jag var kock i Damask och att jag vistats der tolf år; och jag tyckte, att en yngling af de förnämligas söner kom till mig, beledsagad af en eunuch, — och han berättade allt, som händt honom efter och i följd af ynglingens besök. Han förde nu handen öfver sin panna, kände ärret efter den kastade stenen och utropade: vid Allah, o min herrskarinna, det ser ut, som skulle det hafva varit verkligt, ty han kastade en sten mot min panna och slog ett hål deri; det ser sålunda ut, som skulle detta i verkligheten tilldragit sig, medan jag var vaken; men sannolikt föreföll denna dröm, medan vi sofvo bägge två. Det föreföll mig i drömmen, som hade jag blifvit förflyttad till Damask utan mössa, turban eller underbyxor, och som hade jag der antagit en kocks yrke. — Återigen förblef han en lång stund tyst och försänkt i tankar. Derpå tillade han: vid Allah, jag tyckte, att jag kokat ett mos af granatäplen, och att jag pepprat för litet derpå. Sannerligen måtte jag icke hafva varit sofvande och hafva sett allt detta under min sömn. — Jag besvär dig vid Allah, — sade Sitt el-Hosn, — att du berättar mig hvad du mera sett! Och han berättade alltsammans för henne och tillade: om jag icke vaknat, skulle de hafva korsfäst mig på ett kors af trä. — Af hvilken orsak? — frågade hon. — Han svarade: af den orsak, att jag pepprat mina granatäplen alltför litet. Och jag tyckte äfven, att de refvo ned min bod, slogo sönder alla mina kärl, lade mig uti en kista och hemtade en timmerman, som skulle sammansätta ett kors af trä, ty det var deras afsigt att korsfästa mig på detsamma. Lofvad vare derföre Gud, som lät allt detta vederfaras mig i sömnen och lät det icke hända mig, medan jag var vaken! — Sitt el-Hosn, som icke kunde afhålla sig ifrån att

le åt hans ord, tryckte honom till sitt bröst, och han omfamnade likaledes med ömhet henne. Men snart föll han åter i tankar oeh sade: vid Allah, det förefaller mig, som skulle allt detta hafva händt mig, medan jag var vaken; jag begriper icke, huru eller af hvad anledning allt varit som det varit. — Derpå lade han sig ned för att sofva, dock ännu lika förbryllad som förut och stundom sägande: jag såg det i drömmen, — stundom: jag såg det, medan jag var vaken.

Så fortfor han ända till morgonen, då hans farbror, veziren Shems ed-Din, kom in till honom och helsade honom; men så snart Bedr ed-Din blef honom varse, utropade han: jag besvär dig vid Allah att säga mig, om icke du är den, som befallde, att mina händer skulle bakbindas och min bod utplundras, för det granatäplemoset icke var tillräckligt peppradt? Veziren svarade: vet, o min son, att sanningen kommit i dagen och att det, som varit fördoldt, blifvit uppenbaradt. Du är sonen af min broder, och allt detta har jag låtit vederfaras dig blott för att få veta, huruvida du var den, som besökte min dotter under hennes bröllopsnatt. Derom var jag icke öfvertygad, förrän jag såg, att du kände igen huset och din turban, dina underkläder, ditt guld och de bägge papperen, nämligen det, som du sjelf skref, och det, som din fader, min broder, hade skrifvit. Jag hade nämligen aldrig sett dig förr, och derföre kände jag dig icke; men din moder har jag fört med mig hit ifrån Basrah. — Efter det han så talat, kastade han sig i brorsonens armar och grät; Bedr ed-Din, utom sig af förundran öfver farbroderns ord, omfamnade honom och fällde likaledes tårar i ytterlig glädje. Nu sade veziren till honom: o min son, orsaken till allt detta är det, som gått för sig mellan mig och din fader. Och han berättade för Bedr ed-Din alla omständigheterna vid deras tvist samt orsaken till hans faders resa till Basrah. Derpå lät han hemta Adjib, och när ynglingens fader blef honom varse, sade han: detta är samma gosse, som kastade stenen på mig; men veziren sade: han är din son. Och Bedr ed-Din slöt honom i sina armar och upprepade följande verser:

Länge har jag begråtit skiljsmessan ifrån dig; länge flödade tårarne ifrån mina ögon;
Och jag gjorde ett löfte, att, om Försynen åter ville föra oss tillsammans, så skulle jag aldrig mer komma ihog, att vi varit skiljda åt,
Nu har glädjen öfvermannat mig så, att jag fäller tårar af ytterlig fröjd.
O mitt öga, vid tårar har du blifvit så vandt, att du gråter af sällhet lika väl som af smärta.

Och när han yttrat dessa ord, inträdde hans moder, kastade sig i hans famn och uttalade följande:

Ödet hade gjort ett löfte att förfölja mig utan uppehåll; men din ed har befunnits falsk, o Öde; gör derföre bot derför!
Sällhetens tid har kommit, och den älskade är här till min tröst; bebåda derföre en högtid och dröj icke dermed!

Derefter meddelade hon sonen allt, som tilldragit sig med henne, och han gjorde likaledes modern bekant med allt det, som vederfarits honom och de tackade alla Gud för sin återförening. Veziren begaf sig till sultanen och underrättade denne om alltsammans, och konungen hörde allt med förvåning samt befallde, att allt detta skulle införas i tidböckerna för att bibehållas åt efterverlden. Och veziren vistades hädanefter tillsammans med sin broders son och sin egen dotter med dennas son samt sin broders enka och alla tillbragte de sin återstående lefnad i sällhet och fröjd, tilldess de hemsöktes af honom, som gör ett slut på glädjen och skiljer vännerna åt.

Sådane, o de Rättroendes Beherrskare, — sade Djafar, — voro de händelser, som tilldrogo sig med veziren Shems ed-Din och hans broder Nur ed-Din. — Vid Allah! — utropade khalifen Harun Er-Rashid, — denna berättelse är underbar. Och han gaf en af sina slafvinnor åt den unge mannen, som dödat sin hustru, och anslog åt honom en regelbunden underhållssumma; och den unge mannen blef hållen högt i ära och sattes vid Khalifens bord.

Första Bandets Innehåll.

TUSEN OCH EN NATT.

Första fullständiga,

med talrika Illustrationer försedda,

Swenska öfwersättningen

af

GUSTAF THOMÉE.

Öfversedd och med Inledning öfver dessa Sagors tillkomst ökad

af

H. G. LINDGREN,

Professor och Prost i Tierp, Ledamot af K. N. O.

II. Bandet.

STOCKHOLM.

PHILIPP J. MEYERS FÖRLAG.

TRYCKT HOS C. M. THIMGREN, 1854.

TJUGONDEFJERDE TILL TRETIONDEANDRA NATTEN. *)

Berättelsen om den Puckelryggige.

I fordna dagar bodde uti staden Basrah en skräddare, som hade god förtjenst samt var en glad och munter man. Han brukade stundom gå ut med sin hustru i afsigt att roa sig och henne med ovanliga och löjliga uppträden, och en dag, då de gått ut på eftermiddagen samt återvände hem mot aftonen, mötte de en puckelryggig man med ett utseende, som kunde reta den trumpnaste till löje samt förjaga all ledsnad och sorg. De närmade sig derföre, för att få rigtigt roa sig med hans beskådande och inbjödo honom att följa med dem hem och deltaga i en munter måltid samma natt.

Han mottog bjudningen, och efter det han följt hem med dem, begaf sig skräddaren ut på torget; men natten var redan inne. Skräddaren köpte något stekt fisk, bröd, citroner och sötsaker, återvände hem med det inköpta och ställde fiskfatet framför den puckelryggige. De satte sig ned att äta; men skräddarens hustru tog ett stort stycke fisk, stoppade det i munnen på den puckelryggige, höll för hans läppar med sin hand och sade: vid Allah, detta skall du icke få ned på annat sätt än att du sväljer det på en gång, ty jag ämnar icke förunna dig tid att tugga det. Den

*) Genom begagnandet af andra öfversättningar af Tusen och En Natt, jemte Lane's, har uti Nattbestämningen inkommit en oreda, som härmed rättas. Berättelsen om Köpmannen och Anden innefattar hos Lane 1:sta till en del af 3:dje Natten; Berättelsen om Fiskaren går till en del af 9:de Natten. Derefter följer Berättelsen om Bäraren, som går in på 18:de Natten, hvarefter historien om Nur ed-Din fortgår till den 24:de.

puckelryggige svåljde; men uti fiskbiten fanns det ett stort och spetsigt ben, som fastnade på tvären i hans strupe, — hans öde hade så beslutit, — och den puckelryggige gaf upp andan. Skräddaren utropade: det finnes ingen kraft eller magt annat än hos Gud, den Allrahögste, den Störste! O ve, att den stackars varelsen icke skulle få någon annan död än denna och det genom våra händer! — Hvi sitter du så med händerna i kors? — utropade hustrun. — Hvad kan väl jag göra? — frågade skräddaren. — Statt upp, — svarade hon, — och tag honom i dina armar och hölj öfver honom med en sidenduk; jag skall gå först ut, och du skall följa efter mig och säga: detta är min son, och detta är hans moder, och vi gå med honom till läkaren, på det denne måtte gifva honom någon läkedom.

Knappt hade skräddaren hört dessa ord, förrän han stod upp och tog den puckelryggige i sina armar. Hans hustru, som följde med honom, utropade: o, mitt barn, måtte Allah bevara dig! Hvar någorstädes på din kropp känner du smärta, och hvar är det, som kopporna angripit dig? — Hvar och en, som såg dem, sade derföre: de bära ett barn, som är sjukt i kopporna. På detta sätt vandrade de framåt och frågade under vägen efter en läkare, och folket visade dem till ett hus, bebodt af en läkare, som var Jude. De bultade på dörren, och ned till dem kom en svart slafvinna, som öppnade porten och såg en man, bärande ett barn (så trodde hon) och åtföljd af barnets moder; och hon sade: hvad är er åstundan? — Vi hafva ett barn med oss, — svarade skräddarens hustru, — och vi önska, att en läkare ville se på det; tag derföre detta fjerdedels guldstycke och gif det åt din herre samt bed honom komma ned och se på min son, ty gossen är sjuk. Slafvinnan gick upp till sin herre; men skräddarens hustru steg in i förstugan och sade till sin man: lemna puckelryggen qvar här och låtom oss skynda härifrån! Skräddaren ställde honom upp emot väggen och gick med sin hustru.

Imellertid begaf sig slafvinnan in till Juden och sade till denne: dernere är en sjuk, med hvilken en qvinna och en karl kommit hit, och de hafva för din räkning gifvit mig detta fjerdedels guldstycke, på det du måtte meddela dem ett råd till sjukdomens häfvande. När Juden fick se guldet, blef han glad, steg genast upp och gick ned i mörkret; men under det han trefvade sig fram, stötte han med foten mot den liflösa puckelryggen. O Esra! — utropade han. — O himlar och de Tio Budorden! O Aron och Josua, Nuns son! Det tyckes, som skulle jag hafva stött e-

mot den sjuka, och som skulle han hafva fallit utför trappan och dött. Men hur skall jag bära mig åt med en, som ljutit döden i mitt hus? O Esras åsna! — Han lyfte upp den puckelryggige och bar honom ifrån husets gård upp till sin hustru samt berättade henne, huru det gått till. — Hvarföre sitter du här och sölar bort tiden? — sade hon. — Om du fortfar på det sättet, tills det blir dager, så äro våra lif förlorade. I stället skola vi, du och jag, bära upp honom på taket och kasta ned honom till vår granne Musulmannen; han är sultanens hofinköpare, och till hans hus komma kattorna ofta och äta hvad de finna der; der finnes det också råttor i stor mängd, och får den döde ligga der en natt, så skola hundarne vädra upp honom, samla sig dit och äta på honom, så att ingenting blir qvar. Juden följde detta råd; han och hans hustru släppte ned puckelryggen på den stenlagda gården, ställde honom der mot väggen och skyndade ned från sitt tak, när detta blifvit väl beställdt.

Den puckelryggige hade icke stått der länge, då husets egare kom hem, öppnade porten, gick öfver gården med ett tändt ljus i handen och varseblef en Adams son, som stod i vrån strax invid köket. Han utropade: hvad vill detta säga? Vid Allah, den tjuf, som stulit vår egendom, är ingen annan än en Adams son, som tager hvad han kommer åt af kött och fett, fastän jag kan förvara det undan kattor och hundar; och om jag sloge ihjäl alla kattor och hundar i hela denna del af staden, skulle det ändock icke hjelpa, ty tjufvarne komma ner ifrån taken. — Med dessa ord fattade han uti en stor klubba och slog till tjufven dermed, trädde derefter närmare intill honom och gaf honom ett nytt slag på bröstet, så att den puckelryggige föll ned, då han fann honom vara död; men nu började han bli ängslig och ropade: det finnes ingen kraft eller magt annat än hos Gud! och han fruktade för sitt eget lif och utbrast: förbannelse öfver fettet och köttet och öfver denna natt, då denna mans öde gått i fullbordan genom min hand! Nu betraktade han honom närmare, såg, att han var puckelryggig, och sade: är det icke nog, att du har puckel på ryggen, skall du dessförutan också vara en röfvare och stjäla köttet och fettet? O Beskyddare, tag mig under ditt nådiga hägn! — Derpå lyfte han upp honom på sina skuldror och gick bort ifrån sitt hus just när det var som mörkast och stadnade icke, förrän han burit liket till början af bazaren, der han ställde puckelryggen på fötterna mot väggen

till en bod vid ingången till en gränd, lät honom stå der och begaf sig derifrån.

Kort efteråt kom en Christen, sultanens mäklare, som i drucket tillstånd ämnade sig till badet; han gick raglande sin väg fram, tilldess han kommit nära till puckelryggen, då han kastade ögonen åt sidan och såg någon stå bredvid sig. Det hade händt honom förut på aftnarna, att tjufvar ryckt turbanen ifrån honom; när han nu såg den puckelryggige stå der, tänkte han, att denne hade samma afsigt, och derföre knöt han äfven sin hand och gaf honom ett slag på halsen. Den puckelryggige föll till marken, och den Christne ropade på bazarvakten, men fortfor icke desto mindre i sitt druckna tillstånd att bulta på den puckelryggige och att försöka strypa honom. Med detta fortfor han, när vakten kom och fann den Christne liggande på knä ofvanpå Musulmannen och slående honom; väktaren ropade då: statt upp och låt honom vara! Den Christne steg upp och när vaktkarlen närmade sig till den puckelryggige, såg han, att denne var död, och utropade: hvad vill det säga, att den Christne djerfves slå ihjäl en Musulman? Han grep den Christne, band hans händer på ryggen och förde honom till Walin, eller högsta polisembetsmannen, medan den Christne sade för sig sjelf: O Himmel! O Heliga Jungfru, huru har jag kunnat slå ihjäl denna man? Och huru kunde han dö så fort för blott ett enda slag af min hand! — Ruset hade nu gått öfver och eftertanken kommit i dess ställe.

Den puckelryggige och den Christne förvarades under det återstående af natten uti Walins hus, och Walin befallde skarprättaren att förkunna den Christnes brott och resa upp en galge, under hvilken den brottslige ställdes. Derpå kom skarprättaren och lade repet omkring hans hals samt gjorde sig redo till att hänga honom, då sultanens hofinköpare trängde sig fram genom hopen, fick se den Christne, der han stod under galgen, röjde sig rum genom folket och sade till skarprättaren: afstå från ditt förehafvande, ty det var jag, som slog ihjäl mannen! — Hvarföre slog du ihjäl honom? — frågade Walin. Han svarade: jag kom hem till mitt hus sistlidna natt och fick se, att en man kommit ned ifrån taket och stulit min egendom; derföre slog jag honom med en klubba för bröstet, så att han dog, och derefter bar jag bort honom och släpade honom till bazaren, der jag ställde honom vid det och det stället, vid ingången till den och den gränden. Är det icke nog illa, att jag dödat en Musulman; skall dess-

förutan äfven en Christen förlora sitt lif för min skull? Häng derföre icke någon annan än mig allena! — När Walin hört denna berättelse, gaf han den Christne mäklaren fri och sade till bödeln: häng denna man på grund af hans egen bekännelse! Och bödeln lossade repet från den Christnes hals samt lade det omkring hofinköparens, hvarefter denne ställdes inunder galgen och skulle just hissas upp, då den Judiska läkaren trängde sig fram genom hopen af åskådare och ropade åt bödeln, sägande till honom: håll upp! Ingen annan än jag har slagit ihjäl mannen. Händelsen var den, att han kom till mitt hus i afsigt att bli botad för en sjukdom; men när jag gick utföre trappan, stötte jag till honom med min fot, så att han föll utföre och slog ihjäl sig. Häng derföre icke hofinköparen; jag ensam förtjenar att straffas. Walin befallde till följd häraf, att den Judiska läkaren skulle hängas, och bödeln lossade repet från inköparens hals samt lade det omkring halsen på Juden. Men si! nu kom skräddaren, röjde sig våldsamt väg genom folkhopen och sade till bödeln: håll upp! Jag är den, som dödat honom, och dermed gick det till på följande sätt. Jag hade varit borta för att roa mig under loppet af dagen, och när jag mot aftonen var på hemvägen, mötte jag den puckelryggige, som var rusig, slog på en tamburin och sjöng muntra visor; jag stadnade för att hafva mitt nöje af honom och inbjöd honom att följa med hem. Jag köpte något fisk, och vi satte oss till bords, då min hustru tog en bit fisk och ett stycke bröd, hvilka hon stoppade i munnen på honom; men detta fastnade i halsen på mannen, så att han dog i ögonblicket. Derpå förde jag och min hustru honom till Judens hus, der slafvinnan kom ned och öppnade porten; men medan hon gick tillbaka upp till sin husbonde, ställde jag den puckelryggige ifrån mig vid trappan och gick med min hustru, hvaraf hände sig, att, när Juden kom ner och stötte emot honom, han trodde sig hafva slagit ihjäl puckelryggen. — Han frågade derpå Juden: är detta sannt? — hvartill Juden svarade: ja! Skräddaren vände sig derpå till Walin och sade till honom: gif Juden fri och häng mig! När Walin hörde detta, blef han högst förvånad öfver händelsen med den puckelryggige och sade: sannerligen är icke detta en tilldragelse, som förtjenade att antecknas i böcker! Och han befallde skarprättaren att gifva Juden fri, men hänga skräddaren på grund af dennes bekännelse. Skarprättaren ledde derföre fram skräddaren, under det han sade: ämnar du länge fortfara

med att frigifva den ena efter den andra, så blir det ingen hängning af till slutet. Och han lade repet kring halsen på skräddaren.

Nu är det att säga, huruledes den puckelryggige var sultanens narr, och sultanen kunde icke vara honom förutan. Eftersom den puckelryggige varit drucken och icke funnits tillstädes på hela natten och dagen derefter ända till middagen, tillfrågade konungen någon bland sin uppvaktning om honom och erhöll följande svar: o vår beherrskare, Walin har låtit föra bort honom död och har befallt, att den, som dödat honom, skall bli hängd; men när domen skulle gå i verkställighet, kom der en andra och en tredje person, hvilka hvar för sig sade: jag är den, som dödat honom! och beskref för Walin, huruledes det gått till dervid. När konungen hörde detta, ropade han till en af sina tjenare och sade till honom: gå ned till Walin och för dem allesammans hit inför mig! Tjenaren gick och fann skräddaren nära att bli hängd, hvarföre han ropade åt bödeln och sade: håll upp! samt underrättade Walin, att händelsen blifvit inberättad för konungen. Han lät derpå föra honom, den puckelryggige, skräddaren, Juden, den Christne och hofinköparen inför konungen; och när Walin stod för konungens ansigte, kysste han jorden och berättade allt, som hade tilldragit sig. Och konungen blef förvånad och fann nöje uti berättelsen samt befallde, att den skulle skrifvas med bokstäfver af guld. Derefter sade han till de närvarande: hafven j någonsin hört någonting, som liknar den här puckelryggens historia? Då framträdde den Christne och sade: o tidens konung, om du tillåter det, skall jag för dig berätta en händelse, som vederfarits mig, och som är vida mer underbar, sällsam och underhållande än tilldragelsen med den puckelryggige. — Berätta oss din händelse! — sade konungen. Och den Christne berättade som följer:

Den Christna Mäklarens Berättelse.

Vet, o tidens konung, att jag kom till detta land med handelsvaror, och att ödet fogade så, att jag kom till att stadna här bland ditt folk. Jag är född i Kairo, är en af Kopterna i denna stad och erhöll min uppfostran der. Min fader var mäklare; när jag uppnått manlig ålder, dog han, och jag efterträdde honom i detta yrke. En dag kom det till mig en ung man med hyggligt utseende och klädd i en högst dyrbar drägt; han red på en åsna och helsade mig, då han kommit mig närmare, hvarföre jag stod upp för att besvara hans helsning; då framtog han ett kläde, som innehöll nå-

got sesam, och frågade: huru mycket är en spann af detta värd nu för tiden? Jag svarade: hundrade silfverstycken. Och han sade: tag med dig spannmålsmätare och bärare samt begif dig till El-Djawalis Khan i stadsdelen Bab en-Nasr; der skall du finna mig! Derefter skiljdes han från mig och fortsatte sin väg, efter det han lemnat mig duken med det deri befintliga sesamsprofvet. Jag begaf mig derefter omkring till dem, som ville köpa, och priset på hvarje spann stod till hundratjugo silfverstycken; jag tog med mig fyra bärare och begaf mig till honom. Jag fann honom väntande på mig, och när han blifvit mig varse stod han upp och öppnade ett magasin; vi mätte det, som fanns deruti, och detta steg till femtio spann. Den unge mannen sade: du skall för hvarje spann hafva tio silfverstycken i mäklarlön; uppbär du betalningen och behåll penningarna i din vård; hela summan blir femtusen och din andel femhundra. Sålunda stå fyratusen femhundra tillbaka för min räkning, och när jag slutat försäljningen af de varor, som jag har i mina magasiner, skall jag komma till dig och uppbära dessa penningar. Jag svarade: det skall ske såsom du önskar. Jag kysste hans hand och skiljdes från honom. På detta sätt förtjenade jag denna dag tusen silfverstycken utom min mäklarelön.

Jag såg honom icke på en månad; men efter denna tids förlopp kom han och sade till mig: hvar äro penningarne? jag svarade: de ligga här i beredskap. Och han sade: behåll dem, tills jag kommer hit för att lyfta dem! Jag väntade honom som förut och såg återigen icke till honom på en månad; men då kom han återigen och sade: hvar äro penningarne? Jag stod upp, helsade honom och sade: vill du icke spisa något med oss? Men han afböjde min bjudning och tillade: behåll penningarna, tilldess jag kommer tillbaka för att lyfta dem hos dig. Han begaf sig bort; men jag stod upp och lade penningarna redo och satt der, väntande honom; återigen var han frånvarande en månad, då han kom och sade: efter denna dag vill jag lyfta penningarna hos dig! Han aflägsnade sig; men jag lade penningarna i beredskap åt honom, likasom förut, och satt väntande på hans återkomst. Återigen hade han varit borta en månad, och jag sade vid mig sjelf: sannerligen hyser icke den unga mannen det mest oinskränkta förtroende för mig. Efter förloppet af månaden kom han, klädd i en dyrbar drägt och glänsande som fullmånen; han såg ut, som skulle han just nyss lemnat badet; hans kinder voro rosenröda, hans panna skinande,

och han hade ett födelsemärke, som liknade en liten kula af ambra. När jag blef honom varse, kysste jag hans hand, nedkallade himmelens välsignelse öfver honom och sade: o min herre, ämnar du icke lyfta dina penningar? — Haf tålamod med mig, — svarade han, — tilldess jag uppgjort alla mina angelägenheter; när detta är gjordt, skall jag lyfta summan hos dig. Med dessa ord aflägsnade han sig, och jag sade vid mig sjelf: vid Allah, när han kommer, skall jag undfägna honom som gäst; det är min skyldighet med anledning af allt det, som jag förtjenat på hans penningar; — genom dem hade jag nämligen kommit till mycken rikedom.

Mot slutet af året kom han tillbaka, mer dyrbart klädd än någonsin förut; och jag besvor honom, att han skulle stanna och blifva min gäst. — Mot det villkor, — svarade han, — att du icke ger ut någonting af mina penningar, som du har i din vård. Jag svarade: nej! förmådde honom att sitta ned, tillredde hvad erforderligt var af mat och dryck, lät uppduka det framför honom och sade: i Allahs namn! Och han flyttade sig till bordet, men förde fram sin venstra hand och nyttjade denna, under det han spisade med mig. Jag förvånades deröfver; men när måltiden var slut, tvådde han sin hand, och jag lemnade honom en handduk att torka sig på. Vi satte oss derpå ned att samtala, och jag sade: o min herre, upplys mig om en sak, som förefaller mig besynnerlig! Hvarföre nyttjade du din venstra hand under måltiden? Sannolikt har du någon värk eller någonting ondt i högra handen? — Så snart jag yttrat dessa ord, sträckte han fram sin hand ur ärmen, och si! — den var stympad, — en arm utan hand! Jag förvånades deröfver; men han sade till mig: fall icke i förundran häröfver och säg icke heller i ditt hjerta, att jag under en måltid i ditt sällskap begagnade venstra handen af högfärd; orsaken, hvarföre min högra hand blifvit afskuren, är snarare någonting, hvaröfver man må falla i förundran. — Och hurudan var orsaken dertill? — frågade jag. Han svarade som följer:

Vet, att jag härstammar från Baghdad; min fader var en bland de yppersta i denna stad. När jag uppnått manlig ålder, hörde jag, huru vandrare, resande och handelsmän samtalade om landet Egypten, och jag gömde deras ord i mitt hjerta, tilldess min fader hade aflidit. Då försåg jag mig med en ansenlig summa penningar och anskaffade handelsvaror, bestående af tyger från Baghdad och Mosul, tillika med andra saker af värde, hvilket allt jag packade tillsamman och medförde på min resa från Bagh-

dad. Gud förunnade mig en säker och trygg resa, tilldess jag inkommit i denna er stad. När han sagt detta, började han gråta och uppläste följande verser:

Den svagsynte undkommer en grop, hvari den skarpsynte faller,
Och den okunnige undviker ett uttryck, som åstadkommer den vises förderf.
Den rättroende kan knappast förtjena sin föda, medan den ogudaktige otrogne gynnas.
Hvilken konst eller gerning förmår väl menniskan uttänka? Allt blir så, som den Allsmägtige det bestämt!

Jag anlände till Kairo, — fortfor den unga mannen, — och tog in i Mesrurs Khan. Efter det jag aflassat mina packor och magasinerat dem, lemnade jag åt tjenaren något penningar med uppdrag att köpa någon ting till mat åt oss. Derefter sof jag en stund och begaf mig efter uppvaknandet till gatan Bejn el-Kasrein för att se mig om. Derifrån vände jag tillbaka och tillbragte natten i min khan; men följande morgon öppnade jag en packa med tyger och sade vid mig sjelf: jag skall stå upp och företaga en vandring genom bazarerna och höra mig före, huru priserna stå. Jag valde derföre ut några tyger, hvilka jag befallde mina tjenare att bära, begaf mig ut på vandring och anlände till en bazar, efter sin uppbyggare kallad Djahârkas bazar; här möttes jag af mäklarne, som redan kände, att jag anländt till staden, och de mottogo mina tyger samt utropade dem till salu; men det pris, som man bjöd, skulle icke ens hållit mig skadeslös för inköpskostnaden. Då sade den äldste bland mäklarne till mig: o min herre, jag vet ett sätt, på hvilket du kan komma till att förtjena på dina varor, och detta är följande. Gör du på samma sätt som andra köpmän och sälj dina varor på viss tids kredit; dertill behöfver du begagna en skrifvare, ett vittne och en penningvexlare hvarje torsdag och måndag mottager du en del af din vinst, och på det sättet skall du för ett silfverstycke förtjena två och dessutom kunna njuta af de nöjen, som erbjudas dig af Egypten och dess stora flod. — Rådet är godt, svarade jag, och i enlighet dermed tog jag mäklaren med mig till khanen, hvarifrån vi förde tygerna till bazaren der jag sålde dem åt köpmännen, hvilka åt mig lemnade sina förbindelser, dem jag åter anförtrodde åt penningvexlaren mot hans motsvarande förbindelse. Sedan återvände jag till khanen och stadnade der några dagar; hvarje dag förtärde

jag en bägare vin till frukost samt lät åt mig tillreda fårkött och konfektyrer, tills den månad kom, då jag skulle uppbära min vinst. Då tog jag hvarje torsdag och måndag plats i köpmännens bodar, dit penningvexlaren kom med skrifvaren och medförde penningarna åt mig.

På detta sätt fortfor det en tid igenom. En dag hade jag varit i badet och derifrån återvändt till min khan, der jag inträdde i mitt rum, drack min bägare vin till frukost och insomnade; sedan jag vaknat, förtärde jag ett höns, parfymerade mig och begaf mig till en bod, hvars egare var en köpman, vid namn Bedr ed-Din, Trädgårdsmästaren. När denne blef mig varse, helsade han mig välkommen och samtalade med mig en stund i boden; men under det vi samtalade, si! då kom der en qvinna och satte sig bredvid mig. Hennes slöja var kastad åt ena sidan, de finaste vällukter doftade omkring henne, och hon fängslade mitt förstånd genom sin skönhet och älskvärdhet, då hon lyfte på slöjan och jag varseblef hennes svarta ögon. Hon helsade på Bedr ed-Din, som besvarade hennes helsning och började ett samtal med henne; men när jag hörde henne tala, tog kärleken uteslutande mitt hjerta i besittning. Hon sade till Bedr ed-Din: har du något tyg, inväfdt med trådar af äkta guld? Han framtog åt henne ett sådant tygstycke, och hon sade: får jag taga det med mig hem och sedan sända dig hvad det kostar? Men han svarade: det är omöjligt, o min herrskarinna, ty denne är egare af tyget, och jag är skyldig honom en del af förtjensten. — Hvad säger du! — sade hon. — Det är ju min vana att taga utaf dig tyger för betydliga penningesummor och bjuda dig större förtjenst än du kan önska, men skicka dig betalningen sedan. Ja, — svarade han, — men jag behöfver nödvändigt betalningen redan i dag. — Hon fattade nu i tygstycket, slungade det emot bröstet på honom och sade: sannerligen någon af er klass förstår att uppföra sig mot personer af rang! hvarpå hon stod upp och vände sig bort. Nu föreföll det mig, som ginge min egen själ bort på samma gång som hon, hvarföre jag stod upp och tilltalade henne: o min herrskarinna, haf godheten att förunna mig en blick och vänd dina vördade steg tillbaka hit! Och hon vände om, smålog och sade: för din skull vänder jag om. Hon satte sig gent emot mig på soffan i boden, och jag sade till Bedr ed-Din: huru högt är det pris, som du gått in på att betala för detta stycke? Han svarade: elfvahundrade silfverstycken. Och jag sade till honom: din förtjenst skall bli hundrade stycken silfver; gif mig pap-

per, så skall jag skriftligen försäkra dig derom. Derefter tog jag tygstycket af honom, skref papperet med egen hand och lemnade tyget till damen med de orden: tag detta och gå; om du vill, så kan du lemna mig betalningen på marknaden, eller ock må det vara en skänk af mig till dig, om du hellre så behagar! Hon svarade: Gud belöne dig och välsigne dig med min egendom och göre dig till min äkta man; och måtte Gud höra denna min bön! — Min herrskarinna, — fortfor jag, — tag emot detta tyg och ett annat derjemte, detsamma likt; men tillåt mig att få se ditt ansigte! Hon lyfte på sin slöja, och när jag fick se hennes ansigte, afpressade denna syn mig tusende suckar, och mitt hjerta blef hänfördt af kärlek till henne, så att jag icke längre förblef herre öfver mitt förstånd. Derefter fällde hon sin slöja återigen, tog tygstycket och sade: o min herre, lemna mig icke till ett rof åt förtviflan! Derpå gick hon, medan jag ända till långt efter timman för aftonbönen stadnade qvar i bazaren utan att kunna reda mina tankar, ty kärleken beherrskade mig oinskränkt. Uti öfvermåttet af min kärlek gjorde jag köpmannen några frågor om henne innan jag aflägsnade mig, och han svarade: hon är ett rikt fruntimmer och dotter till en afliden emir, som lemnat henne mycken förmögenhet i arf.

Nu tog jag afsked af honom och begaf mig till min khan, der man dukade upp aftonmåltiden för mig; men mina tankar voro sysselsatta med henne, och jag kunde ingenting förtära. Jag lade mig ned till hvila; men ingen blund kom i mina ögon, och jag låg vaken ända till morgonen, då jag stod upp och ikläddde mig en annan drägt än den, som jag burit dagen förut; sedan jag druckit en bägare vin och ätit några bitar till frukost, begaf jag mig åter till köpmannens bod, helsade honom och satte mig ned bredvid honom. Snart kom damen, ännu mer dyrbart klädd än förra gången och beledsagad af en ung slafvinna; hon tog plats, helsade mig i stället för Bedr ed-Din och yttrade med en röst, så vältalig, att jag aldrig hört dess like i mjukhet och mildhet: sänd med mig någon, som kan mottaga de tolfhundrade silfverstyckena, som utgöra det af mig köpta tygets värde! — Hvarföre denna brådska? — frågade jag. Hon svarade: måtte vi aldrig förlora dig! Och hon betalade mig penningarna, och jag fortfor att samtala med henne samt gjorde henne ett tecken, hvilket hon förstod, och hvarmed jag tillkännagaf min önskan, att få göra henne ett besök; då stod hon plötsligen upp och uttryckte sin

missbelåtenhet med min på detta sätt yttrade önskan. Mitt hjerta kunde icke skiljas ifrån henne, och jag följde rigtningen af hennes steg genom bazaren; och si! en slafvinna kom till mig och sade: o min herre, efterkom min herrskarinnas kallelse! Förvånad deröfver sade jag: här finnes ingen, som känner mig; — men hon invände: har du så snart förgätit henne? Min herrskarinna är densamma, som i dag var i köpmannen Bedr ed-Dins bod. Jag följde derföre med henne, tilldess vi kommo till penningevexlarnes qvarter, der hennes herrskarinna stod och väntade; så snart hon blifvit mig varse, tog hon mig afsides och sade: o, min älskade, du har sårat mitt hjerta, och kärleken till dig har tagit det i besittning; från den stund, då jag första gången såg dig, hafva hvarken sömn, föda eller dryck haft något behag för mig. Jag svarade: ännu mer djup än så är min känsla för dig; det tillstånd, hvari jag befinner mig, blir dock icke mildradt, om jag beklagade mig aldrig så mycket. — Skall jag göra ett besök hos dig, min älskade, — fortsatte hon, — eller vill du komma till mig? Ty vårt giftermål måste vara en hemlighet. — Jag är en främling, — svarade jag, — och har icke något annat hemvist än en khan; om derföre du i din godhet vill tillåta mig att komma till din boning, så skall glädjen bli fullkomlig. — Gerna! — svarade hon; — men nu är det aftonen före fredagen, och ingenting kan göras förrän i morgon. Då skall du först deltaga i bönen; men bestig sedan din åsna och fråga efter Habbanijeh; när du kommit dit, skall du fråga efter det hus, som tillhör Barakât, Nakiben, känd under tilinamnet Abu Shâmeh, ty der bor jag; men försumma dig icke; jag skall vänta dig med otålighet.

Dessa ord gjorde mig hjertligen glad; vi skiljdes åt, och jag återvände till den khan, der jag tagit in. Jag tillbragte återigen en sömnlös natt och hade knappast öfvertygat mig, att dagen verkligen började gry, då jag stod upp, bytte om kläder, slog på mig parfymer och välluktande vatten, medtog femtio guldstycken i en näsduk och gick från Mesrurs khan till Bab Zuwejleh, der jag satte mig upp på en åsna och sade till dennes egare: för mig till Habbanijeh! Inom ett ögonblick hade han satt åsnan i gång, och inan kort stadnade han vid en sidogata, kallad Darb El-Munakkiri, der jag sade till honom: gack in på gatan och fråga efter Nakibens hus! Han var borta blott en liten stund, kom tillbaka och sade: sitt af! — Gå framför mig till huset! — befallde jag. Han gick framför mig ända till huset, der jag sade till honom: kom hit i

morgon och hemta mig härifrån! — I Allahs namn! — svarade han, då jag lemnade honom ett fjerdedels guldstycke, efter hvars mottagande han aflägsnade sig. Jag bultade på porten, hvilken öppnades af två unga jungfrur, hos hvilka qvinnlighetens former nyss börjat utveckla sig; de liknade två fullmånar och sade: träd in! Vår herrskarinna väntar dig, och hon har af kärlek till dig icke kunnat sofva en blund under den förflutna natten. Jag fördes in uti en sal i öfvervåningen; denna sal hade sju dörrar och med jalusier försedda fönster, som vette ut åt en trädgård, der det fanns frukter af alla slag, rinnande bäckar och sjungande foglar; salens väggar bestodo af yppersta gips, hvari man kunde se sig sjelf såsom i en spegel; taket var pryddt med förgyllningar och omgifvet med inskrifter i gyllene bokstäfver på himmelsblå botten. Der funnos dyrbarheter af alla slag, som bländade åskådarens blickar; golfvet var af brokig marmor, och midt på detsamma stod en springbrunn, med fyra ormar af rödt guld, som i bassinens fyra hörn ur sina gap utkastade ett vatten, glittrande likt perlor och juveler; derjemte funnos der mattor af kulört siden och dyrbara dynor.

Jag inträdde der och tog plats; knappt hade jag satt mig ned, förrän husets värdinna nalkades. Hon bar på sitt hufvud en krona, prydd med perlor och juveler; hennes händer och fötter voro färgade med henna och hennes barm prydd med guld. Så snart hon blef mig varse, log hon mig till möte, omfamnade mig och sade: är det sanning, att du kommit till mig, eller är detta en dröm? — Jag är din slaf, — svarade jag; och hon tillade: du är välkommen! Sannerligen, alltifrån första stund jag såg dig, har icke sömnen varit ljuf för mig, icke mat eller dryck för mig haft något behag. — Sådant har förhållandet varit med *mig*, — svarade jag, — och vi satte oss ned för att samtala. Jag höll mitt hufvud nedsänkt mot golfvet, så blyg och försagd var jag; men jag hade icke förblifvit länge i denna ställning, då man ställde framför mig en måltid, bestående af de mest utsökta rätter. Jag spisade i hennes sällskap, tilldess vi bägge voro mätta, då man kom in med handfatet och kannan, och jag tvådde mina händer. Derefter bestänkte vi oss med rosenvatten, satt på muskus, och togo åter plats bredvid hvarandra för att samtala; vi uttryckte för hvarandra våra ömsesidiga känslor, och hennes kärlek beherrskade mig så, att all den rikedom, som jag egde, tycktes mig utan värde i jemförelse dermed. På detta sätt njöto vi af hvarandras samtal, tilldess natten nalkades, och slafvinnorna kommo ned med aftonmåltid och vin af

alla slag, hvarefter vi fortforo att dricka ända till midnattstid. Aldrig i min lefnad hade jag tillbragt en sådan natt. När det blef morgon, stod jag upp, kastade för hennes fötter duken med guldstyckena, tog afsked af henne och gick; men när jag stod färdig att gå, började hon gråta och sade: o min herre, när skall jag nästa gång få se ditt älskliga anlete? Jag svarade henne: jag skall vara hos dig vid början af natten. När jag kommit ut, träffade jag egaren af åsnan, som burit dit mig dagen förut, nu väntande på mig vid porten; jag satt upp och återvände till Mesrurs khan, der jag satt af, gaf åsnedrifvaren ett halft guldstycke och sade: kom tillbaka i solgången! Han svarade: vid mitt hufvud lyder jag din befallning.

Jag inträdde i khanen, förtärde min frukost och begaf mig derefter ut för att uppbära betalningen för mina varor, hvarefter jag återvände dit tillbaka. Jag hade för min hustrus räkning låtit tillreda ett stekt lamm och köpt några konfektyrer; nu ropade jag en bärare, beskref för honom det ställe, dit han skulle gå, och lemnade honom hans bärarelön. Derefter sysselsatte jag mig åter med mina angelägenheter, tilldess solen gick ned, då egaren af åsnan kom, och jag medtog femtio guldstycken, inlagda i en duk. När jag kom fram till hennes hus, fann jag, att man der hade sköljt marmorgolfvet och blänkt upp alla kärl af koppar och messing, fyllt lamporna med olja, tändt ljusen, dukat fram aftonmåltiden och slagit upp vinet; och när min hustru såg mig, slingrade hon sina armar kring min hals och sade: du har gjort mig bedröfvad genom din frånvaro! Derefter ställdes borden framför oss, vi spisade, tills vi blifvit mätta, och slafvinnorna togo bort det första bordet, men satte fram vinet. Så sutto vi der och drucko, åto torkad frukt och roade oss ända till midnattstid. Derefter lade vi oss att sofva till morgonen, då jag stod upp, lemnade henne de femtio guldstyckena likasom förut och aflägsnade mig.

Så hade jag fortfarit en lång tid, tilldess jag en morgon vaknade och fann mig icke ega något enda stycke hvarken silfver eller guld, då jag sade vid mig sjelf: detta är ett verk af djefvulen! Och jag upprepade följande verser:

Menniskans glädje fördunklas af fattigdomen, likasom den nedgående solen bortskymmes af moln.
Är den fattige frånvarande, så kommer ingen menniska ihog honom; är han närvarande, få får han icke dela de andras nöjen.

I bazarerna smyger han sig undan, för att icke bli sedd; men på folktomma ställen utgjuter han sina tårar.
Vid Allah, den, som blifvit hemsökt med fattigdom, är en främling bland sina egna närmaste!

Försjunken i sådana tankar, vandrade jag framåt till Bejn el-Kasrejn och begaf mig derifrån till Bab Zuwejleh, der jag fann en stor folksamling, så att hela porten var uppfylld af menniskor, som trängdes der. Efter ödets vilja kom jag utan min egen afsigt att bli skuffad emot en ryttare, så att min hand kom i beröring med hans ficka, i hvilken jag kände en penningpung; denna fattade jag uti och drog fram den ur fickan. Men ryttaren kände, att hans ficka blef lättare, förde sin hand dit och fann ingenting der; han kastade nu en blick på mig, lyfte sin hand med stridsklubban och lät denna falla ned på mitt hufvud. Jag störtade till marken, och folket samlade sig omkring oss, grep ryttarens häst i tygeln och sade: skall du gifva den unga mannen ett sådant slag derföre, att det är trängsel här? Men han ropade till dem och sade: den unga mannen är en tjuf; och jag började rädas, då jag hörde detta. Det omkring mig samlade folket sade: nej, det är en aktningsvärd ung man, och han har ingenting tagit. Några trodde detta, men andra ville icke tro derpå; efter mycket skrikande hit och dit släpade folket mig med sig i afsigt att rycka mig ifrån ryttaren. Enligt ödets bestämmelse kom i detsamma Walin genom porten, tillika med flera andra öfverhetspersoner, och när han såg det omkring mig samlade folket samt ryttaren frågade han: hvad är här å färde? Ryttaren svarade: vid Allah, o emir, denne är en tjuf! Jag hade uti min ficka en blå pung, som innehöll tjugo guldstycken, och han tog pungen, medan jag icke kunde komma ur stället i folkhvimlet. — Hade du någon annan i sällskap med dig? — sporde Walin. Ryttaren svarade: nej! Men Walin ropade åt den förnämsta bland sina tjenare och sade: grip samt undersök honom! Mannen grep mig, jag hade ingen, som tog mig i försvar, och Walin sade: kläd af honom allt, som han har på sig! När detta skett, funno de penningpungen i mina kläder. Walin tog den, räknade penningarna och fann, att de utgjorde tjugo guldstycken, såsom ryttaren hade sagt; då blef han vred och ropade åt sina följeslagare, att de skulle föra mig fram till honom. De åtlydde befallningen, och han sade till mig: tala sanning, unge man! tog du penningpungen? — Jag sänkte mitt ansigte ned mot jorden och tänkte vid mig sjelf: om jag säger, att

jag icke stulit den, så skall det gagna till ingenting, ty han har tagit fram den ur mina kläder; och säger jag, att jag tagit honom, så råkar jag i olycka. Jag lyfte derföre upp mitt hufvud och sade: ja, jag har tagit den. När Walin hörde dessa ord, förvånades han och begärde vittnen; sådana trädde också fram och betygade, att de hört min bekännelse. — Allt detta egde rum vid Bab Zuwejleh. — Derpå gaf Walin skarprättaren befallning att afhugga min högra hand, och han högg af densamma. Men ryttarens hjerta blef rördt af medlidande med mig, och han lade sig ut för mig, att jag måtte få behålla mitt lif, så att Walin frigaf mig och begaf sig bort. Folket stod ändock samladt omkring mig, och man gaf mig vin att dricka; ryttaren räckte mig till och med pungen och sade: du tyckes vara en hygglig yngling, och det passar dig icke att vara tjuf. Jag tog pungen och tilltalade honom med följande verser:

Vid Allah, gode herre, jag var ingen röfvare; icke heller var jag någon tjuf, tro mig, du den bästa bland menniskor!
Men lyckans vexlingar kommo plötsligt öfver mig; ångest, oro och fattigdom blefvo mig öfvermägtiga.
Jag gjorde det icke; men Gud sköt en pil, som stötte oskuldens krona bort ifrån mitt hufvud.

Ryttaren skiljdes derefter från mig, efter det han gifvit mig penningpungen, och äfven jag aflägsnade mig, men svepte först in min hand i ett kläde och stoppade henne i barmen. I helt annan belägenhet än förut och likblek i ansigtet med anledning af allt hvad jag lidit, begaf jag mig till min hustrus boning, der jag ångestfull och bedröfvad kastade mig på bädden. Min hustru varseblef förändringen i mitt yttre och frågade: hvad är det, som vederfarits dig, och hvarföre ser jag dig på detta sätt förändrad? Jag svarade henne: jag har ondt i hufvudet och mår icke väl. När hon hörde detta, blef hon bedröfvad och illamående af bekymmer för mig och sade: plåga icke mitt hjerta, o min herre! Sätt dig upp och lyft ditt hufvud och meddela mig hvad som händt dig denna dag, ty uti dina anletsdrag läser jag en hel lång berättelse. — Tala icke till mig! — återtog jag. Men hon grät och sade: det ser ut, som skulle du hafva tröttnat vid mig, ty ditt uppförande nu är raka motsatsen till det, hvilket du annars brukar iakttaga. Derefter började hon återigen gråta och fortfor att tilltala mig, fastän jag icke gaf henne något svar. Så nalkades natten,

då hon dukade upp något mat för mig; jag vidrörde dock ingenting, ty jag ville icke, att hon skulle se mig äta med venstra handen, utan sade: jag känner för närvarande ingen matlust. Hon återtog: säg mig hvad som händt dig i dag, och hvarför du är så bedröfvad och nedslagen. Jag svarade: jag skall strax berätta dig allt, när jag hunnit lugna mig. Hon bjöd mig då vin och sade: drick! Det skall skingra dina bekymmer! Du måste dricka och tala om allt för mig. Jag svarade: om det måste så vara, så räck mig drycken med din egen hand! Hon fyllde en bägare och drack, fyllde den derefter på nytt och räckte den åt mig. Jag tog bägaren af henne med venstra handen, och medan tårarne runno från mina ögon upprepade jag följande verser:

När Gud vill, att någon olycka skall drabba en menniska, som eger förstånd och hörsel och syn,
Så gör han hennes öron döfva och hennes öga blindt och drager ifrån henne hennes förstånd som ett hårstrå.
Men när han fullbordat sina afsigter med henne, skänker han henne förståndet åter, på det hon hädanefter måtte taga sig till vara.

Efter dessa ord grät jag på nytt; men hon uppgaf ett ljudeligt anskri och sade: hvarföre gråter du? Du har förkrossat mitt hjerta! Och hvarföre fattade du bägaren med venstra handen? — Jag svarade henne: jag har en bulnad på högra handen. — Låt mig se derpå, — sade hon, så skall jag öppna den. — Ännu är det icke tid att öppna den, — svarade jag; — men gör mig inga vidare frågor derom, ty för närvarande vill jag icke visa dig handen. Derefter tömde jag bägaren, och hon fortfor att skänka uti åt mig, tilldess jag blef drucken och insomnade på samma ställe der jag suttit. Nu upptäckte hon, att det icke fanns någon hand på min högra arm, och vid närmare efterforskande fann hon penningpungen med guldet.

Vid denna syn greps hon af en sorg, sådan ingen annan någonsin erfarit; hon led det djupaste hjerteqval för min skull ända till morgonen, då jag vaknade och fann, att hon åt mig tillagat en rätt, bestående af fyra kokade höns, hvilka hon ställde fram för mig. Derefter bjöd hon mig en bägare vin, och jag åt och drack, stoppade penningpungen hos mig och ämnade aflägsna mig, då hon sade: hvart ämnar du taga vägen? Jag svarade: dit och dit för att förjaga något af den ångest, som trycker mitt

hjerta. — Gå icke, — sade hon, — utan sätt dig hellre ned igen! Jag gjorde det, och hon sade nu till mig: har din kärlek för mig stigit till sådan höjd, att du på mig förslösat all din rikedom och för min skull förlorat din högra hand? I sådant fall tager jag dig till vittne emot mig, och äfven Gud är vittne dertill, att jag aldrig skall öfvergifva dig, och du skall sjelf se sanningen af mina ord. — Hon sände genast efter vittnen, och de kommo. Då sade hon till dem: uppsätten mitt äktenskapskontrakt med denna unga man och varen vittnen, att jag erhållit brudgåfvan! De uppfyllde hennes begäran, och derefter sade hon: varen vittnen dertill, att hela min egendom, som förvaras i detta skrin, samt alla mina slafvar och slafvinnor tillhöra denna unga man! De åtogo sig att bevittna denna förklaring; jag mottog hennes förmögenhet, och de aflägsnade sig, efter det de erhållit sin betalning. Nu fattade hon mig vid handen, förde mig in i ett enskildt rum, öppnade ett stort skrin och sade till mig: se efter hvad som finnes i detta skrin? Jag såg efter, och si! skrinet var fullt med hopvirade dukar, och hon sade: detta är din egendom, hvilken jag mottagit af dig. Hvarje gång du gaf mig en duk med femtio guldstycken deri, virade jag ihop den och lade den i detta skrin; tag derföre din egendom, ty Gud har nu gifvit dig densamma åter, och du är nu en rik man. Ödet har hemsökt dig med olycka för min skull, så att du förlorat din högra hand, och denna kan jag omöjligen ersätta dig; om jag kunde bringa mitt lif till offer, så skulle det vara blott en ringa ting, och ditt ädelmod skulle ändock alltid öfverträffa mitt. Hon tillade: tag nu din egendom i besittning! Jag gjorde så, och hon förflyttade innehållet i sitt skrin till mitt och lade sin egendom till min, som jag gifvit henne. Mitt hjerta blef åter fröjdefullt, min ångest upphörde; jag nalkades samt kysste henne och gjorde mig glad genom att dricka tillsammans med henne. Derefter sade hon på nytt: du har uppoffrat hela din förmögenhet och din hand af kärlek till mig, och huru skall jag kunna ersätta dig? Vid Allah, om jag gåfve mitt lif af kärlek till dig, så vore det blott en ringa ting, och jag skulle ändock icke motsvara dina anspråk på mig. — Nu skref hon ett gåfvobref, som till mig öfverflyttade allt hennes husgeråd och hennes nipper af guld och ädelstenar, tillika med hennes hus och andra egodelar; och hon tillbragte denna natt i bedröfvelse för min skull, sedan hon fått höra min berättelse om allt, som vederfarits mig.

Sedan lefde vi tillsammans icke fullt en månad, under hvilken tid hon

blef mer och mer svag och sjuklig; och femtio dagar hade knappt förflutit, förrän hon räknades bland invånarne i en annan verld. Jag anordnade hennes begrafning och nedlade hennes kropp i jorden, lät hålla läsningar i Korån för henne, utdelade en ansenlig summa i almosor för hennes skull och skiljdes slutligen från hennes graf. Jag fann, att hon varit i besittning af stor rikedom, af hus och jord, och bland hennes egendom befunno sig äfven de sesam-magasiner, af hvilka jag sålt ett till dig. Under hela denna tid har jag icke kunnat göra upp med dig, emedan jag varit upptagen med försäljningen af det återstående, för hvilket jag ännu icke uppburit fulla betalningen. Nu önskade jag, att du icke ville sätta dig emot det, som jag ämnar säga dig, eftersom jag spisat tillsammans med dig: jag skänker dig betalningen för den sesam, som är i dina händer. — Detta, som jag nu berättat dig, är orsaken dertill, att jag nyttjat venstra handen vid måltiden.

Jag svarade: du har mot mig ådagalagt största godhet och ädelmod, — och han svarade derpå: du skall med mig resa till mitt land, ty jag har inköpt varor från Kairo och Alexandria. Vill du följa med mig? Jag svarade: ja! och lofvade, att jag skulle vara redo första dagen i nästföljande månad. Jag sålde följaktligen allt hvad jag egde, uppköpte varor för beloppet och reste med den unga mannen till detta ditt land, der han sålde sina varor och köpte andra i deras ställe, hvarefter han återvände till landet Egypten. Men det blef mitt öde att stadna qvar här och att under frånvaron från mitt fädernesland erfara det, som händt mig denna natt. — Är icke, o tidens konung, detta mer underbart än händelsen med den puckelryggige?

Konungen svarade: ni skolen bli hängda, ingen undantagen. — Men nu trädde sultanens hofinköpare fram till konungen och sade: om du tillåter mig, skall jag berätta någonting, som jag händelsevis hörde, strax inan jag fann den puckelryggige, och, om detta är mer underbart än det, som beträffar honom, vill du då skänka oss våra lif? — Konungen svarade: berätta! — och han började som följer.

Den Kungliga Hofinköparens Berättelse.

Jag befann mig förlidne natt i ett sällskap, der man föranstaltat en läsning af Korån, för hvilket ändamål lärarne i religionen och lagen blifvit församlade; och när läsningen var slutad, framdukade tjenarne en mål-

tid, i hvilken det bland andra rätter äfven fanns en soppa kallad zirbadjeh. Vi flyttade oss till bordet för att förtära denna rätt; men en af sällskapet drog sig tillbaka och vägrade att spisa deraf: vi besvuro honom derom; men han svor, att han icke skulle äta, och när vi på nytt trugade honom, sade han: trugen mig icke; jag har redan fått lida tillräckligt för det jag ätit af detta slags rätt. Och när vi hade slutat, sade vi till honom: vid Allah, säg oss orsaken, hvarföre du icke vill äta af denna soppa! Han svarade: orsaken är den, att jag icke kan äta deraf, om jag icke tvår mig fyratio gånger med alkali och fyratio gånger med sjögräs och fyratio gånger med tvål, inalles etthundradetjugo gånger. Då befallde värden sina tjenare att inskaffa vatten och annat, som mannen behöfde; han tvådde sina händer på sätt han sagt och gick fram till bordet, ehuru med motvilja, tog plats, sträckte fram händerna, likasom hade han varit rädd, tog för sig af soppan och började äta, medan vi betraktade honom med yttersta förvåning. Hans hand darrade, och när han sträckte fram henne sågo vi, att tummen derpå var afskuren, och att han icke hade mer än fyra fingrar. Vi sade derföre till honom: vi besvärja dig vid Allah att berätta oss, huruledes din tumme blifvit på detta sätt stympad; är han så skapad af Gud, eller har han blifvit sådan genom någon olycka, som träffat dig? — O mina bröder, — svarade han, — icke allenast denna tumme har jag förlorat, utan äfven tummen på andra handen; och bägge mina fötter sakna likaledes stortån; ni kunnen sjelfva se det! Med dessa ord visade han oss stumpen af tummen på andra handen, hvilken vi funno lika med den högra, och på hans fötter saknades likaledes stortårna. Vid åsynen af detta stegrades vår förvåning, och vi sade till honom: vi längta att få höra din historia och din berättelse om orsaken, hvarföre dina tummar och dina stortår blifvit afhuggna, äfvensom skälet, hvarföre du tvår dina händer etthundradetjugo gånger. Han berättade:

Veten, att min fader var en rik köpman, den förnämsta bland köpmännen i staden Baghdad uti khalifen Harun Er-Rashids dagar; men han var en stor vindrinkare och älskare af musik, och när han dog, lemnade han mig ingenting i arf. Jag begrof honom och lät läsningar ur Korån hållas på hans graf; men sedan jag sörjt honom i fyratio dagar och nätter, öppnade jag hans handelsbod och fann, att han deri efterlemnat blott få varor, men att hans skulder voro stora; icke desto mindre lyckades jag förmå hans borgenärer till att vänta, lugnade dem, började sjelf köpa och

handla från vecka till vecka samt betalade på detta sätt borgenärerna hvad de hade att fordra.

På detta sätt gick 'en ansenlig tid förbi, under hvilken jag betalade min faders skulder och ökade mitt eget kapital. När jag en dag satt i boden, varseblef jag en ung dame, den skönaste, som mitt öga någonsin skådat; hon var öfversållad med dyrbara prydnader, red på en åsna med en slaf framför sig och en bakom sig, stadnade med åsnan vid ingången till bazaren och trädde in dit, följd af en eunuch, som sade till henne: o min herrskarinna, träd in der, men låt ingen veta hvem du är, på det du icke måtte upptända förtrytelsens brand emot oss! Eunuchen meddelade henne derjemte ytterligare varningar. Vid en öfverblick af köpmännens bodar fann hon ingen bättre försedd än min, och när hon anlände midt utanför denna med eunuchen efter sig, satte hon sig ned på bänken vid min bod och helsade mig; aldrig hade jag hört ett uttal, mer ljuft än hennes, eller ord, mer välljudande än dessa. Derefter drog hon undan slöjan från sitt ansigte, då jag på henne kastade en blick, som aftvang mig en suck; mitt hjerta blef snärjdt af kärlek till henne, jag fortfor en lång stund med att kasta beundrande blickar på hennes ansigte och uttalade dervid följande bägge verser:

Säg till skönheten i den ljusblå slöjan: döden skulle i sanning vara för mig en välkommen befriare från de plågor, du tillskyndat mitt hjerta.
Förunna mig ett besök, på det jag måtte lefva! Se, jag sträcker fram min hand och begär en ynnest af dig!

När jag slutat, besvarade hon mina verser på följande sätt:

Måtte jag förlora mitt hjerta, om det upphör att älska dig! Ty mitt hjerta älskar sannerligen ingen annan än dig.
Om mitt öga hvilar på någon annans behag än dina, måtte då synen af dig aldrig fröjda mig mer, sedan vi en gång blifvit åtskiljda från hvarandra!

Derefter sade hon till mig: yngling, har du några vackra tyger! O min herrskarinna, — svarade jag, — din slaf är en fattig man; men vänta, tilldess de öfriga köpmännen öppna sina bodar, så skall jag skaffa dig hvad du önskar. Försänkt i ett haf af kärlek och förledd af min passion, fortfor jag sålunda att samtala med henne, tilldess köpmännen öppnat sina bodar, då jag stod upp och anskaffade allt, hvad hon behöfde, mot ett pris af femtusende silfverstycken. Hon lemnade alltsammans åt eunuchen,

som tog det, hvarefter de bägge lemnade bazaren. Slafvarne förde fram mulåsnan åt henne, och hon satt upp, utan att säga mig, hvem hon var, hvarom icke heller jag sjelf af undseende ville fråga henne, och på detta sätt blef jag hos köpmännen ansvarig för varorna samt åsamkade mig en skuld af femtusen silfverstycken.

Jag begaf mig hem, berusad af kärlek till henne; man satte fram måltiden för mig, och jag åt något litet; men tankarne på hennes skönhet och behag afhöllo mig från att förtära mera. Jag ville sofva, men sömnen flydde mina ögon; och i detta tillstånd förblef jag en hel vecka. Köpmännen begärde sina penningar af mig; men jag förmådde dem att vänta ännu en vecka, efter hvars förlopp damen kom tillbaka, ridande på mulåsnan samt åtföljd af en eunuch och två andra slafvar. Hon helsade mig och sade: o min herre, vi hafva varit tröga med att betala dig för tygerna; skaffa nu hit penningevexlaren och tag emot dina penningar! Penningevexlaren kom, och eunuchen gaf honom penningarna, hvilka jag mottog; derefter satt jag och samtalade med henne, tilldess köpmännen öppnade sina bodar, då hon sade till mig: förskaffa mig det och det! Jag skaffade hvad hon önskade hos köpmännen, och hon mottog varorna samt aflägsnade sig, utan att till mig säga någonting om priset. När hon var borta, ångrade jag derföre hvad jag gjort, ty jag hade skaffat henne varor till ett värde af tusen guldstycken; och så snart hon försvunnit undan mina ögon, sade jag vid mig sjelf: hvilken besynnerlig kärlek är icke detta? Hon har lemnat mig femtusen silfverstycken och tagit varor för tusen stycken guld! Jag befarade, att slutet skulle bli min egen ruin och för andra förlust af deras egendom samt tänkte: köpmännen känna ingen annan än mig, och denna qvinna är kanske blott en bedragerska, som narrat mig med sin skönhet och sina behag; hon såg, att jag var ung, derföre dref hon sitt spel med mig, och jag frågade henne icke en gång, hvar hon bodde.

Min bekymmersamma belägenhet fortfor, och hennes frånvaro räckte längre än en månad. Under tiden begärde köpmännen sina penningar af mig och ansatte mig, så att jag nödgades utbjuda all min egendom till salu och befann mig på förderfvets brant; men under det jag satt fördjupad i tankar, steg hon helt oförtänkt ned ifrån sin mulåsna vid ingången till bazaren och kom fram till mig. Så snart jag blef henne varse, upphörde all min ängslan, och jag glömde min oro. Hon nalkades, tilltalade mig i vänliga ordalag och sade: tag hit vågskålarna och väg dina

penningar! Hon betalade mig nu priset för de varor, som hon tagit, och ränta derutöfver samt roade sig med att vidare tala med mig, medan jag knappt visste till mig af glädje och lycksalighet. Hon frågade mig: har du någon hustru? Jag svarade: nej; jag är icke bekant med något fruntimmer; och jag grät. Då frågade hon: hvi gråter du? Och jag svarade: det var en tanke, som rann mig i sinnet. Jag tog derpå några guldstycken, gaf dem åt eunuchen och bad honom om hans bemedling i denna sak; men han skrattade och sade: hon är mer kär i dig än du i henne, och hon behöfver icke tygerna, utan har köpt dem endast för din skull. Gör du henne hvilket förslag, som du behagar; hon skall icke göra några invändningar mot det, som du ämnar säga henne. Hon såg, att jag gaf guldet åt eunuchen, vände tillbaka och återtog sin plats; och jag sade till henne: ådagalägg godhet mot din slaf och förlåt mig det, som jag ämnar säga! Nu gjorde jag henne bekant med mitt hjertas känslor; min förklaring behagade henne, hon lyssnade till mitt förslag och sade: denna eunuch skall komma med ett bref från mig; gör du som han säger dig! Derefter stod hon upp och red bort.

Jag begaf mig till köpmännen och lemnade dem deras penningar. Alla hade de sin fördel, dock icke jag; ty, när hon skiljts från mig, sörjde jag öfver afbrottet i vårt umgänge, och hela den följande natten var jag icke i stånd att sofva en blund; men få dagar derefter kom hennes eunuch tillbaka, och jag mottog honom med aktningsbetygelser samt gjorde honom frågor om hans herrskarinna. Han svarade: hon är sjuk, — och jag sade till honom: gif mig några närmare upplysningar om henne. — Han svarade: vår herrskarinna Zubejdeh, Harun Er-Rashids gemål, har uppfostrat denna flicka, och hon är en bland hennes slafvinnor. Hon har af sin matmoder begärt tillstånd att få vara ute och komma tillbaka efter eget behag samt fått denna sin önskan beviljad. På detta sätt har hon blifvit furstinnans närmaste förtrogna, talat med henne om dig och begärt, att hon måtte gifva dig henne till man; men Zubejdeh svarade: det vill jag icke göra, innan jag fått se den unga mannen; och om han hyser kärlek för dig, skall jag gifva dig honom till hustru. Det är derföre vår önskan att genast föra dig in i palatset; om du kommer derin, utan att någon vet af din närvaro der, så skall du lyckligt fullborda ditt giftermål med henne; men om ditt förehafvande blir upptäckt, kommer du att förlora ditt hufvud. Hvad menar du sjelf derom? — Jag svarade: godt!

Jag vill följa med dig och afvakta det, som der kan vederfaras mig. — Så snart nästa natt kommer, — sade eunuchen, — bör du begifva dig till den moské, som furstinnan Zubejdeh låtit bygga vid stranden af Tigris; der skall du göra din bön och tillbringa natten. — Jag skall gerna och med nöje efterkomma din befallning, — sade jag.

När det blef natt, begaf jag mig i enlighet härmed till moskéen och förrättade min bön samt tillbragte natten derstädes; men så snart det dagades, blef jag varse två eunucher, som nalkades i en liten båt, hvilken innehöll tvenne kistor, dem de buro in i moskéen. Derefter aflägsnade sig den ena af dem, men den andra stadnade qvar; jag betraktade honom med uppmärksamhet, och si! det var densamma, som varit bemedlare mellan oss, och kort derefter kom fruntimret, min handelskund, dit till oss. Jag gick henne till mötes, då hon nalkades till mig och omfamnade henne! Hon kysste mig och grät; men sedan vi samtalat en stund, lät hon mig lägga mig uti en af kistorna och låste igen densamma efter mig. Slafvarne kommo nu med en hel mängd tyger, med hvilka de fyllde de öfriga kistorna, hvilka äfvenledes igenlåstes och nedfördes till båten tillika med den kistan, hvari jag befann mig. Fruntimret följde med, och sedan både hon och kistorna kommit om bord, grepo slafvarne till årorna och rodde fram till den ädla furstinnan Zubejdehs palats. Nu började kärleksruset dunsta bort hos mig och lemna rum för eftertanken; jag ångrade hvad jag gjort och bad Gud om befrielse från min farliga belägenhet.

Imellertid hade de anländt till Khalifens Port, der de lade till, förde alla kistorna i land och buro dem in i palatset. Men höfdingen för dörrvaktarne, som sofvit, då de anlände, blef nu väckt genom ljudet af deras röster och ropade till fruntimret: kistorna skola öppnas, på det jag måtte få se hvad som är uti dem! — hvarefter han steg upp och lade sin hand på den kista, uti hvilken jag var gömd. Mitt förstånd öfvergaf mig, mitt hjerta ville nästan spränga mitt bröst, och mina lemmar darrade; men fruntimret sade: dessa kistor tillhöra furstinnan Zubejdeh, och om du öppnar dem eller rifver om uti dem, skall hon bli vredgad på dig, och då är det förbi med oss alla. De innehålla ingenting annat än tyger, färgade med olika färger, utom denna kista, på hvilken du lagt din hand; deri finnas äfven några flaskor fyllda med vatten från brunnen Zemzem i Mekka, och om något af vattnet rinner ut på tygerna, så skall det förderfva deras färgglans. Nu har jag varnat dig; sjelf må du bestämma ditt hand-

lingssätt. Gör nu huru du vill! — När han hörde dessa ord, sade han: tagen kistorna och fortsätten er väg! Eunucherna lyfte genast upp dem på sina axlar och begåfvo sig, åtföljda af fruntimret, inåt palatset med dem; men plötsligen hörde jag en röst, som ropade och sade: khalifen! khalifen!

Mitt förstånd hotade att öfvergifva mig, jag fick magplågor af förskräckelse, jag tyckte mig nära döden, och mina lemmar darrade och skakades. Khalifen ropade till fruntimret och frågade: hvad är detta för kistor? Hon svarade: o min herre (måtte Gud utvidga ditt välde!), dessa kistor innehålla kläder, tillhörande furstinnan Zubejdeh. — Öppna dem! — befallde khalifen. — Jag vill se kläderna. — När jag hörde detta, var jag öfvertygad om min död. Fruntimret kunde icke sätta sig emot hans befallning; men hon invände: de Rättroendes Beherrskare, i dessa kistor finnes ingenting annat än kläder, tillhörande furstinnan Zubejdeh, och hon har befallt mig att icke öppna dem för någon. Icke desto mindre fortfor khalifen: kistorna måste öppnas, ingen enda undantagen; jag vill se hvad som finnes uti dem; — och med detsamma befallde han eunucherna att bära fram dem till honom. Jag var nu öfvertygad derom, att min död var nära. De buro kista efter kista fram till honom, öppnade dem alla och läto honom undersöka deras innehåll; när de buro fram den kista, hvari jag befann mig, tog jag farväl af lifvet och beredde mig till döden. Men just som eunucherna gjorde sig redo att öppna kistan, sade fruntimret: de Rättroendes Beherrskare, denna kista innehåller sannerligen sådant, som tillhör oss fruntimmer särskildt, och det är derföre lämpligt, att den öppnas i furstinnan Zubejdehs närvaro. När khalifen hörde detta, befallde han eunucherna att bära alla kistorna in i det inre af palatset. Fruntimret befallde skyndsamligen två eunucher att bära bort den kistan, hvari jag låg gömd; de förde henne till ett inre rum och gingo genast bort igen. Nu öppnade hon kistan och gaf mig ett tecken att stiga derur. Jag efterkom vinken och smög mig in i ett afstängdt rum strax derinvid, hvars dörr hon låste igen efter mig, hvarefter hon äfven tillslöt kistan. Sedan eunucherna kommit in med alla kistorna, öppnade hon dörren till det rum, dit jag smugit mig in, och sade: du har ingenting att befara. Måtte Gud förfriska dina ögon! Kom nu och följ med mig, på det du måtte få den lyckan att kyssa jorden inför furstinnan Zubejdeh.

Jag följde naturligtvis med henne och varseblef tjugo andra qvinnor, högbarmade jungfrur, och midt ibland dem befann sig furstinnan Zubejdeh, som knappt förmådde gå, så tunga voro de klädningar och prydnader, med hvilka hon var belastad. När hon nalkades, lemnade slafvinnorna rum för mig; jag trädde fram och kysste golfvet inför henne. Hon gaf mig ett tecken att sitta ned; jag tog plats, och hon begynde göra mig frågor om mitt stånd och härkomst; alltsammans besvarades af mig på sådant sätt, att hon fann behag deri och sade: vid Allah, de omsorger vi slösat på denna flickas uppfostran, hafva icke varit förgäfves. Derefter sade hon till mig: vet, att denna flicka är af mig lika högt älskad som skulle hon vara mitt eget barn; hon blir nu af Gud anförtrodd åt din omvårdnad. Jag kysste återigen golfvet inför henne, i mitt hjerta glad öfver att flickan skulle bli min hustru; och furstinnan befallde mig att stadna tio dagar hos dem. Jag lydde befallningen och förblef der i tio dagar, men fick under denna tid icke se den minsta skymt af flickan; andra af slafvinnorna förde till mig mat vid måltidstimmarna, som skulle de varit mina tjenarinnor. Efter de tio dagarnas förlopp begärde furstinnan Zubejdeh af sin gemål, de Rättroendes Beherrskare, tillåtelse att gifta bort sin slafvinna; han biföll hennes begäran och befallde, att tiotusen guldstycken skulle gifvas åt bruden.

Furstinnan Zubejdeh sände efter kadi och vittnen; man skref mitt och jungfruns äktenskapskontrakt, hvarefter slafvinnorna tillredde sötsaker och utsökta rätter samt fördelade dem i alla rummen. Så förflöto ytterligare tio dagar; och sedan de tjugo dagarne gått till ända, fördes jungfrun i badet, och skulle jag derefter bli förd till henne som hennes make. Derpå framdukades för mig en yppig måltid, deribland äfven en skål med zirbadjehsoppa, sockrad och parfymerad med rosenvatten, hvilket stått på muskus; i skålen lågo derjemte flera slags läckert tillagade foglar och en mängd andra läckerheter, på hvilka jag icke hade någon reda, och, vid Allah! när detta sattes fram för mig, började jag genast med soppan, åt deraf, tilldess jag blifvit mätt, och torkade min hand, men glömde att två mig om händerna. Jag satt qvar, tills det blef mörkt, då slafvinnorna tände ljusen. Nu nalkades sångerskorna med sina tamburiner, bruden omkläddes och guld utdelades, under det hon fördes omkring genom hela palatset; men derefter ledsagades hon inför mig, och man afklädde henne hennes öfverklädning. Så snart jag blifvit ensam med henne, kastade jag

mina armar kring hennes hals, utom mig af glädje öfver vår förening, på hvilken jag knappast kunde tro. Men i detsamma kände hon, att min hand luktade zirbadjeh, och uppgaf genast derefter ett ljudeligt anskri, som lockade slafvinnorna in i rummet från alla håll.

Jag kände mig häftigt uppskakad och visste icke, hvad detta skulle betyda. De i rummet inkomna slafvinnorna sade till henne: hvad har händt dig, o vår syster? — hvarpå hon svarade med ljudelig röst: befria mig från den här galningen, hvilken jag inbillade mig vara en man med förstånd! Hvilken anledning har du att anse mig för galen? — frågade jag. — Du galning, — återtog hon, — hvarföre har du ätit zirbadjeh och icke tvått din hand? Vid Allah, jag vill ingenting hafva att skaffa med dig till straff för din brist på sundt förstånd och din vämjeliga osnygghet. Med dessa ord lossade hon från sin sida en piska och slog mig dermed på ryggen, tilldess jag blef sanslös af slagens våldsamhet. Derefter yttrade hon till de andra flickorna: fören honom inför stadens ordningsman, på det denne måtte afhugga den af hans händer, med hvilken han ätit zirbadjeh, och hvilken han icke tvättat efteråt. När jag hörde detta, utropade jag: det finnes ingen kraft och magt annat än hos Gud allena! Ämnar du låta afhugga min hand, för det jag ätit zirbadjeh och försummat att tvätta den? — Och jungfrurna, som stodo omkring oss, bönföllo hos henne och sade: o vår syster, var icke vred på honom för det, som han nu brutit! Men hon svarade: vid Allah, någonting måste jag skära bort från hans händer och fötter! Dermed gick hon bort och visade sig icke för mig på tio dagar; men efter deras förlopp kom hon tillbaka till mig och sade: du svartansigte, är jag dig icke värdig? Hur vågade du äta, utan att två din hand? — Hon ropade på slafvinnorna, som bakbundo mina händer; och hon grep en skarp rakknif samt afskar bägge mina tummar och bägge mina stortår, såsom j sen, vänner; och jag afsvimmade. Derefter strödde hon på mina sår ett pulver, som hämmade blodflödet; och jag sade: jag skall icke äta zirbadjeh så länge jag lefver, utan att två mina händer fyrtio gånger med alkali och fyrtio gånger med sjögräs och fyrtio gånger med tvål; — och hon fordrade af mig en ed, att jag icke skulle äta denna rätt, utan att två mina händer på det sätt, jag nyss sagt. Detta är skälet, hvarföre jag skiftade färg, när zirbadjehsoppan här sattes fram, ty jag tänkte då vid mig sjelf: denna rätt var orsaken dertill, att

mina tummar och stortår blefvo afskurna; — och när jag trugades af er, blef jag nödsakad till att hålla den ed, som jag hade svurit.

Jag tilltalade honom derpå (så fortfor Sultanens hofinköpare): säg oss, hvad som derefter hände dig? Han svarade: när jag aflagt denna ed, blef hon blidkad, och jag återvann hennes ynnest, och vi lefde lyckliga tillsammans en lång tid, efter hvars förlopp hon sade: folket i khalifens palats vet icke, att du vistats här hos mig, och ingen främmande man har kommit härin annat än du, ehuru äfven du icke skulle hafva kommit hit utan furstinnan Zubejdehs bistånd. Derefter lemnade hon mig femtiotusen guldstycken och sade: tag detta guld och gack ut samt köp oss ett rymligt hus! Jag gick och köpte ett vackert, rymligt hus, dit jag flyttade alla de rikedomar, som hon egde, och allt det, som hon samlat, tillika med hennes kläder och dyrbarheter. — Så förhåller det sig med mina afskurna tummar och tår. — Vi fortsatte vår måltid (tillade Sultanens hofinköpare) och skiljdes åt; derefter tilldrog sig händelsen med den puckelryggige. Detta är allt hvad jag har att berätta, och frid vare med dig!

Konungen sade: detta var icke mer roande än händelsen med den puckelryggige; ja, hvad som händt den puckelryggige, är mer sällsamt än detta, och ni skolen bli korsfästa allihop. — Då trädde Juden fram, kysste golfvet och sade: o tidens konung, jag skall berätta dig en händelse, mer underbar än tilldragelsen med den puckelryggige. Och konungen sade: berätta! Hvarpå han begynde som följer:

Den Judiska Läkarens Berättelse.

Den mest underbara bland de händelser, som tilldragit sig med mig i mina dagar, är följande: jag vistades i Damask, der jag lärt och utöfvat min konst; under det jag sysselsatte mig dermed, infann sig en dag en hvit slaf från stadens ståthållares hus, hvilken kallade mig dit, då jag genast följde med honom. Jag inträdde och blef vid öfra ändan af en stor sal varse en soffa af alabaster med deri inlagda guldplåtar, på hvilken det låg en sjuk man; han var ung och så ädel och skön till utseendet, att han icke egde sin like. Jag satte mig vid hans hufvudgärd och bad en tyst bön för hans återställande till helsan, då han blickade åt mig med ögonen. Jag yttrade nu till honom: o min herre, räck mig din hand! — hvarpå han sträckte fram sin venstra hand, öfver hvilket jag blef förvånad, så att jag sade vid mig sjelf: hvilken inbilskhet! Jag kände icke desto

mindre hans puls, föreskref någonting åt honom och fortfor att besöka honom tio dagar efter hvarandra, tilldess han återvunnit sina krafter. Då gick han i badet, tvådde sig och kom derut igen; ståthållaren lät gifva mig en vacker hedersklädning och utnämde mig till uppsyningsman vid sjukhuset i Damask. Men när jag gick med honom i badet, hvarifrån alla andra besökande blifvit bortvisade, på det vi skulle få vara ensamma der, och tjenarne kommit med kläderna samt tagit bort dem, hvilka han afklädt sig inne i badet, då blef jag varse, att hans högra hand blifvit afhuggen; jag förvånades öfver denna syn och beklagade honom; men vid en blick på hans kropp varseblef jag märken efter slag med spön, hvilket ännu mer väckte min förundran. Då vände sig den unga mannen till mig och sade: o du, denna tids första läkare, var icke förvånad öfver det, som du ser på mig! Jag skall berätta dig allt, när vi lemnat badet. — Och när vi gått derifrån, kommit till hans hem, förtärt något litet och hvilat oss, sade han: skulle det roa dig att sitta en stund i matsalen? Jag svarade: ja! och han befallde slafvarne att bära upp det behöfliga dit samt att steka ett lamm och skaffa oss något frukt. Slafvarne verkställde befallningen, de kommo med frukten, och när vi ätit, sade jag till honom: berätta mig hvad som vederfarits dig! Han svarade: o läkare, lyssna till berättelsen om det, som tilldragit sig med mig!

Vet, att jag är ett barn af Mosul. Min farfader lemnade vid sin död efter sig tio barn af mankön, bland hvilka min fader var ett; han var den äldsta bland dem, och de vexte alla upp samt gifte sig; och min fader blef välsignad med mig; men ingen af hans nio bröder blef välsignad med barn. Så vexte jag upp bland mina farbröder, som alla funno sin glädje uti mig; och när jag uppnått manliga år, var jag en dag tillika med min fader uti den förnämsta moskéen i Mosul. Detta skedde på en fredag; vi förrättade de öfliga bönerna, och allt folket gick, med undantag för min far och mina farbröder, hvilka sutto och samtalade om det underbara i främmande länder och om flera utländska städers märkvärdigheter, tilldess de slutligen äfven kommo att tala om Egypten. Då sade en af mina farbröder: resande försäkra, att det på jorden icke skall finnas något skönare land än Egypten med dess Nilflod, — och min fader tillade: den, som icke har sett Kairo, har ingenting sett af verlden; jorden der är af guld, Nilen är ett underverk, qvinnorna äro lika de svartögda jungfrurna i paradiset, husen äro palatser, luften är mild, mer välluktande än doften från

aloëträdet och fröjdar hjertat, och huru kan väl Kairo vara annorlunda, eftersom det är verldens hufvudstad? Om j fingen se dess trädgårdar en aftonstund (fortfor han), när qvällens skuggor breda ut sig öfver dem, så skullen j se ett underverk och med hänförelse öfverlemna er åt dettas behag.

När jag hörde dessa beskrifningar öfver Egypten, samlades min själs alla föreställningar på detta land, och sedan de begifvit sig hem till sig, tillbragte jag en sömnlös natt, så stor var min längtan att komma dit, och hade hvarken mat eller dryck längre något behag för mig. Få dagar efteråt redde sig mina farbröder till en resa dit, och jag begärde med tårar af min fader tillåtelse att få följa dem, så att han anskaffade ett förråd af varor för min räkning och lät mig resa i deras sällskap; dock sade han till dem: låten honom icke följa med till Egypten, utan lemnen honom i Damask, att han der må sälja sina varor! Jag tog afsked af min fader, och vi reste ifrån Mosul och fortsatte vår färd, tilldess vi kommo till Aleppo, der vi stadnade några dagar, hvarefter vi åter fortsatte resan till Damask, hvilket vi funno vara en stad med träd och floder, frukter och foglar, likasom skulle det varit ett paradis, innehållande frukter af alla slag. Vi togo in uti en khan, och mina farbröder stadnade der, tilldess de hade sålt och köpt; de sålde likaledes mina varor och vunno på hvarje silfverstycke fem, så att jag blef ganska belåten med min vinst. Derefter lemnade mina farbröder mig och fortsatte resan till Egypten; men jag stadnade qvar och tog min boning i ett vackert hus, skönare än någon tunga kan beskrifva, och erlade jag i månatlig hyra två guldstycken.

Här gjorde jag mig glada dagar med ätande och drickande samt slösade bort de penningar, jag hade i min ego. När jag en dag satt vid dörren till min bostad, nalkades till mig ett ungt fruntimmer, klädt uti en drägt, så dyrbar, att jag aldrig sett någon dyrbarare, och jag erbjöd henne att stiga in, hvilket hon också gjorde utan den ringaste tveksamhet; jag var förtjust öfver hennes beredvillighet och stängde igen dörren efter oss bägge. Nu afhöljde hon sitt ansigte och aflade sin slöja, då jag fann henne vara så öfverraskande skön, att kärleken tog mitt hjerta i besittning; jag gick genast ut och köpte hem en måltid, bestående af de läckraste rätter och frukter samt annat, som kunde vara passande att bjuda henne, hvarefter vi spisade och skämtade tillsammans. Derpå drucko vi, tilldess vi blefvo berusade och föllo i en sömn, som varade ända till mor-

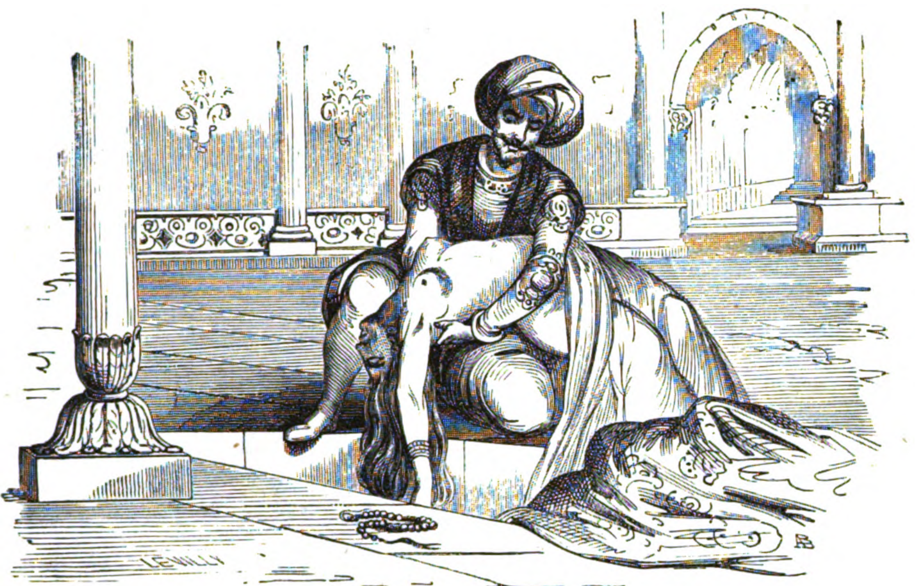
gonen, då jag gaf henne tio guldstycken. Men hon svor, att hon icke ville mottaga dem af mig, och sade: vänta mig åter, o min älskade, efter förloppet af tre dagar; vid solnedgången skall jag vara hos dig, och du skall för dessa guldstycken åt oss tillreda en måltid, liknande den, som vi hade i går. Med dessa ord gaf hon mig tio guldstycken och aflägsnade sig; men mitt förstånd följde med henne. Efter tre dagars förlopp kom hon tillbaka, klädd i broderade tyger och nipper samt andra grannlåter, ännu dyrbarare än dem, som hon haft förra gången. Före hennes ankomst hade jag anskaffat allt, som behöfdes, och vi åto och drucko samt insomnade, likasom förra gången; på morgonen gaf hon mig åter tio guldstycken och lofvade att komma tillbaka efter ytterligare tre dagar. Jag anskaffade sålunda allt, som erfordrades, och efter de tre dagarnas förlopp kom hon, klädd uti en ännu dyrbarare drägt än de bägge första gångerna och sade till mig: o min herre: är jag skön? — Ja, i sanning! svarade jag. — Vill du tillåta mig, — fortfor hon, — att taga med mig en ungmö, som är ännu skönare än jag och yngre än jag, på det hon måtte få göra sig en glad stund med oss, och vi tillbringa en glad stund med henne? Hon har nämligen bedt mig att få följa med och tillbringa natten tillsammans med oss. — Med dessa ord gaf hon mig tjugo guldstycken och begärde, att jag skulle anskaffa en ännu rikligare måltid, emedan den andra flickan skulle följa med henne, hvarefter hon tog afsked och aflägsnade sig.

På fjerde dagen anskaffade jag allt, som erfordrades, likasom vanligt, och kort efter solens-nedgång anlände hon, åtföljd af ett i en slöja insvept fruntimmer, och de trädde in och satte sig ned. Jag var glad, tände ljusen och välkomnade dem med nöje och förtjusning. Nu aftogo de sina yttre plagg, och då den obekanta flickan afhöljde sitt ansigte, fann jag, att hon liknade fullmånen; aldrig hade jag sett skönare varelse. Jag stod genast upp och dukade fram måltiden åt dem; vi åto och drucko, medan jag alltjemt smekte den främmande flickan, fyllde vinpokalen åt henne och drack med henne, hvilket allt väckte min äldre bekantskaps hemliga svartsjuka. — Vid Allah, — sade hon, — denna flicka är i sanning skön! Är hon icke mer förtjusande än jag? — Jo visserligen, — var mitt svar. — Kort derefter insomnade jag, och när jag vaknade på morgonen, fann jag min hand fuktig af blod. Jag slog upp ögonen och varseblef, att solen redan gått upp, hvarföre jag försökte att väcka flickan, min nya sängkamrat; men då rullade hennes hufvud löst ifrån kroppen. Den andra flic-

kan var borta, och jag slöt deraf, att hon gjort detta utaf afundsjuka. Sedan jag besinnat mig en stund, stod jag upp, klädde af mig och gräfde uti huset en grop, hvarf jag lade den mördade flickan, hvars qvarlefvor jag betäckte med jord och deröfver med golfvets marmorskifvor, hvilka jag lade till rätta som förut. Derpå klädde jag mig åter, tog med mig det återstående af mina penningar, begaf mig ut och till husets egare, hvilken jag betalade ett års hyra med det tillägg, att jag ämnade resa till mina farbröder i Egypten.

Jag reste sålunda till Egypten och träffade der mina farbröder, hvilka blefvo glada öfver min ankomst. De hade afslutat försäljningen af sina varor, och de sade till mig: hvad är orsaken att du kommer hit? Jag svarade: jag längtade så mycket efter er, och jag fruktade, att mina penningar icke skulle räcka till. — Ett helt års tid stadnade jag der hos dem och njöt af nöjena i Egypten och på dess Nilflod. Jag sparade icke på det återstående af mina penningar, utan slösade med dem på ätande och drickande, tills den tiden nalkades, då mina farbröder skulle resa; men då gömde jag mig undan dem. De sade: sannolikt har han rest före oss och återvändt till Damask, — samt begåfvo sig å väg. Då kom jag fram ur mitt gömställe och qvarstadnade i Kairo tre år, förstörande mina penningar, tilldess knappt någonting var öfrigt. Under tiden hade jag likväl hvarje år sändt hyran för huset i Damask till dess egare; men efter de tre årens slut blef mitt hjerta bedröfvadt, ty allt, som ännu återstod i min ego, var blott den summa, hvartill årshyran steg.

Jag reste derföre tillbaka till Damask och stadnade der i mitt förhyrda hus. Egaren var glad att återse mig, och jag gick in, renade det från blodet efter den mördade flickan och hittade under en kudde, som jag lade i ordning, det halsband, som hon burit samma natt hon blef mördad. Jag tog upp det, undersökte det och grät en stund. Derefter stadnade jag hemma tvänne dagar; men på tredje dagen gick jag i bad och bytte om kläder. Nu hade jag inga penningar qvar; en dag gick jag till bazaren, der jag (på djefvulens ingifvelse, och på ödets bestämmelse skulle gå i fullbordan) lemnade juvelhalsbandet åt en mäklare. Han stod upp för mig och lät mig taga plats vid sin sida, men väntade, tilldess folk hunnit infinna sig i bazaren, då han tog halsbandet och bjöd ut det till salu hemligen, utan min vetskap. Det pris, som man bjöd honom, var tvåtusen guldstycken; men han kom till mig och sade: detta halsband är icke af ädla

139. Natten.

stenar, utan ett af Frankernas eftergjorda arbeten, och dess värde stiger till tusen silfverstycken. Jag svarade: ja, vi hafva låtit göra det åt ett fruntimmer för att roa oss med henne, och min hustru har ärft det; nu önskar jag sälja det; gå derföre och hemta de tusen silfverstyckena! När mäklaren hörde detta, anade han, att saken var misstänkt, samt lemnade halsbandet åt föreståndaren för bazaren, som bar det till Wali'n och sade till denne: detta halsband har blifvit stulet ifrån mig, och vi hafva funnit tjufven klädd såsom en bland köpmännens söner. Inan jag visste hvad som hade händt, var jag kringränd af rättstjenare, som förde mig inför Wali'n, hvilken började ransaka angående halsbandet. Jag sade till honom detsamma som jag sagt till mäklaren; men han skrattade och sade: detta är icke sanna förhållandet, — hvarpå hans folk genast slet af mig öfverkläderna och slog mig med spön öfver hela kroppen, så att smärtan af slagen tvang mig att säga: jag har stulit det. — Jag tänkte nämligen, att det skulle vara bättre, om jag sade, att jag stulit det, än om jag skulle bekänna, att dess egarinna blifvit mördad i min bostad, ty i sådant fall skulle de hafva tagit mitt lif till hämd för hennes. Så snart jag sagt detta, höggo de af min hand och doppade stumpen i kokande olja, då jag afsvimmade. Derefter läto de mig dricka något vin, då jag åter kom till sans igen, tog min afhuggna hand och återvände till min bostad. Egaren af denna sade likväl till mig: eftersom detta händt dig, måste du flytta från huset och söka dig en annan boning, ty du är anklagad för ett brott emot lagen. — O min herre, — svarade jag, — förunna mig två eller tre dagars uppskof, att jag måtte söka mig en bostad! — hvartill han gaf sitt bifall och skiljdes ifrån mig. Jag förblef sålunda ensam och satt der gråtande, medan jag tänkte: huru kan jag återvända till min familj med afhuggen hand? Den, som afhögg henne, visste icke, att jag var oskyldig; må hända skall Gud låta någonting tima till min tröst.

Så satt jag och grät bittert. När egaren af huset aflägsnat sig ifrån mig, kom sorgen djup och tärande öfver mig, och jag var sjuk under två dagars tid; men på tredje dagen infann sig husegaren helt oförmodadt, åtföljd af några rättstjenare samt föreståndaren i bazaren, samt beskyllde mig återigen för stölden af halsbandet. Jag gick ut till dem och frågade: hvad viljen j? — men utan att förunna mig ett ögonblicks uppskof, bundo de mina armar bakpå min rygg, lade en kedja kring min hals och sa-

de till mig: det halsband, som du hade i din ego, har befunnits tillhöra ståthållaren i Damask, stadens vezir och styresman; det har hela tre år varit försvunnet från hans hus, och tillika med detsamma försvann äfven hans dotter. När jag hörde dessa ord, kom en darrning öfver mig, och jag sade vid mig sjelf: de skola döda mig! Min död är oundviklig! Vid Allah, jag måste berätta mina händelser för ståthållaren; om honom så täckes, skall han taga mitt lif eller ock förlåta mig. När vi anländt till ståthållarens palats, och de fört mig inför honom, och han blifvit mig varse, sade han: är detta den, som stulit halsbandet och försökt att sälja det? Sannerligen hafven j ej med orätt afhuggit hans hand! — Han befallde derefter, att föreståndaren för bazaren skulle sättas i fängelse, och sade till honom: betala åt denna man skadeståndsböterna för hans hand, eller skall jag låta hänga dig och taga all din egendom! Han ropade derefter på sina tjenare, som grepo honom och släpade honom ut.

Jag befann mig nu ensam med ståthållaren, efter det man enligt hans tillåtelse lossat kedjan från min hals och de rep, som fasthöllo mina händer; ståthållaren betraktade mig uppmärksamt och sade: o min son, berätta mig allt, som händt dig, och tala sanningen. — Jag svarade: o min herre, jag vill berätta dig sanningen! — och jag berättade honom allt, som tilldragit sig mellan mig och den första flickan, samt huruledes hon fört till mig den andra och mördat henne af svartsjuka; men när han hörde detta, skakade han på sitt hufvud och höljde sitt ansigte med sin svetteduk och grät. Derefter vände han sig åter till mig och sade: vet, o min son, att den äldre flickan var min dotter. Jag höll henne strängt, och när hon uppnått passande ålder att träda i äktenskap, sände jag henne till hennes farbroders son i Kairo; men han dog, och hon återvände till mig, sedan hon af invånarne i denna stad lärt sig att föra ett utsväfvande lefnadssätt. Derföre besökte hon dig fyra gånger, och vid det fjerde tillfället tog hon med sig sin yngre syster. De voro systrar, hade samma moder och voro hvarandra högeligen tillgifna; och när den händelse, som du berättat, inträffade med den äldre, meddelade hon sin hemlighet åt sin syster, som af mig begärde tillåtelse att få vara henne följaktig; men den äldre kom ensam tillbaka, och när jag frågade henne om hennes syster, grät hon öfver denna och svarade: jag vet ingenting om henne. Efteråt underrättade hon dock i hemlighet sin moder om det mord, som hon hade begått; och hennes moder berättade alltsammans för mig, och hon fortfor alltjemt att

gråta öfver systern och sade: vid Allah, jag skall icke upphöra att begråta henne, förrän jag dör. Din berättelse, o min son, är sann; jag kände alltsammans, inan du berättade mig det. Du finner sålunda, hvad som händt, o min son; och nu beder jag dig att icke sätta dig emot det, som jag ämnar säga, hvilket är följande: jag önskar att gifta dig med min yngsta dotter, ty hon har icke samma moder, som de hade; hon är jungfru, och jag vill af dig icke mottaga någon brudgåfva, utan åt er bägge bestämma ett underhåll, och du skall för mig bli som min egen son. —Jag svarade: låt det bli, som du önskar, o min herre! Huru kunde jag vänta mig så mycken sällhet! — Ståthållaren sände derpå genast folk att hemta den egendom, som min fader lemnat mig i arf (ty han hade dött sedan min bortresa ifrån honom), och nu lefver jag i största öfverflöd.

Jag förundrade mig öfver hans berättelse, — fortfor Juden, — och efter det jag hos honom qvarstannat i tre dagar, gaf han mig en ansenlig summa penningar. Jag skiljdes från honom och begaf mig ut på en resa; men när jag anlände hit till detta land, fann det behag för mig; jag stadnade qvar och har nu haft denna händelse med den puckelryggige.

När konungen hört denna berättelse, sade han: detta är icke underbarare än det, som händt med den puckelryggige, och ni skolen alla bli hängda, framför allt skräddaren, som är ursprunget till hela olyckan. Men han tillade derefter: o skräddare, om du kan berätta mig någonting, som är underbarare än händelsen med den puckelryggige, så skall jag förlåta er alla. Då gick skräddaren fram och talade:

Skräddarens Berättelse.

Vet, o konung, att det, som vederfarits mig, är mer underbart än de händelser, som tilldragit sig med alla de öfriga. Inan jag mötte den puckelryggige, hade jag tidigt på förmiddagen bivistat en tillställning, som gafs för vissa handtverkare bland mina bekanta. Gästerna voro skräddare, lärftshandlare, timmermän och andra, och när solen gått upp, bar man in måltiden åt oss. Och si! då inträdde värden, beledsagad af en utmärkt vacker, men för oss obekant ung man, en bland inbyggarne i Baghdad. Den unga mannen var klädd i vackra och väl sittande kläder samt tycktes vara en helt ståtlig person, dock med det undantag, att han var halt. Så snart han kommit in och helsat oss, stego vi upp för honom; men just som han ämnade sätta sig ned, blef han ibland oss varse en man, som

var barberare, och nu vägrade han att taga plats samt uttryckte sin önskan att skiljas ifrån oss. Värden och vi andra sökte dock hindra honom derifrån och uppmanade honom att taga plats; och värden besvor honom att göra det samt frågade: hvad är orsaken dertill, att du kommer hit, men icke desto mindre vill genast aflägsna dig härifrån? — Vid Allah, o min herre, — svarade han, — hindra mig icke derifrån; orsaken till att jag vill lemna sällskapet är ingen annan än denna barberare, som befinner sig här tillsammans med eder. När värden hörde detta, blef han på det högsta förvånad och sade: hvadan kommer det, att denna unga man, som är ifrån Baghdad, kan finna åsynen af denna barberare så motbjudande för sig? Nu vände vi oss alla till honom och sade: berätta oss orsaken till ditt missnöje med barberaren! — och den unga mannen svarade: hören det, j här församlade! Ett sällsamt äfventyr hände mig med denna barberare i Baghdad, min fädernestad; och han blef orsaken dertill, att jag haltar och att mitt ben blifvit brutet. Jag har aflagt en ed, att jag aldrig skall sitta ned på något ställe, der han är tillstädes, eller vistas i en stad, der han bor; derföre lemnade jag Baghdad och satte mig ned i denna stad; men här skall jag icke tillbringa ytterligare någon natt, utan genast begifva mig härifrån. — Då sade vi till honom: vi besvärja dig vid Allah, att du måtte berätta oss ditt äfventyr med honom, — och barberaren bleknade, när han hörde denna vår begäran. Den unga mannen berättade då som följer:

Veten, j här församlade, att min fader var en bland de förnämsta handlande i Baghdad; och Gud, hvars namn vare prisadt! välsignade honom icke med någon annan son än mig. När jag vuxit upp och kommit till manlig ålder, blef min fader inlåten i Guds paradis samt efterlemnade åt mig rikedom och tjenare och mycket annat; jag tog mig då till att kläda mig i de dyrbaraste drägter och att äta de kräsligaste rätter. Gud, hvars fullkomlighet vare upphöjd! hade gjort mig till en hatare af qvinnor, och sådan förblef jag, tills en dag under en vandring genom Baghdads gator jag blef på min väg uppehållen genom en flock sådana; jag flydde genast undan ifrån dem och kom in uti en sidogata, som icke hade någon utgång i sin andra ända, hvarföre jag satte mig ned på en der befintlig stenbänk. Här hade jag icke suttit länge, då, si! ett fönster öppnades gent emot det ställe, der jag satt, och i detta fönster visade sig en jungfru, skön såsom fullmånen, och hvars like jag aldrig sett i min

lefnad. Hon hade nedanför fönstret åtskilliga blommor, hvilka hon vattnade; hon såg sig om åt sidorna, tillslöt derefter fönstret och försvann för mina ögon. I samma ögonblick stod mitt hjerta i låga, och hela min själ fäste sig vid henne; mitt qvinnohat hade blifvit förbytt till kärlek, och ända till solgången satt jag qvar på samma ställe, snart sagdt i ett tillstånd af vansinne, ty så våldsam var redan min lidelse. Si då kom stadens Kadi ridande, omgifven af slafvar både framför och efter sig, och han steg af hästen samt gick in i samma hus, uti hvars fönster jungfrun visat sig; och jag kunde deraf inse, att han måtte vara hennes fader.

Sorgsen återvände jag hem till mig och kastade mig på sängen, uppfylld af bekymrade tankar; och mina slafvinnor kommo in till mig och satte sig rundt omkring mig, dock utan att veta, huru det förhöll sig med mig, ty jag meddelade dem ingenting och gaf dem icke något svar på deras frågor; men min själssjukdom blef blott ytterligare stegrad. Derföre infunno sig grannarne för att fröjda mig med sitt besök, och bland dem, som infunno sig hos mig, var äfven en äldre qvinna, som blott behöfde se mig för att genast urskilja mitt tillstånd; hon satte sig vid min hufvudgärd, tilltalade mig med vänliga ord och sade; o min son, berätta för mig, hvad som händt dig! Jag berättade alltsammans för henne, och hon sade: o min son, detta var dottern af Kadin uti Baghdad, och hon hålles i strängt förvar; det fönster, hvari du såg henne, hör till hennes rum, och hennes far bebor en stor sal nedinunder, så att hon är ensam. Jag besöker henne ofta; endast genom mig kan du erhålla ett möte med henne, och derföre bör du åter fatta mod igen. När jag hört hvad hon sade, fattade jag mod och styrkte mitt hjerta, så att denna dag blef en glädjedag för de mina. Jag stod upp med friska krafter och med hopp om fullkomlig återställelse, och den gamla qvinnan skiljdes ifrån mig, men kom tillbaka med nedslagen uppsyn och sade: o min son, fråga icke hvad hon gjorde, när jag berättade för henne om dig! Hon sade: om icke du, olycksbringande gamla qvinna, afstår ifrån sådant tal, så skall jag behandla dig såsom du förtjenar. Men ännu en gång skall jag gå till henne.

Knappt hade jag hört detta, förrän min sjukdom förvärrades; men efter några dagars förlopp kom den gamla qvinnan tillbaka och sade: o min son, jag begär af dig en belöning för goda tidender. Min själ återvände till min kropp vid dessa ord, och jag svarade: du skall af mig få hvad

som helst du kan önska. Hon berättade derefter: jag var i går hos jungfrun, och när hon såg mig med förkrossadt hjerta och tårade ögon, sade hon: o min moster, hvarföre är du så bekymrad och nedslagen? — När hon gjort denna fråga, grät jag och svarade: o min dotter och herrskarinna, jag kom till dig i går från ett besök hos en yngling, som älskar dig och är nära döden för din skull. Hennes hjerta blef nu rördt af medlidande, och hon frågade: hvem är den ynglingen, om hvilken du talar? Jag svarade: han är min son och det barn, som är dyrbart för mitt hjerta. Han såg dig för några dagar sedan vid fönstret, medan du vattnade dina blommor, och när han fick se ditt ansigte, blef han vansinnig af kärlek till dig. Jag underrättade honom om det samtal, som jag hade med dig första gången; men då stegrades hans sjukdom och han måste lägga sig ned; nu är han nära döden, och om hans öde finnes det icke något tvifvel. — När jag så talat, bleknade hon och sade: är jag ensam orsaken till allt detta? — Ja, vid Allah, — svarade jag; — och hvad befaller du mig att göra? — Gå till honom, — sade hon; — för till honom min helsning och säg, att min kärlek är större än hans. Låt honom komma hit nästa fredag före tiden för de allmänna bönerna; jag skall gifva befallning om att porten öppnas för honom, och att han blir visad hit upp till mig. Jag vill hafva ett kort samtal med honom; men han skall begifva sig härifrån, inan min fader kommer hem ifrån bönen.

Knappt hade jag hört dessa ord af den gamla qvinnan, förrän den ångest upphörde, af hvilken jag lidit; mitt hjerta blef lugnt, och jag skänkte henne de kläder, som jag vid tillfället hade på mig, hvarefter hon aflägsnade sig med de orden, tag mod till dig! Jag svarade: nu känner jag icke längre några plågor. Folket i mitt hus och mina vänner meddelade den ena den andra den glada underrättelsen om mitt tillfrisknande, och på detta sätt fortfor jag ända till fredagen, då den gamla qvinnan kom till mig och frågade, hur det stod till; jag underrättade henne om att jag var lycklig och frisk. Sedan klädde och parfymerade jag mig samt satte mig ned att vänta, tilldess tiden var inne att gå till bönen, då jag ämnade begifva mig till jungfrun; men den gamla qvinnan sade till mig: du har nu mer än tillräcklig tid; och om du begifver dig till badet och låter raka dig, förnämligast för att utplåna spåren af ditt illamående, så skall det vara mer passande. — Ditt råd är godt! — sade jag; men jag skall låta raka mitt hufvud först och sedan begifva mig till badet.

Jag skickade derföre efter en barberare, som skulle raka mitt hufvud, och sade till slafven: gå ut och skaffa mig en barberare; men det skall vara en förståndig man, och icke någon näsvis pratmakare, som skaffar mig ondt i hufvudet med sitt pladder. Slafven gick och kom tillbaka med denna sheik, som helsade mig, då han trädde in i rummet och, när jag besvarat hans helsning, yttrade till mig: måtte Gud förskingra din sorg och din ångest, dina missöden och dina bekymmer! Jag svarade: måtte Gud höra din bön! Han sade derefter: var vid godt mod, min herre, ty helsan har återvändt till dig! Önskar du bli rakad eller koppad? — Ty på Ibn Abbas ord veta vi, att Propheten har sagt: den, som rakar sitt hår på fredagen, från honom skall Gud afvända sjutio sjukdomar; — och efter densammes ord veta vi också, att Propheten sade: den, som låter koppa sig på fredagen, skall icke vara säker för att förlora sin syn, icke heller för ofta upprepade sjukdomsfall. — Håll inne med detta onyttiga prat, — sade jag; — kom i stället och raka genast mitt hufvud, ty jag är svag! Och han stod upp, sträckte ut sin hand, framtog ett kläde och uppvecklade det; och si! uti klädet låg ett astrolabium, som bestod af sju särskilda plåtar inuti hvarandra. Detta instrument fattade han och begaf sig dermed midt ut på gården, der han vände sitt hufvud emot solen, hvilken han beskådade en ansenlig stund, hvarefter han sade: vet, att på denna vår dag, som är fredagen den 10 Safar i året 263 efter Prophetens flykt, — öfver honom hvile allsköns välsignelse och frid! — och hvilken dag enligt vetenskapens bestämda reglor beherrskas af planeten Mars, — sju grader och sex minuter hafva gått till ända; nu händer det sig, att Mercurius kommit i konjunktion med Mars, hvilket gifver tillkänna, att det nu är nyttigt att raka hufvudhåret. Det gifver derjemte tillkänna för mig, att du önskar bevisa en välgerning mot en person, — och lycklig är han! — men efter detta finner jag en förutsägelse om någonting, hvilket jag icke vill nämna för dig.

Vid Allah, — utropade jag, — du har tröttat ut mig och gjort mig tankspridd och ställer dig att spå mig, fastän jag icke begärt annat, än att du skulle raka mitt hufvud; kom derföre och raka det, men prata icke längre för mig! Han svarade: vid Allah, om du visste, hur allt rätteligen förhåller sig, så skulle du af mig begära ytterligare förklaringar; jag råder dig att denna dag följa mina råd, som grunda sig på beräkningar af stjernorna. Det är din skyldighet att prisa Gud och icke sätta dig emot mig,

ty jag är en man, som gifver dig goda råd, och som för dig hyser barmhertighet; jag skulle önska, att jag finge vara i din tjenst ett hélt år. på det du måtte lära dig att göra mig rättvisa, och för allt detta begär jag ingen betalning af dig. — När jag hörde detta, sade jag: sannerligen kommer icke du att taga lifvet af mig i dag, och jag ser för mig ingen möjlighet att slippa undan. — O min herre, — svarade han, — jag är den, som folket kallar Es-Sàmit, det är den tystlåtne, just derföre att jag talar så litet, ty genom denna egenskap utmärker jag mig framför mina bröder. Min äldsta broder heter nämligen El-Bakbuk, den andra El-Heddar, den tredje Bakbak, den fjerde El-Kus el Aswàni, den femte El-Ashshàr, den sjette Shakalik; men den sjunde brodern heter Es-Sàmit, och denne är jag just sjelf.

När barberaren sålunda öfversvämmade mig med sitt prat, föreföll det mig, som ville min gallblåsa brista, och jag sade till slafven: gif honom ett fjerdedels guldstycke och skaffa honom bort härifrån för Allahs skull, ty jag behöfver icke mitt hufvud rakadt! Men när barberaren hörde hvad jag sade åt gossen, utropade han: hvad var det, som du sade, herre? Vid Allah, jag skall icke taga någon betalning af dig, om jag icke får betjena dig, och betjena dig måste jag; det är min skyldighet att göra det och att verkställa allt, hvad du kan begära, och det gör mig alldeles ingenting, om jag också icke får några penningar af dig. Om du icke känner mitt värde, så känner jag ditt; och din fader, — måtte Allah vara honom nådig! — var alltid frikostig emot mig, ty han var en ädelmodig och frikostig man. Vid Allah, din fader sände efter mig en dag, som liknade denna välsignade dag, och när jag kom till honom, hade han ett antal vänner hos sig, och han sade till mig: du skall låta mig åder! Då tog jag mitt astrolabium och observerade solens höjd och fann, att den planet, som beherrskade den timmen, icke förebådade någonting godt, och att en åderlåtning vid sådant förhållande skulle åtföljas af obehag. Jag meddelade honom detta, och han rättade sig efter min önskan och väntade till en mer gynnande timme, då jag också lät honom åder. Han motsade mig icke, utan tvärtom tackade mig, och hela det tillstädesvarande sällskapet tackade mig likaledes; din fader gaf mig hundrade guldstycken för tjenster, lika goda med åderlåtningen. — Måtte Gud, — sade jag, — icke visa min fader någon nåd, för det han känt en sådan man som du! Men barberaren log och utbrast: det finnes ingen Gud utom Allah! Mohammed

är Guds apostel! Lofprisad vare fullkomligheten hos Honom, som förändrar andra, men sjelf är oföränderlig! Jag kunde icke föreställa mig annat än att du var en man med förstånd; men du har talat oförstånd till följe af din sjukdom! Gud har i sin heliga bok talat om dem, som lägga band på sin vrede, och som tillgifva menniskor; — men du är ursäktad i alla händelser. Jag är visserligen obekant med orsaken till din brådska; men du vet, att din fader icke brukade göra någonting utan att rådfråga mig, och det har blifvit sagdt, att den, till hvilken man vänder sig för att få ett godt råd, till honom bör man sätta förtroende. Nu skall du aldrig kunna finna någon bättre bekant med alla möjliga verldsliga angelägenheter än jag, och jag står här redo till att tjena dig. Jag är icke missbelåten med dig, och huru kan du då vara missbelåten med mig? Jag vill dock hafva tålamod med dig för den välviljas skull, som din fader visat mig. — Vid Allah, — sade jag, — du har tröttat ut mig med ditt prat och dödat mig med ditt sladdrande! Jag önskar, att du måtte raka mitt hufvud och begifva dig härifrån.

Jag lemnade nu fritt lopp åt min förargelse och ämnade stiga upp, just som han fuktat mitt hufvud med vatten, då han sade: jag vet, att du blifvit missnöjd med mig; men jag ämnar icke bli ond på dig, ty ditt förstånd är svagt, och du är en yngling; det var icke länge sedan jag brukade bära dig på mina skuldror och följa dig till skolan. — Nu inföll jag: o min broder, jag besvär dig vid Allahs bud, att du aflägsnar dig ifrån mig, på det jag måtte få uträtta mitt ärende; gå och skynda dig! Derpå slet jag mina kläder sönder; men när han såg mig göra detta, fattade han rakknifven och drog densamma samt fortfor dermed, tilldess min själ var nästan färdig att öfvergifva kroppen; nu ändtligen började han sysselsätta sig med mitt hufvud och rakade en liten del deraf, men lyfte derefter sin hand och sade: o min herre, all brådska kommer af djefvulen, — och han uppläste följande vers:

Öfverväg, men brådska icke med att uppfylla dina önskningar; var barmhertig, så skall du träffa en barmhertig!
Ty det finnes ingen hand, utan att Guds hand är öfver densamma, och ingen förtryckare, som icke skall finna en starkare sådan.

O min herre, — fortför han derefter, — jag tror icke, att du känner min ställning inom det allmänna lifvet; min hand har hvilat på konungars, emirers och vezirers, på visa och lärda mäns hufvuden, och om en sådan som jag har skalden sagt:

Alla yrken äro tillsammanstagna likasom ett perlband, och denna barberare är den förnämsta perlan deri.
Han öfverträffar alla, som äro utrustade med förstånd, och under hans händer äro konungars hufvuden.

Lemna, — sade jag, — det, som icke kommer dig vid! Du har nedstämt mitt hjerta och förvirrat mina tankar. — Jag förmodar, att du har brådtom, — återtog han. — Jag svarade: Ja! Ja! Ja! — Skynda långsamt! — sade han. — All brådska kommer sannerligen från djefvulen; och Han, öfver hvilken välsignelse och frid vare, har sagt: det bästa bland göromål är det, som begynner med mogen öfverläggning. Jag befinner mig, vid Allah, i osäkerhet om det, som du förehafver; jag önskar derföre, att du måtte låta mig veta hvad det är, hvarmed du brådskar så mycket, och Gud gifve, att det måtte vara godt, ty jag fruktar, att så icke är.

Ännu återstodo tre timmar till den utsatta tiden. Han kastade i vredesmod rakknifven ifrån sig, tog sitt astrolabium och gick ut för att återigen observera solen; han var ute en lång stund, kom så tillbaka och sade: till tiden för bönen äro ännu tre timmar qvar, icke mer och icke heller mindre. — Var tyst, för Allahs skull! — sade jag, — du har redan söndersmulat min lefver! Derpå fattade han rakknifven, drog densamma, såsom han gjort första gången, och rakade åter en del af mitt hufvud, men höll upp igen och sade: jag är ängslig för din stora brådska skull. Om du ville meddela mig orsaken dertill, så skulle det vara bättre för dig, ty du vet, att din fader icke brukade göra någonting utan att fråga mig till råds.

Jag insåg nu, att jag omöjligen kunde slippa hans enträgenhet, utan sade vid mig sjelf: tiden för bönen är snart inne, och jag önskar gå, inan folket kommer ut från gudstjensten; skulle jag uppehålla mig blott helt litet längre, så vet jag icke, huru jag skall komma in till henne. Jag sade derföre till honom: skynda dig och upphör med ditt prat och din oförskämdhet! Jag har nämligen brådtom att komma till ett sällskap af mina vänner, der jag väntas. När han hörde mig yttra någonting om ett sällskap, utropade han: denna dag är välsignad för mig! J går besvor jag ett antal af mina närmare vänner att komma och spisa hos mig, men glömde att tillreda någonting för dem att spisa; nu först kom jag ihog det. Ack, huru missbelåtna skola icke de bli med mig, och hvad skall jag icke allt nödgas utstå för min glömska! — Jag lugnade honom med följande ord:

var icke bedröfvad för den sakens skull! Du har ju hört, att jag i dag skall bort i ett sällskap. All den mat och dryck, som finnes i mitt hus, skall du få, om du vill skynda dig och snart sluta med rakningen af mitt hufvud. — Måtte Gud belöna dig med all möjlig välsignelse! — svarade han. — Men säg mig, hvad du har åt mina gäster, att jag måtte veta det! — Jag har, — svarade jag, — fem kötträtter och tio stekta höns och ett kokt lamm. — Låt skaffa hit alltsammans, — bad han, — på det jag måtte få se det! Jag lagade, att alltsammans blef inburet, och han utropade: med gudomliga håfvor är du utrustad! Huru ädelmodig är icke din själ! Men rökverket och parfymerna saknas ännu. — Jag lemnade honom en ask, som innehöll nedd, aloeträ, ambra och muskus, till ett värde af fyrtio guldstycken. — Imellertid hade tiden gått undan, och min otålighet stegrades, så att jag sade till honom: mottag detta och raka det återstående af mitt hufvud; jag besvär dig så sannt Mohammed lefver, Gud upprätthålle och bevare honom! Men han svarade: vid Allah, jag vill icke taga asken, inan jag sett allt hvad den innehåller. Jag tillsade derföre slafven att öppna asken åt honom; men nu kastade barberaren ifrån sig sitt astrolabium, satte sig på golfvet och rörde om med parfymerna, rökverket och aloeträet uti asken, tilldess min själ nära nog lemnat min kropp.

Ändtligen stod han upp, fattade rakknifven och rakade ytterligare en liten del af mitt hufvud, hvarefter han sade: vid Allah, o min son, jag vet icke, huruvida jag skall tacka dig eller din fader, ty mitt kalas i dag härleder sig helt och hållet från din godhet och välvilja, och bland mina gäster finnes det ingen, som förtjenar det. Ty mina gäster äro Zejtun, badegaren, och Salia, som handlar med hvete, och Okal, som säljer bönor, och Akresheh, som handlar med specerier, och Homejd, gatsoparen, samt Akarish, mjölkförsäljaren, och hvar och en af dessa kan en särskild dans, som han utför, och särskilda verser, som han uppläser; men den bästa bland deras egenskaper är den, att de likna din tjenare, din slaf, som står inför dig; ty jag, din slaf, förstår mig hvarken på pratsjuka eller förvetenhet. Badegaren brukar säga: om jag icke går på kalas, så kommer det hem till mig! — och gatsoparen är qvick och full med skämt; han brukar ofta dansa och sjunga: talar du om nyheter för min hustru, så var säker derom, att hon icke skrinlägger dem! — ja, hvar och en af mina vänner kan någonting roligt, som den andra icke kan; men att höra en beskrifning kan aldrig bli detsamma som att se sjelf. Om derföre du

behagar komma till oss, så skall det bli mer roande för både dig och oss. Skjut derföre upp med besöket hos de vänner, om hvilka du talade, ty ännu synas spår af din sjuklighet, och sannolikt ämnar du dig till pratsamt folk, som kommer att tala om det, hvilket icke rör dem, eller finnes det möjligen bland dem någon förveten menniska; men din själ är redan tillräckligt upprörd genom sjukdomen. — Jag svarade: om det är Guds vilja, så skall jag infinna mig någon annan dag; — men han invände: det blir mer passande, om du först infinner dig hos mig och mina vänner, om du njuter af deras trefliga umgänge och fröjdar dig åt deras salt. Gör du såsom skalden säger:

Uppskjut icke ett nöje, när du kan få det, ty ödet kastar ofta våra planer öfver ända!

Jag log, ehuru mitt hjerta var uppfyldt af vrede, och sade till honom: gör hvad jag begär, på det jag måtte gå i Guds namn, — han vare evigt prisad! — och du måtte komma till dina vänner, som vänta på dig! Han svarade: jag önskar ingenting annat än att införa dig i dessa personers sällskap, ty de tillhöra sannerligen den klass, bland hvilken det icke finnes några förvetna personer, och blott du finge se dem en enda gång, så skulle du öfvergifva alla dina fordna kamraters sällskap. Måtte Gud gifva dig mycken glädje tillsammans med dem! — sade jag. — En annan gång skall jag bjuda dem allihopa hit. — Om detta är din önskan, — sade han, — och du i dag ämnar först besöka dina vänner, så vänta, tilldess jag hemtat den skänk, hvarmed du hedrat mig, och dukat upp den för mina vänner, så att de må äta och dricka utan att vänta på mig; jag skall sedan komma tillbaka hit och följa med dig till dina vänner, ty mellan mig och mina kamrater råder det ingen falsk finkänslighet, som skulle afhålla mig från att gå ifrån dem. Det skall icke dröja länge, inan jag är här tillbaka och färdig att följa dig hvart du vill taga vägen. — Nu utropade jag: det finnes ingen kraft eller magt annat än hos Gud, den högste, den störste! Gack du till dina kamrater och fröjda ditt hjerta med dem; men låt mig begifva mig till mina vänner och stadna hos dem denna dag, ty de vänta min ankomst! — Men han sade: jag vill icke låta dig gå ensam. — Till det ställe, dit jag ämnar mig, — sade jag, — kan ingen komma annat än jag sjelf. — Jag förutsätter sålunda, — inföll han, — att du i dag har något möte med ett fruntimmer, ty eljest skulle du

nog vilja taga mig med dig; jag är mer pålitlig än alla andra män och skall biträda dig att vinna det, som du önskar. Jag befarar, att du ämnar besöka något främmande fruntimmer, och att ditt lif skall komma i fara, ty i denna Baghdads stad kan ingen företaga sig någonting sådant, allraminst på en sådan dag som denna; Wali'n uti Baghdad för nämligen ett skarpt tveäggadt svärd. — Ve dig, du skamlösa gamla man! — utropade jag. — Hvad är detta för ord, med hvilka du tilltalar mig! — Efter detta tilltal förblef han tyst en lång stund.

Nu var bönestunden inne, och tiden för utropandet deraf ifrån moskéerna nära, och nu hade han ändtligen slutat rakningen af mitt hufvud. Då sade jag till honom: begif dig med dessa rätter och detta vin till dina vänner, så skall jag vänta på dig, tills du kommer tillbaka, då du skall få vara mig följaktig. Jag försökte allt möjligt till att föra honom bakom ljuset, på det han måtte gå sin väg; men han sade till mig: sannerligen vill du icke bedraga mig; du ämnar gå ensam och störta dig sjelf i en fara, från hvilken det icke gifves någon möjlighet för dig att undkomma. Vid Allah! Vid Allah! lemna icke detta ställe, förrän jag kommer och följer med dig, på det jag måtte veta, hurudant slutet skall bli på detta ditt förehafvande! — Jag svarade: ja; men var icke borta härifrån alltför mycket länge! Derpå tog han rätterna och vinet och det andra, som jag hade gifvit honom, men lemnade alltsammans åt en bärare, som skulle föra det hem till hans boning, och gömde sig sjelf uti en gränd. Jag stod genast upp. Mueddinerna hade redan sjungit fredagshelsningen från minareterna, och jag klädde mig samt begaf mig ensam å väg, anlände till den bekanta gatan och stadnade vid porten till det hus, der jag sett jungfrun; men si! barberaren var bakom mig, och jag hade icke vetat det förr. Jag fann porten öppen och trädde in; i detsamma kom äfven husets herre tillbaka från bönen, gick in i sin sal och tillstängde porten; och jag tänkte vid mig sjelf: huru kunde den djefvulen taga rätt på mig?

Nu hände sig just vid denna tid, och på det Guds beslut att beskyddets förlåt skulle remna framför mig måtte gå i fullbordan, att en slafvinna, som tillhörde herrn i huset, begick något fel, till straff för hvilket han slog henne, så att hon började skrika, då en slaf skyndade in till honom för att befria henne, men likaledes blef slagen och skriade. Deraf trodde barberaren, att det var jag, som fick stryk, hvarföre äfven han började skria och ref sina kläder sönder och strödde stoft på sitt hufvud,

skrek och ropade på hjelp. Snart var han omgifven af folk och sade till dem: min husbonde har blifvit ihjälslagen i kadins hus. Derpå sprang han till mitt hus, hela vägen skriande och följd i hälarna af en folkhop, samt meddelade samma underrättelse åt de mina; men jag visste icke det ringaste af allt detta, förrän jag såg dem nalkas och hörde dem ropa: o ve, vår husbonde är död! — medan barberaren alltjemt sprang förut med sönderslitna kläder och åtföljd af ett antal folk ifrån staden. De fortforo med sitt skriande; men barberaren skrek som argast, och alla ropade: o ve, vår husbonde är ihjälslagen! — På detta sätt kommo de fram till huset, der jag befann mig, och när kadin hörde oväsendet, blef han orolig, stod upp, öppnade porten, varseblef folkskaran, visste icke hvad han skulle tänka och sade: o folk, hvad är på färde? Mina tjenare svarade: du har slagit ihjäl vår husbonde. — O folk, — återtog han, — hvad har er husbonde gjort mig, att jag skulle slå ihjäl honom, och hvarföre ser jag denna barberare i spetsen för er? — Du har just nu slagit honom med spön, — sade barberaren, — och jag hörde hans skrik. — Hvad har han begått, att jag skulle döda honom? — upprepade kadin. — Och när kom han hit? — tillade han, — och hvad skulle han göra här? — Bete dig icke som en gammal skrymtare! — utropade barberaren. — Jag känner till hela saken och skälet, hvarföre han kommit till ditt hus, samt hela förhållandet med allt detta. Din dotter älskar honom, och han älskar henne, och du har upptäckt, att han kommit in i ditt hus, och har gifvit befallningar åt dina unga män, och de hafva slagit honom. Vid Allah, ingen annan än khalifen skall afgöra saken mellan oss och dig, eller ock skall du skaffa oss hit vår husbonde, att hans folk får taga honom i sin vård; men bed icke mig gå in och hemta honom, utan du sjelf skall föra honom hit ut.

Kadin var icke i stånd att besvara alla dessa beskyllningar, utan stod alldeles stum och svarlös inför folket; men till slut yttrade han till barberaren: om du talar sanning, så gack sjelf in och för honom härifrån! Barberaren gick fram och in i huset; och när jag såg detta, letade jag efter någon väg att komma derifrån, men fann icke någon annan tillflyktsort än en stor kista, hvilken jag varseblef i samma rum, der jag uppehöll mig. Jag kröp derföre ned i kistan, slog igen locket och höll tillbaka min andedrägt. I nästa ögonblick rusade barberaren in i rummet och rakt fram till mitt gömställe, utan att se sig omkring åt hvarken höger eller venster.

När han icke varseblef någonting annat än kistan, tog han denna och lyfte upp henne på sitt hufvud; men mitt förstånd var nära att med allo öfvergifva mig. Han begaf sig skyndsamligen ut med kistan, då jag, nu öfvertygad, att han icke skulle släppa mig, öppnade locket och kastade mig ut samt föll ned på golfvet. Mitt ben blef brutet i fallet, och när jag kom till min egen port, fann jag en hel mängd menniskor. Aldrig hade jag sett maken till folkmassa med den, hvilken nu var samlad derstädes; jag började kasta guld i hopen för att afleda folkets uppmärksamhet, och under det de sysselsatte sig med att plocka upp guldet, sprang jag genom Baghdads mest aflägsna gator, alltjemt förföljd af barberaren, som hvarthelst jag gick höll sig efter mig och skriade: hvilken hjertesorg höllo de icke på att bereda mig för min herres skull! Prisad vare Gud, som bistod mig emot dem och befriade min herre ur deras händer! Du brådskade oupphörligt, o min herre, med att få verkställa detta ditt olycksaliga förehafvande, tilldess du sjelf bragte denna olycka öfver dig; och om Gud icke välsignat dig med mig, så skulle du icke hafva undkommit den fara, hvari du störtade dig; ja, de skulle hafva kunnat omhvärfva dig med en nöd, hvarur du aldrig skulle kunnat bli räddad. Bed derföre till Gud, att jag måtte få lefva för din skull, på det jag äfven hädanefter måtte befria dig! Vid Allah, det var icke långt ifrån att du bragte förderfvet öfver dig sjelf genom ditt olyckliga företag och din envishet att gå ensam; men jag skall icke vara ond på dig för din förvetenhet, ty du är icke begåfvad med synnerlig urskiljning, utan är alltför mycket obetänksam. — Är du icke belåten med det, som du redan gjort, — ropade jag till honom, — utan skall du ytterligare förfölja mig genom gatorna och bazarerna! Jag önskade, att döden måtte komma till min befrielse ifrån honom; men döden kom icke. I öfvermåttet af min förtviflan sprang jag ifrån honom och in uti en bod midt i bazaren; jag anropade bodens egare om beskydd, och han körde ändtligen bort barberaren.

Nu satte jag mig ned i ett magasin, som tillhörde köpmannen, och tänkte vid mig sjelf: jag kan icke reda mig från denna barberare; han skall förfölja mig både dag och natt; men jag kan icke uthärda åsynen af honom. Derföre lät jag genast tillkalla vittnen och uppsatte en skrifvelse, genom hvilken jag utdelade min förmögenhet åt de mina och för dem utnämde en förvaltare, åt hvilken jag uppdrog omsorgen om både gamla och unga, hvarjemte han skulle sälja mitt hus och alla mina fastigheter.

Sjelf begaf jag mig genast ut på en resa för att slippa undan den här bofven. På detta sätt kom jag till ert land, der jag satte mig ned, och der jag vistats tämligen länge; efter inbjudning infann jag mig här, men har här funnit den skamlösa barberaren, sittande i högsätet uti salen. Huru kan väl mitt hjerta vara lugnt eller mitt deltagande i ert sällskap angenämt för mig, då den mannen är här, hvilken jag har att tacka för alla dessa obehagligheter samt derföre, att jag afbrutit mitt ben?

Den unga mannen framhärdade i sin vägran att stadna qvar hos oss, och när vi hört hans berättelse, sade vi till barberaren: är allt det sannt, som denna unga man berättat om dig? — Vid Allah, — svarade han, — just i kraft af min bättre insigt handlade jag emot honom som jag gjorde, och om jag icke så handlat, skulle han hafva omkommit. Jag ensam var orsaken dertill, att han kom undan, och af Guds godhet, genom min medverkan, träffades han af den olyckan att få sitt ben afbrutet, i stället att han eljest skulle blifvit straffad med förlusten af sitt lif. Om jag vore en pratmakare, skulle jag icke hafva gjort honom den tjensten; men nu skall jag berätta er en händelse, som tilldragit sig med mig, på det ni måtten finna att jag är en tystlåten man och alldeles icke så förveten och pratsjuk som mina bröder. Denna händelse var följande:

Barberarens egen Berättelse.

Jag vistades i Baghdad, under det de Rättroendes Beherrskare El-Muntasir Billah regerade; han älskade de fattiga och behöfvande samt umgicks med de lärda och dygdiga, och det hände en dag, att han blifvit upptänd af vrede mot tio personer, hvarföre han befallde förnämsta öfverhetspersonen i Baghdad att föra dem till honom i en båt. Jag såg dem och sade vid mig sjelf: dessa personer äro här församlade för att roa sig och skola sannolikt tillbringa sin dag i denna båt med att äta och dricka; men den, som skall deltaga i deras sällskap, det skall bli jag. Derföre gick jag också om bord på båten tillika med dem; och när de landade på motsatta stranden, kom Wali'ns vakt med kedjor, hvilka lades kring deras halsar och kring min hals likasom de andras. — Är icke detta, j här församlade, ett bevis på mitt ädla sinnelag och på min tystlåtenhet? Jag hade nämligen beslutit att icke tala. — De lade, som sagdt är, oss alla i kedjor och förde oss inför El-Muntasir Billah, de Rättroendes Beherrskare, hvilken befallde, att de tios hufvuden skulle afslås; skarp-

rättaren afslog deras hufvuden; men jag blef skonad. Khalifen vände sina ögon mot mig, blef mig varse och frågade skarprättaren: hvarföre har du icke afslagit hufvudet på alla tio? Han svarade: jag har halshuggit alla de tio. — Jag tror icke, — återtog khalifen, — att du afrättat mer än nio; denne, som står här inför mig, är den tionde. Men skarprättaren sade: vid din nåd, de äro tio! — Räkna dem! — befallde khalifen. Och hufvudena räknades, och si! de voro tio. Nu vände sig khalifen till mig och sade: hvad har kunnat förmå dig att icke yttra ett ord vid detta tillfälle, och huru har du kunnat komma med ibland blodsmännen? — När jag hörde mig tilltalad af de Rättroendes Beherrskare, sade jag till honom: vet, o de Rättroendes Furste, att jag är sheiken Es-Sâmit (den tystlåtne); kunskaper eger jag i stort tal, och mitt förstånds djup, min uppfattningsgåfvas snabbhet samt min tystlåtenhet äro utan gränsor. Jag är barberare till yrket, och tidigt på morgonen i går såg jag dessa tio män gå ned till båten, då jag förenade mig med dem och gick om bord med dem i den förmodan, att de samlades till ett lustparti. Snart visade det sig dock, att de voro brottslingar, ty vakten mötte dem och belade dem med kedjor samt lade likaledes en kedja kring min hals. I öfvermåttet af mitt ädelmod var jag likväl tyst och talade icke ett ord; min röst hördes icke vid detta tillfälle, så stort var mitt högsinne, tilldess vi slutligen blefvo ställda inför dig, då du befallde att de tios hufvuden skulle afslås; men jag stod stilla inför skarprättaren och sade ingenting om huru det förhöll sig med mig. Var det icke ett ovanligt ädelmod, en sällspord högsinthet, som förmådde mig att följa dem ända till döden? Men hela min lefnad igenom har jag gifvit bevis på denna egenskap.

När khalifen hörde mina ord och fann, att jag var en man med ädelt hjerta och dertill en fåordig man samt icke så förveten som det blifvit påstådt af den unga mannen här, hvilken jag befriade från så många qval, sade han till mig: har du några bröder? Jag svarade: ja; jag har sex. — Och äro dina sex bröder lika dig, — fortfor han, — utmärkta genom vetande, kunskaper och tystlåtenhet? Jag svarade: de hafva icke lefvat så, att de kunde bli lika med mig; du har genom ditt yttrande nedsatt mitt värde, o de Rättroendes Beherrskare, och det är icke rätt, att du jemför mig med mina bröder. Just genom sin pratsamhet och sin brist på ett ädelt sinne har nämligen hvar och en af dem fått ett lyte. Den för-

sta blef halt; den andra förlorade en hel hop af sina tänder; den tredje blef blind; den fjerde hade blott ett öga; den femte miste sina öron, och den sjette fick bägge sina läppar afskurna. Tro icke, de Rättroendes Beherrskare, att jag är någon man af många ord! Jag måste bevisa dig, att min natur är icke så beskaffad som deras, ty hvar och en af dem råkade ut för ett äfventyr, till följd af hvilket han blef behäftad med ett lyte. Om du behagar, skall jag för dig berätta, huru det gick till med dem.

Barberarens Berättelse om sin Första Broder.

Vet, o de Rättroendes Beherrskare, att den första (som hette El-Bakbuk) var den, som blef halt. Han idkade uti Baghdad en skräddares yrke. Han brukade sitta och sy uti en bod, hvilken han hyrde af en svåra rik man, som bodde ofvanför boden och hade en qvarn i nedra våningen af sitt hus. När min halta broder en dag satt och sydde i sin bod, lyfte han upp sitt hufvud och varseblef ett fruntimmer, skönt som den uppgående fullmånen; hon satt uti ett af husets fönster och såg på folket, som gick förbi; men så snart han blef henne varse, upptändes hans hjerta af kärlek till henne. Han tillbragte hela dagen med att betrakta henne och försummade sitt göromål; morgonen derefter öppnade han sin bod och satte sig att sy, men kastade en blick åt fönstret för hvarje gång han tagit ett stygn, och på detta sätt kunde han icke ens förtjena ett silfverstycke på hela dagen.

På tredje dagen satte han sig åter i sin bod och kastade kärliga blickar på fruntimret; men nu blef hon honom varse, märkte, att han blifvit förälskad i henne och log emot honom, hvilket han å sin sida likaledes gjorde. Hon aflägsnade sig derefter, men skickade till honom sin slafvinna med ett knyte, som innehöll ett stycke blommigt] siden; och slafvinnan kom samt talade till honom: min matmoder helsar dig och begär, att du med konstfärdig hand skall åt henne tillskära ett lintyg af detta tygstycke samt sy det väl och vackert. Han svarade: jag hör och lyder! skar till lintyget och sydde det färdigt samma dag. Följande dagen kom slafvinnan tillbaka och sade: min matmoder helsar dig och säger till dig: huru tillbragte du den sistförflutna natten? Sjelf hade hon ingen blund i sina ögon, så stor är hennes kärlek till dig. — Derefter lade hon framför honom ett stycke gult siden och sade till honom: min matmoder begär, att du af detta tygstycke skall åt henne tillskära två par benkläder och

sy dem färdiga i dag. Han svarade: jag hör och lyder! Helsa henne med oräkneliga helsningar och säg henne: din slaf underkastar sig dina befallningar; du må befalla honom hvad dig sjelf täckes! — Derefter tog han genast ihop med tillskärningen och sydde på de bägge paren benkläder med all flit; i detsamma tittade qvinnan ut på honom ifrån fönstret och helsade honom med en åtbörd af handen; stundom slog hon ned sina ögon, och stundom log hon emot honom, så att han inbillade sig, det han snart skulle komma i besittning af henne. Derpå drog hon sig åter tillbaka, och slafvinnan kom till honom, hemtade de bägge paren benkläder och aflägsnade sig åter. När det blef mörkt, kastade han sig på sin säng, men kunde icke sofva, utan låg der och vände sig, tills det åter blef morgon igen.

Dagen derpå kom husets egare till min broder och hade med sig ett stycke lärft samt yttrade till honom: skär till detta till skjortor åt mig och sy dem! Han svarade: jag hör och lyder! — och upphörde icke att arbeta, förrän han tillskurit tjugo skjortor; men då var det redan afton, och han hade icke smakat en bit mat. Mannen frågade honom: huru mycket är din betalning för detta? — Men min broder svarade icke, och fruntimret gjorde ett tecken åt honom, att han icke skulle begära någonting, ehuru han icke egde ens ett enda kopparmynt. På hela tre dagar förtärde han knappast det ringaste, hvarken mat eller dryck, så ifrig var han att få sitt arbete färdigt, och när allt var i ordning begaf han sig å väg för att aflemna skjortorna.

Nu hade den unga qvinnan underrättat sin man, om hur det stod till med min broder, utan att denne visste någonting derom, och hon lade råd med mannen, huruledes de skulle låta honom sy åt dem utan betalning och dessutom få tillfälle att roa sig och skratta åt honom. När han hade allt arbetet färdigt, lemnade de honom ändock icke i ro, utan gycklade ännu med honom och gifte honom med sin slafvinna; men på natten, då han ämnade begifva sig in till sin brud, sade de till honom: tillbringa denna natt i qvarnen, så skall du få njuta sällhet i morgon! Min broder, som trodde, att deras afsigt var god, tillbragte ensam natten i qvarnen. Under tiden begaf sig den unga qvinnans man till mjölnaren och intalade denne, att han skulle låta min broder draga qvarnen. Mjölnaren begaf sig derföre till qvarnen vid midnattstid och talade der för sig sjelf: sannerligen är icke oxen bra lat, medan här ändock finnes en hel mängd hvete

och egarne till mjölet vilja hafva det; jag skall derföre spänna honom för qvarnen, så att mjölet blir färdigmalet. Med dessa ord spände han min broder i oket och lät honom draga qvarnen ända till morgonen, då husegaren kom och såg honom spänd i oket samt huru mjölnaren dref på honom med piskan; dock lemnade den sistnämde honom nu och gick sin väg. Bittida på morgonen kom slafvinnan, med hvilken han ingått äktenskap, löste honom ifrån qvarnen och sade till honom: både jag och min matmoder äro ledsna öfver det, som vederfarits dig, och vi hafva deltagit i dina bekymmer. Men han kunde icke röra sin tunga och svara henne, så strängt hade han blifvit piskad. Han återvände hem till sig, och si! den sheik, som hade uppsatt äktenskapskontraktet, kom och helsade honom och sade: måtte Allah förlänga ditt lif! Måtte ditt lif bli välsignadt! — Måtte Gud icke bevara lögnaren! — svarade min broder. — Du tusendubbla bof! Vid Allah, jag har ända till morgonen icke fått göra annat än draga qvarnen i oxens ställe. — Berätta, hur det tillgått! — sade sheiken, och min broder berättade hvad som vederfarits honom, hvarefter sheiken sade: din stjerna stämmer icke öfverens med hennes; men om du önskar, att jag skall förändra kontraktet åt dig, så skall jag utbyta det mot ett annat bättre, på det din stjerna måtte stämma öfverens med hennes. — Se till, om du kan hitta på något medel! — svarade min broder.

Min broder skiljdes ifrån honom och begaf sig till sin bod i den förhoppning, att någon skulle komma till honom med arbete, så att han skulle kunna förtjena sig något till föda, då, si! slafvinnan kom till honom. Hon hade kommit öfverens med sin matmoder om att spela honom detta streck och sade: sannerligen, min matmoder längtar efter dig, och hon har gått upp och ställt sig i fönstret för att få se ditt ansigte. Knappt hade min broder hört dessa ord, förrän hon tittade ut på honom genom fönstret och med tårar i ögonen sade: hvarföre har du afbrutit bekantskapen mellan dig och mig? Han svarade henne ingenting; men då bekräftade hon med ed, att allt, som händt honom uti qvarnen, skett utan hennes åtgörande; och när min broder såg hennes skönhet och behag, blef all hans vedermöda utplånad ur hans minne, han tog hennes ursäkter för goda och fröjdades vid åsynen af henne. Han helsade henne derföre och samtalade med henne, men satte sig derefter till sitt arbete. Snart infann sig slafvinnan hos honom och sade: min matmoder helsar

dig och låter dig veta, att hennes man beslutit tillbringa följande natt hos en bland sina förtroligaste vänner; när han gått, må du derföre komma till oss. — Nu hade den unga qvinnans man sagt till henne: huru skola vi ställa till, att han skall komma till dig, på det jag måtte kunna få tillfälle att föra honom inför Wali'n? Hon svarade: låt mig spela honom ett puts och inveckla honom i förtret, så skall jag laga så, att han skall bli förd omkring i staden som en varnagel för andra! Min broder kände icke till qvinnornas list, utan om aftonen kom slafvinnan till honom, fattade honom vid handen och förde honom till sin matmoder, som sade till honom: sannerligen, o min herre, har icke jag längtat efter dig? — Skynda dig då och gif mig först och främst en kyss! — sade han. Men knappt hade han hunnit uttala dessa ord, förrän den unga qvinnans man kom ifrån grannens hus, fattade uti min broder och ropade till honom: dig skall jag, vid Allah! icke släppa, förrän vi komma inför högsta polisdomaren i staden. Min broder förödmjukade sig inför honom; men han ville ingenting höra, utan släpade honom inför Wali'n, som lät piska honom med spön, sätta honom på en kamel och föra honom genom stadens gator, medan folket ropade: så bestraffas den, som bryter sig in i en annan mans harem! — Och han föll ned ifrån kamelen och bröt sitt ben; på det sättet blef han halt. Derefter förvisade Wali'n honom ifrån staden, och han gick, icke vetande hvart han skulle vända sina steg. Ehuruförbittrad jag var på honom, begaf jag mig likväl efter honom och förde honom tillbaka; derefter har jag försett honom med föda och dryck ända till denna dag.

Khalifen log åt min berättelse och sade: du har talat väl. — Men jag svarade: jag vill icke mottaga detta beröm, förrän du lyssnat till min berättelse om hvad som vederfarits mina öfriga bröder; men tro icke, att jag är någon mångordig man. — Omtala för mig, — sade khalifen, — hvad som vederfarits alla dina bröder, och fröjda mina öron med roliga berättelser; jag ber dig icke spara på din talegåfva vid meddelandet af det, som du har att anföra.

Barberarens Berättelse om sin Andra Broder.

Han fortfor: vet, o de Rättroendes Beherrskare, att min andra broder, hvars namn var El-Heddâr, var ute en dag för att uträtta något ärende, då han möttes af en ålderstigen qvinna, som sade till honom: o man

stadna ett ögonblick, på det jag måtte få säga dig någonting, hvilket du skall uträtta åt mig, så framt dig behagar! Min broder stadnade, och hon sade till honom: jag skall förskaffa dig någonting godt och leda dig på rätta vägen till detsamma, mot det villkor, att du icke nyttjar många ord. Han sade: meddela mig hvad du har att berätta, och hon började: — hvad säger du om ett vackert hus med rinnande vatten och frukt och vin samt ett täckt ansigte att se på, en fin kind att kyssa och ett smärt lif att omfamna; hvad säger du om att få njuta alla dessa nöjen utan afbrott? Om du vill efterkomma det villkor, som jag ålagt dig, så skall du få all denna sällhet. — När min broder hört dessa ord, sade han till henne: o min fru, hvaraf kommer det sig, att du uppsökt mig framför alla andra skapade varelser för detta godas skull, och hvad är det hos mig, som behagat dig? Hon svarade: sade jag dig icke, att du icke får tala mycket? Var derföre tyst och följ mig!

Derpå gick den gamla qvinnan sin väg, och min broder följde henne, ifrig att få njuta den sällhet, som hon beskrifvit för honom, tilldess de inträdde i ett rymligt hus, der hon visade honom upp i öfre våningen. Min broder fann snart, att han var i ett präktigt palats, der han såg fyra jungfrur, skönare än han någonsin hade sett förut och sjungande med röster, hvilka skulle kunnat förtjusa till och med ett stenhjerta. En af jungfrurna tömde en bägare vin, och min broder sade till henne: måtte vinet skänka dig helsa och kraft! — samt närmade sig för att taga bägaren och sätta bort den. Hon afböjde detta och räckte honom en fylld bägare; men så snart han tömt den, slog hon till honom på halsen. När han såg, att hon behandlade honom på detta sätt, gick han ut ur rummet i vredesmod och under ett svall af ord; men den gamla qvinnan följde efter honom och vinkade åt honom, att han skulle vända tillbaka igen. Han gjorde så och satte sig ned, utan att säga ett ord; men nu slog jungfrun honom återigen bakpå halsen, så att han blef alldeles sanslös, och då han åter kommit till sans, begaf han sig ut. Den gamla qvinnan skyndade likväl efter honom och sade: vänta en liten stund, så skall du vinna din önskan! — Huru många gånger, — frågade han, — skall jag vänta en liten stund, innan jag vinner den? Den gamla qvinnan svarade: när vinet gjort henne glad, skall du vinna hennes ynnest. Han återvände till sin plats och satte sig återigen. De fyra jungfrurna stodo upp, och den gamla qvinnan förmådde dem att afkläda min broder hans

yttre kläder samt att stänka rosenvatten i hans ansigte, och när detta skett, sade den skönaste ibland dem till honom: måtte Allah upphöja dig till heder och anseende! Du har inträdt i min boning, och om du har tålamod att underkasta dig mina fordringar, så skall du vinna din önskan. — O min herrskarinna, — svarade han, — jag är din slaf och står under din lydnad. — Vet då, — fortfor hon, — att jag ingenting bättre vet än att roa mig, och den, som efterkommer mina önskningar, han skall vinna min ynnest. Hon uppmanade nu de andra jungfrurna att sjunga, och de sjöngo, så att deras åhörare hänrycktes; men derefter sade den förnämsta jungfrun till en af de andra jungfrurna: tag med dig din herre och gör det, som skall göras, samt för honom genast hit tillbaka till mig!

Hon förde med sig honom, som icke det ringaste anade till hvad hon ämnade göra; men den gamla qvinnan kom till honom och sade: haf tålamod; här återstår blott föga att göra. Han vände sig derpå mot jungfrun, och den gamla qvinnan sade till honom: haf tålamod! Du har i det närmaste lyckats, och nu återstår det blott en sak, nämligen att raka ditt skägg. — Huru? — sade han. — Skall jag underkasta mig en sak, som kommer att nedsätta mitt anseende bland folk? — Den gamla qvinnan svarade: hon önskar det blott för att göra dig till en skägglös yngling och på det ingenting måtte finnas i ditt ansigte, som kan sticka henne, ty hennes hjerta är intaget af den häftigaste kärlek till dig. Haf derföre tålamod, så skall du vinna din önskan! — Min broder underkastade sig med tålamod allt hvad jungfrun befallde; hans skägg blef afrakadt, och hans ögonbryn och knäfvelborrar afklipptes likaledes, hvarförutan hans ansigte blef bestruket med rödt, inan jungfrun förde honom tillbaka till den förnämsta bland jungfrurna, som, när hon såg honom, till en början blef rädd för honom, men sedan skrattade, kastade sig baklänges och utropade: o min herre, du har vunnit mig genom din älskvärda eftergifvenhet för mina önskningar! Hon besvor honom derefter vid sitt lif att stå upp och dansa, hvilket han också efterkom; men uti hela rummet fanns det icke en enda kudde, som hon icke kastade efter honom. De andra jungfrurna kastade likaledes efter honom åtskilliga saker, t. ex. oranger och citroner, tilldess han sjönk till golfvet nästan sanslös, så hade de bultat honom i nacken och kastat efter honom med allt, som de kommo öfver. Ändtligen kom den gamla qvinnan och sade: nu har du vunnit din önskan. Vet, att nu slipper du mera stryk, och nu återstår det för dig blott en sak, nämligen detta:

det är hennes vana, att, när vinet börjat göra sin verkan på henne, hon icke tillåter någon komma sig nära, innan hon aftagit sina ytterkläder; du skall rusta dig på samma sätt och springa efter henne, då hon springer förut, likasom ämnade hon fly ifrån dig; men du får icke upphöra att förfölja henne, ända tilldess du hunnit upp henne. Han stod upp och gjorde som gumman sagt; flickan sprang förut och han efter; hon ilade från rum till rum, alltjemt förföljd af honom. Slutligen hörde han henne gifva till ett litet anskri midt under loppet, och när han fortsatte förföljandet, kände han sig plötsligen falla ner och befann sig i en handvändning midt på gatan.

Denna gata var belägen i läderförsäljarnes bazar. Der höll man på med att utropa hudar till salu, och när det församlade folket såg min broder i detta tillstånd, nästan naken, med afrakadt skägg, ögonbryn och knäfvelborrar samt rödmålad i ansigtet, började det skria och skratta åt honom, ja, slå efter honom med hudar, så att han slutligen föll sanslös omkull. Derefter vräkte man honom på en åsna och förde honom till Wali'n, som utropade: hvad vill detta säga? — Svaret blef: den här föll i detta tillstånd ned på oss ur vezirens hus. Wali'n dömde honom till hundrade piskslängar och förvisade honom ur staden; men jag sökte upp honom och förde honom hemligen tillbaka och har sedan dess underhållit honom. Om icke naturen utrustat mig med det ädla hjerta, som jag eger, skulle jag icke haft fördrag med en sådan menniska.

Barberarens Berättelse om sin Tredje Broder.

Min tredje broder (den blinde mannen, Bakbak), som äfven hade tillnamnet Kuffeh (Tomskallen), blef en dag af ödet och skickelsen förd till ett stort hus, på hvars port han bultade i den förhoppning, att husets egare skulle öppna för honom och gifva honom någon liten almosa. Husegaren ropade: hvem bultar på porten? — men min broder svarade icke, hvarefter mannen inanföre ropade ännu en gång med ljudelig röst: hvem är der? Min broder svarade icke heller nu, men hörde steg närma sig, tilldess husegaren kom till porten och öppnade densamma. Då sade min broder: gif mig någonting för Guds skull, hvars namn vare prisadt! — Är du blind? — frågade mannen, och min broder svarade: ja! — Räck mig din hand! — återtog husets egare; — min broder räckte honom sin hand, och mannen förde honom in i huset samt ledde honom från trappa

till trappa, tilldess de kommit upp högst på husets tak. Min broder tänkte, att mannen ämnade gifva honom någonting till att äta eller dricka; men när de kommit högst upp på taket, sade husets egare till honom: hvad önskar du, du blinde man? — Jag begär en allmosa af dig för Guds skull, hvars namn vare prisadt! — svarade min broder återigen. — Måtte Gud öppna någon annan väg för dig! — svarade mannen. — Hvad vill detta säga? — utropade min broder; — kunde du icke hafva sagt mig detta, medan jag befann mig dernere? — Du föraktligaste bland de föraktliga! — återtog den andra. — Hvarföre begärde du ingenting af mig för Guds skull, när du hörde min röst första gången, då du bultade på porten? — Hvad ämnar du nu göra med mig? — frågade åter min broder. Egaren af huset svarade: jag har ingenting att gifva dig. — Led mig då utföre igen! — bad min broder. Mannen svarade: du har vägen framför dig. Min broder nödsakades sålunda att trefva sig fram till trappan och gick utföre denna, tilldess han hade ungefär tjugo steg qvar ned till porten; då halkade hans fot, och han föll, rullade utföre och skadade sitt hufvud.

Han fortsatte sin vandring, utan att veta, hvart han skulle vända sina steg, men möttes af två blinda män, hans stallbröder, som sade till honom: hvad är det, som vederfarits dig i dag? Min broder berättade dem det, som nyss händt honom, och sade derefter till dem: o mina bröder, jag önskar hemta en del af de penningar, som vi för närvarande hafva i vår ego, och använda dem för min enskilda räkning. — Men egaren af det hus, der han nyss förut varit inne, hade följt efter honom för att lura på hvad han skulle företaga sig, och utan min broders vetskap smög han sig efter denne, tilldess min broder kom hem till sin bostad, dit han likaledes följde med in honom ovetande. Min broder satte sig ned att vänta på sina stallbröder, och när de kommit in till honom, sade han till dem: stängen igen dörren och ransaken rummet; kanske har någon främmande smugit sig in efter oss! När den främmande mannen hörde dessa ord, reste han sig och klättrade upp på ett rep, som hängde ner ifrån taket; de blinda männen gingo och trefvade omkring hela kammaren, utan att finna någon, satte sig derefter ned bredvid min broder, togo fram sina penningar och räknade dem; och si! summan utgjorde mer än tiotusen silfverstycken. Penningarne nedlades i en vrå af kammaren; af det öfverskjutande tog hvar och en så mycket, som han behöfde; men de tiotusende silfverstyckena nedgräfdes un-

der golfvet. Derefter satte de fram något mat åt sig och började äta; men min broder hörde andedrägten af den främmande bredvid sig och sade till sina vänner: finnes det någon främmande ibland oss? Han räckte ut sin hand och fick tag uti den främmandes, hvarefter han ropade högt till sina stallbröder, sägande: här finnes en främmande inne! — De föllo nu öfver mannen med hugg och slag, tilldess de tröttnade att slå, då de ropade: o Musulmän, här har kommit ibland oss en tjuf, som vill plundra oss på vår egendom! — Och genast skockade sig en hel hop folk till stället.

Men den främmande, hvilken de skyllde för att vara en tjuf, höll igen sina ögon, låtsande att vara blind likasom de, så att ingen bland dem, som sågo honom, kunde tvifla derpå, och ropade: o Musulmän, jag begär beskydd af Allah och emiren, ty jag har en vigtig underrättelse att meddela emiren. — Och inan de hunnit samla sina tankar, hade Wali'ns tjenare omringat dem alla, äfven min broder, samt fört dem alla inför sin herre. Wali'n sade: hvad hafven j att anföra? och den främmande svarade: hör mina ord, o Wali! Sanna förhållandet med oss kan icke framlockas utan bastonad; och om du vill, må du låta gifva mig bastonad först och mina kamrater först efter mig. Wali'n sade derföre: kasta omkull den här mannen och piska honom! Han kullkastades och piskades; när slagen började smärta honom alltför mycket, öppnade han det ena ögat och strax efteråt det andra, sedan piskningen ytterligare fortfarit, hvarefter Wali'n utropade: hvad betyder detta, din bof! — Eftergif mig vidare straff, — svarade mannen, så skall jag underrätta dig derom! När Wali'n bifallit till hans begäran, sade han: vi fyra gifva oss ut för att vara blinda, tränga oss in bland folk och i deras hus, se deras fruntimmer och använda mångfaldiga konstgrepp för att förföra dem och locka penningar af dem. Vi hafva på detta sätt skrapat ihop en ansenlig summa, som uppgår till tiotusen silfverstycken; och jag sade till mina kamrater: gifven mig min andel, tvåtusen femhundrade! Men de stodo upp emot mig, slogo mig och togo min egendom. Jag begär derföre beskydd af Allah och af dig, och du förtjenar att erhålla min andel bättre än de. Om du önskar bekräftelse på sanningen af mina ord, så låt piska hvar och en af dem mer än jag blifvit piskad, och han skall nog öppna sina ögon!

Wali'n gaf genast befallning att piska dem, och den första, som underkastades denna hårda behandling, var min broder. De fortforo att slå honom, tilldess han var nära döden, och Wali'n sade till dem: ni bofvar,

huru kunnen ni förneka Guds nåderika gåfva och låtsa er vara blinda? Min broder utropade: Allah! Allah! Allah! Det finnes bland oss ingen, som kan se! — Derefter kastades han på nytt omkull, och piskningen fortsattes, tilldess han blef sanslös, då Wali'n sade: låten honom vara, tilldess han kommer sig igen; men då skall han få en tredje bastonad. Imellertid gaf han befallning om att piska hans kamrater, hvilka skulle undfå trehundrade slag hvardera, och under piskningen sade den seende mannen till dem: öppnen era ögon, eller skolen ni återigen bli piskade! Han vände sig derpå till Wali'n och sade: skicka med mig någon, som kan hemta penningarna till dig; dessa män lära icke hafva lust att öppna sina ögon; de frukta att göra sig löjliga för alla de tillstädesvarande. Wali'n sände med honom en man, som hemtade penningarna, och han tog dem samt lemnade åt angifvaren tvåtusen femhundrade silfverstycken, eller den andel, hvarpå han gjort anspråk, samt förvisade ifrån staden min broder och de bägge andra. Men jag, o de Rättroendes Beherrskare, följde efter min broder, hann upp honom och frågade honom om allt hvad han måst lida; och han meddelade mig det, som jag nu berättat för dig. Derefter förde jag honom hemligen tillbaka till staden och förskaffade honom hans underhåll, så länge han lefde.

Khalifen log åt min berättelse och sade: gif honom en skänk och låt honom gå! Men jag svarade: jag vill icke mottaga någonting, innan jag för de Rättroendes Beherrskare berättat hvad som hände mina öfriga bröder, — och jag lät honom ytterligare förstå, att jag icke vore någon mångordig man. Derpå svarade Khalifen: nå väl, spräng våra öron med dina löjliga berättelser och fortfar med dina skildringar af missgerningar och brott! Jag fortfor som följer:

Barberarens Berättelse om sin Fjerde Broder.

Min fjerde broder, o de Rättroendes Beherrskare, var den enögde (med namnet El-Kus el-Aswâni). Han var slagtare i Baghdad och sålde kött samt gödda lamm; men de stora och de rika brukade köpa sitt kött af honom, så att han samlade mycken rikedom och blef egare af både boskap och hus. Under en lång tid gick honom allting väl i händer; men en dag, då han befann sig uti sin bod, inkom till honom en gammal man med långt skägg; mannen lemnade honom något penningar och sade: gif mig kött för detta! Min broder mottog penningarna och gaf honom köttet; men när den

gamle mannen gått bort, såg min broder på penningarna, som han lemnat honom, och lade dem å sido, eftersom silfret i dem var blänkande hvitt. Den gamle mannen fortfor att handla hos honom under hela fem månader, och min broder lade alltid hans penningar uti ett särskildt skrin för sig sjelfva. Efter de fem månadernas förlopp behöfde han taga något af dessa penningar för att köpa för; men då han öppnade skrinet, fann han allt myntet förvandladt till hvitt papper, klippt i runda bitar. Han slog sig i ansigtet och skriade högt; folk samlades omkring honom, och han berättade hvad som händt samt väckte dermed sina åhörares stora förvåning.

Han begaf sig derefter tillbaka i sin bod, slagtade en bagge, hängde upp honom inne i boden, men skar af något kött och hängde det utanföre, under det han vid sig sjelf sade: kanske kommer den gamle mannen nu tillbaka, så skall jag ställa honom till ansvar. Det dröjde icke länge, innan den gamla mannen kom med sina penningar; men nu stod min broder upp, fattade uti honom och började ropa: o Musulmän, kommen till min hjelp och hören, huru denna bof behandlat mig! När den gamla mannen hörde dessa ord, sade han till honom: hvilketdera skall bli dig angenämare, — antingen att du afhåller dig från att göra mig förtret, eller att jag gör dig till spott och spe för allas ögon? — Huru skall du kunna göra det? — frågade min broder. Den gamla mannen svarade: jag skall omtala, att du säljer menniskokött för fårkött. — Du ljuger, du fördömde! — ropade min broder. — Ingen är så nära till att bli fördömd som den, hvilken har en menniska hängande i sin bod, — återtog den gamle mannen. Min broder sade: om det är så som du påstår, så afstår jag åt dig all min egendom, ja, mitt lif. Då började den gamle mannen genast ropa: hören hit j alle! Sannerligen säger jag eder, att denna man slagtar menniskor och säljer deras kött såsom fårkött; och om ni viljen hafva bekräftelse på mina ord, så träden in i boden! Folket rusade in i boden, der den af min broder slagtade och upphängda baggen nu var förvandlad till en menniska, och man grep min broder samt ropade till honom: du otrogne! du bof! De, som hade varit hans närmaste vänner, rusade nu på honom och slogo honom; men den gamle mannen slog honom för ögat, så att han förlorade synen. Folket förde derefter både liket och min broder till högsta polisembetsmannen, och den gamle mannen sade till denne: o emir, denna man slagtar menniskor och säljer deras kött såsom fårkött. Vi hafva af detta skäl fört honom till dig; statt upp och

handla såsom det är anbefaldt af Gud, hvars magt och ära vare lofprisade! Embetsmannen vägrade att höra hvad min broder ville anföra till sitt försvar och befallde, att man skulle gifva honom femhundrade käppslängar, samt tog all hans egendom. Hade icke hans rikedom varit så stor, så skulle han hafva dömt honom till döden; men nu förvisade han min broder ifrån staden.

Min broder begaf sig följaktligen bort i djup bedröfvelse, utan att veta hvad han skulle taga sig till. Han vandrade, tilldess han kom till en stor stad, der han beslöt att sätta sig ned som skomakare; han öppnade följaktligen en bod och satt der, arbetande för sitt lifsuppehälle. En dag, då han var ute i någon angelägenhet, hörde han gnäggandet af hästar, frågade hvad detta kunde betyda och fick veta, att konungen ämnade sig ut på jagt. Han beslöt att roa sig med att åskåda jagttåget; men det hände, att konungen, som händelsevis såg åt sidan, råkade att fästa ögonen på min broder, hvarefter han genast sänkte sitt hufvud och utropade: jag söker hos Gud beskydd undan det onda, som denna dag kan medföra. Derpå vände konungen om sin häst och red tillbaka, följd af hela jagttåget, men befallde sina pager att skynda efter min broder och piska honom; och min broder förstod icke orsaken dertill. Han återvände hem i ett ömkligt tillstånd och begaf sig sedan ut samt berättade sin olycka för en af konungens tjenare, hvilken skrattade åt alltsammans, tilldess han knappt kunde hålla sig uppe på sina ben, och sade till honom: o min broder, konungen kan icke fördraga åsynen af en enögd, aldraminst om det är det venstra ögat, som han saknar, och i detta sistnämda fall dömer han alltid den enögda till döden.

När min broder hörde dessa ord, beslöt han att fly ifrån staden och begaf sig genast derifrån till en annan stad, der det icke fanns någon konung. Här stadnade han en lång tid. Med tankarna på sitt äfventyr i den förra staden gick han en dag ut för att roa sig och hörde hästar gnägga bakom sig, då han utropade: nu kommer Guds beslut att gå i verkställighet, — och sprang undan, sökande ett ställe, der han skulle kunna gömma sig. Han fann icke något sådant, fortsatte sitt letande och blef varse en dörr, hvilken han stötte emot, då den genast föll inåt; han gick på och varseblef en lång gång, i hvilken han fördjupade sig. Men plötsligen kände han sig gripen af tvänne män, hvilka utropade: prisad vare Gud, som låtit oss gripa dig, du fiende till Allah! Hela tre nätter å

rad har du icke unnat oss njuta hvarken hvila eller sömn; icke en smula lugn hafva vi kunnat finna; ja, du har gifvit oss en försmak af döden. — O män, — sade min broder, — hvad menen j med detta? — De svarade; du lurar på oss, och din traktan går ut på att göra både oss och herrn i detta hus olyckliga. Är det icke tillräckligt för dig, att du och dina stallbröder bragt honom till fattigdom? Tag nu fram den knif, med hvilken du hotat oss hvarenda natt! — Med dessa ord började de undersöka hans kläder och funno hos honom den knif, med hvilken han skar lädret till de skor, som han förfärdigade. — J män, — utropade han, — frukten Gud i det, som j tillämnen mig, och veten, att mina lefnadshändelser äro underbara! De frågade: hurudana äro dina lefnadshändelser? Han berättade dem alltsammans i den förhoppning, att de skulle släppa honom; men de trodde icke på det, som han sade. I stället att visa honom någon skonsamhet, slogo de honom och sleto sönder hans kläder. När hans kropp sålunda blef synbar för deras blickar, upptäckte de på hans sidor märkena efter slag och utropade: du bof, dessa ärr vittna om din brottslighet. Derefter fördes han inför Wali'n, under det han sade vid sig sjelf: det är ute med mig för mina öfverträdelsers skull, och ingen kan befria mig, utom Gud, hvars namn vare prisadt! Och när han blifvit förd inför Wali'n, sade denne till honom: din bof, ingenting annat än ett skändligt brott har kunnat föranleda, att du blifvit piskad, — och han lät tilldela honom hundrade slag, hvarefter han sattes upp på en kamel, och det utropades framför honom: detta är vedergällningen åt dem, som bryta sig in uti andras hus! — Men jag hade redan hört hans olyckor omtalas och begifvit mig åstad att uppsöka honom; jag följde honom genom staden, medan detta utropades och ända tilldess de lemnade honom i fred; men sedan tog jag honom med mig och förde honom hemligen till Baghdad samt förskaffade honom hvad han behöfde till mat och dryck för dagen.

Barberarens Berättelse om sin Femte Broder.

Min femte broder (El-Ashår, äfven kallad En-Neshshår, eller Sågaren, med anledning af sitt oupphörliga pratande) hade fått sina öron afskurna, o de Rättroendes Beherrskare. Han var en tiggare, som begärde almosor om nätterna och uppehöll sig om dagarna med det, som han sålunda förtjenade. Vår fader var en gammal man, och han blef sjuk och dog samt lemnade oss i arf sjuhundrade silfverstycken, af hvilka hvar och en af

oss tog sin andel, nämligen etthundrade silfverstycken. När min femte broder tagit sin andel, visste han icke hvad han skulle företaga dermed; men dervid föll det honom in, att han för dessa penningar borde köpa en hop glasvaror af allehanda slag för att sedan sälja dem med fördel. Han köpte ganska rigtigt glasvaror för sina hundrade silfverstycken, ställde dem på en stor bricka och satte sig för att sälja dem på ett upphöjdt ställe, under det han stödde sin rygg mot en mur. Men under det han satt der, föll han i tankar och sade vid sig sjelf: sannerligen, hela min förmögenhet består i dessa glasvaror, hvilka jag skall sälja för tvåhundrade silfverstycken; men för dessa penningar skall jag köpa nytt glas, hvilket jag skall sälja för fyrahundrade, och derefter vill jag fortfara med att köpa och sälja, tilldess jag förvärfvat mig stor rikedom. Då skall jag tillhandla mig alla slags köpmansvaror, ädelstenar och parfymerier samt med försäljningen af dem öka min rikedom. Nu kommer jag att tillhandla mig ett vackert hus samt lägga mig till slafvar, hästar och förgyllda sadelmunderingar; jag skall äta och dricka och låta till mitt hus föra alla sångerskor i staden, för att afhöra deras sånger. — Alla dessa beräkningar gjorde han, under det brickan med glasvarorna stod framför honom. Derpå fortfor han: sedan skall jag sända ut qvinnor att för min räkning fria till döttrar af konungar och vezirer, och till min hustru ämnar jag begära dottern af den förnämsta veziren, ty jag har hört, att hon skall vara utrustad med den mest fulländadade skönhet och behagfullhet. Hon skall i brudgåfva af mig erhålla tusen guldstycken. Om hennes fader ger sitt bifall, så har jag vunnit min önskan; vill han icke bifalla, så skall jag taga flickan med våld, honom till trots. När jag sedan kommit tillbaka till mitt hus, skall jag köpa mig tio unga eunucher, lägga mig till kläder, lika dyrbara som de nyttjas af konungar och sultaner, samt låta åt mig förfärdiga en sadel af guld, broderad med ädelstenar. Sedan skall jag rida ut hvarenda dag med slafvar framför och efter mig samt för mitt nöjes skull passera igenom alla gator och bazarer, medan folket helsar på mig och nedkallar välsignelse öfver mig. Sedan skall jag aflägga ett besök hos veziren, jungfruns fader, med slafvar framför och efter mig samt på min högra sida och min venstra; och när han blir mig varse, skall han stå upp mig till mötes, ödmjuka sig och bjuda mig sitta ned på sin egen plats, under det han sjelf sätter sig nedanför mig, allt för det, att jag blifvit hans måg. Jag skall då befalla en ibland tjenarne att bära fram en pung

med de guldstycken, som utgöra brudskänken; tjenaren skall lägga penningarna framför veziren; men jag skall till dem ytterligare tillägga en ny penningpung, på det han måtte finna, huru högsinnad och frikostig jag är samt huru föraktlig verlden är i mina ögon; och när han tilltalar mig med tio ord, skall jag svara honom med två. Sedan återvänder jag hem, och när någon ifrån vezirens hus kommer till mig, skall jag kläda honom i en dyrbar drägt; men, om någon kommer med en skänk, så skickar jag denna tillbaka; jag skall sannerligen icke mottaga sådant. Den aftonen, då bruden skall visas för mig, ämnar jag kläda mig i min aldra praktfullaste drägt och sätta mig ned på en med siden öfverdragen dyna; och när min hustru kommer till mig, fullmånen lik i skönhet samt öfvertäckt med grannlåter och nipper, skall jag befalla henne att stå inför mig såsom de rädda och förkastade få göra. Min höga själ och min djupa visdom tillåta mig icke att kasta en blick på henne; men då skola brudtärnorna säga: o vår husbonde och herre, måtte vi vara dina offer! Denna din hustru, eller fastmer din tjenarinna, afvaktar en nådig blick af dig, och hon står inför dig; skänk henne af nåd ett ögonkast, ty det blir tröttande för henne att stå längre! — Då skall jag lyfta på hufvudet och kasta ett öga på henne, men genast sänka mitt hufvud igen, och så skall jag fortfara, tilldess hela förevisnings-ceremonien är fulländad. Derefter föres hon till sofrummet; men jag skall stå upp från min plats och gå till ett annat rum, påtaga mina nattkläder samt begifva mig till den kammare, der hon sitter; der skall jag taga plats på divanen, men icke kasta en enda blick åt henne. Brudtärnorna skola påminna mig om att nalkas till henne; men jag skall icke lyssna till deras ord, utan befalla någon bland tjenarne att bära fram en pung med femhundrade guldstycken för deras räkning samt tillsäga dem att lemna rummet. Men när de gått, skall jag sätta mig bredvid min brud, dock med bortvändt ansigte, på det hon måtte säga: sannerligen är icke detta en man med stolt sinnelag! Då skall hennes moder komma till mig, kyssa min hand och säga till mig: o min herre, kasta på din tjenarinna en nådefull blick; si! hon står här ödmjukt inför dig. Men jag svarar henne icke. Då skall hon kyssa mina fötter och kyssa dem om igen samt säga: o min herre, min dotter är ung och har icke sett någon annan man än dig, och om du visar motvilja mot henne, så skall hennes hjerta brista; böj dig derföre till henne och tala till henne samt lugna hennes oro! Jag skall då förunna henne ett halft

ögonkast och befalla henne att förblifva stående inför mig, på det hon måtte erfara, huru förödmjukelse smakar, och veta, att jag är tidens sultan. Då skall hennes moder säga till mig: o min herre, detta är din tjenarinna, haf medlidande med henne och var henne nådig! — och hon skall befalla henne att fylla en bägare med vin och föra den till min mun. Då säger hennes dotter: o min herre, jag besvär dig vid Guds bud, att du icke förkastar denna bägare, som bjudes dig af din slafvinna, ty jag är i sanning din slafvinna. Men jag svarar henne icke, fastän hon tvingar mig att taga bägaren och säger: han måste bli tömd! och förer honom till mina läppar. Men då skall jag knyta min hand för hennes ansigte och sparka till henne med min fot, och göra så här! — Med dessa ord sparkade han till brickan med glasvarorna, som stod på en upphöjning, men nu föll ned. Allt, som fanns derpå, krossades sönder, ingenting förblef helt, och han skrek till och sade: allt detta är följden af mitt högmod! Och han slog sig i sitt ansigte och ref sina kläder sönder; de förbigående stadnade och sågo på honom, under det han grät och ropade: ve mig!

Folket var nu på väg till moskéen att förrätta fredagsbönen, och några kastade allenast en blick på honom, medan andra icke det ringaste bekymrade sig om honom. Men under det han befann sig i denna belägenhet och utan uppehör grät öfver förlusten af allt hvad han egde, nalkades till honom ett fruntimmer, som ämnade sig i fredagsbönen. Hon var en beundransvärd skönhet, och en doft af muskus utbredde sig kring henne; hon red på en mulåsna, hvars stoppade sadel hade ett täcke af guldbroderadt siden, och med henne följde ett stort antal tjenare. När hon fick se de sönderslagna glasvarorna och min broders tillstånd samt hans tårar, blef hon bevekt af medlidande med honom och frågade hur det förhöll sig. Man svarade henne: han hade en bricka med glasvaror, hvilka han ämnade sälja för att vinna sitt uppehälle; men nu är det sönderslaget, och han är bedröfvad som du ser. När hon erhållit denna upplysning, ropade hon åt en af tjenarne och sade: gif hvad du har åt den stackars mannen! Hon räckte honom derpå en penningpung, hvilken han tog och fann innehålla femhundrade guldstycken. Nu var han nära döden af ytterlig glädje och bad till Gud för sin välgörarinna.

Han återvände hem som en rik man och satte sig ner för att öfver-

tänka allt det, som vederfarits honom. Si! då bultade det på dörren; han stod upp, öppnade och såg en gammal qvinna, hvilken han icke kände; och hon sade till honom: o min son, vet, att tiden för bönen är i det närmaste slut, men jag har icke beredt mig genom tvagningar; derföre ber jag, att du måtte förunna mig inträde i ditt hus, att jag der måtte fullgöra dem. Han svarade: jag hör och lyder! — drog sig sjelf tillbaka och gaf henne tillåtelse att stiga in, ty han var ännu icke rigtigt vid sig sjelf af glädje öfver guldet. När gumman hade slutat tvagningen, närmade hon sig till det ställe, der han satt, och läste der sina böner. Derefter läste hon äfven en bön för min broders välgång, och han tackade henne samt gaf henne två guldstycken; när hon detta såg, utropade hon: lofprisad vare Guds fullkomlighet! Sannerligen jag kan förundra mig öfver henne, som blef kär i dig, när du var en tiggare! Tag tillbaka dina penningar, och om du icke behöfver dem, så gif dem åter åt henne, som skänkte dig dem, när dina glasvaror gingo sönder! — Min moder, — sade han, — hur skall jag bära mig åt att få tillträde till henne? Hon svarade: min son, hon hyser kärlek till dig; men hon är hustru åt en rik man. Tag derföre med dig alla dina penningar, och när du kommit till henne, så spar icke på artighet och höfviska ord; då skall du af hennes ynnest och hennes rikedomar erhålla allt, hvad du kan önska. Min broder tog allt guldet, stod upp och följde med gumman, ehuru han tviflade på det, som hon sade honom; hon gick förut, och min broder följde efter, tilldess de anlände till en stor port, på hvilken hon bultade. En Grekisk flicka kom och öppnade porten, och gumman gick in samt befallde min broder att göra detsamma. Han åtlydde uppmaningen och befann sig uti ett stort hus, der han såg ett rikt prydt rum med förhängen; der satte han sig ned, lade guldet framför sig och ställde sin turban i knäet; men knappt hade han gjort detta, förrän en flicka kom till honom, klädd i den dyrbaraste drägt, så att han aldrig hade sett dess make. Min broder stod upp, då hon nalkades; men när hon såg honom, log hon och uttryckte sin glädje öfver hans besök samt gick derefter till dörren och låste denna. Derefter återvände hon till min broder, fattade hans hand och förde honom in uti ett enskildt med sidentapeter klädt rum, der min broder satte sig ned, och hon tog plats bredvid honom samt skämtade med honom en lång stund. Sedan steg hon upp och sade till honom: rör dig icke ifrån detta ställe, tilldess jag kommer tillbaka! Hon var frånvarande en liten

stund; men under det min broder väntade på henne, inträdde en jättestor svart slaf, som höll i handen ett draget svärd, så blankt, att det bländade ögonen; och slafven utropade till min broder: ve dig! Hvem förde dig hit, du eländigaste bland män, du oäkta födde usling, du orenhetens skötebarn? — Min broder var ur stånd att svara ett ord, ty hans tunga blef bunden i samma ögonblick; men slafven grep honom, afklädde honom och tilldelade honom öfver åttio slag med flatan af sitt svärd, så att han föll sanslös till golfvet; då lemnade slafven honom i den tro, att han vore död, och skriade ljudeligt, så att jorden darrade och hela huset genljöd. Han ropade: hvar är El-Melihah? — och genast kom en flicka, som bar en väl arbetad bricka med salt, och dermed ingned han de af slagen träffade ställena på min broders kropp, tilldess de blefvo som vidöppna sår; men min broder rörde sig icke, ty han fruktade, att slafven skulle upptäcka, det han vore vid lif, och döda honom. Derpå gick flickan bort; men slafven gaf till ett nytt anskri, liknande det första, och nu kom den gamla qvinnan in. Hon släpade min broder vid fötterna till ett djupt och mörkt hvalf, der hon kastade honom på en hög af döda. Här förblef han två hela dagar, och Gud (hvars fullkomlighet vare prisad!) gjorde saltet till ett medel att bibehålla hans lif, ty det stämde blodet, som rann ifrån hans sår. När han fann sig ega tillräckliga krafter att stiga upp, reste han sig derföre, öppnade en lucka i muren och kom ut ur hvalfvet. Gud (hvilken all magt och ära tillhöra!) förunnade honom sitt beskydd, och han trefvade sig fram genom gången i mörkret samt gömde sig till morgonen, då den gamla qvinnan begaf sig ut för att söka ett nytt rof, och min broder henne ovetande följde efter henne samt återvände hem.

Han sysselsatte sig nu med att sköta sina sår, tilldess de blifvit läkta, men fortfor att hålla ett uppmärksamt öga på den gamla qvinnan och såg, att hon litet imellan lyckades förmå folk att följa med sig till samma hus. Han talade likväl icke det ringaste om saken; men när hans helsa återvändt, och han kommit till fullständiga krafter igen, tog han ett stycke groft linne och sydde ihop det till en påse, hvari han inlade glasbitar; påsen fäste han vid sin gördel, förklädde sig som en främling, på det ingen skulle känna igen honom, gömde ett svärd under kläderna, lagade, att han fick se den gamla qvinnan, och tilltalade henne med förstäldt målföre. Gumma, — sade han, — har du ett par vågskålar, som duga till att väga upp niohundrade guldstycken? Den gamla qvinnan svarade: jag har en son,

som är penningvexlare, och han har vågskålar af alla slag; följ derföre med mig, förrän han går ut hemifrån, så skall han väga upp ditt guld åt dig! Min broder sade: visa mig vägen! — och hon gick, och min broder följde henne, tilldess hon kom till porten och bultade på. Flickan kom ut och smålog mot honom; men den gamla qvinnan sade till henne: i dag har jag skaffat dig fett kött. Derpå fattade flickan min broders hand och förde honom in i huset (samma hus, der han varit förut), och efter det hon suttit hos honom en stund, stod hon upp och sade: lemna icke detta rum, förrän jag kommer tillbaka! — och gick ut. Men min broder hade icke väntat länge, förrän slafven kom in med det dragna svärdet och sade till honom: statt upp, du eländige! Min broder stod upp; men under det slafven gick framför honom, blottade han det svärd, som han hade under sina kläder, högg till slafven dermed och afslog hans hufvud, hvarefter han släpade honom vid fötterna till hvalfvet och ropade med hög röst: hvar är El-Melihah! Den unga slafvinnan kom med saltbrickan; men när hon fick se min broder med svärdet i handen, vände hon om och flydde; min broder lyckades dock hinna upp henne och afslog hennes hufvud! Derefter ropade han: hvar är den gamla qvinnan? — och hon kom; men han sade till henne: känner du igen mig, du skändliga hexa? Hon svarade: o min herre, nej! — Jag är, — sade han, — den man, som egde guldstyckena, och i hvars hus du förrättade din tvagning och gjorde bön, efter hvilken du med argan list lockade mig till detta hus. — Den gamla qvinnan utbrast: haf Gud för ögonen i det sätt, hvarpå du ämnar behandla mig! — men min broder vände sig emot henne, högg till henne med svärdet och klöf henne i tvänne delar. Nu sökte han upp det unga fruntimret, och när hon blef honom varse, föll hennes mod, och hon anropade hans förlåtelse; han skänkte henne nåd och sade till henne: huru har det kommit sig, att du fallit i händerna på denna Negerslaf? Hon svarade: jag var slafvinna åt en bland köpmännen, och gumman här brukade helsa på mig; men en dag sade hon: vi ämna fira en högtid, hvars like aldrig varit sedd, och jag skulle önska, att du vore närvarande dervid. Jag svarade: jag hör och lyder! — stod upp, klädde mig uti mina bästa kläder, tog med mig en pung, som innehöll hundrade guldstycken, och följde henne till detta hus, der Negern plötsligen grep mig; hos honom har jag qvarstadnat nu på tredje året, allt till följd af den gamla hexans illslughet. — Min broder frågade henne nu: finnes det nå-

gon honom tillhörande egendom i detta hus? Sådan finnes här i stor mängd, — svarade hon; — och om du kan hemta den härifrån, så gör det! — Han stod upp och följde med henne, som för honom öppnade hela kistor, fyllda med penningar, så att han blef helt häpen öfver det, som han såg; och hon sade till honom: gå nu och lemna mig här, men skaffa hit folk, som kan bära bort allt detta! Han gick ut och legde tio män, med hvilka han kom tillbaka. Då han kom till porten, såg han denna stå öppen, men fann icke en skymt af hvarken flickan eller penningarna; dock hade hon lemnat qvar något litet penningar, tillika med husgerådet. Deraf insåg han, att hon bedragit honom; men han tog de penningar, som funnos qvar, öppnade förrådsrummen, lät bortföra det, som de innehöllo, och lemnade ingenting qvar uti huset.

Den följande natten tillbragte han i glädje och förnöjelse; men när det blef morgon, såg han vid sin port tjugo krigsknektar, som grepo honom, då han frågade dem om deras ärende, och sade till honom: Wali'n kallar dig! De förde honom inför Wali'n, som knappt hade blifvit honom varse, förrän han frågade: hvarifrån har du fått de dyrbara tyger och andra saker, som du har i din ego? — Förunna mig strafflöshet! — sade min broder; och Wali'n kastade åt honom sin näsduk till ett tecken, att han skulle slippa straff. Min broder berättade nu allt, som förefallit mellan honom och den gamla qvinnan, från det första till det sista, tillika med flickans flykt, och tillade: af det, som jag tagit, må du taga hvad du behagar; låt mig blott behålla så mycket, att jag dermed kan uppehålla mitt lif! Wali'n fordrade alla penningarna och allt det öfriga; han befarade dock, att sultanen skulle få kunskap om saken, och behöll blott en del samt återlemnade det öfriga åt min broder, men sade till honom: begif dig ifrån denna stad, eller låter jag hänga dig! Min broder svarade: jag hör och lyder! — samt begaf sig derifrån till en af städerna i grannskapet. Under vägen blef han likväl öfverfallen af röfvare, som plundrade och slogo honom samt afskuro hans öron; men jag, som fått underrättelse om hans olycka, begaf mig till honom med något kläder, förde honom hemligen tillbaka till staden och försåg honom med hans dagliga nödtorft.

Barberarens Berättelse om sin Sjette Broder.

Min sjette broder (Shakâlik) fick sina läppar afskurna, o de Rättroendes Beherrskare! Han befann sig i ett tillstånd af ytterlig fattigdom och

egde ingenting af denna förgängliga verldens goda. En dag var han ute för att söka någonting, hvarmed han skulle kunna uppehålla sitt aftynande lif, och blef under sin vandring varse ett vackert hus med en hög och rymlig förşal, vid hvars port stodo tjenare, som befallde och förbjödo; han vände sig med sina frågor till en af de der stående personerna, som svarade: detta hus tillhör en man af Barmekidernas söner. Min broder närmade sig derföre till dörrvaktarne och bad dem om en almosa; men de sade: gack in uti huset, så skall du af dess egare undfå hvad du önskar! Han inträdde i portgången och fortsatte sin väg derigenom, till dess han befann sig uti ett hus, hvars like i skönhet och prakt han aldrig hade sett; i dess midt befanns det en blomstergård, så vacker, att maken dertill skulle bli svår att uppleta; golfvet var belagdt med marmor, och draperier hängde rundt omkring väggarna. Han visste icke, hvart han skulle taga vägen, men gick på fram emot öfra ändan af salen, der han varseblef en man med vackert utseende och vördigt skägg; så snart mannen fått ögonen på min broder, stod han upp honom till mötes, helsade honom välkommen och gjorde honom frågor om huru han hade det. Min broder lät honom veta, att han befunne sig i behöfvande omständigheter, och när husets herre hörde detta, tillkännagaf han ytterlig ledsnad deröfver, fattade i sina egna kläder, ref dem sönder och utropade: är jag uti denna stad, och du skall behöfva gå här och hungra? Detta är någonting, som jag icke kan fördraga. — Han lofvade min broder lycksalighet af alla slag och sade: du skall stadna här och dela mitt salt. Men min broder svarade: o min herre, jag har icke tålamod att vänta, ty min hunger är ytterlig.

Då ropade herrn i huset: gosse, hit med handfatet och handkannan! — samt tillade: o min gäst, stig fram och två dina händer! Derefter låtsade han sjelf, som tvådde han sina händer, och ropade åt sina tjenare att bära in bordet. Dessa kommo och gingo, likasom vore de sysselsatta med att ordna det, och derefter fattade herrn i huset min broders hand, satte sig med honom ned vid det inbillade bordet, började röra på läppar och händer, som hölle han på att äta, och sade till min broder: ät och var icke blyg, ty du är hungrig, och jag vet, huru mycket du lider af din våldsamma hunger! Min broder låtsade likaledes, som hölle han på att äta, under det hans värd sade till honom: ät och gif akt på detta bröd, huru hvitt det är! På detta svarade min broder till en början ingen-

ting, men anmärkte vid sig sjelf: sannerligen är icke detta en man, som finner nöje uti att skämta med andra, — och yttrade derefter till honom: o min herre, aldrig i min lefnad har jag sett något bröd, mer vackert och hvitt än detta, icke heller något, som haft en bättre smak; — hvartill värden svarade: det har blifvit bakadt af en bland mina slafvinnor, som jag köpt för femhundrade guldstycken. Derefter ropade han: gosse, tag in Sikbadj'en, hvars like icke finnes på konungars bord! — vände sig åter till min broder och sade: ät, o min gäst, ty du är hungrig, mycket hungrig, och i behof af föda! Min broder började följaktligen att röra på käkarna, att tugga och svälja, likasom skulle han verkligen hållit på att äta. Herrn i huset inbefallde vidare rätter af flerfaldiga slag, den ena efter den andra, och ehuru ingenting fanns på bordet, fortfor han med att truga min broder till att äta. Ytterligare ropade han: gosse, sätt för oss kycklingarna med pistacier! — och sade till sin gäst: ät af detta; du har aldrig smakat dess like! — O min herre, — svarade min broder, — denna rätt har sannerligen icke sin make i ljuflig lukt och smak, — hvarefter värden började föra sin hand till munnen på min broder, likasom stoppade han bitar deri. Han fortfor att för min broder beskrifva de särskilda rätterna och deras förträfflighet, medan min broders hunger ökades till den grad, att han längtade efter en kaka kornbröd. Husets herre frågade honom: har du någonsin smakat någonting läckrare än kryddorna i dessa rätter? — Nej, o min herre! — svarade min broder. — Ät mera då, — återtog värden, — och var icke blyg! — Nu har jag ätit tillräckligt af rätterna, — svarade gästen. Husherren ropade nu på sin betjening att bära in desserten; slafvarne svängde med händerna i luften, likasom åtlydde de befallningen, och värden sade till min broder: smaka på denna rätt, ty den är förträfflig, och försumma icke dessa Kataïf (ett slags bakelse), vid mitt lif! utan tag denna, innan sirapen hunnit rinna af derifrån. — Måtte jag aldrig bli skiljd från dig, o min herre! — utbrast min broder och frågade sedan, hvarföre man lagt så mycket muskus i hans Kataïf. — Jo, — svarade värden, — detta är så brukligt i mitt hus; i hvarje bakelse lägger man en mithkål muskus och en half mithkål ambra. — Under hela tiden arbetade min broder med käkarna, tuggade och nickade på hufvudet samt smackade med tungan och läpparna, likasom smakade sötsakerna honom förträffligt. Husets herre ropade derpå till sina tjenare: tagen in den torkade frukten! — och återigen svängde de händer och armar i luften, likasom efterkommo

de hans befallning. Han sade till min broder: ät af dessa mandlar, dessa valnötter och dessa russin, — uppräknade ännu flera slag af frukter och tillade: — ät du och var icke blyg! — O min herre, — svarade min broder, — nu har jag fått tillräckligt; det står icke i min magt att förtära mera! Men värden återtog: om du önskar, o min gäst, att äta mera och att njuta af läckerheter, som icke stå dig till buds alla dagar, så vid Allah! vid Allah! stig icke hungrig upp ifrån bordet!

Min broder började nu eftersinna öfver sin belägenhet och öfver mannens vurm att hafva honom till narr för sig; han sade vid sig sjelf: vid Allah, jag skall gifva honom en minnesbeta, så att han inför Gud skall ångra allt detta! Husets herre vände sig åter till sina tjenare och sade till dem: sätten fram vinet! — Likasom förut låtsade de efterkomma befallningen, och deras herre gjorde en åtbörd såsom räckte han en bägare åt min broder, dervid sägande: tag denna bägare, den skall göra dig godt! — Hans gäst svarade: o min herre, du rågar måttet af din godhet! — och förde handen till munnen, likasom drucke han ur bägaren. — Smakade det dig? — frågade värden. — O min herre, — var min broders svar, — jag har aldrig känt någonting mer läckert än detta vin. Drick då! — svarade värden, — och måtte det lända dig till helsa och välgång! — Han låtsade sjelf dricka och räcka ytterligare en bägare åt min broder, som likaledes låtsade tömma den, men nu ställde sig, som hade han blifvit drucken och, när mannen minst anade det, lyfte sin hand så högt han förmådde och tilldelade sin värd ett slag på halsen med sådan kraft, att det genljöd mot väggarna i rummet. Detta slag lät han åtföljas af ett nytt och lika kraftigt, så att värden utropade: hvad skall detta betyda, du nedrigaste bland alla skapade varelser! — O min herre, — svarade min broder, — jag är din slaf, hvilken du ädelmodigt mottagit i din boning, samt gifvit att äta af dina läckra rätter och dricka af ditt gamla vin, så att han blifvit drucken och burit sig illa åt emot dig; men du är alltför mycket högsinnad och ädelmodig, att kunna vredgas på honom för det, som han begått i sitt besinningslösa tillstånd.

När herrn i huset hörde dessa ord af min broder, utbrast han i ljudeligt skratt och sade till honom: sannerligen har jag icke länge roat mig med folk och skämtat med många, som icke varit ovana vid gyckel, äfven af gröfre art; men aldrig har jag sett någon, som kunnat stå ut med detta gyckel, ej heller någon nog knipslug att hålla med mig uti allt, så-

som du gjort. Derföre förlåter jag dig gerna och ber dig hädanefter vara min sällskapsbroder i verkligheten, för att aldrig skiljas ifrån mig. Derefter utdelade han sina befallningar om uppdukandet af alla de rätter, han förut uppräknat, samt spisade i sällskap med min broder, tilldess bägge voro mätta. Derpå begåfvo de sig till dryckessalen, der slafvinnor, sköna som lika många månar, sjöngo för dem sånger af alla slag och spelade på allehanda instrumenter. Här drucko de, tilldess de blefvo druckna; husets herre behandlade min broder som en förtrolig vän, höll honom kär och lät ikläda honom en dyrbar drägt; och följande morgonen begynde de på nytt sitt ätande och drickande. På detta sätt lefde de tillsammans i tjugo år, då mannen dog, och Sultanen lade beslag på hans egendom samt indrog densamma.

Efter denna händelse lemnade min broder staden såsom flykting och stötte under sin vandring på en skara Araber, som togo honom till fånga. Den af dem, som gjorde honom till sin fånge, pinade och slog honom samt sade till honom: vid Allah, köp dig fri från mig med penningar, eller skall jag döda dig! — Min broder grät och svarade: vid Allah, jag eger ingenting, o du Arabernas sheik, och icke heller känner jag något medel att förskaffa mig någonting. Jag är din fånge, jag har fallit i dina händer; göre du med mig hvad du behagar! Den blodtörstiga Beduinen ryckte genast från sitt bälte en bredbladig knif (en sådan, som, när den stötes i halsen på en kamel, skär tvärt igenom honom från ena strupådern till den andra), fattade knifven med högra handen, närmade sig till min stackars broder och skar dermed bort hans läppar, men fortfor icke desto mindre att påyrka, det han skulle lösa sig med penningar. — Nu hade denna Beduin en vacker hustru, som i sin mans frånvaro brukade låta påskina mycken kärlek för min broder, ehuru denne med afseende på qvinnan iakttog anständighetens lagar och fruktade Gud (upphöjdt vare Hans namn!). Det hände sig en dag, att hon ropat honom och bedt honom sätta sig bredvid sig; men medan de voro tillsammans, si! då kom hennes man öfver dem, och vid åsynen af min broder utropade han: ve dig, du lågsinnade bof! Har du nu för afsigt att förföra min hustru? — Derpå blottade han sin knif och tillfogade honom ett nytt blodigt sår, hvarefter han satte honom på en kamel, förde honom upp på ett berg, lemnade honom der och begaf sig derifrån. Några resande kommo imellertid den vägen, blefvo honom varse, gåfvo honom mat och dryck samt

underrättade mig om hans belägenhet. Jag skyndade till honom, förde honom tillbaka till staden och förskaffade honom hans tillräckliga uppehälle.

Nu har jag kommit till dig, de Rättroendes Beherrskare, — fortsatte barberaren, — och vill icke återvända till mitt hem, förrän jag för dig berättat allt detta, emedan försummelsen att göra det skulle hafva varit ett fel. Och du har sålunda sett, att, ehuru jag har sex bröder, jag dock är till skaplynne och hjerta mer redbar än de. — Men när de Troendes Beherrskare hade hört min berättelse och allt det, som jag omtalat rörande mina bröder, log han och sade: du har talat sanning, du tystlåtne man; du är ingen älskare af många ord, och hos dig finnes det ingen anspråksfullhet eller förvetenhet; men nu skall du icke desto mindre begifva dig ifrån denna stad och slå ned dina bopålar i en annan. Sålunda förvisade han mig ifrån Baghdad, och jag reste genom åtskilliga länder samt genomvandrade flerfaldiga trakter, tilldess jag fick höra, att han blifvit död och en annan khalif kommit i hans ställe. Då vände jag tillbaka till min födelsestad och råkade på denna unga man, hvilken jag bevisade den största bland tjenster, och som skulle blifvit ihjälslagen, om jag icke funnits. Icke desto mindre har han beskyllt mig för sådant, som alldeles icke är att finna hos mig, ty allt hvad han talat om mig, min anspråksfullhet och förvetenhet, min pratsjuka, min envishet och brist på god smak, det är alltsammans osannt, J män!

Fortsättning af Skräddarens Berättelse.

Skräddaren fortsatte derefter som följer: när vi hört barberarens berättelse och blifvit öfvertygade om hans förvetenhet och pratsjuka samt att den unga mannen blifvit orättvist behandlad af honom, grepo vi barberaren, insperrade honom, satte oss ned för att bevaka honom och åto samt drucko, hvarefter högtiden slutade på det angenämaste sätt. Vi stadnade tillsammans ända tills det ropades till aftonbönen, då jag gick och återvände hem. Men min hustru kastade vreda blickar på mig och sade: du har roat dig hela dagen, medan jag suttit hemma och haft ledsamt; om du icke nu vill gå ut med mig och skaffa mig något nöje för det återstående af dagen, så skall din vägran hafva den följden, att jag skiljer mig ifrån dig. Jag följde derföre ut med henne, och vi roade oss, tills natten föll på; vi återvände då hem och mötte den puckelryggige, som var drucken och uppläste verser för sig sjelf, och jag bjöd honom hem

till mig, hvartill han biföll. Jag begaf mig sedan ut för att köpa något stekt fisk, och när jag kommit hem dermed, satte vi oss ned att spisa. Då tog min hustru en bit bröd och en bit fisk, hvilka hon stoppade i hans mun, men qväfde honom dermed, så att han dog. Jag tog honom på mina armar och bar honom till denna läkare, der jag lemnade honom qvar; men läkaren kastade in honom uti hofinköparens hus, och hofinköparen narrade honom mäklaren på halsen. — Sådan är berättelsen om det, som hände mig i går. Är icke det mer underbart än tilldragelsen med den puckelryggige?

Fortsättning af Berättelsen om den Puckelryggige.

När konungen hört denna berättelse, befallde han några bland sina hofmän att följa med skräddaren och skaffa barberaren dit. Han sade till dem: hans närvaro är oundgänglig, ty jag vill höra hvad han säger, och det kan bli orsaken till allas er befrielse. Derefter skola vi anständigt begrafva den puckelryggige i jorden, ty han har varit död sedan i går, och vi skola uppresa en minnesvård på hans graf, eftersom han gifvit anledningen dertill att vi fått höra dessa sällsamma berättelser.

Hofmännen och skräddaren kommo snart tillbaka och medförde barberaren, hvilken de inställde för konungen. Konungen betraktade honom och fann honom vara en gammal man, som redan öfverskridit sitt nitionde år, hade mörk ansigtshy, men hvitt skägg och hvita ögonbryn, små öron, stor näsa och ett utseende af stolthet och trotsighet. Konungen log, då han fick se honom och sade till honom: du tystlåtne man, det är min önskan, att du för mig omtalar någon af dina berättelser. — O tidens konung, — inföll barberaren, — hvad är orsaken dertill, att denna Christne, denna Jude och denna Musulman äro här, samt att den puckelryggige här ligger död midt ibland er? Och hvad är upphofvet till denna stora församling? — Hvarföre frågar du detta? — sade konungen. — Barberaren svarade: jag frågar det, på det konungen måtte finna, det jag icke är någon förveten menniska och icke en sådan, som blandar sig i det, hvilket icke kommer honom vid, samt att jag är fri från den pratsjuka, för hvilken man beskyller mig. Jag är nämligen nog lycklig att hafva ett tillnamn, som fullkomligt uttrycker mitt skaplynne; folket kallar mig för den Tystlåtne, och, såsom skalden säger:

Sällan har du sett någon hedrad med ett tillnamn, utan att du vid närmare efterforskning skall finna, att hans skaplynne och natur uttryckas derigenom.

Nu sade konungen: låten barberaren veta, huru förhållandet är med den puckelryggige här och hvad som tilldrog sig med honom i går; sägen honom likaledes allt det, som blifvit berättadt af den Christne och Juden, hofinköparen och skräddaren! Man upprepade för honom alla dessa personers berättelser.

Nu skakade barberaren på sitt hufvud och sade: vid Allah, detta är underbart! Tag betäckningen af den puckelryggige, på det jag måtte kunna undersöka honom! Det skedde. Derpå satte sig barberaren ned vid hans hufvud, lyfte upp detta, lade det i sitt knä, såg den puckelryggige i ansigtet och brast ut i ett så häftigt skratt, att han föll baklänges och utropade: till hvarje dödsfall finnes det en orsak, och den här puckelryggiges dödsfall är högeligen underbart; det förtjenar att bli antecknadt uti tideböckerna, på det efterverlden måtte hemta upplysning af denna tilldragelse. — Konungen förvånades öfver dessa ord och sade: o Sâmit, förklara för oss, hvarför du talar på detta sätt? — O konung, — svarade barberaren, — vid din nåd, ännu finnes det lif uti den puckelryggige. Derpå framtog han ur barmen en burk, som innehöll ett slags salva, hvarmed han smorde den puckelryggiges hals; sedan betäckte han det insmorda stället, så att det blef varmt, framtog en tång af jern, förde densamma ner i strupen och drog ut fiskbiten med benet samt visade dem för alla de närvarande. Med detsamma reste den puckelryggige sig på sina fötter, nös, återfick sitt medvetande, förde händerna öfver sitt ansigte och utropade: det finnes ingen Gud utom Gud! Mohammed är Guds Apostel! Gud beskydde och bevare honom! — och alla de närvarande förvånades öfver hvad de sågo, och konungen skrattade, tilldess han icke kunde stå, — han, lika väl, som de öfriga åskådarne. Konungen utropade: vid Allah, denna händelse är underbar! Aldrig har jag varit vittne till någonting sällsammare. Han tillade: o Musulmän, o krigare, hafven ni någonsin uti er lefnad sett en menniska dö och efter döden komma till lif igen? Om Gud icke välsignat honom med denna barberare, skulle den puckelryggige denna dag hafva blifvit räknad bland invånarne i den andra verlden, ty barberaren har varit verktyget för hans återställelse till lifvet. De svarade; ja, i sanning, detta är en underbar tilldragelse!

Konungen befallde nu, att tilldragelsen skulle antecknas, och när detta skett, fick den upptecknade berättelsen sitt rum i konungens boksamling. Juden, den Christne och hofinköparen hugnades med hedersklädningar, hvar och en af dem med en dyrbar klädning. Skräddaren utnämdes till konungens enskilda skräddare med ordentlig lön, och konungen försonade honom och den puckelryggige med hvarandra; men den puckelryggige sjelf hedrades af konungen med en dyrbar och vacker klädning samt med ett årligt penningeanslag och fick derjemte ett rum bland dem, som deltogo i konungens dryckesgillen. Mot barberaren visade konungen lika ynnest, belönade honom med en dyrbar hedersdrägt, bestämd lön och ordentligt anslag, upphöjde honom till sin egen barberare och upptog honom bland sina närmaste umgängesvänner. Så lefde de alla i lycka och sällhet, tilldess de hemsöktes af honom, som gör ett slut på glädjen och skiljer vänner åt.

TRETIONDEANDRA TILL TRETIONDESJETTE NATTEN.

Berättelsen om Nur ed-Din och Enis el-Djelis.

Uti Basrah regerade en konung, som älskade de fattiga och behöfvande samt behandlade sina undersåter med godhet; han meddelade af sin rikedom åt dem, som trodde på Mohammed (Gud beskydde och bevare honom!), och var en sådan, som en bland de skalder, hvilka sjungit om honom, beskrifvit som följer.

Han nyttjade sina lansar som pennor, sina fienders hjertan som papper och deras blod som bläck.
Deraf kommer det sig, skulle jag tro, att våra förfäder kallade lansen för Khattíjeh.*)

Denna konungs namn var Mohammed, son af Sulejmån Es-Sejni; och han hade tvenne vezirer, den ena vid namn El-Muin, Såwis son, och den andra El-Fadl, Khåkåns son. El-Fadl, Khåkåns son, var den mest högsinnade man på sin tid, redbar och ädel, så att alla hjertan fäste sig vid honom, och de visa lyssnade till hans råd; och hela folket bad till den Högste om lång lefnad åt honom, ty han var en man, hvars blotta åsyn bådade lycka, en förhindrare af allt ondt och allt obehag. Men veziren Muin, Såwis son, hatade andra och älskade icke det goda; hans åsyn bådade ondt, och lika mycket som folket älskade Fadl ed-Din, Khåkåns son, lika mycket afskydde det El-Muin, Såwis son, allt i enlighet med den Allsmägtiges beslut.

Nu satt konung Mohammed, Sulejmån Es-Zejnis son, en dag på sin thron, omgifven af de höga herrarne vid sitt hof, och han talade till sin vezir El-Fadl, Khåkåns son, och sade till honom: jag önskar en slafvinna, som i skönhet icke öfverträffas af någon på sin tid, som är ett mönster af älskvärdhet, eger den yppersta vext och är utrustad med prisvärda egenskaper af alla slag. — En sådan, — svarade hofmännen, — står icke att finna för mindre än tiotusende guldstycken. Derpå ropade sultanen till skattmästaren och sade: låt föra tiotusende guldstycken till El-Fadls, Khåkåns sons, hus! Skattmästaren fullgjorde konungens befallning, och veziren aflägsnade sig, efter det sultanen befallt honom att hvarje dag infinna sig

*) Ordet härledes från »khatt», skrift, men är äfven namnet på en stad, der goda lansar förfärdigas.

uti slafmarknaden, och likaledes låtit gifva tillkänna, att ingen slafvinna af större värde än ett tusende guldstycken skulle få säljas utan att derförut förevisas för veziren.

Mäklarne sålde till följd häraf icke någon slafvinna, utan att förevisa henne för honom, och han åtlydde konungens befallning samt besökte torget en lång tid, utan att någon slafvinna behagade honom. En dag infann sig dock en mäklare hos veziren El-Fadl, just som denne stigit till häst för att begifva sig till konungens palats; och mäklaren fattade uti vezirens stegbygel och uttalade följande bägge verser:

O du, hvilken återställt det, som var ruttnadt i staten! Du är den vezir, som alltid åtnjuter himmelens bistånd.
Du har gifvit nytt lif åt det goda, som varit utsläckt bland menniskor. Måtte ditt handlingssätt aldrig upphöra att bli gilladt af Gud!

Derefter sade han: o min herre, den slafvinna, om hvars anskaffande konungens befallning blifvit utfärdad, är nu här. Veziren svarade: för henne hit till mig! Mäklaren vände tillbaka och kom efter en kort stunds frånvaro dit igen, åtföljd af en välvext, högbarmad jungfru med svarta ögonbryn, mjuka kinder, breda höfter, men smärt lif samt klädd i den dyrbarasta drägt; hennes läppar voro sötare än honing; hon var mer smärt och smidig än en poppel, och ljudet af hennes röst mildare än vestanvindens susning öfver en blomstergård, hvilket allt en skald uttryckt i följande ord:

Hennes hull är lent som silke, och hennes tal är ljuft; hon talar hvarken för mycket eller för litet.
Till hennes ögon sade Gud sitt varde! — och de skapades för att inverka på männers hjertan med vinets berusande kraft.
Måtte min kärlek till henne bli alltmer varm för hvarje natt och icke upphöra förrän med domens dag!
Lockarne på hennes panna äro svarta som korpsvart natt, medan hennes änne skiner med morgonrodnadens glans.

När veziren såg henne, behagade hon honom på det högsta, och han vände sig till mäklaren samt frågade honom: huru högt är priset för denna jungfru? Mäklaren svarade: det pris, som blifvit bjudet för henne, har uppgått till tiotusende guldstycken, och hennes egare har svurit, att denna summa icke motsvarar kostnaden för de kycklingar, som hon förtärt, eller för de hedersklädningar, som han skänkt hennes lärare, ty han har låtit undervisa henne uti skrifkonst, grammatik, tolkningen af Korân, grunderna

för lagen och religionen, läkarekonsten, tidräkningen, tillika med musik och sång. Då sade veziren: för hennes herre hit till mig! Och mäklaren förde honom genast dit, och si! han var en främling, som lefvat så länge, att tiden förvandlat honom till endast ben och skinn, såsom skalden sade:

Hvad tiden gjort mig darrande och svag! Tiden är sträng och stark.
Jag kunde fordom gå utan att tröttna; nu är jag matt och kan icke gå.

Och veziren sade till honom: är du nöjd med att för denna flicka erhålla tiotusende guldstycken af sultanen Mohammed, sonen af Sulejmân Es-Sejni? Främlingen svarade: eftersom hon är ämnad åt sultanen, blir det min skyldighet att gifva henne till skänks åt honom utan betalning. Veziren befallde, att penningarne genast skulle ditföras, och vägde upp guldstyckena i främlingens närvaro, hvarefter slaf-mäklaren vände sig till veziren och sade: med vår herre vezirens tillåtelse önskar jag tala. — Låt höra hvad du har att säga? — svarade veziren. — Det är min tanke, — sade mäklaren, — att du icke skall föra denna flicka till sultanen i dag, ty hon har nyligen anländt hit, och ombytet af luft har inverkat på henne samt resan tröttat henne. Låt henne heldre förblifva hos dig i ditt palats under en tid af tio dagar, på det hon måtte få hvila ut, så skall hennes skönhet vinna derpå; för henne sedan i badet och kläd henne i dyrbar drägt samt följ henne till sultanen, — då skall du bli så mycket mer välkommen hos honom! Veziren förkastade icke mäklarens råd, utan gillade det och förde henne till sitt palats. Der gaf han henne ett enskildt rum och lät henne dagligen få hvad hon behöfde af mat och dryck tillika med allt annat, som erfordrades, och behöll henne på detta sätt någon tid hos sig.

Men veziren El-Fadl hade en son, som liknade den skinande fullmånen; hans anlete strålade, helsans rosor blommade på hans kinder, och han hade på dem ett födelsemärke, liknade en liten kula af ambra, bevuxen med ett grått fjun. Ynglingen visste ingenting om flickan, och hans fader hade varnat henne samt sagt till henne: vet, att jag köpt dig åt konung Mohammed, Sulejmân Es-Sejnis son, och jag har en son, hvilken icke kan se någon enda flicka i staden utan att förklara henne sin kärlek; derföre skall du hålla dig undangömd för honom och vakta dig för att låta honom se ditt ansigte eller höra din röst. Jungfrun svarade: jag hör och lyder! — och han lemnade henne samt gick sina färde. Men det hände sig, efter ödets beslut, att hon en dag begaf sig uti badet, som fanns i

207. Natten.

Den sköna Perserskan.

huset, och sedan några bland slafvinnorna badat henne, klädde hon sig i en dyrbar drägt, hvilken upphöjde hennes skönhet och behagfullhet. Hon begaf sig derefter in till vezirens gemål och kysste dennas hand, och hon sade till henne: måtte det bekomma dig väl, o Enis el-Djelis! Huru fann du badet? — O min herrskarinna, — svarade hon, — jag saknade ingenting annat än din närvaro der. Då sade husets herrskarinna till slafvinnorna: stån upp och låtom oss gå till badet! Och de efterkommo hennes befallning och gingo, åtföljda af sin herrskarinna, som först befallde två unga slafvinnor att vakta dörren till det enskilda rum, der Enis el-Djelis var, och sade till dem: låten ingen komma in till jungfrun! — hvartill de svarade: vi höra och lyda! Men under det Enis el-Djelis satt uti rummet, si! då kom vezirens son, hvars namn var Ali Nur ed-Din, in och frågade efter sin moder och familjen. De bägge flickorna svarade: de hafva gått till badet. Enis el-Djelis hörde, der hon satt uti kammaren, Ali Nur ed-Din tala och sade vid sig sjelf: jag undrar, huru han ser ut, denna yngling, om hvilken veziren berättade mig, att han förklarade alla flickor i staden sin kärlek. Vid Allah, jag skulle önska, att jag finge se honom! Hon steg derföre upp, liflig och blomstrande, sådan hon kommit ur badet, nalkades till dörren, kastade en blick på Ali Nur ed-Din och såg, att han var en yngling, skön som månen i dess fylle. Åsynen af honom kostade henne tusentals suckar, och en blick från ynglingen på henne utöfvade samma verkan på honom. Bägge blefvo de snärjda i kärlekens snara, och ynglingen närmade sig till slafvinnorna och ropade till dem; men de flydde undan och stadnade på något afstånd, för att se hvad han skulle taga sig före. Han gick fram till kammardörren, öppnade densamma, steg in och sade till jungfrun: är du den jungfru, som min fader har köpt åt mig? Hon svarade: ja! Då skyndade ynglingen, som befann sig i ett tillstånd af berusning, fram till henne och omfamnade henne, medan hon på samma sätt kastade sina armar omkring hans hals och kysste honom. Men de tvänne slafvinnorna, som sett sin unga herre inträda uti Enis el-Djelis' kammare, började ropa och skria, så att ynglingen skyndsamligen sprang ut för att sätta sig i säkerhet och undkomma följderna af sin obetänksamhet. När vezirens gemål hörde de bägge slafvinnornas skrik, kom hon drypande af vatten ut ifrån badet och frågade: hvad är orsaken till detta larm och skri uti huset? Och när hon kommit fram till de bägge slafvinnorna, hvilka hon satt till vaktarinnor vid

det enskilda rummets dörr, sade hon till dem: ve eder! Huru står här till? — Så snart de fingo se henne, svarade de: vår herre Ali Nur ed-Din kom till oss och slog oss, och vi flydde; men han gick in uti Enis el-Djelis' kammare, och när vi ropade efter dig, så sprang han bort. Då begaf sig vezirens gemål in till Enis el-Djelis och sade till henne: hvad har händt? — O min herrskarinna, — svarade hon, — medan jag satt här, trädde en skön yngling hitin och sade till mig: är du den mö, som min fader köpt åt mig? — Och jag svarade: ja! Vid Allah, o min herrskarinna, jag trodde, att sanna förhållandet var sådant, som han sade; och han nalkades till mig, omfamnade mig och kysste mig trenne gånger samt lemnade mig, brinnande af kärlek till honom.

Vezirens gemål började gråta och slå sig för sitt ansigte, och så gjorde äfven alla slafvinnorna, ty de fruktade för Ali Nur ed-Din, att hans fader skulle döda honom; men under det de sålunda uttryckte sina farhogor, si! då trädde veziren in och frågade hvad som hade händt. Hans gemål sade till honom: svär, att du vill uppmärksamt afhöra det, som jag kommer att säga? Han svarade: gerna! Då berättade hon honom hvad hans son hade gjort, och han blef bedröfvad och slet sina kläder sönder och slog sig i ansigtet och ryckte ut sitt skägg. Hans gemål sade till honom: tag icke sjelf ditt eget lif! Jag skall utaf min enskilda egendom gifva dig tiotusen guldstycken, så mycket, som hon kostar. — Men då lyfte han sitt hufvud, vände sig till henne och sade: ve dig! Jag vill icke hafva det, som hon kostar; men jag fruktar att förlora mitt lif och min egendom. — Hvarföre det, o min herre? — frågade hon. — Vet du icke, — svarade han, — att vi hafva en fiende uti El-Muin, Sâwi's son? När han får veta detta, skall han skynda till sultanen och säga till honom: din vezir, om hvilken du tror, att han älskar dig, har af dig mottagit tiotusende guldstycken och för dem köpt en slafvinna, hvars like ingen någonsin sett; men eftersom hon behagade honom, sade han till sin son: tag henne, ty du är henne mer värdig än sultanen; — han tog henne, och nu är jungfrun hos honom. Då skall konungen säga till honom: du ljuger. Men han skall säga till konungen: med din tillåtelse skall jag komma öfver honom oförmodadt och föra henne till dig. Och konungen skall gifva honom tillåtelse dertill; han skall bryta sig in i huset, taga flickan och föra henne inför sultanen, som skall förhöra henne, då hon icke skall vara i stånd att neka. Då skall Muin säga: o min herre, jag gifver dig goda råd; men jag står icke i yn-

nest hos dig, — och sultanen skall göra mig till en varnagel för alla, och allt folket skall hafva mig till ett mål för sitt begabberi. Icke ens om mitt lif skall jag vara säker. — Hans gemål svarade icke desto mindre: omtala det icke för någon, ty allt detta har tilldragit sig utan någon främmandes vetskap; anförtro derföre uti denna bedröfvelse din sak åt Gud! Dessa ord lugnade vezirens bekymmer, och hans ängslan började minskas.

Sådant var förhållandet med veziren. — Nur ed-Din åter fruktade för följderna af hvad han gjort och tillbragte sina dagar i trädgårdarna, men begaf sig till sin moder först när det började mörkna, vistades om natten i hennes rum och lemnade dem före morgonen, utan att vara sedd af någon annan än henne. På detta sätt tillbragte han en hel månad, utan att se sin faders ansigte; men slutligen sade hans moder till hans fader: o min herre, vill du bringa förderf öfver både jungfrun och din egen son? Om det får längre fortgå med ynglingen på detta sätt, så skall han till slut fly ifrån sitt fädernesland. — Hvad är då att göra? — frågade han. Hon svarade: du skall vaka denna natt, och när han kommer, skall du hålla honom qvar och försona dig med honom samt gifva honom jungfrun, ty hon älskar honom, och han älskar henne; och jag skall betala dig värdet för henne. Veziren vakade följaktligen hela natten, och när hans son kom, grep han fast uti honom och ämnade afskära hans strupe; men ynglingens moder kom till hans bistånd och sade till sin gemål: hvad ämnar du göra med honom? Han svarade: jag ämnar döda honom. Då sade ynglingen till sin fader: har då jag så litet värde i dina ögon? Faderns ögon fylldes med tårar, och han sade till honom: o min son, är förlusten af mitt lif och min egendom af så ringa värde för dig? Lyssna till mig, o min fader! — återtog ynglingen, — och han bönföll om sin faders förlåtelse. Då afstod veziren från sitt förehafvande och bevektes af medlidande med sonen, och ynglingen stod upp samt kysste sin faders hand. Och veziren sade: o min son, om jag visste, att du ville handla med billighet mot Enis el-Djelis, så skulle jag gifva henne åt dig. — O min fader, — svarade ynglingen, — hvarföre skulle jag icke handla med billighet emot henne? Hans fader sade: jag ålägger dig, min son, att icke taga någon annan hustru jemte henne, och jag ålägger dig att icke göra henne någonting ondt eller sälja henne. Han svarade: o min fader, jag svär, att jag icke skall taga någon hustru jemte henne, och att jag icke heller skall sälja henne, — och han lofvade honom med ed, att han skulle göra så som han sagt,

och flyttade derefter tillsammans med jungfrun samt lefde med henne ett år. Men Gud (hvars namn vare prisadt!) ordnade så, att konungen glömde hela saken med slafvinnan. Händelsen blef dock bekant för Muin, Såwis son, ehuru denne icke fick något tillfälle att tala derom med anledning af den stora ynnest, hvari den andra veziren stod hos sultanen.

Sedan detta år gått till ända, hände det sig, att veziren Fadl ed-Din, Khàkàns son, var i badet och gick derifrån, under det han svettades starkt, hvadan fria luften lände honom till mehn, så att han måste intaga sängen, der han tillbragte många sömnlösa nätter, medan hans sjukdom gjorde allt större framsteg. Han kallade då inför sig sin son Ali Nur ed-Din, och när denne infunnit sig, sade han till honom: o min son, sannerligen är icke lifvets tid utmätt och dess varaktighet förutbestämd, och hvarje lefvande själ måste tömma dödens kalk. Jag har ingenting att säga dig annat än en förmaning, att du måtte frukta Gud och tänka dig före med hänsigt till följderna af dina gerningar, samt att du måtte alltid med kärlek och godhet omfatta Enis el-Djelis. — O min fader, — sade ynglingen, — hvar finnes din like? Du har varit lofprisad för din dygdiga vandel, och predikanterna bedja för dig uti helgedomarna. — Min son, — återtog veziren, — jag hoppas på nåd af Gud, hvars namn vare upphöjdt! Derefter läste han sin trosbekännelse, uppgaf en suck och blef upptagen bland de saligas antal. Men palatset fylldes med gråt och tårar, och underrättelsen om det skedda kom till sultanens öron; folket i staden fick veta, att El-Fadl, Khàkàns son, var död; ja, till och med barnen i skolorna sörjde honom med tårar. Hans son Ali Nur ed-Din stod upp och anordnade hans begrafning: emirerna och vezirerna samt de högsta ämbetsmännen följde honom till grafven, bland dem äfven veziren Muin, Sàwis son, och när sorgetåget lemnade huset, uppläste en af de sörjande ett qväde, som följer:

Jag talade till den man, som hade fått uppdraget att två honom, — Gud gifve, att mannen lyssnat till mitt råd!
Bort med vattnet ifrån honom; två honom i stället med hedrande tårar, utgjutna i sorg öfver honom!
Och bort med dessa doftande välluktor, som blifvit strödda öfver hans lik; bättre är att vällukten af hans pris doftar kring hans bår!
Befall de heliga änglarne att bära hans lik! Ser du icke, huru de uppvakta honom?
Låt icke menniskor anstränga sina skuldror för att bära honom; bördan af hans välgerningar är dem redan tillräckligt tung!

Länge och djupt sörjde Ali Nur ed-Din förlusten af sin fader; men när han en dag satt uti fädernehuset, bultade någon på dörren, då han stod upp och öppnade, och si! det var en man, som varit bland antalet af hans faders närmaste vänner. Mannen kysste Nur ed-Dins hand och sade till honom: o min herre, den, som efterlemnat en son, hvilken liknar dig, han är icke död. Så bestämde han, som är herren öfver den första och sista bland menniskorna.*) O min herre, öfvergif din sorg och låt glädjen åter få ett rum i ditt hjerta! — Ali Nur ed-Din stod upp, gick till gästrummet och lät ditföra allt, som erfordrades; hans vänner kommo tillbaka till honom, och han återtog sin slafvinna. Tio bland köpmännernas söner blefvo hans umgängesvänner, och han gaf den ena banketten efter den andra och började med slösande hand utströ skänker omkring sig. Derföre kom hans förvaltare till honom och sade till honom: o min herre Nur ed-Din, har du icke hört ordspråket: den, som gifver ut och icke beräknar sina utgifter, han blir fattig till slut? Detta slöseri och dessa dyrbara skänker skola uttömma din egendom. När Ali Nur ed-Din hörde dessa ord af sin förvaltare, såg han på honom och svarade: af allt det, som du sagt till mig, vill jag icke lyssna till ett ord. Huru sannt säger icke skalden:

Om jag eger rikedom och icke är frikostig, måtte då min hand aldrig bli utsträckt
och min fot aldrig upplyftas.
Visa mig den girige, som vunnit ära genom sin girighet, och den frikostige, som
dött till följd af sin frikostighet!

Vet, o förvaltare, — fortfor han, — att, om det uti dina händer finnes så mycket, att det räcker till min middag, så skall du icke behöfva besvära mig med dina bekymmer rörande min aftonmåltid. — Förvaltaren skiljdes ifrån honom och gick sina färde; men Ali Nur ed-Din fortfor med sin öfverdrifna frikostighet. När någon af hans vänner sade till honom: sannerligen är icke det eller det någonting bra vackert! — så svarade han: den saken skall du få till skänks; — och om en annan sade: o min herre, hvad det huset är vackert! — så svarade han: jag skänker dig det huset!

Han upphörde icke att gifva banketter åt sina vänner dag efter dag, ända tilldess hela året hade gått till ända; men när han då satt en gång, hörde han slafvinnan uppläsa följande begge verser:

*) Propheten.

Du tänkte allt godt om dagarna, så länge allt gick dig väl i hand, och fruktade icke för det onda, som ödet bar i sitt sköte.
Dina nätter voro fredliga, och du lät dig bedragas af dem; midt uti deras klarhet skall mörker komma.

Strax derefter bultade någon på dörren; Nur ed-Din stod upp, och en af hans vänner följde honom utan hans vetskap; men när han öppnade dörren, varseblef han sin hofmästare och sade till honom: hvad har du att förkunna! — O min herre, — svarade han, — det, som jag fruktade med hänseende till dig, det har nu inträffat. — Hvad menar du? — frågade Nur ed-Din. Förvaltaren svarade: vet, att utaf din egendom finnes i min hand icke så mycket, som är värdt ett silfverstycke eller mindre än ett silfverstycke; men här äro räkningarne öfver dina utgifter och en uppsats på din ursprungliga förmögenhet. När Ali Nur ed-Din hörde dessa ord, sänkte han sitt hufvud mot golfvet och utropade: det finnes ingen magt eller kraft annat än hos Gud! Och den mannen, som följt efter honom, för att hemligen skaffa sig underrättelse, om huru det stod till, hade knappt hört det, som hofmästaren sade, förrän han vände om till de öfriga och sade: sen till hvad j ämnen företaga, ty Ali Nur ed-Dins rikedom är slut! När Nur ed-Din återkom till dem, sågo de, att sorgen stod målad i hans anlete; genast stod en af dem upp, vände sig till honom och sade: o min herre, jag önskar, att du måtte gifva mig tillåtelse att gå härifrån. — Hvarföre skall du gå härifrån? — frågade Nur ed-Din. Gästen svarade: min hustru skall föda ett barn denna natt, och det är mig omöjligt att vara borta ifrån henne; jag önskar derföre gå, för att se om henne. Och han gaf honom tillstånd dertill. Derefter uppstod en annan och sade: o min herre Nur ed-Din, jag önskar i dag besöka min broder, ty han firar sin sons omskärelse. På detta sätt begärde de alla under falska förevändningar af honom tillåtelse att gå; och de gingo, tilldess ingen längre var qvar.

Ali Nur ed-Din blef sålunda ensam, och han kallade på sin slafvinna och sade till henne: o Enis el-Djelis, ser du icke hvad som vederfarits mig? Och han meddelade henne allt hvad hofmästaren berättat honom. Hon svarade: o min herre, redan i flera dagar har jag haft för afsigt att tala med dig om denna sak; men jag hörde dig uppläsa följande bägge verser:

Är lyckan frikostig mot dig, så vare du sjelf frikostig mot alla andra, inan hon flyr bort ifrån dig!

Frikostigheten skall icke uttömma din rikedom, om lyckan är dig blid, och girigheten icke skydda den, om hon öfvergifver dig.

Och när jag hörde, att dina tankar voro sådana, förblef jag tyst och ville ingenting säga till dig. — O Enis el-Djelis, — fortfor han, — du vet, att mina vänner och sällskapsbröder äro de enda, på hvilka jag slösat min förmögenhet, och jag kan icke tro, att de skola öfvergifva mig utan hjelp. — Vid Allah, — inföll hon, — de skola icke bli dig till någon nytta. — Men han sade: jag skall genast stå upp, begifva mig till dem och bulta på deras dörrar; måhända får jag af dem så mycket, att jag kan börja en handel, så skall jag hädanefter afstå ifrån alla dyra förströelser och tidsfördrif. Han stod upp och gick utan att stadna, tilldess han kom till den gata, der hans tio sällskapsbröder hade sina hemvist, — de bodde nämligen alla vid samma gata; — och han närmade sig till den förstes port samt bultade derpå. Ut kom en slafvinna, som frågade honom: hvem är du? Han svarade: säg din husbonde: Ali Nur ed-Din står utanföre och säger till dig: din slaf kysser dina händer och begär en ynnest af dig. — Flickan gick in och meddelade uppdraget åt sin husbonde; men denne ropade till henne och sade: gå tillbaka och säg honom, att din husbonde icke är hemma! — Flickan begaf sig tillbaka till Nur ed-Din och sade till honom: herre, min husbonde är icke hemma. Och han gick derifrån, sägande vid sig sjelf: om denne är en föraktlig menniska och förnekar sig sjelf, så skola de andra icke vara det. Han fortsatte derföre vägen till nästa port och talade der såsom han talat förut; men den andra af hans vänner lät likaledes säga sig ute. Då utropade Nur ed-Din:

De äro försvunna, som, i fall du stode vid deras dörr, skulle förunna dig den välgerning, som du efterlängtar!

Vid Allah, — tillade han, — jag vill pröfva dem alla; hvem vet, om icke en af dem kan ersätta mig alla de öfriga? Och han gick till dem alla tio, den ena efter den andra, men fann ibland dem ingen, som ville öppna sin dörr eller visa sig eller ens gifva honom en beta bröd; och han upprepade följande verser:

En man i lyckliga omständigheter liknar ett träd, kring hvilket folket samlar sig, så länge det bär frukt;
Men så snart det fällt all den frukt, som det burit, begifver sig folket derifrån och söker ett annat.
Fördömelse öfver alla menniskor i denna tid! Jag finner icke en enda redlig man ibland tio.

Han återvände nu till sin slafvinna; hans bedröfvelse hade blifvit ännu större än förut, och hon sade till honom: o min herre, sade jag dig icke, att de skulle icke bli dig till någon nytta? — Vid Allah, — svarade han, — ingendera bland dem lät mig ens se sitt ansigte. — O min herre, — återtog hon, — sälj litet om sönder af lösörena i huset och uppehåll ditt lif dermed! Och han gjorde så, tilldess han sålt allt, som fanns uti huset, och han icke mer hade någonting qvar; då vände han sig åter till Enis el-Djelis och sade till henne: huru skola vi nu bära oss åt? — Det är mitt råd, o min herre, — svarade hon, — att du genast står upp och följer mig till torget och säljer mig der; du vet, att din fader köpte mig för tiotusen guldstycken, och hvem vet, om icke Gud öppnar dig utväg till att erhålla en del af denna summa; om Gud beslutit vår återförening, så skola vi säkert träffas igen. Men han svarade: o Enis el-Djelis, det är icke lätt för mig att vara blott en enda timma skiljd ifrån dig. — För mig är det lika svårt att vara skiljd ifrån dig, — återtog hon; — men nöden har ingen lag. Tårarne runno utför hans kinder; men han gick icke desto mindre bort med Enis el-Djelis, öfverlemnade henne åt mäklaren och sade till denne: känn värdet af det, som du skall ropa ut till salu! O min herre Nur ed-Din, — inföll mäklaren, — utmärkta egenskaper glömmas icke så lätt. Är icke detta Enis el-Djelis, hvilken din fader köpte af mig för tiotusen guldstycken? — Han svarade: jo! Mäklaren begaf sig derefter till köpmännen, men fann dem ännu icke alla samlade, utan väntade, tilldess de alla kommit tillsammans. Slaftorget var nu uppfyldt med slafvinnor af alla folk, Turkinnor och Grekinnor, Cirakssiskor, Georgianskor och Abyssinierinnor; men när mäklaren varseblef hela detta hvimmel, stod han upp och utropade: j köpmän, j rikedomens innehafvare, hören mig! Allting, som är rundt, är icke en nöt; icke heller allting, som är långt, en bananasfrukt; allt, som är rödt, är icke kött; allting hvitt är icke fett; allting rödaktigt icke vin och allting svartgult icke dadlar. J köpmän, sen denna dyrbara perla, hvars värde icke kan beräknas i penningar, — huru stor summa viljen j till en början bjuda på henne? — Och en af köpmännen svarade: fyratusen och femhundrade guldstycken.

Men si! veziren El-Muin, Sawis son, befann sig uti slafmarknaden, och när han såg Ali Nur ed-Din stående der, sade han vid sig sjelf: hvad kan han hafva att skaffa här, som icke eger någonting, hvarmed han mägtar köpa en slafvinna? Han kastade ögonen omkring sig, hörde mäk-

laren, der han stod och utropade slafvinnan med köpmännen samlade omkring sig, och tänkte åter vid sig sjelf: jag kan icke föreställa mig annat, än att han gjort slut på all sin egendom och nu kommit hit med slafvinnan för att sälja henne; om detta är händelsen, huru mycket skall icke det fröjda mitt hjerta! Han ropade derefter på mäklaren, som nalkades och kysste marken för hans fötter, hvarefter veziren sade till honom: det är min önskan att köpa denna slafvinna, som du ropar ut till salu. Mäklaren, som omöjligen kunde göra någon invändning mot hans önskan, förde följaktligen fram slafvinnan och ställde henne inför honom; när han betraktade flickan och gaf akt på hennes behag, hennes yppiga vext och hennes ljufva röst, blef han förtjust öfver henne och sade till mäklaren: huru mycket har man redan bjudit för henne? Mäklaren svarade: fyratusen femhundrade guldstycken. Men så snart köpmännen hörde detta, kunde ingen af dem bjuda ett enda silfver- eller guldstycke mer; utan alla drogo de sig tillbaka, eftersom de voro väl bekanta med vezirens egenmägtiga sätt att förfara. El-Muin, Såwis son, vände sig nu till mäklaren och sade till honom: hvarföre väntar du? Tag slafvinnan för min räkning mot fyratusen femhundrade guldstycken; fem hundrade skall du erhålla för din egen del. — Derpå begaf sig mäklaren till Ali Nur ed-Din och sade till denne: o min herre, slafvinnan är förlorad för dig, utan att du kan undfå någon betalning för henne. — Huru skall jag detta förstå? — frågade Nur ed-Din. — Mäklaren svarade: vi bjödo upp henne för fyratusen femhundrade guldstycken; men den egenmägtige El-Muin, Såwis son, kom till slafmarknaden, och när han såg jungfrun, fann hon behag inför honom, och han sade till mig: fråga egaren, om han vill gå in på fyratusen guldstycken och femhundrade för din räkning? Det är min öfvertygelse, att han vet, huruledes slafvinnan tillhör dig; gifver han dig betalningen genast, så är detta en nåd af Gud; men jag känner hans orättrådighet och vet, att han skall åt dig skrifva en anvisning på någon af sina penningvexlare, men sända bud till dem och befalla dem att icke lemna dig någonting, utan hvarje gång du kommer till dem, skola de säga: i morgon skola vi betala dig. De skola på detta sätt alltjemt uppehålla dig med löften och skjuta upp från dag till dag, alla dina invändningar oaktadt; men när du ligger efter dem alltför mycket, skola de säga: gif hit invisningen! — och, så snart de fått papperet i sina händer, rifva det i stycken. På det sättet skall du förlora priset för din slafvinna.

När Nur ed-Din hörde dessa mäklarens ord, sade han till honom: hvad är nu att göra? Mäklaren svarade: jag vill gifva dig ett råd, och om du lyssnar dertill, skall det säkerligen icke gå dig illa. — Säg mig ditt råd! — bad Nur ed-Din. Mäklaren svarade: du skall genast komma till mig, medan jag står midt på slaftorget, och taga slafvinnan ifrån mig, gifva henne ett slag med din hand och säga till henne: ve dig! Jag har hållit min ed, som jag svor, och fört dig till slafmarknaden, för det jag svurit, att du skulle bli förd dit, och att mäklaren skulle utropa dig till salu. Om du detta gör, skall du måhända lyckas föra både honom och folket bakom ljuset, och man skall tro, att du fört henne till slafmarknaden, endast för att hålla din ed. — Detta är ett godt råd, — svarade Nur ed-Din. — Mäklaren vände följaktligen tillbaka till slaftorget, fattade slafvinnans hand, gjorde ett tecken åt veziren El-Muin, Sâwis son, och sade: o min herre, detta är hennes egare, som anländt hit just nu. Men Ali Nur ed-Din gick fram till mäklaren, ryckte flickan från honom, slog till henne med sin hand och sade: ve dig! Jag har låtit ställa ut dig till salu för att hålla min ed. Gå hem och var en annan gång icke olydig emot mig! Jag behöfver icke ditt penningevärde, att jag af sådan orsak skulle sälja dig; om jag sålde alla lösören i mitt hus samt allting annat af samma slag flera gånger å rad, så skulle priset derför icke gå upp till den summa, som du är värd. — När El-Muin, Sâwis son, blef varse Nur ed-Din, sade han till honom: ve dig! Eger du ännu någonting qvar, som kan säljas eller köpas? Och det var icke långt derifrån, att han burit våldsam hand på honom. Men köpmännen vände sina blickar till Nur ed-Din (han var afhållen af dem alla), och han sade till dem: här står jag inför er, och alla kännen j hans orättrådighet. — Vid Allah, — utropade veziren, — om icke ni funnits här, skulle jag hafva dödat honom! Då blinkade de med ögonen och gjorde tecken åt hvarandra och sade: ingen af oss skall träda imellan dig och honom. Men Ali Nur ed-Din rusade fram emot veziren, Sâwis son (ty Nur ed-Din var en man med mod), och ryckte ned honom ur sadeln samt kastade honom till marken. Just på detta ställe var man sysselsatt med att bereda murbruk, och veziren föll midt uti detta; men Nur ed-Din slog honom med sin knutna hand och gaf honom ett slag mot tänderna, så att hans skägg färgades af blod. Veziren hade med sig tio hvita slafvar, och när dessa sågo, huru Nur ed-Din behandlade deras herre, lade de händerna på sina svärd-

fästen; men folket sade till dem: denne är en vezir och den andra är son af en vezir; det är möjligt, att de ingå förlikning med hvarandra, och i sådant fall skolen j bli ett mål för bägges deras vrede; det är ock möjligt, att era hugg komma att träffa er egen herre, och då skolen j bli dömda till den nesligaste död. Bäst är derföre, att icke träda imellan dem bägge. — Och när Ali Nur ed-Din upphört att piska veziren, tog han sin slafvinna med sig och återvände hem.

Veziren, Sàwis son, reste nu sig upp; hans förut hvita kläder voro nu färgade i tre färger, lerans färg, blodets färg och färgen hos den halmaska, som tillika med leran ingår i murbrukets beredning; men när han såg sig vara i detta tillstånd, tog han en rund matta och hängde henne omkring sin hals, fattade i händerna två bundtar mattgräs, begaf sig derifrån, stadnade utanför konungens palats och utropade: o tidens konung, jag är en förtryckt och förnedrad man! — Han blef förd inför konungen, som uppmärksamt betraktade honom och varseblef, att det var hans vezir El-Muin, Sàwis son. Han sade derföre: hvem har behandlat dig på detta sätt? — Och veziren suckade och grät samt upprepade dessa verser:

Skall ödet förtrycka mig, så länge du finnes till? Och skola hundarne uppäta mig, så länge du är ett lejon?
Skola alla andra törstande fritt få dricka ur dina brunnar, men jag törsta?

— O min herre, — fortfor han, — så förhåller det sig alltid med hvar och en, som älskar dig och tjenar dig; sådana olyckor komma alltid på hans lott. — Hvem har gjort detta åt dig? — frågade konungen. — Vet, — svarade veziren, — att jag i dag begaf mig till slafmarknaden i afsigt att köpa en kokerska, och på torget blef jag varse en ung slafvinna, hvars like jag aldrig sett i min lifstid, och som efter mäklarens uppgift tillhörde Ali Nur ed-Din. Nu hade vår herre sultanen gifvit hans fader tiotusen guldstycken att för denna summa köpa honom en skön slafvinna, och han köpte denna flicka, som behagade honom, hvarföre han skänkte henne åt sin son. När fadern aflidit, började sonen lefva som en slösare och gjorde sig småningom af med sina hus, trädgårdar och lösören, tilldess all hans egendom var slut, och ingenting återstod honom annat än denna slafvinna, hvilken han förde till torget och lemnade åt en mäklare att säljas. Mäklaren utropade henne till salu, och köpmännen bjödo på henne, tilldess priset uppgick till fyratusen guldstycken, då jag

sade vid mig sjelf: jag skall köpa henne åt vår herre sultanen, eftersom hon ursprungligen varit bestämd åt honom. Derföre sade jag: o min son, mottag priset för henne, fyratusen guldstycken! Men när han hörde mina ord, kastade han en vredgad blick på mig och sade: vik bort du olycksbringande gamle man. Till Judarne och de Christna säljer jag henne hellre än till dig. — Jag sade till honom: jag ämnar icke köpa henne för min egen räkning, utan för vår herre sultanens, som är vår välgörare. Men knappt hade han hört dessa mina ord, förrän han blef upptänd af raseri, grep uti mig, ryckte ned mig från hästen utan aktning för mina grå hår, slog mig samt upphörde icke dermed, förrän han tilltygat mig såsom du här ser. Hela anledningen till denna förnedrande behandling var den, att jag infunnit mig i afsigt att köpa slafvinnan åt dig, o konung. — Efter det veziren så talat, kastade han sig till golfvet och låg der gråtande samt darrande.

När sultanen såg den belägenhet, hvari veziren befann sig, och hörde hans berättelse, började vredens åder svälla mellan hans ögon, och han kastade en blick på dem, som stodo omkring honom, då fyratio med svärd beväpnade män genast trädde upp för honom, beredda att åtlyda hans befallningar. Han sade till dem: begifven er genast till det hus, som eges af Ali, sonen af El-Fadl, Khâkâns son, plundren det och rifven det ned; men hitfören honom och slafvinnan med händerna bundna bakpå ryggen, släpen dem på deras ansigten och ställen dem sålunda inför mig! De svarade: vi höra och lyda! — samt begåfvo sig genast till Ali Nur ed-Dins hus. Men i sultanens hof fanns det en man, som hette Alam ed-Din Sendjer och varit tjenare hos El-Fadl, Khâkâns son, Ali Nur ed-Dins fader. När han hörde sultanens befallning och såg ovännerna beredda till att döda hans herres son, kunde han icke uthärda tanken på detta, utan satt upp på sin häst, skyndade till Ali Nur ed-Dins hus och bultade på dörren dertill. Nur ed-Din gick ut, kände igen honom vid första ögonkastet och ämnade helsa honom; men han sade: o min herre, nu är det icke tid hvarken att helsa eller samtala. Nur ed-Din frågade: o Alam ed-Din, hvarom är det då fråga? Han svarade: rädda dig med flykten, ty El-Muin, Sâwis son, har lagt ut en snara för dig, och om du faller i hans händer, skall han slå dig ihjäl; sultanen har hitsändt fyrtio krigare, och det är mitt råd, att du flyr, innan denna olycka drabbar dig. Derpå utsträckte Sendjer mot Nur ed-Din sin hand med några guldstycken deri.

och han räknade dem, fann dem utgöra fyrtio stycken och sade: o min herre, tag dessa; vore det mera, skulle jag gerna gifva dig; men nu är det ingen tid för långt talande och svarande. Ali Nur ed-Din begaf sig genast in till jungfrun och underrättade henne om hvad som förestod, och hon blef djupt bedröfvad.

Bägge begåfvo de sig ögonblickligen ur staden; Gud omhägnade dem med sitt beskydds täckelse, och de gingo ned till flodstranden, der de funno ett segelfärdigt fartyg. Skepparen stod midt på däcket och sade: om någon ännu har någonting att uträtta, vare sig att han vill taga afsked eller skaffa sig munförråd eller ock att han glömt någonting, så skall han nu skyndsamt uträtta sina ärender och komma tillbaka hit, ty vi segla strax. Och de svarade allesammans: vi hafva ingenting vidare att uträtta. Då sade skepparen till sin besättning: raskt! Kasta loss repet och ryck upp pålen, vid hvilken fartyget är bundet! — Men Ali Nur ed-Din utropade: hvart skall du segla, o herre? Han svarade: till fridens hem, Baghdad. Och Nur ed-Din steg ombord samt jungfrun med honom; men fartyget lade ut, hissade sina segel och flög framåt, likt en fogel på sina vingar, samt förde dem bort, framdrifvet af en gynnande vind.

Imellertid hade de af sultanen utsända fyrtio männen kommit till Ali Nur ed-Dins hus, brutit upp porten och gått in samt genomletat alla rummen, ehuru utan att finna någonting; derefter bröto de ned huset, vände om tillbaka och underrättade om alltsammans sultanen, som sade: söken dem öfver allt! och männen svarade: vi höra och lyda! Veziren El-Muin, Såwis son, begaf sig till sitt hus, efter det sultanen låtit ikläda honom en hedersklädning och sagt till honom: ingen annan än jag skall utkräfva den upprättelse, som du har rättighet att fordra. Och han tog afsked af konungen med en bön, hvari han önskade sultanen lång lefnad, och hans hjerta var lätt. Men sultanen befallde, att det öfver allt i staden skulle utropas: lyssna till, du folk! Vår herre sultanen har befallt, att eho, som upptäcker Ali Nur ed-Dins vistelseort och för honom inför sultanen, den skall bli klädd uti en hedersklädning och belönas med tusende guldstycken; deremot skall den, som gömmer honom undan eller vet, hvar han är, och icke meddelar underrättelse derom, göra sig förtjent af det hårda straff, som skall drabba honom derför. Allt folket började genast leta efter honom; men ingen kunde finna honom. Så förhöll det sig med folket.

Men Ali Nur ed-Din och hans slafvinna anlände i säkerhet till Baghdad, och skepparen sade till dem: detta är Baghdad, och det är en trygghetens och lugnets stad; vintern med sin köld har nu försvunnit härifrån, och våren är kommen med sina rosor, och dess träd stå i blom, och dess vatten äro rinnande. Derpå landsteg Nur ed-Din med sin slafvinna, och han gaf skepparen fem guldstycken. Derefter vandrade de ett stycke framåt, och ödet förde dem in ibland trädgårdarna samt till en gång, som de funno sopad och vattenstänkt, försedd med långa stenbänkar samt hängande kärl, fyllda med vatten; alltsammans var betäckt med ett tak af flätade rör, som sträckte sig uppöfver hela gången, vid hvars öfra ända trädgårdsporten befann sig; men denna var stängd. Och Nur ed-Din sade till jungfrun: vid Allah, detta är ett angenämt ställe! — och hon svarade: o min herre, låtom oss sitta ned en stund på dessa bänkar! De satte sig på bänkarna, tvådde sina ansigten och händer, njöto af vestanvindens flägtar och insomnade. — Ära vare Honom, som aldrig sofver!

Denna trädgård kallades Nöjets Trädgård, och der befanns ett palats, kalladt Förströelsens Palats; alltsammans tillhörde khalifen Harun Er-Rashid, som, när hans hjerta var beklämdt, brukade komma till trädgården och gå in i det ofvannämda palatset samt hvila der. Palatset hade åttio fönster med jalusier, och der befunnos åttio lampor, men midt deruti stod en stor ljusastake af guld; och när khalifen infann sig der, brukade han befalla slafvinnorna att öppna fönstren samt tillsäga Isak, sin dryckesbroder, att sjunga tillsammans med dem; på detta sätt upphäfdes hans hjertas beklämning, och hans ledsnad upphörde. Öfver trädgården var satt en vaktare, en gammal man, vid namn sheik Ibrahim; och det hade händt, att han en gång varit borta i något ärende, men vid återkomsten i trädgården funnit personer, som der skämtade med fruntimmer af tvetydig ärbarhet, hvilket högeligen förtröt honom. Han väntade, tilldess khalifen infann sig några dagar sednare, och meddelade honom hvad som hade tilldragit sig, då khalifen sade: hvem du finner vid porten till trädgården, med honom må du handla såsom dig sjelf godt synes! Just denna dag gick sheik Ibrahim ut i något ärende och blef varse, huru Nur ed-Din och Enis el-Djelis lågo sofvande vid trädgårdsporten, öfverhöljda med en slöja; och han sade vid sig sjelf: månne icke dessa veta, att khalifen gifvit mig tillåtelse till att döda en och hvar, som jag finner här? Jag skall dock inskränka mig till att gifva dessa en lindrig aga, på det icke mer någon måtte närma sig till

218. Natten.

Nureddin och Anis Aldjalis öfverraskas i Kalifens trädgård.

porten. Han afskar en grön palmstjelk, närmade sig till dem, lyfte sin arm så högt som han förmådde och ämnade slå till; men i detsamma betänkte han sig närmare och sade: o Ibrahim, hvarföre skulle du slå dem, då du icke känner, huruledes det förhåller sig med dem? De torde vara två främlingar eller vandrare, hvilka af ödet blifvit förda hit. Jag skall derföre afhölja deras ansigten och se närmare på dem. — Dermed lyfte han upp slöjan ifrån deras ansigten och sade: de äro bägge sköna, och det skulle icke vara rätt gjordt af mig att piska dem. Han betäckte åter deras ansigten, närmade sig till Ali Nur ed-Dins fot och började sakta gnida densamma, då Nur ed-Din slog upp sina ögon och varseblef den gamla mannen. Han rodnade, drog åt sig sina fötter, satte sig upp, fattade sheik Ibrahims hand och kysste den, hvarpå sheiken sade till honom: o min son, hvarifrån kommer du? — O min herre, — svarade han, — vi äro främlingar, — och en tår rullade från hans öga. Då sade sheik Ibrahim till honom: o min son, vet, att propheten (Gud välsigne och bevare honom!) har anbefallt, att man skall vara ädelmodig mot främlingen! Vill du icke stå upp, min son, och träda in i trädgården samt förströ dig der, på det ditt hjerta måtte bli gladt! — O min herre, — frågade Nur ed-Din, — hvem är egare till denna trädgård? — Sheiken svarade: o min son, denna trädgård har jag ärft af mina anförvandter. Hans afsigt med detta svar var ingen annan än den, att de skulle fatta mod och gå in i trädgården. Och när Nur ed-Din hörde detta, tackade han och stod upp tillika med sin slafvinna, hvarefter sheik Ibrahim gick framför dem och förde dem in i trädgården.

Trädgårdens port var hvälfd, och öfver densamma slingrade sig vinrankor med drufklasar af skiftande färger, de röda liknande rubiner och de mörka liknande ebenholz. De stego in uti en löfsal och funno derinne frukter, somliga vexande i klasar, somliga hvar för sig; foglarne sjöngo från grenarna, hvar och en efter sin sed; näktergalen slog sina melodiska slag, turturdufvan fyllde lunden med sitt kuttrande, trastens sång liknade ljuden af menniskorösten, och ringdufvan påminde om en man, som blifvit muntrad af vin. Frukterna på träden, — der funnos sådana af alla slag, som voro goda att äta, — hade redan mognat, och man såg flera artförändringar af hvarje slag: der funnos mandel-aprikoser och aprikoser från Khorasan; plommon med en färg, liknande färgen på skönhetens kinder; körsbär, som måste fröjda hvarje menniskas sinnen; röda, hvita och gröna

fikon, alla med de renaste färger; blommor, liknande perlor och koraller; rosor, mer rodnande än den täckaste mö; violer, lika svafvel, när elden vidrört detsamma; myrten, levkojer, lavendel och anemoner. Och deras blad voro daggiga af himmelens tårar; kamillblomman log och visade sina tänder; narcissen kastade på rosen en blick ur sitt mörka öga, citronerna liknade runda skålar, apelsinerna voro som kulor af guld; — marken var som en blomstermatta med de brokigaste färger, och hela trädgården prunkade i all vårens fägring. Floden sorlade, medan foglarne sjöngo och vinden susade i träden; luften var ljum, och vestanvindens suckar dogo långsamt bort.

Sheik Ibrahim förde dem in i pelarsalen, och de sågo med förtjusning dennas skönhet och den utomordentliga prakt, som var slösad derpå. De togo plats vid ett af fönstren, och Nur ed-Din, som ihogkom sina fordna nöjen, utropade: vid Allah, detta ställe är utomordentligt skönt! Det påminner mig om förflutna tider och mildrar hos mig bekymmer, lika brännande som den hetta, hvilken trädet Ghada gifver ifrån sig. — Sheik Ibrahim satte nu för dem åtskilligt att äta, och de spisade, tilldess de blifvit mätta, och tvådde derefter sina händer. Derefter tog Nur ed-Din åter plats vid ett af fönstren och ropade åt sin slafvinna, som genast kom till honom, och de sutto der bägge, betraktande de med frukter af alla slag belastade träden. Nur ed-Din vände sig nu till sheiken och sade till honom: o sheik Ibrahim, har du ingen dryck? Efter det man ätit, brukar man vilja dricka. — Sheiken satte fram friskt och godt vatten; men Nur ed-Din sade: detta är icke den dryck, som jag önskar. — Vill du hafva vin? — frågade sheiken. — Ja! — var Nur ed-Dins svar. — Sheiken utropade: jag söker hos Allah mitt värn mot sådant! Sannerligen, på tretton år har jag icke druckit vin, ty propheten (hvilken Gud beskydde och bevare!) har förbannat den, som dricker det, och den, som pressar det, och den, som bär det. — Vill du lyssna till tvänne ord af mig? — frågade Nur ed-Din. Sheiken svarade: säg hvad du önskar! Han sade: om du icke är den, som pressar vinet, icke heller den, som dricker det, eller den, som bär det, skall då något af förbannelsen drabba dig? Sheiken svarade: nej! — Tag då detta guldstycke, — återtog Nur ed-Din, — och dessa bägge silfverstycken, sätt dig upp på åsnan, stadna ett litet stycke härifrån, och när du finner någon, som du kan sända för att köpa vin, så ropa honom och säg till honom: tag dessa

tvänne silfverstycken, men köp något vin för detta guldstycke och lägg kärlet på åsnan! — I sådant fall är du hvarken bäraren, pressaren eller köparen, och ingenting skall drabba dig af det, som kommer att drabba de öfriga.

Sheik Ibrahim log åt dessa ord och svarade: vid Allah, jag har aldrig sett någon mer qvick än du, och icke heller hört något angenämare tal. Och Nur ed-Din sade till honom: vi hafva kommit dig till last, och det blir dig nödvändigt att efterkomma våra önskningar; skaffa oss derföre allt det, som vi behöfva! — O min son, — svarade sheiken, — mitt förrådsrum står öppet för dig (detta rum var försedt med förråder för de Rättroendes Beherrskares räkning), gack dit in och förse dig der med hvad du vill, ty det innehåller mera än du kan önska! — Nur ed-Din trädde in i förrådsrummet och såg der kärl af guld, silfver och kristaller, prydda med glittrande juveler; han tog hvad han behöfde och hällde vinet uti lerkärlen och glasflaskorna, men satte sig derefter ned att dricka tillika med jungfrun, och bägge förvånades öfver skönheten af de ting, som de sågo. Sheik Ibrahim kom till dem med välluktande blommor, men satte sig på något afstånd ifrån dem. De fortforo att dricka och fröjda sig åt vinet, tilldess detta gjorde sin verkan på dem, så att deras kinder började rodna, deras ögon gnistrade likasom gazellens, och deras hår hängde ned öfver deras ansigten; sheik Ibrahim sade då vid sig sjelf: hvarföre sitter jag här på afstånd ifrån dem? Hvarföre kan jag icke taga plats bredvid dem? Och när skall jag en annan gång komma i sällskap med sådana som dessa, hvilka i skönhet likna tvänne månar? — Han närmade sig och tog plats på kanten af golfvets upphöjda del; men Nur ed-Din sade till honom: o min herre, vid ditt lif besvär jag dig, att nalkas och deltaga med oss! Då gick han fram till dem, och Nur ed-Din fyllde en bägare, vände sin blick till sheiken och sade till honom: drick, på det du måtte få ett begrepp om huru ljufligt det smakar! Men sheik Ibrahim utropade: jag söker min tillflykt hos Allah! Sannerligen jag på tretton år gjort någonting sådant! Nur ed-Din låtsade sig icke fästa någon uppmärksamhet vid honom, utan tömde pokalen och kastade sig ned på golfvet för att inbilla gubben, det han blifvit drucken.

Nu vände sig Enis el-Djelis till sheiken och sade till honom: o sheik Ibrahim, se, huru denna man har behandlat mig. — O min herrskarinna,

— frågade han, — hvad går åt honom? Hon svarade: på detta sätt behandlar han mig alltid; han dricker en stund, men insomnar sedan, så att jag blir ensam och utan sällskap. Hvem skall då skänka i åt mig, när jag dricker? Och när jag sjunger, hvem skall lyssna till mig? — Sheiken blef bevekt af hennes ord, hans hjerta erfor ömhet för henne, och han svarade: det är icke rätt, att en dryckeskamrat bär sig åt på detta sätt. Då fyllde hon en bägare, vände sig mot sheik Ibrahim och sade till honom: jag besvär dig vid mitt lif, att du tager denna och dricker den i botten; förskjut icke denna bägare, utan mottag den och fröjda mitt hjerta! Han sträckte derföre fram sin hand, fattade bägaren och drack i botten; och hon fyllde den åt honom för andra gången och sade: o min herre, detta är ännu qvar åt dig! Han svarade: vid Allah, jag kan icke dricka det; det, som jag druckit, är tillräckligt för mig. Men hon sade: vid Allah, det är oundvikligt! — hvarpå han tog bägaren och tömde den. Hon räckte honom derpå den tredje bägaren, hvilken han tog och ämnade tömma, då si! Nur ed-Din reste sig och sade till honom: o sheik Ibrahim, hvad vill detta säga! Besvor jag icke dig för en stund sedan att dricka, men du vägrade och sade: sannerligen, det har jag icke gjort på tretton år? — Slagen med blygsel svarade sheik Ibrahim: vid Allah, felet är icke mitt, utan hon öfvertalade mig. Nur ed-Din log, och de började på nytt sitt dryckeslag; men jungfrun vände sig mot sin herre och sade till honom: o min herre, drick du och truga icke sheik Ibrahim, så skall du hafva ditt nöje vid åsynen af honom! Derpå började hon skänka uti och bjuda sin herre, som å sin sida likaledes skänkte uti och bjöd henne, hvarmed de fortforo den ena gången efter den andra, tilldess sheik Ibrahim slutligen kastade en förvånad blick på dem och frågade: hvad skall detta betyda? Hvad är detta för slags dryckeslag? Hvarföre skänken j ej uti äfven åt mig, eftersom jag blifvit er dryckesbroder? — Nu skrattade de bägge, tills de blefvo nästan sanslösa; men derefter drucko de och skänkte uti åt honom samt fortforo på detta sätt, tills en tredjedel af natten var förbi, då jungfrun sade: o sheik Ibrahim, med din tillåtelse vill jag stå upp och tända ett af ljusen, som stå här. — Stig upp, — svarade han, — men tänd icke mer än ett ljus! Men hon sprang upp, begynde med att tända det första ljuset och slutade icke, förrän hon tändt åttio. Derefter satte hon sig återigen, och nu sade Nur ed-Din: o sheik Ibrahim, i huru myçken ynnest står jag hos dig? Vill du icke tillåta mig att tända

en af dessa lampor? — Sheiken svarade: statt upp och tänd en lampa, men låt du bli att göra mig förtret! Han steg upp, började med första lampan, men tände alla de åttio; och hela salen tycktes dansa. Men sheik Ibrahim var nu högeligen drucken och sade till dem: ni ären mer fallna för muntert skämt än jag. Derpå stod han upp och öppnade alla fönstren, men satte sig sedan ned hos dem; de fortforo att dricka och uppläsa verser, och hela palatset gaf genljud af deras munterhet.

Men Gud, som ser och vet allt, och som bestämt en orsak till allt, hvad som tilldrager sig, hade beslutit, att khalifen skulle denna natt sitta uti månskenet vid ett af de mot Tigris vettande fönstren i sitt palats. Som han der satt, vände han sitt ansigte ut åt floden och såg skenet af lampor och ljus spegla sig deri; han kastade en blick på trädgårdspalatset, såg detta stråla i ljusskimmer och utbrast: kalla Djafar el-Barmeki hit till mig! Inom ett ögonblick stod Djafar inför de Rättroendes Beherrskare, och khalifen sade till honom: du hund bland vezirer, är du min tjenare och underrättar mig icke om det, som tilldrager sig uti staden Baghdad? — Hvilken är anledningen till dessa ord? frågade Djafar. — Khalifen svarade: om staden Baghdad icke vore tagen ifrån mig, så skulle icke Förströelsens Palats vara upplyst af ljus och lampor, och icke heller dess fönster stå öppnade. Ve dig! Hvem skulle djerfvas sådant, så framt icke khalifvärdigheten blifvit mig beröfvad? — Hvem, — sade Djafar (och hvarje muskel i hans sidor darrade af fruktan), — hvem har berättat dig, att lamporna och ljusen uti Förströelsens Palats äro tända och att dess fönster äro öppnade? Khalifen svarade: kom närmare till mig och se sjelf! Djafar närmade sig till khalifen, kastade en blick åt trädgården och såg, att palatset sken som en eldslåga, och att glansen deraf öfverträffade månskenet. Han ville derföre ursäkta sheik Ibrahim, trädgårdens vaktare, ty af det, som veziren såg, trodde han, att Ibrahim hade någon del i allt detta, och derföre sade han: o de Rättroendes Beherrskare, sheik Ibrahim sade till mig i förra veckan: o min herre Djafar, jag skulle önska att få gifva en högtid åt mina barn, medan jag lefver, och medan de Rättroendes Beherrskare ännu regerar. — Hvad menar du med det, som du nu säger? — frågade jag. Han svarade: det är min begäran, att du åt mig af khalifen utverkar tillstånd att få fira mina söners omskärelse i hans palats. — Då svarade jag: gör som du vill med hänseende till högtiden åt dina barn; om Gud vill, skall jag snart träffa khalifen och skall då

meddela honom detta. Så gick han ifrån mig; men jag glömde att underrätta dig derom. — O Djafar, — återtog khalifen, — du var skyldig till ett fel emot mig; men nu har ditt fel blifvit tvefaldigt, ty du har gjort orätt i tvänne hänseenden. Det första var det, att du icke underrättat mig om detta förhållande, och det andra, att du icke uppfyllt sheik Ibrahims begäran; ty det, att han kom till dig och tilltalade dig sålunda, innebar en begäran om något penningar till bidrag vid hans fest; men du gaf honom ingenting och underrättade icke heller mig om saken, så att jag kunnat gifva honom en liten skänk. — O de Rättroendes Beherrskare, — svarade Djafar, — jag glömde det alldeles.

Derpå sade khalifen: vid mina förfäder! Jag skall icke tillbringa det återstående af natten med någon annan än honom, ty han är en rättfärdig man, som umgås med lärda och heliga män, låter sig vårda om de fattiga och bistår de behöfvande. Det förefaller mig, som skulle alla hans bekantskaper vara hos honom i natt, och derföre vill jag begifva mig dit; det är möjligt, att någon af dem uppsänder en bön, som kan medföra godt åt oss i denna verlden och i den andra; sannolikt är det, att vår närvaro kan bringa honom någon förmån, och säkert skall han finna nöje deri, likasom hans vänner. — O de Rättroendes Beherrskare, — invände Djafar, — större delen af natten är redan förfluten, och nu hålla de förmodligen på med att skiljas åt. Men khalifen sade: vi måste begifva oss till dem. Djafar tystnade och blef orolig samt visste icke hvad han borde göra. Men khalifen stod upp, och Djafar stod äfvenledes upp samt gick framför honom; äfven Mesrur, eunuchen, följde med dem. Alla tre följdes de åt ut ifrån palatset och vandrade genom gatorna, förklädda till köpmän, samt anlände till den ofvan beskrifna trädgårdsporten. När khalifen hann fram dit, såg han till sin förvåning densamma stå öppen och sade: se, o Djafar, att sheik Ibrahim har lemnat porten öppen till denna timma; det brukar eljest icke vara hans vana. De gingo in och begåfvo sig igenom trädgården fram till palatset, och khalifen sade: o Djafar, jag önskar hemligen kasta en blick på dem, inan vi träda in; mig lyster se, huru sheikerna utdela sina välsignelser och huru de handhafva sina underbara håfvor, ty de hafva egenskaper, som urskilja dem från andra både i det allmänna lifvet och i deras enskilda kretsar. Här höra vi ej deras röster och skönja inga tecken af deras härvaro. Med dessa ord såg han sig omkring, varseblef ett stort valnötträd och sade:

o Djafar, jag har lust att stiga upp i detta träd, ty dess grenar äro nära intill fönstren; jag vill derifrån betrakta dem. Han steg följaktligen upp i trädet och klättrade från gren till gren, tilldess han kom till en, hvilken befann sig gent emot ett af fönstren; der stadnade han, såg genom fönstret in i palatset, varseblef en ung man och en jungfru, liknande tvänne månar (prisad vare fullkomligheten hos Honom, som skapade dem!), och såg sheik Ibrahim sittande med vinpokalen i hand samt hörde honom säga: o du den första bland alla skönheter, det är icke roligt att dricka, när icke vinet åtföljes af glada sångers ljud. Har du icke hört hvad skalden säger:

Låt vinet gå omkring i den stora bägaren och i den lilla, och tag det emot ur skönhetens händer!
Men drick det icke utan sångens ljud, ty jag har märkt, att hästar dricka, när man hvisslar för dem.

När khalifen sett och hört, huru sheik Ibrahim betedde sig, svällde vredens åder mellan hans ögon, han steg ned och sade: o Djafar, aldrig har jag bevittnat sådana underbara handlingar af de rättfärdige som i denna natt; stig derföre äfven du upp i detta träd och se dit ned, på det äfven du måtte erhålla din andel af de rättfärdiges välsignelser! — När Djafar hörde dessa ord af de Rättroendes Beherrskare, visste han icke hvad han skulle tänka, men steg upp i trädet, såg sig omkring och blef varse Nur ed-Din, sheik Ibrahim och jungfrun, samt huruledes sheik Ibrahim satt med vinpokalen i sin hand. När han sett denna syn, var han öfvertygad om sitt förderf; han steg ned och stod inför de Rättroendes Beherrskare, och khalifen sade: o Djafar, prisad vare Gud, som låtit oss tillhöra antalet af dem, hvilka följa den heliga lagens yttre bud, och som hållit oss fria från den synden att dölja våra laster under skenhelighetens slöja! Men Djafar var ur stånd att svara, så utom sig af förvåning var han. Khalifen vände sig derpå till honom och fortfor: hvad kan hafva fört dessa personer hit och gifvit dem tillträde till mitt palats? Mina ögon hafva dock aldrig sett någon, som liknar denna unga man och denna jungfru uti skönhet, behag och kroppslig fulländning. — Djafar började nu hoppas, att khalifen skulle låta blidka sig, och svarade: du har talat sannt, o de Rättroendes Beherrskare. Och khalifen sade: o Djafar, stig med mig upp på denna gren, der vi kunna sitta midt emot dem, så skola vi roa oss med att betrakta dem närmare. — De stego bägge upp i trädet, sågo

in genom fönstret och hörde sheik Ibrahim säga: o min herrskarinna, jag har kastat anständigheten ifrån mig, då jag började dricka vin; men nöjet af vår sammanvaro är icke fullständigt utan det behagliga ljudet af strängade tonverktyg. — O sheik Ibrahim, — svarade Enis el-Djelis, — vid Allah, om vi hade något tonverktyg här, skulle vårt nöje vara fullkomligt. När sheik Ibrahim hörde dessa ord, stod han upp ifrån sin plats. — Khalifen sade till Djafar: hvad månne han nu ämnar göra? och Djafar svarade: jag vet det icke. — Men sheik Ibrahim gick bort och kom tillbaka med en luta, hvilken khalifen uppmärksamt betraktade och fann vara Isaks, sin dryckesbroders; han sade nu: vid Allah, om jungfrun icke sjunger väl, skall jag låta korsfästa er alla; men om hon sjunger väl, skall jag förlåta dem och låta korsfästa endast dig. — Då sade Djafar: O Allah, gif, att hon icke måtte sjunga väl! — Hvarföre önskar du detta? — frågade khalifen. — På det du måtte korsfästa oss allesamman, — svarade Djafar; — vi hafva då det nöjet att utgöra ett helt sällskap. Khalifen log, och jungfrun fattade lutan, stämde hennes strängar och spelade på dem så ljufligt, att jern skulle kunnat smälta för hennes toner och en vansinnig skulle kunnat få sitt förstånd igen; derefter sjöng hon med sådant behag, att khalifen utropade: o Djafar, aldrig i min lefnad har jag hört en röst, så förtjusande som denna! — Må hända har khalifens vrede vikit ifrån honom? — frågade Djafar. — Ja, — svarade han; — vreden har vikit ifrån mig. Derefter gick han med Djafar ned utur trädet och sade till veziren: jag skulle hafva lust att gå in till dem, sätta mig ned der och höra jungfrun sjunga för mig. — De Rättroendes Beherrskare, — invände Djafar, — om du går in till dem, så skola de sannolikt bli störda genom din närvaro, och sheik Ibrahim skall säkerligen ljuta döden af skrämsel. Khalifen sade: Djafar, du måste upptänka något medel, genom hvilket jag kan komma till kunskap om rätta förhållandet med denna sak, utan att de behöfva veta, det jag sett dem. Derpå gingo Djafar och han ned emot Tigris och betänkte sig på något sådant medel; men si! nedanför palatsets fönster stod det en fiskare, och han kastade ut sitt nät i förhoppning om att göra en fångst, hvarigenom han skulle kunna vinna sitt lifsuppehälle. Vid ett föregående tillfälle hade khalifen sagt till sheik Ibrahim: hvad betydde det buller, som jag hörde nedanför palatsets fönster? — och Ibrahim hade svarat: det var röster af fiskare, som kasta ut sina nät der nere, — hvarefter khalifen befallt honom gå ned och förbjuda fiskrarne att komma dit. Det

var sålunda fiskrarne förbjudet att begifva sig hit; men denna natt hade en fiskare, vid namn Kerim, sett trädgårdsporten öppen och tänkt vid sig sjelf: här är det vårdslöshet med i spelet; kanske kan jag nu få tillfälle att fånga några fiskar. Med dessa tankar tog han sitt nät och kastade det i floden samt uppläste derunder några verser, som handlade om motsatsen mellan en fattig fiskare, hvilken mödosamt arbetar om natten, och egaren af detta palats, hvilken, när han vaknar från sin ljufva slummer, finner sig i besittning af allt hvad han kan önska. Men just som fiskaren slutat sina verser, si! då stod khalifen helt oförtänkt bredvid honom. Khalifen kände igen honom och ropade: Kerim! och fiskaren, som hörde sig ropas vid namn, vände sig om; men när han blef varse khalifen, började han darra af förskräckelse och sade: vid Allah, o de Rättroendes Beherrskare, detta har jag icke gjort för att gäckas med ditt förbud, utan min fattigdom och de minas behöfvande belägenhet förmådde mig till den gerning, hvartill du är vittne. Khalifen svarade: kasta ut ditt nät för min räkning, så får jag pröfva min lycka! Högeligen glad gick fiskaren ned till stranden, kastade ut nätet, väntade tills det sjunkit och stod stadigt på botten samt drog det sedan till land igen; då följde der upp med detsamma en mängd af fiskar, dem ingen kunde räkna.

Khalifen blef högeligen belåten och sade: o Kerim, kläd af dig dina kläder! — och fiskaren efterkom befallningen. Han var klädd i en lång rock, med derpå sydda hundratals lappar af ett groft ylletyg; men det hela hvimlade af småkryp, deribland loppor till sådant antal, att de nära nog skulle kunnat hoppa upp ifrån marken med honom; och från sitt hufvud tog han en turban, som på tre år icke varit upprullad, utan omkring hvilken han i stället brukade linda alla trasor han kunde finna. Men när han klädt af sig rocken och turbanen, tog khalifen af sig sjelf två rockar af siden från Alexandria och Balabek, tillika med andra dyrbara klädespersedlar, och sade till fiskaren: tag dessa plagg och ikläd dig dem! Khalifen satte nu på sig fiskarens rock och turban, hängde en duk för sitt ansigte och sade till fiskaren: gack nu till dina göromål! Men fiskaren kysste khalifens fötter och tackade honom samt uppläste följande bägge verser:

Du har öfverhopat mig med ynnestbetygelser, större än jag dem förtjenar, och
fullkomligen tillfredsställt alla mina behof.
Derför vill jag tacka dig så länge jag lefver; och när jag dör, skola mina ben
tacka dig uti sin graf.

Men knappt hade han slutat dessa verser, inan småkrypen i fiskarens kläder började sprida sig öfver khalifens kropp, så att han med bägge händerna kunde plocka bort dem och kasta dem ifrån sig, och han utropade: o fiskare, ve dig! Aldrig kunde jag ana, att din långrock skulle vara så utomordentligt rik på inhysesdjur! — O min herre, — svarade fiskaren, — i början göra de dig besvär; men när en vecka gått till ända, skall du icke längre känna af dem eller tänka på dem. Khalifen skrattade och sade till honom: huru skulle jag kunna tåla att så länge gå med dessa kläder? Fiskaren svarade: jag skulle vilja säga ett ord; men vördnaden för khalifen binder min tunga. — Säg ut hvad du har att meddela mig! — sade khalifen. Då sade fiskaren: det har fallit mig in, o de Rättroendes Beherrskare, att du skulle önska lära dig konsten att fiska, på det du måtte bli mästare i ett handtverk, hvaraf du kan hafva fördel; och om sådant är din åstundan, så kan denna min rock bli dig nyttig. Och khalifen log åt fiskarens ord.

Nu gick fiskaren sin väg; men khalifen tog fiskkorgen, lade litet gräs deri samt begaf sig med korgen till Djafar och ställde sig framför honom; men Djafar, som trodde honom vara Kerim, fiskaren, blef rädd på hans vägnar och sade: o Kerim, hvad har fört dig hit? Fly skyndsamt din väg, ty khalifen befinner sig här i afton! — När khalifen hörde dessa Djafars ord, skrattade han, så att han icke kunde hålla sig uppe på sina ben. Då sade Djafar: må hända är du vår herre, de Rättroendes Beherrskare? — Ja, o Djafar, — svarade khalifen, — och du är min vezir; jag kom hit i sällskap med dig, och nu känner du mig icke. Huru skulle då sheik Ibrahim känna igen mig, i synnerhet som han är drucken? Stadna der du är, tilldess jag kommer tillbaka till dig! — Djafar svarade: jag hör och lyder! men khalifen gick fram till palatsets dörr och bultade på. Sheik Ibrahim stod upp och frågade: hvem bultar på dörren? Han svarade: jag, o sheik Ibrahim! Sheiken frågade: hvem är du? och khalifen svarade: jag är Kerim, fiskaren; jag hörde, att du hade gäster hos dig, och har derföre kommit hit med något fisk, som är alldeles förträfflig. — Nur ed-Din och jungfrun voro bägge vänner af en god fiskrätt, och när de hörde fisk omtalas blefvo de glada och sade: o min herre, öppna för honom och låt honom komma in till oss med den fisk, som han medfört! Sheik Ibrahim öppnade, och den till fiskare förklädda khalifen steg in och helsade; men sheik Ibrahim sade till honom: var välkommen din röfvare, tjuf, be-

dragare! Kom hit och visa oss den fisk, som du har med dig! — Han visade fisken, och si! den var lefvande och sprattlade; Enis el-Djelis utbrast: vid Allah, o min herre, denna fisk är förträfflig! Jag önskar blott, att den vore stekt. — Vid Allah! sade sheik Ibrahim, — du har talat sanning. Derefter vände han sig till khalifen och tillade: o fiskare, jag önskade, att du haft fisken färdigstekt. Statt upp och stek honom åt oss samt sätt honom fram, när han blir färdig! — Öfver ditt hufvud vare dina befallningar! — svarade khalifen. — Jag skall steka fisken och komma tillbaka dermed. — Gör det och var snar! — sade de.

Khalifen stod upp, gick tillbaka till Djafar och sade: o Djafar, de vilja hafva fisken stekt. — O de Rättroendes Beherrskare, — sade han, — lemna den åt mig, så skall jag göra det. Men khalifen återtog: vid mina förfäders graf! Ingen annan än jag skall steka fisken; med min egen hand skall jag göra det. Han begaf sig nu till sheik Ibrahims koja, letade der och fann allt hvad han behöfde, både stekpanna, salt, vild mejram o. m. d. Derpå gick han till spiseln, satte stekpannan på elden och stekte fisken; men när detta var gjordt, lade han den på ett bananasblad, plockade några citroner i trädgården, bar upp alltsammans och satte det för dem. Den unga mannen, jungfrun och sheik Ibrahim läto sig väl smaka; när de slutat, tvådde de sina händer, och Nur ed-Din sade: vid Allah, o fiskare, du har gjort oss en god tjenst denna natt. Han förde derpå sin hand ned i fickan, framtog derur tre guldstycken af dem, som Sendjer skänkt honom, när han anträdde sin resa, och sade: o fiskare, haf mig ursäktad! Vid Allah, om jag varit bekant med dig före de händelser, som nu sednast timat med mig, så skulle jag för alltid hafva befriat dig från fattigdomens bitterhet; men nu måste du mottaga hvad jag i mina närvarande omständigheter kan bjuda dig. Med dessa ord kastade han de tre guldstyckena till khalifen, som tog emot dem, kysste dem och stoppade dem i sin ficka. Khalifens afsigt med allt detta var endast den att få höra jungfrun sjunga, och derföre sade han till honom: du har visat dig frikostig emot mig och öfverflödigt belönat mig; men af din gränslösa godhet begär jag ytterligare, att denna jungfru måtte sjunga en sång, på det jag måtte få höra henne. — Nur ed-Din ropade nu: o Enis el-Djelis! Hon svarade: Ja! — Vid mitt lif, — fortfor han, — sjung för oss någonting, som kan roa fiskaren, ty han önskar höra dig! Och när hon hört hvad hennes herre sade, fattade hon lutan, försökte henne med fing-

rarna, sedan hon stämt upp henne, och sjöng till lutans toner följande bägge verser:

Många sköna jungfrurs fingrar hafva vidrört lutans strängar, och själen har blifvit hänförd deraf.

Hon har förmått så mycket, att de döfva hört hennes sång, och att de stumma utropat: du har förtjenat sångens pris!

Derpå spelade hon åter med så utomordentlig konst, att hon tjuste sina åhörares hjertan, och sjöng så följande:

Det är oss en heder, att ni besökt vår boning, och er glans har förjagat den af månen icke upplysta nattens skuggor;

Det blir derföre min pligt att röka i mitt hus med muskus och rosenvatten samt kampher.

Nu blef khalifen djupt rörd; hans hänförelse var sådan, att han icke längre var herre öfver sig sjelf af idel förtjusning, och han utropade! Allah skänke dig sitt bifall! Allah gille dina ord! Då sade Nur ed-Din: o fiskare, har jungfrun och hennes konst att röra lutans strängar behagat dig? — Ja, vid Allah! — utropade khalifen. Då sade Nur ed-Din genast: hon vare dig gifven som en skänk ifrån mig, som skänken af en ädelmodig man, hvilken icke skall fordra sin gåfva tillbaka! Och han stod upp, fattade en öfverklädning, kastade den öfver axlarna på den till fiskare förklädda khalifen och tillsade honom att gå bort med jungfrun. Men hon vände sina ögon till honom och sade: o min beherrskare, ämnar du skiljas ifrån mig utan att taga afsked af mig? Om vi måste skiljas åt, så vänta, tilldess jag tagit afsked af dig! Och hon upprepade följande rader:

Om du skiljes från mig, skall du dock alltid dväljas i mitt hjerta, uti det innersta djupet af mitt bröst.

Jag bönfaller hos den Allbarmhertige att låta oss bli återförenade; — en nåd sådan som denna skall Gud förunna mig, om sådant honom behagar.

Och när hon slutat, svarade Nur ed-Din henne på följande sätt:

Hon tog afsked af mig på skiljsmessans dag och sade, under det dess smärta framlockade hennes tårar:

Hvad ämnar du göra, när jag är borta? — Gör, — svarade jag, — en sådan fråga åt den, som skall öfverlefva detta ögonblick!

När khalifen hörde detta, gjorde det honom ondt, att han skulle skilja dem åt; han vände sig till den unga mannen och sade: o min herre, hyser du farhogor för något af dig begånget brott, eller står du i gäld hos någon? Nur ed-Din svarade: vid Allah, o fiskare, en underbar händelse och ett utomordentligt äfventyr har tilldragit sig med mig och denna flicka; om denna händelse vore inristad i hjertat, skulle den kunna lända till varnagel för hvar och en, som vill låta varna sig. — Vill du icke för oss berätta denna tilldragelse, — återtog khalifen, — och göra oss bekanta med det, som vederfarits er? Hvem vet, om du icke derigenom kan förskaffa dig någon tröst, ty trösten ifrån Gud är icke långt borta. — Då sade Nur ed-Din: vill du höra vår berättelse på bundet eller obundet språk? — Det obundna språket, — svarade khalifen, — är ett blott tal; verser äro deremot ord, sammansatta likt perlor. Men Nur ed-Din sänkte sitt hufvud mot golfvet och berättade derefter sina händelser i en följd af verser; men när han slutat, ombad khalifen honom att meddela mer fullständiga upplysningar. Han meddelade derföre khalifen alltsammans från begynnelsen till slutet, och när khalifen blifvit underkunnig om allt, sade han till honom: hvart ämnar du nu begifva dig? Han svarade: Guds jord är stor. Då sade khalifen: jag skall åt dig skrifva ett bref, som du skall lemna åt sultan Mohammed, sonen af Sulejmån ez-Zejni, och när han läst det, skall han icke tillfoga dig någonting ondt. — Finnes det uti verlden någon fiskare, som brefvexlar med konungar? — frågade Nur ed-Din. — Sannerligen är icke detta någonting, som icke gerna kan vara möjligt. — Du har talat sanning, — återtog khalifen; — men jag skall närmare upplysa dig om förhållandet. Vet, att jag gick i samma skola som han och hade samma lärare, hvilken satte mig att undervisa honom; sedan föll lyckan honom till, och han blef sultan, medan Gud lät mig bli en fiskare. Men aldrig har jag af honom begärt någonting, utan att han uppfyllt min åstundan, och om jag hvarje dag skulle af honom begära aldrig så mycket, så skulle han ändock efterkomma mina önskningar. När Nur ed-Din hört dessa ord, sade han till fiskaren: skrif, så får jag se, hvilken verkan deraf kan följa! Och han tog bläckhornet och en penna samt skref: Uti den Barmhertige och Allgode Gudens Namn! Detta bref är från Harun Er-Rashid, El-Mahdis son, till Hans Höghet Mohammed, sonen af Sulejmån ez-Zejni, hvilken jag omfattat med min välvilja, och hvilken jag insatt till underkonung öfver en del af mina länder. Jag låter dig veta, att öfverlemnaren af detta

bref är Nur ed-Din, sonen af El-Fadl, sonen af Khâkân, veziren; och när han kommer inför ditt ansigte, skall du afkläda dig tecknen af din kungliga värdighet och uppsätta honom i ditt ställe, ty jag har utsett honom till det embete, hvartill jag förut hade utsett dig. Visa dig icke olydig mot min vilja, och frid vare med dig! — Detta bref lemnade han åt Ali Nur ed-Din, som tog det, kysste det, stoppade det i sin turban och genast begaf sig åstad på sin färd.

Nu kastade sheik Ibrahim sina ögon på den till fiskare förklädda khalifen och sade till honom: hör på, du oförskämdaste bland fiskare, du har lemnat oss två fiskar till tjugo half-dirhems värde och för dem fått tre guldstycken; ämnar du nu taga slafvinnan på din andel också? Men när khalifen hörde dessa ord, skrek han till åt honom och gjorde ett tecken åt Mesrur, som genast skyndade in och kastade sig öfver sheiken. Djafar hade imellertid skickat en af trädgårdstjenarne till palatset för att hemta kläder åt de Rättroendes Beherrskare, och mannen kom samt medförde kläderna och kysste golfvet inför khalifens fötter, hvarefter den sistnämnde aftog fiskarens drägt och iklädde sig den af budet medförda klädningen. Sheik Ibrahim satt uti en stol, och khalifen stod tyst, afvaktande, huru han skulle bete sig; men sheiken blef häpen, började i sin ångest att bita på naglarna och sade: drömmer jag, eller är jag vaken? Då vände sig khalifen till honom och sade: o sheik Ibrahim, i hvilken belägenhet finner jag dig nu? I samma ögonblick blef sheiken nykter, kastade sig till golfvet och bad om förlåtelse, hvilken khalifen beviljade honom, hvarefter han befallde, att jungfrun skulle föras till hans eget palats. När hon anländt dit, lät han åt henne anvisa en särskild boning, gaf henne tjenare för hennes enskilda räkning och sade till henne: vet, att jag sändt din herre som sultan till Basrah, och om det så täckes Gud, skall jag till honom öfversända en hedersklädning, och vid samma tillfälle låta äfven dig återvända till honom!

Nur ed-Din fortsatte sin resa till Basrah. Han begaf sig till sultanens palats och tillkännagaf genom ett ljudeligt rop sin närvaro, då sultanen tillsade honom att träda närmare. Och när han kommit inför konungens ögon, kysste han golfvet inför honom, tog fram brefvet och öfverlemnade det till konungen. Så snart sultanen blef varse öfverskriften, och igenkände de Rättroendes Beherrskares handskrift, stod han genast upp, kysste brefvet trenne gånger och sade: jag hör och visar lydnad mot

Gud (hvars namn vare prisadt!) samt mot de Rättroendes Beherrskare. Derefter kallade han inför sig de fyra kadis och emirerna samt redde sig till att nedlägga sin konungsliga värdighet, då si! veziren El-Muin, Sawis son, stod inför honom och af sultanen mottog khalifens bref att genomläsa. Men så snart han fick se brefvet, ref han det i stycken, stoppade det i munnen och tuggade det samt kastade det derpå ifrån sig. Sultanen vredgades och ropade: ve dig! Hvad har förmått dig att göra på detta sätt? — Han svarade: denna man har icke talat vid hvarken khalifen eller hans vezir, utan han är en ung bof, en listig sälle, som kommit öfver ett papper med khalifens handstil, efterapat densamma och skrifvit hvad han sjelf önskade. Hvarföre skulle du nedlägga din konungavärdighet, när khalifen icke skickat ett sändebud med en befallning, skrifven af hans egen kungliga hand? Ty, om denna befallning verkligen varit ifrån honom, skulle han hafva sändt densamma med en emir eller en vezir; men nu kom denne ensam dermed. — Hvad är sålunda att göra? — frågade sultanen. Veziren svarade: låt den unga mannen följa med mig, så skall jag taga hand om honom och i sällskap med en hofman sända honom till staden Baghdad. Om han talat sanning, så skall han hit medföra en befallning af khalifens egen hand och en skrifvelse, hvari konungavärdigheten uppdrages åt honom; har han återigen icke talat sanning, så skall han bli tillbakaskickad hit, och jag skall då utkräfva hämd på brottslingen.

När sultanen hört hvad veziren yttrat, ansåg han detta råd för det bästa; veziren förde honom bort och utdelade befallningar åt pagerna, som kastade Nur ed-Din till marken och slogo honom, tilldess han låg sanslös. Derefter befallde veziren, att en kedja skulle fastsmidas vid hans fötter, och lät kalla fångvaktaren, som infann sig och kysste marken inför honom. Fångvaktarens namn var Kutejt, och veziren sade till honom: o Kutejt, jag vill, att du skall taga denne och kasta honom i ett af de underjordiska rummen, som finnas i ditt fängelse, samt plåga honom natt och dag. Fångvaktaren svarade: jag hör och lyder; — och han kastade Nur ed-Din i fängelset och låste dörren igen efter sig; men när detta skett, befallde han, att man skulle rensopa en stenbänk inanför dörren och derpå lägga en bönematta och en kudde, hvarefter han lät Nur ed-Din sätta sig ner, aftog hans bojor och behandlade honom med välvilja. Veziren sände hvarje dag till honom befallningar om att piska

fången, och fångvaktaren uppgaf, att han pinade honom, ehuru han tvärt deremot behandlade honom med godhet.

Så fortgick det i fyrtio dagar; men på fyrtiondeförsta dagen inträffade ifrån khalifen en skänk, hvilken högeligen behagade sultanen, som i ämnet rådplägade med sina vezirer, bland hvilka en yttrade: hvem vet, om icke denna skänk är bestämd åt den unga sultanen? Då anmärkte veziren El-Muin, Såwis son: det skulle varit bäst, om han blifvit dödad, då han kom hit, — då sultanen utropade: nu påminde du mig om honom. Låt föra honom hit, så skall jag afslå hans hufvud! Veziren svarade: jag hör och lyder! — stod upp och tillade: jag önskade låta förkunna uti staden, att den, som vill se, huru man afrättar Ali Nur ed-Din, sonen af El-Fadl, sonen af Khâkàn, skall komma till palatset, — på det allt folket måtte komma för att åskåda afrättningen, och jag måtte få mitt hjertas begär uppfyldt samt kunna förödmjuka mina fiender. Sultanen svarade: gör som dig godt synes! Veziren lemnade följaktligen palatset nöjd och belåten samt begaf sig till Wali'n, hvilken han meddelade befallningar om kungörelsen. Men när folket hörde, huru densamma utropades, började alla sörja och gråta, till och med barnen i skolorna och köpmännen uti sina bodar; skaror af folk kommo i handgemäng med hvarandra om de bästa platserna för det sorgliga skådespelets betraktande, medan andra strömmade till fängelset för att beledsaga honom derifrån. Åtföljd af hvita slafvar begaf sig veziren till fängelset, och Kutejt, fångvaktaren, sade till honom: hvad önskar du, o vår herre och vezir? — För den unga bofven hit inför mig! — befallde veziren. Fångvaktaren svarade: han befinner sig uti det eländigaste tillstånd efter den obarmhertiga piskning, som jag låtit honom undergå. Och han gick in till Nur ed-Din, som just då höll på att uppläsa några verser, hvilka började som följer:

Hvem finnes, som vill bistå mig i min nöd? Mitt lidande har blifvit alltför svårt,
och något botemedel för mig finnes knappast numera.

Och fångvaktaren klädde af honom hans snygga kläder, kastade några grofva trasor öfver honom och förde honom fram till veziren. Nur ed-Din kastade en blick på honom och såg, att det var hans fiende, som alltjemt stämplat till hans förderf; och när han känt igen honom, grät han och sade: är du sjelf trygg för olyckan? Har du icke hört hvad skalden sade:

De nyttjade sin magt och nyttjade henne med grymhet; men snart blef hon, som skulle hon aldrig hafva funnits.

O vezir, vet, att Gud, hvars fullkomlighet vare upphöjd, och hvars namn vare prisadt! är mägtig att göra allt, hvad honom täckes. — O Ali, — svarade veziren, — tror du dig kunna skräma mig med sådana ord? Jag ämnar nu afhugga ditt hufvud, allt folket i Basrah till trots; och till ditt råd ämnar jag icke lyssna, utan fastmer skall jag lyssna till skaldens ord:

Låt ödet göra hvad helst det vill och fördrag med lugnt hjerta hvad skickelsen beslutit!

Likaså säger en annan skald förträffligt och sannt:

Den, som öfverlefver sin fiende en enda dag, han har uppnått sitt syfte.

Derpå befallde veziren sina tjenare att sätta honom på en mulåsna; men de (ty de ville ogerna lyda veziren) sade till Nur ed-Din: tillåt oss att stena honom och hugga honom i stycken, om äfven våra lif skulle bli offrade till straff derför! Men Nur ed-Din svarade: gören det icke! Hafven J ej hört hvad skalden qvad:

En bestämd lifsgräns är mig oundvikligen förelagd; och så snart denna tid är ute, måste jag dö.
Om lejonen släpade mig djupt in i sin skog, så skulle de icke kunna göra slut på mitt lif, så länge icke den för detsamma bestämda tiden är till ända.

De gingo följaktligen framför Nur ed-Din, och utropade: detta är den Iindrigaste vedergällningen åt den, som sammansmider förfalskade bref från khalifen till sultanen. Så fördes han igenom hela staden Basrah, tilldess tåget slutligen stadnade utanför palatsets fönster och på blodsplatsen, der skarprättaren nalkades till honom och sade: jag är en slaf, som måste lyda andras befallningar; men om du önskar någonting, så meddela mig detta, på det jag måtte kunna uträtta det åt dig, ty af ditt lif återstår icke längre tid än tilldess sultanen ser ut genom fönstret. Då såg sig Nur ed-Din om till höger och venster samt uppläste följande qväde:

Finnes det ibland er någon medlidsam vän, som vill bistå mig? Jag besvär er vid Allah att svara mig!
Mitt lif är förbi, och min död är nära. Finnes det någon, som vill hafva förbarmande med mig och vinna belöning på domens dag?

Finnes det någon, som vill tänka på mig i min nöd och lindra mitt qval med en dryck vatten, på det mina plågor måtte mildras?

Allt folket rördes till tårar för hans skull, och skarprättaren gick efter vatten åt honom; men veziren stod upp från sin plats, slog lerkärlet med vatten ur hans hand och krossade det samt befallde skarprättaren att afslå hans hufvud. Han band nu klädet för Nur ed-Dins ögon; men folket började skria emot veziren; ett oredigt skrän höjde sig emot denne, och det ena hotande ordet lät höra sig efter det andra. Men midt under all denna oreda, si! då upphvirflade ett moln af damm och höjde sig mot himmelen. Och när sultanen såg detta, der han satt i sitt palats, sade han till sina tjenare: sen efter hvad detta kan betyda! Veziren sade: icke förr än denna mans hufvud är afslaget; men sultanen återtog: vänta dermed, tilldess vi få veta, hvad detta kan vara!

Men damm-molnet härledde sig från Djafar, khalifens vezir, och hans följeslagare, och orsaken till deras ankomst var följande. — Khalifen hade tillbragt tretio dagar utan att påminna sig händelsen med Ali, sonen af El-Fadl, Khâkâns son, och ingen hade nämnt ett enda ord åt honom derom, tilldess han en afton kom till Enis el-Djelis' rum och hörde henne gråta samt med sagta röst upprepa skaldens ord:

Din bild står framför mig, antingen du är fjerran eller när, och min tunga upphör aldrig att nämna ditt namn.

Hennes snyftningar ökades, och si! khalifen inträdde i rummet och såg, huru Enis el-Djelis smälte i tårar. När hon blef varse khalifen, föll hon till hans fötter, kysste dem tre gånger och uppläste dessa verser:

O du af ädel ätt och lysande börd, på hvars härkomst det icke hvilar någon fläck, och som sjelf är en gren, tyngd af mognande frukter,
Jag minner dig på om det löfte, som din mildhet gaf, och vare det långt ifrån dig, att du skulle förgäta det!

Khalifen sade till henne: hvem är du? Hon svarade: jag är den flicka, som Ali, sonen af Ed-Fadl, Khâkâns son, skänkte dig, och jag anhåller om uppfyllandet af det löfte, som du gaf mig, eller att du ville sända mig till honom med en hedersklädning, ty nu har jag varit här i tretio dagar, och ingen sömn har kommit uti mina ögon. Då kallade khalifen till sig Djafar El-Barmeki och sade till honom: på tretio dagar har jag ingenting hört ifrån Ali, sonen af El-Fadl, Khâkâns son, och jag kan

223. Natten.

Kalifen uppdrager åt Nureddin, att afrätta Muin.

icke föreställa mig annat än att sultanen låtit döda honom. Men, vid mitt hufvud och vid mina förfäders grafvar! om någonting ondt vederfarits honom, så skall jag förgöra den, som varit orsaken dertill, innehade han ock i min aktning det främsta rummet bland alla. Jag önskar derföre, att du genast begifver dig till Basrah och skaffar mig underrättelser om huruledes konung Mohammed, sonen af Sulejmân Ez-Zejni, uppfört sig emot Ali, sonen af El-Fadl, Khâkâns son.

Djafar lydde befallningen och begaf sig genast på väg; men när han nalkades och såg oredan samt folkhvimlet, frågade han: hvad är orsaken till denna folkskockning? Man berättade honom, huruledes det stod till med Nur ed-Dín, och när han hörde detta, hastade han till sultanen, helsade denne, meddelade honom anledningen till sin ankomst och sade honom, att, om någonting ondt vederfarits Ali Nur ed-Din, så skulle khalifen förgöra den, som varit orsaken dertill. Derpå lät han fängsla sultanen tillika med veziren El-Muin, Sâwis son, men befallde, att man skulle frigöra Ali Nur ed-Din och uppsätta honom på thronen som sultan i sultan Mohammeds ställe. Sedan uppehöll sig veziren uti Basrah trenne hela dagar, under hvilka man firade fester och anställde gästabud; men på morgonen af fjerde dagen sade Ali Nur ed-Din till Djafar: mitt hjerta längtar efter att få skåda de Rättroendes Beherrskare. Då sade Djafar till konung Mohammed, Sulejmâns son: red dig till resa, ty vi skola förrätta morgonbönerna och derefter begifva oss till Baghdad! — Han svarade: jag hör och lyder! — och de förrättade morgonbönerna samt stego alla till häst, äfven veziren El-Muin, Sâwis son, som nu ångrade hvad han gjort. Ali Nur ed-Din red vid sidan af Djafar, och de fortsatte sin resa, tilldess de anlände till Baghdad, Fridens Boning.

De inställde sig för khalifen och meddelade honom hvad som händt Nur ed-Din, hvarefter khalifen vände sig till honom och sade: tag detta svärd och skilj dermed din fiendes hufvud från hans kropp! Och Nur ed-Din tog svärdet och närmade sig dermed till El-Muin, Sâwis son; men denne fäste sina ögon på honom och sade: jag handlade efter mitt skaplynne, handla du efter ditt! Och Nur ed-Din kastade svärdet ifrån sig, vände sig mot khalifen och sade: o de Rättroendes Beherrskare, han har slingrat sig undan mig! Då sade khalifen: låt du honom vara! men yttrade derefter till Mesrur: o Mesrur, träd fram du och afslå hans hufvud!

Mesrur verkställde befallningen, och derpå yttrade khalifen till Ali, sonen af El-Fadl, Khâkâns son: begär af mig hvad du önskar! — Han svarade: o min herre, jag kan icke sköta konungadömet i Basrah, och jag eftersträfvar ingenting annat än hedern att få tjena dig. — Dertill ger jag gerna mitt bifall, — svarade khalifen och lät kalla jungfrun inför sig. När hon kommit, slösade han ynnestbetygelser öfver dem bägge; han skänkte dem ett bland sina palatser i Baghdad, anslog åt dem ordentligt underhåll samt anvisade Nur ed-Din en plats vid sitt bord, och han stadnade hos khalifen, tilldess döden skiljde dem åt.

TRETTIONDESJETTE TILL FYRTIONDEFJERDE NATTEN.

Berättelsen om Ghanim, Eijubs son, Kärlekens Slaf.

Det har blifvit mig berättadt, lycksalige konung, — sade Sherasâd, — att det i fordna dagar lefde uti Damask en rik köpman, som hade en son, hvilken liknade månen i hans fylle och hade en vältalig tunga. Denna son hette Ghanim, Eijubs son, Kärlekens Slaf, och han hade en syster, som på grund af sin utomordentliga skönhet och älskvärdhet kallades Fitneh. Deras fader lemnade dem vid sin död i arf ansenlig rikedom, deribland hundrade kamellaster sidentyger och brokader samt blåsor med muskus, och på packorna stod det skrifvet: detta skall afgå till Baghdad, — ty det hade varit hans afsigt att företaga en handelsresa till denna stad.

När Gud (hvars namn vare prisadt!) hade tagit faderns själ till sig, och när någon tid lupit till ända derefter, tog hans son dessa packor om hand och begaf sig med dem på en resa till Baghdad, der Harun Er-Rashid regerade vid denna tid. — Förrän han reste, tog han afsked af sin mor, sina slägtingar och vänner i staden samt begaf sig på väg, sättande sin lit till Gud (hvars namn vare lofprisadt!) och Gud förunnade honom en lycklig resa, så att han anlände till Baghdad, dit han följt i sällskap med andra resande köpmän. Här hyrde han sig ett vackert hus, hvilket han försåg med kuddar, mattor och gardiner; der hade han stall-

rum för sina mulor och kameler samt förvarade derstädes sina packor och stadnade stilla der, tilldess han blifvit uthvilad; men köpmännen i Baghdad och de högt uppsatta i staden infunno sig der och helsade honom. En dag inlade han uti en påse tio stycken dyrbara tyger, skref priserna på dem och begaf sig med dessa profver till bazaren, der köpmännen mötte och helsade honom, mottogo honom med hedersbetygelser och välkomnade honom samt gåfvo honom plats vid den handelsbod, som tillhörde bazarens äldste. Här sålde han sina tyger och vann tvänne guldstycken för ett. Deröfver blef Ghanim glad och fortfor att småningom sälja sina tyger, och på detta sätt tillbragte han ett helt år.

På det nästföljande årets första dag begaf han sig till samma bazar, men fann porten till densamma stängd. Han förfrågade sig om anledningen dertill och erhöll till svar: en af köpmännen har aflidit, och alla de öfriga hafva följt med i likbegängelsen efter honom. Vill icke du, — tillade den, som gifvit honom denna upplysning, — också vinna en belöning i lifvet efter detta genom att följa med dem? — Han svarade: jo! och gjorde sig underrättad om hvar begrafningen firades. De ledsagade honom dit, och han verkställde tvagningen samt följde med de öfriga köpmännen, tilldess de kommo till det ställe, der bönen öfver den aflidne förrättades. Alla köpmännen gingo derefter framför liket till begrafningsplatsen, och Ghanim följde dem, tilldess tåget kom till den utanför staden liggande platsen, der man vandrade framåt mellan grafvarna ända till den graf, der liket skulle nedläggas. Der befanns det, att den aflidnes slägtingar låtit öfver grafven uppslå ett tält, under hvilket ljusen och lamporna voro ställda; de begrofvo den aflidne, och Korån-läsarne sutto vid grafven, läsande ur den heliga boken. Köpmännen stadnade qvar hos dem, och likaledes Ghanim, Eijubs son, ty han blygdes för att skiljas ifrån de andra och sade vid sig sjelf: jag kan icke aflägsna mig, förrän jag tagit afsked af dem. Der sutto de och afhörde läsningen ur Korån, ända tills det mörknade, då tjenarne ställde fram aftonmåltiden för dem, tillika med sötsaker och frukter; de spisade, tilldess de blifvit mätta, tvådde derefter sina händer och återtogo sina platser.

Ghanim började nu bli orolig öfver sina handelsvaror; han fruktade för tjufvar och tänkte vid sig sjelf: jag är en främling och anses ega förmögenhet; om jag tillbringar natten annorstädes än i min boning, så skola tjufvar komma och taga ifrån mig mina penningar och mina varupackor.

Till följd af denna fruktan för sin egendom stod han derföre upp och aflägsnade sig från sällskapet, efter det han begärt deras tillåtelse att få aflägsna sig för att uträtta enskilda angelägenheter. Men det var nu redan midnatt, och han fann stadsporten stängd, såg ingen hvarken kommande eller gående och hörde ingenting annat än hundars skällande och vargars tjut. Han utropade då: det finnes ingen magt eller kraft annat än hos Gud! Jag fruktade för min egendom och begaf mig derföre hit, men fann stadsporten stängd och får nu frukta för mitt lif! — Han vände tillbaka för att söka sig ett ställe, der han skulle kunna sofva till morgonen, och hittade på en enskild grafplats, omsluten af fyra murar, inom hvilka ett palmträd stod, och försedd med ett ingångshvalf af sten; dörren dertill stod öppen, han gick derin och försökte att sofva, men kunde icke få någon blund i sina ögon.

Skräck och fruktan kommo öfver honom, der han sålunda låg ibland grafvarna; han stod upp på sina fötter, öppnade dörren, såg ut och varseblef ett ljus, som skymtade på afstånd i samma rigtning, hvaråt stadsporten var belägen. Han gick några steg och såg, huru ljuset nalkades på den väg, som ledde till samma grafplats, dit han tagit sin tillflykt; men nu började Ghanim frukta för sitt lif, slog skyndsamligen igen dörren och klättrade upp i palmträdet samt gömde sig mellan dess grenar. Ljuset fortfor att småningom närma sig, tills det kom ända fram till stället, och när han uppmärksamt betraktade det, blef han varse tre svarta slafvar, af hvilka tvänne buro en kista, men den tredje hade i handen en lykta och en yxa. Och när de kommit fram, sade en af de bägge, som buro kistan: hur är det med dig, o Sawab? hvartill den andra af dem bägge svarade: hur är det med dig, o Kafur? Den förre återtog: voro icke vi här, då det mörknade, och lemnade vi ej dörren öppen? — Jo, — svarade den andra, — hvad du säger är sanning. — Se hit nu, — återtog den, som först talade, — nu är ju dörren igenstängd och riglad. — Den tredje, som bar lyktan och yxan, och hvars namn var Bakhit, sade nu: så dumma ni ären! Veten j ej, att egarne af trädgårdarna begifva sig från Baghdad hitut, och, när mörkret öfverraskar dem, stiga de in hit och stänga igen dörren efter sig, på det icke de svarta, sådana som vi äro, skola taga dem, steka samt äta upp dem? — Du har talat sanning, — sade de; — men den dummaste ibland oss är ingen annan än du sjelf. — Sannerligen ni skolen tro mig, — fortfor han, — förrän ni kommit in och

träffat någon der; jag inbillar mig, att, om någon finnes der, och han har sett ljuset i lyktan, så torde han hafva klättrat upp i palmen derinne.

När Ghanim hörde dessa slafvens ord, sade han vid sig sjelf: huru slug är icke denna slaf! Måtte Allah förgöra de svarta för deras elakhets och illistighets skull! Det finnes ingen magt eller kraft annat än hos Gud, den Högste, den Störste! Huru skall jag bli befriad ur denna kinkiga belägenhet! — De två, som buro kistan, sade nu till den tredje, som hade yxan: klättra öfver muren och öppna dörren för oss, o Bakhit; vi äro trötta, som hafva burit den tunga kistan. Om du öppnar dörren åt oss, skola vi gifva dig en af dem, som vi kunna få fatt derinne, och vi skola steka honom åt dig på bästa sätt, så att icke en enda droppe af hans fett skall förspillas. Men han svarade: jag är rädd för någonting, som min lilla smula förstånd sagt mig; låtom oss kasta kistan öfver muren; det är ju hon, som egentligen skall ditin. De invände: om vi kasta in henne, så går hon sönder. — Jag fruktar, — återtog han, — att derinne kunna finnas röfvare, som slå ihjäl menniskor och taga deras egendom; när det mörknar, bruka de begifva sig till sådana ställen som detta och der dela hvad de roffat åt sig. — Du enfaldiga narr, — utropade de bägge andra, — huru skola sådana kunna komma in hit! — Derpå satte de ned kistan, klättrade uppför muren, stego ned på inre sidan och öppnade porten, medan den tredje slafven, Bakhit, stod och väntade på dem med lyktan samt en korg, som innehöll murbruk. De tillslöto dörren, när äfven han kommit in, och satte sig ned; men en af dem sade: o min broder, vi hafva gått och burit och satt ned och lyft upp, klättrat öfver murar och öppnat dörrar, så att vi blifvit alldeles uttröttade; nu är det midnatt, och vår trötthet medgifver oss icke att öppna grafven och sätta ned kistan; kunna vi ej derföre sitta här och hvila oss ett par timmar, men sedan stiga upp och förrätta vårt åliggande? Under tiden skall hvar och en af oss omtala sina lefnadshändelser och berätta allt, som vederfarits honom, från begynnelsen till slutet. — Den första, han, som bar lyktan, berättade genast sina lefnadshändelser; men det, som han sade, är icke passande att återupprepas här. När han slutat, begynde en annan af slafvarne som följer:

Slafven Kafurs Berättelse.

Veten, o mina bröder, att jag vid begynnelsen af min bana var en åtta års gosse, och jag brukade hvarje år säga slafhandlarne en osanning, så att de blefvo oense med hvarandra deröfver; men den slafhandlaren, som var min herre, blef till slut ledsen vid mig och lemnade mig åt en mäklare med den begäran, att han skulle ropa: hvem vill köpa denna slaf med hans fel? Man frågade honom följaktligen: hvari består hans fel, och han svarade: han säger en osanning hvarje år. Och en köpman närmade sig till mäklaren och sade till honom: huru mycket hafva de bjudit för denna slaf med hans fel? Han svarade: de hafva bjudit sexhundrade silfverstycken. — Du skall få dem och tjugo för ditt eget besvär, — återtog köpmannen. Mäklaren förde derföre honom in till slafhandlaren, som mottog penningarne af köpmannen, hvarefter mäklaren förde mig till min nya herres boning och erhöll sin mäklarelön.

Köpmannen klädde mig uti en drägt, som passade för min belägenhet, och jag stadnade qvar hos honom det återstående af året, tilldess nyåret begynde med lycka. Det var ett med jordens frukter rikt välsignadt år, och köpmännen började gifva gästabud åt hvarandra, hvar och en sin dag, till dess ordningen kom till min herre att likaledes gifva ett gästabud uti en inom staden belägen trädgård. Han begaf sig derföre dit och de öfriga köpmännen likaså, efter det han låtit ditföra hvad de behöfde af mat och andra saker. De sutto der ätande, drickande och roande sig ända till middagen, då min herre behöfde någonting hemifrån och sade till mig: o slaf, sätt dig upp på mulåsnan, rid hem, hemta det och det från din fru och var snar hit tillbaka igen!

Jag lydde och begaf mig hemåt. Men när jag nalkades till köpmannens hus, började jag skria och fälla tårar, då folket i grannskapet samlade sig, unga och gamla; och min husbondes hustru och döttrar, som hörde mitt gråtande, öppnade porten och frågade mig, hvad som vore å färde. Jag svarade: min husbonde satt med sina vänner under en gammal mur, som ramlade ned öfver dem; men när jag såg händelsen, kastade jag mig upp på mulåsnan och skyndade hit för att underrätta er derom. När hans hustru och barn hörde detta, brusto de i tårar, sleto sina kläder sönder och slogo sig i ansigtet, medan grannarne talrikt samlades omkring dem. Min husbondes hustru vände sedan upp och ned på allt, som fanns uti huset, vräkte det ena öfver det andra, ref ned alla

hyllor, slog sönder luckor och fönster samt smetade lera och blå färg på väggarna, under det hon sade till mig: ve dig, o Kafur! Kom hit och hjelp mig att förstöra skänkborden här samt att slå sönder kärlen och porslinet! — Jag gjorde efter hennes befallning och hjelpte henne att förstöra alla hyllor i huset och allt, som stod på dem, tillika med skänkborden och allt, som förvarades deri; jag gjorde derefter en rund på taken och öfver allt, förstörande allt hvad der fanns, medan jag under strida tårar ropade: o ve, min herre! Derpå gick min matmoder ut ur huset med obetäckt ansigte och med blott hufvudslöjan på, men åtföljd af sina döttrar och söner, och hon sade till mig: o Kafur, gack före oss och visa oss det ställe, der din husbonde ligger död under muren, på det vi måtte draga honom fram, lägga honom i en kista, föra honom hem och sedan bisätta hans lik på begrafningsplatsen. Följaktligen gick jag framför dem ropande: o min husbonde! — och de följde efter med obetäckta ansigten och hufvuden, gråtande och ropande: ve oss, så olyckliga vi äro! Ve oss! Det fanns uti hela stadsdelen ingen man, ingen qvinna, intet barn, ingen jungfru eller gammal qvinna, som icke följde med oss; och alla slogo de sig för sina ansigten i öfvermåttet af sin sorg. Sålunda följde jag med dem igenom staden, och när folket frågade, huru det stod till, meddelade de allt hvad de hört af mig; och folket utropade: det finnes ingen kraft eller magt annat än hos Gud, den Högste, den Störste! Vi skola gå till Wali'n och underrätta honom om saken. — Och när de kommit inför Wali'n, meddelade de honom alltsammans; han steg till häst, tog med sig arbetare, försedda med yxor och korgar, och följde, omgifven af en stor hop folk, min vägledning.

Jag gick framföre, gråtande och skriande; jag strödde stoft på mitt hufvud och slog mig för mitt ansigte. När jag kom till det i trädgården sittande sällskapet, och min husbonde blef mig varse, slog jag mig för mitt bröst och utropade: o min matmoder! Hvem skall hafva medlidande med mig, när min matmoder är borta! Allah gifve, att jag fått bli ett offer för henne! — När min husbonde blef mig varse, förskräcktes han, bleknade och sade: hvad går åt dig, o Kafur, och hvad vill detta säga? Hvad har du att förkunna? Jag svarade honom: när du sände mig hem till ditt hus, för att derifrån hemta hvad du ville hafva, begaf jag mig dit och trädde in i huset, men blef der till min förskräckelse varse, att väggen i salen ramlat ned och att min matmoder låg med sina barn begrafven under

gruset efter den nedfallna salen. — Blef icke din matmoder räddad? — frågade han. — Nej, — svarade jag, — ingen af dem blef räddad; den första, som dog, var den äldre af mina unga matmödrar. — Kom icke min yngsta dotter undan? — frågade han. — Jag svarade: nej! — Nå, — fortfor han, — huru gick det med den mulåsnan, på hvilken jag brukar rida? Är hon i säkerhet? — Nej, — o min herre, — svarade jag; — väggarne i huset och väggarne i stallet ramlade ned öfver allt det, som fanns uti huset, till och med öfver fåren, gässen och hönsen; alltsammans blef till en massa kött, som låg qvar under grushögarna, och ingen lefvande varelse kom undan. Han sade: icke en gång min äldsta son? — Nej, — svarade jag, — ingen enda kom undan; i detta ögonblick finnes det ingenting qvar af hvarken huset eller dess invånare, icke ett enda spår af dem; hvad åter fåren, gässen och hönsen vidkommer, så hafva kattorna och hundarne nu ätit upp dem. — När min husbonde hörde dessa ord, blef dagern mörker för hans ögon, han var icke längre herre öfver sina sinnen eller sitt förstånd och förmådde icke hålla sig uppe på sina ben. Han stod som förlamad, och hans krafter sveko honom; han ref sina kläder sönder och ryckte upp sitt skägg, slog sig för sitt ansigte, kastade turbanen ifrån sig och upphörde icke att slå sig sjelf, förrän bloden strömmade ifrån honom. — Han begynde derefter gråta och skria: Ve mig! Mina arma barn! Min hustru! Ve mig, så olycklig jag är! Finnes det någon, som erfarit maken till den olycka, hvilken jag erfarit! — Köpmännen, hans vänner, deltogo i hans klagan och i utgjutelsen af hans smärta; deras medlidande för honom väcktes, och de refvo sina kläder sönder. Men min husbonde begaf sig ut ifrån trädgården; i sorgen öfver den stora olycka, som (enligt hans förmenande) drabbat honom, fortfor han att slå sig för sitt ansigte allt våldsammare och våldsammare samt gick med vacklande steg, likasom skulle han varit drucken.

När sällskapet på detta sätt kommit ut genom trädgårdsporten, blefvo vi varse ett moln af damm och hörde orediga röster; köpmännen vände sina blickar åt det håll, hvarifrån detta kom, och derifrån nalkades en stor hop menniskor. I hopen befann sig Wali'n med sina tjenare, omgifven med en skara folk, som ville tillfredsställa sin nyfikenhet; alla skriade de, gräto och jämrade sig; men de första, som närmade sig till min husbonde, voro hans hustru och barn. När hans blick föll på dem, blef han förvånad, skrattade och sade: hur står det till med er? Hvad har

händt er der hemma, och hur hafven ni kommit undan? Vid åsynen af honom utropade återigen de: prisad vare Gud för din räddning! De kastade sig i hans armar, och hans barn hängde sig fast vid honom, ropande: o vår fader! Prisad vare Gud för din räddning, o vår fader! Och hans hustru sade till honom: lofvad vare Gud, som låtit oss se ditt ansigte helbregda! — och hon var utom sig, och hennes förstånd hotade att öfvergifva henne, så glad blef hon. — Sedan hon sansat sig, fortfor hon återigen: på hvad sätt kom du undan med dina vänner? — Huru förhöll det sig med er der hemma? — frågade han. — Med oss alla stod det väl till, — svarade hon; — vi voro alla friska och nöjda. Ingen olycka har drabbat vårt hus, utom det att vår slaf Kafur kom till oss med blottadt hufvud och sönderrifna kläder, skriande: o min herre! o min husbonde! — Då frågade vi honom: hvad är på färde, o Kafur? Han svarade: min husbonde satt vid en mur i trädgården, och muren ramlade ned öfver honom samt slog honom ihjäl. — Vid Allah, — svarade min husbonde, — han kom just nu till mig och skriade: ve mig för min matmoder! Ve mig för min matmoders barn! — Och han sade: min matmoder och hennes barn äro alla döda!

Han kastade nu ögonen åt sidan och blef varse mig, der jag med turbanen på sned alltjemt skriade och grät och strödde stoft på mitt hufvud. Han ropade mig; jag nalkades, och han sade till mig: ve dig, du nedriga slaf! Du skändliga skökoson! Du ättlägg af en förbannad stam! Hvad är det, som du ställt till! Men vid Allah, jag skall flå huden från ditt kött och skära köttet från dina ben! — Vid Allah, — svarade jag, — du kan icke göra mig någonting. Du köpte mig med mitt fel och mot det vilkoret; vittnen kunna betyga, att du köpte mig med mitt fel, och att du kände detta fel, hvilket bestod deri, att jag var van att säga en osanning hvarje år. Men detta är blott en half osanning, och när året är slut, skall den andra halfvan komma; på det sättet skall osanningen bli hel. Då skriade han till mig: du nedrigaste bland slafvar, är detta blott en half osanning? Nej, du är mig en olycka, som öfvergår alla andra. Gack bort ifrån mig, ty du är fri! — Vid Allah, — svarade jag, — om du gifver mig fri, så skall jag icke gifva dig fri, förrän året gått till ända, och jag sagt den återstående halfvan af osanningen. När denna blifvit hel, för mig då till slafmarknaden och sälj mig med mitt fel, såsom du köpte mig; men gif mig icke fri, ty jag har icke något yrke, med hvilket jag kan förtjena mig mitt uppehälle. Detta är

ett laga stadgande, som jag förehåller dig, och så hafva de lagkloka tolkat stadgandet om slafvars frigörelse. — Under det vi sålunda talade, hade hopen nalkats och bestod af folk ifrån staden, män och qvinnor, som infunnit sig för att uppstämma sorgesånger, samt af Wali'n och dennes tjenare. Men min husbonde och de andra köpmännen gingo fram till Wali'n samt meddelade honom alltsammans och huruledes detta vore blott en half osanning. När de närvarande hörde detta, stodo de häpna och utom sig af förvåning öfver lögnen, skymfande och förbannande mig; men jag blott skrattade och sade: huru kan min husbonde göra mig någonting ondt? Han har ju köpt mig med mitt fel.

När nu min husbonde kom hem, blef han varse förödelsen der (det var jag, som förstört det mesta och slagit sönder saker, värda en ansenlig summa penningar), och hans hustru sade till honom: det var Kafur, som slog sönder husgerådet och porslinet. Nu blef hans vrede ytterligare stegrad, och han utropade: vid Allah! Aldrig i min tid har jag sett en så nedrig slaf som denna; och ändock kallade han detta för blott en half osanning. Hur skulle det då sett ut, i fall det varit en hel sådan? Då skulle han väl förstört en stad eller två städer! — I vredesmod begaf han sig till Wali'n, som lät tilldela mig en aga, så sträng, att jag blef sanslös och afsvimmade. Min husbonde lyckades sedan att göra sig af med mig mot ett ansenligt pris; men jag upphörde icke att åstadkomma förargelse öfver allt dit jag kom. Så blef jag genom köp och försäljning flyttad från den ena emiren till den andra, från den ena högt uppsatta mannen till den andra, tilldess jag slutligen kom till de Rättroendes Beherrskares palats; men nu är mitt mod nedslaget och min kraft bruten.

Fortsättning af Berättelsen om Ghanim, Ejjubs son, Kärlekens Slaf.

När de andra slafvarne hört hans berättelse, skrattade de deråt och sade till honom: sannerligen är icke du en skurk och son af en skurk; det var en afskyvärd osanning, som du sade den gången. Derpå sade den första och andra slafven till den tredje: berätta oss dina lefnadshändelser! — O söner af min farbroder, — svarade han, — allt det, som nyss blifvit berättadt, är ingenting mot hvad jag kunde omtala; men min berättelse är lång, och nu hafva vi ej tid dermed. Morgonen är nämligen nära, o söner af min farbroder, och den skall måhända öfverraska

oss med denna kista ännu stående framför oss. Följden blir, att vi skola bli utskämda för allt folket, och vi skola mista våra lif; derföre är det bäst, att vi skynda med vårt arbete. När vi slutat och återkommit hem, skall jag omtala mina lefnadshändelser. Derefter satte de lyktan ned på marken och gräfde mellan fyra grafvar en grop, så stor, att kistan kunde få rum deri; Kafur gräfde, och Sawab bar undan mullen i korgar, tilldess de hunnit en half famn på djupet, då de sänkte ned kistan i gropen, lade jorden tillbaka deröfver och begåfvo sig bort. De stängde porten och hade snart försvunnit undan Ghanims ögon.

När Ghanim, Eijubs son, sålunda blifvit ensam, och han insåg, det han ingenting vidare hade att befara, föllo hans tankar genast på kistan, och han sade vid sig sjelf: hvad kan väl denna kista innehålla? Han väntade, tilldess dagen grydde; men då steg han ned ur palmen och undanröjde mullen med sina händer, tilldess kistan stod blottad och fri. Derpå fattade han en sten, slog med denna på locket och krossade detsamma, lyfte upp det och såg ned i kistan. Deri såg han en sofvande flicka, som blifvit försänkt i dvala medelst Bendj *), men ännu andades; hon var skön och ädel, hade på sig prydnader af guld och halsband af ädelstenar, värda ett konungarike, ja, så dyrbara, att de icke kunde uppvägas med penningar. När Ghanim, Eijubs son, såg henne, förstod han, att hon blifvit offret för någon medtäflarinnas ränker; öfvertygad derom, lyfte han på henne och skaffade henne ur kistan samt lade henne på ryggen; men så snart friska luften vidrörde henne och inträngde i hennes näsborrar, hennes mun och strupe, gaf hon till en nysning, sväljde och började hosta, då hon gaf ifrån sig ett stycke bendj, så stort, att en elefant, om han fått lukta derpå, skulle sofvit från ena natten till den andra. Derpå öppnade hon ögonen, såg sig omkring och yttrade med ljuf stämma: ve dig, o vind! Du läskar icke den törstige och fröjdar icke med din närvaro den, som druckit tillräckligt. Hvar är Zahr-el-Bustân! — Men ingen svarade henne. — Hon kastade då en blick omkring sig och ropade: Sabihah! Shedjeret ed-Durr! Nur el-Huda! Nedjmet es-Subh! är du vaken? Nuzheh! Hulweh! Zarifeh! Hvarföre svaren ni icke? — Men ingen svarade henne. Hon såg sig ytterligare omkring och ropade: ve mig, jag tror, att jag blifvit förflyttad till grafvarna! O du, som känner hjertats hemligheter, och som vedergäller på uppståndelsens dag, hvem har

*) En giftig växt, bolmört, eller hampa.

fört mig bort ifrån draperierna och slöjorna samt förflyttat mig hit mellan fyra grafvar!

Under det hon talade detta, stod Ghanim tyst; men nu sade han till henne: o min herrskarinna, för dig finnes det här hvarken slöjor, palatser eller grafvar; här finnes ingen annan än Ghanim, Eijubs son, hvilken af den Konungen, som känner alla förborgade ting, blifvit sänd hit, på det han skulle befria dig från dessa vedermödor, och på det dina högsta önskningar måtte gå i fullbordan. — Han tystnade; men när hon blef öfvertygad om sanna förhållandet med sig sjelf, utropade hon: jag betygar, att det icke finnes någon Gud utom Allah; och jag betygar, att Muhammed är Guds sändebud! Derefter vände hon sig till Ghanim, lade händerna öfver sin barm och talade med ljuf röst: du yngling, som kommit hit i en lycklig stund, säg mig, hvem som förde mig hit? Ty nu har jag återvunnit bruket af mina sinnen. — O min herrskarinna, — svarade han, — tre eunucher kommo hit, bärande denna kista; — och han berättade för henne allt, som hade tilldragit sig, samt huruledes mörkret öfverraskat honom, så att han blifvit verktyget för hennes räddning, emedan hon i annat fall måst bli qväfd till döds. Derefter tillfrågade han henne om hennes lefnadshändelser. — O yngling, — svarade hon, — lofvad vare Gud, som lemnat mig i händerna på en menniska, hvilken *liknar dig!* Statt derföre upp, lägg mig uti kistan och begif dig ut på vägen; så snart du finner någon, som hyr ut åsnor eller andra lastdjur, eller någon mulåsnedrifvare, må du lega honom till att föra denna kista med mig deruti hem till ditt hus. När jag kommit dit, skall allting vara bra; jag skall då meddela dig mina händelser samt göra dig bekant med mina öden, och genom mig skall lyckan falla dig till. — Ghanim blef glad öfver dessa ord och begaf sig ut ifrån grafstället.

Dagen hade börjat gry, solen steg upp i all sin glans, och folk började komma i rörelse. Ghanim legde en man med en mulåsna och förde honom till begrafningsplatsen. Han lade upp kistan med den deri inneslutna flickan på mulåsnans rygg och gick vägen framåt bredvid lastdjuret; hans hjerta var redan upptändt af kärlek till jungfrun, och han var glad, ty hon var värd minst tiotusende guldstycken, hvarförutan hennes kläder och prydnader hade ett utomordentligt värde. Knappt hade han hunnit fram till sitt hus, förrän han förde in kistan, öppnade henne och lät flickan stiga ur. Hon kastade en blick omkring sig och såg, att hon

befann sig i ett vackert rum, försedt med brokigt färgade mattor och prydnader af mångfaldiga slag; hon varseblef derjemte packor af tyger, varubalar och andra saker, hvaraf hon insåg, att han var en stor köpman och en man af rikedom. Derpå afslöjade hon sitt ansigte och betraktade honom samt fann honom vara en ung man med ett fördelaktigt utseende; hon blef genast förälskad i honom och sade till honom: skaffa oss någonting att spisa! — Han svarade: vid mitt hufvud och mina ögon skall jag efterkomma ditt bud! — begaf sig till torget, köpte ett stekt lamm och ett fat med sötsaker samt tillhandlade sig ytterligare åtskilliga torkade frukter, ljus, vin och parfymer med tillbehör. Han återvände derpå hem till sig med allt hvad han inköpt. När flickan blef honom varse, log hon, kysste och omfamnade honom samt började smeka honom, så att hans kärlek blef allt mer stegrad och tog hans hjerta uteslutande i besittning. Derefter spisade de och drucko, tills natten nalkades, och deras kärlek var ömsesidig, ty de voro bägge af samma ålder och bägge jemngoda med hvarandra i skönhet och behag. När natten var inne, stod Kärlekens Slaf, Ghanim, Eijubs son, upp och tände ljus och lampor, så att rummet blef glänsande upplyst; derefter framsatte han vinet, ordnade bordet och satte sig ned hos henne; han skänkte i och räckte bägaren åt henne; hon skänkte i och räckte bägaren åt honom, under det de bägge skämtade och logo och uppläste verser, som förhöjde deras glädje och ytterligare tände deras ömsesidiga kärlek. — Upphöjd vare fullkomligheten hos Honom, som förenar hjertan! — Så fortforo de, tills det icke var långt tillbaka till morgonen, då sömnen öfverväldigade dem, och de insomnade hvar och en för sig.

När det blifvit dager, uppstod Ghanim, Eijubs son, och begaf sig ut till torget, der han köpte det behöfliga af grönsaker, kött, vin och annat, hvilket allt han tog med sig hem. Han satte sig återigen ned med henne att spisa, och de åto, tills de blifvit mätta, hvarefter han satte fram vinet; de drucko och skämtade med hvarandra, tills deras händer blefvo röda och deras blickar brunno ännu mörkare än förut. Då sade Ghanim: o min herrskarinna, haf medlidande med din kärleks fånge, med honom, hvilken dina blickar besegrat! Mitt hjerta skulle ännu varit oskaddt, om icke du funnits. — Han föll i gråt, och hon svarade: o min herre, mina ögons ljus, vid Allah, jag älskar dig och förtröstar på dig; men jag vet, att du icke kan bli förenad med mig. — Hvad finnes väl, som hin-

drar detta? —. frågade han. Hon svarade: jag skall denna natt berätta dig mina lefnadshändelser, på det du sjelf måtte finna sanningen af hvad jag sagt. Men på detta sätt fortforo de en hel månad, tills en afton, då Ghanim för henne klagade öfver hennes långsamhet att bönhöra honom, hon sade till honom: jag skall nu för dig berätta allt, på det du måtte bli bekant med mitt höga stånd, på det min hemlighet måtte bli uppenbarad för dig och du finna, huruledes jag icke kan handla annorlunda än jag gör. Han svarade: berätta! Då fattade hon uti ett band, som tillhörde en del af hennes kläder, och sade till honom: läs, o min herre, hvad som står skrifvet på detta band! Han tog bandet, betraktade det och läste derpå följande i guld broderade inskrift: jag är din, och du är min, o ättling af Prophetens frände. Och när han läst dessa ord, lät han sin hand nedsjunka och sade till henne: berätta mig dina händelser. Hon svarade ja! och började som följer:

Vet, att jag är en gunstlingsslafvinna hos de Rättroendes Beherrskare, och mitt namn är Kut el-Kulub (Hjertans Näring). De Rättroendes Furste lät uppfostra mig i sitt palats, och när jag vext upp, såg han de egenskaper, den skönhet och älskvärdhet, hvarmed Herren utrustat mig, samt älskade mig på det högsta. Han gaf mig en egen enskild boning och bestämde tio slafvinnor till min uppvaktning samt skänkte mig de prydnader, hvilka du ser mig iklädd. En dag begaf sig khalifen ut på en resa till något af de under honom lydande landskaperna, och samma dag kom furstinnan Zubejdeh till en af mina slafvinnor och sade: när din herrskarinna Kut el-Kulub sofver, skall du lägga detta stycke bendj under hennes näsa och i hennes dryck; men af mig skall du erhålla en summa penningar, med hvilken du kan vara belåten. Slafvinnan svarade: gerna efterkommer jag din befallning! Hon tog bendj-stycket af henne, glad öfver de utlofvade penningarna och villig att göra det, emedan hon förut varit Zubejdehs slafvinna. Hon lyckades också förmå mig att lukta på det döfvande medlet. hvarefter jag sjönk till golfvet, med hufvudet nedlutadt mot mina fötter och en känsla, som skulle jag befunnit mig i en annan verld; men när hon icke kunde påhitta någonting annat, lade hon mig i denna kista, vidtalade i hemlighet de svarta slafvarne, utdelade skänker åt dem och dörrvaktarne samt sände dem bort med mig samma natt, då du satt uppe i palmträdet. Slafvarne förforo då med mig såsom du såg; men min befrielse blef verkställd genom dig, och du förde mig hit, der

du behandlat mig med största godhet. Detta är det, som händt mig, och jag vet icke hvad som vederfarits khalifen under min frånvaro. Känn sålunda mitt höga stånd och låt ingen veta, huru det förhåller sig med mig!

När Ghanim, Eijubs son, hört dessa Kut el-Kulubs ord och upptäckt, att hon var khalifens älskarinna, drog han sig af vördnad för khalifen undan ifrån henne och satte sig för sig sjelf i en vrå af rummet, missnöjd med sig sjelf, försjunken i tankar öfver sin belägenhet och brinnande af kärlek till henne, med hvilken han icke kunde bli förenad. Hans häftiga begär, hans djupa lidelse och hans sinnesförvirring aflockade honom tårar; han utgjöt sig i klagomål öfver ödet och dess orättvisa. — Upphöjd vare fullkomligheten hos Honom, som låter de ädelsinnades hjertan oroas af kärleken, men icke förunnar de lågsinnade så mycket deraf, som motsvarar vigten af ett enda gran! — Men Kut el-Kulub gick bort till honom samt omfamnade och kysste honom. Kärleken till honom hade bemägtigat sig hennes hjerta; hon uppenbarade för honom hela sin lidelse, hvilken hon hittills dolt, slingrade sina armar kring hans hals och kysste honom återigen; men hans vördnad för khalifen förmådde honom att åter slita sig lös ur hennes armar. De samtalade vidare en stund, bägge försänkta i den ömsesidiga kärlekens haf, och tillbragte på detta sätt tiden tills det blef dager, då Ghanim stod upp, gick till torget som vanligt, anskaffade det nödvändiga och återvände hem. Der fann han Kut el-Kulub gråtande; men så snart hon blef honom varse, upphörde hennes tårar att rinna; hon log och sade till honom: du har gjort mig nedslagen genom din frånvaro, o du mitt hjertas älskade! Vid Allah, denna timme, som du tillbragt skiljd ifrån mig, har förefallit mig som ett år, ty jag kan icke uthärda skiljsmessan ifrån dig. Och si! den våldsamma kärlek, som jag hyser till dig, har nu ensam förmått mig att på detta sätt meddela dig mitt hjertas tillstånd. Statt derföre upp och tänk icke på det, som händt, utan tag mig till din hustru! — Men han svarade: jag söker min tillflykt hos Allah. Detta är någonting, som aldrig kan ske. Huru skulle hunden kunna intaga lejonets plats? Det, som tillhör min herre, dertill är det mig förbjudet att nalkas. — Han slet sig derföre ifrån henne och satte sig för sig sjelf; men hennes kärlek tillvexte just till följd af hans motstånd. — Så tillbragte de tre långa månader; men så ofta hon ville närma sig till honom, drog han sig undan och sade: det, som tillhör herren, det är slafven för-

bjudet. — Och på detta sätt förhöll det sig med Kärlekens Slaf, Ghanim, Eijubs son.

Men Zubejdeh, som under khalifens frånvaro på det ofvannämda sättet behandlat Kut el-Kulub, hade blifvit orolig och tänkte vid sig sjelf: hvad skall jag säga åt khalifen, när han kommer och spörjer mig om henne; och hvilket svar skall jag gifva honom? Hon kallade derföre till sig en gammal qvinna, som vistades hos henne, underrättade denna om sin hemlighet och sade: hvad skall jag göra nu, då Kut el-Kulub icke längre finnes i lifvet? När den gamla qvinnan fått kunskap om saken, sade hon: vet, o min herrskarinna, att khalifens hemkomst är nära. Jag skall derföre sända till en bildhuggare och bedja honom göra en träbild af liket, för hvilken man skall gräfva en graf, omkring hvilken du skall tända ljus och lampor. Derefter skall du befalla en och hvar, som finnes i palatset, att kläda sig i svart, samt tillsäga dina slafvinnor och eunucher, att, så snart de få underrättelse om khalifens hemkomst, de skola upphäfva klagoljud i försalarna. När han sedan inträder och frågar hvad som är å färde, skola de svara honom: Kut el-Kulub är död! Måtte Gud gifva dig riklig ersättning för det, som du förlorat i henne! Den aktning, som vår herrskarinna alltid hyste för henne, har förmått den sistnämnda att begrafva henne i sitt eget palats. — När han hör detta, skall han fälla tårar, och denna händelse skall göra honom bedröfvad. Derefter skall han föranstalta läsningar ur Korân vid hennes graf både natt och dag. Men om han tänker vid sig sjelf: kanske har min farbroders dotter af sin svartsjuka blifvit förmådd till att röja Kut el-Kulub ur vägen, — eller om kärlekens saknad blir honom öfvermägtig, och han befaller, att hon skall upptagas ur grafven, så behöfver du ändock icke frukta derför. Om man nämligen gräfver sig ned ända till den i menniskoskepnad skurna bilden och denna framtages, svept i den dyrbara svepningen, och khalifen befaller, att svepningen skall afklädas henne, på det han måtte få se henne, då skall du hindra honom derifrån, och hans fruktan för den andra verlden skall afhålla honom, blott du säger till honom: det strider emot lagen att se hennes obetäckta lik. Då skall han bli öfvertygad om att hon är död och skall låta nedlägga hennes bild på dess ställe igen samt tacka dig för hvad du gjort; så skall du, om Gudi täckes, komma ifrån denna kinkiga belägenhet. — När furstinnan Zubejdeh hört hennes ord, uttryckte hon sitt bifall dertill, skänkte gumman en hedersklädning och be-

fallde henne att verkställa sin plan, hvartill hon gaf henne en summa penningar. Den gamla qvinnan bragte genast saken till verkställighet och befallde bildhuggaren att förfärdiga en sådan bild som den ofvanbeskrifna. När bilden var färdig, förde hon den till furstinnan Zubejdeh, som klädde den i svepning, tände lamporna och ljusen, utbredde mattorna kring grafven, klädde sig i svart och befallde sina slafvinnor att göra detsamma. Och i hela palatset blef det beryktadt, att Kut el-Kulub var död.

Någon tid efteråt kom khalifen hem från sin resa och begaf sig till sitt palats. Men alla hans tankar voro sysselsatta med Kut el-Kulub, och när han såg pagerna, eunucherna samt slafvinnorna klädda i svart, blef hans hjerta oroligt; då han trädde in i furstinnan Zubejdehs palats samt fann äfven henne svartklädd, frågade han om orsaken dertill och fick veta, att Kut el-Kulub blifvit död. Knappt hade han hört detta, förrän han afsvimmade, och när han kommit till sans igen, frågade han efter hennes graf, då furstinnan Zubejdeh svarade: vet, o de Rättroendes Beherrskare, att, med anledning af den aktning, som jag alltid hyst för henne, jag begrafvit henne i mitt eget palats. Khalifen, som infunnit sig uti palatset i sina reskläder, begaf sig derföre framåt till Kut el-Kulubs graf, der han fann mattorna utbredda samt ljusen och lamporna tända; när han såg detta, tackade han Zubejdeh för det, som hon gjort. Men efteråt började han tänka på saken samt vacklade någon tid mellan tillförsigt och misstroende, tilldess hans misstankar vunno öfverhand, och han befallde, att grafven skulle öppnas och liket upptagas. När han såg svepningen och var nära att låta öppna den, för att ännu en gång få se henne, fruktade han dock Gud (hvars namn vare prisadt!) och den gamla qvinnan sade: lägg liket tillbaka på dess rum igen! Derpå befallde khalifen, att lärarne i religionen och lagen skulle hemtas, och de uppläste invid grafven hela Korån, under det han satt bredvid och grät, tilldess han föll i vanmagt.

En hel månad igenom fortfor khalifen med sina besök vid grafven. En dag hände, att han kom in uti harem, sedan emirerna och vezirerna skiljts ifrån honom och begifvit sig hvar och en hem till sig; han insomnade der, med en slafvinna sittande vid hufvudet och en annan vid fötterna. Efter det han slumrat en stund, vaknade han och slog upp ögonen. Då hörde han den slafvinnan, som satt vid hans hufvud, säga till

den, som satt vid fötterna: ve dig, o Khejzurân! — Hvarföre då, o Kadib? — frågade den andra. — Vår beherrskare, — återtog den förra, — är okunnig om det, som tilldragit sig. Derföre sitter han om nätterna vid en graf, der det icke finnes annat än en i trä skuren bild, ett arbete af bildhuggaren. — Huru förhåller det sig då med Kut el-Kulub? — frågade den andra. Den andra slafvinnan svarade: vet, att vår herrskarinna Zubejdeh med en slafvinna sände henne något bendj, hvarigenom hon försänktes i dvala; när medlet gjort sin verkan på henne, lades hon uti en kista, som blef bortburen af Sawab och Kafur, hvilka hade befallning att sätta ned henne uti en graf. Då sade Khejzurân: ve dig, o Kadib! Är icke furstinnan Kut el-Kulub död? — Himmelen bevare hennes ungdom från döden! — svarade Kadib. — Jag hörde furstinnan Zubejdeh säga, att Kut el-Kulub befunne sig hos en ung köpman, vid namn Ghanim från Damask, och att hon vistats hos honom fyra månader, denna dag inberäknad. Men vår beherrskare gråter och tillbringar sömnlösa nätter vid en graf, der det icke finnes något lik. — Så samtalade de med hvarandra, medan khalifen hörde deras ord. Men när de slutat samtalet, och han fått kunskap om saken, eller att grafven vore understucken, och att Kut el-Kalub vistats hos Ghanim, Eijubs son, under en tid af fyra månader, blef han upptänd af vrede, stod upp och kallade sina emirer inför sig. Veziren Djafar el-Barmeki infann sig och kysste jorden inför honom; men khalifen yttrade i vrede till honom: skynda, o Djafar, med en skara beväpnade till Ghanims, Eijubs sons, hus och omringa det genast, samt för hit honom, tillika med min slafvinna Kut el-Kulub, ty honom skall jag sannerligen straffa.

Djafar svarade: jag hör och lyder! — Han begaf sig genast åstad med sina tjenare, — Wali'n följde honom likaledes, — och så kommo de till Ghanims hus. Ghanim hade nyss förut varit ute och hemtat en kötträtt, hvilken han just ämnade förtära i sällskap med Kut el-Kulub, då denna såg ut och fann, att huset var omringadt på alla sidor, samt att veziren och Wali'n, verkställarne af khalifens domar, och hans mamluker med dragna svärd omgåfvo det, likasom den färgade delen af ögat omgifver ögonstenen. Hon insåg genast, att underrättelser om henne kommit till khalifens, hennes herres, öron, och hon var öfvertygad om sitt förderf. Hennes anlete bleknade, hennes skönhet förvissnade, och med en blick på Ghanim sade hon: rädda dig, min älskade! — Hvad skall jag

taga mig till, — svarade han, — och hvart skall jag fly? All min rikedom och mitt lifs uppehälle finnes ju i detta hus. Men hon svarade: dröj icke, så framt icke du sjelf vill omkomma, på samma gång du förlorar all din egendom! — O min herrskarinna, mina ögons ljus, — återtog han, — huru skall jag kunna komma härifrån, när de omringa huset? — Frukta icke! — sade hon och ryckte af honom hans kläder, kastade öfver honom söndriga och utnötta plagg, tog fatet, hvari köttet varit förvaradt, ställde det på hans hufvud, lade deri litet bröd och något kött samt sade till honom: gå nu och laga, att du kommer ut under denna förklädnad; men för mig behöfver du icke rädas, ty jag vet, huru mycket jag förmår öfver khalifen. När Ghanim hört dessa ord af Kut el-Kulub och det råd, som hon gifvit honom, gick han djerft midt igenom hela skaran med fatet på sitt hufvud, och Försynen beskyddade honom, så att han under sitt goda samvetes skyddsvärn undkom de olyckor, som hotade honom.

Men när veziren Djafar anländt till huset, steg han af hästen och gick in. Der varseblef han Kut el-Kulub, som klädt sig i dyrbara kläder och fyllt ett skrin med guld, nipper, ädelstenar och dyrbarheter, lätta att medföra, men af högt värde; och när Djafar steg in, stod hon upp, kysste golfvet inför honom och sade: o min herre, pennan har skrifvit hvad Gud beslutit. Men när Djafar såg henne på detta sätt förödmjuka sig inför honom, sade han: o min herrskarinna, han befallde mig ingenting annat än att gripa Ghanim, Eijubs son. Men hon svarade: vet, att han packat ihop några varubalar och med dem begifvit sig till Damask! Någonting vidare känner jag icke, utan ber jag dig taga vård om detta skrin samt föra det till de Rättroendes Beherrskares palats. Djafar svarade: jag hör och lyder! — tog skrinet och befallde, att det skulle föras till khalifens palats tillika med Kut el-Kulub, hvilken han behandlade med all möjlig aktning. Detta skedde, sedan Ghanims hus blifvit plundradt, och de begåfvo sig till khalifen, der Djafar berättade allt hvad som tilldragit sig, hvarpå khalifen lät insätta Kut el-Kulub i ett mörkt rum, der hon skulle betjenas af en gammal qvinna. Han trodde nämligen, att Ghanim hade uppfört sig på vanvördligt sätt emot henne.

Derpå skref han ett bref till emiren Mohammed, sonen till Sulejmân ez-Zejni, som var vicekonung i Damask; och detta bref lydde som följer: — Så snart detta bref kommer dig tillhanda, skall du låta gripa Gha-

nim, Eijubs son, och sända honom till mig. — När denna befallning anlände till vicekonungen, kysste han skrifvelsen, lade den på sitt hufvud och lät i bazaren utropa: enhvar, som har lust att plundra, må begifva sig till Ghanims, Eijubs sons, hus! Folket samlade sig dit och fann, att Ghanims moder och syster låtit förfärdiga en grafvård och sutto gråtande vid densamma; de blefvo genast gripna, och huset utplundrades, utan att modern och systern visste orsaken dertill. De fördes inför sultanen, som tillfrågade dem angående Ghanim, Eijubs son, och de svarade honom: under ett helt år hafva vi ej haft några tidender ifrån honom. — Derefter fördes de tillbaka till sitt hem igen.

Men Ghanim, Eijubs son, Kärlekens Slaf, hvars hela förmögenhet blifvit honom beröfvad, visste icke hvad han skulle företaga, utan började fälla tårar, och hans hjerta ville brista. Han fortsatte sin gång och upphörde icke med vandringen förrän vid slutet af dagen, då han, utmattad af hunger och ansträngningar, anlände till en by, der han gick in i en moské och satte sig på en rund matta samt lutade ryggen mot väggen, men derefter sjönk ned till golfvet, magtlös af elände och trötthet. Der stadnade han qvar till morgonen, och hans hjerta bultade af hunger; ohyra angrep hans kropp, hans andedrägt blef tung, och han syntes helt och hållet förändrad. Folket uti byn, som samlade sig till morgonbönen, fann honom, der han nu låg uthungrad, ehuru man tydligen kunde hos honom se spår af hans fordna välstånd; och när de närmade sig till honom, funno de honom stelnad af köld. De iklädde honom derföre en gammal kaftan med söndriga ärmar och sade till honom: hvarifrån är du, o främling, och hvad är orsaken till din sjuklighet? Men Ghanim slog upp sina ögon, såg på dem och grät, men svarade icke. En af dem, som visste hvad det vill säga att hungra, gick bort och kom tillbaka med en skål honing samt tvänne bröd; han åt, medan de sutto omkring honom, tilldess solen gick upp, då hvar och en af dem begaf sig till sitt göromål. — Så stadnade han hos dem en hel månad, hvarunder hans sjukdom och svaghet togo till, så att folket, som hade medlidande med honom, rådgjorde om hvad de borde företaga samt beslöt att föra honom till sjukhuset i Baghdad.

Medan de lade råd derom, si! då kommo der fram till honom två qvinnor, hvilka gingo och tiggde, och de voro hans moder och syster. När han blef dem varse, gaf han dem det bröd, som låg vid hans huf-

vud, och de tillbringade den följande natten bredvid honom; men han kände dem icke. Följande dagen kom folket i byn till honom, medförande en kamel, och sade till dennes egare: sätt upp den sjuka på kamelen, och när du kommit till Baghdad, skall du nedlägga honom vid dörren till sjukhuset; måhända återvinner han sin helsa, och du skall icke sakna din belöning. Han svarade dem: jag hör och lyder! Så fördes Ghanim, Eijubs son, ifrån moskéen och sattes upp på kamelen med den runda matta, på hvilken han brukat ligga; hans moder och syster kommo med det öfriga folket att se på honom; men de kände honom icke. De betraktade honom dock uppmärksamt och sade: sannerligen liknar han icke vår Ghanim. Månne denna sjukling är han eller icke? — Men Ghanim vaknade icke, förrän han blifvit uppsatt på kamelryggen, då han började gråta och sucka; folket i byn såg, att hans moder och syster äfven gräto öfver honom, fastän de icke visste hvem han var. Modern och systern begåfvo sig derefter på väg till Baghdad, dit kameldrifvaren också fortsatte sin färd utan att stadna, förrän han nedlagt Ghanim vid porten till sjukhuset, hvarefter han vände tillbaka med sin kamel.

Ghanim låg qvar der till morgonen, då folket blef honom varse, när det började komma i rörelse på gatorna. Han hade blifvit så utmagrad, att blott skinn och ben syntes på honom, och folket upphörde icke att betrakta honom, tilldess föreståndaren för bazaren kom, dref undan de nyfikna och sade: jag bör förtjena paradiset genom denna sjukling; om han blir intagen på sjukhuset, skola de göra af med honom på en enda dag. Derefter befallde han sina unga män att taga upp honom samt bära honom till hans hus, der mannen lade honom på en ny matta, gaf honom en ny kudde och sade till sin hustru: vårda honom troget! Hon svarade: vid mitt hufvud! Derpå sköt hon upp sina klädningsärmar, värmde vatten åt honom, tvådde hans händer, hans fötter och hans kropp samt klädde honom i kläder, som tillhörde en af hennes slafvinnor. Sedan gaf hon honom en skål vin att dricka och stänkte rosenvatten på honom. Då kom han till sans igen, han påminde sig sin älskade Kut el-Kulub; och hans bedröfvelse ökades. — Så hände det sig med Ghanim.

Vi återvända nu till Kut el-Kulub. — Sedan den på henne vredgade khalifen låtit insperra henne i det mörka rummet, förblef hon der uti åttio dagar. Och det hände sig, att khalifen en dag gick der förbi och hörde, huru hon uppläste verser; men när hon slutat uppläsningen af dem, ut-

ropade hon: o min älskade! O Ghanim! Hur ädel är icke du, och hur kysk och återhållsam har icke du varit! Du har handlat som en ädel man mot den, som förorättat dig; du har bevarat dens heder, som våldfört din, och har hållit hans harem i helgd, medan han förnedrat både dig och de dina. Men du skall träda inför en rättvis domare, lika väl som de Rätttroendes Beherrskare, och du skall vinna rättvisa emot honom på den dag, då Gud skall vara domaren och änglarne vittnen! — När khalifen hörde hennes ord och förstod hennes klagan, visste han, att hon blifvit förorättad; han begaf sig till sitt palats och sände eunuchen efter henne, och när hon kom, stod hon med lutadt hufvud, med tårade ögon och sorgfyldt hjerta inför khalifen. Men han sade till henne: o Kut el-Kulub, jag vet, att du beklagar dig öfver mitt förtryck och beskyller mig för att vara en tyrann samt tror, att jag förorättat den, som handlat ädelt emot mig. Hvem är då han, som bevarat min heder, medan jag våldfört hans; och hvem har hållit mitt harem i helgd, medan jag förnedrat hans? Hon svarade: denne är Ghanim, Eijubs son, ty han har icke gjort något försök emot min heder, jag svär det vid din nåd, du de Rätttroendes Beherrskare! — Då utropade khalifen: det finnes ingen magt eller kraft annat än hos Gud! — och tillade derpå: o Kut el-Kulub, begär af mig hvad du vill, så skall jag efterkomma din begäran! Hon svarade: jag begär af dig min älskade Ghanim, Eijubs son. När khalifen hörde hennes ord, sade han: jag skall låta föra honom hit med obefläckad heder, om det så är Guds vilja. — O de Rättroendes Beherrskare, — återtog hon, — när du låtit föra honom hit, skall du då skänka honom åt mig? — Han svarade: när jag låtit föra honom hit, så skall jag skänka honom åt dig; och detta skall vara skänken af en ädelmodig man, som icke skall taga sin gåfva tillbaka. Då sade hon: o de Rättroendes Beherrskare, tillåt mig att anställa efterforskningar efter honom! Måhända vill Gud förena mig med honom. — Och han svarade: gör som du vill!

Då blef hon glad, tog med sig tusen guldstycken och gick ut samt besökte sheikerna och utdelade almosor för Ghanims skull. Följande dagen begaf hon sig till köpmännernas bazar och gaf åt bazarens föreståndare något penningar med de orden: utdela det som almosor bland främlingarne! Veckan derefter gick hon åter ut och medhade tusende guldstycken samt inträdde uti guldsmedernas och juvelerarnes bazar, der hon kallade föreståndaren inför sig. Han kom, och hon gaf honom de

tusen guldstyckena med de orden: utdela detta i almosor åt främlingarne! Men föreståndaren, — samma sheik, om hvilken det talades i det föregående, — betraktade henne närmare och sade: vill du följa med mig till mitt hus, för att helsa på en ung främling, som är der, och se, huru vacker han är samt hvilket fördelaktigt utseende han har. Det är icke osannolikt, att han är Ghanim, Eijubs son, Kärlekens Slaf. — Men sheiken kände honom icke, utan trodde, att han var en fattig i skulder fördjupad man, hvars rikedom man tagit ifrån honom, eller ock en älskare, som blifvit skiljd ifrån sin älskarinna. Men när hon hörde dessa ord, började hennes hjerta klappa; hennes kärlek vaknade med förnyad styrka, och hon svarade: sänd med mig någon, som kan ledsaga mig till ditt hus! Han sände med henne en gosse, som visade henne vägen till det hus, der den främmande vistades, och hon tackade honom för denna tjenst; men när hon trädde in i huset och helsade sheikens hustru, stod den sistnämda upp och kysste golfvet inför henne, ty hon kände hvem hon var. Då sade Kut el-Kulub: hvar befinner sig den sjuke, som är uti ert hus? Och hon grät och svarade: här är han, o min herrskarinna; men han är af aktningsvärd härkomst, och man kan hos honom se spår af välstånd i fordna dagar. Och Kut el-Kulub kastade en blick åt bädden, der han låg, och betraktade honom noggrannt samt sökte urskilja, huruvida det verkligen var Ghanim sjelf; han var på det högsta förändrad och hade afmagrat, så att han bestod blott af skinn och ben, till följd hvaraf hon icke kunde känna igen honom och icke i honom upptäcka den person, som hon sökte. Hon blef icke desto mindre intagen af medlidande med honom, grät och utropade: sannerligen, främlingar äro föremål för medlidande, om de än äro emirer i sitt eget land! Hon tillsade, att man åt honom skulle anskaffa vin och läkemedel, satt en stund vid hans hufvudgärd, steg upp och återvände till sitt palats. Äfven efter detta besök fortfor hon med sina besök i alla bazarer och sina efterforskningar efter Ghanim.

Kort derefter kom föreståndaren för bazaren till Kut el-Kulub och hade med sig Ghanims moder samt hans syster Fitneh. Han sade till henne: o välgörande fru, till vår stad hafva denna dag anländt en hustru och en flicka af aktningsvärd familj och med ett utseende, som bevittnar, att de fordom befunnit sig uti välstånd; men de äro klädda i kläder af hårtyg, och bägge hafva de en påse hängande kring halsen, och deras

ögon äro tårfyllda och deras hjertan bedröfvade. Derföre har jag fört dem till dig, på det du måtte förskaffa dem en tillflyktsort och befria dem från fattigdomens elände, ty det passar sig icke för dem att begära almosor, och om Gud så behagar, skola vi genom dem få tillträde till paradiset. — Vid Allah, o min herre, — svarade hon, — du har väckt min längtan efter att få se dem. Hvar äro de? Tillsäg dem att komma in! — Derpå infördes Fitneh och hennes moder till Kut el-Kulub, som, när hon såg dem och fann, att de bägge voro utmärkta genom sin skönhet, fällde tårar öfver dem och sade: vid Allah, dessa bägge tillhöra en förmögen familj, och spår af välstånd kunna tydligen skönjas hos dem. — O min herrskarinna, — svarade bazarföreståndaren, — vi älska de fattiga och behöfvande för att vinna belöning i en annan verld; och sannolikt är, att skattindrifvarne gjort dessa personer utfattiga, plundrat dem på deras förmögenhet och förstört deras hus. Då föllo fruntimren i häftig gråt; de kommo ihog Ghanim, Eijubs son, Kärlekens Slaf, och deras sorg stegrades. Kut el-Kulub blandade sina tårar med deras, och Ghanims moder utbrast: vi bedja Gud, att han måtte förena oss med den, som vi söka, och denne är min son Ghanim, Eijubs son. När Kut el-Kulub hörde dessa ord, insåg hon, att denna qvinna var modern till hennes älskare, men den andra hans syster; och hon grät, tilldess hon sjönk vanmägtig till golfvet; men när hon kommit till sans igen, närmade hon sig till dem och sade: ni hafven ingenting att befara, ty denna dag är den första i er medgång och den sista i er motgång; derföre skolen j ej sörja. Derefter tillsade hon bazarföreståndaren att taga dem hem till sitt hus och låta sin hustru följa dem till badet samt kläda dem i passande kläder, draga försorg för dem och behandla dem med största aktning, hvarförutan hon lemnade honom en summa penningar.

Följande dagen begaf sig Kut el-Kulub åter till bazarföreståndarens hus och besökte hans hustru, som stod upp vid hennes ankomst, kysste golfvet inför henne och tackade henne för hennes godhet. Hon såg, att hustrun hade fört Ghanims moder och syster till badet samt afklädt dem deras förra kläder, till följd hvaraf spåren efter deras förra lyckligare omständigheter blifvit ännu mer synbara; hon satt en stund och samtalade med dem och gjorde derefter föreståndarens hustru några frågor om den sjuka mannen, som hon hade hos sig. Hon svarade: han befinner sig

uti samma tillstånd. Och Kut el-Kulub sade: statt upp och låtom oss göra honom ett besök! De stego följaktligen upp, tillika med Ghanims moder och syster, gingo in till honom och satte sig hos honom; och när Ghanim, Eijubs son, Kärlekens Slaf, hörde en ibland dem nämna Kut el-Kulubs namn, vände hans själ åter tillbaka till honom, oaktadt hans svaghet i kropp och lemmar, och han lyfte sitt hufvud från kudden samt ropade: Kut el-Kulub! Hon kastade en forskande blick på honom, kände igen honom och ropade: här är jag, min älskade! Då sade han till henne: flytta dig närmare till mig! Och hon frågade: är du Ghanim, Eijubs son, Kärlekens Slaf? Han svarade: ja, jag är densamme. Men hon afsvimmade, och då hans syster och moder hörde dessa ord, utbrusto de: o hvilken glädje! samt afsvimmade likaledes. Men när de åter kommit till sans, sade Kut el-Kulub till Ghanim: prisad vare Gud, som återförenat mig med dig och med din moder och syster! Hon närmade sig derpå till honom, berättade allt, som tilldragit sig mellan henne och khalifen, samt tillade: jag sade till honom: jag har talat sanningen för dig, o de Rättroendes Beherrskare; och nu önskar han se dig. Och hon fortfor vidare: khalifen har skänkt mig åt dig. Då uppfylldes hans hjerta med glädje; men Kut el-Kulub sade till dem: lemnen icke detta ställe, förrän jag kommer tillbaka hit.

Hon stod genast upp och begaf sig till sitt palats, der hon hemtade det skrin, som hon tagit med sig från Ghanims hus. Derur framtog hon några guldstycken, hvilka hon lemnade åt bazarföreståndaren med de orden: tag dessa guldstycken och köp för dem fyra fullständiga klädningar af bästa tyg samt tjugo svettedukar och hvad som i öfrigt kan behöfvas. Derpå förde hon dem till badet och befallde, att man skulle två dem, samt tillredde åt dem kokadt kött, stärkande drycker och äplesaft, hvilket allt hon höll i beredskap, tills de kommit ur badet och blifvit klädda. Hela tre dagar stadnade hon hos dem och försåg dem med höns och kötträtter samt gaf dem sherbet att dricka; och efter de tre dagarnas förlopp återvände deras krafter. Då förde hon dem återigen i badet och klädde dem i andra kläder. När de kommit derifrån, qvarlemnade hon dem uti bazarföreståndarens hus, men begaf sig sjelf till khalifen, kysste golfvet inför hans fötter och meddelade honom alltsammans, berättande, att hennes älskare Ghanim, Eijubs son, Kärlekens Slaf, vore kommen, samt att hans moder och syster likaledes anländt. När khalifen hörde dessa ord af Kut

el-Kulub, sade han till eunucherna: fören Ghanim hit inför mig! Djafar begaf sig bort med eunucherna för att hemta honom; men Kut el-Kulub hade redan begifvit sig åstad, kommit till Ghanim och sagt till honom: khalifen har afsändt eunucher, som skola föra dig inför honom; vinnlägg dig nu om att visa, det du eger en vältalig tunga, ett modigt hjerta och vet att lägga dina ord. Och hon klädde honom i en praktfull drägt, gaf honom guldstycken i öfverflöd och sade: strö guld med fulla händer åt khalifens tjenare, när du går in till honom! Och si! Djafar nalkades, ridande på sin mulåsna, och Ghanim gick honom till mötes, helsade honom med tillönskan om långvarig lifstid och kysste marken inför honom.

Nu var hans lyckas tid inne, hans äras stjerna hade gått upp, och Djafar lät honom följa sig samt förde honom inför de Rättroendes Beherrskare. Men när Ghanim kom inför honom, kastade han en blick på vezirerna, emirerna, krigarne och hofvets öfriga medlemmar, sänkte sitt hufvud mot jorden, vände sig derpå mot khalifen och tilltalade denne med några hans hyllning uttryckande verser, ty Ghanim egde en vältalig tunga, hade ett modigt hjerta samt förstod att umgås med furstar och uttrycka sig i valda ordalag. Khalifen fann behag i hans personlighet; belåten med hans verser, hans vältaliga ord och hans valda uttryck, sade han till honom: träd närmare intill mig! Ghanim nalkades, och khalifen sade till honom: meddela mig dina händelser och tala sanningen inför mig! Då satte sig Ghanim ned och berättade för khalifen allt, som vederfarits honom, från begynnelsen till slutet; och när khalifen förnummit, att han talat sanning, skänkte han honom en hedersklädning, gjorde honom delaktig af sin nåd och sade: frisäg mig ifrån allt ansvar! Och Ghanim gjorde det, sägande: o de Rättroendes Beherrskare, slafven och allt hvad hans händer ega tillhöra hans herre! — och khalifen blef belåten. Han befallde nu, att ett palats skulle upplåtas åt Ghanim enskildt, anslog åt honom rikligt underhåll och lät hans moder samt syster flytta till honom. Men när som khalifen fick höra, att hans syster Fitneh var en tjusande skönhet (hvilket äfven hennes namn antydde), begärde han henne till äkta af honom. Ghanim svarade: hon är din tjenarinna, och jag är din tjenare. Och khalifen tackade honom, gaf honom hundradetusen guldstycken, lät kalla en Kadi och vittnen samt uppsätta äktenskapskontraktet. Derefter besökte han och Ghanim sina hustrur samma natt, khalifen Fitneh och Ghanim, Ejubs son,

Kut el-Kulub; och morgonen derefter befallde khalifen, att allt, som vederfarits Ghanim, från det första till det sista, skulle skriftligen antecknas och införas i minnesböckerna, på det hans efterkommande måtte betänka det, beundra ödets skickelser och i allt anförtro sig åt Honom, som skapat både natt och dag.

ETTHUNDRADESJUNDE TILL ETTHUNDRADETRETIONDESJUNDE NATTEN.

Berättelsen om Tadj el-Muluk och prinsessan Dunja.

I fordna dagar låg det bakom Ispahåns berg en stad, kallad El-Medineh El-Khadra, och i denna stad herrskade en konung, som hette Sulejmån. Han var frikostig och välgörande, rättvis och ädel, högsinnad och menniskovänlig; resande kommo till honom från alla håll, och hans rykte var utbreddt öfver alla länder. Han regerade lång tid i ära och trygghet; men han hade inga barn och inga gemåler.

Han hade en vezir, som nära liknade honom i goda egenskaper, uti frikostighet och andra dygder; och det hände sig en dag, att konungen sände bud till veziren och, när denne kommit inför honom, talade som följer: o vezir, mitt hjerta är bedröfvadt, mitt tålamod slut, min kraft försvunnen, för det jag eger hvarken gemål eller barn. Sådant är icke vanliga förhållandet med konungar, som herrska öfver rika och fattiga, utan de hafva sin glädje uti att kunna lemna efter sig barn och genom dem erhålla en talrik afkomma. Propheten (Gud välsigne och bevare honom!) har också sagt: ingån äktenskap och förskaffen eder afkomlingar, på det j måtten tillvexa i antal, ty jag vill göra eder talrikare än alla öfriga folk på uppståndelsens dag. Hvad är nu ditt råd, o vezir? Säg mig hvad du finner vara rådligast? — Men när veziren hörde dessa ord, strömmade tårar ur hans ögon, och han svarade: vare det fjerran ifrån mig, o tidens konung, att jag skulle tala om det, som tillhör den Allbarmhertige att afgöra! Vill du, att jag skall bli kastad i helvetets eld genom den Allsmägtige Konungens vrede? — Vet, o vezir, — svarade hans herre, —

att, om konungen köper en slafvinna, hvars härkomst och börd äro okända, kan han icke bli bekant med hennes oädla börd, på det han måtte afhålla sig från henne, eller med hennes ädla härkomst, på det han måtte upphöja henne till sin maka. Det kan sålunda hända, att hon föder honom en son, som blir en skrymtare, en våldsman, en blodsutgjutare, och att hon liknar en vattensjuk mark, hvars alster äro ingenting värda och icke uppnå någon förträfflighet; hennes barn kan bli hemfallet under sin Herras vrede, om det icke efterkommer hvad Han befaller eller icke afstår ifrån att göra det, som Han förbjuder. Jag vill aldrig gifva upphof till någonting sådant derigenom, att jag köper en slafvinna. Hellre önskar jag, att du måtte till gemål åt mig begära någon konungadotter, hvars ättledning är känd och som är berömd genom sin skönhet. Om du bland de Musulmanska konungarnes döttrar kan uppgifva någon af ädel börd och med god kunskap uti Islams lära, så skall jag begära henne till gemål och förmäla mig med henne uti vittnens närvaro, på det jag derigenom måtte vinna bifall af menniskoslägtets Herre. — Veziren svarade: Gud har sannerligen uppfyllt din begäran och ingifvit dig denna önskan. — Hvad menar du? — frågade konungen. — Vet o konung, — svarade veziren, — att det har blifvit mig berättadt, huruledes konung Zahr Shah, herrskaren i El-Ard El-Bejda, har en dotter af utmärktaste skönhet, som icke kan beskrifvas med ord, och hvars jemnlike icke finnes på denna tid; ty hon är utrustad med de mest fulländade behag, med svarta ögon, långt hår, smärt lif och breda höfter; när hon nalkas tjusar hon, och när hon vänder sig bort dödar hon, ty hon hänför både hjerta och öga. Det är derföre mitt råd, o konung, att du till hennes fader bör sända en förståndig budbärare, en kunnig och erfaren man, som förstår att af hennes fader höfviskt begära henne till äkta åt dig, ty det finnes ej hennes like hvarken fjerran eller när. På detta sätt skall du komma i åtnjutande af hennes skönhet, och Ärones Konung skall gilla ditt handlingssätt, alldenstud vi om Propheten (hvilken Gud bevare och upprätthålle!) veta, huruledes han sagt: det finnes icke något munkväsende uti Islam.

Dessa ord fröjdade konungen, hans hjerta blef åter lugnt, all sorg och ångest veko ifrån honom; han vände sig på nytt till veziren och sade till honom: vet, o vezir, att ingen annan än du skall uträtta detta ärende, ty ingen är så vis och så höfvisk som du! Begif dig derföre hem, anordna hvad som erfordras, red dig till afresa i morgon och begär åt mig till

äkta denna jungfru, efter hvilken du väckt mitt hjertas trängtan; men kom icke tillbaka till mig utan henne! Veziren svarade: jag hör och lyder! Han begaf sig hem och utdelade befallningar om anskaffande af skänker, sådana man bör gifva åt konungar, nämligen kostbara ädelstenar och sällsynta klenoder, pansarskjortor, liknande dem, som propheten David förfärdigade, och dyrbara skrin, dem ingen förmår beskrifva. Allt detta lastades på mulor och kameler, och veziren begaf sig på väg, åtföljd af hundrade mamluker och hundrade svarta slafvar och hundrade slafvinnor; men fanorna och baneren utvecklades öfver hans hufvud. Konungen uppmanade honom att komma snart tillbaka, och så snart han aflägsnat sig, brann konung Sulejmân Shah af längtan både dag och natt, och hans kärlek till jungfrun blef allt starkare. Imellertid hade veziren fortsatt sin färd nätter och dagar genom ödemarker och obebodda nejder, tilldess blott en dagsled återstod till den stad, dit han ämnade sig. Då satt han af sin häst vid stranden af en flod, kallade till sig en af sina yppersta tjenare och befallde denne att skyndsamligen begifva sig till konung Zahr Shah och underrätta konungen om hans annalkande. Tjenaren svarade: jag hör och lyder! Han begaf sig skyndsamligen till staden, och när han inträffade der, hände sig, att konung Zahr Shah satt på ett af sina förlustelseställen utanför stadens portar, såg mannen, när han kom, igenkände honom för att vara en främling och lät kalla honom inför sig. Budbäraren kom och underrättade honom om annalkandet af veziren hos konung Sulejmân Shah, herren öfver El-Ard El-Khadra och Ispahâns Berg; och konung Zahr Shah blef glad, helsade budbäraren välkommen, ledsagade honom till sitt palats och sade till honom: när skiljdes du ifrån veziren? Han svarade: jag skiljdes från honom på morgonen vid stranden af den och den floden; i morgon skall han komma och besöka dig; måtte Gud fortfarande förunna dig sin nåd och visa barmhertighet mot dina förfäder! Zahr Shah anbefallde nu en af sina vezirer att, beledsagad af konungens flesta höfdingar, vezirer, emirer och hofmän, begifva sig konung Sulejmân Shahs vezir till mötes och dermed hedra hans herre, ty dennes välde sträckte sig vida öfver landet.

Under tiden stadnade Sulejmân Shahs vezir qvar på rastningsstället ända till midnatten och begaf sig derefter å väg till staden; men när morgonen grydde, och solen sken öfver höjder och slätter, nalkades plötsligen konung Zahr Shahs vezir med de förnämsta männen vid konungens

hof och hans rikes yppersta höfdingar samt slöt sig till honom icke långt ifrån staden. Då ansåg Sulejmân Shahs vezir sig öfvertygad om sitt ärendes lyckliga utgång och helsade dem, af hvilka han möttes; men de sistnämda gingo före honom ända till konungens palats och gingo ditin före honom ända till sjunde förgårdens port. Ingen fick ridande inträda genom denna port, som var helt nära till konungens egen boning. Derföre steg veziren af sin häst och fortsatte vägen till fots, tilldess han kom till en hög sal, vid hvars öfra ända det stod en med perlor och juveler prydd soffa af alabaster, hvars fyra fötter utgjordes af fyra elephant-tänder; på soffan lågo kuddar, klädda med grönt siden, broderadt med rödt guld, och öfver densamma befanns en med perlor och juveler prydd thronhimmel. På denna soffa satt konung Zahr Shah, och herrarne af hans hof stodo uppvaktande omkring honom. Veziren trädde in och stod inför konungen, ordnade sina tankar, lemnade frihet åt sin tunga, talade som det en vezir och en vältalig man anstod, helsade konungen höfviskt och uppläste ett skaldestycke till hans pris. När han slutat, befallde konungen honom att stiga närmare, behandlade honom med största aktning, lät honom taga plats bredvid sig, gaf honom nådiga blickar och hedrade honom med ett vänligt svar. Derefter buro tjenarne in bordet i salen, och de spisade, tilldess de blifvit mätta, då tjenarne åter togo bort bordet, och alla de närvarande aflägsnade sig med undantag för de yppersta bland hofmännen. När veziren såg, att de alla aflägsnat sig, reste han sig upp, helsade konungen, kysste golfvet inför honom och sade: store konung och upphöjde furste, jag har kommit till dig och hos dig aflagt ett besök med anledning af ett ärende, som kan lända dig till frid, framgång och lycka. Detta ärende är följande: jag är kommen hit som sändebud för att begära din genom sin höga börd och ädla ättledning utmärkta dotter till äkta åt konung Sulejmân Shah, som, af Allahs nåd utrustad med rättvisa och redlighet, välgörenhet och nåd, är konung i El-Ard El-Khadra samt öfver Ispahâns Berg; han har tillsändt dig talrika skänker och mångfaldiga dyrbarheter, och det är hans önskan, att träda i frändskapsförhållande till dig. Önskar du detsamma med hänseende till honom? — Han tystnade nu och afvaktade ett svar. När konung Zahr Shah hörde dessa ord, stod han upp och kysste ödmjukt golfvet; men alla de närvarande förvånades öfver konungens nedlåtenhet mot ett sändebud, och de visste icke hvad de skulle tänka. Konungen lofprisade derefter Honom, hvilken magten och

äran tillhöra evinnerligen, samt fortfor, alltjemt stående: upphöjde vezir och ädle herre, lyssna till det, som jag säger! Jag tillhör konung Sulejmån Shah, är bland antalet af hans undersåter och skall anse det som en upphöjelse för mig att få bli befryndad med honom; jag längtar efter denna utmärkelse, och min dotter är en bland hans tjenarinnor. Detta är min högsta önskan, och måtte han bli ett stöd för mig och den, på hvilken jag förtröstar. — Derpå lät han kalla kadis och vittnen; de bevittnade, att konung Sulejmån Shah skickat sin vezir såsom sändebud för detta äktenskaps inledande, och konung Zahr Shah undertecknade med glädje äktenskapshandfästningen på sin dotters vägnar, hvarefter kadis bekräftade handlingen och uppsände böner för de trolofvades lycka och trefnad. Derefter stod veziren upp och framlemnade de skänker, dyrbara sällsamheter och håfvor, som han medfört, öfverlemnande det alltsammans åt konung Zahr Shah.

Konungen var nu betänkt på att utrusta sin dotter samt på att hedra veziren, såsom det anstod denne sjelf och hans herre; han undfägnade vid sina gästabud både höga och låga, lät högtidligheterna fortsättas under en tid af tvänne månader och underlät dervid ingenting, som kunde fröjda både hjertat och ögat. När allt det var redo, som bruden skulle hafva med sig, befallde konungen, att tälten skulle framtagas och uppslås utanför staden. Tyger och dyrbarheter inpackades i kistor, Grekiska och Turkiska slafvinnor utsågos att medfölja, konungen utrustade bruden med kostbara skatter och rika ädelstenar samt lät för hennes räkning förfärdiga en bärstol af rödt guld, prydd med perlor och ädelstenar, hvilken under resan skulle bäras af tio mulåsnor. Bärstolen liknade ett litet rum, och hon, som satt deruti, var som en af de sköna huris och taket öfver henne som ett af paradisets tält. Skatter och dyrbarheter inpackades och lades på mulåsnor och kameler; men konung Zahr Shah följde tåget trenne mil, tog derpå afsked af sin dotter, veziren och dennes tjenare samt återvände hem i glädje och väl behållen.

Veziren fortsatte med konungens dotter sin resa både natt och dag genom ödemarkerna, tilldess han icke hade mer än tre dagsleder qvar till sitt eget land; men då sände han till konung Sulejmån Shah ett bud med underrättelse om att bruden nalkades. Budbäraren påskyndade sin färd, anlände inför konungen och meddelade honom, att bruden var nära. Konungen fröjdades, skänkte budbäraren en hedersklädning, och befallde sina

krigare, att i högtidligt tåg gå bruden och hennes följeslagare till mötes med stor heder och vördnad, alla utstyrda på det ståtligaste och med flygande fanor öfver sina hufvuden. De åtlydde genast konungens befallning, och en utropare förkunnade i staden, att ingen beslöjad jungfru, ingen hedersam hustru, ej heller någon bräcklig gammal qvinna finge underlåta att gå bruden till mötes. Alla begåfvo sig följaktligen ut bruden till mötes, och de förnämsta bland dem beledsagade henne för att tjena henne. Man beslöt att emot aftonen ledsaga henne till konungens palats, och hofvets yppersta kommo öfverens om att pryda husen och gatorna samt att stå der, medan bruden skulle färdas förbi med eunucherna och slafvarne framför sig, sjelf klädd i den drägt, som hennes fader gifvit henne. När hon nalkades, samlade sig krigarskarorna omkring henne, ordnade på högra sidan och på den venstra; bärstolen fördes framåt med henne ända till palatset, och det fanns ingen menniska, som icke lemnade sitt hus för att se henne. Trummorna hvirflade, spjuten svängdes, trumpeterna smattrade, ljufva vällukter doftade öfverallt, fanorna svajade och hästarne täflade i snabbhet med hvarandra, tilldess tåget anlände till palatsets port, hvarifrån pagerna med bärstolen begåfvo sig fram mot ingången till harem. Hela slottet genstrålade af det praktfulla tågets glans, och dess murar glänste af dess blänkande grannlåt; men mot aftonen öppnade eunucherna dörrarna till de inre rummen och ordnade sig omkring hufvudingången. Då syntes bruden, omgifven af sina slafvinnor, lik månen bland stjernorna eller lik den största perlan bland de små perlorna i bandet, och hon trädde in i salen, der man åt henne redt en soffa af alabaster, prydd med perlor och juveler. Der satte hon sig ned; konungen inträdde för att göra henne ett besök, och Gud ingaf i hans hjerta kärlek till henne, så att all hans oro och ångest försvunno.

Han qvarstadnade hos henne vid pass en månad, efter hvars förlopp han lemnade sitt harem, satte sig på sin thron och skipade lag bland sina undersåter; men just som morgonen grydde på dagen efter den nionde månadens utgång, gaf hans gemål lifvet åt ett barn af mankön, hvars utseende förebådade lycka. När konungen mottagit underrättelsen derom, blef han högeligen glad och skänkte en ansenlig penningesumma åt öfverbringaren af den glada tidningen; i sin glädje begaf han sig till barnet, kysste det mellan ögonen och uttryckte sin förvåning öfver dess utomordentliga skönhet. Sköterskorna togo gossen, svärtade kanten af hans ögon-

681. Natten.

Tadj Almuluk som barn.

lock med kûhl och kallade honom Tadj el-Muluk Khârân. Han uppammades vid mildhetens bröst och uppfostrades i trefnadens sköte. Dagar och år gingo förbi, tilldess han uppnådde sju års ålder; men då kallade konung Sulejmân inför sig de lärda och kunniga samt befallde dem att undervisa hans son i skrifkonst, vetenskap och vitterhet. Undervisningen fortfor under åtskilliga år, tilldess han lärt hvad som erfordrades; och när han blifvit hemmastadd i allt det, som konungen åstundade, tog han gossen ifrån hans lärare och gaf honom en undervisare i ridkonst, som fortfor med sin undervisning, tilldess hans lärjunge uppnått fjorton års ålder. Öfver allt der ynglingen visade sig, blef en och hvar, som såg honom, förtjust af hans skönhet, så att man diktade sånger till hans pris; till och med dygdiga qvinnor blefvo intagna af kärlek till honom, allt till följd af den ovanliga skönhet, med hvilken han blifvit utrustad. När han uppnått aderton års ålder, visade sig det ljusa fjunet på ett födelsemärke uppå hans röda kind, medan ett annat födelsemärke, som liknade en liten kula af ambra, förhöjde de behag, med hvilka han fjettrade både blick och hjerta hos alla dem, som sågo honom. Hans skönhet blef allt mer utvecklad, ju närmare han kom till den manliga åldern; han hade stallbröder och vänner, och en hvar, som hade den lyckan att få tillträde till honom, önskade, att Tadj el-Muluk måtte bli sultan efter sin faders död, samt att han sjelf måtte bli en bland hans emirer.

Men Tadj el-Muluk blef en stor älskare af jagtens nöjen och ville icke undvara dem ens en enda timme. Hans fader, konungen, hade ofta förbjudit honom detta tidsfördrif, befarande, att någonting ondt skulle vederfaras sonen i öknen och genom de vilda djuren; men ynglingen ville icke lyssna till hans önskningar. Nu hände sig en gång, att han sade till sina tjenare: tagen med eder förråder för tio dagar! De efterkommo hans befallning, och han begaf sig ut på jagt med sina följeslagare. Man red igenom öknen och fortsatte färden fyra hela dagar, tilldess jägarne kommo i sigte af en grönskande fläck, der de sågo ströfvande vilddjur, träd med mogna frukter och framvällande vattukällor; då sade Tadj el-Muluk till sina följeslagare: sätten ut jagtnäten och vidgen ut deras krets; vår mötesplats skall vara vid yttersta ändan af kretsen, på det och det stället. Hans befallningar efterkommos, jagtnäten utsattes, deras krets vidgades ut, och inom densamma skockades vilda djur och gazeller af mång-

faldig] art och i stor mängd; vilddjuren vrålade af rädsla, då de sågo jägarne, och rusade mot dessas hästar, försökande att komma undan. Men han lät släppa hundarna och de till jagt inöfvade lodjuren och hökarna lösa emot villbrådet; hans jägare nedlade vilddjuren med pilar, måttade åt de ställen, der de säkrast dödande såren kunde gifvas dem, och när man hunnit till andra ändan af jagtkretsen, var en stor mängd villbråd nedlagdt, men det öfriga hade flytt undan. Tadj el-Muluk hoppade nu af sin häst vid en källa, lät det fällda villbrådet föras inför sig och delade det. Åt sin fader, Sulejmân Shah, utsåg han det yppersta af sitt jagtbyte och sände det till honom; något utdelade han derjemte åt sina jagtkamrater.

Man tillbragte natten på detta ställe; men på morgonen nalkades en stor karavan, bestående af svarta slafvar, tjenare och köpmän. Karavanen stadnade vid vattnet och på den grönskande fläcken; men när Tadj el-Muluk blef densamma varse, sade han till en af sina följeslagare: gack och skaffa mig underrättelser om dessa resande och fråga dem, hvarföre de hafva stadnat på detta ställe. Budbäraren begaf sig till dem och sade: sägen oss, hvilka j ären, och gifven oss svaret utan dröjsmål! De svarade: vi äro köpmän och hafva stadnat här för att hvila oss, ty vi hafva långt till nästa hviloplats. Vi hafva stadnat här, emedan vi här kunna vara försäkrade om lugn och säkerhet under konung Sulejmân Shahs och hans sons beskydd, alldenstund vi veta, att inom gränserna för hans rike en och hvar åtnjuter säkerhet och frid; och vi hafva med oss några dyrbara tyger, som vi medfört åt hans son Tadj el-Muluk. Budbäraren återvände till konungasonen och meddelade honom allt detta, upprepande det, som han hört utaf köpmännen; och konungasonen sade: om de hafva någonting, som de fört med sig åt mig, så vill jag icke begifva mig tillbaka till staden eller aflägsna mig från detta ställe, förrän jag fått se hvad det kan vara. Han satte sig derpå till häst och red, åtföljd af sina mamluker, fram till karavanen; men köpmännen stodo upp inför honom och helsade honom med att öfver honom nedkalla Guds bistånd och välsignelse samt med böner till himmelen för fortfarandet af hans ära och hans sällhet. För hans räkning uppslogs ett tält af med perlor och ädelstenar broderadt rödt siden; öfver en sidenmatta utbreddes åt honom en kunglig matta, i öfra kanten prydd med smaragder, och på hvilken Tadj el-Muluk satte sig, medan mamlukerna stodo, uppvaktande honom. Derefter sände han till köpmännen och befallde dem att ditföra alla

de saker, som de medförde. De närmade sig följaktligen till honom med sina varor, hvilka alla han lät dem förevisa, hvarefter han åt sig utvalde det, som behagade honom, och betalade hvad det kostade.

Han steg derefter åter till häst och ämnade begifva sig derifrån. Under det han kastade en blick på karavanen, blef han der varse en ung man, en yngling med godt utseende, klädd uti rena kläder, väl vext, med glänsande panna och ädla anletsdrag; men ynglingens utseende hade nu undergått en förändring, och hans kinder voro bleka, ty han hade blifvit skiljd från föremålen för sitt hjertas kärlek, och stora voro hans sorg och bedröfvelse. Under det tårar föllo från hans ögon, uppläste han följande verser:

Vår skilsmessa förlänges; ångest och fruktan fortfara; och från mitt öga, ó vän, flyta tårarne.
Jag tog afsked af mitt hjerta på skilsmessans dag; nu är jag ensam, utan hjerta och utan hopp.
O min vän, stadna hos mig, medan jag tager afsked af henne, genom hvars blotta röst sjukdomar och krämpor skulle bli afhjelpta!

Efter dessa ord grät han några ögonblick och afsvimmade, medan Tadj el-Muluk såg på honom med förvåning; när den unga mannen hemtat sig, såg han sig omkring med stirrande blickar och uppläste återigen några verser, som begynde på följande sätt:

Tag dig till vara för hennes ögon, ty de äro förtrollande, och ingen kommer undan, på hvilken hon kastat sin blick.

Han uppgaf derefter en djup suck och afsvimmade för andra gången. När Tadj el-Muluk såg honom i detta tillstånd, visste han icke hvad han skulle göra, men gick fram till ynglingen, hvilken, så snart han kom sig efter sin svimning, såg konungasonen stå vid sitt hufvud, då han stod upp och kysste jorden inför honom. Tadj el-Muluk sade då till honom: hvarföre har du icke visat dina varor för mig? — O min herre, — svarade han, — bland mina varor finnes det ingenting, som passar för din höghet. Men konungasonen sade: du måste nödvändigt låta mig se hvad du har och säga mig, huru det förhåller sig med dig. Jag ser dig nämligen med tårade ögon och sörjande hjerta; är du förtryckt, så skall jag göra ett slut på det förtryck, som du lider; och befinner du dig fördjupad i skuld, så skall jag betala din skuld, ty mitt hjerta har fattat medlidande med dig sedan det första ögonblicket, då jag såg dig.

Tadj el-Muluk befallde nu, att en stol skulle framsättas. Man framsatte en stol af elphenben och ebenholz, prydd med ett virkadt nät af guld och silke, hvarjemte en sidenmatta utbreddes derframföre; Tadj el-Muluk tog plats på stolen, befallde den unga mannen att sitta ned på mattan och sade till honom: visa mig dina varor! Den unga mannen svarade: o min herre, nämn icke derom för mig, ty mina varor äro icke passande för dig! Men Tadj el-Muluk återtog: det måste ske! och befallde några bland sina pager att hemta dem. De framburos emot den unga mannens vilja, och när han såg dem, runno hans tårar, han grät, suckade och klagade; stönande ljud uppstego ur hans bröst. Efter det han åter upprepat några verser, öppnade han sina varubalar och framlade deras innehåll för Tadj el-Muluk, del för del och stycke för stycke. Särskildt framtog han en drägt af guldinväfdt siden, till ett värde af tvåtusen guldstycken; men när han uppvecklade densamma, föll derutur ett stycke lärft, hvilket den unge mannen hastigt ryckte till sig och lade under sig. Hans förstånd syntes åter förvirradt, och han utropade:

När skall det plågade hjertat bli läkt genom dig? Sjustjernorna äro närmare till mig än du.

Tadj el-Muluk förvånades till det yttersta öfver dessa ord, hvilkas betydelse han icke kände; och när den unga mannen tagit lärftsstycket och lagt det under sig, sade konungasonen till honom: hvad betyder detta stycke lärft? Han svarade: o min herre, du kan icke hafva något deltagande för detta. Men konungasonen sade: visa det för mig! — O min herre, — svarade han, — blott för detta lärftsstyckes skull vägrade jag att för dig framlägga mina varor, ty jag kan icke medgifva dig att se det. — Tadj el-Muluk sade icke desto mindre: jag måste se det! — och yrkade strängeligen derpå samt blef vred. Den unga mannen tog derföre fram det, men grät, suckade och klagade ljudeligen. Då sade Tadj el-Muluk till honom: jag anser ditt uppförande såsom icke rätt; meddela mig derföre skälet, hvarföre du grät, då du fick se detta stycke lärft! Men när den unga mannen hörde lärftsstycket omnämnas, suckade han och sade: o min herre, min berättelse är underbar, likasom den händelse, som står i samband med detta stycke lärft och henne, hvilken det tillhörde, samt henne, som derpå broderade dessa tecken och bilder. Derefter uppvecklade han lärftsstycket, och si! derpå syntes bilden af en gazell, bro-

derad med silke och rödt guld; men midt emot den förre syntes likaledes bilden af en annan gazell, broderad med silfver samt på halsen bärande en ring af rödt guld och tre kulor af chrysolith. När Tadj el-Muluk såg detta och blef varse, huru konstrikt alltsammans var arbetadt, utropade han: lofprisad vare fullkomligheten hos Gud, som har lärt menniskan det, hvilket hon förut icke visste! Hans hjerta blef upptändt af längtan att få höra den unga mannens berättelse, och han sade till honom: tala om för mig, huru det förhåller sig med dig sjelf och med henne, som varit egarinna af dessa gazeller! — Den unga mannen svarade som följer:

Berättelsen om Aziz och Azizeh.

Vet, o min herre, att min fader var en stor köpman; men han hade icke blifvit välsignad med några barn utom mig. Jag hade en fränka (dotter till min farbroder), tillsammans med hvilken jag uppfostrades i min faders hus. Hennes fader hade dött, men före sin död med min fader ingått en öfverenskommelse, att hon skulle bli min hustru, och när jag blifvit man, samt hon vuxit upp till qvinna, blef hon till följd deraf icke utestängd från mig och icke heller jag ifrån henne. En dag sade min fader till min moder: detta år skola vi fullborda äktenskapet mellan Aziz och Azizeh. Efter det han med min moder kommit öfverens om detta, började han göra redo allt det, som erfordrades till bröllopet.

Medan detta förehades, tillbragte jag och min fränka våra dagar tillsammans, utan att någon lade något band på oss; men hon var mer klok och mer förståndig än jag. Då min fader slutat tillredelserna till bröllopet, och ingenting annat återstod, än att uppsätta äktenskapskontraktet och högtidligen förena mig med min fränka, föreslog min fader, att detta skulle ske efter fredagsbönen; och denna sin afsigt meddelade han åt sina vänner, köpmän och andra, medan min moder likaledes inbjöd sina fruntimmersvänner och slägtingar. När fredagen var inne, putsades den sal, der gästerna skulle samlas; man tvättade golfvets marmorskifvor, bredde ut mattor, försåg alla rummen i vårt hus med det, som erfordrades för festen, och beklädde väggarna med guldgenomväfda tyger, allt till heder för de främmande, som lofvat infinna sig efter fredagsbönen. Min fader gick derefter ut och beställde allehanda läckerheter, så att ingenting återstod att göra annat än uppsättningen af kontraktet. Min moder hade befallt mig att gå i badet och der tillsändt

mig en drägt af dyrbaraste beskaffenhet. När jag kom ifrån badet, iklädde jag mig drägten; denna var parfymerad; den ljufvaste vällukt spridde sig derifrån, när jag tagit den på mig, och doften deraf omgaf mig, hvart jag gick.

Jag hade nu beslutit att begifva mig till moskéen, men påminde mig under vägen en af mina vänner och vände om för att söka honom, på det han måtte bivista högtidligheten; jag sade vid mig sjelf: med denna sak skall jag fördrifva tiden, tilldess bönestunden är inne. Under gåendet kom jag in uti en sidogata, der jag aldrig varit förr. Af badet och den nya drägten hade jag blifvit varm, så att jag svettades, medan mina parfymer spridde sin doft omkring mig, och vid öfra ändan af gatan satte jag mig ned till hvila på en stenbänk, men lade under mig en broderad näsduk, som jag hade med mig. Värmen blef tryckande, svettdropparne perlade på min panna och runno ned öfver mitt ansigte; men jag kunde icke torka mig med näsduken, som jag bredt ut under mig. Jag var derföre i begrepp att torka mig med skörtet af min kaftan, då en hvit näsduk plötsligen ofvanifrån föll ned på mig. Denna näsduk gjorde på känseln ett intryck, mildare än det af zephiren, och åsynen deraf var mer ljuf än helsans återställelse för den sjuke; jag tog densamma i handen och lyfte på hufvudet för att se, hvarifrån den fallit, då min blick mötte blicken af den qvinna, som egt dessa bägge gazeller, och si! hon såg ut genom en lucka i fönstret på ett hus. Aldrig hade mitt öga sett en älskligare varelse, ty hennes behag voro sådana, att ingen tunga kan beskrifva dem; men när hon såg, att jag kastade en blick på henne, höll hon fingret inom sina läppar, förde derefter sitt långfinger tillsammans med sitt pekfinger och lade dem på sin barm, drog sitt hufvud in genom fönstret, tillstängde fönsterluckan och försvann. En glödande pil hade blifvit skjuten i mitt hjerta, och gnistan blossade upp till låga. Hvad jag sett, aflockade mig tusen suckar, och jag satt der obeslutsam om hvad jag borde göra, ty jag hörde icke vidare af henne och förstod icke hvad hon menade med sina tecken. Jag kastade återigen ögonen åt fönstret, men fann det tillslutet. Jag väntade till solgången, men hörde icke något ljud och såg icke någon menniska. Då förtviflade jag om att vidare få se henne, steg upp från min bänk och tog näsduken med mig. Jag vecklade upp den, och en muskusdoft spridde sig derifrån, — denna doft gjorde mig så glad, att jag tyckte mig vara i paradiset. Jag bredde der-

efter ut duken, och ur dess veck föll ett fint papper, från hvilket de härligaste vällukter ångade, och på hvilket jag läste följande verser:

Jag sände ett bref att för honom förklara smärtan af min lidelse, och det var skrifvet med fin handskrift (ty handskrifterna äro mångahanda).
Då sade min älskade: hvarföre är din handskrift så fin, att orden knappt kunna urskiljas?
Jag svarade: för det jag sjelf är kraftlös och tärd; vid sådant förhållande bör den älskandes handskrift vara sådan.

Derefter kastade jag en blick på det fina tyget och fann en kärleksvers virkad vid ena fållen och en annan sådan vid den andra.

När jag såg dessa verser på näsduken, tändes en brinnande eld i mitt bröst; min längtan och min förlägenhet stegrades. Jag tog med mig näsduken och papperet samt gick hemåt, icke vetande något medel att vinna det, som jag önskade, och ur stånd att uttänka huru jag rätteligen borde gå till väga med min kärlek. När jag kom hem, var en ansenlig del af natten redan förliden, och min fränka satt der gråtande; men, när hon blef mig varse, torkade hon sina tårar, nalkades till mig, hjelpte mig af med mina yttre kläder och frågade mig om orsaken till min frånvaro. Hon berättade mig, att en hel mängd menniskor, emirerna och de stora köpmännen och andra hade sammankommit i vårt hus, der kadi och vittnena likaledes infunnit sig; de hade förtärt det, som framsattes för dem, och en lång tid suttit väntande på min ankomst för att upprätta äktenskapskontraktet; men då de misströstade om att få se mig, hade de skiljts åt och gått hvar och en till sitt. — Din fader, — fortfor hon, — var högeligen missbelåten med anledning häraf och svor, att det icke skulle bli någonting af med vårt äktenskap förrän nästa år, ty han hade till denna fest utgifvit en ansenlig summa penningar. Hvad, — fortfor hon, — har väl händt dig på denna dag, att du icke kommit tillbaka förrän nu, och att detta kunnat ske till följd af din frånvaro?

Jag svarade henne: det och det har händt mig, — omtalade för henne, huru jag kommit i besittning af näsduken, och gjorde henne bekant med hela saken från det första till det sista. Hon tog papperet och näsduken samt läste det, som stod skrifvet på dem; hennes tårar runno utför hennes kinder, och hon frågade mig: hvad sade hon till dig, och hvarpå syftade de tecken, som hon gjorde åt dig? Jag svarade: hon

yttrade icke ett ord; men hon lade fingret på sina läppar och höll det inne i sin mun, förde det sedan tillhopa med sitt långfinger och lade bägge fingrarna på sin barm samt pekade på marken, hvarefter hon drog in sitt hufvud och tillslöt luckan; men jag såg henne icke mer. Mitt hjerta tog hon bort med sig, och jag satt ända till solgången, väntande derpå, att hon skulle se ut genom fönstret ännu en gång; men det gjorde hon icke; jag misströstade då om att få se henne mer och stod upp från det ställe, der jag suttit. Sådan är min händelse, och nu ber jag dig att hjelpa mig uti de bekymmer, i hvilka jag råkat. — Då vände hon sig till mig och sade: o son af min farbror, om du begärde mina ögon, skulle jag för din skull rycka ut dem ur mitt hufvud, och jag måste bistå dig vid vinnandet af din önskan samt bistå henne likaledes, ty hon är utom sig af kärlek till dig, likasom du af kärlek till henne. — Hvad betyda de tecken, som hon gjorde åt mig? — frågade jag. — Att hon lade sitt finger på sina läppar och förde det in i sin mun, betyder, att du i hennes ögon är detsamma som hennes själ för hennes kropp, samt att hon längtar efter sin förening med dig; näsduken betyder älskarinnans helsning till den älskade; papperet gifver tillkänna, att hennes hjerta är fängsladt under dig; och att hon lade två fingrar på sin barm är detsamma som skulle hon säga till dig: kom hit tillbaka efter tvänne dagar, på det min sorg måtte bli skingrad genom åsynen af dig. Och vet, o son af min farbror, — tillade min fränka, — att hon älskar dig och förtröstar på dig! Detta är min tolkning af hennes tecken, och, om jag hade frihet att gå in och ut efter mitt eget behag, skulle jag tillvägabringa din förening med henne på kortaste tid och beskydda er bägge. — När jag hörde dessa ord af henne, — sade den unga mannen, — tackade jag henne för hvad hon sagt och tänkte vid mig sjelf: jag skall vänta tvänne dagar. Jag stadnade derföre hemma i två dagar, utan att gå ut eller komma in, utan att äta eller dricka. Jag lade mitt hufvud i min fränkas sköte, och hon höll mig vid godt mod genom sitt samtal och sade till mig: var lugn och vid godt mod, kläd dig och begif dig till henne på utsatt tid! Hon stod upp, klädde om mig och berökte mig med välluktande örter.

Jag stålsatte min själ, tog mod till mig och begaf mig till den ofvan omnämda sidogatan, der jag satt en stund på stenbänken, då, si! jalusien öppnades. Jag vände mina ögon mot henne, och när jag såg henne, afsvimmade jag; när jag åter hemtat mig, fattade jag mod igen, stadgade

mitt beslut och såg ännu en gång upp emot henne, men blef återigen sanslös. När jag hemtat mig från detta andra anfall, varseblef jag bredvid henne en spegel och en röd duk. Nu blef jag äfvenledes sedd af henne. Hon sköt upp ärmarna öfver sina armar, öppnade sina fingrar och slog sig för barmen med flata handen och alla fem fingrarna; derefter lyfte hon upp handen och sträckte ut spegeln utanför jalusien, fattade den röda duken och drog sig tillbaka med densamma; men hon kom tillbaka igen och släppte duken ifrån fönstret ned mot gatan samt drog upp honom igen trenne gånger å rad, hopvred och rullade duken i sin hand samt lutade ned sitt hufvud. Derefter drog hon in duken genom fönstret och tillslöt detta samt aflägsnade sig utan att till mig tala ett enda ord, ehuru hon lemnade mig helt bestört, ty jag förstod icke det ringaste af hennes mening. Jag satt qvar på stenbänken, tilldess natten föll på, och vände derpå tillbaka hem igen.

Der satt min fränka med handen under kinden och med tårar i sina ögon. Min ångest och mina bekymmer stegrades, och jag föll ned uti en vrå af rummet; men hon skyndade till mig, reste mig upp, hjelpte mig af med mina yttre kläder, torkade mitt ansigte med sin ärm och frågade, hvad som vederfarits mig. Jag berättade allt, som min älskade företagit sig, och min fränka sade nu: o son af min farbror, tecknet med hennes hand och hennes fem fingrar betyder: kom hit efter fem dagar! Tecknet med spegeln, och att hon sträckte fram sitt hufvud genom fönstret (samt hennes rörelser med den röda duken) betyda åter: sätt dig vid färgarens bod och afvakta der mitt budskap! — När jag hörde dessa ord, brann det som eld i mitt hjerta, och jag svarade: vid Allah, o dotter af min farbroder, din förklaring är rigtig, ty jag såg, att en färgare, som är Jude, har sin bod på samma gata. Jag fällde tårar; men min fränka sade: var lugn och vid godt mod; andra än du få lida af kärlekens qval åratal igenom och måste kämpa med passionen i all dennas våldsamhet, medan du har blott en vecka att öfverstå; hvarföre skulle väl då otåligheten bli dig öfvermägtig? Hon fortfor att lugna mig med sina uppmuntrande ord och ställde fram mat åt mig; jag tog en bit och ämnade förtära den, men förmådde det icke. Jag afhöll mig från mat och dryck och försakade sömnens njutning, så att min hy blef blek och mitt utseende förändradt, ty före denna stund hade jag aldrig känt kärleken eller haft något begrepp om lidelsens trånad; jag blef sjuk, och min fränka blef

likaledes sjuk af sorg för min skull. För att lifva mitt mod, talade hon till mig om älskandes lidanden, tilldess jag somnade; men när jag vaknade, fann jag henne sömnlös för min skull och badande i tårar. Så fortfor det, tilldess de fem dagarne gått till ända, då min fränka stod upp, värmde vatten åt mig, badade mig deri, klädde på mig och sade: begif dig nu till henne, och måtte Allah uppfylla din önskan samt förunna dig det, som du önskar dig af din älskade!

Jag gick och fortsatte min gång till ändan af gatan. Denna dag var en lördag, så att jag fann färgarens bod stängd, hvarföre jag satt der, tilldess det ropades till aftonbönen. Solen blef gul, kallelsen till aftonbönen sjöngs, natten begynde; men jag såg icke något spår af henne, hörde ingen röst och mottog icke något budskap. Jag började bli rädd, der jag satt ensam, steg upp och gick bort, likasom en berusad, samt inträdde slutligen i mitt hem.

Här varseblef jag min fränka Azizeh; hon hvilade ena handen mot en i väggen inslagen plugg, medan hennes andra hand låg öfver hennes barm; hon suckade och upprepade verser. När hon slutat uppläsningen af dem, vände hon sina ögon mot mig och blef mig varse, då hon med sin ärm aftorkade sina och mina tårar, log vänligt och sade: o son af min farbror, Allah förunne dig att njuta det, som han skänkt dig. Hvarföre har du icke besökt din älskade denna afton? — När jag hörde dessa ord, stötte jag till henne med min fot, så att hon föll på det upphöjda golfvet och sårade sin panna mot en deri befintlig träplugg. Vid en blick på henne såg jag, att hennes panna var sönderslagen och att hennes blod rann, fastän hon ändock förblef tyst och icke yttrade ett enda ord; hon reste sig genast upp, brände några lappar till sköre, lade detta på såret, band en duk kring hufvudet och torkade upp blodet, som runnit på mattan; och allt var, som skulle denna händelse alldeles icke timat. Hon närmade sig derefter till mig, log vänligt mig till möte och sade till mig med mild röst: vid Allah, o min farbroders son, detta sade jag icke i någon afsigt att skämta med hvarken dig eller henne! Jag var nyss oredig i mitt hufvud, ty detta värkte, och jag måste torka bort blodet; men i detta ögonblick är värken i mitt hufvud och min panna förbi, och du kan derföre berätta mig allt, som händt dig intill denna dag. — Jag berättade för henne allt hvad ända till denna dag händt mig genom henne, som kommit i besittning af mitt hjerta, och efter det jag aflagt denna berättel-

se, grät jag; men hon sade till mig: var glad, då jag förkunnar dig, att din önskan gått i fullbordan, och att dina förhoppningar blifvit uppfyllda. Detta är sannerligen ett tecken till hennes bifall, ty hon aflägsnade sig ifrån dig derföre, att hon ämnade pröfva dig, och för det hon ville veta, huruvida du har tålamod eller icke, och huruvida du är uppriktig i din kärlek eller icke. Gack till henne i morgon och sätt dig på din första plats samt gif akt på de tecken, hon kan göra dig; ty din lycka är nära, och din sorg skall snart vara skingrad. — På detta sätt sökte hon att trösta mig; men min sorg och mina tvifvelsmål fortforo icke desto mindre att stegras. Hon satte mat för mig; men jag sparkade till det med foten, så att allt det, som befanns på faten, kastades omkring, och jag sade: den, som älskar, är vansinnig och frågar icke efter föda samt finner icke någon njutning i sömnen. — Vid Allah, o son af min farbroder, — utropade min fränka Azizeh, — sådana äro i sanning kärlekens kännetecken! Hennes tårar runno, hon samlade tillhopa qvarlefvorna efter faten, torkade upp det utspillda och satte sig ned att samtala med mig, medan jag bad till Gud, att Han måtte påskynda nattens timmar.

Men när morgonen kom och utbredde sitt ljus, begaf jag mig till min älskade, skyndade till den bekanta gatan och satte mig på stenbänken; och si! fönstret stod öppet, och hon sträckte skrattande sin hand ut derifrån. Derefter drog hon sig undan och kom tillbaka med en spegel, en påse och en kruka med grönskande vexter, hvarförutan hon hade en lampa i handen; först fattade hon spegeln och stoppade den inuti påsen, hvilken hon derefter knöt ihop och kastade bakom sig inåt rummet. Derefter lät hon sitt hår falla ned öfver ansigtet, ställde lampan uppöfver vexterna för ett ögonblick, tog sedan alltsammans med sig och gick bort, sedan hon tillslutit jalusierna. Mitt hjerta sönderslets af hennes hemliga tecken och obegripliga vinkar, ty hon tilltalade mig icke med ett enda ord; men just derigenom blef min lidelse ännu mer våldsam, stegrades min ifver och min kärleksglöd.

Jag återvände hem med tårade ögon och sorgfyldt hjerta. När jag kom hem, såg jag min fränka sitta med ansigtet mot väggen; hennes hjerta brann af ångest och sorg och svartsjuka; men hennes tillgifvenhet för mig medgaf henne icke att göra mig bekant med de känslor, som tvingade sig på henne, då hon blef vittne till min utomordentliga kärlek. Jag betraktade henne uppmärksammare och såg, att hon hade två bind-

lar omkring sitt hufvud; den ena betäckte det sår, hon fått i sin panna; men den andra låg öfver hennes öga, som hade börjat värka till följd af hennes häftiga gråt. Hon var ytterligt bedröfvad, grät och framsade följande verser:

Hvar du än är, måtte du vara i säkerhet, o du, som gått bort, men icke desto mindre bor i mitt hjerta!
Måtte Gud vara dig nära, hvart du går; måtte Han befria dig från ödets vexlingar och från olyckor!
Du är borta; min blick är skum till följd af din frånvaro, och mina tårar rinna, — o ve så ymnigt!

När hon framsagt dessa rader, vände hon sig mot mig, såg på mig och grät, men torkade bort sina tårar och nalkades till mig. Hennes rörelse var så våldsam, att hon icke kunde tala, utan en stund förblef alldeles tyst; men sedan yttrade hon till mig: o son af min farbror, säg mig hvad du sett henne göra vid detta tillfälle! Jag omtalade alltsammans för henne, och hon sade: haf tålamod, förthy tiden för din förening med henne är kommen, och du har uppnått dina förväntningars mål! Hennes tecken åt dig med spegeln, hvilken hon stoppade i påsen, vill säga detsamma som skulle hon hafva sagt: vänta, tilldess solen gått ned! Att hon bredde ut sitt hår öfver sitt ansigte, betyder: när natten kommer och kastar sin mörka skugga öfver dagens ljus, kom då hit! — och hennes tecken åt dig med krukan, hvari de grönskande vexterna stodo, betyder: när du kommer, skall du gå in uti trädgården bakom gatan. Hon gaf dig ytterligare ett tecken med lampan, och detta vill säga: när du träder in i trädgården, skall du begifva dig till det ställe, der du ser den brinnande lampan; sätt dig der och vänta på mig, ty jag förtäres af kärlek till dig. — När jag hört dessa ord af min fränka, förmådde min passion mig till ett utrop af otålighet, och jag sade: huru många gånger har du icke gifvit lysande löften, utan att jag dock vid ankomsten till henne uppnått min önskan eller funnit dina förklaringar rigtiga! Men min fränka log och svarade: du behöfver blott hafva tålamod under det återstående af denna dag, tilldess dagsljuset är borta och natten kommer med sina djupa skuggor, då skall du få njuta din förening med henne och vinna uppfyllelsen af dina förhoppningar; dessa mina ord äro sanna, och i dem finnes det ingen falskhet. Hon närmade sig derefter till mig och tröstade mig med ljufva ord, men vågade icke bjuda mig någon föda;

hon befarade nämligen, att jag skulle bli ond på henne, och önskade göra mig gynnsamt stämd emot sig. Derföre hjelpte hon mig endast af med mina ytterkläder och sade derefter till mig: o son af min farbroder, sitt ned hos mig, så får jag samtala med dig och roa dig till slutet af dagen; och om det är Guds vilja, skall natten icke komma, utan att du är tillsammans med din älskade. Jag brydde mig likväl icke om henne, utan afvaktade blott natten och tänkte: o Allah, gif, att natten snart måtte komma! När natten kom, började min fränka bitterligen gråta och gaf mig ett korn ren muskus med de orden: o son af min farbroder, lägg detta korn i din mun, och när du träffat din älskade, och hon bifallit till ditt frieri, skall du för henne uppläsa denna vers:

O J älskande, sägen mig, vid Allah, huru en yngling skall handla, då hans kärlek är brinnande!

Derpå kysste hon mig och förmådde mig att svärja, det jag icke skulle uppläsa versen, förrän jag skiljdes från jungfrun. Jag svarade: jag hör och lyder!

Jag begaf mig å väg, då natten föll på, och stadnade icke, förrän jag kommit fram till trädgården. Porten till densamma stod öppen, och jag trädde in samt varseblef ljuset på afstånd. Jag gick vidare framåt, och när jag hunnit fram, varseblef jag ett stort lusthus, försedt med en af elphenben och ebenholz uppförd dôme, ifrån hvars hvalf lampan hängde ned. Lusthuset var försedt med guld- och silfverbroderade sidenmattor, och under lampan stod ett stort brinnande vaxljus i en ljusstake af guld; midt uti rummet befanns en springbrunn, hvars bassin var prydd med inlagdt arbete i mosaik, och bredvid springbrunnen stod ett med rätter fullsatt bord, öfverhöljdt med en sidenduk, tillika med en stor porslinsflaska med vin samt en med förgyllningar prydd kristallbägare. Utom allt detta sågs der äfven en stor, öfvertäckt silfverbricka. Jag lyfte på den duk, hvarmed brickan var betäckt, och såg derunder en hel mängd frukter, såsom fikon, granatäplen, drufvor, oranger och citroner af flera arter, tillika med flera slags blommor, jasminer, myrten, lukttörne och narcisser, samt välluktande saker af alla slag. Jag kände mig förvånad öfver den prakt, som rådde derinne; jag blef glad och belåten, min sorg och min ängslan skingrades; men i hela byggnaden fann jag ingen varelse, skapad af Gud (hvars namn vare upphöjdt!); ingen slaf eller slafvinna såg jag der, ännu

mindre egaren till allt detta, som sålunda lemnat det vind för våg. Jag satte mig ned och väntade på mitt hjertas älskade; men första timmen af natten gick till ända, likasom den andra och tredje, utan att hon syntes. Nu började hungern låta förspörja sig, ty min våldsamma lidelse hade under längre tid afhållit mig från att smaka någon föda. När jag såg detta ställe och fann, att min fränka rigtigt förklarat de af min älskade gjorda tecknen, hade jag visserligen blifvit lugn, men erfor icke desto mindre hungerns qval, så mycket mer som den lockande doften från de på bordet stående rätterna genast vid min ankomst hade väckt min matlust. Trygg i hoppet om att jag skulle uppnå mitt syftemål och längtande efter föda, närmade jag mig derföre till bordet, aftog sidenduken och såg midt på detsamma ett porslinsfat med fyra stekta och väl kryddade höns; rundtomkring fatet stodo fyra smärre fat, det ena med sötsaker, det andra med granatäplemos, det tredje med baklåweh-bakelser, det fjerde med kataïf-pastejer, så att de fyra småfaten innehöllo både söta och syrliga rätter. Jag tog mig följaktligen en kataïf-pastej och ett stycke kött, förde derefter min hand till baklåwehfatet och förtärde af dess innehåll så mycket, som smakade mig, gjorde sedan en påhelsning på sötsakerna och åt ett par, tre, fyra skedblad deraf, tillika med något af hönsen och litet af en annan rätt; men när detta var beställdt, var min hunger stillad, jag kände mig nedstämd och trött, så att jag icke längre kunde hålla mig vaken. Derföre lade jag mig ned på en dyna, efter det jag först tvagit mina händer, och snart blef sömnen mig öfvermägtig, så att jag icke visste hvad som derefter vederfors mig. Jag vaknade icke, förrän solen brände hett på mig (flera nätter hade nämligen gått förbi, utan att jag fått en blund i mina ögon); jag stod upp; men när jag vaknade, fann jag på min mage något salt och träkol; jag skakade på mina kläder och såg mig om åt alla sidor, utan att se till någon menniska. Nu blef jag varse, att jag legat på marmorgolfvet, utan någonting under mig; jag blef orolig i mitt sinne, jag sörjde, tårarne runno utför mina kinder, och jag veklagade för mig sjelf.

Jag återvände hem och fann vid ankomsten dit min fränka slående sig för sitt bröst och utgjutande tårar, stora som dropparna från ett moln, hvarur regn faller; men så snart hon blef mig varse, steg hon skyndsamligen upp, aftorkade sina tårar, tilltalade mig med ljuf röst och sade: o son af min farbroder, Gud har varit dig nådelig uti din kärlek, efter-

som hon, hvilken du älskar, också älskar dig tillbaka, medan jag stadnar här gråtande och sörjande öfver skiljsmessan från dig, som icke kan finna behag uti mig; men måtte dock Gud icke näpsa dig för min skull! Hon log derefter emot mig; men det var icke något godt leende. Hon smekte mig, hjelpte mig af med de yttre kläderna, bredde ut dem och sade: vid Allah, så doftar det icke af den, som njutit af samvaron med sin älskade! Säg mig hvad som vederfarits dig, o son af min farbroder? — Jag berättade allt, som vederfarits mig; hon log ännu en gång, men hennes leende var såsom dens, hvilken känner sig förbittrad af vrede, och hon sade: sannerligen, mitt hjerta är fullt och lider! Men måtte hon, som söndersliter ditt hjerta, upphöra att vara till! Den qvinnan gör alltför stora svårigheter med dig. Vid Allah, o son af min farbroder, jag fruktar för det, som hon ämnar göra med dig! Vet, att betydelsen med saltet är denna: du är försänkt i sömn och synes smaklös, så att tungan vämjes vid dig, och du behöfver saltas, på det magen icke måtte kasta dig upp; du gör anspråk på att räknas bland ädelsinnade älskare, men att sofva är förbjudet för älskare, och dina anspråk på att anses som en sådan äro ogiltiga. Sådan är hennes mening; hennes kärlek till dig är oäkta, ty när hon såg dig sofvande, väckte hon dig icke; men, om hennes kärlek för dig varit verklig, skulle hon hafva väckt dig. Träkolet återigen betyder: måtte Gud göra ditt ansigte svart, för det du falskeligen hycklat kärlek, ehuru du är blott ett barn och icke bekymrar dig om annat än äta, dricka och sofva. Detta är förklaringen öfver hennes tecken, och måtte Allah (hvars namn vare upphöjdt!) befria dig från henne! — När jag hörde dessa ord af henne, slog jag mig för mitt bröst och utropade: vid Allah, så förhåller det sig i sanning! Jag sof; men en älskare sofver icke; jag har tillfogat mig sjelf den värsta skada! Kunde det för mig finnas någonting värre än att äta och sofva? Men hvad är nu att göra? — Mina tårar flöto ymnigt, och jag sade till min fränka: säg mig hvad jag bör göra och haf medlidande med mig, så visst du önskar, att Gud måtte hafva medlidande med dig; eljest måste jag dö! — Min fränka, som innerligt älskade mig, sade nu: vid mitt hufvud och mina ögon! O son af min farbroder, jag har sagt dig flera gånger, att, så framt jag hade rättighet till att komma och gå när jag ville, skulle jag inom kortaste tid fullborda din förening med henne samt vara er bägge till hjelp; allt detta skulle jag göra endast och allenast för att vinna ditt bifall. Om Gud tillåter, skall jag göra allt för

att föra er tillsammans; men lyssna till mina ord och efterkom mina råd samt begif dig ännu en gång till stället och sätt dig der! När natten är inne, skall du begifva dig dit, der du sednast var; men tag dig till vara för att förtära någonting, ty deraf blir du sömnig. Hon kommer icke till dig, inan en fjerdedel af natten är förliden, och måtte Gud från dig afvärja hennes elakhet! — Nu blef jag återigen nöjd och bad Gud att påskynda dagens timmar. När det blifvit mörkt, beslöt jag att begifva mig dit, och min fränka sade till mig: när du träffat henne och skall taga afsked af henne, så uppläs den vers, hvilken jag lärt dig. Jag svarade: vid mitt hufvud och mina ögon!

Jag gick, anlände till trädgården och fann uti lusthuset allt i samma skick, som jag såg det förra gången; der fanns allt, som erfordrades af mat, dryck, torkade frukter och parfymer samt annat dylikt; och jag gick in i lusthuset, kände lukten af rätterna och försporde genast god matlust. Flera gånger öfvervann jag mitt begär, men kunde till slut icke längre stå det emot. Jag stod derföre upp, gick till bordet, aftog den detsamma betäckande duken och fann ett fat med höns samt deromkring fyra smärre fat med olika slags maträtter. Jag åt en bit af hvartdera slaget, tillika med så mycket af sötsakerna, som smakade mig, och ett stycke af en kötträtt; dertill drack jag något af en med saffran blandad söt dryck, *kallad* Zardeh, hvilken föreföll mig smaklig, hvarföre jag förtärde deraf i ymnighet, tilldess jag blifvit tillfredsställd och ingenting längre smakade mig. Det dröjde icke länge, inan mina ögon började förtyngas, hvarföre jag tog en kudde och lade honom under mig, sägande: kanske jag kan luta mig mot honom, utan att somna! Men mina ögon föllo tillhopa, och jag vaknade icke, förrän solen hade gått upp; på min mage lågo nu en tärning, en pinne, sådan den brukas till ett spel, kalladt tâb, en dadelkärna och en acaciefrukt; men intet husgeråd eller annat fanns att se i rummet, och det såg ut, som skulle ingen hafva varit derinne under hela natten.

Jag stod upp, kastade ifrån mig de besynnerliga skänkerna, gick bort i raseri, kom hem och fann min fränka suckande; jag tilltalade henne i hårda ord, och hon grät, men aftorkade snart sina tårar, närmade sig till mig, kysste mig och tryckte mig till sitt bröst, då jag, missnöjd med mig sjelf, drog mig undan ifrån henne. Nu sade hon till mig: o son af min farbroder, det ser ut, som skulle du återigen hafva sofvit äf-

ven denna natt. Jag svarade: ja! Men när jag vaknade, hade man på min mage lagt åtskilliga saker (jag uppräknade dem), och jag kan icke förstå, hvad de skola betyda. Jag började nu gråta, trädde närmare till henne och sade: förklara för mig hennes mening dermed; säg mig, huru jag skall bära mig åt, och bistå mig i mina bekymmer! Hon svarade: vid mitt hufvud och mina ögon! Meningen med tärningen och pinnen, som hon lade på din mage, är den, att du visserligen var der, men att ditt hjerta var frånvarande; och hon vill dermed säga: sådan är icke kärleken, derföre må du ej räkna dig bland dem, som älska. Dadelkärnan betyder, att, om du förstode dig på att älska, så skulle ditt hjerta vara brinnande af din lidelse, och du skulle icke smaka sömnens behag; ty kärlekens sötma är lik dadeln, som tänder en eld uti hjertat. Genom acaciefrukten antyder hon för dig, att älskarens hjerta är uttröttadt; och hon vill dermed säga: fördrag vår skiljsmessa med Jobs tålamod! — Knappt hade jag hört denna förklaring, förrän en eldpil borrade sig in i mitt hjerta, min sorg stegrades, jag ropade högt och sade: Gud har beslutit, att jag skulle sofva, ty mig vill lyckan icke åtfölja! Derefter yttrade jag till henne: o dotter af min farbroder, vid mitt lif besvär jag dig att upptänka något medel, hvarigenom jag kan förskaffa mig ett samtal med henne! Och jag grät. — O Aziz, o son af min farbroder, — svarade hon, — sannerligen, mitt hjerta är uppfyldt af tankar, och jag kan icke tala; men begif dig äfven denna afton till stället och vakta dig för att somna, så skall du vinna din önskan. Detta är mitt råd, och frid vare dig! — Jag svarade: Gud vare mig nådig! Jag skall icke sofva, utan jag skall efterkomma ditt råd. — Min fränka stod upp och gaf mig att äta samt yttrade till mig: ät nu, så att du måtte bli mätt och din matlust stillad med allo! Jag åt, så att jag blef mätt; men när det mörknade, kom min fränka med en praktfull drägt, hvilken hon hjelpte mig att påtaga, under det hon besvor mig att för min älskade upprepa den vers, som hon lärt mig, och varnade mig för att somna.

Jag gick, begaf mig till trädgården och satte mig uti lusthuset; när natten brutit in, stirrade jag utåt trädgården, höll mina ögon öppna med mina fingrar och skakade på mitt hufvud. Men af vakandet blef jag hungrig, doften af rätterna spridde sig omkring mig, och deraf stegrades min hunger, så att jag gick till bordet, lyfte af dess omhölje, förtärde en

bit af hvarje rätt, tillika med ett stycke kött, fattade en flaska vin och sade vid mig sjelf: jag skall dricka en bägare! Jag tömde den, men drack sedan den andra och den tredje samt allt flera derefter, ända till tio; redan förut berusad af kärlek, föll jag nu till golfvet, som skulle jag varit död. Der låg jag, tills det blef dager, då jag vaknade och befann mig utanför trädgården; men på min mage låg en bred, hvass knif och ett mynt (dirhem) af jern. Och jag darrade af fruktan, tog sakerna med mig och återvände hem.

Här sade min fränka till mig: jag är i detta hus bedröfvad och sorgsen; den enda tröst, som jag har, är mina tårar. När jag trädde in, föll jag på mitt ansigte, kastade ifrån mig knifven och myntet samt svimmade; då jag kom till sans igen, underrättade jag henne om det, som vederfarits mig; och jag sade till henne: jag skall icke vinna min önskan. Hennes bedröfvelse ökades, när hon såg mina tårar och min utomordentliga lidelse, och hon sade till mig: du har icke åtlydt mina varningar, att du icke skulle somna; du vill icke efterkomma mina råd, och mina ord lända dig icke till nytta. Men jag svarade: jag besvär dig vid Allah, att du måtte förklara mig betydelsen af knifven och jernmyntet. Då sade hon: hvad myntet beträffar, så syftar hon dermed på sitt högra öga och menar, att hon svurit vid detta och sagt: vid Herren öfver alla skapade varelser och vid mitt högra öga, om du sofver ännu en gång, så skall jag döda dig med denna knif! — Jag fruktar derföre hennes ondska för dig, o son af min farbror; mitt hjerta är uppfyldt med bedröfvelse för din skull, och jag kan icke tala. Om du är öfvertygad, att du icke skall somna, ifall du återvänder till henne, så vänd tillbaka dit, somna icke, och du skall vinna din önskan; men om du vet, att, i fall du går till henne igen, du skall somna såsom vanligt, och du icke desto mindre kommer till henne och sofver, så skall hon döda dig. — Hvad bör sålunda göras, o dotter af min farbroder? — frågade jag. — Jag besvär dig vid Allah att hjelpa mig i denna min bedröfvelse! — Hon svarade: vid mitt hufvud och mina ögon! Om du lyssnar till mina ord och efterkommer mina varningar, så skall du ernå din önskan. Jag sade: jag skall göra det. Hon återtog: när tiden är inne, och du skall gå, vill jag vidare tala med dig. Derefter tryckte hon mig till sitt bröst, lade mig på bädden och började att sagta gnida mina lemmar, tilldess jag insomnade och försjönk i sömn; då tog hon en solfjäder, satte sig vid

min hufvudgård och flägtade svalka på mitt ansigte ända till dess aftonen inbröt, då hon väckte mig. När jag vaknade, satt hon vid min hufvudgärd med solfjädern i handen och grät, så att tårarne fuktat hennes kläder; men så snart hon sett, att jag vaknat, aftorkade hon sina tårar och anskaffade någon föda åt mig. Jag ville ingenting förtära; men hon sade till mig: sade jag dig icke, att du skulle efterkomma mina tillsägelser? Ät derföre! — Jag åt, ty jag ville icke göra henne emot, och hon stoppade bitarna i min mun, medan jag tuggade, tilldess jag blifvit mätt. Derefter gaf hon mig en dryck att dricka, tvådde mina händer, torkade dem med en handduk och stänkte rosenvatten på mig. Jag satte mig ned och samtalade med henne; men när det blifvit mörkt, hjelpte hon mig med mina kläder och sade: o son af min farbroder, håll dig vaken hela natten och sof icke, ty hon skall icke komma till dig, förrän natten är nära sitt slut. Om det är Guds vilja, skall du se henne denna natt; men glöm icke mina varningar! Hon grät, och mitt hjerta ängslades för hennes skull och för det hon grät så beständigt; men jag sade till henne: huru lydde det råd, som du gaf mig? Hon svarade: när du skiljes ifrån henne, skall du uppläsa den vers, som jag lärde dig.

Jag skiljdes glad ifrån henne, begaf mig till trädgården och inträdde i lusthuset, denna gång mätt och med tillfredsställd matlust. En fjerdedel af natten vakade jag, och natten föreföll mig så lång, som hade den varit ett helt år; jag vakade ännu, när två tredjedelar deraf hade gått förbi, och tupparne började gala; men nu kände jag mig ytterligt hungrig af vakandet. Jag begaf mig derföre fram till bordet och åt, tilldess min hunger var stillad. I detsamma började mitt hufvud förtyngas, och jag kände behof af att sofva; men plötsligen hörde jag ett buller på afstånd, då jag stod upp, tvådde mina händer, sköljde mig i munnen och ruskade upp mig; kort derefter kom hon. Hon åtföljdes af tio slafvinnor och stod bland dem lik fullmånen bland planeterna; hon hade på sig en klädning af grönt siden, broderadt med rödt guld, och när hon blef mig varse, log hon och sade: huru kommer det sig, att du förblifvit vaken, och att sömnen icke blifvit dig öfvermägtig? Nu, när du tillbragt natten utan att sofva, är jag öfvertygad derom, att du förstår att älska, ty det är ett bland kännetecknen på en älskare, att han vakar natten igenom, och att hans brinnande längtan efter den älskade öfvervinner naturens kraf. — Hon vände sig derefter mot slafvinnorna och gjorde åt dem ett tecken,

hvarefter de aflägsnade sig; då nalkades hon till mig, tryckte mig till sitt bröst och kysste mig, hvarpå vi samtalade med hvarandra tills det blef morgon, då jag önskade gå. Men hon höll mig qvar och sade till mig: stadna! Jag vill göra dig underrättad om en sak och anförtro dig ett uppdrag. Jag stadnade; hon uppvecklade en näsduk, framtog derur detta stycke lärft och bredde ut det framför mig. På lärftet varseblef jag de broderade gazellerna, som du ser, beundrade dem högeligen och tog lärftsstycket i min hand, derefter lofvande henne, att jag skulle infinna mig hvarje natt i denna trädgård. Uppfylld af glädje skiljdes jag ifrån henne, men glömde i min förtjusning den vers, som min fränka hade tillsagt mig att uppläsa. Men när hon gaf mig lärftsstycket med de derpå broderade gazellerna, sade hon till mig: detta är ett arbete af min syster. — Huru heter din syster? — frågade jag. — Hon svarade: hon heter Nur el-Huda; men var du aktsam om detta lärftsstycke.

Sedan jag tagit afsked af henne och skiljts ifrån henne med glädje i hjertat, begaf jag mig hem och till min fränka, som låg på en divan, men stod upp, så snart hon blef mig varse, nalkades till mig med tårar i ögonen, kysste mitt bröst och frågade: har du uppläst den vers, som jag lärde dig? Jag svarade: den glömde jag, och orsaken *till min* glömska var ingen annan än detta broderi, som föreställer två gazeller, — hvarefter jag lade lärftsstycket framför henne. Hon stod upp, men satte sig strax derpå ned igen, började gråta i sin otålighet och sade: o son af min farbroder, skänk mig detta stycke lärft! Jag gaf henne detsamma, och hon tog det, uppvecklade det och såg afbildningarna derpå. När tiden var inne, att jag skulle aflägsna mig, sade hon: gå, och måtte ingenting ondt vederfaras dig; men när du skiljts ifrån henne, upprepa då den vers, som jag lärt dig, och som du glömde. Låt mig höra den ännu en gång! — sade jag; och hon upprepade versen.

Jag begaf mig till trädgården och inträdde i lusthuset. Der väntade jungfrun på mig; när hon blef mig varse, stod hon upp, kysste mig och anvisade mig plats; vi åto och drucko, och på morgonen upprepade jag för henne versen, hvilken lydde som följer:

O J älskande, sägen mig, vid Allah, huru en yngling skall handla, då hans kärlek är brinnande?

När hon hörde detta, fylldes hennes ögon med tårar, och hon svarade:

»Han skall hemlighålla sin kärlek och fördölja sin hemlighet; han skall hafva tålamod, ehvad som kan hända, och visa sig undergifven.»

Jag inpräglade detta svar i mitt minne, skiljdes ifrån henne och kom hem, glad deröfver, att jag efterkommit min fränkas råd. Hon låg till sängs, och vid hennes hufvudgärd satt min moder, som gråt öfver hennes olyckliga belägenhet; men när jag kommit in, sade min moder till mig: måtte förderfvet drabba en sådan frände, som du visar dig vara! Huru kan du gå ifrån din farbroders dotter, då hon är sjuk, utan att göra henne någon fråga om hennes sjukdom? — Men så snart min fränka blifvit mig varse, lyfte hon på hufvudet, satte sig upp och sade till mig: o Aziz, har du för henne uppläst den vers, som jag lärde dig? Jag svarade: ja, och när hon hört den, grät hon och upprepade för mig en annan vers som jag ännu kommer ihog. — Låt mig höra denna vers! — sade min fränka. När jag uppläst den för henne, brast hon i våldsam gråt och uttalade följande ord:

Han har sökt efter tålamodet, sådant det borde vara; men han har ingenting funnit, annat än ett hjerta, som förtäres af längtan.

Derefter sade hon till mig: när du begifver dig till henne som vanligt, skall du för henne uppläsa denna vers, som du nu hört. Jag svarade: jag hör och lyder.

Jag begaf mig till trädgården efter min vana, och när jag var på väg att skiljas ifrån jungfrun, upprepade jag för henne denna vers. Knappt hade hon hört den, förrän tårar strömmade ur hennes ögon, och hon svarade:

Om han icke har tålamod att fördölja sin hemlighet, vet jag för honom ingenting bättre än döden.

Dessa ord inpräglade jag i mitt minne och återvände hem. Min fränka hade afsvimmat, min moder satt vid hennes hufvudgärd, och när min fränka hörde min röst, öppnade hon sina ögon och sade: o Aziz, har du uppläst versen för henne? Jag svarade: ja, och när hon hörde den, grät hon och uppläste för mig en annan vers. Jag upprepade den,

och knappt hade min fränka hört den, förrän hon återigen afsvimmade; när hon kommit sig igen, uppläste hon en ny vers, hvilken lydde som följer:

Vi höra och lyda, och vi dö; framför sedan min helsning till den, som lagt hinder i vägen för vår förening!

Då den följande natten var inne, begaf jag mig återigen till trädgården som vanligt och fann jungfrun väntande mig; vi åto och drucko; men på morgonen, då vi skulle skiljas åt, uppläste jag för henne det, som min fränka sagt, då hon uppgaf ett ljudeligt anskri, syntes orolig och utropade: vid Allah, hon, som lärt dig denna vers, är redan död! Hon fortfor att gråta och sade till mig: ve dig! Är icke hon, som lärt dig denna vers, en slägting till dig? — Jag svarade: hon är en dotter af min farbroder. — Du ljuger, — svarade hon; — vid Allah, om hon varit en dotter af din farbroder, så skulle du till henne hyst samma kärlek som hon till dig. Du är den, som förderfvat henne, och måtte Gud förderfva dig på samma sätt! Vid Allah, om du sagt mig, att du hade en fränka, så skulle jag icke gifvit dig tillträde till mig. — Hon är sannerligen min fränka, — svarade jag, — och hon har för mig förklarat de tecken, som du gjort mig, samt lärt mig, huruledes jag skulle förhålla mig med hänseende till dig; jag skulle aldrig hafva fått tillträde till dig, om icke hennes goda förstånd och kloka råd varit. — Kände hon till förhållandet mellan oss? — frågade hon. — Jag svarade: ja! — Måtte Allah så foga, — utropade hon, — att du får fälla tårar öfver din ungdom, likasom du varit anledningen dertill, att hon måst begråta sin! Derpå sade hon till mig: gack och begif dig till henne!

Jag skiljdes följaktligen ifrån henne med bedröfvadt hjerta och gick vägen framåt till vår gata, då jag hörde klagoljud; och på tillfrågan om anledningen dertill erhöll jag det svaret: vi funno Azizeh liggande bakom dörren, och hon var död. Jag gick in i vårt hus, och när min moder blef mig varse, utropade hon: hennes död vare öfver ditt hufvud, och måtte Gud icke förlåta dig hennes blod! Måtte förderfvet hemsöka en sådan frände som du är! — Nu inträdde min fader, och vi redde hennes lik till begrafningen, iakttogo allt, som skall iakttagas vid jordandet af en menniska, begrofvo henne och läto anställa läsningar af hela Korån vid hennes graf, der vi stadnade i tre dagar, hvarefter jag återvände hem,

djupt sörjande henne. Och min moder talade mig till och sade: jag vill veta, hvad ondt du tillfogat henne, och hvarmed du krossat hennes hjerta. Ofta, o min son, tillfrågade jag henne om orsaken till hennes sjuklighet; men hon ville icke meddela mig någonting. Jag besvär dig derföre vid Allah, att du säger mig, hvad ondt du tillfogat henne, och på hvad sätt du tillskyndat henne döden! — Jag svarade: jag har icke tillfogat henne någonting ondt. — Men min moder återtog: måtte Allah hämnas henne på dig! Hon anförtrodde ingenting åt mig, utan fördolde förhållandet med sig, ända tilldess hon var nära döden, men bibehöll dock alltjemt sin tillgifvenhet för dig. När hon dog, befann jag mig hos henne, och hon öppnade sina ögon och sade till mig: o du, min farbroders maka, måtte Gud anse din son utan skuld i min död, och måtte Han icke straffa honom för det, som han gjort mig; ty nu förflyttar Gud mig från den förgängliga verlden till den eviga. Men jag inföll: o min dotter, måtte Gud bevara dig och bevara din ungdom! Och jag gjorde henne frågor om orsaken till hennes sjukdom; men hon gaf mig icke något svar. Hon blott log och sade: o maka till min farbroder, om din son förspörjer hog att gå till det ställe, dit han är van att gå, så tillsäg honom, att vid bortgåendet derifrån uttala följande ord: trohet är god, och förräderi är lågt; — detta begär jag af miskund med honom, på det jag måtte bevisa honom medlidande i detta lifvet och efter min död. Derefter gaf hon mig någonting, som jag skulle lemna dig, men tog af mig en ed, att jag icke skulle gifva dig det, förrän jag såg dig gråtande och sörjande öfver henne; det, som jag fick af henne, har jag ännu; och när jag ser dig i det tillstånd, hon beskref, skall jag lemna dig det. — Jag sade till henne: visa mig hvad det är! Men hon ville det icke.

Från denna stund tänkte jag blott på mina nöjen och glömde min fränkas död. Jag var obeständig till sinnes och skulle helst hafva tillbringat både nätter och dagar med min älskade, och knappt hade nästa natt börjat skymma, förrän jag åter begaf mig till trädgården. Der satt jungfrun, brinnande af otålighet att få se mig; men så snart hon blifvit mig varse, hastade hon till mig, slingrade sina armar kring min hals och gjorde mig frågor om min fränka. Jag svarade henne: hon är död, och vi hafva sjungit klagosånger och förrättat läsningar ur Korån för hennes salighet; fyra nätter hafva gått till ända sedan hennes död, och detta är nu femte natten. — När hon hört detta, gaf hon till ett anskri och grät

samt yttrade: sade jag dig icke det, att du skulle döda henne? Om du gifvit mig underrättelser om henne före hennes död, så skulle jag bevisat henne min tacksamhet för hennes godhet emot mig, ty hon har gjort mig en stor tjenst, då hon förskaffade dig tillträde till mig. Om icke hon funnits, skulle jag aldrig hafva fått något möte med dig, och jag befarar, att någon olycka skall drabba dig med anledning af hennes död. — Jag svarade: hon sade mig fri från all skuld, inan hon dog. Och jag berättade henne det, som min moder meddelat mig, då hon utropade: vid Allah, jag besvär dig, att, då du träffar din moder, du skaffar dig kännedom af det, som hon har i förvar för din räkning! — Min moder, — sade jag, — berättade mig följande: inan din fränka dog, gaf hon mig ett uppdrag och sade: om din son vill gå till det ställe, dit han brukar gå, så skall du tillsäga honom att der upprepa dessa ord: trohet är god, och förräderi är lågt. — När jungfrun hört detta, utropade hon: Guds nåd (Hans namn vare prisadt!) vare öfver henne! Hon har räddat dig ifrån mig. Det var nämligen min afsigt att tillfoga dig någonting ondt; men nu vill jag icke skada dig eller göra dig orolig. Detta väckte min förvåning, och jag sade till henne: hvad ämnade du derförut göra med mig, sedan den ömsesidiga kärleken vexte upp oss imellan? Hon svarade: du är mig hängifven; men du är ung, ditt hjerta är fritt från ondska; och du känner icke vår list och illslughet. Om hon ännu vore vid lif, så skulle hon vara ditt bistånd, ty hon är orsaken till din räddning och har befriat dig undan förderfvet. Nu anbefaller jag dig, att icke tala med någon qvinna och icke svara någon af mitt kön, hvarken ung eller gammal; vakta dig derifrån, vakta dig noga, ty du är okunnig om qvinnornas list och deras illslughet! Hon, som brukade förklara tecknen för dig, är död, och jag fruktar, att någon olycka skall drabba dig, och att du icke skall finna någon, som kan befria dig, sedan din fränka icke längre finnes i lifvet. O hvad jag djupt sörjer din farbroders dotter! Jag önskade, att jag känt henne före hennes död, på det jag måtte kunnat belöna henne för hennes godhet emot mig! Guds nåd (Hans namn vare prisadt!) vare öfver henne! Hon förstod att dölja sin hemlighet och uppenbarade icke hvad hon erfor, och om hon icke varit, skulle du aldrig hafva fått tillträde till mig. Men nu vill jag af dig begära en tjenst. — Hvari består den? — frågade jag. — Hon svarade: du skall ledsaga mig till hennes graf, på det jag måtte göra henne ett besök efter döden och inrista nå-

gra verser på hennes graf. — Jag svarade: det skall ske i morgon, om det så är Guds vilja, hvars namn vare prisadt! — Sedan tillbragte jag denna natt i hennes sällskap, och hon sade litet imellan till mig: o, att jag känt din fränka före hennes död! Och jag frågade henne: hvad är betydelsen af dessa ord, som hon uttalade: trohet är god och förräderi är lågt? — Men hon svarade mig icke.

På morgonen stod hon upp, tog en pung, som innehöll några guldstycken, och sade till mig: statt upp och visa mig grafven, på det jag måtte göra ett besök der och på densamma inrista några verser samt deröfver låta uppföra en kupol, bedja om Guds nåd öfver henne samt utdela dessa guldstycken i almosor för hennes själ! Jag svarade: jag hör och lyder! Jag gick framför henne, och hon följde efter mig, utdelande almosor, under det hon gick vägen fram, och för hvarje gång hon utdelade något, sade hon: detta är en almosa för Azizehs själ; hon höll sin hemlighet fördold, tilldess hon drack dödens kalk, och uppenbarade icke sin kärlek. På detta sätt fortfor hon att utdela pungens hela innehåll och att säga: detta är för Azizehs själ! — tilldess vi anlände till grafven, då äfven guldet var slut. Men när hon kom fram till grafven, kastade hon sig öfver densamma och grät bitterligen. Derpå framtog hon ett spetsigt verktyg af stål, tillika med en liten hammare, och inhögg på grafstenen vid den dödas hufvud, med små bokstäfver, följande verser:

Jag gick förbi en oansenlig graf, midt uti en trädgård, och på densamma lågo sju anemoner;
Och jag sade: hvars graf är detta? Men mullen svarade: visa aktning derför, ty här hvilar en, som älskat!
Då sade jag: Gud upptage dig, du offer för kärleken, och gifve dig ett rum i paradisets högsta sal!
Huru olyckliga äro icke älskande i skapelsen, när till och med deras grafvar betäckas med ringa mull!
Om jag det kunde (o graf), skulle jag af dig göra en trädgård och vattna den med mina strömmande tårar!

Derefter brast hon ut i våldsam gråt och stod upp; jag stod upp tillika med henne, och sedan vi återvändt till trädgården, sade hon till mig: jag besvär dig vid Allah, att du aldrig måtte öfvergifva mig! Jag svarade: jag hör och lyder! Derefter fortsatte jag mina besök hos henne som förut, och hon mottog mig med välvilja och hedersbetygelser, tillfrå-

gande mig om de ord, som min fränka Azizeh sagt till min moder, och jag upprepade dem för henne. Jag stadnade hos henne, åt och drack, njöt af hennes umgänge, klädde mig uti dyrbara kläder, blef stark och fet samt kände ingen ledsnad, ingen ångest, ingen sorg, utan glömde min fränka.

I dessa nöjen tillbragte jag ett helt år. Vid begynnelsen af det nya året gick jag i badet, förfriskade mig och klädde mig i en ny drägt; sedan jag gått ur badet, drack jag en bägare vin och fröjdade mig åt doften från mina kläder, som voro ymnigt parfymerade med åtskilliga välluk-ter. Mitt hjerta kände icke till någon sorg eller någon olycka, och när det mörknade, beslöt jag att begifva mig till min älskarinna; men jag var berusad och kände icke igen vägen, utan kom i ruset in uti en sidogata, kallad Nakibens gata, och när jag vandrade framåt der, si! då kom der en gammal qvinna med ett brinnande ljus i ena handen och ett hoplagdt bref i den andra. Jag gick henne till mötes, och under tårar sade hon till mig: o min son, kan du läsa? Jag svarade: ja, det kan jag. Hon sade: tag då detta bref och läs det för mig! Hon lemnade mig brefvet, hvilket jag tog, öppnade det, läste för henne dess innehåll och underrättade henne, att det var ett bref från den frånvarande med helsningar till den älskade. När hon hörde detta, blef hon glad öfver de goda underrättelserna och uppsände en bön för mitt väl, sägande: måtte Gud förskingra din sorg, såsom du förskingrat min! Derefter tog hon brefvet och gick några steg, men vände åter tillbaka till mig, kysste min hand och sade: o min herre, måtte Gud (hvars namn vare prisadt!) gifva dig glädje af din ungdom och icke föra dig i bedröfvelse! Jag ber, att du ville följa mig några få steg till denna port, ty jag har meddelat dem det, som du läst för mig af brefvet, och de vilja icke tro mig; kom derföre med mig två steg och läs brefvet för dem utanför porten samt mottag min bön om din välgång! — Huru är sammanhanget med detta bref? — frågade jag. — Hon svarade: o min son, detta bref har kommit från min son, som varit frånvarande ifrån oss uti tio år; han reste bort med köpmannavaror, har stadnat i främmande land hela denna tid, och vi hafva öfvergifvit allt hopp om hans återkomst samt ansett honom såsom död. Då kom detta bref ifrån honom till oss. Han har en syster, som fällt tårar öfver honom under hans frånvaro både natt och dag; fastän jag sagt henne, att han var vid helsan och i godt behåll, ville hon icke tro mig,

utan sade till mig: du måste skaffa mig någon, som kan läsa detta bref och göra mig underrättad om dess innehåll, på det mitt hjerta måtte bli lugnadt och mitt sinne tröstadt. — Du vet, o min son, att den, som älskar, ofta plågas af onda aningar; visa mig derföre den ynnesten att läsa detta bref, medan du står utanför gardinen, och hans syster hör derpå inanför dörren. Om du detta gör, skall du undfå belöning af Honom, som hör Musulmannens böner och jagar undan bekymren från hans själ, ty Guds Apostel (måtte Gud beskydda och bevara honom!) har sagt: eho, som från den bedröfvades sinne bortjagar en af denna verldens bedröfvelser, från hans sinne skall Gud förjaga en af bedröfvelserna i den kommande verlden, — och, på ett annat ställe: eho, som från sin broders själ borttager ett af denna verldens bekymmer, från hans själ skall Gud borttaga två och sjutio af bekymren på uppståndelsens dag. Och nu har jag bönfallit hos dig: besvik mig icke i min förväntan! — Jag svarade: jag hör och lyder! Visa mig vägen!

Hon gick framför mig, och jag följde efter henne ett litet stycke, tilldess vi anlände till en med koppar beklädd stor port, vid hvilken hon stadnade och utropade några ord på Persiska, då en jungfru genast nalkades med lätta och dansande steg. Hennes benkläder voro uppvikna till knäen, och jag såg ett par ben, så sköna, att både ögon och sinnen förtjusades; de liknade två pelare af alabaster, prydda med juvelbesatta ringar af guld. Hon hade lyft upp släpet af sin klädning och bar det på armen; ärmarne voro uppskjutna, och jag kunde se hennes hvita handlofvar med två par armband; örringar af perlor hängde i hennes öron, och hennes hals var omgifven med ett band af dyrbara ädelstenar; hennes hufvud var betäckt med en alldeles ny slöja, på hvilken ädelstenar gnistrade. Hon hade fäst upp sin underklädning i det band, som uppbar benkläderna, och det såg ut, som skulle hon varit sysselsatt med något hushållsbestyr. När hon blifvit mig varse, yttrade hon med en röst, så ljuf och vältalig, att jag aldrig hört den öfverträffas i ljufhet: o min moder, är detta han, som kommit för att läsa brefvet? Modern svarade: ja! — och jungfrun sträckte ut sin hand mot mig med brefvet. Hon kunde stå vid pass tre alnar ifrån dörren, och jag sträckte ut min hand för att taga brefvet ifrån henne samt räckte hufvudet och axlarna inanför dörren för att komma henne närmare; men innan jag anade hvad hon ämnade göra, hade gumman stött mig i ryggen med sitt hufvud och fört mig

framåt, medan min hand höll i brefvet, så att, när jag såg mig omkring, jag befann mig inne i huset, det vill säga, i försalen. Gumman skyndade in snabbare än den bländande blixten och tillslöt genast dörren; men när jungfrun såg mig vara inne i försalen, nalkades hon till mig, tryckte mig till sitt bröst, fattade mig vid handen, så att jag icke kunde göra mig lös ifrån henne, och förde, företrädd af den gamla qvinnan med det brinnande ljuset, mig igenom sju försalar in uti en stor sal med fyra för divaner afsedda upphöjningar och så stor, att en ryttare der skulle kunnat spela boll. Hon bad mig taga plats och sade derefter till mig: öppna dina ögon! Jag gjorde det, ännu yr i hufvudet efter den brådska, hvarmed jag blifvit förd igenom rummen, och såg, att hela salen var belagd med den skönaste alabaster, samt att allt husgerådet derinne, äfven kuddar och dynor, var beklädt med brokad. Der stodo äfven två bänkar af bronz samt en soffa af rödt guld, inlagd med perlor och ädelstenar samt passande allenast för en konung, sådan som du.

Nu sade hon till mig: o Aziz, hvilketdera är angenämare för dig, lifvet eller döden? Jag svarade: lifvet! Och hon fortfor: om lifvet är dig angenämare, träd då i äktenskap med mig! — Jag vill icke träda i äktenskap med en sådan qvinna som du, — svarade jag. Hon återtog: om du gifter dig med mig, så skall du vara trygg för den listiga Delilehs dotter. — Och hvem är den listiga Delilehs dotter? — frågade jag. Hon log och svarade: huru skall jag förstå, att du icke känner henne, ehuru du tillbragt ett år och fyra månader i hennes sällskap? Måtte Allah (hvars namn vare prisadt!) förgöra henne! Sannerligen det finnes någon enda, som öfvergår henne i falskhet. Huru många har icke hon bragt om lifvet före dig, och hvilka nedriga dåd har icke hon begått! Och huru har du kunnat undkomma henne, utan att hon tagit ditt lif eller gjort dig någonting ondt under hela den tid, som du tillbragt med henne? Jag förvånades på det högsta öfver hennes ord och sade: o min herrskarinna, hvem har gjort dig bekant med henne? Hon svarade: jag känner henne, såsom tiden känner sina faror; men jag skulle önska, att du ville meddela mig allt, som du erfarit af henne, på det jag måtte kunna uppdaga orsaken dertill, att hon lemnat dig oskadad. Då berättade jag allt, som vederfarits mig med henne och med min fränka Azizeh, och hon utropade: måtte Allah se i nåd till dig! Tårar föllo ur hennes ögon, hon slog sina händer samman, när hon hörde min fränka Azizehs död, och hon

sade: måtte Allah gifva dig rik ersättning för det du förlorat i henne, o Aziz! Hon har varit orsaken dertill, att du kommit undan den listiga Delilehs dotter; hade icke hon varit, så skulle det varit ute med dig. Derefter klappade hon i händerna och sade: o min moder, för in dem, som äro hos dig! Och si! den gamla qvinnan nalkades med fyra lagliga vittnen, och hon påtände fyra ljus. När vittnena trädde in, helsade de mig och satte sig ned; men jungfrun höljde sig med en slöja och uppdrog åt ett af vittnena att vara hennes ombud vid kontraktets uppgörande. Äktenskapskontraktet uppgjordes, och hon tillkännagaf med egen mun, att hon mottagit hela morgongåfvan, så väl det, som vanligen erlägges på förhand, som det öfriga, samt att hon vore mig skyldig en summa af tiotusen silfverstycken. Derefter betalade hon vittnena för deras möda och lät dem gå.

Dagen derefter önskade jag gå ut; men hon nalkades leende till mig och sade: tror du, att det går lika lätt att lemna badet som att gå in dit? Mig synes, som skulle du anse mig lika med den illsluga Delilehs dotter! Bort med sådana tankar! Du är ingen annan än min man i enlighet med Korån och Sunneh; och om du varit drucken, så kom till ditt förstånd åter! Sannerligen, detta hus, der du nu befinner dig, öppnas icke mer än en dag hvarje år. Gack till porten åt gatan och se sjelf efter! — Jag gick för att se efter och fann porten stängd samt igenspikad; jag vände tillbaka och meddelade henne detta; men hon sade till mig: o Aziz, vi hafva mjöl och gryn, frukter, granatäplen, socker, kött, får och höns så tillräckligt, att det skall räcka till för oss i flera år; men vår port skall icke bli öppnad, förrän ett år förflutit sedan den sistförflutna natten, och jag vet, att du icke skall komma utanför detta hus, förrän ett år är förlidet. Jag utropade: det finnes ingen magt eller kraft annat än hos Gud! Hon log, och jag log äfvenledes, efterkom hennes befallning och qvarstadnade hos henne, tilldess årets tolf månader hade gått till ända, då jag blef välsignad med en son af henne. Och på första dagen af det följande året hörde jag porten öppnas, och si! in kommo män med kakor, mjöl och socker; jag önskade gå ut; men hon sade till mig: vänta, tills det blir mörkt, och gack då härifrån, likasom du kom härin! Jag väntade följaktligen till den tid hon utsatt och stod beredd att gå i fruktan och bäfvan, då hon sade till mig: vid Allah, jag vill icke låta dig gå, förrän du svurit mig en ed, att du skall komma tillbaka denna natt, inan

porten stänges. Jag lofvade henne detta; men hon lät mig aflägga de heligaste eder, på svärdet och på Korån, samt vid äfventyr af äktenskapsskilnad, att jag skulle återvända till henne.

Jag begaf mig följaktligen bort och till trädgården. Denna fann jag öppen som vanligt; jag blef vred och sade vid mig sjelf: jag har icke på ett helt år varit på detta ställe; men när jag nu kommer hit helt oförmodadt, finner jag det ändock öppet som vanligt. Mig undrar, om jungfrun ännu befinner sig här såsom förut; jag måste gå in och se efter, innan jag begifver mig till min moder. — Det hade redan börjat mörkna, då jag inträdde i trädgården; men jag gick framåt till lusthuset och fann dottern af den illsluga Delileh sitta der, med kinden lutad mot handen, hvilken hon stödde i sitt knä. Hennes hy var blek, hennes ögon hade insjunkit, och när hon blef mig varse, utropade hon: prisad vare Gud, att du är räddad! — och försökte att resa sig upp, men sjönk tillbaka af ytterlig glädje. Jag blygdes, när jag såg henne, och sänkte mitt ansigte mot jorden, men närmade mig snart, kysste henne och sade till henne: huru visste du, att jag skulle komma till dig vid denna tid? Hon svarade: det visste jag icke. Vid Allah, under ett helt år har jag icke smakat någon sömn, utan har suttit uppe hvarje natt, väntande dig; sådant har förhållandet varit med mig allt ifrån den dag, då du skiljdes ifrån mig; och jag gaf dig den nya drägten samt mottog ditt löfte, att du skulle återvända till mig. Jag väntade dig, och du kom icke den första natten, icke heller den andra eller den tredje; men ändock väntade jag, att du skulle komma, ty sådan är älskandes vana; men nu önskar jag, att du berättar mig orsaken till din frånvaro från mig under hela detta år. — Jag berättade henne alltsammans, och när hon fick höra, att jag var gift, blef hennes hy blekare än förut. Jag sade då till henne: jag har kommit till dig denna natt, men måste skiljas ifrån dig före morgonen. Men hon utropade: är det då icke tillräckligt för henne, att hon blifvit gift med dig, och att hon begagnat denna list emot dig samt fängslat dig hos sig ett helt år; utan har hon dessutom låtit dig aflägga ed, att du skall återvända till henne före morgonen? Unnar hon dig icke att vara tillsammans med din moder eller med mig, och kan hon icke fördraga, att du tillbringar natten hos endera af oss? Huru skall det då förhålla sig med henne, från hvilken du varit frånvarande ett helt år, ehuru jag varit bekant med dig, förrän hon var det! Men måtte Allah vara nådig mot Azizeh, ty

hon led det, som ingen annan har lidit, hon fördrog med tålamod sådant, att ingen någonsin lidit så mycket, och hon dog till följd af din hårdhet. Det var hon, som beskyddade dig ifrån mig. Jag trodde, att du ämnade komma tillbaka, och gaf dig friheten, ehuru det stod i min magt att hålla dig fången och att förgöra dig.

Efter dessa ord började hon gråta, föll i raseri och betraktade mig med vredgad blick; men när jag såg henne sådan, darrade hela min kropp, jag fruktade för henne och blef som bönan uti elden. Hon gaf till ett utrop, och plötsligen framstörtade tio slafvinnor, af hvilka jag kastades till golfvet. Så snart jag fallit under deras händer, stod hon upp, grep en knif och sade: jag skall slagta dig som man brukar slagta getter, och detta skall bli den lindrigaste vedergällningen för det, som du gjort åt din fränka. När jag på detta sätt blifvit omkullkastad af hennes slafvinnor, när mitt hufvud vältrades i dammet, och jag såg knifven i hennes hand, ansåg jag döden som min oundvikliga lott. Jag anropade hennes nåd; men hon blef blott ännu obevekligare och befallde slafvinnorna att bakbinda mig; de efterkommo befallningen, kastade mig på ryggen, satte sig på min kropp och höllo fast mitt hufvud. Derefter uppstodo tvänne af dem och grepo fast i mina tår, medan tvänne andra satte sig på mina ben, hvarefter deras herrskarinna stod upp tillika med tvänne andra af dem och befallde dem att slå mig. De slogo mig, tilldess jag svimmade och icke kunde tala ett ord; men sedan jag kommit till sans igen, sade jag vid mig sjelf: sannerligen, om jag blifvit slagtad, skulle plågan deraf varit mindre svår än af denna piskning. Jag påminde mig nu min fränkas ord, då hon sade: måtte Gud från dig afvända hennes elakhet! — och jag grät och skriade, tilldess min tunga icke förmådde mera. Då slipade hon knifven och sade till slafvinnorna: blotten hans strupe! Men Gud ingaf mig att upprepa de ord, hvilka min fränka lärt mig, nämligen: trohet är god, och förräderi är lågt. När hon hörde detta, gaf hon till ett utrop och sade: Allah vare dig nådig, o Azizeh! O, att din ungdom hade blifvit skonad! Du har gjort nytta åt din frände både under din lefnad och efter din död. Derefter vände hon sig till mig och tillade: vid Allah, du har räddat ditt lif undan mina händer genom dessa ord; men jag kan icke undvika att låta dig bära märkena af min vrede. — Med dessa ord tillfogade hon mig ett djupt sår, och jag svimmade; men när jag kom till mina sinnen igen, hade bloden

upphört att rinna, och hon gaf mig en bägare vin att dricka samt sparkade till mig med sin fot.

Jag reste mig upp, men var i början ur stånd att gå; dock släpade jag mig småningom framåt, tilldess jag anlände till min hustrus port. Denna stod öppen, och jag gick in derigenom, utan att veta hvad jag gjorde; min hustru kom och tog emot mig samt förde mig till salen, der jag föll i djup sömn;, men när jag vaknade, fann jag mig liggande vid porten till trädgården.

I ångest reste jag mig upp och begaf mig till mitt eget hem. När jag trädde in i huset, satt min moder der och grät öfver mig, ropande: o att jag visste, min son, i hvilket land du är! Då nalkades jag och kastade mig i hennes famn; och så snart hon blef mig varse, insåg hon, att jag icke befann mig väl. Mitt ansigte var ömsom gult, ömsom svart; och jag kom ihog min fränka samt den ömhet, hon visat mig, och var öfvertygad, att hon älskade mig. Jag grät öfver henne: min moder grät likaledes och sade derefter till mig: o min son, din fader är död. Men nu stegrades min förtviflan yttermer, och jag grät, tilldess jag förlorade sansningen; när jag åter kommit till mig, kastade jag en blick åt det ställe, der min fränka brukat sitta, och grät återigen, tilldess jag svimmade, så våldsam var min sorg. Först vid midnatten upphörde jag att gråta och klaga; men då sade min moder till mig: din fader har varit död i tio dagar. Men jag svarade: jag tänker icke på någon annan än min fränka, ty jag förtjenar det, som vederfarits mig, för det jag stötte henne ifrån mig, när hon älskade mig. Då frågade min moder: hvad är det, som vederfarits dig? Jag berättade henne allt hvad som händt mig, och hon yttrade: prisad vare Gud, att detta hände dig, och att hon icke slagtat dig! Hon lade läkemedel på mitt sår, som helades, så att jag återvann mina fordna krafter, och hon sade till mig: o min son, jag vill nu lemna dig det, som din fränka anförtrott mig för din räkning, ty det är ditt, och hon tog af mig en ed, att jag icke skulle lemna det åt dig, förrän jag såg, att du kom ihog henne och sörjde öfver henne samt att din känsla för en annan var försvunnen; nu hoppas jag, att detta är verkliga förhållandet med dig. — Hon stod upp, öppnade kistan och framtog derur detta lärftsstycke med de derpå broderade gazellerna, hvilket jag ursprungligen gifvit henne; när jag tagit det i handen, varseblef jag derpå några verser, hvari hon klagade öfver sin obesvarade kärlek till mig,

och derinuti låg derjemte ett papper, som innehöll några ord till tröst och råd.

Så snart jag läst och förstått denna skrift, brast jag återigen i tårar; min moder grät likasom jag, och jag fortfor att betrakta skriften samt att gråta, ända tilldess natten var nära. Under denna sorg gick ett år till ända. Efter dess förlopp rustade sig några köpmän i min stad, desamma, hvilka jag åtföljer i denna karavan, till att företaga en resa. Min moder rådde mig att reda mig sjelf till och följa med dem; hon sade: måhända skall resan skingra denna saknad och sorg, hvaraf du lider; och du skall vara borta ett år, eller två eller tre, tilldess karavanen återvänder, så blir kanske ditt hjerta gladt igen. På detta sätt öfvertalade hon mig, så att jag anskaffade några varor och reste med dem; men mina tårar hafva icke försinat under mina resor, ty öfver allt der vi stadna utbreder jag detta lärftsstycke framför mig, betraktar jag broderiet, tänker på min fränka och gråter öfver henne, såsom du ser, ty hon älskade mig på det hjertligaste och dog genom min ovänlighet. Jag har tillfogat henne idel ondt, medan hon icke bevisat mig annat än godt. När köpmännen vända tillbaka från sin resa, skall jag vända om tillika med dem, och skall jag då hafva varit borta ett helt år. Men ännu tilltager min sorg alltjemt, och den har blifvit stegrad endast till följd deraf, att jag rest förbi Kampher-Öarna och Kristallslottet.

Dessa öar äro sju till antalet, och deras beherrskare är en konung, vid namn Shah Zemån. Han har en dotter, vid namn Dunja, och det berättades mig, att det var hon, som broderat gazellerna, och att detta broderi, som var i min ego, var ett arbete af henne; men så snart jag fått veta detta, önskade jag på det högsta att få se henne, och när karavanen kom in i hennes land, skiljde jag mig ifrån densamma och vandrade omkring trädgårdarna, i hvilka det vexte träd i stort antal. Uppsyningsmannen öfver trädgårdarna var en ålderstigen sheik, och jag sade till honom: o sheik, hvem är egare af denna trädgård? Han svarade: konungens dotter, prinsessan Dunja, och vi äro nu invid hennes palats; men om det roar dig, så öppna den lilla dörren och tag en öfversigt af trädgården samt inandas doften från dess blommor. Då sade jag till honom: haf den godheten att tillåta mig sitta i denna trädgård, tilldess hon går förbi, på det jag måtte få den glädjen att se en skymt af henne! Shei-

ken svarade: jag ser ingenting ondt deri, att jag beviljar dig denna bön. När han sade detta, gaf jag honom något penningar och sade till honom: köp oss för detta någonting till mats! Han mottog med glädje penningarna, öppnade dörren och förde mig in, och vi gingo framåt, tilldess vi kommo till ett ljufligt ställe, der han gaf mig några välsmakande frukter, i det han sade: sitt stilla här, medan jag går bort och kommer hit tillbaka! Han gick, var frånvarande en stund och kom sedan tillbaka med ett stekt lamm; — vi åto, tilldess vi blifvit förnöjda; men mitt hjerta längtade efter att få se prinsessan, och medan vi sutto der, si! då öppnades dörren. Sheiken sade till mig: statt upp och stick dig undan! Jag stod upp och stack mig undan; men en svart eunuch tittade in med hufvudet inanför dörren och sade: o sheik, finnes det någon hos dig? Han svarade: nej! — Slut då dörren till! — återtog eunuchen, hvarpå sheiken tillslöt porten till trädgården. Och si! prinsessan Dunja kom. När jag såg henne, trodde jag, att månen hade stigit ned till jorden; mina tankar förvirrades, och jag trängtade efter henne som den törstande längtar efter vatten; men efter en stund stängde hon igen dörren och aflägsnade sig. Jag lemnade likaledes mitt gömställe och trädgården samt begaf mig till min boning, väl vetande, att jag icke skulle kunna vinna tillträde till henne; och när mina följeslagare redde sig till afresa, rustade äfven jag mig dertill och reste med dem på vägen till din stad, hvarunder vid ankomsten hit vi träffade dig. — Detta är min berättelse, och detta är det, som vederfarits mig. Frid vare dig!

Fortsättning af Berättelsen om Tadj el-Muluk och Prinsessan Dunja.

När Tadj el-Muluk hört denna berättelse, blef hans hjerta uppfyldt af kärlek till prinsessan Dunja. Han besteg sin häst, tog med sig Aziz och återvände till sin faders stad, der han skänkte honom ett hus och försåg honom med allt, som han behöfde, hvarefter han lemnade honom och begaf sig till sitt palats. Hans tårar runno öfver hans kinder (att höra inverkar på menniskan lika mycket, som att se och att umgås), och hans bedröfvelse fortfor, tilldess hans fader kom till honom, varseblef, att hans hy blifvit förändrad, och förstod, att han led af ångest och smärta, hvarföre han sade till honom: o min son, säg mig, hur det förhåller sig med dig, och berätta mig hvad som händt, eftersom ditt ansigtes hy är för-

ändrad! Han meddelade derföre sin fader allt hvad han hade hört om Dunja, och huruledes han blifvit förälskad i henne genom det, som han hört, utan att han sjelf sett henne. Då sade hans fader till honom: o min son, hennes fader är en konung, och hans land ligger långt bort ifrån vårt. Afstå derföre ifrån dessa tankar och träd in i din moders palats, ty der finnes det femhundrade slafvinnor, liknande äfven så många månar, och hvilken ibland dem, som behagar dig, må du taga; skulle återigen ingen af dem behaga dig, så skola vi till äkta åt dig begära en af konungarnes döttrar, skönare än prinsessan Dunja. Men han svarade: o min fader, jag önskar ingen annan än henne; det var hon, som broderade de gazeller, hvilka jag sett, och jag måste hafva henne, eller skall jag fly till öknen och döda mig för hennes skull.

Då sade hans fader: haf tålamod med mig, o min son, på det jag måtte sända till hennes fader och af honom begära henne till äkta åt dig samt uppfylla din önskan, likasom jag uppfyllde min egen med hänseende till din moder. Men om han icke rättar sig derefter, skall jag öfverfalla hans rike och sända emot honom en här, så stor, att eftertruppen skall vara här, medan förtrupperna stå i hans land. Derefter kallade han på den unga mannen Aziz och sade till honom: o min son, känner du vägen? Han svarade: ja! — Då önskade jag af dig, — sade konungen, — att du måtte resa dit tillika med min vezir. Och Aziz svarade: jag hör och lyder, o tidens konung! Konungen kallade derföre sin vezir och sade till honom: ställ om min sons angelägenhet, som du känner, och begif dig till Kampher-Öarna samt begär dottern af deras konung till äkta åt honom! Han svarade: jag hör och lyder! Och Tadj el-Muluk återvände till sitt palats; men hans illamående och hans otålighet tillvexte; han svimmade och kom icke till sans förrän nästa morgon, och då morgonen kom, infann sig hans fader hos honom och såg, huruledes hans hy blifvit ännu mer förändrad och hans bedröfvelse stegrad, hvarföre han uppmanade sonen till tålamod och lofvade honom, att hans önskan skulle gå i uppfyllelse.

Derefter utrustade konungen Aziz och veziren samt försåg dem med de skänker, som de skulle medföra. De reste dagar och nätter, tilldess de kommo i sigte af Kampher-Öarna, då de stadnade på stranden af en flod, och veziren sände framför sig en budbärare till konungen, som skulle underrätta denne om hans ankomst. Men en half dag efter budbärarens afresa blefvo de plötsligen varse, att konungens hofmän och emirer hade

kommit dem till mötes och redan voro dem helt nära. Mötet inträffade snart, och konungens folk följde sändebuden till sin herre. Sändebuden lade skänkerna inför konungen och stadnade i hans palats uti fyra dagar; men på femte dagen stod veziren upp och gick till konungen, stod inför honom, afbördade sig sitt uppdrag och underrättade honom om orsaken till sin ankomst! Men konungen var förlägen om huru han skulle svara, ty hans dotter ville icke gifta sig, och han satt derföre en stund med hufvudet lutande mot golfvet. Snart lyfte han det åter upp, vände sig till en af eunucherna och sade till honom: gack till din herrskarinna Dunja och meddela henne hvad du hört samt afsigten med denna vezirs besök hos oss! Eunuchen gick, kom efter en kort stunds frånvaro tillbaka till konungen och sade till honom: o tidens konung, när jag kom till prinsessan Dunja och meddelade henne det, som jag hade hört, råkade hon i häftig vrede, rusade upp emot mig med en käpp och var nära att dermed krossa mitt hufvud. Jag flydde derföre undan, och hon sade till mig: om min fader tvingar mig till att taga en man, skall jag döda den, med hvilken jag tvingas att gifta mig. Derföre sade hennes fader till veziren och Aziz: helsen konungen och meddelen honom detta samt att min dotter icke önskar träda i äktenskap! Veziren återvände följaktligen tillika med sina tjenare med oförrättadt ärende, och de stadnade icke, förrän de kommit inför konungen och underrättat honom om alltsammans; men då befallde han höfdingarne att sammankalla sina skaror för att tåga i fält. Men veziren sade till honom: gör icke detta, ty konungen har icke något fel begått! Vägrandet kommer ifrån hans dotter, ty, när hon erhöll underrättelse om förslaget, sände hon det svaret: om min fader tvingar mig till att taga en man, så skall jag döda den, med hvilken jag tvingas att gifta mig, och sedan döda mig sjelf efteråt.

När konungen hörde dessa vezirens ord, fruktade han för sin sons, Tadj el-Muluks, skull och sade: om jag anfaller hennes fader med krig och vinner hans dotter, så skall hon sjelf taga sitt lif. Han underrättade derpå sin son Tadj el-Muluk om förhållandet, och när prinsen hört det, sade han till sin fader: o min fader, jag kan icke lefva utan henne. Jag vill derföre begifva mig till henne och söka utväg att förskaffa mig ett möte med henne, om jag än skulle dö vid försöket; ingenting annat än detta ämnar jag göra. Hans fader frågade: på hvad sätt ämnar du begifva dig till henne? — och han svarade: jag vill begifva mig dit, för-

klädd till köpman. Om det så måste vara, — återtog konungen, — så tag med dig veziren och Aziz! — Han lät derefter för sonens räkning framtaga penningar ur skattkammaren och tillredde åt honom handelsvaror till ett värde af hundratusen guldstycken, och bägge voro de ense om detta sätt att förhålla sig. När det blef mörkt, begåfvo sig Tadj el-Muluk och Aziz till den sistnämdes bostad och tillbragte natten der. Men Tadj el-Muluks hjerta var fångadt i kärlekens garn, så att hvarken föda eller hvila hade något behag för honom; tankar trängde sig på honom, och han fördjupade sig i dem; i sin längtan efter den älskade utgöt han tårar och grät häftigt; men Aziz grät likasom han, ty han tänkte på sin fränka. På detta sätt tillbragte de natten ända till morgonen, då Tadj el-Muluk stod upp och begaf sig till sin moder. Han var rustad till resan, och hon frågade honom om hans befinnande, då han meddelade henne hela förhållandet; hon gaf honom femtiotusen guldstycken och tog afsked af honom; hvarpå han skiljdes ifrån henne, medan hon uppsände böner för hans säkerhet och för hans förening med föremålet för hans kärlek. Derefter begaf han sig till sin fader och begärde dennes tillåtelse att resa, och konungen meddelade honom tillåtelsen dertill, gaf honom femtiotusen guldstycken och befallde, att ett tält skulle för hans räkning slås upp utanför staden.

Ett stort tält uppslogs för hans räkning, och sedan de stadnat der i tvänne dagar, begynde de resan. Tadj el-Muluk behandlade Aziz med mycken vänskap och sade till honom: o min broder, hädanefter kan jag icke skiljas ifrån dig. Äfven jag, — svarade Aziz, — hyser samma tankar och önskar att få dö vid dina fötter; men, o min broder, mitt hjerta är oroligt, ty jag tänker på min moder. Då sade Tadj el-Muluk: när vi vunnit vår önskan, skall allting bli godt. Veziren hade förmanat Tadj el-Muluk att ådagalägga tålamod, och Aziz uppläste för honom verser samt berättade honom sagor och historier under resan, hvilken fortsattes dag och natt under en tid af tvänne månader. Resans långvarighet började trötta Tadj el-Muluk, hvars längtan tillvexte i våldsamhet, likasom hans kärlek och hans tankfullhet; när de kommo nära till staden, blef han derföre högeligen belåten, och hans ångest och bedröfvelse upphörde nu.

De inträdde uti staden, förklädda till köpmän, — konungens son likasom de andra, — och när de kommit till ett ställe, der köpmännen

brukade uppehålla sig, och hvilket var en rymlig khan, sade Tadj el-Muluk till Aziz: är detta köpmännens boning? Aziz svarade: ja! Det är dock icke den khan, der jag vistades, tillika med den karavanen, som jag medföljde; men denna är bättre än den. De läto följaktligen sina kameler lägga sig ned, aflastade dem, förvarade sina varor i magasinerna och stadnade der, för att hvila ut i fyra dagar. Derefter gaf veziren dem det rådet, att de för sin räkning skulle hyra ett rymligt hus, hvartill de biföllo och hyrde sig ett rymligt hus, inredt till högtidligheter och fester. Dit inflyttade de; men veziren och Aziz försökte upptänka någon list för att främja Tadj el-Muluks planer, ty denne var rådvill och visste icke hvad han skulle göra. Veziren kunde icke hitta på någonting annat, än att öppna en bod uti bazaren för fina tyger och sätta sig der för att sälja. Han vände sig derföre till Tadj el-Muluk och Aziz samt yttrade till dem: veten, att, om vi fortfara på detta sätt, så skola vi ej vinna vår önskan; men mig har någonting fallit in, som sannolikt kan leda till ett godt slut, i fall sådant är Guds vilja. De svarade: gör hvad dig godt synes! En välsignelse följer alltid ålderdomen och framför allt dig, eftersom du helt och hållet egnat dig till angelägenheters afslutande; säg oss derföre det, som du kunnat uttänka! Och han sade till Tadj el-Muluk: det är min tanke, att vi böra åt dig hyra en bod i bazaren för fina tyger, och att du bör sätta dig der för att köpa och sälja. Hvarje person af högre stånd samt af folket i allmänhet har nämligen behof af sådana tyger, och om du slår upp en sådan bod, skall din önskan kunna gå i fullbordan, om det så är Guds vilja (Hans namn vare upphöjdt!) framför allt med anledning af ditt ståtliga yttre. Men du bör taga Aziz till din tjenare och låta honom sitta i boden samt hjelpa dig med handeln. När Tadj el-Muluk hörde detta, sade han: detta råd är godt! — och framtog genast en köpmansdrägt, klädde sig deri, stod upp och gick bort, åtföljd af sina unga män, samt gaf åt en bland dessa tusen guldstycken till uppsättande af en handelsbod.

De anlände till den bazar, der fina tyger försåldes; men när köpmännen blefvo varse Tadj el-Muluk och fingo ögonen på hans vackra och ståtliga utseende, blefvo de förvånade och sade sig imellan: har Ridwân, paradisets vaktare, öppnat dess portar och försummat se efter dem, så att denna förvånande sköna yngling smugit sig ut derifrån? Och en sade: denne är sannolikt en bland änglarne. Men när de gått in och kommit

tillsamman med köpmännen, frågade de efter det ställe, der bazarens sheik hade sin bod. Köpmännen ledsagade dem dit, och när de nalkades, stod sheiken med de kring honom samlade köpmännen upp dem till mötes och mottog dem med stor heder, enkannerligen den förträfflige veziren, hvilken han såg vara en ålderstigen och vördnadsvärd man; men när de sågo honom åtföljas af Tadj el-Muluk och Aziz, tänkte de: sannolikt är denna sheik de bägge unga männens fader. Veziren sade till dem: hvem ibland eder är bazarens sheik? De svarade: denne är det! Veziren betraktade honom uppmärksamt och fann honom vara en gammal man med ett allvarligt och vördnadsvärdt ansigte, samt att han egde slafvar och unga män. Bazarens sheik helsade dem med vänliga ord och mottog dem med stora hedersbetygelser, lät dem sitta ned bredvid sig och sade till dem: hafven J någon angelägenhet, hvilken vi kunna få den lyckan att ombesörja? Veziren svarade: ja! Jag är en i år framskriden, gammal man, och med mig följa dessa bägge ynglingar. Jag har i deras sällskap genomrest alla länder och har icke varit i någon stad, utan att stadna der ett helt år, på det de måtte kunna roa sig med att bese densamma och göra sig bekanta med dess invånare. Nu är jag kommen till denna er stad och har beslutit att uppehålla mig här en tid, hvarföre jag af dig begär en af de bästa handelsbodarna, på det jag måtte kunna låta dem få drifva min handel, och på det de måtte få roa sig med betraktandet af denna stad, göra sig bekanta med dess invånares seder och samla erfarenhet i konsten att köpa och sälja, tillika med allt annat, som hörer till handelsyrket.

Bazarens sheik svarade: denna plan synes förståndigt uppgjord. Han betraktade de bägge ynglingarne, fann behag i dem, steg upp och stod framför dem, likasom en tjenare, för att uppvakta dem. Derefter gick han bort och redde en bod i ordning åt dem; denna bod var belägen midt i bazaren och var på samma gång den största och vackraste derstädes, ty den var rymlig och väl inredd med hyllor af elfenben och ebenholz. Han lemnade bodens nycklar åt veziren (hvilken likaledes var klädd till köpman) och sade: Gud gifve, att den måtte lända till välsignelse för dina bägge söner! Men när veziren tagit nycklarna till boden, begaf han sig dit tillika med sina tjenare, som der nedlade sina bördor och anbefalldes att ditskaffa alla de varor, tyger och dyrbarheter, som de resande medförde. Alltsammans var af högt värde, och det inflyttades nu uti handels-

boden. Derpå hvilade de öfver natten, och på morgonen förde veziren de bägge ynglingarne till badet, der de tvådde sig och fördrefvo tiden på bästa sätt, derifrån begifvande sig till sin boning för att hvila ut efter badet, äta och dricka. Den följande natten tillbragte de uti sin bostad i största glädje och förnöjelse. Morgonen derefter stodo de upp ur sin sömn, förrättade sina tvagningar, läste de af propheten anbefallda bönerna och drucko sin morgondryck; men när det blef dager, och bodarne samt bazarerna öppnades, lemnade de sitt härberge, begåfvo sig till bazaren och öppnade boden. Denna hade af tjenarne blifvit iordningställd på bästa sätt, belagd med sidenmattor samt försedd med tvänne dynor, hvardera till ett värde af hundrade guldstycken; på hvardera dynan hade de lagt en hud af det slag, hvarpå konungar bruka sitta, och omgifven med en kant af guld. Tadj el-Muluk tog plats på den ena af dessa dynor, och Aziz på den andra; men veziren satte sig midt uti boden, medan tjenarne stodo inför dem. Snart spridde sig ryktet om deras ankomst bland folket, som samlade sig omkring dem och köpte af deras varor; Tadj el-Muluk hade inan kort blifvit vida beryktad i staden, der man öfverallt talade om den vackra och behagliga unga köpmannen. På detta sätt tillbragte de flera dagar, under hvilken tid deras bod aldrig var tom på kunder, tilldess veziren en dag talade med Tadj el-Muluk, bad honom noga bevara sin hemlighet och begaf sig till härberget för att öfverlägga om ett sätt att gå till väga, som skulle kunna bli fördelaktigt för dem. Under tiden sutto Tadj el-Muluk och Aziz samtalande med hvarandra, och den förre sade: hvem vet, om icke någon kommer hit, sänd af prinsessan Dunja!

På detta sätt tillbragte Tadj el-Muluk sin tid både dag och natt; men ingen blund kom i hans ögon. Hans trånad öfverväldigade honom, han blef allt mer och mer mager och sjuklig, han försakade sömnens njutning och afhöll sig från både mat och dryck. Icke desto mindre var han ännu skön som fullmånen; och under det han satt i sin bod en dag, si! då nalkades till honom en åldrig qvinna, följd af två slafvinnor, och gumman stadnade icke stilla, förrän hon kommit rätt utanför hans bod. När hon varseblef hans behagliga utseende, hans sköna och angenäma väsen, förvånades hon öfver hans behag och sade: upphöjd vare fullkomligheten hos Honom, som skapade dig! Upphöjd vare fullkomligheten hos Honom, som gjort dig till en frestelse för allt skapadt! — Hon afstod icke från

att betrakta honom och sade: detta är icke någon dödlig; det kan icke vara någon annan än en helig ängel! Derefter gick hon närmare till honom och helsade honom; men han besvarade hennes helsning, stod upp henne till mötes, förblef stående och log vänligt åt henne. Allt detta gjorde han efter en vink af Aziz, och derefter anvisade han gumman en plats bredvid sig samt flägtade svalka på henne, tilldess hon hade hvilat sig. Då sade hon till honom: o min son! O du genom skönhet och behag utmärkta yngling! Är du född i detta land? — Tadj el-Muluk svarade henne med vältalig, ljuf och förtjusande röst: vid Allah, o min herrskarinna, aldrig i min lefnad har jag varit uti detta land förrän nu; men här har jag satt mig ned endast för mitt nöjes skull. Hon önskade honom lycka och heder, helsade honom välkommen till staden och sade: hvad för slags tyger har du fört med dig? Visa mig någonting, som är vackert; den, som sjelf är skön, kan icke föra med sig annat än sådant, som likaledes är skönt! — När Tadj el-Muluk hörde dessa ord, klappade hans hjerta; men han förstod icke deras betydelse, förrän Aziz gifvit honom en vink, då han svarade: jag har allt hvad du kan önska af tyger, passande endast för konungar och konungadöttrar. För hvars räkning ämnar du handla? Säg mig det, på det jag måtte kunna visa dig det bäst passande! — Hans afsigt med denna fråga var att få upplysning om betydelsen af hennes ord, och hon svarade: jag skulle vilja se på några tyger, som kunna passa åt prinsessan Dunja, konung Shah Zemåns dotter. När Tadj el-Muluk hörde sin älskades namn, blef han utom sig af glädje och sade till Aziz: skaffa hit de dyrbaraste bland de varor, som du har! Aziz lemnade honom en packa och öppnade den inför henne; men Tadj el-Muluk sade: välj hvad som kan passa henne; detta är sådant, som ingen har att sälja annat än jag. Den gamla qvinnan valde ett slags tyg, som var värdt tusen guldstycken, och sade: huru högt är priset på detta? — Hvad, — sade han — skall jag med en sådan person som du köpslaga om föraktliga saker? Prisad vare Gud, som lärt mig känna dig! — Den gamla qvinnan utbrast: jag anropar öfver ditt sköna ansigte beskyddet af Daggryningens Herre, ty ditt anlete är i sanning skönt, och hvad du gör är det äfvenledes! Glädje åt henne, som eger dig, framför allt, om hon är utrustad med skönhet, likasom du! Då började Tadj el-Muluk skratta, så att han knappt kunde stå upprätt, och sade vid sig sjelf: jag prisar Dig, som uppfyller menniskors önskningar

och dervid nyttjar afskyvärda gamla qvinnor till Dina redskap! Men hon sade till honom: o min son, hvad är ditt namn? Han svarade: mitt namn är Tadj el-Muluk. Detta, — svarade hon, — är ett konunganamn; men du är klädd som köpmännen bruka. Då sade Aziz: till följd af sina anhörigas kärlek till honom och den höga aktning, som de hyste för honom, har han erhållit detta namn. Den gamla qvinnan svarade: du har talat sanning. Måtte Gud ifrån er afvända allt ondt, som afunden kan åstadkomma, ehuru många hjertan lära bli krossade genom er skönhet!

Hon tog tyget och aflägsnade sig, utom sig af förvåning öfver hans skönhet, hans älskvärdhet och hans ädelhet i later. Hon fortsatte sin väg, tilldess hon kommit inför prinsessan Dunja, till hvilken hon sade: o min herrskarinna, jag har åt dig medfört ett utmärkt vackert tyg. — Låt mig se det! — sade furstinnan. Och hon svarade: o min herrskarinna, vänd det på alla sidor och betrakta det noga! — När prinsessan Dunja beskådat det, sade hon: o min amma, sannerligen är icke detta utmärkt; jag har uti vår stad icke sett någonting, som kan jemföras dermed. — O min herrskarinna, — återtog gumman, — försäljaren deraf öfverträffar det ändock i skönhet. Det ser ut, som skulle Ridwân hafva öppnat paradisets portar och försummat se efter dem, samt att den köpman, som försålt detta tyg, sålunda smugit sig ut derifrån. Jag önskade, att han befunne sig hos dig, ty han är en frestelse för hvar och en, som ser honom. Han har kommit till vår stad endast och allenast för att roa sig. — Vid dessa ord af den gamla qvinnan skrattade prinsessan Dunja och sade: Måtte Allah hemsöka dig, du olycksbådande gamla qvinna; du har pratat oförnuft och är ifrån vettet. — Derefter sade hon: gif mig tyget, på det jag måtte undersöka det närmare! Den gamla qvinnan lemnade tyget åt henne, och hon betraktade det återigen och såg, att stycket var blott litet, ehuru det hade högt värde; men hon beundrade dess skönhet, ty aldrig i sin lefnad hade hon sett någonting dermed jemförligt. Då sade den gamla qvinnan till henne: o min herrskarinna, om du finge se dess egare, så skulle du finna, att han är den skönaste bland män på jordens anlete. Och prinsessan Dunja sade till henne: frågade du honom, huruvida han hade någon begäran, som han önskade uppfylld, och bad du honom göra oss bekanta dermed, på det vi måtte uppfylla den åt honom? — Gumman skakade på hufvudet och

svarade: Allah bibehålle din skarpsinnighet! Vid Allah, han har en begäran. Finnes det väl någon, som icke har någon sådan? — Begif dig då till honom, — sade prinsessan Dunja, — helsa honom och säg till honom: mig är skedd en heder genom din ankomst till vår stad, och hvad du än önskar, skola vi uppfylla din önskan vid vårt hufvud och våra ögon.

Gumman vände genast tillbaka till Tadj el-Muluk, och när han blef henne varse, språng hans hjerta af fröjd; han reste sig upp, förblef stående inför henne, fattade hennes hand och lät henne sitta ned bredvid sig. När hon satt sig ned och hvilat sig, underrättade hon honom om det, som prinsessan Dunja hade sagt. När han hörde detta, intogs han af den ytterligaste glädje; hans bröst vidgades, och han sade vid sig sjelf: jag har vunnit min önskan. Derefter yttrade han till den gamla qvinnan: måhända vill du till henne medtaga ett bref ifrån mig samt bringa mig svaret tillbaka. Hon svarade: jag hör och lyder! När han hört hennes svar, sade han till Aziz: gif mig bläck och papper samt en penna af metall. Aziz gaf honom det begärda, och Tadj el-Muluk skref följande verser:

Jag skrifver till dig, du föremål för min längtan, ett bref, som skall uttrycka den plåga, hvilken jag lider genom att vara skiljd från dig.
För det första gör jag dig bekant med mitt hjertas brand, för det andra med min önskan, mitt ifriga trängtande.
För det tredje må du veta, att mitt lif och mitt tålamod hota att öfvergifva mig; för det fjerde, att min kärleks hela kraft är oförsvagad.
För det femte frågar jag: när skall jag få se dig? Och för det sjette: när skall dagen för vår förening gå upp?

Der nedanföre tillade han: denna skrifvelse härleder sig från en kärlekens fånge, insperrad uti den trånande förväntningens fängelse; för honom finnes det ingen befrielse annat än i ett möte med om det ock vore skuggbilden af föremålet för hans förhoppningar; ty han lider de grymmaste qval genom att vara skiljd från henne, hvilken han älskar. — Hans tårar runno, och han skref följande tvänne verser:

Jag skrifver till dig, medan mina tårar rinna, och dropparne oupphörligt falla ifrån mina ögon;
Men jag förtviflar icke om min Herres nåd; måhända skall vår förening ega rum en dag.

Han lade derpå ihop brefvet, förseglade det, lemnade det åt den gamla qvinnan och sade: för det till prinsessan Dunja! Hon svarade: Jag hör och lyder! Och han lemnade henne tusende guldstycken och sade: mottag detta som en skänk af mig! Den gamla qvinnan tog penningarna och aflägsnade sig med en bön för hans välgång.

Hon stadnade icke, förrän hon kommit in till prinsessan Dunja, som yttrade, så snart hon fick se henne: nå, min amma, hvad har han begärt, att vi skulle göra för honom? — O min herrskarinna, — svarade hon, — han har med mig sändt ett bref, hvars innehåll jag icke känner, — och hon lemnade brefvet åt prinsessan. Denna tog det, läste det, förstod dess innehåll och utropade: hvarifrån är denna köpman, och hur högt sträfva hans tankar, att han vågat begynna en brefvexling med mig! Hon slog sig för sitt ansigte och fortfor: om jag icke fruktade Gud (hvars namn vare prisadt!) skulle jag låta korsfästa honom utanför hans egen bod. Då yttrade den gamla qvinnan: hvad kan väl innehållas i detta bref, som till sådan grad förmått upptända din vrede? Innehåller det en klagan öfver förtryck och oförrätt, eller begär han deri betalningen för tyget? — Ve dig! — svarade hon; — någonting sådant innehåller det icke, och deri finnes ej en rad om annat än kärlek och trohet; men till detta är du ensam skulden. Om icke detta vore händelsen, huru skulle denna djefvul våga begagna sådana ord? — O min herrskarinna, — svarade den gamla qvinnan, — du sitter i ditt höga palats, dit ingen kan få tillträde till dig, icke en gång den flygande fogeln. Allah bevare dig från att bli underkastad tadel och förolämpningar! Du har ingenting att frukta af hundarnas skällande. Var icke vredgad på mig, för det jag hitfört detta bref, hvars innehåll jag icke kände; men det är min öfvertygelse, att du bör meddela honom ett svar, deri hota honom med död och förderf samt förbjuda honom att nyttja sådana onyttiga ord; då skall han afstå derifrån och icke mer handla på detta sätt. — Prinsessan Dunja svarade: jag fruktar för att skrifva till honom; kanske skall han då begära ännu mer. Men gumman invände: när han ser dig hota och lofva att straffa honom, så skall han afstå ifrån detta sitt uppförande. Då sade hon: skaffa mig bläck, penna och papper! Och sedan hon fått det begärda, skref hon som följer:

O du, som talar om kärlek och bedröfvelse, om sömnlösa nätter, om den brännande passionens qval och hjertats ångest,

Önskar du ett möte med en måne, du vilseförde? Kan någon vinna hvad han önskar af en måne!
Jag råder dig att afstå från din önskan; afstå derifrån, ty du är hotad af faror!
Om du ännu en gång nyttjar sådana ord, så skall jag hemsöka dig med strängaste straff.
Jag svär det vid Honom, som skapade menniskoslägtet af sammanlöpnad blod, och som tände både solens och månens eld!
Om du förnyar det förslag, som du gjort, så skall jag, det svär jag dig, låta korsfästa dig på stammen af ett träd.

Hon lade derpå ihop brefvet, lemnade det till den gamla qvinnan och sade till denna: lemna detta bref till honom och råd honom att afstå ifrån sådana ord! Hon svarade: jag hör och lyder!

Hon tog med glädje brefvet och begaf sig med detsamma till sitt eget hem, der hon tillbragte natten; men följande morgon skyndade hon till Tadj el-Muluks bod, der hon fann honom redan väntande hennes ankomst. Så snart han varseblifvit henne, tycktes han snart sagdt hafva blifvit bevingad af glädje, och när hon kommit närmare, reste han sig upp henne till mötes, förblef stående och lät henne sitta ned bredvid sig; men hon framtog brefvet, lemnade det åt honom och sade: läs hvad det innehåller! Derpå sade hon till honom: när prinsessan Dunja läste ditt bref, blef hon vredgad; men jag muntrade henne och skämtade med henne, tilldess jag förmådde henne att skratta, då hon blef bevekt af medlidande med dig och skref ett svar åt dig. Tadj el- Muluk tackade henne för hennes möda, tillsade Aziz att gifva henne tusen guldstycken, läste brefvet och förstod dess innehåll; han började bitterligen gråta, så att den gamla qvinnans hjerta blef rördt af medlidande med honom, och hans tårar samt klagomål gjorde henne ondt. Hon sade till honom: o min son, hvad kan det väl stå på detta papper, eftersom det förmått dig till att fälla tårar? Han svarade: hon hotar mig med död och korsfästelse samt förbjuder mig att skrifva till sig; men, om jag icke får skrifva till henne, skall döden vara för mig att föredraga framför lifvet, och derföre må du mottaga ett svar till henne, hon må sedan göra hvad hon för godt finner. — Vid din ungdom, — svarade gumman, — jag vill sätta mitt lif på spel för dig och sätta dig i stånd att vinna din önskan samt åt dig anskaffa det, som ditt hjerta begär! Men Tadj el-Muluk sade: allt hvad du gör, det skall jag vedergälla dig, och du må sjelf bestämma deröfver, ty du är erfaren i att handhafva sådana saker, du för-

står dig på ränker; allt, som är svårt, blir lätt för dig; och Gud är i stånd till att uträtta allt. Derefter tog han ett papper och skref på detsamma följande verser:

> **Hon hotade mig med att bli dödad. Och henne skulle jag bli beröfvad! Döden skulle vara lätt för mig, och den är redan besluten.**
> **Döden är bättre än lifvet för den älskande, som blifvit beröfvad sin fröjd och hotas med evig saknad.**
> **Vid Allah, se till en olycklig älskare; ty jag är din slaf, och slafven är slagen i bojor.**
> **O min herrskarinna, haf medlidande med mig för min kärleks skull; ursäktlig är en och hvar, som älskar den dygdiga!**

Han suckade djupt och grät, så att den gamla qvinnan började gråta tillika med honom. Derefter mottog hon brefvet och sade: var tröst och lycklig! Jag skall åt dig uppfylla hvad du önskar.

Hon stod upp, lemnade honom, för att så säga, på glödande kol och begaf sig till prinsessan Dunja, i hvars drag hon ännu kunde skönja förtrytelsen öfver Tadj el-Muluks förra skrifvelse. Hon lemnade sin herrskarinna det andra brefvet; men prinsessans vrede stegrades ännu mer och hon sade till gumman: sade jag dig icke, att han skulle begära än mer? — Hvem är denna hund, — sade den gamla qvinnan, — att han skulle lyfta sina ögon till dig? Prinsessan Dunja svarade: gack till honom och säg till honom: om du skrifver till henne ännu en gång, så skall hon låta afslå ditt hufvud! Men gumman sade: skrif detta till honom i brefvet, så skall jag taga det med mig, på det hans fruktan måtte bli så mycket större. Hon tog ett papper och skref derpå följande verser:

> **O du, som icke rädes för olyckan, och som icke kan vinna den förening, som du önskar!**
> **Kan du tro, du vilseförde, att du skall uppnå Es-Suha *), när du icke kan uppnå den skinande månen?**
> **Huru kan du våga att hoppas på vår förening och att få omfamna mitt smärta lif?**
> **Afstå derföre från din begärelse, eller skall min hämd träffa dig på olyckans dag, då håren skola gråna!**

Hon lade ihop brefvet och lemnade det till den gamla qvinnan, som tog det och med detsamma begaf sig till Tadj el-Muluk. Så snart han

*) Es-Suha är en mindre stjerna i Stora Björnen.

blef henne varse, stod han upp och sade: måtte Gud aldrig beröfva mig välsignelsen af din ankomst! Men den gamla qvinnan svarade: mottag svaret på ditt bref! Han tog papperet, läste det, föll i våldsam gråt och sade: nu önskade jag, att någon ville döda mig; att dö skulle för mig vara lättare än detta mitt nuvarande tillstånd af lidande. Derpå tog han bläck, penna och papper samt skref ett bref, hvilket innehöll följande bägge verser:

O mitt hopp, framhärda icke i stränghet och grymhet, utan besök en älskare, som dör af längtan!
Tro icke, att jag kan öfverlefva denna sorg; mitt lif går bort med förlusten af den, som jag älskar.

Han lade ihop brefvet, lemnade det till gumman och sade till henne: jag har gjort dig besvär, utan att någonting blifvit följden deraf. Åter tillsade han Aziz att gifva henne tusende guldstycken och sade till henne: o min moder, detta bref måste bli efterföljdt af fullständig förening eller fullständig skilsmessa! — O min son, — svarade hon, — jag önskar, vid Allah, dig ingenting annat än godt, och jag önskar, att hon måtte tillhöra dig, ty du är den glänsande månen, och hon den uppstigande solen, och om jag icke för eder tillsammans, så har jag ingenting nyttigt uträttat i min lefnad. Jag har tillbringat mitt lif med att öfva list och bedrägeri, tilldess jag uppnått en ålder af nittio år; huru skulle jag då kunna misslyckas i försöket att förena tvänne menniskor, om det än stridde mot all lag?

Hon tog derpå farväl, lugnade hans upprörda sinnen, aflägsnade sig och skyndade, utan att stadna, till prinsessan Dunja. Men hon hade gömt brefvet i sitt hår, och när hon satte sig ned hos sin herrskarinna, förde hon fingrarna i håret och sade: o min herrskarinna, kanske vill du fläta upp mitt hår, ty det är nu länge sedan jag besökte något bad. Dunja blottade genast sina armar upp till armbågen och flätade upp gummans hår; men derunder föll brefvet ned från hennes hufvud, och när prinsessan såg det, frågade hon: hvad är detta för ett papper? Gumman svarade: det ser ut, som skulle detta papper hafva fastnat vid mitt hår, under det jag satt i köpmannens bod; gif mig det, så får jag lemna honom detsamma tillbaka! Men prinsessan Dunja öppnade och läste det, förstod dess innehåll och utropade: detta är ett af dina illistiga streck, och om

icke du vore den, som uppfödt mig, så skulle jag i detta ögonblick bära våldsam hand på dig. Gud har sändt hit den köpmannen mig till vedermöda, och uti allt det, som jag måst lida genom honom, har din hand varit med. Jag vet icke, från hvilket land den mannen kommit. Ingen annan än han har kunnat gå till väga med sådan dumdristighet emot mig. Jag befarar, att det, som händt mig, skall kunna bli upptäckt, i synnerhet som det härleder sig från en man, hvilken icke är af min ätt och icke heller tillhör mina jemnlikar. — Men den gamla qvinnan sade till henne: ingen skall våga yttra ett ord om denna sak af fruktan för din magt och din faders värdighet; derföre skall det icke betyda någonting, om du förunnar honom ett svar. — O min amma, — återtog prinsessan Dunja, — han är en djefvul. Huru skulle han eljest hafva vågat nyttja sådana ord och icke fruktat för sultanens magt? Jag vet icke, huru jag skall ställa mig med honom; om jag gifver befallning att döda honom, så är detta icke rätt, och om jag lemnar honom i ro, så skall hans dumdristighet blott tillvexa derigenom. — Skrif ett bref till honom, — svarade gumman, — så skall han må hända lägga band på sig! — Hon begärde derföre papper, bläck och penna samt skref till honom följande verser:

Fastän så ofta bortvisad, låter du dock icke rätta dig i din grofva okunnighet.
Huru ofta skall min hand till dig skrifva förbjudande verser?
Du tillvexer i oförskämdhet efter hvarje nytt förbud; men jag vill blott tillåta dig att dölja din hemlighet.
Dölj derföre din kärlek och tala aldrig mer derom; ty om du talar derom, skall jag icke bekymra mig om dig.
Om du repar upp det, som du sagt, skall skilsmessans korp förkunna ditt öde,
Inom en liten tid skall döden gripa dig, och ditt hviloställe bli under jorden.
Du skall lemna de dina i sorg, du missledde, när kärlekens svärd hindra dig att fly undan.

Hon lade ihop brefvet och lemnade det åt gumman, som med skrifvelsen begaf sig till Tadj el-Muluk. När han läst det och öfvertygat sig om hennes hjertas hårdhet samt derom, att han omöjligen skulle kunna vinna tillträde till henne, klagade han öfver sitt missöde för veziren och begärde dennes kloka råd. Veziren svarade: vet, att för dig återstår ingenting, som kan lända dig till nytta, annat än att du till henne skrifver ett nytt bref och hotar henne med vedergällning. Då sade han: o min

broder, o Aziz, skrif du i mitt ställe såsom du bäst kan. Och Aziz tog papperet och skref följande rader:

O Herre, vid de fem visa sheikerna besvär jag dig, befria mig! Men till henne, som bedröfvat mig, må Du öfverflytta min ångest.
Ty Du vet, att jag förtäres af pinande eld, min älskade har bedröfvat mig och vill icke hafva förbarmande med mig.
Huru länge skall jag hysa kärlek för henne i min nöd, och huru länge skall hon med grymhet behandla mig i min svaghet!
Jag lefver i en dödsångest, som aldrig upphör, och ingen, o Herre! finner jag, som vill stå mig bi.

Aziz hoplade brefvet och lemnade det till Tadj el-Muluk, som läste det, fann det godt och lemnade det till gumman.

Hon begaf sig med skrifvelsen till prinsessan Dunja, som läste den, förstod dess innehåll, uppblossade i ytterlig vrede och utropade: allt det, som vederfarits mig, har skett genom dig, olycksaliga gamla qvinna! Hon ropade på sina slafvinnor och eunucher och sade: gripen denna illistiga gamla qvinna och slån henne med era tofflor! De började slå henne med sina tofflor, tilldess hon svimmade; men när hon kommit till sig igen, sade prinsessan Dunja till henne: du elaka, om jag icke fruktade Gud (hvars namn vare upphöjdt!) så skulle jag låtit döda dig. Derefter sade hon till sina tjenare: pisken henne åter en gång! De piskade henne ännu en gång, tilldess hon svimmade; nu befallde prinsessan, att hon skulle släpas bort utanför dörren, — och de släpade henne ut framstupa och läto henne ligga utanför dörren.

När hon kommit till sans igen, reste hon sig upp, gick, men hvilade litet imellanåt, och kom hem till sin egen bostad. Der stadnade hon till morgonen, men stod då upp och begaf sig till Tadj el-Muluk, hvilken hon meddelade allt, som hade vederfarits henne. Han blef bedröfvad deröfver och sade till henne: jag är bedröfvad, o min moder, öfver det, som vederfarits dig; men ingenting händer, annat än hvad ödet och skickelsen beslutit. Hon svarade: var du tröst och nöjd; jag skall icke upphöra med mina försök, inan jag förskaffat dig ett möte med henne samt åt dig vunnit tillträde till den eländiga qvinnan, som så låtit pina mig. Då sade Tadj el-Muluk till henne: berätta mig anledningen till hennes hat mot mankönet! Hon svarade: detta hat härleder sig från en dröm, som

hon haft. — Hurudan var denna dröm? — frågade han. Hon svarade: hon låg i sömn en natt och drömde, att hon såg en fogelfängare, som satte ut sitt nät på marken och rundt deromkring strödde några hvetekorn, men sedan satte sig nära derinvid; och i närheten fanns det icke en enda fogel, som icke närmade sig till nätet. Bland foglarna såg hon tvänne dufvor, en hanne och en hona; och under det hon hade sina blickar fästa på nätet, blef dufhannens fot snärjd deri, och han började rycka derpå, för att komma lös; alla de öfriga foglarne flögo nu hasteligen bort derifrån, men hans maka återvände till honom, flög omkring honom, satte sig på nätet och började, medan fogelfängaren hade sina ögon vända derifrån, att hacka på den maska, hvari hannens fot fastnat, och att slita uti densamma med sin näbb, tilldess hon frigjort hans fot, då hon flög bort tillika med honan. Derefter kom fogelfängaren och satte nätet i ordning återigen och tog sjelf plats på något afstånd derifrån; det dröjde icke länge, inan foglarne åter slogo ned och dufhonan fastnade i nätet, då alla de öfriga foglarne flögo sin väg och bland dem äfven dufhannen, som icke kom tillbaka till sin maka, så att fogelfängaren, när han kom dit, fångade dufhonan och slog ihjäl henne. Men prinsessan Dunja vaknade förfärad ur sin dröm och sade: sådan som denne är hvarje manlig varelse; hos dem finnes det ingenting godt; män äro i allmänhet utan all välvilja för qvinnor. — När gumman slutat sin berättelse för Tadj el-Muluk, sade han till henne: o min moder, jag önskade få kasta en enda blick på henne, om äfven döden skulle följa derefter; upptänk derföre någon list, på det jag måtte få se henne! — Vet, — sade gumman, — att hon har en trädgård, som tillhör hennes palats, och der hon söker förströelse; dit kommer hon en gång hvarje månad genom en port, som är blott för hennes räkning, och der stadnar hon i tio dagar. Den tid, då hon sålunda begifver sig dit att förströ sig, är nu inne, och när detta sker, skall jag komma till dig och underrätta dig derom, på det du måtte begifva dig dit och träffa henne. Men du bör vakta dig för att lemna trädgården, ty det är sannolikt, att, när hon ser din skönhet och älskvärdhet, hennes hjerta skall bli betaget af kärlek till dig; kärleken är nämligen det kraftfullaste medlet till åstadkommande af en förening.

Han svarade: jag hör och lyder! Han stod upp och lemnade boden, tillika med Aziz, hvarefter de bägge, beledsagade af gumman, återvände till sitt härberge och visade henne, hvarest detta var beläget. Då sade

Tadj el-Muluk till Aziz: o min broder, jag har nu icke längre behof af boden, eftersom det ändamål är vunnet, för hvilket jag tog densamma; jag skänker den derföre med allt hvad den innehåller åt dig, för det du följt med mig uti främmande land och varit så länge borta från ditt fäderneslad. Aziz mottog skänken, och de sutto samtalande med hvarandra. Tadj el-Muluk gjorde honom frågor om hans sällsamma äfventyr, och Aziz berättade hvad som tilldragit sig med honom. Derefter gjorde de veziren bekant med Tadj el-Muluks afsigt och frågade honom: hvad är att göra? Han svarade: låtom oss begifva oss till trädgården! De klädde sig följaktligen alla i sina dyrbaraste drägter, gingo bort, åtföljda af tre hvita slafvar, och togo vägen till trädgården. I denna funnos träd och rinnande vatten till öfverflöd; men uppsyningsmannen satt vid trädgårdens port. De helsade honom, och han besvarade deras helsning; men veziren gaf honom hundrade guldstycken och sade till honom: jag ber dig mottaga dessa penningar och köpa oss någonting att spisa; ty vi äro främlingar, och jag har med mig dessa barn, hvilka jag önskade förskaffa någon förströelse. Uppsyningsmannen tog guldet och svarade: träden in och förströn eder; alltsammans är eder egendom; och sitten ned, tilldess jag kommer tillbaka till eder med någonting att äta! Derpå begaf han sig till torget, men veziren, Tadj el-Muluk och Aziz gingo in i trädgården, sedan trädgårdsuppsyningsmannen hade aflägsnat sig; den sistnämde kom likväl snart tillbaka och medförde ett stekt lamm, hvilket han ställde framför dem. De åto, tvådde sina händer och sutto der, samtalande med hvarandra, och veziren sade: meddela mig några underrättelser om denna trädgård; tillhör han dig, eller har du honom mot lega? Sheiken svarade: han tillhör icke mig, utan konungens dotter, prinsessan Dunja. — Huru stor är då din månadtliga lön? — frågade veziren. Han svarade: ett guldstycke och ingenting derutöfver. Och veziren, som kastade en blick utöfver trädgården, varseblef der ett högt, men gammalt palats, och han sade: o sheik, jag önskar här utföra ett godt verk, som skall tjena dig till en påminnelse om mig. — Hvad är det för ett godt verk, som du önskar utföra? — frågade sheiken. Veziren sade: tag dessa trehundrade guldstycken! Och när sheiken hörde talas om guld, svarade han: o min herre, gör hvad dig för godt synes. Dermed tog han guldet, och veziren sade till honom: om det är Guds vilja (Hans namn vare upphöjdt!) så skola vi på detta ställe utföra ett godt verk.

Dermed skiljdes de ifrån honom och återvände till sitt härberge, der de tillbragte den närmast följande natten; men på morgonen lät veziren kalla till sig en murare, en målare och en ypperlig guldsmed, hvilka han försåg med alla de verktyg, som de behöfde, hvarefter han införde dem i trädgården och befallde dem att hvitlimma palatset samt pryda det med målningar af åtskilliga slag. Derefter befallde han, att man skulle anskaffa guld och ultramarinfärg samt yttrade till målaren: teckna vid öfra ändan af denna sal bilden af en fogelfängare, som satt ut sitt nät, hvari en dufhona fastnat och blifvit insnärjd med sin näbb. Och när målaren fullbordat sin tafla på en del af väggen, sade veziren till honom: måla nu på den andra delen af väggen likasom förut och afbilda dufhonan i snaran samt föreställ, huruledes fogelfängaren tagit henne och satt knifven på hennes hals; men på andra sidan skall du måla bilden af en stor roffogel, som fångat dufhannen och slagit sina klor uti honom. Målaren gjorde så, och när han fulländat dessa bilder efter vezirens tillsägelse, togo de afsked af trädgårdens uppsyningsman och återvände till sitt härberge.

Der sutto de samtalande med hvarandra, och Tadj el-Muluk sade till Aziz: o min broder, uppläs några verser för mig; måhända skall mitt hjerta derigenom bli lugnadt och mina dystra tankar förskingrade samt lågan i mitt innersta släckas. Efter denna uppmaning sjöng Aziz med hänförande toner följande sång:

Den stora läkaren Ibn Sina *) har sagt, att älskarens läkemedel består i melodiska toner,
I umgänget med en, som liknar hans älskarinna, samt i njutandet af frukter, af vin och de nöjen, som en trädgård erbjuder.
Men jag har tagit en annan i ditt ställe för att bota mig, och jag undfick bistånd af ödet och slumpen.
Dock har jag funnit, att kärleken var en dödande sjukdom, mot hvilken Ibn Sinas medel ingenting kunde uträtta.

Under tiden stadnade den gamla qvinnan ensam hemma hos sig, och prinsessan Dunja längtade efter att få komma ut i sin trädgård. Hon brukade dock aldrig begifva sig dit, utan att vara åtföljd af gumman, och derföre sände hon efter denna, ingick förlikning med henne, talade vänligt till henne och sade: jag önskar begifva mig ut i trädgården för att fröjda

*) Avicenna.

mig med åsynen af dess träd och frukter, och på det mitt hjerta måtte vidgas genom dess blommor. Den gamla qvinnan svarade: jag hör och lyder! Men först önskade jag gå hem för att kläda mig, så skall jag sedan komma tillbaka till dig. Gack hem till dig, — återtog prinsessan Dunja, — men dröj icke länge, inan du kommer tillbaka! Gumman aflägsnade sig följaktligen ifrån henne, men begaf sig till Tadj el-Muluk och sade till denne: gör dig redo och kläd dig uti din dyrbaraste drägt samt begif dig till trädgården; gå in till trädgårdsuppsyningsmannen och helsa honom, men stick dig sedan undan i trädgården! Han svarade: jag hör och lyder! Och hon kom öfverens med honom om ett tecken, som skulle göras, men begaf sig derefter tillbaka till prinsessan Dunja. Så snart hon gått, stod veziren upp och klädde Tadj el-Muluk uti en den praktfullaste drägt, sådan den nyttjas af konungar, och värd femtusende guldstycken; han omgjordade honom med en gördel af guld, besatt med ädelstenar, och begaf sig derefter till trädgården. Vid ankomsten till dennas port sågo de uppsyningsmannen sitta der; men så snart han blef varse Tadj el-Muluk, reste han sig upp, förblef stående, mottog honom med vördnad och hedersbetygelser, öppnade porten åt honom och sade: träd *in* och förlusta dig uti trädgården! Men uppsyningsmannen visste icke, att konungens dotter ämnade besöka trädgården samma dag. Tadj el-Muluk gick ditin, och det dröjde icke länge, förrän han hörde ett buller. Förrän han kunde förstå orsaken dertill, kommo slafvinnorna och eunucherna in genom den enskilda porten, och så snart uppsyningsmannen blifvit dem varse, gick han för att underrätta Tadj el-Muluk om deras ankomst och sade till honom: o min herre, hvad är nu att göra; konungens dotter, prinsessan Dunja, är kommen! Han svarade: dig skall ingenting ondt vederfaras, ty jag skall undsticka mig någorstädes i trädgården. Uppsyningsmannen uppmanade honom till yttersta försigtighet och att gömma sig väl, skiljdes ifrån honom och begaf sig derifrån.

Men när konungens dotter med sina slafvinnor och den gamla gumman inträdde i trädgården, sade den sistnämnda vid sig sjelf: om eunucherna följa med oss, så skall jag icke uppnå min afsigt. Derföre yttrade hon till konungens dotter: o min herrskarinna, jag skulle önska föreslå dig en sak, som säkert skall lända till trefnad för dig. Prinsessan Dunja svarade: låt höra hvad du har att säga! — och gumman fortfor: O min herrskarinna, du har för närvarande icke något behof af dessa eu-

nucher, och ditt hjerta skall icke bli förnöjdt, så länge de äro med oss; afskeda dem derföre ifrån vårt sällskap! — Du har talat rätt, — sade prinsessan Dunja och afskedade eunucherna. En liten stund derefter, under det hon vandrade framåt, blef Tadj el-Muluk henne varse, och han beskådade hennes skönhet och älskvärdhet, utan att hon visste deraf; men för hvarje gång som han kastade en blick på henne, svimmade han, så utomordentliga voro hennes behag. Imellertid ledde den gamla amman samtalet på palatset, hvilket på vezirens befallning blifvit måladt, och prinsessan Dunja trädde in der, betraktade taflorna och såg foglarna, fogelfångaren och dufvorna. Då utropade hon: upphöjd vare Guds fullkomlighet! Sannerligen är icke detta en afbildning af det, som jag såg uti min dröm! — Hon fortfor att betrakta de afbildade foglarna, fogelfångaren och nätet, förundrade sig och sade: o min amma, det var min vana att yttra mig hårdt öfver männen och hata dem; men se på fogelfångaren, huru han dödat dufhonan, och huru hannen kommit undan samt varit på väg tillbaka till sin maka för att befria henne; men roffogeln har slagit ned på honom och fångat honom. Gumman låtsade icke desto mindre okunnighet om allt detta och fortfor att förströ henne med talande, tilldess de bägge nalkades det ställe, der Tadj el-Muluk hade gömt sig. Då gjorde gumman ett tecken till honom, att han skulle gå fram utanför palatsets fönster; och medan prinsessan Dunja stod der, kastade hon en blick åt sidan och fick se honom, blef varse hans anletes skönhet och hans smärta vext samt yttrade: o min amma, hvarifrån kommer den vackra ynglingen? Gumman svarade: jag känner honom icke; men jag föreställer mig, att han är son af en stor konung, ty han är utmärkt i skönhet och älskvärdhet. Och prinsessan Dunja blef förtjust uti honom. Den trollmagt, som hållit henne bunden, var upphäfd; hennes hjerta besegrades af hans skönhet och älskvärdhet; hon intogs af den häftigaste kärlek och sade till den gamla qvinnan: o min amma, den unga mannen är i sanning skön. Gumman svarade: du har talat sanning, o min herrskarinna. Och hon gjorde åt konungasonen ett tecken, att han skulle återvända hem. Kärlekens eld blossade inom honom, han var hänryckt och tänkte blott på föremålet för sin låga; imellertid gick han och tog afsked af trädgårdens uppsyningsman samt begaf sig hem, för att icke vara olydig mot gumman, och underrättade veziren samt Aziz derom, att hon gifvit honom tecken att gå. Bägge uppmanade de honom till tålamod och sade till

honom: om gumman icke visste, att ett önskvärdt mål skulle uppnås genom din återkomst, så skulle hon icke hafva tecknat åt dig att gå derifrån.

Vi återvända nu till prinsessan Dunja. — Kärleken öfverväldigade henne, hon var hänryckt och tankfull samt yttrade till gumman: jag vet icke, huru jag skulle kunna få ett möte med denna unga man på annat sätt än genom din tillhjelp. Amman utropade: jag söker hos Allah min tillflykt undan Satan, den förbannade! Du hatar ju alla män; och hur motbjudande för dig var icke hans kärlek! Men, vid Allah, ingen annan än han är passande för din ungdom. — O min amma, — återtog prinsessan Dunja, — bistå mig till att erhålla ett möte med honom, så skall du af mig undfå tusende guldstycken och en klädning af samma värde; om du icke hjelper mig att vinna honom, skall min död vara oundviklig. Då svarade den gamla qvinnan: begif dig du till ditt palats, så skall jag upptänka en utväg att föra er tillsammans, och gerna gåfve jag mitt lif, blott jag såge er bägge nöjda. Prinsessan återvände till sitt palats, medan gumman begaf sig till Tadj el-Muluk; när han blef henne varse, stod han upp henne till mötes, förblef stående och mottog henne med aktning och hedersbetygelser samt lät henne taga plats bredvid sig; och hon sade till honom: anslaget har lyckats. Derefter berättade hon allt det, som tilldragit sig mellan henne och prinsessan, och han frågade: när skall mötet oss emellan ega rum? Hon svarade: i morgon. Han gaf henne tusen guldstycken, tillika med en klädning af samma värde; hon mottog skänkerna och aflägsnade sig samt stadnade icke, förrän hon kommit in till prinsessan Dunja, som yttrade till henne: o min amma, hvilka underrättelser medför du från min älskade? — Jag har upptäckt hvar han bor, — sade hon, — och i morgon skall jag föra honom till dig. Deröfver blef prinsessan Dunja glad och gaf henne tusen guldstycken, tillika med en klädning af samma värde, och hon tog dem samt återvände till sitt hem.

Der tillbragte hon natten; men om morgonen gick hon ut och begaf sig till Tadj el-Muluk, hvilken hon klädde i qvinnokläder och sade till honom: följ efter mig och försök att härma en qvinnas gång, tag långsamma steg och fråga icke efter någon, som talar dig till! Sedan hon undervisat honom på detta sätt, begaf hon sig å väg, och han följde efter henne i qvinnokläder; men under vägen gaf hon honom ytterligare goda råd och uppmanade honom att icke vara rädd. Hon fortsatte sin väg, och

han följde efter henne, tilldess de anlände till palatsets ingång, der hon gick in och han likaledes efter henne; derpå ledsagade hon honom genom åtskilliga portar och försalar, tilldess hon fört honom igenom sju dörrar. När hon hunnit fram till den sjunde dörren, sade hon till Tadj el-Muluk: tag mod till dig, och när jag ropar till dig: slafvinna, kom hit! — så skall du icke vara långsam, utan påskynda dina steg och, sedan du kommit in i försalen innanför denna dörr, vända dig åt venster. Der får du se en sal med sju dörrar; men du skall gå förbi fem och gå in genom den sjette; derinanför finner du föremålet för din längtan. — Och hvart begifver *du* dig? — frågade Tadj el-Muluk. Hon svarade: jag vet icke något bestämdt ställe, dit jag skall begifva mig; men det är en möjlighet, att jag kan vänta på dig och tala med den förnämsta bland eunucherna. Hon gick derpå förut, och han följde henne, tilldess de kommo till den dörr, som bevakades af den förnämsta eunuchen, som såg den till slafvinna förklädda Tadj el-Muluk följa gumman och sade till denna: hvad ärende har den slafvinnan, som följer med dig? Amman svarade: prinsessan Dunja har hört, att denna flicka är kunnig i åtskilligt slags arbete, och det är hennes afsigt att köpa henne. Men eunuchen svarade: jag känner hvarken slafvinnor eller andra, och här skall ingen komma in, som icke blifvit hemtad af mig, ty så har konungen befallt. Då låtsade den gamla gumman bli vred och sade till honom: jag trodde, att du var en man med förstånd och vett att skicka dig; om du blifvit annorlunda än du förut var, skall jag underrätta prinsessan derom och låta henne veta, att du hindrat hennes slafvinna från att komma in. Derefter ropade hon till Tadj el-Muluk och sade till honom: slafvinna, kom hit! Tadj el-Muluk gick genast in i försalen, såsom hon hade tillsagt honom, och eunuchen var tyst samt yttrade ingenting vidare. Tadj el-Muluk räknade fem dörrar, trädde in genom den sjette och fann der prinsessan Dunja väntande på honom.

Så snart hon blifvit honom varse, kände hon igen honom och tryckte honom till sitt bröst, hvilken helsning han på samma sätt besvarade. Amman, som nu trädde in till dem, påhittade en förevändning till slafvinnornas aflägsnande, och derefter sade prinsessan Dunja till henne: håll du vård om dörren! Derefter förblef hon ensam med Tadj el-Muluk, och de tillbragte hela natten i oskyldig glädje. Följande morgonen stängde hon dörren om honom och den gamla amman samt begaf sig till ett an-

nat rum, der hon vistades efter sin vana; dit kommo hennes slafvinnor till henne, och der afgjorde hon deras angelägenheter, samtalade med dem och sade derefter till dem: lemnen mig nu, ty det är min önskan att få vara allena! De aflägsnade sig; men hon återvände till Tadj el-Muluk och den gamla gumman, och detta lefnadssätt förde de en hel månad.

Men när Tadj el-Muluk förblifvit qvar i konungadotterns palats hela denna tid, trodde veziren och Aziz, att han aldrig skulle återkomma derifrån, och att han vore oåterkalleligen förlorad; och Aziz sade till veziren: o min fader, hvad ämnar du göra? Veziren svarade: o min son, denna sak är högeligen kinkig, och om vi ej återvända till hans fader och underrätta honom derom, så skall han bli misslynt på oss för vår försumlighet. De rustade sig derföre genast till resa och begåfvo sig å väg till El-Ard el-Khadra och El-Amudejn, samt konung Sulejmân Shahs hufvudstad; de reste både natt och dag öfver berg och dalar, tilldess de kommo fram och inställde sig för konung Sulejmân Shah. Honom underrättade de om allt, som tilldragit sig med hans son, samt att de om denne icke hört det ringaste, allt sedan han inträdde i konungadotterns palats. När konungen hörde detta, var det, som skulle den yttersta dagen oförväntadt kommit öfver honom; hans sorg var djup, och han befallde, att rustningar till krig skulle företagas i hela hans rike. Derefter samlade han sina krigare utanför hufvudstaden och lät slå upp tält åt dem samt qvarstadnade i sitt eget tält, tilldess hären hade samlat sig från alla delar af riket. Hans undersåter älskade honom med anledning af hans rättvisa och välgörenhet, och han begynde sitt tåg med en här, som betäckte jorden, så vidt ögat kunde skåda, allt för att hämnas sin son Tadj el-Muluk.

Imellertid hade Tadj el-Muluk och prinsessan Dunja med hvarandra tillbragt ett halfår, och deras kärlek hade tillvext för hvarje dag. Tadj el-Muluks kärlek och hänförelse hade blifvit sådana, att han för henne öppnade sitt hjerta och sade till henne: vet, o mitt hjertas älskade, att, ju längre jag stadnar hos dig, desto mer stegras min hänryckning och min längtan, ty ännu har jag icke i allo uppnått min önskan. Hon sade: hvad önskar du, o mina ögons ljus och mitt hjertas förtjusning! Han svarade: jag önskar göra dig bekant med verkliga förhållandet i afseende på mig. Vet derföre, att jag icke är någon köpman, utan en konung och son af en konung; min fader är den mägtiga konung Sulejmân Shah,

densamme, som sände sin vezir såsom sändebud till din fader för att begära dig till gemål åt mig, men hvars begäran du vägrade att uppfylla. Han meddelade henne alla sina lefnadshändelser från det första till det sista och tillade: jag önskar nu begifva mig till min fader, på det han återigen måtte till din fader skicka ett sändebud, som skall å hans vägnar begära dig till gemål åt mig, så skall sedan allt bekymmer vara öfverståndet. — När hon hörde detta, blef hon ytterligt glad, ty det stämde öfverens med hennes egna önskningar; och de tillbragte den nästföljande natten tillsammans med fullt beslut att verkställa denna föresats.

Men det hände sig i enlighet med ödets vilja, att en ovanligt tung sömn föll öfver dem denna natt, så att de stadnade tillsammans, tilldess solen redan hade gått upp. Konung Shah Zemân satt då redan på sin kungliga stol, med sitt rikes emirer inför sig, och den förnämsta bland guldsmederna kom, bärande i handen ett stort rundt skrin; han närmade sig, öppnade det inför konungens ögon och framtog derur en praktfull dosa, värd hundradetusen guldstycken blott för de juveler, rubiner och diamanter, som voro slösade derpå, och till hvilka ingen konung på jorden kunde uppvisa motstycken. Konungen betraktade arbetet, beundrade dess skönhet, kastade en blick på höfdingen för eunucherna (densamme med hvilken prinsessan Dunjas amma hade talat, såsom i det föregående berättades) och sade till honom: o Kafur, tag detta mästerstycke af guldsmedskonst och gå dermed till prinsessan Dunja! Eunuchen tog det och gick till konungadotterns rum, men fann dörren till densamma stängd och den gamla amman sofvande på tröskeln; han utropade då: sofven J ända till denna tid på dagen? När gumman hörde hvad han sade, vaknade hon upp ur sin sömn, blef rädd för honom och sade: vänta, tilldess jag hinner gå efter nyckeln! Men hon flydde i stället skyndsamt sin väg. Eunuchen, som såg, att hon var orolig, lyfte dörren af dess hakar, steg in i rummet och fann der prinsessan Dunja sofvande tillika med Tadj el-Muluk. Vid denna syn blef han häpen och stod just i begrepp att återvända till konungen, då prinsessan Dunja vaknade och såg honom stå der; hon blef förvirrad, hennes ansigte bleknade, och hon sade: o Kafur, beslöja det, som Gud har beslöjat! Men han svarade: jag kan icke fördölja någonting för konungen, — hvarefter han tillslöt dörren om dem och återvände till sin herre. Då sade konungen till honom: har du gifvit konstverket åt din herrskarinna? Eunuchen svarade: tag dosan; här är hon! Jag kan för dig icke dölja

någonting. Vet, att jag sett en välbildad ung man sofvande i samma rum som prinsessan Dunja! Då befallde konungen, att de bägge skulle föras inför honom, och när de kommit för hans ansigte, sade han till dem: hvad skall detta betyda? Han var ytterligt vredgad, fattade en dolk och ämnade dermed stöta till Tadj el-Muluk; men prinsessan Dunja kastade sig framför honom och sade till sin fader: döda mig först och sedan honom! Konungen tystade henne och befallde, att hon skulle föras tillbaka till sina rum. Derefter vände han sina ögon till Tadj el-Muluk och sade till honom: ve dig! Hvarifrån är du, hvem är din fader, och huru har du kunnat vara nog djerf att på detta sätt uppföra dig mot min dotter? — Vet, o konung, — svarade Tadj el-Muluk, — att, om du dödar mig, så skall du sjelf förgöras, så skall du och allt det, som uti ditt rike finnes, ångra det! — Huru skall detta ske? — frågade konungen. Han svarade: vet, att jag är sonen af konung Sulejmân Shah, och du skall icke bli glad öfver hvad du gjort, när han nalkas hit med sitt fotfolk och sina ryttare. Men när konung Shah Zemân hörde detta, önskade han uppskjuta med hans dödande och ville hålla honom i fängsligt förvar, tilldess han finge se, huru vida det låge någon sanning till grund för hans hotelser; men hans vezir sade till honom: o tidens konung, det är mitt råd, att du skyndsamt låter afrätta denna unga bof, som gjort sig skyldig till en sådan förbrytelse mot en dotter af konungar. Derföre sade han till bödeln: slå af hans hufvud, ty han är en förrädare! Och bödeln grep honom, band honom stadigt fast, höjde sin hand och kastade på emirerna en frågande blick en gång och tvänne gånger, önskande, att något uppskof måtte bli beviljadt. Men konungen ropade till honom och sade: huru länge skall du förhala! Om du gör så ännu en gång, så skall jag afslå ditt eget hufvud.

Skarprättaren lyfte följaktligen sin arm, så högt han förmådde, och skulle just afslå hans hufvud, då man hörde ljudeliga rop, och alla bodar stängdes. Då sade konungen till skarprättaren: brådska icke! Han utsände en af sina tjenare för att inhemta underrättelser; budbäraren gick, men kom snart tillbaka och sade till konungen: jag såg en här, som liknade det svallande hafvet med dess brusande böljor; ryttarnes hästar stegra sig, och jorden darrar under deras fötter; men jag vet icke, hvarföre de hitkommit. Konungen blef förfärad och fruktade för att bli störtad från sin thron. Han sade derföre till sin vezir: hafva inga bland våra

krigare satt sig i rörelse för att möta denna här? Men knappt hade han hunnit uttala dessa ord, förrän hans hofmän kommo inför honom, beledsagade af sändebud från den anryckande konungen, och bland dem befann sig också den veziren, som hade följt med Tadj el-Muluk. Han började med en helsning; men konungen stod upp honom till mötes, bjöd de annalkande att närma sig och frågade dem om anledningen till deras ankomst. Då gick veziren fram, närmade sig till konungen och sade till honom: vet, att den, som infallit i ditt land, är en konung, som icke liknar konungarne före honom, och icke heller sultanerna i fordna dagar. — Hvem är han då? — frågade konungen. Veziren svarade: han är en rättvisans och säkerhetens herre, och ryktet om hans ädelmod har blifvit vida spridt genom karavanerna; han är sultanen Sulejmân Shah, herren öfver El-Ard-el-Khadra, El-Amudejn samt Ispahans berg; han älskar rättvisan och billigheten, men hatar tyranniet och förtrycket, och han säger till dig, att hans son befinner sig uti ditt rike och i din stad. Denna son är hans själs lif och hans hjertas förtjusning; om han finner honom i säkerhet, så än detta det, som han önskar, och du skall erhålla tacksägelse och belöning; men, om han icke står att finna uti ditt land, eller om någonting ondt vederfarits honom, så vet, att ditt land skall bli härjadt och din hufvudstad förstörd, ja, hela ditt rike skall bli en öken, der korpen och ugglan skola skria. Nu har jag meddelat dig det budskap, som jag fått i uppdrag att meddela, och frid vare dig! — När konung Shah Zemân hörde dessa sändebudets ord, blef hans hjerta oroligt, han fruktade för sin krona, och han kallade inför sig sitt rikes förnämsta män, sina vezirer och emirer. När de kommit inför honom, sade han till dem: ve eder! Gån ned och hemten upp den unga mannen! Men han låg redan under bödelns hand, och hans utseende var förändradt till följd af den dödsångest, som han erfarit. Veziren såg sig om och varseblef konungasonen på blodsmattan, han kände igen honom, stod upp och kastade sig i hans armar. Hans föredöme följdes af de öfriga sändebuden; men derefter lossade de hans band samt kysste hans händer och fötter. Då öppnade Tadj el-Muluk sina ögon, kände igen veziren och dennes följeslagare Aziz och föll sanslös till golfvet i öfvermåttet af sin glädje öfver deras närvaro.

Konung Shah Zemân var orolig öfver den belägenhet, hvari han befann sig, och hans räddhoga var stor, när han upptäckte, att krigshären

kommit för den unga mannens skull; han stod derföre upp, gick fram till Tadj el-Muluk, kysste dennes hufvud och sade till honom med tårar i ögonen: o min son, var icke vredgad på mig; vredgas icke på den, som illa gjort, för hans gerning, utan haf medlidande med mina grå hår och härja icke mina länder! Men Tadj el-Muluk trädde närmare intill honom, kysste hans hand och sade: intet ondt skall vederfaras dig, ty för mitt hjerta är du detsamma som min fader; men se till, att ingenting ondt vederfares min älskade, prinsessan Dunja! — O min herre, — återtog konungen, — frukta icke för henne; ty hon väntas icke af någonting annat än lycksalighet. Han fortfor derefter att ursäka sig för honom och att blidka konung Sulejmân Shahs vezir, hvilken han lofvade en stor summa penningar, om han för sin konung ville hemlighålla det, som han sett. Derpå befallde han sitt rikes store att följa Tadj el-Muluk till badet, kläda honom i dyrbar kunglig skrud och skyndsamt föra honom tillbaka igen. Befallningen åtlyddes; de ledsagade honom till badet, klädde honom i den drägt, som konung Shah Zemân låtit ditsända för hans räkning, och förde honom tillbaka till palatset; men när han trädde in uti salen, stod konungen upp honom till möte, han sjelf med alla de förnämsta i hans rike, och alla förblefvo de stående inför honom för att afvakta hans befallningar. Men Tadj el-Muluk satte sig ned och samtalade med sin faders vezir och med Aziz om de händelser, som vederfarits honom; och de berättade: under denna tid begåfvo vi oss till din fader och meddelade honom, att du vunnit tillträde till konungadotterns palats, men att du icke kommit tillbaka derifrån, så att ditt öde föreföll oss tvifvel underkastadt; men när han hörde detta, utrustade han sina krigare, och vid vår ankomst erforo vi glädje och lycksalighet. Då sade han till dem: lyckan har följt er i alla era företag från det första till det sista.

Under tiden hade konungen begifvit sig till sin dotter, prinsessan Dunja, hvilken han fann i tårar öfver Tadj el-Muluk. Hon hade fattat ett svärd och stödt dess fäste mot golfvet, men dess udd emot sitt eget bröst, och hon stod nu lutad deröfver och sade: jag måste sjelf taga mitt lif, ty jag kan icke öfverlefva min älskade. När hennes fader kom in och såg henne i denna ställning, ropade han till henne och sade: o herrskarinna öfver konungars döttrar, verkställ icke ditt beslut, utan haf medlidande med din fader och med folket i ditt land! Derpå gick han närmare till henne och sade: jag besvär dig att afstå härifrån, så framt icke olycka

skall drabba din fader för din skull. Han meddelade henne hela förhållandet och berättade, att hennes älskade, sonen till konung Sulejmân Shah, önskade fira sin förmälning med henne, tilläggande: din förlofning och ditt äktenskap äro öfverlemnade åt ditt fria val. Då log hon och yttrade till honom: sade jag dig icke, att han vore son af en sultan? Jag skall bedja honom korsfästa dig på ett stycke trä, värdt ett par lumpna silfverstycken. — Jag besvär dig vid Allah, — utropade han, — att du måtte hafva förbarmande med din fader! — Gack till honom, — återtog hon, — och för honom hit till mig! Han svarade: vid mitt hufvud och mina ögon! Skyndsamt begaf han sig ifrån henne, återvände till Tadj el-Muluk och fröjdade denne med hennes kallelse. Derpå stod han upp tillika med honom och begaf sig på nytt till henne; men, när hon blef varse Tadj el-Muluk, omfamnade hon denne inför sin faders ögon, slingrade sina armar omkring hans hals och sade till honom: du har gjort mig förtviflad genom din frånvaro. Med en blick på sin fader tillade hon: finnes det väl någon, som kan med grymhet behandla en sådan man som denna sköna yngling, hvilken sjelf är en konung och son af en konung? Men konung Shah Zemân gick ut och stängde dörren igen om dem samt begaf sig till veziren och de öfriga sändebuden ifrån Tadj el-Muluks fader, hvilka han uppmanade att meddela sultan Sulejmân Shah, att dennes son befunne sig vid helsa och trefnad samt lefde ett lif af den högsta sällhet. Han befallde derjemte, att man skulle anskaffa lifsmedel och penningar åt sultan Sulejmân Shahs krigshär; och sedan allt blifvit anskaffadt efter hans befallningar, sände han till Sulejmân Shah en dyrbar vängåfva, bestående af hundrade springare, hundrade dromedarer, hundrade hvita slafvar, hundrade flickor att hållas i harem, hundrade svarta slafvar och hundrade slafvinnor.

Derpå begaf han sig sjelf å väg till sultan Sulejmân Shah, åtföljd af sitt rikes förnämsta och sina yppersta män, hvilka bildade ett långt tåg igenom staden och ut ifrån densamma; men när konung Sulejmân Shah erhöll kunskap derom, gick han några steg de anländande till mötes. Veziren och Aziz hade underrättat honom om alltsammans, och han blef glad och utropade: prisad vare Gud, som förunnat min son hans önskningars uppfyllelse! Han omfamnade konung Shah Zemân och bjöd honom plats bredvid sig på soffan, der de samtalade med hvarandra; sedan framsatte tjenarne för dem kostliga rätter och, när de ätit och blifvit mätta, sötsa-

ker och frukter af alla slag. Kort derefter kom Tadj el-Muluk, som nalkades i sin dyrbara och med rika prydnader försedda drägt; men när hans fader blef honom varse, stod han upp honom till möte och kysste honom, då alla de närvarande likaledes stodo upp; derefter satte han sig ned bredvid dem och samtalade, då konung Sulejmân Shah sade: jag önskar att uppsätta äktenskapskontraktet mellan min son och din dotter uti vittnens närvaro. Konung Shah Zemân svarade: jag hör och lyder! Då kallades Kadi och vittnena, och de kommo samt skrefvo kontraktet; och hela hären fröjdades deröfver. Och konung Shah Zemân började att rusta ut sin dotter.

Men Tadj el-Muluk sade till sin fader: sannerligen är icke Aziz en ädel yngling. Han har bevisat mig en stor tjenst, icke aktat mödor och besvärligheter, utan följt mig på mina resor och satt mig i stånd att finna det föremål, som jag sökte; han har aldrig upphört att mana mig till tålamod, ända tilldess jag vunnit mina önskningar, och han har med oss tillbragt tvänne år, skiljd ifrån sitt fädernesland; — det är derföre min önskan, att vi skola åt honom anskaffa rika handelsvaror, ty hans land är beläget icke långt härifrån. Hans fader svarade: du har tänkt rigtigt. Till följd häraf anskaffade de åt honom hundrade kamelbördor af de dyrbaraste tyger, och Tadj el-Muluk tog afsked af honom och sade: o min broder, mottag detta som en vängåfva! Han mottog det och kysste jorden inför konungasonen och dennes fader. Derpå steg Tadj el-Muluk till häst och följde Aziz tre mil till vägs; Aziz besvor honom att vända om och sade: om det icke vore för min moders skull, så kunde jag icke uthärda skiljsmessan ifrån dig. Jag besvär dig vid Allah, att icke låta mig sakna underrättelser ifrån dig. Efter dessa ord tog han afsked af honom och begaf sig till sin fädernestad. Der hade hans moder byggt honom en grafvård midt uti huset, hvilken hon ofta besökte; och när han trädde in i sitt fädernehus, såg han henne ligga med utslaget hår och hörde henne under strida tårar upprepa följande ord:

Vid Allah, o grafvård, äro hans behag försvunna, och har det ädla anletet blifvit förändradt?
O graf, du är hvarken en trädgård eller en himmel; huru kunna då fullmånen och blommorna vara förenade uti dig?

Hon suckade och upprepade ytterligare några verser; men innan hon slutat, stod Aziz inför henne. När hon blef honom varse, stod hon upp

och omfamnade honom samt gjorde honom frågor om hans långa frånvaro; han meddelade henne allt, som vederfarits honom, från det första till det sista, och berättade, att Tadj el-Muluk skänkt honom hundrade kamelbördor tyger och dyrbarheter, och hon fröjdades deröfver. — Detta är berättelsen om Aziz.

Men Tadj el-Muluk återvände till sin älskade, prinsessan Dunja, och konung Shah Zemân rustade ut henne för resan med hennes gemål och svärfader; han tillsände dem förråder, skänker och dyrbarheter; de lastade sina lastdjur och afreste; men konung Shah Zemân följde dem tre dagaleder till vägs, förrän han tog afsked af dem. Då besvor konung Sulejmân Shah honom att återvända, och han vände tillbaka; men Tadj el-Muluk och dennes fader samt gemål fortsatte sin färd både natt och dag, tilldess de kommo till sitt land igen. Hufvudstaden var på det dyrbaraste prydd till deras emottagande, och konung Sulejmân Shah satte sig på sin thron med sin son bredvid sig och utdelade skänker samt frigjorde fångar. Derefter firade han åt sin son en ny förmälningshögtidlighet; en hel månad fortforo sångerna och musiken, och brudtärnor i mängd stodo omkring prinsessan Dunja, som icke tröttnade vid att förevisas, lika litet som de tröttnade, hvilka beskådade henne. Tadj el-Muluk tog derefter sitt hem i hennes palats, efter det han först besökt henne, åtföljd af sin fader och moder, och deras lefnad förflöt i ogrumlad fröjd och glädje.

Andra Bandets Innehåll.

175. Natten.

Schems Unnahar och Prins Ali.

TUSEN OCH EN NATT.

Första fullständiga,

med talrika Illustrationer försedda,

Swenska öfwersättningen

af

GUSTAF THOMÉE.

Öfversedd och med Inledning öfver dessa Sagors tillkomst ökad

af

H. G. LINDGREN,

Professor och Prost i Tierp, Ledamot af K. N. O.

III. Bandet.

STOCKHOLM.

PHILIPP J. MEYERS FÖRLAG.

TRYCKT HOS C. M. THIMGREN, 1854.

ETTHUNDRADEFEMTIONDETREDJE TILL ETTHUNDRADESEXTIONDE-NIONDE NATTEN.

Berättelsen om Ali, Bekkârs son, och Shems eh-Nahâr.

I gamla tider, under det khalifen Harun Er-Rashid regerade, lefde en köpman, som hade en son, vid namn Abu-l-Hasan Ali, Tâhirs son, en rik och förmögen man, med ett fördelaktigt utseende och omtyckt af alla, som sågo honom. Han hade tillträde till khalifens palats, utan att behöfva begära särskildt tillstånd dertill, och alla khalifens frillor samt öfriga slafvinnor höllo af honom; han brukade äfven sällskapa med fursten sjelf, för honom uppläsa verser och berätta roande historier. Imellertid brukade han ännu handla och vandla i bazaren, der en ung man, vid namn Ali, Bekkârs son, härstammande från de Persiska konungarne, ofta uppehöll sig i hans handelsbod.

Ali var en ung, smärt och välvext man; hans ansigtsdrag voro fulländadt sköna, hans kinder rosiga, hans ögonbryn sammanvuxna; han hade en ljuflig tunga och en leende mun; han älskade munterhet och glädje. En gång hände sig, att de bägge sutto tillsammans pratande och skrattande, då si! tio slafvinnor anlände, i skönhet liknande månar, alla utrustade med behag, älskvärdhet och tadelfri vext; men midt ibland dem befann sig en jungfru, som red på en mulåsna med rikt broderad sadelmundering och stigbyglar af rödaste guld. Jungfrun var insvept i en slöja af finaste tyg och bar omkring lifvet en gördel af guldinväfdt siden, och när hela skaran kommit fram till Abu-l-Hasans handelsbod, steg hon af sin mula, satte sig vid boden och helsade honom; men han besvarade hennes helsning. När Ali, Bekkârs son, blef henne varse, kände han genast sitt hjerta fångadt, och han ville stå upp; men hon sade till honom: sitt stilla, der du är! Hvarföre skulle du gå bort, för det vi komma? Sådant är ingalunda rätt. — Då svarade han: vid Allah, o min herrska-

rinna, jag flyr undan från det, som jag sett. Hur sannt säger icke skalden:

Hon är solen, hennes rum är i himlen; trösta derföre ditt hjerta med ett tålamod, som här blir af nöden;
Du kan nämligen icke stiga upp till henne, och hon icke sänka sig ned till dig.

När hon hört detta svar, smålog hon och sade till Abu-l-Hasan: hvad heter denna unga man, och hvarifrån är han? Han svarade: han är en främling; hans namn är Ali, Bekkårs son, och han är son af Persernas konung; men främlingen bör man alltid hedra. Då sade hon till honom: när min slaf-flicka kommer till dig, för då honom till mig! Abu-l-Hasan svarade: vid mitt hufvud! Men hon stod upp och aflägsnade sig.

Men Ali, Bekkårs son, befann sig i ett sådant sinnestillstånd, att han icke visste, hvad han skulle tänka eller säga, och efter en stund kom slaf-flickan till Abu-l-Hasan och sade till honom: min fru kallar dig, tillika med din följeslagare. Då stod Abu-l-Hasan upp och tog med sig Ali, Bekkårs son, hvarefter de bägge begåfvo sig till Harun Er-Rashids palats, der hon förde in dem i ett enskildt rum och lät dem taga plats der; bordet stod dukadt framför dem, och de åto samt tvådde sina händer. Hon framsatte derpå vin åt dem, och de drucko, tilldess de blefvo glada, hvarefter hon bad dem stå upp. De gjorde så och följde med henne; men hon förde in dem i ett annat rum, hvars tak uppbars af fyra pelare; der funnos husgeråd af alla slag, rummets prydnader voro ytterligt dyrbara, allt såg ut, som skulle det varit ett bland paradisets palatser, och de blefvo förvånade öfver alla de sällsynta kostbarheter, som de sågo der. Under det de roade sig med betraktandet af dessa utomordentliga saker, si! då nalkades tio slafvinnor med stolt och behaglig gång, i skönhet liknande månar, bländande ögat och förvirrande inbildningskraften. Sköna som paradisets svartögda jungfrur uppställde de sig uti leder, och efter dem kommo ytterligare tio slafvinnor, som buro lutor och andra tonverktyg; de helsade de bägge gästerna, spelade på sina lutor och afsjöngo verser; men hvar och en af dem var en frestelse för Guds tjenare. Efter dem kommo ytterligare tio slafvinnor, som liknade de förra; högbarmade och jemnlika i ålder, med svarta ögon och rodnande kinder med sammanvuxna ögonbryn och smägtande blickar, voro de en frestelse för Guds tjenare och en tjusning för den, som skådade dem; de voro klädda i olika

slag af mångfärgade sidentyger, så dyrbara, att de bländade ögat och kommo tanken att svindla. Dessa tio uppställde sig vid dörren, och efter dem kommo tio slafvinnor, ännu skönare än de samt klädda i kostbara drägter; äfven dessa uppställde sig likaledes vid dörren.

Till slut inträdde tjugo slafvinnor, och bland dem befanns en, vid namn Shems en-Nahår (Dagens Sol) och liknande månen bland stjernorna. Hennes rika hår svallade omkring henne hel och hållen, och hon var klädd i blå underkläder med en guldbroderad sidenslöja på sitt hufvud och omkring lifvet en gördel, prydd med utsökta ädelstenar. Hon gick framåt med majestätiska steg och tog plats på soffan; men när Ali, Bekkårs son, blef henne varse, upprepade han följande qväde:

Sannerligen är icke detta hon, som är upphofvet till min plåga; genom henne har min själ blifvit försatt i ett evigt rus och min lidelse förlänges i oändlighet.
När jag ser henne, finner jag mitt hjerta smälta som vax, ty jag trängtar efter henne, och benen i min kropp förlora sin fasthet.

Derpå sade han till Abu-l-Hasan: om du handlat vänskapligt mot mig, skulle du underrättat mig om allt detta, innan jag kom hit, på det jag måtte fått tid att öfverväga allt och att genom tålamod styrka mig mot den bedröfvelse, som kommit öfver mig. Och han började gråta, sucka och veklaga. Men Abu-l-Hasan sade till honom: o min broder, min afsigt var icke annorlunda än god; men jag ville icke göra dig bekant med allt detta, på det du icke skulle råka i sådan hänryckning, att du derigenom kunde blifvit afhållen från att komma hit, hvadan hinder kunde hafva hopat sig mellan dig och din förening med henne. Var derföre lugn och glad, ty hon erbjuder dig sällheten och mottager dig med ynnest. — Då sade Ali, Bekkårs son: hvad heter den höga jungfrun? Abu-l-Hasan svarade: hennes namn är Shems en-Nahår; hon är bland jungfrurna i Harun Er-Rashids, de Rättroendes Beherrskares, harem, och detta rum befinner sig uti khalifens palats.

Men Shems en-Nahår satt och betraktade med uppmärksamhet Alis, Bekkårs sons, behagfulla väsende, och han var försänkt i beskådandet af hennes skönhet; men bägge upptändes de af ömsesidig kärlek. Hon befallde nu slafvinnorna att sätta sig ned, hvardera på sin bestämda plats på en soffa; hvar och en satte sig framför ett fönster, och när hon tillsade dem att sjunga, fattade en af dem sin luta och sjöng sålunda:

Upprepa budskapet ännu en gång och mottag det ljudeliga svaret!
Inför dig, den första bland de älskvärda, står jag för att klaga öfver min lott.
O min herre, för mig lika kär som mitt hjerta och lika dyrbar som lifvet,
Förunna mig en kyss som en skänk eller, om du det icke vill, som ett lån!
Jag skall gälda detta lån tillbaka (måtte ditt lif bli förlängdt!) alldeles sådant, som jag mottog det;
Och skulle du önska ränta derpå, så tag den och var nöjd!
O du, som kläder mig uti sjukdomens drägt, måtte helsans klädnad omgjorda dig!

Ali, Bekkårs son, blef förtjust och sade till henne: sjung för mig något mera af samma innehåll! Hon vidrörde strängarna och sjöng:

Fjerran har du varit, o min älskade, och länge har jag fällt tårar deröfver,
O du, mina ögons tjusning, deras blickars mål, föremålet för mina önskningar och min dyrkan!
Haf medlidande med den, hvars öga simmar i den olycklige, den sorgbundne älskarens tårar!

Shems en-Nahår befallde nu en annan slafvinna att sjunga och efter henne åter en annan, hvarpå Ali, Bekkårs son, uttryckte sin önskan, att den, som satt närmast till honom, skulle låta höra sig. När hon slutat sin sång, suckade han och fällde ymniga tårar; men Shems en-Nahår, som såg honom gråta, sucka och veklaga, brann af hänförelse och kärlek samt förtärdes af ytterlig lidelse. Hon stod upp från soffan och närmade sig till rummets dörr, hvarefter Ali, Bekkårs son, likaledes stod upp och gick henne till mötes; de omfamnade hvarandra och föllo afsvimmade ned vid dörren till salen. Slafvinnorna skyndade dit, lyfte dem upp, förde dem tillbaka in uti rummet och stänkte rosenvatten på dem; men när de kommo till sans igen, funno de icke Abu-l-Hasan, ty han hade stuckit sig undan bredvid soffan, och jungfrun sade: Hvar är Abu-l-Hasan? Då kom han fram från sitt gömställe, och hon helsade honom, sägande: jag beder Gud, att han måtte sätta mig i stånd till att belöna dig, du välvillige vän! Derpå vände hon sig åter till Ali, Bekkårs son, och yttrade till honom: o min herre, samma öfversvinneliga kärlek som du erfar äfven jag, och vi hafva ingen annan utväg än att med tålamod bära det, som blifvit vår lott. — Vid Allah, o min herrskarinna, — svarade Ali, Bekkårs son, — min förening med dig skall icke tillfredsställa mig; den låga, som inom mig brinner för dig, skall icke bli släckt; den kärlek till dig, som vunnit insteg i mitt hjerta, skall icke heller lemna mig, förrän min själ öfvergif-

ver min kropp! Efter dessa ord började han gråta, och hans tårar föllo öfver hans kinder likt regn; men när Shems en-Nahår såg honom gråta, fällde hon likaledes tårar. Men Abu-l-Hasan sade: vid Allah, jag kan icke annat än förvåna mig öfver er och vet icke hvad jag skall säga om ert beteende; ni befinnen er uti en besynnerlig, en utomordentlig belägenhet. Om ni på detta sätt fällen tårar, medan ni ären tillsammans, huru skall det då gå, när ni blifven skiljda åt? Det är nu ingen tid för gråt och klagovisor, utan för fröjd och glädje.

Då gaf Shems en-Nahår en vink åt en slafvinna, som stod upp och kom tillbaka, åtföljd af några flickor, hvilka buro ett bord med derpå befintliga silfverfat, fyllda med rätter af flerahanda slag. Slafvinnan lät sätta ned bordet framför dem, och Shems en-Nahår åt samt lade för Ali, Bekkårs son, tilldess de blifvit mätta, då bordet togs bort, hvarefter de tvådde sina händer. Nu inburos rökelsefat med åtskilliga slags deri brinnande välluktande träslag; rosenvatten stänktes på dem ur dertill inrättade flaskor, och de blefvo på detta sätt berökta och parfymerade. Derpå ställde tjenarinnorna för dem vaser af guld, som innehöllo flerfaldiga drycker, tillika med friska och torkade frukter, sådana qvinnan önskar dem, och åt hvilka ögat fröjdas; men sist framträdde en slafvinna med en pokal af karneol, fylld med vin. Då urvalde Shems en-Nahår tio flickor, hvilka hon befallde stadna qvar hos sina gäster, tillika med tio bland sångerskorna, men tillät de öfriga slafvinnorna att begifva sig bort; dem, som fingo stadna qvar, befallde hon att spela på lutan, och de åtlydde hennes tillsägelse. En af dem sjöng, och när hon slutat sin sång, fyllde Shems en-Nahår en bägare och tömde densamma, men fyllde den sedan på nytt och lemnade den åt Ali, Bekkårs son, samt befallde en annan slaf-flicka att sjunga. Ali, Bekkårs son, tömde då sin bägare och lemnade honom tillbaka till Shems en-Nahår, som fyllde den och räckte den åt Abu-l-Hasan. Derpå fattade hon en luta och sade: till min bägare skall ingen annan än jag sjelf sjunga. Hon stämde strängarna och sjöng som följer:

Tårarne fukta hans kinder, så hänryckt är han; kärlekens eld flammar i hans bröst.
Han gråter, när vi äro förenade, ty han fruktar, att vi skola bli skiljda åt; hans tårar flyta, när vi äro nära till och fjerran ifrån hvarandra.

Derpå fortsatte hon med följande ord af skalden:

Vårt lif vare ditt offer, du bägarprydde, som är klädd i skönhet från din ljusa hjesslock till fotabjellet!
Solen strålar från dina händer, från din mun blänker Sjustjernan, och fullmånen höjer sig öfver dina axlar.
Det vin, som berusat oss, är det, som åt oss alla utdelas från dina strålande ögon.
Är det icke underbart, att du är en fullmåne, då icke du vet af något aftagande, utan blott de, som älska dig veta deraf!
Är du en Gud, att du kan döda och gifva lif igen, genom att omhulda hvem du vill och genom att undvika andra?
Efter din förebild formade Gud det sköna, och Zephyrens flägt är icke så mild som ditt hjerta.
Du hörer icke till samma slags skapade varelser som vi; du är en ängel, utsänd af din Skapare.

När Ali, Bekkårs son, Abu-l-Hasan och de öfriga närvarande hörde detta qväde sjungas af Shems en-Nahår, blefvo de utom sig af förtjusning, och deras glädje gaf sig luft i skämt och skratt. Men midt under det deras glädje var som störst, si! då instörtade en slafvinna darrande af rädsla och sade: o min herrskarinna, de Rättroendes Beherrskare är kommen, han befinner sig redan vid dörren, och med honom äro Afif, Mesrur och andra. När de hört dessa ord, var det nära, att de skulle dött af rädsla; men Shems en-Nahår log och sade: frukten ingenting! Och hon yttrade till slafvinnan: uppehåll dem med fagra ord, tilldess vi hunnit röja undan detta! Hon befallde derpå, att dörrarne till rummet skulle stängas och förhängena fällas ned för fönstren, så länge de närvarande stadnade qvar i rummet; sjelf tillslöt hon dörren till det utanför liggande rummet och begaf sig till trädgården, der hon satte sig på en soffa och befallde en slafvinna att gnida hennes fötter, medan de öfriga slafvinnorna tillsades att gå till sina rum, och den flicka, som stadnade qvar hos henne, anbefalldes att lemna trädgårdsporten öppen, på det khalifen måtte kunna träda ditin. Och i trädgården inträdde Mesrur med sina följeslagare, tjugo till antalet och alla med svärd i handen. De helsade Shems en-Nahår, och hon sade till dem: hvarföre hafven j kommit? De svarade: de Rättroendes Beherrskare helsar dig; han har blifvit vid dåligt lynne och längtar att se dig, och han låter dig veta, att han denna dag erfarit ovanlig glädje och lycksalighet, hvilken han nu önskar göra fullständig genom ditt sällskap. Vill derföre du begifva dig till honom, eller skall han komma

182. Natten.

Schems Unnahar hos Kalifen Raschid.

till dig? — Hon stod upp, kysste jorden och svarade: jag hör och lyder befallningen af de Rättroendes Beherrskare. Hon sände genast efter sina förnämsta tjenarinnor och de öfriga slafvinnorna, hvilka infunno sig och af henne underrättades, det hon var beredd att efterkomma khalifens befallningar. Trädgården var nu i fullständig ordning; men hon sade till eunucherna: begifven er till de Rättroendes Beherrskare och sägen honom, att jag snart skall vara färdig till hans mottagande, så snart jag ordnat allt på ett honom värdigt sätt med mattor och annat, som erfordras. Eunucherna begåfvo sig genast till khalifen; men Shems en-Nahâr stod upp, gick till sin älskare, Ali, Bekkârs son, tryckte honom till sitt bröst och tog afsked af honom. Men han fällde strida tårar och sade: o min herrskarinna, förläng detta afsked! Kanske skall det bidraga till att påskynda ändandet af mitt lif genom kärleken till dig; men jag beder till Gud, att han måtte skänka mig tålamod att bära det lidande, hvarmed Honom täckts hemsöka mig! — Vid Allah, — svarade Shems en-Nahâr, — jag är den enda, som här kommer att bli hemsökt med bedröfvelse, ty du skall återvända till bazaren och njuta af umgänget med dem, i hvilka du finner behag, du skall bli bevarad från fara, och din kärlek skall förbli en hemlighet. Men jag skall deremot bli olycklig, i synnerhet som jag ingått en öfverenskommelse med khalifen, och sannolikt skola stora faror vänta mig med anledning af min längtan, min kärlek och min lidelse för dig samt min sorg deröfver, att jag måst skiljas ifrån dig. Med hvilken röst skall jag sjunga och med hvilket hjerta skall jag träda inför khalifen; i hvilka ordalag skall jag samtala med de Rättroendes Beherrskare, och med hvilka blickar skall jag betrakta ett rum, der du icke finnes; hur skall jag vara till mods i ett sällskap, der du icke är, och med hvilken smak skall jag dricka det vin, som du icke får dela? — Abu-l-Hasan sade till henne: var icke orolig, utan haf tålamod. Men vakta dig för att mot de Rättroendes Beherrskare vara annorlunda denna afton än eljest och visa ingen försummelse emot honom!

Medan de samtalade på detta sätt, kom en slafvinna och sade: o min herrskarinna, pagerna hos de Rättroendes Beherrskare hafva anländt. Då stod hon upp och sade till slafvinnan: tag med dig Abu-l-Hasan och hans vän, för dem till det framskjutande fönster i öfvervåningen, som har utsigt öfver trädgården, och låt dem stadna der, tilldess det blir mörkt; men upptänk sedan något medel att skaffa dem bort härifrån! Slafvinnan

tog dem med sig och förde dem till det betecknade fönstret, stängde dörren efter dem och aflägsnade sig; de stadnade qvar deruppe och hade derifrån fri utsigt öfver trädgården. Och si! khalifen kom, företrädd af vid pass hundrade eunucher med svärd i sina händer; rundt omkring honom gingo tjugo slafvinnor, liknande månar, klädda i den dyrbaraste drägt och en hvar på hufvudet bärande en krona, prydd med rubiner och andra ädelstenar, samt i handen hållande en brinnande fackla. Khalifen gick midt ibland dem och omgafs af dem på alla sidor, medan Mesrur, Afif och Wasif företrädde honom; och han rörde sig midt ibland dem med högtidliga steg. Shems en-Nahår och alla de omkring henne befintliga slafvinnorna stodo upp och mötte honom vid trädgårdsporten, der de kysste jorden inför honom, hvarefter de gingo framför honom, tilldess han tagit plats på soffan, då alla de slafvinnor och eunucher, som funnos i trädgården, ställde upp sig omkring honom, facklorna tändes och musiken ljöd, tilldess han befallde sina tjenare att skingra sig och sätta sig ned. Då tog Shems en-Nahår plats på en soffa bredvid den, der khalifen satt, och började samtala med honom. — Under hela tiden hade Abu-l-Hasan och Ali, Bekkårs son, sett och hört alltsammans, ehuru khalifen icke kunde se dem. — Nu började khalifen skämta med Shems en-Nahår och befallde, att den sal skulle öppnas, der hon brukade sitta; man öppnade genast dörren och fönstren till densamma och påtände ljusen, så att hela rummet lyste i det omgifvande mörkret som skulle der varit fullt dagsljus, och eunucherna flyttade derefter dryckeskärlen dit. — Vid åsynen af allt detta utropade Abu-l-Hasan: sannerligen jag någonsin sett maken till dessa kärl, dessa drycker och dyrbarheter; aldrig har jag heller hört talas om någonting, som kan jemföras med alla dessa praktfulla ädelstenar! Det förefaller mig alltsammans som vore det en dröm. Mitt förstånd står stilla, och mitt hjerta bultar. — Ali, Bekkårs son, hade återigen, sedan Shems en-Nahår lemnat honom, en stund legat orörligt utsträckt på golfvet, dit han kastat sig i sin förtviflan; men när han sansat sig, började äfven han betrakta det ojemförliga skådespelet och sade till Abu-l-Hasan: o min broder, jag fruktar, att khalifen skall få se oss eller bli bekant med vårt förhållande; och min fruktan gäller hufvudsakligast dig, ty hvad mig sjelf vidkommer, så vet jag mig vara bland antalet af dem, som äro bestämda att förgås. Men orsaken till min död är ingen annan än min kärlek och längtan, min utomordentliga lidelse och hänförelse; och jag

beder Gud, att Han måtte befria mig från den bedröfvelse, som fallit på min lott.

Ali, Bekkårs son, och Abu-l-Hasan fortforo att från det utbyggda fönstret betrakta khalifen och uppträdet omkring honom, tilldess alla tillredelserna till högtiden voro slutade, då khalifen vände sig till en af slafvinnorna och sade: låt oss höra någon af dina tjusande sånger, o Gharâm! Och genast sjöng hon med hänförande röst följande qväde:

Hänryckningen hos en Beduinqvinna, som är skiljd från sin stam, och som längtar efter pilträden i Hedjaz och dess lagrar,
Hvars ifver och hvars tårar vid åsynen af ett sällskap resande äro hvad elden och vattnet äro för dessas behof,
Denna hänryckning är icke större än den, som jag erfar för min älskade, hvilken anser mig som skyldig till ett brott för det jag älskar honom.

Men när Shems en-Nahâr hörde denna sång, föll hon i vanmagt ned ifrån soffan, på hvilken hon suttit, och blef medvetslös. Slafvinnorna stodo genast upp och biträdde henne. Men så snart Ali, Bekkårs son, sett detta från fönstret, blef äfven han vanmägtig, och Abu-l-Hasan utropade: sannerligen har icke ödet jemt fördelat kärleken er imellan! Under det de nu voro der, si! då kom den slaf-flicka, som fört dem till fönstret, upp till dem och sade: o Abu-l-Hasan, statt upp, du och din vän, samt kommen ned, ty verlden har blifvit trång för oss, och jag fruktar, att allt skall bli bekant; statt derföre upp nu genast, eller skall döden bli vår lott! Abu-l-Hasan svarade: huru skall denna unga man kunna stå upp och följa mig; han har ju icke krafter att resa sig upp? Då stänkte flickan rosenvatten uti hans ansigte, tilldess han kom till sans igen, hvarefter hon och Abu-l-Hasan lyfte upp honom, buro honom ned ifrån fönstret och gingo ett litet stycke framåt, tilldess slafvinnan öppnade en liten jerndörr och lät Abu-l-Hasan samt Ali, Bekkårs son, stiga ut på en derutanför befintlig stenbänk. Derpå klappade hon i händerna, då en båt anlände med en roddare deri; hon förde dem ombord på båten och sade till roddaren: sätt dem i land på motsatta stranden! När de nu kommit i båten och hunnit ett stycke ifrån trädgården, kastade Ali, Bekkårs son, en blick tillbaka till palatset och trädgården samt tog afsked af dem med följande verser:

Jag sträcker ut en svag hand för att taga afsked, och den andra handen hvilar på mitt brinnande bröst, under mitt hjerta.
O måtte detta icke bli slutet af vår förening, måtte det icke bli den sista vederqvickelse, som jag njuter!

Men slafvinnan sade ytterligare till roddaren: skynda dig med dem! Och han rodde så kraftfullt han kunde, tilldess de, åtföljda af slafvinnan, kommit öfver till motsatta stranden, der hon aflägsnade sig, tog afsked af dem, medan de lade i land, och sade till dem: det skulle varit min önskan att icke skiljas ifrån er; men jag kan icke följa er längre än hit. Dermed vände hon tillbaka.

Ali, Bekkårs son, låg framstupa framför Abu-l-Hasan, ur stånd att resa sig upp, och Abu-l-Hasan sade till honom: detta är icke något säkert ställe, och vi sväfva i fruktan för våra lif, ty här husera röfvare och brottets söner. Då stod Ali, Bekkårs son, upp och gick ett litet stycke, men kände sig vara ur stånd att gå vidare. Nu hade Abu-l-Hasan vänner i denna trakt, och han begaf sig till en af dem, på hvilken han kunde lita, och bultade på hans dörr, då mannen genast kom ut samt, när han blef varse honom och hans följeslagare, helsade dem välkomna och förde dem i sitt hus, der han lät dem sitta ned, samtalade med dem och frågade, hvar de hade varit. Abu-l-Hasan svarade: vi hafva begifvit oss ut denna afton, dertill nödsakade genom en man, till hvilken jag stod i några penningeförhållanden, emedan det hade blifvit mig berättadt, det han ämnade resa bort med all min egendom. Derföre begaf jag mig till honom och medtog till vägens förkortande denna min vän, Ali, Bekkårs son; men mannen gömde sig undan för oss, och vi fingo ej se honom. Vi måste derföre återvända med oförrättadt ärende, funno det svårt att komma hem under natten, sågo icke till något annat hus än din boning och begåfvo oss derföre hit i förlitande på din vanliga godhet. — Husets egare helsade dem på nytt välkomna och gjorde allt för att hedra dem; de stadnade hos honom under det återstående af natten; men när det blef morgon, lemnade de hans hus och begåfvo sig till staden, der de inträdde. Medan de gingo förbi Abu-l-Hasans hus, besvor denne sin vän Ali, Bekkårs son, att stiga in derstädes, hvilket han gjorde. Derefter lade de sig till hvila för en liten stund, och då de vaknat befallde Abu-l-Hasan sina tjenare, att göra allt i ordning uti huset, att feja och pryda det.

De lydde befallningen, och Abu-l-Hasan sade vid sig sjelf: jag måste muntra upp den unga mannen och afleda honom från hans närvarande tankar, ty jag vet, huru det står till med honom.

När Ali, Bekkårs son, blifvit bättre, begärde han vatten, hvilket bars in till honom, då han stod upp, förrättade sin tvagning och läste de af propheten anbefallda bönerna, hvilka han underlåtit den föregående dagen och natten; derefter började han söka sin tröst i samtal. När Abu-l-Hasan såg honom så pass återställd, nalkades han till honom och sade: o min herre Ali, det skall i dina närvarande förhållanden bli lämpligast, att du stadnar qvar hos mig nästföljande natt, på det ditt hjerta måtte bli lugnadt, dina kärleksbekymmer mildrade, och du sjelf måtte glömma tiden i mitt sällskap. Han svarade: gör hvad dig synes lämpligast, ty uti alla händelser kan jag icke undkomma det, som blifvit mitt öde; gör derföre hvad du vill! Och Abu-l-Hasan stod upp, utdelade befallningar åt sina tjenare, bjöd till sig sina vänner och sände efter sångare och musikanter, hvilka också infunno sig. De åto, drucko och roade sig under det återstående af dagen, ända till aftonen, då de tände ljusen och läto vinpokalerna göra sin rund; och tiden gick snabbt förbi under lust och glädje. Då fattade en sångerska lutan och sjöng:

Ödet har på mig afskjutit en pil, — den pilen var blicken ur ett öga, som fällde mig till jord; och jag har måst skiljas från min älskade.
Lyckan har varit fiendtlig emot mig, och mitt tålamod stod icke bi; men jag väntade redan på förhand, att sådant skulle hända.

Men när Ali, Bekkårs son, hört denna sång, blef han vanmägtig och förblef sådan ända till gryningen, så att Abu-l-Hasan misströstade om honom; när det blef dager, blef han likväl bättre, och önskade återvända hem till sig. Abu-l-Hasan kunde icke hindra honom derifrån, men fruktade för följderna af hans äfventyr. Hans tjenare hemtade honom en mula, på hvilken han satt upp; men Abu-l-Hasan följde honom ända till hans hus. När kan kommit dit, prisade Abu-l-Hasan Gud, för det han lyckligen anländt, och började tilltala honom med tröstande ord; men Alis lidelse var så våldsam, att han icke hade någon magt öfver sig sjelf. Då tog Abu-l-Hasan afsked af honom, och Ali, Bekkårs son, sade vid afskedet: o min broder, upphör icke att meddela mig alla de underrättelser, som du möjligen kan inhemta! Han svarade: jag hör och lyder!

Då stod Abu-l-Hasan upp och begaf sig till sin handelsbod, hvilken han öppnade, och der han satt, afvaktande underrättelser från jungfrun; men ingen kom och medförde några sådana. Den nästföljande natten tillbragte han i sitt hus; men när det blef morgon, stod han upp och begaf sig till Alis, Bekkårs sons, hus; han gick in till honom och fann honom liggande på sin säng, omgifven af sina vänner och af läkarne, som föreskrefvo läkemedel åt honom och kände hans puls. Men när Abu-l-Hasan trädde in och såg honom, smålog han; och Abu-l-Hasan helsade honom, frågade, huru det stod till med honom, och stadnade, tilldess alla de öfriga hade gått, då han sade till honom: hvad vill det säga, att jag finner dig i detta tillstånd? Ali, Bekkårs son, svarade: ett rykte har spridt sig, att jag är sjuk, och mina vänner hafva hört detta; men jag eger inga krafter att stiga upp och gå samt kan följaktligen icke beslå ryktets utspridare med osanning, utan måste ligga här, såsom du ser. Mina vänner hafva kommit och besökt mig; men säg mig du, o min broder, om du sett slaf-flickan eller hört någonting om henne? Abu-l-Hasan svarade: hon har icke varit hos mig, sedan hon skiljdes ifrån oss på stranden af Tigris, — och han tillade derefter: o min broder, vakta dig för att falla i förtviflan och upphör med dina tårar! Men Ali, Bekkårs son, sade: o min broder, jag saknar all magt öfver mig sjelf, — och han suckade, upprepade några verser och tillade: mig har drabbat en olycka, för hvilken jag hittills varit förskonad, och jag kan icke hoppas någon bättre lindring än döden. Men Abu-l-Hasan sade: måhända skall Gud bistå dig.

Derpå gick Abu-l-Hasan ifrån honom tillbaka till sin handelsbod, hvilken han öppnade, och han hade icke suttit länge der, förrän slaf-flickan kom och helsade honom. Han besvarade helsningen, betraktade henne närmare och såg, att hennes hjerta bultade samt att hennes utseende förrådde bedröfvelse. Då sade han: du är välkommen! Huru befinner sig Shems en-Nahâr? — Hon svarade: jag skall strax låta dig veta, huru hon befinner sig, — men först frågade hon: huru står det till med Ali, Bekkårs son? Abu-l-Hasan meddelade henne följaktligen allt det, som han hade erfarit; men hon veklagade, suckade och uttryckte sin förundran öfver förhållandet med honom. Derefter sade hon: med min herskarinna förhåller det sig ännu mer besynnerligt. Sedan ni kommit undan, vände jag tillbaka med hjertat klappande af farhogor för er och knappt troende på er

räddning; men när jag kom tillbaka, fann jag min herrskarinna liggande på golfvet i salen, oförmögen att tala och svara. De Rättroendes furste satt vid hennes hufvud, och ingen kunde säga honom, huru det förhöll sig med henne, så att han icke visste orsaken till hennes lidande. Anfallet fortfor ända till midnatten; men då repade hon sig åter, och de Troendes Beherrskare sade nu till henne: huru är det med dig, Shems en-Nahår, och hvad är anledningen till det, som vederfarits dig denna natt? Men när hon hörde khalifens ord, kysste hon hans fötter och svarade: o de Rättroendes Furste, måtte Gud tillåta mig att bli ditt offer! Till följd af en oordning i matsmältningen har jag fått hufvudvärk, åtföljd af en sjuklig hetta i hela min kropp, och det smärtsamma lidandet föranledde, att jag svimmade; men hvad som derefter tilldrog sig, känner jag icke. Då frågade khalifen: hvad har du förtärt denna dag? Hon svarade: jag förtärde till frukost en rätt, som jag förr aldrig smakat. Nu låtsade hon sig hafva blifvit bättre och begärde vin, och när hon druckit detta, bad hon de Rättroendes Beherrskare att låta festen begynna ånyo. Hon tog derföre återigen plats på sin soffa, och när jag kom till henne, frågade hon mig om dig och din vän, då jag underrättade henne om er räddning samt meddelade henne det qväde, hvilket Ali, Bekkårs son, hade uppläst. Derefter satt hon tyst en stund; men khalifen befallde samma slafvinna som förut att sjunga, och hon sjöng:

Mig har lifvet icke erbjudit någon glädje, sedan du skiljdes från mig; o hvad jag önskade, att jag kände ditt tillstånd, sedan du gick bort!
Mina tårar borde vara af blod, när du gråter för min frånvaros skull.

När Shems en-Nahår hörde dessa ord, svimmade hon på nytt; men jag fattade hennes hand och stänkte rosenvatten i hennes ansigte, så att hon kom till sans återigen. Derpå sade jag till henne: o min herrskarinna, utsätt icke för fara både dig sjelf och alla dem, som befinna sig i ditt palats! Vid din älskades lif besvär jag dig att hafva tålamod! Men hon svarade: kan det vederfaras mig någonting, som är svårare än döden? Jag längtar efter honom, ty han skall bringa mig lugn. — Under det vi samtalade på detta sätt, sjöng en slafvinna dessa ord af skalden:

Man sade, att tålamod må hända skall efterföljas af lugn; men jag svarade: hvar finna tålamod, sedan han är borta?
Ty han gjorde en öfverenskommelse med mig att afskära tålamodets strängar, den tid, då han omfamnade mig.

Men så snart sången slutat, svimmade Shems en-Nahâr återigen. Khalifen, som såg det, skyndade genast till henne, befallde, att vinet skulle tagas bort, och att alla slafvinnorna skulle återvända, hvar och en till sitt rum. Derefter stadnade han hos henne det öfriga af natten, ända till morgonen, då han lät kalla läkarne och bad dem försöka återställa henne, ty han visste icke, att kärlek och saknad voro anledningarne till hennes lidande. Jag stadnade hos henne, tilldess jag tyckte henne vara återställd, och af denna anledning blef det mig omöjligt att infinna mig hos er. Jag lemnade hos henne ett antal af hennes enskilda tjenare, då hon befallde mig att begifva mig hit och skaffa underrättelser om Ali, Bekkârs son, men sedan skynda tillbaka till henne. — När Abu-l-Hasan hörde hennes ord, blef han förvånad och sade: vid Allah, jag har meddelat dig allt hvad jag vet. Återvänd derför till din herrskarinna, hjelp henne, uppmana henne till tålamod och säg till henne: dölj din hemlighet! Säg henne äfven, att jag har kunskap om hennes sak, och att jag vet, huruledes den är kinkig samt erfordrar klokhet och försigtighet. Slafvinnan tackade, tog afsked af honom och återvände till sin herrskarinna.

Derefter qvarstadnade Abu-l-Hasan i sin bod till dagens slut; men när det blifvit mörkt, stod han upp, stängde boden och begaf sig till Alis, Bekkârs sons, hus, på hvars port han bultade; då kom der ut en af husets tjenare, som förde honom in. När han kommit in till sin vän, log denne, som såg ett lyckligt förebud i hans ankomst, och sade till honom: o Abu-l-Hasan, du har gjort mig bedröfvad genom din frånvaro från mig denna dag, och min själ är fäst vid dig för det återstående af min lefnad. — Håll inne med sådana ord, — svarade Abu-l-Hassan, — ty, om det vore mig möjligt, att bistå dig, skulle jag gerna derför offra mitt lif. Denna dag har Shems en-Nahârs slafvinna varit hos mig och låtit mig veta, huruledes hon icke kunnat komma förr endast derföre, att khalifen vistats hos hennes matmoder, hvarjemte hon meddelade allt det, som tilldragit sig med den sistnämda. — Han berättade allt det, som han hört af slafvinnan; men Ali, Bekkârs son, började veklaga och gråta, vände sig till Abu-l-Hasan och sade till denne: vid Allah, jag besvär dig att stå mig bi uti min bedröfvelse och säga mig, hvad som nu bör göras, och jag begär af din godhet, att du måtte stadna denna natt hos mig, på det jag måtte finna någon tröst i ditt umgänge! Abu-l-Hasan uppfyllde hans åstundan och svarade, att han skulle stadna hos honom

denna natt; och de tillbragte natten i samtal med hvarandra, tilldess Ali, Bekkårs son, som länge suckat och fällt tårar, uppläste några verser, gaf till ett ljudeligt anskri och afsvimmade. Abu-l-Hasan trodde, att hans själ hade öfvergifvit hans kropp, och vanmagten fortfor, tilldess det blifvit dager, då han åter kom till sans och på nytt började samtala med Abu-l-Hasan, hvilken stadnade qvar hos honom till ungefär medlet af förmiddagen.

Då skiljdes han ifrån honom och begaf sig till sin handelsbod, hvilken han öppnade, och si! slafflickan kom och stod inför honom, och när han blifvit henne varse, helsade hon honom. Han besvarade hennes helsning, och hon framförde sin matmoders ärende och sade till honom: huru befinner sig Ali, Bekkårs son? — O flicka, — svarade han, — fråga icke, huru han befinner sig, eller tala om den kärlekstrånad, som han erfar; han sofver icke om natten och finner ingen hvila om dagen; han är utmagrad af vakande, och ångest har kommit öfver honom, och han befinner sig uti ett tillstånd, som ingalunda kan vara angenämt för en vän. Då sade hon till honom: min herrskarinna helsar dig och honom; hon har till honom skrifvit ett bref, och hon sjelf befinner sig uti en belägenhet, som är ännu bedröfligare än hans. Hon har förtrott brefvet åt mig och sagt: kom icke tillbaka, utan att medföra svar derpå, och glöm icke det, som jag anbefallt dig! — Här har jag brefvet med mig. Vill du derföre följa med mig till Ali, Bekkårs son, på det vi måtte undfå svaret af honom? — Abu-l-Hasan svarade henne: jag hör och lyder! — Han stängde sin bod, tog flickan med sig och begaf sig bort med henne på en annan väg än den, hvilken han kommit; så gingo de, tilldess de kommo till Alis, Bekkårs sons, hus, der han lät henne stadna vid porten, men sjelf gick in i huset. Så snart Ali, Bekkårs son, blef honom varse, gladdes han öfver hans ankomst, och Abu-l-Hasan sade till honom: anledningen till min hitkomst är den, att en viss person skickat dig sin slafvinna med en skrifvelse, som innehåller brefskrifvarens helsning till dig och redogör för skälet, hvarföre han icke kunnat besöka dig; detta skäl är en händelse, som tilldragit sig med honom, och hvilken länder till hans ursäkt. Slafvinnan står utanför porten. Vill du gifva henne tillstånd att träda in? — Ali svarade: för henne hitin! Och Abu-l-Hasan gaf honom en vink, att det vore Shems en-Nahars slafvinna, och han förstod vinken.

Men när han såg henne, blef han rörd och fröjdade sig samt frågade, med detsamma han gjorde ett hemligt tecken åt henne: hur befinner sig din husbonde? Måtte Gud förunna honom återställelse af hans helsa! — Hon svarade: han befinner sig väl, och tog fram brefvet, hvilket hon lemnade åt honom. Han tog det, kysste och läste det, men lemnade det sedan till Abu-l-Hasan, som deri läste följande:

Denna budbärare skall lemna dig underrättelser ifrån mig; var derföre nöjd med hans tidender, ehuru du icke får se mig!
Du har lemnat en älskarinna i djup bedröfvelse för din skull, och ingen sömn sänker sig öfver hennes ögon.
Jag försöker med tålamod bära min sorg, ty ingen skapad varelse kan afvärja ödets slag.

Jag fortfar — — Jag har till dig skrifvit utan fingrar och talat till dig utan tunga, och den fullständiga skildringen af min belägenhet är den, att jag har ögon, hvilka sömnlösheten aldrig öfvergifver, och ett hjerta, från hvilket bekymren aldrig aflägsna sig. Jag är, som skulle jag aldrig känt helsa eller sällhet, som skulle jag aldrig sett ett vänligt anlete eller tillbragt en glad dag; jag är, som skulle hela min varelse vara sammansatt af kärlek, af hämndens och mjeltsjukans qval. Sjuklighet har hemsökt mig utan afbrott; min längtan har ökats; min trånande väntan har vuxit. Jag beder Gud att påskynda vår förening, på det min själs bekymmer måtte varda skingrade; och jag önskar, att du sänder mig några ord ifrån dig, på det jag måtte trösta mig med dem; men haf du sjelf tålamod, tilldess Gud gifver tröst! Och frid vare dig!

När Ali, Bekkârs son, hade läst detta bref från begynnelsen till slutet, sade han: med hvilken hand skall jag skrifva, och med hvilken tunga skall jag uttrycka min sorg och veklagan? Han reste sig med möda upp ifrån bädden, tog ett papper i handen och skref som följer:

Uti den Barmhertige och Nåderike Gudens namn! — Ditt bref, o min herrskarinna, har anländt och gifvit tröst åt ett sinne, uppfyldt af kärlek och längtan, samt medfört läkedom åt ett såradt, af sjukdom qvaldt hjerta. Din magtlösa slaf har förstått alla de hjertliga orden deri, och, vid ditt hufvud, o min herrskarinna, jag befinner mig i det tillstånd, som skalden beskrifver:

Sinnet är beklämdt, ångestfullheten stegrad, ögat sömnlöst och kroppen utan krafter,
Tålamodet är slut, skiljsmessan fortfar, förståndet är i oreda, och hjertat eger jag icke längre qvar.

Vet, att veklagan icke släcker bedröfvelsens låga, men mildrar dock plågorna hos den, som lider af längtans qval och förtäres af skiljsmessans bekymmer. Jag vill dock söka tröst i tanken på en "förening" och ihogkomma skaldens ord:

Om det i kärleken icke vexlade obehag och tillfredsställelse, hvar funnes då det behagliga i bref och budsändningar?

När Abu-l-Hasan läste detta bref, väckte det plågsamma känslor hos honom, och dess innehåll smärtade hans innersta. Han lemnade brefvet åt slafvinnan, och när hon tagit det, sade Ali, Bekkârs son, till henne: för till din herrskarinna min helsning och meddela henne min ängslan och min trånad samt huru kärleken heherrskar mig oinskränkt; säg henne, att jag är i behof af någon, som kan rädda mig ur förödelsens haf, och befria mig från denna min belägenhet! Han grät, och den likaledes gråtande slafvinnan tog afsked och aflägsnade sig.

Abu-l-Hasan gick tillika med henne, men skiljdes snart ifrån slafvinnan och begaf sig till sin handelsbod; men när han satt der, kände han sitt hjerta beklämdt; det låg en tyngd öfver hans bröst, och han visste icke hvad han skulle tänka om den ställning, hvari han befann sig. Under det återstående af dagen och den derefter följande natten förblef han försänkt i djupa tankar; men dagen derpå begaf han sig til Ali, Bekkârs son, och satt hos honom, tilldess de öfriga besökande aflägsnat sig, då han frågade honom, huru han befann sig. Ali började då klaga öfver sina bekymmer, öfver sin kärlek och sin olycka samt upprepade följande ord af skalden:

Före mig hafva menniskor klagat öfver kärlekens qval; för både lefvande och döda är skiljsmessan bitter.
Men sådana känslor som de, hvilka lefva i mitt bröst, har jag aldrig hört omtalas och icke heller sett någonsin förr.

Och Abu-l-Hasan sade till honom: aldrig har jag sett eller hört omtalas en sådan älskare som du. Hvarför är du så utom dig, hvarför denna pjunkighet och denna oro, när föremålet för din kärlek gifver dig kärlek tillbaka? Huru skulle det då vara, i fall du älskade en qvinna, som vore

dig obenägen eller svekfull, och om ditt förhållande till henne blifvit förrådt? — Och Ali, Bekkârs son, — säger Abu-l-Hasan, — lyssnade till mina ord och tackade mig för dem. — Nu hade jag (så fortfar han) en vän, som var bekant med mina förhållanden och derjemte kände, huru det stod till med Ali, Bekkârs son, samt visste, det vi voro vänner till hvarandra; men ingen utom honom egde kännedom af det, som tilldragit sig oss imellan; — denna vän brukade besöka mig och höra efter, huru det stod till med Ali, Bekkârs son, och kort efteråt gjorde han mig likaledes frågor om jungfrun. Då svarade jag honom: hon inbjöd honom till sig, och något mera än det, som redan egt rum dem imellan, kan icke gå för sig. Mellan dem har ingenting vidare skett; men jag har för min egen del upptänkt ett sätt att gå till väga, hvilket jag skulle önska meddela dig. — Hans vän frågade: hvad har du uttänkt? Och Abu-l-Hasan svarade: jag är en man, känd för att stå i vidsträckta förbindelser med både män och qvinnor, och jag fruktar, att förhållandet mellan dessa bägge skall bli upptäckt, och att en sådan händelse skall bli orsaken till mitt förderf, att min egendom skall bli mig beröfvad och min familj bragt till tiggarstafven. Nu är det min mening, att jag bör samka ihop min egendom, reda mig till resa och begifva mig till staden Basrah samt qvarstadna der, tilldess jag sett utgången på deras äfventyr, utan att någon känner min andel deruti; de sjelfva veta nämligen icke till sig för kärlek, och en brefvexling har börjat imellan dem. Den, som går med brefven mellan dem, är en slafvinna, som för närvarande förvarar deras hemlighet; men jag befarar, att en ångest skall komma öfver henne, och att hon skall uppenbara deras förhållande för någon, hvarigenom saken kan bli beryktad och mitt eget förderf bli följden, ty jag vet ingenting, hvarmed jag kan ursaka mig för mina domare. — Hans vän svarade: du har förtrott mig en farlig sak; en sak, hvilken måste med bäfvan uppfylla äfven de visa och förståndiga. Måtte Gud från dig afvända det onda, som du befarar, och rädda dig från det, som du fruktar! Din plan är god och rigtig. — Då begaf sig Abu-l-Hasan till sitt hus, der han sysselsatte sig med att uppgöra sina angelägenheter och att rusta sig för resan till staden Basrah. Tre dagar hade icke gått till ända, förrän han hunnit afsluta allt och redan begifvit sig på väg.

Tre dagar sednare kom hans vän på besök till honom, men träffade honom icke, utan hörde sig om efter honom hos hans grannar, hvilka

svarade: han reste för tre dagar sedan till Basrah. Han hade nämligen penningeangelägenheter att uppgöra med köpmännen i denna stad och reste dit för att indrifva sina fordringar; men han skall snart komma tillbaka. Vännen var ledsen öfver denna händelse och visste icke, hvart han skulle gå, utan sade: gifve Gud, att jag icke skiljts från Abu-l-Hasan! Imellertid upptänkte han en utväg att få tillträde till Ali, Bekkårs son, begaf sig till dennes hus och sade till en af hans tjenare: begär af din husbonde tillstånd för mig att träda in och helsa honom! Tjenaren gick in, underrättade sin husbonde om den främmandes önskan och återvände derefter till denne med den åskade tillåtelsen. Han trädde följaktligen in, fann Ali hvilande på sina kuddar, helsade honom och helsades samt välkomnades tillbaka af sin värd. Mannen började derefter ursäkta sig för det han icke besökt honom förut under hans sjukdom och sade till honom: o min herre, en förtrolig vänskap eger rum mellan mig och Abu-l-Hasan, och det var min sed att anförtro honom mina hemligheter samt aldrig skiljas ifrån honom en enda timmas tid. Nu har jag med ett antal af mina vänner under en tid af tre dagar varit frånvarande för några angelägenheters skull; men efter min hemkomst begaf jag mig till honom och fann hans handelsbod stängd. Jag förfrågade mig då hos grannarne rörande honom, och de svarade: han har rest till Basrah. — Jag känner ingen trofastare vän till honom än du; vid Allah, meddela mig derföre, huru det förhåller sig med honom! — Men när Ali, Bekkårs son, hörde mannens berättelse, förändrades hans hy, han blef orolig och svarade: jag har ingenting hört talas om hans resa före denna dag; och om förhållandet är sådant, som du berättar, så har jag råkat i svårt bekymmer. Han började derefter fälla tårar och uppläste följande rader:

Jag grät af fröjd vid tanken på de förflutna glädjedagar, då mina vänner ännu voro qvar hos mig.
Nu har min olycka skiljt oss åt, och jag får nu gråta af sorg öfver mina vänner.

Han sänkte tankfullt sitt hufvud ned mot golfvet, men lyfte det åter efter en stund, kallade på en af sina tjenare och sade till honom: begif dig till Abu-l-Hasans hus och förfråga dig, huruvida han ännu är hemma eller begifvit sig bort på någon resa! Om man svarar dig, att han rest bort, så skall du fråga, hvart han begifvit sig. — Tjenaren gick, men kom efter en kort stunds frånvaro tillbaka till sin husbonde och sade:

när jag frågade efter Abu-l-Hasan, svarade man mig, att han rest till Basrah; men vid porten såg jag en slafvinna, som stod och väntade; hon kände mig, men jag kände icke henne, och hon frågade mig: är du en tjenare hos Ali, Bekkârs son? Jag svarade: ja! Då sade hon: jag har ett bref till honom från den honom mest tillgifna bland hans vänner. Derefter följde hon med mig, och nu väntar hon vid porten. — Då sade Ali, Bekkârs son: för henne hit in! Tjenaren gick ut efter henne och förde henne in; den mannen, som satt hos Bekkârs son, betraktade slafvinnan och såg, att hon var en skön qvinna. Men slafvinnan gick fram till Ali, helsade honom och talade hviskande med honom; under deras samtal uttalade han eder och svor, att han icke hade nämt någonting om en sak, hvarom de talade, och derefter tog hon afsked samt gick sina färde.

Abu-l-Hasans ifrågavarande vän var juvelerare. — När slafvinnan gått, fann nu han tillfälle att tala och yttrade till Ali, Bekkârs son: det synes mig otvifvelaktigt, att khalifens harem har något kraf på dig, eller att du har någonting att skaffa dermed. — Hvem har sagt dig det? — frågade Ali, Bekkârs son. — Juveleraren svarade: min kunskap derom har jag genom denna slafvinna, ty hon är tjenarinna hos Shems en-Nahâr, och för någon tid sedan infann hon sig hos mig med ett papper, hvarpå stod skrifvet, att hon önskade ett halsband af juveler. Jag sände också till henne ett dyrbart juvelhalsband. Men när Ali, Bekkârs son, hörde dessa ord, blef han så upprörd, att juveleraren fruktade för hans lif; dock kom han sig åter före och sade: o min broder, jag besvär dig vid Allah att berätta mig, huru du känner henne! Juveleraren svarade: afstå ifrån ytterligare frågor! Men Ali, Bekkârs son, fortfor: jag vill icke upphöra med mina frågor, förrän du säger mig sanna förhållandet. Då svarade juveleraren: jag skall meddela dig allt, blott du lofvar att icke kasta några misstankar på mig eller att mina ord skola lägga något band på dig. Jag skall icke för dig dölja någon hemlighet, utan meddela dig hela sanningen, dock mot det vilkor, att du låter mig veta sanna förhållandet med dig och orsaken till din sjukdom. Ali berättade derföre allt det, som tilldragit sig med honom, och tillade: vid Allah, o min broder, att jag hemlighållit detta för alla andra utom dig, härledde sig endast från min farhoga, att någon skulle göra det beryktadt och draga undan trygghetens täckelse från dem, som behöfde vara betryggade. Då sade juveleraren:

jag önskade ett samtal endast med anledning af min stora tillgifvenhet för dig och mitt nit för ditt bästa samt mitt medlidande med ditt hjerta, då jag betänkte den bedröfvelse, hvarmed det blifvit hemsökt genom skiljsmessan från henne, som du älskar. Kanske skall jag bli dig en tröstare i min vän Abu-l-Hasans ställe och under hans frånvaro. Var du derföre tröst och lugn! — Men Ali, Bekkårs son, tackade honom för hans ord och uppläste följande:

Om jag sade, att jag var tålmodig efter hans aflägsnande, så skulle mina tårar och min öfverdrifna sorg bevisa, det jag ljugit.
Och huru skall jag kunna dölja de tårar, som flöda öfver mina kinder derför, att jag blifvit skiljd från min vän?

Han satt derefter tyst en stund, men yttrade sedan till juveleraren: vet du hvad slafvinnan sade mig i hemlighet? Han svarade: nej, vid Allah, o min herre! Ali, Bekkårs son, sade då: hon trodde, att jag hade rådt Abu-l-Hasan att resa till Basrah, och att jag derigenom önskade föranleda ett afbrott i brefvexlingen och meddelningarna. Jag svor henne, att sådant icke var händelsen; dock trodde hon mig icke, utan återvände till sin herrskarinna med dessa elaka tankar om mig; ty hon hade sjelf en viss böjelse för Abu-l-Hasan. Juveleraren svarade: o min broder, af slafvinnans uppförande kunde jag sluta till någonting sådant; men, om det är Guds vilja (Hans namn vare upphöjdt!), skall jag bistå dig till att uppnå din önskan. — Huru, — återtog Ali, Bekkårs son, — vill du bära dig till med henne, när hon en gång blifvit uppskrämd, likt ett vildt djur uti öknen? Juveleraren svarade: jag skall anstränga hela min förmåga, för att bistå dig, och all min skicklighet, för att bli bekant med henne, dock utan att utsätta någon menniska för fara eller gifva anledning till något obehag. Derpå bad han om tillstånd att få aflägsna sig; och Ali, Bekkårs son, sade till honom: o min broder, tänk på, att du bevarar hemligheten väl! Och han kastade på honom en bedjande blick samt grät.

Juveleraren tog afsked af honom och gick, men visste icke hvad han skulle företaga till befrämjande af Alis, Bekkårs sons, sak. Under det han fortsatte sin väg, försjunken i eftersinnande, varseblef han ett på gatan liggande bref, hvilket han tog upp. Han läste utanskriften, och si! denna lydde: från den ödmjukaste vän till det yppersta föremålet för hans tillgifvenhet. — Han öppnade nu brefvet och såg, att dess innehåll lydde som följer:

Budbäraren kom ifrån dig, för att gifva mig hopp om en förening; men jag trodde fastmer, att han origtigt förstått sitt uppdrag.
Derföre blef jag icke glad, utan min smärta blef förökad just derföre, att jag insåg, det min budbärare origtigt uppfattat saken.

Vidare. — Vet, o min herre, att jag är okunnig om orsaken till afbrottet i brefvexlingen mellan dig och mig; men om grymheten har sitt upphof ifrån dig, så skall jag vedergälla densamma med trohet; och om kärleken flytt ifrån dig, så skall jag bibehålla min kärlek under skiljsmessan, ty jag ämnar mot dig handla så som skalden säger:

Var stolt, jag skall fördraga det, — grym, jag skall vara tålig, — och öfvermodig, jag skall ödmjuka mig. Aflägsna dig, så skall jag nalkas, — tala, så skall jag höra, — och befall, så skall jag vara lydig!

Just som han läst detta, si! då nalkades slafvinnan, såg sig omkring åt alla sidor och varseblef brefvet uti hans hand; då sade hon till honom: o min herre, sannerligen har icke jag tappat detta papper! Han svarade henne icke, utan fortsatte sin gång, och slafvinnan följde honom efter, tilldess han nalkades till sitt hus; der gick han in, och slafvinnan följde honom. Hon sade: o min herre, gif mig tillbaka detta bref, ty jag har tappat det! Men han kastade en blick på henne och sade: flicka, frukta icke och var icke rädd, utan berätta mig allting sanningsenligt! Jag är en man, som förstår att bevara hemligheter, och jag besvärjer dig högtidligen, att du för mig icke måtte dölja någonting af din herrskarinnas sak. Måhända skall Gud bistå mig att uppfylla hennes önskningar och genom mig göra det lätt, som nu synes svårt. När slafvinnan hörde dessa ord, svarade hon: o min herre, den hemlighet är icke förlorad, som anförtros åt ditt förvar, och den sak skall icke gå olyckligt, som du vill försöka att genomdrifva. Vet, att mitt hjerta har böjt sig till dig: jag skall sanningsenligt meddela dig alltsammans; men lemna då brefvet till mig! Derpå berättade hon honom alltsammans och tillade: Gud är vittne af sanningen i det, som jag säger. Han svarade: du har talat sanning; ty jag känner redan det hufvudsakliga i alltsammans. Derpå började han berätta för henne, huru det förhöll sig med Ali, Bekkårs son, och huru han, juveleraren, blifvit bekant med dennes tänkesätt; han meddelade henne allt, från det första till det sista. Men när hon detta hört, blef hon glad, och de kommo öfverens, att hon skulle taga brefvet och lemna det till

192. Natten.

Schems Unnahar hos juveleraren.

Ali, Bekkårs son, samt att hon skulle komma tillbaka och meddela honom allt, som skulle kunna tilldraga sig. Han gaf henne brefvet; hon tog det, förseglade det, såsom det förut varit, och sade: min herrskarinna Shems en-Nahår gaf det förségladt åt mig; men när han läst det och gifvit mig svaret, skall jag med detsamma infinna mig hos dig.

Slafvinnan tog afsked och begaf sig till Ali, Bekkårs son, hvilken hon fann väntande på hennes ankomst. Hon lemnade honom brefvet, han läste det, skref ett svar derpå och gaf det åt henne. Hon mottog skrifvelsen, men återvände enligt aftal dermed till juveleraren, som bröt inseglet, läste det och fann dess innehåll vara följande:

Den budbärare, genom hvilken vår hemliga brefvexling blifvit underhållen, har i sanning begått ett fel till följd af missbelåtenhet.
Välj derföre en trofast budbärare från dig, som älskar sanningen, men icke älskar lögnen!

Vidare. — Sannerligen, grymheten har icke haft sitt upphof ifrån mig, och jag har icke öfvergifvit troheten, icke heller brutit öfverenskommelsen eller glömt kärleken. Min sorg har icke upphört, icke heller har jag efter skiljsmessan funnit annat än ödslighet. Jag egde ingen kunskap om det, som du omnämt, och jag älskar ingenting annat än det, som du älskar. Vid Honom, som känner allt hemligt och fördoldt, förklarar jag mig ingenting annat önska, än en förening med den, som jag älskar; min hela sträfvan går ut på att dölja den trånad, som jag erfar, ehuru sjukdom hemsökt mig just till följe deraf. Detta är den sanna teckningen af mitt tillstånd, och frid vare dig!

När juveleraren läst detta bref och förstått dess innehåll, grät han bitterligen. Slafvinnan sade till honom: gack icke härifrån, förrän jag återkommer till dig! Han har framställt en anklagelse mot mig; men han är ursakad, och jag ämnar söka åstadkomma ett möte mellan dig och min herrskarinna Shems en-Nahar, huru mycken förslagenhet det än kan erfordras för att ställa någonting sådant i verket. Jag lemnade henne i djupaste bedröfvelse och väntande på min återkomst med svaret. — Derpå begaf sig slaf-flickan till sin herrskarinna, och juveleraren tillbragte natten med bekymradt hjerta. Men när morgonen kom, förrättade han de för denna tid af dagen föreskrifna bönerna och satte sig ned, afvaktande hennes ankomst. Och si! hon nalkades; med glädje trädde hon in till honom, och han sade till henne: hvad har du att säga, flicka? Hon sva-

rade: jag begaf mig från dig till min herrskarinna och lemnade henne brefvet ifrån Ali, Bekkårs son. När hon läst det och förstått dess innehåll, syntes hon villrådig; men jag sade till henne: o min herrskarinna, befall icke något upphörande af förbindelsen mellan er för det Abu-l-Hasan är borta, ty jag har funnit någon, som vill träda i hans ställe, och som är bättre än han, af högre anseende samt väl i stånd att bevara hemligheter. Sedan berättade jag allt det, som tilldragit sig mellan dig och Abu-l-Hasan, samt huru du vunnit både hans och Alis, Bekkårs sons, förtroende, likasom huruledes jag tappade brefvet och du hittade det. Dernäst meddelade jag henne äfven kunskap om öfverenskommelsen mellan dig och mig. — Och juveleraren satt mägta förvånad. — Men hon fortfor att tala till honom: hon önskar att få höra dina egna ord, på det hon genom dem måtte bli bestyrkt i sin tro på öfverenskommelsen mellan dig och honom; gör dig derföre redo att genast följa med mig till henne! — Men när juveleraren hört dessa slafvinnans ord, betänkte han, att ett besök hos Shems en-Nahår vore en vigtig och farlig sak, som icke borde företagas eller försökas utan öfverläggning, och han svarade derföre: o min syster, jag är en bland sönerna af det lägre folket och icke en sådan som Abu-l-Hasan, ty han var en man af hög ätt och stort anseende samt van att besöka khalifens palats, emedan dess invånare handlade af hans varor; jag återigen stod ödmjuk och darrande, när Abu-l-Hasan talade vid mig. Om derföre din herrskarinna önskar ett samtal med mig, så blir det nödvändigt, att detta eger rum på något annat ställe än i khalifens palats och långt ifrån den boning, som innehafves af de Rättroendes Beherrskare, ty mitt hjerta vill icke bifalla till det, som du föreslår. — På detta sätt vägrade han till att följa med henne. Hon lofvade honom, att hon skulle gå i borgen för hans trygghet, och sade till honom: du behöfver icke frukta eller rädas. Men under det de sålunda samtalade, si! då skakade hans ben och hans händer darrade, och derföre sade slafvinnan till honom: om det blir besvärligt för dig att begifva dig till khalifens palats, och om du icke kan åtfölja mig dit, så skall jag öfvertala henne att komma till dig; aflägsna dig derföre icke härifrån, förrän jag kommer tillbaka till dig i hennes sällskap! Hon gick, men kom snart tillbaka och sade till juveleraren: se till, att ingen slafvinna eller någon manlig tjenare är hos dig! Han svarade: i mitt hus finnes ingen annan än en till hög ålder kommen svart slafvinna, som uppassar mig. Då stod

slafvinnan upp och stängde till dörrarna mellan juvelerarens slafvinna och honom sjelf samt skickade hans unga män bort ifrån huset.

Derefter gick slafvinnan sin väg, men kom tillbaka med ett fruntimmer i följe med sig. Den sistnämda inträdde med henne uti juvelerarens boning och spridde en ljuf vällukt genom hela huset; men när juveleraren blef henne varse, stod han upp och förblef stående, lade en dyna tillrätta åt henne och satte sig framför henne. Hon satt en stund utan att tala, tilldess hon hunnit hvila sig; men då afslöjade hon sitt ansigte, och det tycktes juveleraren, som skulle solen hafva gått upp i hans hus. Hon sade nu till sin slafvinna: är detta den man, om hvilken du talade med mig? Slafvinnan svarade: ja! Och hon vände sig till juveleraren samt yttrade till honom: huru befinner du dig? Han svarade: i lyckliga omständigheter, — och uppsände en bön för henne. Då sade hon: du har förmått mig att komma till dig och göra dig bekant med min hemlighet. Hon gjorde honom frågor om hans hus och hans barn; men han meddelade henne svar på allt och sade till henne: jag har ett hus utom detta, i hvilket jag brukar sammanträffa med mina vänner och bröder, och deruti har jag ingenting annat än hvad jag redan berättat för din slafvinna. Derpå frågade hon honom, huruledes han fått kunskap om de hufvudsakliga omständigheterna vid den närvarande saken, och han meddelade allt, hvad hon begärde att få veta, ifrån det första till det sista. Då suckade hon af sorg öfver Abu-l-Hasans frånvaro och sade: vet, att menniskornas själar stämma öfverens i sina önskningar, och att den ena menniskan har behof af den andra; ingen gerning kan fullbordas utan ord, ingen önskan vinnas utan ansträngning; hvilan kommer icke, förrän man arbetat, och framgången ernås icke, om icke en ädelsinnad menniska vill bidraga dertill. Nu har jag gjort dig bekant med vår sak, och det står i din magt att skada eller beskydda oss. Ditt ädelmod behöfver inga ytterligare uppmaningar, ty du vet redan, att denna min slafvinna bevarar min hemlighet och af denna anledning står högt i min ynnest, hvarföre jag också utsett henne till att bedrifva mina angelägenheter. Derföre bör du anse henne såsom synnerligen förtjent om mig och meddela henne hvad du företager dig. Sjelf må du vara vid godt mod, ty du kan vara trygg för allt det, som du befarar för vår skull; för dig skall icke något ställe vara slutet, hvilket hon icke skall öppna för dig, och hon skall till dig öfverlemna mina meddelanden till Ali. Bek-

kårs son, ty du skall vara mellanpersonen i förhållandet mellan mig och honom.

Derpå uppstod Shems en-Nahår, ehuru hennes krafter knappast medgåfvo henne att göra det, och aflägsnade sig; men juveleraren gick framför henne, tilldess hon hunnit till palatsets port, hvarefter han återvände hem och satte sig der, förvånad öfver hennes skönhet, förvirrad och förlägen öfver hennes ord samt beundrande hennes höfviskhet och hennes angenäma later. Han satt fördjupad i tankar öfver allt det, hvarmed Gud hade utrustat henne, tilldess hans hjerta blef lugnare; men då begärde han mat och förtärde deraf, tilldess hans sinnen åter kommit i jemnvigt. Sedan ombytte han kläder, gick bort hemifrån och begaf sig till Ali, Bekkårs son, hvars tjenare kommo och mötte honom samt gingo framför honom in till sin husbonde, hvilken han fann liggande på bädden. Men när Ali såg juveleraren, sade han till honom: du har länge dröjt med att komma till mig, och min oro har blifvit förökad. Efter dessa ord afskedade han sina tjenare, befallde, att hans port skulle stängas, och sade till juveleraren: jag har icke tillslutit mina ögon sedan du lemnade mig, ty slafvinnan kom till mig i går och medförde ett förseglad bref från sin herrskarinna Shems en-Nahår. — Han berättade nu det, som tilldragit sig mellan henne och honom, och fortfor derefter: jag har kommit till korta med min sak, och mitt tålamod har öfvergifvit mig, ty Abu-l-Hasan var för mig en ovärderlig vän, emedan han kände slafflickan. När juveleraren hörde detta, log han, och Ali, Bekkårs son, sade till honom: hvarföre ler du åt mina ord, då jag lofvat mig allt godt af din ankomst och ansett dig som en beskyddare mot olyckan? Han började derefter gråta och uppläste följande qväde:

Mången ler åt mina tårar, då han ser mig; men, om han lidit detsamma som jag,
så skulle äfven han hafva fällt tårar!
Ingen har misskund med den bedröfvades lidanden, om icke den, som lider af
samma sorg, och hvars bedröfvelse blifvit förlängd.
Mina bekymmer, mina suckar, min sorg och min trängtan gälla en vän, som har
sin bostad i djupet af mitt hjerta.
Han har der tagit sitt hem och lemnar det aldrig; men sällan kan jag njuta af
umgänget med honom.
Jag har ingen förtrogen, på hvilken jag kan förtrösta i hans ställe, och ingen vän
har jag valt utom honom.

När juveleraren hörde dessa ord af honom och förstod de verser, som han uppläst, fällde han tårar likasom Ali och meddelade honom allt det, som händt honom med slaf-flickan, alltsedan hon skiljdes ifrån honom. Ali, Bekkârs son, lyssnade till hans tal, och för hvarje ord, som han hörde, fortfor hans hy att vexla om från blekhet till rodnad, och hans kropp blef ena gången starkare, andra gången svagare. Men när han slutat sin berättelse, då grät Bekkârs son och sade till honom: o min broder, min undergång är i alla händelser afgjord, och jag önskade, att mitt slut vore nära! Jag begär af din vänskap, att du måtte biträda mig i alla angelägenheter, tilldess Gud täckes föra allt till det slut, som Honom godt synes, och skall jag icke med ett enda ord sätta mig emot dig. — Juveleraren svarade: ingenting kan släcka den inom dig flammande lågan, annat än ett möte med den, i hvilken du är förälskad; men detta möte bör ske på något annat ställe än detta, ty här är det farligt; mötet bör ske uti ett mig tillhörigt hus, som ligger helt nära till min egen boning. I detta hus har slafvinnan varit med sin herrskarinna, och detta ställe har hon sjelf valt; jag önskar derföre, att ni måtten der träffa hvarandra, så kunnen ni den ena för den andra få klaga öfver det, som ni lidit. — Ali, Bekkârs son, svarade: gör hvad du önskar, och hvad du anser för lämpligt, det må ske!

Jag stadnade hos honom, — berättar juveleraren, — denna natt och samtalade med honom, tilldess morgonen kom, då jag förrättade morgonbönen, skiljdes ifrån honom och begaf mig till min boning. Der hade jag icke varit länge, förrän slafvinnan kom och helsade mig; jag besvarade hennes helsning och meddelade henne det, som blifvit öfverenskommet mellan mig och Ali, Bekkârs son, hvarefter hon sade: vet, att khalifen rest bort, så att vi äro ensamma, och det blir säkrare och bättre att träffas der. Jag svarade: hvad du säger är sanning; men der är icke så bra som uti mitt andra hus, hvilket är säkrare och bättre passande för oss. Då sade slafvinnan: det må bli så, som du anser lämpligt. Jag begifver mig nu till min herrskarinna för att meddela henne det, som du sagt, och underställa henne ditt förslag. Hon begaf sig genast till sin matmoder, meddelade henne förslaget, återvände till mig och sade: min herrskarinna gillar det, som du har sagt. Derpå framtog hon ur sin ficka en pung, som innehöll några guldstycken, och sade till mig: min herrskarinna helsar dig och säger till dig: tag detta och skaffa oss derför det,

som vi behöfva. — Men jag svor, att jag icke ville gifva ut någonting deraf. Då tog hon pungen tillbaka, återvände till sin matmoder och sade till henne: han har icke mottagit penningarna, utan gifvit mig dem tillbaka. — Sedan slafvinnan gått, begaf jag mig till mitt andra hus och ditflyttade sådant husgeråd och andra saker, som erfordrades för tillfället, samt tillredde det, som behöfdes af mat och dryck. När slafvinnan kom tillbaka och såg, huru jag ordnat allt, var hon belåten dermed och tillsade mig att föra dit Ali, Bekkårs son; men jag svarade: ingen annan än du skall föra honom dit.

Hon gick följaktligen och förde dit honom, dyrbart klädd och med strålande uppsyn; men när han kom, gick jag honom till mötes, helsade honom, anvisade honom plats på en för hans helsotillstånd passande dyna och ställde framför honom några ljuft doftande blommor i krukor af porslin och kristall. Vi samtalade med hvarandra vid pass en timma, hvarpå slafvinnan gick bort och var frånvarande, tilldess aftonbönen var förbi, då hon återkom, beledsagad af Shems en-Nahår, som hade med sig blott tvänne tjenarinnor. Så snart hon varseblifvit Ali, Bekkårs son, och han henne, föllo de båda afsvimmade till golfvet; efter en timmas förlopp hade de återkommit till sans, satte sig bredvid hvarandra och fördjupade sig i känslofulla samtal; derefter begagnade de mina parfymer och utgjöto sig i tacksägelser öfver det, som jag gjort för dem. Men jag frågade: skulle det behaga er att förtära någonting? och dertill svarade de ja. Jag framsatte då några rätter, och de spisade, tilldess de blifvit mätta, samt tvådde sina händer. Jag förde dem in i ett annat rum, dit jag lät inbära vinet; de drucko och blefvo glada, och Shems en-Nahår yttrade till mig: o min herre, fullända din godhet och skaffa oss en luta eller något annat tonverktyg, på det vår glädje måtte bli fullkommen! Jag svarade: vid mitt hufvud och mitt öga! Derpå stod jag upp och hemtade en luta, hvilken hon fattade och stämde, hvarefter hon lade den i sitt knä, derur framlockade de ljufvaste toner och sjöng som följer:

Jag har icke njutit sömn på så länge, att det skulle kunna tyckas, som älskade jag sömnlöshet; jag har blifvit så kraftlös, att det skulle kunna tyckas, som vore sjukdomen mitt naturliga tillstånd.

Mina tårar hafva runnit öfver mina kinder, brännande dem. O, att jag visste, om vi skola träffas efter vårt afsked från hvarandra!

Hon fortfor att sjunga på ett hänförande sätt, med vexlande tonfall och ljufliga ord, så att hennes åhörare summo i förtjusning öfver hennes beundransvärda konst. Och när vi suttit någon stund samt bägarne gjort sin rund mellan oss, sjöng hon med hänryckande röst ett nytt qväde, hvilket började som följer:

Den älskade gaf mig ett löfte att möta mig, och detta löfte höll han en natt,
hvilken i mitt tycke uppväger många.

Derpå lemnade jag dem, begaf mig till det hus, som jag sjelf bebodde, och tillbringade der natten ända till morgonen. När morgonen kom, förrättade jag mina böner och tänkte på att begifva mig till dem i mitt andra hus, då, bäst jag satt der, si! min granne kom in till mig helt förskrämd och sade: o min broder, det, som i natt händt dig i ditt andra hus, har gjort mig djupt bedröfvad. Då sade jag: hvad är då det, som händt der, o min broder? Underrätta mig om det, som tilldragit sig uti mitt hus! — Han svarade: samma röfvare, som i går voro hos våra grannar och begingo mord på en person samt plundrade hans egendom, hade sett, att du i går flyttade saker till ditt andra hus; derföre besökte de detta på natten, togo det, som du hade der, och mördade dina gäster. — Jag stod genast upp och begaf mig, åtföljd af min granne, till det andra huset, hvilket jag fann tomt, så att ingenting var qvar der; jag blef rådvill och sade: hvad sakerna beträffar, så sörjer jag icke öfver förlusten af dem, och ifall något var lånadt från mina vänner och blifvit stulet, så betyder det ingenting, ty de veta, att jag är ursakad derigenom, att min egen egendom försvunnit och mitt hus blifvit plundradt; men hvad beträffar Ali, Bekkårs son, och jungfrun, som tillhör de Rättroendes Beherrskare, så fruktar jag, att allt skall bli beryktadt, och skall det bli orsaken till förlusten af mitt lif. — Derpå vände sig juveleraren till sin granne och sade till honom: du är min broder och min granne samt skall hemlighålla det, hvilket jag önskar förhemligadt; huru råder du mig att handla i denna sak? Mannen svarade honom: hvad jag råder dig är att vara på din vakt, ty de, som brutit sig in i ditt hus och tagit din egendom, hafva mördat en högeligen utmärkt person ifrån khalifens palats och derjemte någon, som tillhör högsta polisämbetsmannens hus; vakten från palatset söker efter dem öfver allt och skall måhända taga reda på dem, så att din önskan skall bli uppfylld, utan att du behöfver det ringaste ut-

rätta. När juveleraren hört detta, återvände han till det hus, der han bodde, och sade vid sig sjelf: sannerligen är icke det, som vederfarits mig, just detsamma, som Abu-l-Hasan befarade, och för hvars skull han reste till Basrah; men nu har jag fallit uti just den snaran.

Att juvelerarens hus blifvit plundradt, blef snart beryktadt ibland folket, och han belägrades af besökande från alla håll och kanter; somliga gladde sig åt hans missöde, andra visade deltagande för hans ängslan, när han beklagade sig för dem och hvarken åt eller drack. Men under det han satt der och ångrade sitt deltagande i Alis kärleksäfventyr, si! då trädde en af hans tjenare in till honom och sade: der ute vid porten står någon, som frågar efter dig; men jag känner honom icke. Juveleraren gick ut och helsade den främmande, hvilken icke heller han kände; och mannen sade: jag har någonting att meddela dig. Han förde honom in i huset och frågade: hvad har du att säga mig? Mannen svarade: gack med mig till ditt andra hus! Juveleraren återtog: vet du, att jag har ett annat hus? Då svarade han: jag vet hela förhållandet med dig, och jag känner derjemte någonting, genom hvilket Gud skall förskingra din ängslan. — Då sade jag vid mig sjelf (fortfar juveleraren): jag skall följa honom dit han önskar. Jag begaf mig med honom till huset; men när mannen såg det, sade han: här finnes ingen dörrvaktare, och vi kunna icke sitta här; följ derföre med mig till ett annat ställe! Mannen fortfor att gå från det ena stället till det andra, och jag följde med honom, tilldess mörkret öfverraskade oss; men jag gjorde honom icke alls någon fråga. Han fortfor alltjemt att gå, och jag följde honom, tilldess vi kommo ut på öppna slätten, då han sade: följ mig! Han började nu gå fortare, och jag påskyndade likaledes mina steg, tilldess vi kommo ned till floden, der vi bägge gingo ombord på en båt, hvars roddare förde oss öfver till andra stranden. Der steg han i land och jag likaledes; han fattade mig i handen och förde mig in på en gata, der jag aldrig varit förr under hela min lifstid, och jag visste nu alldeles icke, hvar jag befann mig. Här stadnade han vid porten till ett hus, öppnade porten och steg in, förde mig in dit med sig och stängde porten med ett lås af jern. Han förde mig genom en gång, tilldess vi befunno oss midt ibland tio män, alla hvarandra så lika, som skulle de varit en och samma; och de voro bröder.

När vi kommit in, helsade min följeslagare dem; de besvarade hans helsning och tillsade mig att sitta ned. Jag satte mig, ty jag var uttröttad af det långvariga gåendet; men de skaffade mig något rosenvatten, hvilket de stänkte uti mitt ansigte, gåfvo mig vin att dricka och ställde mat framför mig. Då sade jag vid mig sjelf: vore det någonting skadligt uti maten, så skulle de icke äta tillika med mig. Men när vi efter måltiden tvått våra händer, återvände vi hvar för sig till sin plats, och de sade: känner du oss? Jag svarade: nej; icke heller har jag någonsin i min lifstid varit här i er bostad, eller vet jag hvem han är, som fört mig hit ibland er. De fortforo: meddela oss dina händelser, men far icke med svek och osanning! Då sade jag: veten, att mina händelser äro underbara, och det, som träffat mig, utomordentligt! Eller, — tillade jag, — ären j bekanta med något af det, som vederfarits mig? De svarade: ja. Vi äro desamma, som röfvade din egendom nästförlidna natt; vi bortförde likaledes din vän och sångerskan. Då sade jag: måtte Gud nedlåta sitt beskärms förhänge öfver er! Hvar befinna sig min vän och sångerskan? De gjorde med händerna ett tecken åt mig, pekade åt ena sidan och sade: här! Men, vid Allah, o min broder, — tillade de, — ingen af oss känner deras hemlighet, och sedan vi förde dem hit har ingen talat vid dem eller gjort dem några frågor, detta derföre att de förefallit oss så värdiga och vördnadsbjudande; en omständighet, som också föranledde, att vi ej hafva dödat dem. Låt oss derföre veta, hvilka de verkligen äro, så skall du vara trygg för både ditt eget lif och deras! — När jag hörde dessa ord, — berättar juveleraren, — var jag nära döden af fruktan och ångest, och jag sade till dem: veten, att, om ädelmodet är försvunnet från jorden, så finns det ännu qvar endast hos er, och om jag har någon hemlighet, hvilken jag fruktar för att uppenbara, så skolen ni allena bli förvarare deraf. På detta sätt började jag slå omkring mig med ord, men insåg, att beredvillighet till att meddela dem alltsammans skulle vara fördelaktigare än allt hemlighetskrämeri, hvarföre jag ock meddelade dem allt, som timat med mig, från början till slut. När de hört det, frågade de: är denna unga man Ali, Bekkârs son, och fruntimret Shems en-Nahâr? Och de ursakade sig för dem bägge och sade derefter till mig: af det, som vi togo uti ditt hus, är en del förskingradt, och detta är det, som finnes qvar. De återställde derpå till mig det mesta af sakerna och för-

bundo sig att föra det tillbaka till mitt hus samt lofvade, att de äfvenledes skulle ersätta mig för det öfriga; men derunder blefvo de söndrade i tvänne partier, af hvilka det ena var på min sida, det andra emot mig. Derefter begåfvo vi oss bort ifrån huset. Så förhöll det sig med mig.

Men Ali, Bekkårs son, och Shems en-Nahår voro döden nära af förskräckelse. Jag nalkades till dem, helsade och sade: hvad kan väl hafva vederfarits slafvinnan och de bägge tjenarinnorna, och hvar befinna de sig? De svarade: om dem veta vi ingenting. — Vi fortsatte vår väg, tilldess vi kommo till det ställe, der båten låg, och på denna förde de oss om bord; men det var samma båt, på hvilken vi farit öfver aftonen förut. Båtsfolket rodde oss öfver till andra stranden och landsatte oss der. Men knappt hade vi satt oss ned på stranden, förrän en skara ryttare kom och omringade oss på alla sidor; de män, som voro med oss, störtade då upp i hast likt örnar, båten vände om till dem, och de gingo ombord derpå samt rodde till andra stranden, medan jag, tillika med Ali, Bekkårs son, och Shems en-Nahår, stadnade qvar på flodstranden, ur stånd både att röra oss och att hålla oss stilla. Ryttarne sade till oss: hvarifrån ären ni? Vi voro villrådiga om svaret, och jag sade till dem; sannerligen vi känna till dem, som voro med oss, utan dem träffade vi här; men de sjelfva äro sångare, och de ville föra oss med sig till att sjunga för dem, ehuru vi sökte slippa undan dem med list och fagra ord. Blifven derföre nu j våra befriare, eftersom j varit vittnen till deras beteende! Ryttarne betraktade dock Ali, Bekkårs son, och Shems en-Nahår med större uppmärksamhet och sade till mig: du har icke talat sanning. Om du är en sanningsälskande man, så säg oss, hvilka ni ären och hvarifrån ni ären, samt uti hvilken del af staden ni hafven er bostad. Jag visste icke hvad jag skulle säga; men Shems en-Nahår stod upp, närmade sig till ryttarnes höfding och talade enskildt med honom, hvarefter han satt af sin häst, hjelpte henne upp derpå, fattade tygeln i sin hand och ledde djuret; på samma sätt gjorde han med Ali, Bekkårs son, och äfven med mig. Ryttarnes anförare begaf sig med oss till ett ställe på flodstranden och uppgaf der ett rop på sitt främmande språk; då infann sig genast hos honom ett antal män, och han förde oss om bord på en båt, under det hans följeslagare gingo på en annan, hvarefter de rodde med oss, som af förskräckelse ledo dödens qval, tilldess vi kommo till khalifens palats. Sedan Shems en-Nahår blifvit landsatt der, fortsatte de vägen till ett ställe,

hvarifrån en stig ledde till vår stadsdel; der landade vi och vandrade, åtföljda af en del utaf ryttarne, till Alis, Bekkårs sons, hus, der de med oss följande ryttarne togo afsked och vände om.

Vi åter begåfvo oss in uti huset och voro ur stånd att röra oss från stället eller urskilja morgon från afton, och i detta tillstånd förblefvo vi, tilldess morgonen kom. Mot slutet af dagen föll Ali, Bekkårs son, uti vanmagt, och män och qvinnor gräto öfver honom, der han låg utsträckt och utan rörelse. Några medlemmar af hans familj kommo till mig och sade: säg oss hvad som händt med vår son och meddela oss orsaken till det tillstånd, hvari han befinner sig! Jag svarade: j män, hören mina ord och behandlen mig icke illa, utan hafven tålamod, tilldess han kommit till sans igen, så skall han sjelf meddela er sina händelser. Jag bönföll och besvor dem att undvika allt sådant, som skulle kunna nedsätta mig i deras ögon, och medan vi talade på detta sätt, si! då rörde sig Ali, Bekkårs son, på sin bädd, och hans familj fröjdades, och de nyfikna begåfvo sig ifrån honom; men hans husfolk förbjöd mig att begifva mig derifrån. Man stänkte rosenvatten i hans ansigte, och när han kommit till sans igen och kunde andas, började de göra honom frågor om hans befinnande; han ämnade också meddela dem allt; men hans tunga förmådde icke röra sig med tillräcklig hast. Då gjorde han åt dem ett tecken, att de skulle låta mig få vända tillbaka till min boning.

De släppte mig följaktligen fri, och jag gick, sjelf knappast troende på att jag kommit undan, samt tog vägen till mitt hus, åtföljd af tvänne män, ända tilldess jag kommit in och befann mig ibland de mina. När de sågo mig uti detta tillstånd, slogo de sig för sina ansigten; men jag vinkade åt dem med handen, att de skulle vara tysta, och de tystnade. Derpå gingo de bägge männen sin väg; men jag kastade mig oroligt på min bädd under det återstående af natten och vaknade icke förrän midt på förmiddagen, då jag fann de mina samlade omkring mig och hörde dem säga: hvem har fört olycka öfver dig, och genom hvars elakhet har du kommit i obehag? Men jag sade till dem: bringen mig något vin! De kommo med vin, och jag drack, tilldess jag blifvit belåten, men sade derefter till dem: det, som skett, är skedt. Då aflägsnade de sig. Derpå ursakade jag mig för mina vänner och frågade dem om de saker, som kommit bort ifrån mitt hus, samt om någonting deraf kommit tillbaka igen. De svarade: en del deraf har kommit tillbaka; det kom nämligen

en man och kastade ned det inanför porten; men vi sågo honom icke närmare. Då lugnade jag mig och stadnade uti mitt hus tvänne dagar, ur stånd att resa mig från bädden. Snart återkommo mina krafter, och jag begaf mig uti badet; men mitt hjerta var oroligt för Bekkårs son och Shems en-Nahår, ty om dem hade jag under hela tiden ingenting hört och hade icke heller varit i stånd att begifva mig till Alis, Bekkårs sons, hus, lika litet som jag förmått att hålla mig stilla hemma, så mycket fruktade jag för min egen del. Inför Gud (hvars namn vare prisadt!) ångrade jag nu allt hvad jag gjort och lofvade honom för min räddning.

Efter någon tid ingaf mitt hjerta mig att begifva mig till det förut omnämnda stället, men att genast vända tillbaka derifrån; och just som jag var färdig att gå, varseblef jag en qvinna, hvilken jag uppmärksamt betraktade, då si! det var Shems en-Nahårs slafvinna. Så snart jag känt igen henne, började jag gå på och påskynda mina steg; men hon följde mig, och jag blef orolig deröfver. Hvarje gång jag såg mig om efter henne, greps jag af rädsla; men hon ropade alltjemt: stadna, så får jag säga dig någonting! Jag gaf likväl ingen akt på henne och stadnade icke, förrän jag kom till en moské på ett folktomt ställe; der sade hon till mig: gack in uti denna moské, på det jag måtte få säga dig ett ord, och frukta ingenting! Hon besvor mig derom, och jag gick in i moskéen, dit hon följde efter mig; der förrättade jag först min bön och nalkades sedan till henne med en djup suck samt frågade: hvad önskar du? Hon frågade mig, huru det förhöll sig med mig; och jag berättade henne allt, som tilldragit sig med mig och med Ali, Bekkårs son, samt frågade henne hvad hon hade att berätta. Vet, — svarade hon, — att, när jag såg, det männen brutit upp porten till ditt hus och kommit in deri, blef jag rädd och fruktade, att de skulle vara utsända af khalifen, att de genast skulle gripa mig och min matmoder, samt att vår sista stund vore kommen; derföre flydde jag öfver de platta taken; de bägge tjenarinnorna följde mig, och vi hoppade från ett högt ställe ned ibland en hop folk samt fortsatte vår flykt vidare, tilldess vi uti det bedröfligaste tillstånd kommo till khalifens palats. Vi höllo vårt äfventyr hemligt och förblefvo i det plågsammaste tillstånd, som skulle vi hafva legat på glödande kol, ända tills det blef mörkt den nästföljande natten. Då öppnade jag porten åt floden och kallade på den roddare, som fört oss bort natten förut, samt yttrade till honom: vi veta icke, hvad det blifvit af min matmoder; tag mig derföre

om bord på din båt, på det jag måtte söka henne på floden; hvem vet, om jag icke kan få några underrättelser om henne. Han lät mig gå om bord på båten och rodde mig utefter floden ända till midnattstid, då jag såg en båt nalkas till porten. Båten roddes af en man, och andra män sutto deri, men midt ibland dem låg en qvinna utsträckt; roddaren fortfor att ro, tilldess han uppnått stranden, och när qvinnan fördes i land, betraktade jag henne med uppmärksamhet, och si! det var Shems en-Nahår. Jag lät likaledes föra mig i land och begaf mig till stället, utom mig af glädje att få se henne, sedan jag förtviflat om att någonsin få göra det; men när jag hunnit fram, befallde hon mig att gifva tusen guldstycken åt den man, som fört henne i land; jag och de bägge slafvinnorna förde henne derpå till sängs, der hon under det återstående af natten oroligt kastade sig; men när det blef morgon förbjöd hon slafvinnorna och eunucherna att träda in till henne den dagen. Dagen derefter befann hon sig något bättre, ehuru hon för mina ögon såg ut, som skulle hon hafva stigit upp ur grafven; jag stänkte rosenvatten i hennes ansigte, bytte om kläder på henne, tvådde hennes händer och fötter samt talade med henne, tilldess jag förmått henne att smaka en bit mat; jag gaf henne äfven något vin att dricka, ehuru hon hade föga smak derför.

Sedan hon börjat repa sig, sade jag till henne: o min herrskarinna, lugna dig, ty du har utstått svårigheter tillräckligt och har varit din undergång nära. Hon svarade: goda flicka, döden skulle varit mig lättare än det, som vederfarits mig, ty det såg ut, som skulle mitt lif varit förfallet, och som skulle det för mig icke hafva funnits någon räddning. När röfrarne fört oss från juvelerarens hus, togo de nämligen oss i förhör och sade: hvem är du, och hurudan är din sysselsättning? — men jag svarade: jag är en sångerska. De trodde mig och gjorde sedan Ali, Bekkårs son, åtskilliga frågor, sägande: hvem är du, och hvilket är ditt stånd! — då han svarade: jag är en man af det lägre folket. Derefter tvungo de oss att följa med ända till deras boning, dit vi uti vår förskräckelse följde dem utan motstånd. När de hvilat sig hemma i sin egen boning, betraktade de mig med större uppmärksamhet, sågo de nipper, halsband och juveler, med hvilka jag var prydd, började misstro min uppgift och sade: sådana nipper eger ingen sångerska. De tillade: var sannfärdig mot oss och berätta oss verkliga förhållandet! — Men jag svarade dem icke, utan tänkte vid mig sjelf: nu skola de döda mig för att komma

åt mina prydnader och nipper, — och jag yttrade icke ett ord. Derefter vände de sig mot Ali, Bekkârs son, och sade till honom: hvarifrån är du? Att döma af ditt utseende tillhör du ingalunda det lägre folket. Men äfven han satt tyst. Vi talade icke ett enda ord, blott gräto. Men Gud bevekte röfrarnes hjertan, och de sade till oss: hvilken är egare af det hus, der ni voren? Vi svarade: dess egare heter så och så; han är juvelerare. Men en af dem återtog: jag känner honom väl; jag vet, att han bor i sitt andra hus, och jag skall åtaga mig att genast föra honom hit till er. De kommo derefter öfverens att förvara mig i ett särskildt rum och Ali, Bekkârs son, likaledes i ett särskildt rum, och sade till oss: hvilen er och frukten icke, att er hemlighet skall bli upptäckt, ty för oss ären ni säkra! Deras stallbroder begaf sig derpå till juveleraren och hemtade honom; han uppenbarade för dem, huru det förhöll sig med oss, och vi fördes in till honom; men derefter förskaffade en af männerna oss en båt, hvari de satte oss och förde oss öfver till motsatta stranden, der de läto oss gå i land men aflägsnade sig. Då kom en skara ryttare af nattvakten och sade: hvilka ären j? Jag talade med befälhafvaren för vakten och sade till honom: jag är Shems en-Nahâr och tillhör khalifens harem; jag hade muntrat mig med vin och begifvit mig ut för att besöka några mina bekanta bland vezirernas hustrur, då röfvare föllo öfver mig och grepo mig samt förde mig till detta ställe; men när de blefvo er varse, flydde de; och jag är i stånd att hederligt vedergälla dig. När höfdingen för ryttarne hörde mina ord, kände han igen mig, steg af sin häst och satte upp mig derpå, hvarefter hans folk förfor på samma sätt med Ali, Bekkârs son, och med juveleraren. Men uti mitt hjerta brinner det nu som en eldslåga för deras skull, synnerligast för juveleraren, Bekkârs sons vän. Begif dig derföre till honom, helsa honom och fråga, huruvida han vet någonting om Ali, Bekkârs son!

Jag tadlade henne (sade slafvinnan) för det, som hon gjort, bad henne vara försigtig och sade till henne: o min herrskarinna, frukta för dig sjelf! — men då skrek hon åt mig med vredgad röst och blef uppretad öfver hvad jag sagt. Derföre stod jag upp, lemnade henne och begaf mig hem till dig, men träffade dig icke, och jag var rädd för att begifva mig till Bekkârs son. Alltså stadnade jag stilla och såg mig om efter dig, på det jag måtte kunna hos dig förfråga mig om honom och få veta, huruledes han befinner sig. Nu begär jag af din godhet, att du

måtte af mig mottaga något penningar, ty du har sannolikt af dina vänner lånat åtskilligt, hvilket du förlorat, och det är nödvändigt, att du förskaffar dem ersättning för det, som kommit bort i ditt hus. — Jag svarade, — berättar juveleraren: — jag hör och lyder! Jag följde derefter med henne, tilldess vi kommo nära till mitt hus, då hon sade: stadna här, tilldess jag kommer tillbaka till dig! Hon gick och kom tillbaka, medhade penningar och gaf dem åt mig med de orden: o min herre, på hvilket ställe skola vi träffa dig? Jag svarade henne: jag skall genast begifva mig hem, skall trotsa olyckan för din skull och upptänka något medel, hvarigenom du kan få tillträde till honom; ty att få tillträde till honom är svårt uti närvarande ögonblick.

Hon tog derpå afsked af mig och gick, — men jag förde penningarna med mig hem, der jag räknade dem och fann summan bestiga sig till femtusen guldstycken; deraf lemnade jag något åt min familj, och åt hvarje egare till någonting, som jag haft i handom, lemnade jag någon ersättning. Derefter tog jag med mig mina unga män och begaf mig till det hus, der röfrarne brutit sig in, lät hemta timmermän och murare samt återställa allt i dess förra skick; jag lät min slafvinna flytta in i huset och glömde det, som vederfarits mig. Sedan begaf jag mig till Alis, Bekkårs sons, hus, och när jag anlände dit, kommo hans slafvar emot mig, och en af dem sade till mig: vår husbondes slafvar hafva sökt dig både natt och dag, och han har lofvat friheten åt den af dem, som kan föra dig till honom; derföre söka de dig öfver allt, men veta icke, hvarest du är. Min herre har till en del återfått sina krafter; men han har ofta återfall, och hvarje gång han blir bättre, frågar han efter dig och säger: ni måsten skaffa honom hit till mig på ett ögonblick, så skall han sedan få vända om och gå. — Jag begaf mig följaktligen med den unga mannen in till hans husbonde, hvilken jag fann ur stånd att tala; när jag kommit in, satte jag mig vid hans hufvudgärd, då han öppnade ögonen, började gråta och sade till mig: du är välkommen. Jag lyfte upp honom, så att han kunde sitta i bädden, och tryckte honom till mitt bröst; men han sade till mig: vet, o min broder, att, sedan jag lade mig ned, har jag icke suttit uppe förrän nu; och lofprisad vare Gud för det jag fått se dig! — Jag biträdde honom, — berättar juveleraren, — tilldess jag lyft upp honom på fötterna, lät honom gå några steg, bytte om hans kläder och gaf honom något vin att dricka. När jag hos honom såg tecken till åter-

vändande krafter, berättade jag honom det, som händt med slafvinnan, och ingen annan än han hörde det; men derefter sade jag till honom: tag mod till dig, ty jag vet hvad du lider! Han log, och jag fortfor: du skall icke erfara annat än sådant, som skall göra dig glädje och bota dig. Då befallde Ali, Bekkårs son, att en måltid skulle dukas fram, och det skedde; han gaf sedan en vink åt sina unga män, som aflägsnade sig, och sade derpå till mig: o min broder, har du sett hvad som vederfarits mig? Och han ursakade sig för mig och frågade, huru jag befunnit mig på den sednaste tiden. Då meddelade jag honom allt, som händt mig, från det första till det sista; och han förundrade sig samt yttrade till tjenarne: fören hit åt mig det och det! De buro in dyrbart husgeråd och saker af guld och silfver, vida mer än jag hade förlorat, och han skänkte mig alltsammans; men jag sände det hem till mig och stadnade hos honom under den närmast följande natten. När morgonen kom, sade han till mig: vet, att det på allting finnes ett slut, och slutet på kärleken är död eller förening. Jag är dock närmare till döden och skulle önska, att jag hade dött, innan detta vederfors mig, Om icke Gud haft förbarmande med oss, skulle vi varit förgångna, och jag vet icke, huru jag skall vinna befrielse ur denna min närvarande belägenhet. Om jag icke fruktade Gud, skulle jag sjelf påskynda min död. Och vet, o min broder, att jag är såsom fogeln i buren, och att mitt lif nalkas sitt slut till följe af mina olyckor; men Gud känner dess varaktighet och har bestämt, huru det skall ändas. — Hans tårar började rinna, och jag sade till honom: o min herre, vet, att jag ämnar begifva mig hem till mitt, ty slafvinnan kan möjligtvis komma till mig med underrättelser. Han svarade: jag ser ingenting orätt deri, att du gör så; men kom snart tillbaka och meddela mig hvad du får höra!

Jag tog afsked af honom och begaf mig hem; men knappt hade jag hunnit sätta mig ned, förrän jag fick se slafvinnan, som nalkades under tårar och snyftningar. Jag sade till henne: hvad är anledningen till dina tårar? — O min herre, — svarade hon, — vet, att med oss tilldragit sig en händelse, som försatt oss i fruktan! När jag kom hem ifrån dig i går, fann jag min matmoder vredgad på en af de tjenarinnor, som var med oss den olyckliga natten, och hon befallde, att tjenarinnan skulle piskas; men flickan fruktade för straffet och flydde undan, då en af dörrvaktarne motade henne, grep henne och ämnade återföra henne till hennes

herrskarinna. Men hon sade sig hafva någonting att meddela för honom; han talade vänligt vid henne och bad henne säga sig det, och hon upptäckte för honom allt hvad vi hade haft för oss. Khalifen blef snart underrättad derom, och han gaf genast befallning, att min herrskarinna Shems en-Nahâr och all hennes egendom skulle föras till hans eget palats, hvarjemte tjugo eunucher tillsattes att bevaka henne. Ännu har jag icke sett henne och kunnat underrätta henne om orsaken till flyttningen; men jag misstänker, att skälet är sådant, som jag berättat, och derföre fruktar jag det värsta äfven för min egen del; derföre är jag rådvill, o min herre, och vet icke, hvilka utvägar jag skall finna för både henne och mig, ty hon har ingen så trofast vårdarinna af sina hemligheter som jag. Begif dig derföre du, o min herre, — fortfor hon, — skyndsamligen till Ali, Bekkârs son, och meddela honom detta, på det han måtte göra sig beredd; men om saken blir beryktad, så skola vi upptänka något medel att komma undan. — Då, — berättar juveleraren, — blef jag fattad af den ytterligaste ängslan, och verlden blef svart för mina ögon, när jag hört slafvinnans ord. Hon sade, att hon måste gå, och jag frågade henne: hvad är ditt råd? Det är mitt råd, — svarade hon, — att du hastar till Ali, Bekkârs son, så framt han är din vän, och du önskar hans räddning. Dig må det tillhöra att genast meddela honom denna underrättelse, och på min lott skall det komma att söka inhemta ytterligare upplysningar. Derpå tog hon afsked af mig och gick.

När slafvinnan gått, stod jag upp och gick ut samt begaf mig till Ali, Bekkârs son. Honom fann jag närande förhoppningar om en förening med den älskade samt förespeglande sig uppfyllelsen af omöjligheter; när han såg, att jag så snart kommit tillbaka till honom, sade han: jag ser, att du vändt tillbaka till mig utan dröjsmål. Jag svarade: upphör att invagga dig i kärleksdrömmar och att lofva dig framgång; afstå ifrån alla sådana tankar, ty nu har en händelse inträffat, som möjligen kan medföra förlusten af ditt lif och din egendom. Men när han hörde dessa ord, förvandlades hans utseende, han blef upprörd och sade: o min broder, berätta mig det, som nu tilldragit sig! — O min herre, — svarade jag, — vet, att det och det tilldragit sig, och om du qvarstadnar i ditt hus, tilldess dagen är till ända, så är din undergång oundviklig. Ali, Bekkârs son, blef utom sig af skräck; hans själ snart sagdt öfvergaf hans kropp, och han utropade: sannerligen, Gudi tillhöra vi, och till Honom

skola vi återvända. Han tillade: hvad skall jag företaga, o min broder, och hvad är ditt råd? — Jag svarade: det är mitt råd, att du tager med dig af din egendom så mycket du kan samt af dina unga män dem, på hvilka du kan lita, och att du med mig begifver dig till ett annat hus, inan denna dag gått till ända. Han svarade: jag hör och lyder! Han stod upp förfärad, rådvill och ur stånd att hålla sig uppe på sina ben, ty stundom förmådde han taga ett steg, men föll strax derefter åter omkull. Han samkade ihop hvad han kunde, ursakade sig hos de sina, utdelade åt dem några befallningar, tog med sig lastade kameler och satt upp på sin häst. Jag hade gjort på samma sätt, och vi begåfvo oss hemligen på väg, men stadnade icke under hela det återstående af dagen och den närmast följande aftonen, förrän sent på natten, då vi aflastade kamelerna, bundo ihop deras fötter och lade oss att sofva. Vår trötthet var så stor, att vi försummade all uppmärksamhet på oss sjelfva; och si! röfvare omringade oss, togo allt hvad vi hade med oss samt dödade våra unga män, som sökte att försvara oss. De lemnade oss qvar der vi voro i det eländigaste tillstånd, sedan de tagit ifrån oss vår egendom. Vi stodo upp och vandrade ända till morgonen, då vi anlände till en stad, der vi gingo in och begåfvo oss halfnakna till stadens moské.

Vi sutto i en vrå af moskéen under det återstående af dagen och tillbragte der den nästföljande natten utan både mat och dryck. I gryningen förrättade vi morgonbönen och satte oss ned igen, och si! en man trädde in, helsade oss, förrättade sin bön, begaf sig derefter till oss och sade: o män, ären J främlingar? Vi svarade: ja! Röfvare hafva öfverfallit oss och plundrat oss, och vi sökte vår tillflykt i denna stad; men vi känna här ingen, hos hvilken vi kunna få bo. Då sade mannen till oss: viljen J ej stå upp och följa mig till mitt hus? Jag sade då till Ali, Bekkårs son: statt upp och låtom oss följa med honom och sålunda undvika tvänne obehagligheter, först den, att någon, som känner oss, kan komma till denna moské och känna igen oss, hvaraf vi kunna hafva mehn, och dernäst den, att vi som främlingar icke hafva någon bostad. Ali, Bekkårs son, svarade: gör hvad du finner vara bäst! Mannen sade nu till oss för andra gången: J fattiga män, efterkommen min begäran och följen med mig till mitt hus! Jag svarade: vi höra och lyda! Då tog mannen af sig en del af sina egna kläder och satte på oss samt talade vänligt till oss; och vi stodo upp samt gingo med honom till hans hus.

Vid han bultade på husporten utkom en ung eunuch, som öppnade, då mannen, husets egare, trädde in, och vi följde honom efter. Han befallde nu, att man skulle inbära en påse, som innehöll kläder och musslinstycken till turbaner; vi fingo hvar sin klädning, tillika med två stycken musslin, af hvilka vi gjorde turbaner, hvarefter vi satte oss ned. Och si! en slafvinna nalkades med ett bord, hvilket hon ställde framför oss, och vi åto något litet; men derefter togs bordet bort, och vi stadnade qvar hos honom, tills det blef natt.

Men Ali, Bekkårs son, suckade och sade till mig: o min broder, vet, att min död är oundviklig; men jag önskar gifva dig ett uppdrag, och detta är följande. När du ser mig vara död, skall du begifva dig till min moder och underrätta henne derom, på det hon måtte komma hit och mottaga sorgbesöken efter mig samt vara tillstädes, när mitt lik tvättas. Uppmana henne du att med tålamod bära förlusten af mig! Efter dessa ord föll han i vanmagt; när han kom till sans igen, hörde han ett fruntimmer sjunga på något afstånd derifrån och upprepa verser. Han lyssnade till henne och hörde hennes röst; det ena ögonblicket föll han i vanmagt, i det nästa repade han sig igen; men deremellan fällde han tårar af ångest och bedröfvelse öfver det, som vederfarits honom; och han hörde fruntimmersrösten i hänförande tonfall sjunga följande verser:

Skiljsmessan har snart trädt imellan oss efter förtroligt umgänge, vänskap och endrägt.
Lyckans vexlingar hafva skiljt oss åt. O, att jag visste, när vi skola träffas återigen!
Huru bittert är det icke att skiljas, sedan man varit förenad! Hvarföre skall smärtan hemsöka älskande?
Dödens pina är kort och har ett slut; men skiljsmessan från den älskade qväljer hjertat för evigt.

Och så snart Ali, Bekkårs son, hade hört hennes sång, uppgaf han en djup suck, och hans själ öfvergaf hans kropp.

När jag såg, att han var död, — berättar juveleraren, — lemnade jag honom i husvärdens vård och sade till denne: vet, att jag beger mig till Baghdad för att om dödsfallet underrätta hans moder och hans öfriga anhöriga, på det de måtte komma hit och bestyra om hans begrafning. Jag begaf mig till Baghdad, gick in i mitt hus, bytte om kläder och begaf mig till Alis, Bekkårs sons, hus. Så snart hans unga män blefvo

mig varse, kommo de till mig och gjorde mig frågor om honom; men jag bad dem begära tillstånd för mig att få samtala med hans moder, och hon gaf mig tillåtelse dertill. Jag trädde in, helsade henne och sade: sannerligen, när Gud besluter någonting, kan sådant icke afvärjas; ingen själ kan skiljas från kroppen utan tillåtelse af Gud och när den för lifvet bestämda tiden är gången till ända. Af dessa ord drog Alis, Bekkårs sons, moder den slutsatsen, att hennes son vore död; hon började bitterligen gråta och sade till mig: vid Allah besvär jag dig att säga mig, om min sons själ blifvit tagen hädan? Af sorg och bedröfvelse kunde jag icke meddela henne något svar; men när hon såg min ångest, var det nära, att tårarne hade qväft henne, och hon föll vanmägtig till golfvet. Så snart hon kommit till sans igen, sade hon: huru förhöll det sig med min son? Jag svarade: måtte Gud gifva dig riklig ersättning för förlusten af honom! — och meddelade henne derefter allt det, som vederfarits honom, ifrån begynnelsen till slutet. Hon frågade: gaf han dig något uppdrag? Jag svarade: ja, han gjorde det, meddelade henne det uppdrag, som han gifvit mig, och tillade: skynda att bestyra om hans jordafärd! Vid dessa mina ord svimmade hon återigen; men när hon kommit till krafter igen, beslöt hon att efterkomma mina uppmaningar.

Nu begaf jag mig tillbaka till mitt hus, under vägen fördjupad i tankar på hans ungdom och hans skönhet; men, under det jag sålunda vandrade framåt, si! då fattades min hand af en qvinna, och vid närmare uppmärksamhet på denna qvinna fann jag henne vara Shems en-Nahårs slaf-flicka. Nu syntes hon djupt nedslagen, och när vi känt igen hvarandra, gråto vi bägge, tilldess vi uppnått mitt hus, då jag sade till henne: vet du, hur det står till med Ali, Bekkårs son? Hon svarade: vid Allah, jag vet det icke. Då berättade jag henne, huru det förhöll sig med honom, och tillade sedan: huru befinner sig din herrskarinna? — Hon svarade: de Rättroendes Beherrskare ville icke lyssna till det, som talades henne till förfång, utan såg alla hennes handlingar i en gynnsam dager, så mycket älskade han henne. Och han sade till henne: o Shems en-Nahår, du står högt i min aktning, och jag skall hålla fast vid dig, till trots för dina fiender. Derefter befallde han, att hon skulle inflyttas i gyllene salar och praktfulla gemak, och hon kom derefter uti stor ynnest hos honom. Då hände sig, att han en dag satt och drack sin vanliga dryck, medan fruntimren i harem stodo framför honom; men han befallde

dem att sätta sig ned och lät Shems en-Nahår taga plats bredvid sig (hennes tålamod hade redan börjat öfvergifva henne, och hennes sjuklighet hade blifvit förökad). Han befallde en af slafvinnorna att sjunga, och hon tog lutan, knäppte på dess strängar och sjöng:

Mången har inbjudit mig till kärlek, och jag har gifvit efter, och mina tårar skrifva min kärlekssaga på mina kinder,
Likasom skulle dropparne från ögat vara bekanta med mina öden och uppenbara hvad jag dolt samt dölja hvad jag uppenbarat.
Hvarföre söker jag då hemlighet eller fördöljande af min kärlek, när våldsamheten af min lidelse för dig ger tillkänna hvad jag erfar?
Döden har blifvit mig ljuf, sedan jag förlorade dem, hvilka jag älskar; men Gud gifve, att jag visste hvad som skulle fröjda dem efter min hädangång!

När Shems en-Nahår hörde slaf-flickans sång, förmådde hon icke längre hålla sig uppe, der hon satt, utan föll vanmägtig till golfvet. Khalifen kastade ifrån sig bägaren, fattade uti henne och gaf till ett anskri; slafvinnorna upphofvo ett ljudeligt rop, och de Rättroendes Beherrskare vände på henne samt fann henne vara död. Han veklagade öfver hennes död och befallde, att man skulle sönderslå alla de tonverktyg, som funnos i rummet, samt att hennes lik skulle föras till ett aflägset rum, der han stadnade hos detsamma det öfriga af natten. Men när dagen grydde, lät han vidtaga förberedelser till likbegängelsen, befallde, att hon skulle tvättas, svepas och begrafvas samt sörjde henne högeligen, men gjorde inga frågor om hennes sjukdom eller hennes uppförande förut.

Derpå sade slafvinnan: jag besvär dig, att du låter mig veta, när Ali, Bekkårs son, skall bäras till grafven, och att du låter mig vara tillstädes vid hans likbegängelse. Jag svarade: hvad mig vidkommer, så kan du träffa mig på hvilket ställe du sjelf helst önskar; men hvem kan väl få tillträde till dig i det palats, der du vistas? Hon svarade: när Shems en-Nahår dog, frigjorde khalifen alla hennes slafvinnor på samma dag; men jag är en af dem, och vi äro stående vid hennes graf på det och det stället. Jag stod derföre upp och följde med henne till begrafningsplatsen, der jag besökte Shems en-Nahårs graf. Sedan väntade jag på ankomsten af Alis, Bekkårs sons, likbegängelse och förenade mig med folket i Baghdad, som gick densamma till mötes, för att deltaga deri. Bland qvinnorna varseblef jag slaf-flickan, som sörjde djupast af dem alla; och aldrig hade jag i Baghdad sett en likbegängelse, större än denna.

Vi följdes åt i en talrik skara till hans graf, der vi nedsatte honom; men sedan dess har jag flitigt aflagt besök vid så väl hans graf som vid Shems en-Nahars.

ETTHUNDRADESJUTIONDE TILL TVÅHUNDRADEFYRATIONDE-NIONDE NATTEN.

Berättelsen om Prins Kamar ez-Zemân och Prinsessan Budur.

I fordna dagar lefde en konung, vid namn Shah Zemân, som hade krigare i mängd och tjenare och hofmän. Han bodde på öarna Khâlidân, som gränsa intill Persernas land, och han hade till gemåler tagit fyra konungadöttrar, utom hvilka han bland sina slafvinnor hade sextio frillor. Han var dock framskriden i ålder, och hans krafter hade börjat aftaga, och han hade icke blifvit välsignad med någon son. Men deröfver grubblade han i sitt hjerta, sörjde och var orolig samt beklagade sig för en af sina vezirer, sägande: jag fruktar, att, när jag dör, mitt konungarike skall gå förloradt, ty jag saknar en son, hvilken kan efterträda mig. Men veziren svarade: hvem vet, om icke Gud ännu kan låta det oväntade ske; sätt derföre din förtröstan till Gud, o konung, och förrätta tvagningen samt gör din bön! Det är derjemte mitt råd, att du anställer ett gästabud och dertill inbjuder de fattiga och behöfvande samt låter dem mätta sig och bedja till Gud (hvars namn vare upphöjdt!) på det Han måtte välsigna dig med en son; hvem vet, om det icke bland dem kan finnas ett rent hjerta, hvars bön är rättfärdig och skall bli hörd! Derefter skall du sannolikt vinna hvad du önskar. — Konungen efterkom hans råd; hans gemål blef hafvande, och när hennes månader voro tilländagångna gaf hon lifvet åt ett gossebarn, skönt som den af moln icke omtöcknade fullmånen under en mörk natt; derföre kallades barnet Kamar ez-Zemân (Tidens Måne). Fadern blef utom sig af glädje öfver hans födelse, hvilken under sju dagars tid firades i hufvudstaden, der alla hus voro nymålade och prydda; trummor hvirflade, och budbärare sändes omkring med den glada

224. Natten.

Prinsen Kamressaman.

underrättelsen; gossen lemnades åt ammor och sköterskor och uppfostrades med ömhet samt i furstlig prakt, tilldess han uppnått femton års ålder.

Hans skönhet och behag voro utomordentliga, likasom hans vext och hans hållning, och hans fader älskade honom så, att han icke kunde vara ifrån honom hvarken natt eller dag. Men konung Shah Zemân klagade för en af sina vezirer öfver den öfverdrifna kärlek, som han hyste för sin son, och sade: o vezir, jag fruktar för min son Kamar ez-Zemân faror af lyckans omskiften, och jag önskar, att han måtte träda i äktenskap under min lifstid. Veziren svarade: vet, o konung, att äktenskap är berömvärdt, och ingenting ondt är det deri, att du gifter bort din son. Då sade konung Shah Zemân: kalla hit min son Kamar ez-Zemân till mig! Och han kom, men sänkte inför fadern ödmjukt sitt hufvud till golfvet. Hans fader sade till honom: o Kamar ez-Zemân, vet, att jag önskar förmäla dig, för att hafva min glädje af dig under min lifstid. Men han svarade: vet, o min fader, att jag icke känner någon önskan att träda i äktenskap och att mitt hjerta icke har böjt sig till någon qvinna; jag har nämligen uti böcker funnit berättelser om deras illslughet, och underverk hafva blifvit uträttade genom deras list. Skalden har sagt:

Frågar du mina tankar om qvinnorna, så skall jag säga dig, att jag är en läkare och bekant med deras natur.
När en mans hufvud grånat, eller hans förmögenhet blifvit minskad, så har han ingen del i deras kärlek.

Och en annan säger:

Stå qvinnan emot! Dermed lyder du på bästa sättet Gud, ty framgång skall icke följa den yngling, som går i hennes ledband.
Hon skall hindra honom från att uppnå fullkomlighet i sina stycken, om han än i tusende år egnade sig åt vetenskaperna.

Efter det han uppläst dessa verser, tillade han: o min fader, att träda i äktenskap är någonting, som jag icke vill underkasta mig, om jag än skulle bli tvungen till att tömma förderfvets kalk. Men när konung Shah Zemân hörde dessa ord, af sin son, blef dagsljuset mörker för hans ansigte, och han sörjde utomordentligt öfver den brist på lydnad, som hans son Kamar ez-Zemân gaf tillkänna; men af kärlek till honom upprepade han icke hvad han sagt och retade honom icke till vrede, utan ådagalade

tvärt deremot välvilja och godhet emot honom samt behandlade honom med all den ömhet, som förmår att vinna hjertan.

Under tiden tillvexte Kamar ez-Zemân för hvarje dag i skönhet och behag, i höfviskhet och goda seder. Konung Shah Zemân hade tålamod med honom under ett helt år, under hvilken tid han blef fulländad i vältalighet och angenämt skick; menniskoslägtet förtjustes öfver hans skönhet och hvarje flägtande vind var mättad med hans älskvärdhets pris; han blef en frestelse för alla qvinnor och såsom ett paradis för de efter honom trånande; ljuf var hans röst, och för hans anletes skönhet måste fullmånen vika; hans vext var otadlig, hans hållning ädel, hans later behagliga och vinnande hjertan; han liknade en gren af Österlandets pilträd eller ett Indiskt rör, hans kind var fin som anemonens blad, och hela hans företeelse sådan, som skalden sade:

Han syntes, och alla sade: välsignad vare Allah! Prisad vare Han, som skapade och fullkomnade honom!
Han är en konung öfver alla de höfviska, ty alla de äro hans undersåter.
Hans läppar äro fuktade likasom med smält honing; hans tänder likna perlor, sammanfogade med hvarandra.
Alla behag äro förenade uti honom ensam, och allt menniskoslägtet häpnar öfver hans älskvärdhet.
Skönheten har skrifvit på hans kind: jag bekänner, att ingen är skön annat än han.

Efter återigen ett års förlopp kallade hans fader honom till sig och sade till honom: o min son, vill du icke lyssna till mina ord? Då sjönk Kamar ez-Zemân af vördnad och blygsel ned till golfvet inför sin fader och sade till honom: o min fader, huru skulle jag kunna vägra att lyssna till dina ord, då Gud befallt mig att lyda dig och att afhålla mig från all motsägelse mot dig? Konung Shah Zemân fortfor: vet, min son, att jag önskar förmäla dig och hafva glädje af dig under min lifstid samt göra dig till sultan öfver mina länder före min död! Men när Kamar ez-Zemân hörde dessa sin faders ord, lutade han sitt hufvud ned för en stund, upplyfte det derpå och svarade: o min fader, detta är någonting, som jag aldrig skall underkasta mig, om jag än skulle bli tvungen att tömma förderfvets kalk. Jag vet, att Gud ålagt mig förbindelsen att lyda dig; men vid det, som du är skyldig Honom, besvär jag dig att icke tvinga mig till äktenskap! Tro icke heller, att jag ämnar gifta mig någonsin i min lefnad, ty jag har genomläst böcker, författade af både äldre och

nyare slägter, och jag känner de olyckor och faror, som i alla tider uppkommit genom qvinnorna och deras ändlösa list, samt är icke okunnig om allt det onda, som utgått ifrån dem. Huru sannt säger icke skalden:

Den, som råkat i skamlösa qvinnors snaror, skall aldrig se befrielsens dag,
Om han ock byggde tusende slott, belagda med plåtar af bly,
Ty sådana gagna till ingenting, fästena göra ej någon nytta.
I sanning, qvinnorna äro förrädiska för alla, både nära och fjerran.
Qvinnorna med sina af henna färgade fingrar, sitt uti flätor upplagda hår,
Sina med kohl målade ögonbryn, — de blanda åt oss sorgens dryck.

När konung Shah Zemân hörde dessa ord af sin son Kamar ez-Zemân och förstod de verser, som han uppläste, gaf han honom icke någon tillrättavisning, så stor var hans hängifvenhet för sonen, utan behandlade honom med ökad ynnest och välvilja.

De församlade åtskiljdes genast; men sedan de aflägsnat sig, kallade konung Shah Zemân sin vezir och talade enskildt till honom: o vezir, säg mig hvad jag skall företaga med min son Kamar ez-Zemân! Jag rådfrågade dig om förslaget att förmäla honom, inan jag skulle upphöja honom till sultan, och du rådde mig dertill samt till att för honom föreslå en förmälning; derföre gjorde jag honom detta förslag; men han var mig olydig; — säg mig nu hvad du vid sådant förhållande anser vara det bästa! Veziren svarade: det, hvartill jag råder dig, o konung, är att du måtte hafva tålamod med honom ännu ett år; men, när du sedan önskar tala med honom om hans förmälning, så gör det icke enskildt, utan tilltala honom på en dag, då du håller dom, då alla emirerna och vezirerna äro tillstädes samt alla dina krigare stå inför dig. Då alla dessa äro församlade, sänd då efter din son Kamar ez-Zemân och kalla honom inför dig; när han kommit, skall du tala till honom om förmälningsförslaget i alla emirernas och vezirernas, alla hofmännens och krigshöfdingarnes närvaro samt inför alla dina krigare och soldnärer, ty för dem skall han blygas och icke vara i stånd att sätta sig emot dig, så att de höra derpå. — När konung Shah Zemân hörde dessa ord af sin vezir, blef han öfvermåttan glad, gillade vezirens råd och skänkte honom en präktig hedersklädning.

Konung Shah Zemân hade tålamod med sin son Kamar ez-Zemân ännu ett år; men för hvarje dag, som gick förbi, tillvexte den sistnämde

i skönhet och behag, i dygd och höfviska later, tilldess han i det närmaste uppnått tjugo års ålder. Gud klädde honom uti skönhetens bonad och krönte honom med fullkomlighetens krona; hans öga var mer förtrollande än den trollkunniga ängeln Harut, och hans spelande blick mer förledande än Et-Taghut*); hans kinder buro rosens färg, och hans ögonhår genomborrade skarpare än det hvassa, genomborrande svärdet; hans hvita panna liknade den skimrande månen, och hans hår var svart som den svartaste natt. — Konung Shah Zemân, som beslutit att efterkomma vezirens råd, väntade ytterligare ett år, till en högtidsdag, då alla emirerna och vezirerna, alla hofmännen och de förnämsta i riket, alla soldnärerna och de väldiga krigsmännen infunno sig i konungens hof. När de voro församlade, sände han bud efter sin son Kamar ez-Zemân, som infann sig, kysste golfvet inför honom trenne gånger och stod inför sin fader med händerna sammanknäppta bakpå sin rygg. Och hans fader sade till honom: vet, o min son, att jag vid detta tillfälle, då alla mina krigare stå inför mig, låtit kalla dig till denna församling i afsigt att meddela dig en befallning; och får du icke motsäga mig i det, som jag säger till dig. Denna befallning är den, att du skall förmäla dig; jag önskar nämligen förmäla dig med dottern af en bland konungarne för att få min fröjd af dig, innan jag dör. — När Kamar ez-Zemân hörde dessa ord af sin fader, lutade han för ett ögonblick sitt hufvud ned mot jorden; men ungdomens dårskap kom öfver honom, den omyndiga ålderns obetänksamhet gaf sig tillkänna, han lyfte upp sitt hufvud och utbrast: hvad mig sjelf beträffar, så skall jag aldrig förmäla mig, om jag än skulle tvingas till att tömma förderfvets kalk; men hvad dig åter vidkommer, så är du en man af många år, men föga förstånd. Har icke du före denna dag, tvänne gånger före detta tillfälle, frågat mig i denna samma sak, och har jag icke då vägrat mitt bifall till det, som du föreslagit? — Och Kamar ez-Zemân förde sina händer ifrån sin rygg och vecklade upp ärmarna öfver sina armar inför sin faders ögon, så obetänksam var han i sin öfverdrifna vrede.

Hans fader blef utom sig af blygsel för det sådant hade skett inför de förnämsta i hans rike och inför krigarne, som voro tillstädes vid festen; men hans konungsliga sinne tog snart ut sin rätt, han uppgaf i

*) En benämning på djefvulen.

vredesmod ett anskri, som förfärade sonen, kallade på mamluckerna och befallde dem att gripa Kamar ez-Zemân. De fattade uti honom, då konungen befallde, att hans händer skulle bakbindas, hvilket genast skedde; derefter leddes prinsen fram inför sin fader. Han sänkte sitt hufvud af fruktan och skräck; kallsvetten sipprade fram på hans ansigte och hans panna; hans blygsel och förvirring voro utomordentliga; men hans fader tilltalade honom i föraktfulla och skymfande ordalag, sägande till honom: ve dig, du lågborne, du i orenhet födde och ammade! Huru kunde du djerfvas att svara mig på detta sätt inför mina hofmän och krigare? Men hittills har ingen agat dig! Vet du icke, att detta, som du nu begått, i fall det blifvit begånget af någon bland det lägre folket, skulle hafva medfört gerningsmannens olycka för alltid? — Han befallde derpå mamluckerna att lossa sonens bakbundna händer och sätta honom uti fängsligt förvar uti ett af slottets torn. Farrascherna*) begåfvo sig genast till det i tornet befintliga rummet, hvars golf de sopade och skurade; i rummet insatte de en bädd åt Kamar ez-Zemân, bestående af en madrass och ett täcke af läder; derjemte förde de dit en kudde, en stor lykta och ett ljus, ty rummet var mörkt äfven på dagen. Derefter förde mamluckerna Kamar ez-Zemân till detta rum och ställde en eunuch att vakta dörren dertill. När de gått, lade sig Kamar ez-Zemân på sin bädd med brutet mod och sörjande hjerta. Han hade redan gjort sig sjelf bittra förebråelser och ångrat sitt uppförande mot sin fader, när ångern gagnade till intet; och nu utropade han: förbannelse öfver giftermål och flickor och illistiga qvinnor! O, att jag efterkommit min faders bud och förmält mig; om jag detta gjort, skulle det varit bättre för mig, än att vara i detta fängelse! — Så hände det sig med Kamar ez-Zemân.

Men hans fader förblef sittande på sin thron under det återstående af dagen, ända till solnedgången, då han begaf sig derifrån, åtföljd af veziren, till hvilken han sade: vet, o vezir, att genom det råd, som du gaf mig, du varit orsaken till allt det, som hándt mellan mig och min son; men hvad råder du mig nu att göra? — O konung, — svarade veziren, — låt din son stadna qvar i fängelset under en tid af femton dagar, men kalla honom sedan inför dig och befall honom att förmäla sig, ty han skall aldrig mer sätta sig emot din vilja. Konungen lyssnade till vezirens

*) Så kallas de betjenter, som hafva uppsigt öfver möbleringen i rummen, dynor, mattor o. s. v.; på resor uppsättas tälten af dem.

råd och sof denna natt med oroligt hjerta för sin sons skull; han älskade honom nämligen på det högsta, emedan han icke egde någon son utom honom. Konung Shah Zemân brukade aldrig somna någon natt, förrän han lagt sin arm under Kamar ez-Zemâns hufvud; först då somnade han. Denna natt tillbragte han sålunda i bedröfvelse för sonens skull och kastade sig från ena sidan till den andra, likasom skulle han hafva legat på helvetets brännande glöd; han var sorgsen och orolig, och sömnen sänkte sig icke öfver honom; tårar strömmade ur hans ögon, och han upprepade följande verser af skalden:

Min natt går långsamt, medan baktalarne sofva. Det är tillräckligt, att ditt hjerta är upprördt genom skiljsmessan.
Under det min natt förlängdes genom min ångest, utropade jag: o morgonens ljus, skall du icke vända åter!

När det blef mörkt, ställde eunuchen lyktan framför Kamar ez-Zemân samt påtände ljuset, hvilket han satte i en ljusstake, och derefter framsatte han åt honom något till föda. Han förtärde något deraf och satte sig sedan att gå till rätta med sig sjelf för sitt uppförande mot sin fader, konung Shah Zemân, och sade i sitt hjerta: vet du icke, att Adams son beror af sin tunga, och att menniskans tunga är det, som inleder henne i faror? På detta sätt fortfor han att harmas på sig sjelf och att tadla sitt uppförande, tilldess tårar strömmade ur hans ögon; hans ångerfulla hjerta värkte af ängslan, och han önskade allt det osagdt, som han yttrat emot sin fader. När han slutat sin måltid, begärde han vatten, för att två sina händer och rengjorde dem från det utaf rätterna, som blifvit fastsittande vid dem. Derefter förrättade han den tvagning, som skall föregå bönen, och upprepade bönerna vid solens nedgång och nattens inträde, hvarefter han satte sig ned på sin bädd och uppläste stycken ur Korân. Han uppläste kapitlen om "Kon", om "Emrâns Ätt", om "Ja-Seen", den "Barmhertige," "Välsignad vare Han, i hvars händer konungadömet är" samt det kapitel, hvarmed man förebygger inflytelsen af det onda ögat, men slutade med en bön och med de orden: jag söker hos Gud min tillflykt från Satan, den fördömde. Derefter lade han sig ned på sin bädd, på en madrass, öfverdragen med siden från Maadin och stoppad med strutsfjädrar; när han önskade sofva, aftog han sina ytterkläder och sof uti en skjorta af fint vaxadt tyg samt hade på hufvudet en blå duk; men sjelf liknade han månen i dennes fjortonde natt. Han drog öfver sig ett lakan

af siden och sof, med den brinnande lyktan stående vid sina fötter och det tända ljuset vid sin hufvudgärd. På detta sätt låg han i sömn, tilldess första tredjedelen af natten gått förbi, okunnig om den fördolda tilldragelse, som skulle träffa honom, och hvilken Gud, som känner allt det förborgade, hade beslutit skulle inträffa.

Tornet och rummet deri voro urgamla och hade stått obebodda i många år; men uti tornet fanns en Romersk brunn, bebodd af en qvinlig ande af Iblis', den förbannades, afkomma. Andens namn var Mejmuneh, dotter af Ed-Dimirjât, en bland andarnes beryktade konungar. När Kamar ez-Zemân sofvit, tilldess första tredjedelen af natten gått till ända, steg denna ande upp ur den Romerska brunnen i afsigt att sväfva upp emot himmelen för att hemligen lyssna till änglarnes samtal; men när hon kom upp mot öfra ändan af brunnen, såg hon, tvärt emot vanan, ett ljus lysa i tornet. Hon hade uppehållit sig på detta ställe under en lång följd af år och sade nu vid sig sjelf: aldrig har jag förrän nu sett något desso likt. Hon förundrade sig högeligen deröfver och kom till den slutsatsen, att någon sällsam tilldragelse måtte vara anledningen dertill. Derföre skred hon fram åt det håll, hvarifrån ljusskenet syntes, och fann, att det utgick från tornrummet; hon trädde följaktligen in i detta och såg eunuchen sofvande vid dess dörr. Men när hon kommit in i rummet, såg hon en bädd stående derstädes, och på bädden låg en manlig skepnad med ett brinnande ljus vid sin hufvudgärd och en likaledes brinnande lykta vid sina fötter; och Mejmuneh förvånades öfver de brinnande ljusen. Hon närmade sig långsamt till bädden, fällde ihop sina vingar, lutade sig öfver den sofvande, drog lakanet bort ifrån hans ansigte och betraktade honom. En hel timma stod hon försänkt i förundran öfver hans skönhet och hans behag samt fann, att skenet från hans anlete vida öfverträffade det ifrån ljusen; hans anlete blänkte nämligen af skönhetens glans, hans djupsvarta ögon syntes likna gazellens, hans kinder voro målade med helsans purpur, och hans smägtande ögonlock voro blott till hälften slutna, hans ögonbryn voro böjda i bågform, och från honom gick det en doft, likasom af den renaste muskus. Vid åsynen af honom började Mejmuneh, dottern af Ed-Dimirjât, lofprisa Guds fullkomlighet och utropade: välsignad vare Allah, den yppersta bland skapare! — ty Mejmuneh var en rättroende ande. Hon fortfor ännu en stund att beskåda Kamar ez-Zemâns ansigte, utropande: det finnes ingen Gud, utan Gud! och önskande, dock utan afund,

att vara honom lik uti skönhet och älskvärdhet. Hon sade i sitt hjerta: vid Allah, jag skall icke göra honom någonting ondt och icke tillåta, att någon annan gör det, utan ifrån allt ondt skall jag undanrycka honom. Detta härliga ansigte förtjenar ingenting annat än det, att allt folk beskådar det och lofprisar fullkomligheten hos dess skapare; men huru hafva hans anhöriga kunnat lemna honom ensam i denna gamla ruin! Om någon Mårid komme hit, så skulle hans död vara viss! — Derpå lutade sig Mejmuneh öfver honom och kysste honom mellan hans ögon, men släppte sedan lakanet ned öfver hans ansigte och höljde honom med detsamma.

Sedan detta var gjordt, bredde hon ut sina vingar och sväfvade uppåt mot himmeln. Hon höjde sig från tornrummet och fortsatte sin flygt uppåt genom molnen, tilldess hon kommit nära till den lägsta bland himlarna; men då hörde hon flägtandet af vingar, som rörde sig genom luften. Hon vände sig derföre åt den rigtning, hvarifrån ljudet kom, och när hon nalkades till den varelse, som förorsakade detsamma, fann hon denna vara en manlig ande, vid namn Dahnash, och genast rigtade hon sin flygt emot honom, snabb som en hök. När Dahnash blef henne varse och såg, att hon var Mejmuneh, dottern af andarnes konung, blef han betagen af fruktan, hans hjerta bultade häftigt, och han anropade hennes ynnest och sade: vid det största bland alla namn och vid den kraftigaste bland alla talismaner, som är ristad på Salomos signet, besvär jag dig, att du måtte behandla mig med godhet och icke tillfoga mig någonting ondt! När Mejmuneh hörde dessa ord af Dahnash, blef hennes hjerta beveklt af medömkan med honom, och hon sade till honom: du har besvurit mig med en kraftfull ed; men jag skall icke lemna dig fri, förrän du sagt mig, hvarifrån du nu kommer. — O herrskarinna, — svarade han, — vet, att jag kommer från yttersta gränserna af landet China och långt bort ifrån öarna, och jag skall göra dig bekant med ett under, som jag skådat i denna natt. Om du finner, att mina ord äro sanna, så tillåt mig att fortsätta min väg och skrif med din egen hand åt mig en skrift, hvari du förklarar, att jag är din frigifna slaf, så att ingen utaf andarnes skaror, hvarken af de högre, som flyga, eller af de lägre eller dem, som dyka, måtte lägga något hinder i vägen för mig. Mejmuneh sade till honom: hvad har du då sett i denna natt, Dahnash? Säg mig det, men berätta icke någonting annat än sanning och sök icke att genom en lögn komma

227. Natten.

Maimuna och Dahnesch.

undan mina händer; ty jag svär vid inskriften på stenen i Salomos, Davids sons, insegel (frid vare med dem bägge!), att om dina ord icke äro sanna, så skall jag rycka upp dina fjädrar med min hand och sönderslita din hud och krossa dina ben. — Anden Dahnash, sonen af Shemhurish, Flygaren, sade då till henne: om mina ord icke äro sanna, så gör med mig hvad du vill, o min herrskarinna! Och derefter berättade han som följer:

Jag kom denna natt från de inre öarna i landet China, hvilka lyda under konung El-Ghajur, herren öfver Öarna och Hafven och de Sju Palatserna; jag har der sett denna konungs dotter, den skönaste, som Gud skapat i denna verldsålder. Jag vet icke, huru jag skall beskrifva henne för dig, ty min tunga kan icke finna ord dertill; men jag skall för dig söka teckna några bland hennes drag så fullkomligt, som jag förmår det. Hennes hår är såsom bortresans och skiljsmessans nätter, men hennes ansigte såsom föreningens dagar. Sannt talade skalden i beskrifningen på henne:

Hon vecklade ut tre lockar af sitt hår en natt, och genast syntes fyra nätter på en gång;
Hon vände sitt ansigte upp mot månen på himmeln, och i samma ögonblick såg jag tvänne månar.

Hon har en näsa som spetsen af ett glittrande svärd och kinder, liknande de rödaste drufvor; hennes läppar äro röda som korall eller karneol och fuktade likasom med det sötaste vin; hennes tunga sättes i rörelse af det klaraste förstånd och är alltid redo till svar; hennes barm är en frestelse för den, som skådar densamma, — högtlofvad vare fullkomligheten hos Honom, som skapade och fulländade den! — Der bredvid sitta två fina och rundade armar, och, såsom skalden har sagt:

Hon har höfter, förenade med ett smärt lif, hvilka utöfva ett tyranniskt välde öfver både mig och henne:
De omtöckna mitt förstånd, när jag tänker på dem, och de trycka henne ned, när hon vill stiga upp.

Hennes öfriga behag förmår ingen beskrifning att förtälja; men allt det, som jag nu uppräknat, bäres af två de nättaste fötter, ett verk af den beskyddande och belönande Skaparen; men jag förvånades öfver huruledes de kunde uppbära det, som befanns uppöfver dem. Allt det öfriga

vill jag förbigå; ty det finnes icke något språk, hvarpå det kan beskrifvas; och jag vet ingen liknelse, som skulle kunna meddela en rigtig föreställning derom.

Fadern till denna jungfru (fortfor Dahnash) är en mägtig konung och en väldig ryttare; han besöker de kringliggande ländernas haf både natt och dag; han rädes icke för döden, han fruktar icke för att hans fiende skall undkomma, ty han är en enväldig herre och en förtryckande eröfrare; han är furste öfver talrika härar, länder och öar, städer och menniskoboningar. Hans namn är konung El-Ghajur, och han är herre öfver Öarna och Hafven och de Sju Palatserna. Denna sin dotter, hvilken jag beskrifvit för dig, älskade han med utomordentlig kärlek, så att han samlade alla de öfriga konungarnes skatter och för dem byggde henne sju palatser, hvartdera af särskild art. Det första palatset är af kristall, det andra af marmor, det tredje af jern ifrån China, det fjerde af onyx och andra dyrbara stenar, det femte af silfver, det sjette af guld och det sjunde af ädelstenar. Han fyllde de sju palatserna med det dyrbaraste husgeråd, med käril af guld och silfver samt allt annat, som konungar begagna; och han befallde sin dotter att bebo hvartdera palatset en viss tid af året och sedan flytta till ett annat af dem. Hennes namn är drottning Budur (Fullmånen). När hennes skönhet blifvit bekant, och hennes rykte spridt sig öfver alla de omgifvande länderna, sände alla konungar till hennes fader och begärde henne till äkta; han talade med henne om att hon borde förmäla sig, men hon försmådde det och sade till sin fader: o min fader, jag hyser alldeles icke någon önskan att träda i äktenskap, ty jag är en furstinna och en drottning, som herrskar öfver män, och jag vill icke, att någon man skall herrska öfver mig. Men ju mer motvilja mot äktenskapet hon lade i dagen, desto mer ifriga blefvo hennes friare att få ega henne. Alla konungar öfver de inre öarna uti China sände till hennes fader skänker och dyrbarheter tillika med bref, hvari de begärde hennes hand, och han upprepade deras anbud för henne mångfaldiga gånger; men hon satte sig emot hans önskningar och vredgades på honom och sade till honom: om du ännu en gång talar till mig om förmälning, så skall jag taga ett svärd och stödja dess fäste mot golfvet, men sätta dess udd mot mitt bröst och stöta det deri, tills dess spets skjuter ut genom ryggen, samt döda mig på detta sätt. När hennes fader hörde dessa ord af henne, blef ljuset mörker för hans ögon, och hans hjerta led

bittra qval för hennes skull, ty han fruktade, att hon skulle sjelf taga sitt lif. Han var villrådig med hänseende till både henne och de konungar, som af honom begärt henne till äkta, och sade till henne: om du beslutit att icke ingå äktenskap, så upphör då med att gå ut och in! Han förde henne derpå uti en särskild boning och insperrade henne der, anbefallde tio gamla qvinnor att bevaka henne och förbjöd henne att se de sju palatserna, med ett ord låtsade, som vore han högeligen vredgad på henne. Men till alla konungarne sände han bref, i hvilka han meddelade dem, att hon blifvit slagen med vansinne och insperrad för ett år.

Sedan anden Dahnash berättat detta för Mejmuneh, tillade han: hvarje natt begifver jag mig till henne, o min herrskarinna, och betraktar henne, njuter under en längre stund åsynen af hennes sköna anlete och kysser henne mellan ögonen, under det hon ligger i sin sömn. Min kärlek till henne är så stor, att jag icke tillfogar henne någonting ondt, ty hennes like uti älskvärdhet finnes icke, och en hvar, som ser henne, blir för hennes skull svartsjuk till och med på sig sjelf. Jag besvär dig, o min herrskarinna, att du måtte följa med mig och beundra hennes skönhet och älskvärdhet, hennes tadelfria vext och hållning; om du sedan finner för godt att aga mig eller göra mig till slaf, så gör det, ty det tillhör dig att befalla och dig att förbjuda. — Anden Dahnash lutade efter dessa ord sitt hufvud ned mot jorden och sänkte sina vingar. Men Mejmuneh skrattade åt hans ord, spottade i hans ansigte och sade: hvad värde har väl den jungfru, om hvilken du talar? Hon har icke större värde än en bit af ett föraktligt lerkärl. Hvad skulle du säga, om du finge se min älskade! Vid Allah, jag trodde, att du hade någon underbar tilldragelse, någon utomordentlig berättelse att förtälja, du fördömde. Jag har denna natt sett en man, sådan att, om du såge honom till och med blott i drömmen, skulle du bli förlamad af förvåning öfver honom. — Huru förhåller det sig med den unga mannen? frågade Dahnash. — Hon svarade: vet, o Dahnash, att denna unga man har erfarit detsamma, som det, hvilket tilldragit sig med din älskade, såsom du nyss omnämde. Hans fader har många gånger befällt honom att förmäla sig; men han har vägrat dertill; och sedan han på detta sätt satt sig upp emot sin fader, blef denne vredgad på honom och satte honom fången i det torn, der jag uppehåller mig, och när jag ämnade mig ut denna natt, blef jag honom varse. — O min herrskarinna, — svarade Dahnash, — visa mig denna

unga man, på det jag måtte se, huruvida han är skönare än min älskade, drottning Budur; ty jag kan icke föreställa mig, att det i denna tidsålder finnes någon, hvilken liknar min älskade. — Du ljuger, — inföll Mejmuneh, — du fördömde, du olycksaligaste bland alla onda andar, du föraktligaste bland djeflar! Jag är deremot öfvertygad derom, att det i dessa länder icke finnes någon jemnlike till min älskade. — Är du ifrån vettet, du, som kan vilja jemföra din älskade med min? — Jag besvär dig vid Allah, o min herrskarinna, — återtog nu Dahnash, — att du måtte följa med mig och se min älskade, så skall jag återvända med dig och betrakta din! — Det måste så bli, du fördömde, — svarade Mejmuneh, — ty du är en illistig ande; men icke vill jag följa med dig, och icke skall du heller gå med mig, om du icke vill underkasta dig ett vad. Om din älskade, hvilken enligt ditt påstående är den yppersta, befinnes vara skönare än min, hvilken jag anser som öfverlägsen, så skall vadet vara ditt, och jag skall hafva förlorat; om åter min älskade befinnes vara den skönaste, så har du förlorat vadet. Anden Dahnash svarade: o min herrskarinna, jag ger gerna mitt bifall till detta vilkor; följ blott med mig till öarna! Men Mejmuneh svarade: det är närmare till min älskade än till din; han befinner sig strax här nedanföre. Sänk dig derföre ned tillika med mig och kasta en blick på min älskade, så skall jag sedan begifva mig till din. Dahnash svarade: jag hör och lyder.

De sänkte sig följaktligen ned till tornrummet, der Mejmuneh lät Dahnash ställa sig vid sidan af sängen; men sjelf sträckte hon ut sin hand och lyfte lakanet från ansigtet på Kamar ez-Zemân, sonen af konung Shah Zemân; ynglingens anlete syntes nu skinande och glänsande, det skimrade och blänkte af skönhet. Mejmuneh betraktade honom, vände sig derefter mot Dahnash och sade: se hit, du fördömde, och var icke den dåraktigaste bland dårar, ty jag är en jungfru och har blifvit hänryckt i honom. Dahnash vände sina blickar till honom och betraktade honom en stund, men skakade derefter på sitt hufvud och sade till Mejmuneh: vid Allah, o min herrskarinna, du är ursäktad, ehuru det återstår att visa, det qvinnans begrepp om skönhet äro annorlunda än mannens. Dock är, vid Allah, denna din älskade bland alla män just den, som närmast liknar min älskade uti skönhet, behag, älskvärdhet och all fullkomlighet; bägge två äro de gjutna i skönhetens form. När Mejmuneh hörde dessa ord af Dahnash, blef dagen mörker för hennes ögon, och hon slog

till honom på hufvudet med sin vinge så våldsamt, att slaget nära nog medförde hans lefnads förutbestämda slut; derpå sade hon till honom: jag svär vid detta härliga anletes skönhet, att du, o fördömde, genast skall begifva dig bort och hemta din älskade hit till detta ställe, på det vi måtte kunna jemföra dem och betrakta dem bägge medan de ligga sofvande vid hvarandras sida, ty då skola vi tydligen kunna urskilja, hvilkendera af dem, som är den skönaste. Om du icke genast efterkommer min befallning, du fördömde, så skall jag bränna dig med min eld och mot dig slunga mina förödande gnistor, slita dig i stycken och sprida ut dem öfver öknarna samt göra dig till en varnagel för dem, som hafva sin bostad der, och för de nattliga vandrarne. — Då svarade Dahnash: o min herrskarinna, ditt bud skall bli efterkommet; men jag vet, att min älskade är mer skön och behaglig.

Anden Dahnash flög genast bort, och Mejmuneh följde med för att hålla ett uppmärksamt öga på honom. Sedan de varit frånvarande en timma, kommo de tillbaka och förde med sig jungfrun, klädd i ett linne af finaste Venetianska väfnad, med konstrikt guldbroderi, som bildade följande verser, invirkade i fållen på hvardera ärmen.

Tre ting hafva hindrat henne från att göra oss ett besök, ty hon fruktade spejaren och den nedriga afundsmannen;
Dessa tre ting äro: hennes pannas hvithet, klangen af hennes nipper och den doft af ambra, som kringflägtar henne.
Om hon ock gömmer sin panna i sin ärm och lägger bort sina nipper, hvem kan dock borttaga hennes vällukt?

Dahnash och Mejmuneh sväfvade ned, bärande jungfrun, lade henne bredvid den unga mannen och aftäckte bägges anleten. De voro hvarandra fullkomligt lika, som skulle de hafva varit tvillingar eller broder och syster; de kunde hafva frestat den heligaste. Dahnash och Mejmuneh stodo försänkta i deras beskådande, och den förra sade: sannerligen är icke min älskade den skönaste. — Nej, — svarade Mejmuneh, — min älskade är den skönaste. Ve dig, o Dahnash! är du blind? Ser du icke hans skönhet och behag, hans tadelfria skapnad och vext? Men lyssna till det, som jag säger om min älskade, och så framt du i sanning håller henne kär, i hvilken du påstår dig vara förälskad, så säg om henne detsamma, som jag skall säga om min älskade. — Derpå kysste hon Kamar ez-Zemân flera gånger och uppläste ett qväde till hans lof. När

Dahnash hörde detta, blef han ytterligt förtjust och intagen af beundran; men han sade: du har uppläst dessa ömma verser till din älskade med hjertat uppfyldt af honom; jag vill nu försöka att dikta några, så godt jag det förmår. Då närmade han sig till sin älskade Budur, kysste henne mellan ögonen, kastade en blick på Mejmuneh och på sin älskade samt diktade ett qväde; dock var hans tankegång oredig och obestämd. Men när han slutat, sade andinnan: du har gjort väl, o Dahnash; men hvilkendera bland dessa bägge är den skönaste? Han svarade: min älskade, Budur, är skönare än din. — Du ljuger, du fördömde, — svarade hon; — ty min älskade är skönare än din.

På detta sätt fortforo de att motsäga hvarandra, tilldess Mejmuneh gaf till ett anskri af vrede och syntes beredd att bära våldsam hand på Dahnash; men han förödmjukade sig inför henne, sänkte sin röst och talade: låt icke sanningen vara oangenäm för dig; låtom oss bägge anse våra påståenden som icke gjorda, ty bägge tala vi till förmån hvar och en för sin älskade. Låtom oss derföre icke längre förfäkta våra påståenden, utan söka någon, som kan med billighet döma oss imellan, och efter hvars dom vi skola rätta oss. Mejmuneh svarade: låt det vara så! Hon stampade derpå med foten i golfvet, och ur detsamma uppreste sig en ande, blind på ena ögat och med spetälsk hud; hans ögon sutto på längden i pannan; på hans hufvud funnos sju horn, och han hade fyra hårlockar, som släpade ända ned till golfvet; hans händer voro såsom på en kutrub, med klor, liknande klorna hos ett lejon, och hans fötter voro som elephantens, med hofvar liknande åsnans. Så snart denna ande kommit upp och blifvit varse Mejmuneh, kysste han golfvet inför henne, lade sina händer tillsammans bakpå ryggen och sade till henne: hvad begär du, o min herrskarinna, du dotter af konungen? Hon svarade: o Kashkash, jag begär, att du måtte bli domare mellan mig och den fördömde Dahnash. Hon gjorde honom derefter bekant med saken från det första till det sista, hvarefter anden Kashkash uppmärksamt betraktade först den unga mannens ansigte och sedan jungfruns, der de djupt sofvande lågo bredvid hvarandra, den ena med sitt hufvud hvilande på den andras arm, bägge lika sköna och älskvärda, bägge hvarandras jemnlikar i behag. Anden Kashkash beskådade deras skönhet och förvånades deröfver; sedan han länge hållit sina ögon fästa på dem, kastade han en blick på Mejmuneh och Dahnash, uppläste ett kärleksqväde och tillade derefter: vid

228. Natten.

Anden Kaschkasch.

Allah, ingendera af dem är mer eller mindre skön än den andra, utan de likna den ena den andra på det närmaste i skönhet och älskvärdhet, i vext och behag, och i dessa hänseenden kunna de icke sägas särskilja sig från hvarandra, för det de äro af olika kön. Jag vill derföre föreslå ett annat sätt att afgöra frågan, och detta är följande: vi skola väcka dem hvar för sig, utan den andras vetskap, och den af dem, hvilken då blir som mest upptänd af kärlek till den andra, den skall erkännas såsom den andra underlägsen i skönhet och behag. Ditt förslag är förträffligt, — sade Mejmuneh, — och jag gillar det. — Äfven jag gillar det, — inföll Dahnash.

Genast förvandlade sig Dahnash till en insekt och bet Kamar ez-Zemân på ett köttigt ställe af hans hals. Kamar ez-Zemân förde strax handen till halsen och gned sig på det ställe, der bettet tagit, ty det vållade honom en häftig smärta; men när han vände sig åt sidan, varseblef han, att han bredvid sig hade någonting, från hvilket det utgick en doft, angenämare än muskus, och som kändes ytterligt fint och mjukt. Kamar ez-Zemân undrade hvad det kunde vara och reste sig genast. Vid första blicken på den, som låg vid hans sida, varseblef han, att det var en jungfru, lik en dyrbar perla eller en bländande sol, smärt och smal som bokstafven Elif, fullkomligt vext, högbarmad och purpurkindad. Under det Kamar ez-Zemân sålunda betraktade prinsessan Budur, konung El-Ghajurs dotter, samt fäste sina blickar på hennes skönhet och älskvärdhet, der hon låg i sömn vid hans sida, såg han henne vara klädd i ett fint Venetianskt linne och på hufvudet försedd med en slöja af guldtyg, prydd med juveler, hvaremot kring halsen slingrade sig ett halsband af dyrbara ädelstenar, sådana knappt någon konung kunde anskaffa. Hans förstånd stadnade stilla vid denna syn, och han sade vid sig sjelf: hvad Gud vill, det måste ske, och hvad Han icke vill, det sker icke. Derefter vände han på henne och försökte att väcka henne; men hon vaknade icke, ty Dahnash hade försänkt henne i djup sömn. Kamar ez-Zemân fattade derpå hennes hand, skakade på henne och sade: o min älskade, vakn upp och se hvem jag är; jag är Kamar ez-Zemân. Men hon vaknade icke och rörde icke heller på sitt hufvud. En hel timme förblef han försänkt i tankar på henne och sade vid sig sjelf: om min aning är sann, så är denna jungfru den, med hvilken min fader önskar förmäla mig, och hvilkens hand jag under trenne års tid afslagit; men, prisad vare Gud, när

morgonen kommer skall jag säga till min fader: förmäl mig med henne! Jag skall icke låta middagen gå förbi, förrän jag eger henne och får fröjda mig åt hennes skönhet och behag. — Han lutade sig derpå öfver Budur för att kyssa henne, då andinnan Mejmuneh darrade och blef villrådig, men anden Dahnash hoppade af glädje. Men just som Kamar ez-Zemân beredde sig till att kyssa henne på hennes mun, fruktade han Gud, vände bort sitt ansigte och sade vid sig sjelf: jag skall hafva tålamod. Det är en möjlighet, att min fader, när han blef vred på mig och satte mig i fängelse här, lät föra till mig denna brud och befallde henne att sofva vid min sida för att pröfva mig genom henne; det är möjligt, att han befallt henne låtsa sig sofva vid mina försök att väcka henne, och att han sagt till henne: låt mig få veta allt det, som Kamar ez-Zemân säger till dig. Sannolikt står min fader gömd på något ställe och lyssnar på mig, ehuru jag icke ser honom; han är troligen vittne till allt hvad jag företager mig med jungfrun och skulle i morgon gifva mig förebråelser samt säga till mig: huru kan du påstå, att du afskyr äktenskapet, då du dock kysser jungfrun och omfamnar henne! Derföre vill jag draga mig ifrån henne, på det jag icke måtte utsätta mig för hån af min fader. Allt ifrån detta ögonblick skall jag icke vidröra jungfrun, icke heller kasta en blick på henne; dock skall jag ifrån henne taga någonting, som jag kan förvara till minne af henne, och som kan bli ett vårdtecken mellan henne och mig. — Efter dessa ord fattade Kamar ez-Zemân jungfruns hand och drog en ring från hennes lillfinger. Ringen var värd en ansenlig penningesumma, ty stenen deri var en dyrbar juvel, och rundt deromkring stodo följande verser ristade:

Tro icke, att jag förgätit dina löften, oaktadt den långa tiden för din frånvaro!
O min herre, var ädelmodig och mild emot mig! Måhända vågar jag kyssa din mun och dina kinder.
Vid Allah, jag skall aldrig öfvergifva dig, om du än skulle öfverskrida kärlekens gränser.

Denna ring, hvilken Kamar ez-Zemân tagit af Budurs lillfinger, stack han på sitt eget lillfinger, vände derpå ryggen åt henne och insomnade.

När andinnan Mejmuneh såg detta, blef hon glad och sade till Dahnash och Kashkash: hafven j sett min älskade, Kamar ez-Zemân, huruledes han afhållit sig ifrån jungfrun? Detta härleder sig från det fulländadt ädla i hans skaplynne. Märken, huru han beskådat jungfrun, hennes

skönhet och hennes behag, men huru han icke desto mindre icke omfamnat henne eller vidrört henne med sin hand, utan vändt ryggen till henne och insomnat. — De svarade: vi hafva varit vittnen till det ädla i hans uppförande.

Derefter förvandlade sig Mejmuneh till en insekt, kröp in under kläderna på Budur, Dahnash's älskade, och bet henne. Hon öppnade sina ögon och satte sig upp samt varseblef en ung man, som låg djupt sofvande bredvid henne; hans kläder voro som anemoner, hans ögon öfverträffade den skönaste huri's, och hans mun var som Salomos insegel. Så snart hon sett honom, blef hon fattad af kärlek, af hänryckning och trånad; hon sade vid sig sjelf: ve mig, hvad har händt! Denna unga man är en främling; jag känner honom icke, och hvarföre ligger han vid min sida på samma bädd? — Hon kastade derefter åter en blick på honom och betraktade hans behag, hans älskliga väsende, hans skönhet och älskvärdhet samt fortfor: vid Allah, han är en yngling, skön såsom månen, och mitt hjerta vill redan brista af kärlek till honom och af den våldsamma lidelse, som hans skönhet och älskvärdhet uppväckt hos mig. Men hur lycklig har jag icke blifvit genom honom! Vid Allah, om jag vetat, det denna sköna yngling var den, som begärde mig till äkta af min fader, så skulle jag icke hafva förkastat honom, utan mottagit hans hand och njutit af hans behag. — Drottning Budur betraktade nu med uppmärksamhet Kamar ez-Zemâns anlete och sade till honom: o min herre och mitt hjertas älskade, vak upp från din sömn! Och hon skakade på honom med sin hand. Men andinnan Mejmuneh hade försänkt honom i sömn och tryckte ned hans hufvud med sin vinge, så att han icke vaknade. Drottning Budur skakade honom åter med handen och sade: vid mitt lif besvär jag dig att efterkomma min önskan och vakna upp ur din sömn! Statt upp, o min herre, och luta dig emot kudden, men sof icke! — Men Kamar ez-Zemân svarade henne icke och tilltalade henne icke med ett enda ord, utan sof lika djupt som förut. Då sade drottning Budur: hvi är du så stolt öfver din skönhet och dina behag, ditt älskliga utseende och din vackra vext? Lika skön som du är, lika skön är också jag. Hvarföre beter du dig då på detta sätt? Har man uppmanat dig till att låta påskina förakt för mig, eller har min fader, den olycksaliga gamla mannen, förbjudit dig att tilltala mig i denna natt? — Nu öppnade Kamar ez-Zemân sina ögon, och hennes kärlek för honom stegrades yttermera. Gud

ingaf i hennes hjerta en djup lidelse för honom, och hon kastade på honom en blick, som aftvingade henne tusende suckar; hennes hjerta klappade högt, och hon sade till Kamar ez-Zemân: o min herre, tala till mig! O min älskade, samtala med mig! Du föremål för min kärlek, gif mig ett svar och säg mig ditt namn, ty du har tagit mitt förnuft till fånga! — Men under hela tiden förblef Kamar ez-Zemân försänkt i sömn och svarade icke ett ord. — Men drottning Budur suckade och sade: hvi är du så uppblåst af sjelfkärlek? Hon ruskade återigen på honom, vände på hans hand, varseblef sin egen ring derpå, gaf till ett utrop af förvåning och yttrade med kärleksfull röst: Ack! Ack! Vid Allah, du är min älskade, och du älskar mig; men du synes vilja låta påskina förakt för mig, ehuru du kommit till mig, under det jag sof; jag vet icke hvad du företagit dig med mig; men icke desto mindre skall jag icke borttaga min ring ifrån ditt lillfinger. — Hon letade efter någonting, som hon skulle kunna behålla till ett minne af honom, tog en ring af hans finger och satte den på sitt i stället för sin egen, kysste derefter hans mun och hans händer, lade sin ena hand under hans hufvud och den andra under hans arm samt insomnade återigen vid hans sida.

När Mejmuneh såg detta, blef hon synnerligen glad och sade till Dahnash: har du sett, du fördömde, huru din älskade betett sig i sin sanslösa lidelse för min älskade, och huru han visat sin stolthet och sin förmåga att förställa sig. Det är otvifvelaktigt, att min älskade är skönare än din; men jag vill förlåta dig. — Derefter skref hon hans frigifvelse på ett papper, vände sig till Kashkash och sade till denne: hjelp du honom att föra hans älskade tillbaka till hennes hem, ty natten är snart förbi, och tillfället att verkställa min afsigt har gått mig ur händerna. Dahnash och Kashkash närmade sig till följd af denna befallning till drottning Budur, lyfte upp henne, flögo bort med henne och förde henne tillbaka samt lade henne på hennes bädd, medan Mejmuneh stadnade ensam qvar och betraktade den sofvande Kamar ez-Zemân, tilldess blott helt kort tid återstod af natten, då hon ändtligen aflägsnade sig ifrån honom.

När dagen grydde, vaknade Kamar ez-Zemân ur sin sömn, såg sig om till höger och venster, men fann icke jungfrun bredvid sig. Då sade han vid sig sjelf: hvad skall detta betyda? Det ser ut, som skulle min fader vilja hos mig väcka en längtan efter att förmäla mig med den jungfru som var här hos mig, och som skulle han till den ändan låtit föra henne

härifrån hemligen, på det min trånad efter henne skulle bli ökad. — Han ropade nu på eunuchen, som låg sofvande vid dörren, och sade till honom: ve dig, fördömde! Statt upp! — Eunuchen stod genast upp, så sömndrucken han var, och bar tvättfatet med handkannan in till honom. Kamar ez-Zemân reste sig upp, förrättade tvagningen, läste morgonbönerna och satte sig ned, upprepande Guds lof. Derpå vände han sig till eunuchen, hvilken stod uppvaktande framför honom, och sade till honom: ve dig, o Sawâb! Hvem har varit här och fört jungfrun bort ifrån min sida, under det jag sof? — Eunuchen sade: o min herre, hvilken jungfru menar du? — Den jungfru, som sof hos mig denna natt, — svarade Kamar ez-Zemân. Eunuchen blef utom sig af förvåning öfver hans frågor och svarade: ingen jungfru har varit här hos dig och icke heller någon annan: hur skulle ock någon jungfru hafva kunnat komma in hit, medan jag låg sofvande vid dörren, och denna var tillåst? Vid Allah, o min herre, hvarken man eller qvinna har varit inne hos dig. — Men Kamar ez-Zemân utropade: du ljuger, du nedriga slaf! Anser äfven du dig högättad nog för att djerfvas föra mig bakom ljuset, och vill du icke säga mig, hvart den jungfrun tagit vägen, som sof vid min sida denna natt, eller låta mig veta, hvem som fört henne ifrån mig? Orolig öfver hans vredgade ord sade eunuchen: vid Allah, o min herre, jag har här sett hvarken någon ung qvinna eller någon ung man. Men Kamar ez-Zemân upptändes af raseri öfver hans ord och sade till honom: du har blifvit inlärd att tala osanning för mig, du fördömde! Men kom blott närmare hit till mig!

Eunuchen kom närmare; men Kamar ez-Zemân fattade honom vid halsen, kastade ned honom på golfvet, ställde sig med knäet på honom, sparkade honom och grep om hans strupe, tilldess han blef sanslös. Derefter band han brunnsrepet omkring eunuchen och sänkte ned honom i brunnen, tilldess han nådde vattnet, i hvilket han släppte honom ned ett stycke, ehuru det nu var den kalla årstiden och en sträng vinter. Han doppade ned eunuchen i vattnet, drog honom åter upp och doppade honom ned igen samt upprepade detta flera gånger å rad. Under hela tiden ropade eunuchen på hjelp, väsnades och skriade; men Kamar ez-Zemân svarade: vid Allah, du fördömde, jag skall icke draga upp dig ur denna brunn, förrän du låter mig veta, huru det förhöll sig med jungfrun, och förr än du säger mig, hvem som förde bort henne, medan jag sof. Då sade

eunuchen: befria mig härifrån, o min herre, så skall jag säga dig sanningen utan omsvep. Kamar ez-Zemân drog upp honom ur brunnen och band honom lös; men slafven var yr i hufvudet af doppningen i det kalla vattnet samt af de slag och de plågor, han måst utstå. Han darrade likt vassröret för blåsten; hans käkar voro som ihoplåsta, och vattnet strömmade från hans kläder. Men när han väl kommit på torra golfvet, sade han: tillåt mig, o min herre, att gå ut och taga af mig mina kläder, vrida ur dem, breda ut dem i solen för att torkas samt kläda på mig andra; sedan skall jag genast komma tillbaka och underrätta dig om huru det står till med jungfrun samt för dig berätta hvad jag vet om henne. — Vid Allah, du skändliga slaf, — återtog Kamar ez-Zemân, — om *du* icke hade erfarit dödens smärtor, så skulle du icke hafva bekänt sanningen. Gack och gör som du säger; men kom snart tillbaka och berätta mig, huru det förhåller sig med jungfrun!

Eunuchen gick, knappt troende på sin befrielse, och sprang, utan att stadna, till konung Shah Zemân, Kamar ez-Zemâns fader, hvilken han träffade tillsammans med sin vezir och med honom samtalande om Kamar ez-Zemân. Han hörde konungen säga till veziren: sannerligen jag under den sistförflutna natten kunnat sofva af oro för Kamar ez-Zemân; jag fruktar, att någon olycka skall uppstå af hans insperrande i det gamla tornet, och det var i det hela icke rätt att sperra in honom. Men veziren svarade: frukta icke för honom; honom skall, vid Allah, ingenting ondt vederfaras! Låt honom vara insperrad under en månad, på det hans öfvermod måtte bli kufvadt! — Medan de talade på detta sätt, kom eunuchen in till dem i det ofvanbeskrifna tillståndet och sade till konungen: o vår beherrskare och sultan, din son har blifvit vansinnig! Se, huru han tilltygat mig. Han sade till mig: en jungfru har tillbringat natten hos mig och hemligen smugit sig härifrån; berätta mig, huru dermed tillgått! Men jag känner ingenting om denna jungfru. — När sultan Shah Zemân hörde detta berättas om sin son Kamar ez-Zemân, uppgaf han ett anskri och ropade: o min son! — men blef högeligen förbittrad på veziren, som hade varit orsaken till alltsammans, och sade till honom: statt upp och skaffa mig tillförlitliga underrättelser om min son!

Veziren gick, — i sin fruktan för konungens vrede höll han på att falla omkull öfver skörten af sin egen kaftan, — och skyndade med eunuchen till tornet. Solen hade nu gått upp, och veziren trädde in till Kamar ez-

Zemân, som satt på sin bädd och läste ur Korân. Han helsade prinsen, satte sig bredvid honom och talade till honom. O min herre, — sade han, — denna ondt anstiftande slaf har till oss medfört underrättelser, som gjort oss oroliga och upprörda samt retat konungen till vrede. Kamar ez-Zemân frågade: o vezir, hvad har han berättat om mig, som kunnat väcka min faders oro? I sjelfva verket är det mig ensam, som han gjort förtret. — Veziren svarade: han kom till oss i den ömkligaste skepelse och berättade oss någonting, — Gud förbjude, att det skulle vara sannt! — med ett ord, han berättade rörande dig en osanning, sådan, att den knappt kan upprepas. Allah bevare din ungdom och ditt förstånd och din vältaliga tunga, och vare det fjerran ifrån dig, att någonting lågt skulle kunna härleda sig från dig! — Kamar ez-Zemân frågade återigen: hvad har den lögnaktiga slafven berättat? — Han berättade oss, — lydde svaret, — att du blifvit vansinnig, och att du sagt till honom, det en jungfru varit hos dig denna natt. Har du verkligen talat om sådant för eunuchen? — Men när Kamar ez-Zemân hörde detta, blef han ytterligt uppretad och sade till veziren: jag finner nu ögonskenligen, huruledes ni föreskrifvit eunuchen att bete sig såsom han gjort, och huruledes ni förbjudit honom att säga någonting om jungfrun, som sof hos mig denna natt. Men du, o vezir, har mera känsla än eunuchen; säg mig derföre genast, hvart den sköna jungfru tagit vägen, som sof vid min sida denna natt, ty ingen annan än min far och du har sändt henne hit och anbefallt henne att tillbringa natten här; jag sof bredvid henne ända till morgonen; men när jag då vaknade, fann jag henne icke. Säg mig derföre, hvar hon nu är! — O min herre Kamar ez-Zemân, — svarade veziren, — måtte Allahs namn öfverskygga dig! Vid Allah, vi hafva icke sändt någon till dig under den sistförflutna natten, utan du har sofvit ensam, med dörren igenlåst om dig och eunuchen liggande derutanför; ingen jungfru och icke heller någon annan har varit inne hos dig. Kom åter till ditt förstånd, o min herre, och gör icke längre ditt hjerta oro! — Men Kamar ez-Zemân vredgades öfver hans ord och sade till honom: o vezir, den jungfrun är min älskade, och hon är den sköna varelse med de svarta ögonen och de purpurröda kinderna, som jag hade invid mig nu i natt. — Veziren var utom sig af förvåning öfver hans ord och frågade: såg du i denna natt jungfrun med dina egna ögon och vakande, eller såg du henne i sömnen? — Olycksalige gamle man, — utbrast Kamar ez-Ze-

mån, — inbillar du dig, att jag såg henne med öronen? Nej, jag såg henne med mina ögon, jag var fullt vaken, jag vände henne omkring med min hand, jag låg vaken bredvid henne hela halfva natten och njöt af att beskåda hennes skönhet och älskvärdhet, hennes behag och hennes älskliga väsen. Men ni haden befallt henne att icke tala till mig, och derföre låtsade hon sofva; jag sof också vid hennes sida ända till morgonen, då jag vaknade och icke såg henne längre. — Veziren återtog: o min herre Kamar ez-Zemân, måhända såg du henne under din sömn, och sannolikt är alltsammans ett gyckelspel af orediga drömmar eller tomma fantasier, som härleda sig derifrån, att du förtärt otjenlig föda; måhända är det ock ett spegelfäkteri af onda andar. — Du skamlöse gamle man, — utbrast nu Kamar ez-Zemân, — hvarföre vill du hafva mig till narr för dig, hvarföre säger du, att det är ett spegelfäkteri af orediga drömmar, fastän eunuchen bekänt för mig, att jungfrun varit här, och sagt, att han genast skulle komma tillbaka och berätta mig, huru det förhöll sig med henne?

Efter dessa ord reste han sig upp, närmade sig till veziren och grep med sin hand omkring hans skägg. Skägget var långt; men Kamar ez-Zemân fattade tag deri, vecklade det omkring sin hand och drog den gamle mannen i skägget, så att han från bädden rullade ned på golfvet; och det föreföll veziren, som ville hans själ skiljas ifrån kroppen, så våldsamt slet konungasonen honom i skägget. Kamar ez-Zemân fortfor derpå att sparka veziren med fötterna och att slå honom bakpå halsen med sina knutna händer, tilldess det var nära nog förbi med honom. Då tänkte veziren vid sig sjelf: om slafven, eunuchen, räddade sig undan denna vansinniga yngling med en osanning, så är det ännu större skäl, att jag räddar mig undan honom på samma sätt, eljest skall han taga mitt lif. Jag skall derföre hopspinna en osanning och rädda mitt lif ifrån honom; ty han är galen, och om hans galenskap kan det icke finnas något tvifvel. Han kastade derföre en bedjande blick på Kamar ez-Zemân och sade till honom: min herre, vredgas icke på mig! Din fader har befallt mig att för dig hemlighålla rätta förhållandet med jungfrun; men nu är jag försvagad, utmattad och slagen, ty jag är en gammal man och har icke krafter att uthärda en sådan medfart; förunna mig derföre en stunds uppskof, på det jag måtte för dig omtala förhållandet med jungfrun! — Kamar ez-Zemân upphörde med att slå honom och sade: hvarföre ville du icke med-

dela mig förhållandet med henne, förrän du först skulle bli slagen och misshandlad? Stig nu upp, du stackars gamle man, och berätta mig hvad du vet om henne! — Då sade veziren: talar du om jungfrun med de undersköna anletsdragen och den tadelfria vexten? — Ja, — svarade Kamar ez-Zemân; — säg mig, o vezir, hvem som förde henne till mig och lade henne att sofva bredvid mig; och säg mig, hvarest hon nu befinner sig, på det jag måtte kunna begifva mig till henne! Och om min fader, konung Shah Zemân, gjort detta för att pröfva mig genom den sköna jungfrun och i afsigt att förmäla mig med henne, så är jag gerna villig dertill. Endast för det jag vägrade att gifta mig, har han gjort allt detta åt mig, i mitt hjerta upptändt kärlek till henne och sedan skiljt henne ifrån mig. Men nu är jag villig att förmäla mig. Jag säger ännu en gång, att jag är villig dertill. Underrätta min fader härom, o vezir, och gif honom det rådet att förena mig med denna jungfru. Jag önskar ingen annan än henne, och mitt hjerta har aldrig älskat någon annan. Statt derföre upp, hasta till min fader och råd honom att skynda med min förmälning; men derefter skall du återvända till mig snart, utan dröjsmål.

Veziren kände sig knappast öfvertygad om sin befrielse från Kamar ez-Zemân, förrän han väl kommit ut ifrån tornet, och han sprang, ända tilldess han stod inför konung Shah Zemân. Konungen sade till honom: o vezir, hvadan kommer det sig, att jag ser dig i denna belägenhet, och hvem är det, som varit elak nog att göra dig mehn, så att du blifvit så uppskrämd, som du tyckes vara? Han svarade: jag medför nyheter åt dig. — Hurudana äro de? — frågade konungen. — Vet, — svarade veziren, — att din son Kamar ez-Zemân blifvit slagen med vansinne. — När konungen hörde dessa ord, blef dagsljuset mörker för hans ögon, och han sade: o vezir, förklara för mig beskaffenheten af min sons vansinne! Veziren svarade: jag hör och lyder! Han berättade för konungen allt, hvad dennes son hade gjort, hvarefter konungen sade till honom: mottag den underrättelsen, o vezir, att, till belöning för meddelandet om min sons vansinne, jag ämnar låta afslå ditt hufvud och fråntaga dig min ynnest, du nedrigaste bland vezirer och uslaste bland emirer! Jag vet, att du varit orsaken till min sons vansinne, genom det skändliga råd, som du gaf mig först och sist. Vid Allah, om någon olycka eller vansinne drabbat min son, skall jag låta nagla dig fast vid muren, der du skall få tömma bedröfvelsens kalk!

Derpå stod konungen upp och begaf sig, åtföljd af veziren, till det torn, der Kamar ez-Zemân befann sig. När de inträdde, stod konungasonen upp emot sin fader och reste sig skyndsamt upp ifrån bädden, på hvilken han satt; han kysste sin faders händer, gick några steg tillbaka, lutade sitt hufvud emot golfvet och stod inför sin fader med sina händer lagda i hvarandra på ryggen. Så stod han stilla en stund, men lyfte derpå upp sitt hufvud och uppläste, under det tårar flödade från hans ögon ned öfver hans kinder, följande ord af skalden:

Om jag gjort mig saker till ett fel emot dig och begått en gerning, för hvilken jag måste blygas,
Så ångrar jag mitt brott, och din mildhet skall sträcka sig till den felaktige, som begär förlåtelse.

Då stod konungen upp, omfamnade sin son Kamar ez-Zemân, kysste honom mellan ögonen och lät honom taga plats bredvid sig. Med en vredgad blick på veziren yttrade han derefter till denne: du hund bland vezirer, hvarföre talar du om min son på det sätt som du gjort, och hvarföre har du uppskrämt mig för hans skull? Sedan vände han sig till sin son och sade till honom: o min son, hvad heter denna dag? — O min fader, — svarade han, — i dag är lördag och i morgon söndag, derefter följer måndag, så tisdag, onsdag, torsdag och fredag. Och konungen sade: o min son Kamar ez-Zemân, prisad vare Gud för ditt sunda förstånd! Hvad är denna månads namn på Arabiska? Konungasonen uppräknade alla månadernas namn i ordning och utan att begå något misstag. Konungen gladdes utomordentligt öfver svaret, spottade veziren i ansigtet och sade till honom: du skamlöse gamle man, huru vågar du påstå, att min son Kamar ez-Zemân blifvit vansinnig, då förhållandet tvärtom är sådant, att ingen blifvit vansinnig annat än du sjelf! Veziren skakade på hufvudet och ämnade tala; men det föll honom in, att hellre borde han vänta en stund och afvakta hvad som kunde hända.

Konungen fortfor att tala till sin son: o min son, hvad var meningen med de ord, som du yttrade till eunuchen och veziren, då du sade till dem, att du denna natt sofvit bredvid en skön jungfru? Och huru förhåller det sig med denna jungfru, om hvilken du talat? — Kamar ez-Zemân log vid denna fråga af sin fader och svarade honom: o min fader, vet, att jag icke eger krafter nog, för att stå ut med gäckeri; afstå derföre ifrån sådant, ty mitt lynne har blifvit retligt genom det sätt, hvarpå

j hafven behandlat mig. Vet, o min fader, att jag bifaller till att förmäla mig, dock mot det vilkor, att du gifver mig till äkta den jungfru, som sof hos mig sistförflutna natten. Jag är nämligen öfvertygad derom, att det var du, som sände henne till mig, på det jag skulle bli förälskad uti henne, samt att du sände efter henne, inan det blef morgon, och lät föra henne bort ifrån mig! — Då utropade konungen: Allahs namn beskärme dig, min son! Allah bevare ditt förstånd! Hvad menar du med dessa ord om jungfrun, hvilken du påstår mig hafva sändt till dig denna natt, men sedan låtit hemta ifrån dig, förrän det blef morgon? Vid Allah, o min son, om den saken känner jag ingenting. Jag besvär dig derföre att säga mig, om icke detta är en oredig dröm eller en inbildning, härledd från förtärandet af otjenlig föda. Du tillbragte nämligen denna förflutna natt i oroliga tankar öfver äktenskapsfrågan, och vårt samtal om denna fråga hade lifligt inverkat på din inbildning. Fördömelse öfver äktenskapet och dess timma samt öfver honom, som gaf mig det rådet att derom tala med dig! Det lider intet tvifvel, att din inbildning blifvit uppjagad genom denna omständighet, så att du drömt, det en skön jungfru omfamnade dig, och du trott dig se alltsammans som vaken, ehuru det icke var annat än en oredig dröm, o min son. — Men Kamar ez-Zemân svarade: upphör med sådant tal och svärj mig vid Allah, Skaparen, den Allvetande, den mägtiges Öfverman och konungarnes Förgörare, att du icke känner någonting om jungfrun och hvem hon är! Då sade konungen: vid Allah, den Störste, Mose's och Ibrahims Gud, svär jag, att jag icke haft någon kunskap om henne, hvilken du omtalar, och att du sannolikt blott haft en oredig dröm, under det du sof.

Då sade Kamar ez-Zemân: jag vill säga dig en liknelse, för att bevisa dig, huruledes detta tilldrog sig, medan jag var vaken. Jag vill blott fråga dig, om det någonsin händt, att en menniska, som drömt sig deltaga i en strid, efter allvarsam kamp vaknat och funnit uti sin hand ett svärd, fläckadt med blod? Hans fader svarade: nej, vid Allah, o min son, någonting sådant har aldrig timat. I sådant fall, — fortfor Kamar ez-Zemân, — skall jag meddela dig min händelse, och denna är följande: Jag tyckte, att jag under den nu förflutna natten vaknade ur min sömn ungefär vid midnatt och bredvid mig såg en sofvande jungfru, till anletsdrag och vext sådan som jag; jag omfamnade henne, vidrörde henne med min hand och tog hennes ring, hvilken jag satte på mitt finger, hvaremot

hon tog min ring och satte honom på sitt finger. Imellertid lemnade jag henne med fred, och detta af vördnad för dig, ty jag trodde, att du hade låtit föra henne hit, och att du stod gömd någonstädes för att gifva akt på hvad jag skulle företaga mig. Derföre ville jag icke kyssa hennes mun af blyghet för dig, eftersom det föll mig före, som skulle du genom henne hafva velat fresta mig och förmå mig till äktenskap. Jag vaknade sedan ur min sömn, just som dagen började gry, men fann då icke något spår af jungfrun och kunde icke heller erhålla några upplysningar om henne; det, som tilldrog sig mellan mig och eunuchen samt veziren, skedde just till följd af denna omständighet. Huru skulle nu allt detta kunna vara sådant, som du föreställer dig, då förhållandet med ringen är oveder- sägligt? Om icke ringen funnes, skulle jag sjelf tro, att alltsammans varit en dröm; men det är hennes ring, som i detta ögonblick sitter på mitt lillfinger. Se sjelf, o konung, huru dyrbar han är!

Kamar ez-Zemân lemnade med dessa ord ringen åt sin fader, som tog emot honom, vände honom omkring, kastade en blick på sin son och yttrade: sannerligen beror icke någon stor och vigtig upplysning på denna ring, och det, som nu i natt tilldrog sig mellan dig och jungfrun, är någonting underbart och hemlighetsfullt. Jag vet icke, på hvad sätt hon kunnat komma hit och besöka dig; men orsaken till alltsammans är ingen annan än veziren. Jag besvär dig dock vid Allah, o min son, att du måtte hafva tålamod. Sannolikt skall Gud förjaga denna bedröfvelse ifrån dig och sända dig fullständig ersättning derför. Kom ihog, hvad skalden sade:

> Sannolikt är, att lyckan skall vända om sina tyglar och bringa medgång, ty lyckan är föränderlig.
> Mina önskningar torde bli uppfyllda, mina behof afhjelpta, och glada tilldragelser följa efter de bedröfliga.

O min son, — fortfor han, — jag har nu öfvertygat mig, att du icke är ifrån dina sinnen; men ingen annan än Gud förmår skaffa ljus i denna sak. — Kamar ez-Zemân svarade: vid Allah, o min fader, låt uppsöka denna jungfru åt mig och påskynda hennes hitkomst, eljest skall jag dö af trånad! Han betraktade nu sin fader med ett uttryck af hänförelse och upprepade följande rader:

Så framt ditt löfte om ett möte i verkligheten är falskt, så förunna älskaren ett möte eller ett besök i sömnen!
Men huru, svarade de, kan skuggbilden visa sig för en yngling, ifrån hvars öga sömnen är bannlyst?

O min fader, — tillade han, — jag har icke tålamod att vänta på henne ens en enda timme. — Men vid dessa ord slog konungen sina händer tillsammans och utbrast: det finnes ingen kraft eller magt annat än hos Gud, den Högste, den Störste! Ingen mensklig klokskap kan någonting uträtta i denna sak! — Han fattade derpå sin son vid handen och förde honom till palatset, der Kamar ez-Zemân lades ned på sjuksängen, men hans fader satte sig vid hans hufvudgärd, sörjande och gråtande öfver sin son, hvilken han icke öfvergaf hvarken natt eller dag.

Ändtligen sade veziren till konungen: o tidens konung, huru länge ämnar du på detta sätt draga dig ifrån allting och stänga dig inne med din son Kamar ez-Zemân? Hvem vet, om icke ordningen i ditt rike skall bli störd derigenom, att du drager dig undan ifrån ditt rikes store. Det åligger den vise, när sjukdomar hemsöka hans kropp, att söka medel till sina krafters återställelse; och det är mitt råd, att du skall flytta din son från detta ställe till paviljongen i det palats, som har utsigt öfver hafvet. Der må du tillbringa din tid i ensamheten hos din son, men bestämma tvänne dagar i veckan, torsdagen och måndagen, för statssaker och till att sitta på din thron. På dessa dagar skola vezirerna och emirerna, höfdingarne och ståthållarne samt andra ditt rikes förnämsta och yppersta män, tillika med dina tappra krigare och stridsmän samt dina öfriga undersåter, få träda fram inför dig och underställa dig sina angelägenheter. Då skall du afhjelpa deras behof och döma imellan dem, taga ifrån dem och gifva dem, befalla och förbjuda; men det återstående af veckan må du tillbringa hos din son Kamar ez-Zemân. Så skall du fortfara, tilldess Gud gör en ända på dina bekymmer och på hans; men lita icke, o konung, derpå, att du skall förbli fri från lyckans omvexlingar och tidens faror, ty den vise är alltid förtänksam! — När sultanen hört dessa vezirens ord, gillade han rådet och insåg, att det var lämpligt för detta fall. Det gjorde intryck på honom, och han fruktade, att ordningen i hans rike skulle bli störd, hvarföre han också genast stod upp och befallde, att hans son skulle förflyttas ifrån detta ställe till paviljongen i det vid hafvet belägna palatset. Till detta hus ledde vägen öfver en midt i hafvet uppförd

stenfördämning, som höll tjugo alnar i bredd. Paviljongen var rundt omkring försedd med fönster, från hvilka man hade utsigt åt hafvet; dess golf var belagdt med mångfärgad marmor, dess tak måladt med de skönaste färger samt orneradt i guld och ultramarin; för Kamar ez-Zemåns mottagande belade man nu golfvet med mattor af siden, beklädde väggarna med brokad och uppsatte draperier, broderade med juveler. Kamar ez-Zemån trädde in der; men hans öfverdrifna kärlekstrånad hade beröfvat honom all ro, hans hjerta var upprördt, hans hy blef blek, och hans kropp var utmagrad. Hans fader satt vid hans hufvudgärd, försänkt i sorg öfver honom; men hvarje thorsdag och måndag gaf konungen tillåtelse åt emirerna och vezirerna, höfdingarne och ståthållarne samt rikets yppersta män, krigarne och alla de undersåter, som önskade det, att träda inför honom i paviljongen. De begåfvo sig dit, förrättade hvar och en sin tjenst och stadnade hos honom till dagens slut, då de skiljdes åt och aflägsnade sig, hvarefter konungen begaf sig in till sin son Kamar ez-Zemån, hvilken han icke öfvergaf hvarken natt eller dag, och på detta sätt fortfor han under många dagar och nätter. — Så hände det sig med Kamar ez-Zemån.

Nu skola vi berätta, huru det förhöll sig med drottning Budur, dottern till konung El-Ghajur, herrskaren öfver Öarna och de Sju Palatsen. — När andarne hade fört henne tillbaka och lagt henne på hennes läger igen, stodo blott tre timmar åter af natten; men när dagen grydde, vaknade hon ur sin sömn, satte sig upp och såg sig om åt höger och venster, men blef icke varse sin älskade, som hade legat vid hennes sida. Då blef hennes hjerta oroligt, hennes förstånd hotade att öfvergifva henne, och hon gaf till ett ljudeligt anskri. Då vaknade alla hennes slafvinnor, ammor och tjenarinnor samt kommo in till henne; men den förnämsta ibland dem nalkades till henne och sade: o min herrskarinna, hvad har vederfarits dig? — Du nedriga qvinna, — utbrast prinsessan Budur, — hvar är min älskade, den sköna yngling, som denna natt sof vid min barm? Säg mig, hvad som blifvit af honom? — Men när den förnämsta bland tjenarinnorna hörde dessa ord, blef dagen mörker för hennes ögon, hon fruktade högeligen för sin herrskarinnas magt och sade: o min herrskarinna Budur, hvad menar du med dessa olycksbådande ord? Men prinsessan Budur utropade: ve dig, du skändliga gamla qvinna! Hvar är min älskade, den sköna ynglingen med det älskliga ansigtet, de svarta ögonen

231. Natten.

Prinssessan Bedur och stjerntydaren.

och de sammanvuxna ögonbrynen, som var hos mig ifrån nattens början till nära dagbräckningen? — Vid Allah, — svarade gumman, — jag har icke sett någon ung man och icke heller någon annan, och jag besvär dig vid Allah, o min herrskarinna, att du icke måtte skämta på detta oförnuftiga sätt, på det icke våra lif måtte gå förlorade; detta skämt kan nämligen möjligtvis komma till din faders kunskap, och hvem skall väl då befria oss ur hans hand! — Drottning Budur sade till henne: en ung man, den skönaste man kan vilja se, tillbringade denna sistförflutna natt med mig. — Himlen bevare ditt förstånd, — utropade tjenarinnan; — ingen menniska har tillbragt denna natt hos dig. Med detsamma kastade Budur en blick på sin hand och fann på sitt finger Kamar ez-Zemåns ring, men icke sin egen. Då sade hon till tjenarinnan: ve dig, du bedrägliga! Vågar du träda fram med en osanning och säga till mig, att ingen tillbragt natten hos mig; djerfves du att falskeligen svärja vid Allah? — Vid Allah, — var tjenarinnans svar, — jag har icke trädt fram för dig med någon osanning och icke heller svurit falskt. Men prinsessan Budur blef upptänd af vrede mot henne, drog ett svärd, som låg der till hands, högg efter den gamla qvinnan och var nära att döda henne. Eunuchen och slafvinnorna lyckades dock hejda henne samt underrättade hennes fader om hennes tillstånd.

Konungen begaf sig ögonblickligen till sin dotter, prinsessan Budur, och sade till henne: o min dotter, huru befinner du dig! — O min fader, — svarade hon, — hvar är den unga mannen, som sof vid min sida denna natt? — Hennes förstånd flydde ifrån henne, och hon började se sig omkring och ref derefter sina kläder sönder. Men när hennes fader såg detta hennes beteende, befallde han slafvinnorna och eunucherna att gripa henne; de efterkommo befallningen, bundo henne, lade en jernkedja kring hennes hals och låste fast henne vid ett fönster i palatset. Men hennes fader var djupt bedröfvad, ty han älskade henne, och hennes tillstånd gjorde honom sorg. Han lät derföre kalla stjerntydarne, de vise och dem, som voro erfarna i trolldom, samt talade till dem: den, som kan bota min dotter från denna hennes sjukdom, skall undfå henne till hustru, och jag skall åt honom gifva halfva mitt rike; men den, som åtager sig att bota henne och icke kan det, hans hufvud skall bli afhugget och hängdt öfver palatsets port. Han höll sitt ord, tilldess han för hennes skull låtit afslå fyrtio hufvuden. Han rådfrågade alla de visa; men allt

folket afstod från försöken att bota henne, och alla de visa voro ur stånd att återställa henne till helsan; hennes sjukdom gjorde vetenskapens män villrådiga och likaså de i trolldom kunniga.

Prinsessan Budur förblef i samma tillstånd tre hela år. — Hon hade en fosterbroder, vid namn Marzawân, som gjort resor till de aflägsnaste länder och under hela denna tid varit frånvarande ifrån henne. Han älskade henne utomordentligt och högre än bröder bruka; men när han återkommit hem, begaf han sig till sin moder och gjorde henne frågor om sin syster, prinsessan Budur. Då sade modern till honom: o min son, vansinne har drabbat din syster; hon har varit vansinnig uti tre år; en jernkedja har blifvit lagd omkring hennes hals, och läkarne hafva varit ur stånd att bota henne. Men när Marzawân hörde dessa ord, sade han: jag måste besöka henne; måhända kan jag uppdaga, hvari hennes sjukdom består, och vara i stånd att bota henne. När hans moder hörde detta, svarade hon: du skall göra henne ett besök; men vänta dermed tills i morgon, på det jag måtte få tid att betänka mig på något medel till befrämjande af din afsigt. Hon begaf sig genast till prinsessan Budurs palats, närmade sig till den eunuch, som vaktade dörren, gaf honom en skänk och sade: jag har en dotter, som uppfostrades tillsammans med prinsessan Budur, och henne har jag gift bort; hon har blifvit djupt bekymrad öfver det, som vederfarits din herrskarinna. Jag begär derföre af din godhet, att min dotter måtte få hos henne aflägga ett kort besök, för att helsa henne, och sedan vända tillbaka den väg hon kommit, utan att någon vet af hennes besök. — Eunuchen svarade: detta är omöjligt, om icke nattetid; men sedan sultanen varit här, besökt sin dotter och gått härifrån, då kan du komma med din dotter.

Den gamla qvinnan kysste eunuchens hand och begaf sig hem till sitt; men då den nästföljande natten bröt in, stod hon upp, klädde sin son Marzawân i fruntimmerskläder, lade sin hand i hans och förde honom till palatset. Hon förde honom till eunuchen, sedan sultanen aflägsnat sig från sin dotter; och när eunuchen blef henne varse, stod han upp och sade: träd in; men dröj icke länge! Den gamla qvinnan gick in med sin son Marzawân, som såg prinsessan Budur i det redan beskrifna tillståndet och helsade henne, efter det hans moder afklädt honom hans qvinnoskrud. Derpå framtog Marzawân de böcker, som han hade fört med sig, och tände sitt ljus. Men så snart Budur kastat en blick på honom, kände

hon igen honom och sade: o min broder, du har varit ute på resor, och vi hafva icke på länge haft tidender ifrån dig. — Det är sannt, — svarade han; — men Gud har fört mig välbehållen tillbaka, och jag önskade att resa ut återigen, men hindrades derifrån endast och allenast genom de underrättelser, som jag erhöll om dig. Mitt hjerta har alltså lidit djupt för din skull, och derföre har jag kommit hit i förhoppning om att kunna upptäcka, hvari din sjukdom består, och bota dig. — Men hon sade: o broder, tror du verkligen, att jag blifvit slagen med vansinne? Hon gjorde ett tecken åt honom och uppläste följande bägge verser:

Man sade: du vurmar på honom, som du älskar. Men jag svarade: lifvets behag
finnes endast för den vansinnige.
Rätt! Jag är vansinnig! Fören mig derföre till honom, på hvilken jag vurmar; och
om han botar min sinnessjukdom, så tadlen icke mig!

Då förstod Marzawån, att hon älskade, och han sade till henne: meddela mig dina händelser och allt det, som vederfarits dig; måhända skall Gud ingifva mig något, som kan bringa dig befrielse! Prinsessan Budur svarade: o min broder, hör min berättelse! Den lyder som följer: — Jag vaknade ur min sömn en natt, under sista tredjedelen af natten; då satte jag mig upp och blef vid min sida varse en ung man, den skönaste bland ynglingar, sådan, att ingen tunga kan beskrifva honom, smärt som en gren af det Österländska pilträdet eller ett Indiskt rör. Jag trodde derföre, att min fader fört honom dit för att fresta mig med honom; han hade nämligen begärt, att jag skulle träda i äktenskap, emedan konungarne begärde mig af honom till gemål; dock hade jag vägrat till detta. Denna min föreställning afhöll mig nu från att väcka ynglingen. Jag fruktade, att, i fall jag omfamnade honom, han skulle derom underrätta min fader. När jag sedan vaknade på morgonen, fann jag hans ring på mitt lillfinger i stället för min egen. Detta är det, som händt mig, och mitt hjerta har varit honom egnadt, allt sedan jag såg honom; min lidelse och min längtan medgifva mig icke att smaka sömnens behag, och jag kan ingenting göra, annat än gråta och uppläsa verser både natt och dag. Se derföre till, o min broder, huruledes du kan bistå mig i min bedröfvelse! — Marzawån sänkte sitt hufvud mot jorden för en stund, förvånad öfver hvad han hört, och visste icke, hvad han skulle göra. Men snart lyfte han upp sitt hufvud och sade till henne: allt det, som vederfarits dig, är sannt, och din händelse med denna yngling är mer förundransvärd än jag kan

utsäga. Jag skall dock resa genom all land och söka efter medel till ditt återställande; kanske skall Gud förunna dig att bli botad genom min hand. Var derföre tröst och låt icke otåligheten taga öfverhand! Med dessa ord tog han afsked af henne under en bön, att hon måtte bli utrustad med tålamod, och aflägsnade sig derefter.

Han återvände till sin moders hus och tillbragte natten der; men när morgonen kom, redde han sig till att resa. Han reste från stad till stad och från ö till ö under en hel månads tid, efter hvars förlopp han inträffade uti en stad, benämnd Et-Tarf, der han anställde efterspaningar, allt i förhoppning om att finna ett medel till drottning Budurs helbregdagörelse. Öfverallt, der han kommit till en stad eller rest derförbi, hade han hört berättas, att drottning Budur, konung El-Ghajurs dotter, hade blifvit slagen med vansinne; och öfverallt hade han anställt efterforskningar, tilldess han kom till staden Et-Tarf, der han fick höra, att Kamar ez-Zemân, sonen af konung Shah Zemân, var sjuk samt att sinnesrubbning och vansinne hade hemsökt honom. När Marzawân hörde detta, förfrågade han sig hos folket i staden om Shah Zemâns rike och dess hufvudstad. Svaret blef: han regerar öfver öarna Khalidân, och mellan dem samt oss är det en hel månads resa sjövägen; men landvägen räcker färden ett halfår.

Marzawân gick derföre ombord på ett skepp, som skulle afgå till öarna Khalidân. Skeppet var fullt utrustadt för resan och hade gynnande vind hela månaden igenom, då staden också kommit i sigte; men just som detta skett, och när skeppet var nära till stranden, blåste en stormvind upp och bräckte råstången, så att seglet föll i hafvet, och skeppet vräktes omkull med allt, som fanns deruti. En och hvar sökte sin egen säkerhet; men Marzawân blef af det starka strömdraget drifven ända fram till konungens paviljong, der Kamar ez-Zemân befann sig. Nu hände det i enlighet med ödets skickelse, att emirerna och vezirerna voro församlade der, och konung Shah Zemân satt med sin son Kamar ez-Zemâns hufvud i sitt knä, medan en eunuch jagade bort flugorna ifrån dem. Kamar ez-Zemân hade under tvänne dagars tid hvarken ätit, druckit eller talat; men veziren, som stod vid hans fötter nära till det fönster, hvarifrån man hade utsigt öfver hafvet, hof upp sina ögon och såg, huru Marzawân var nära att bli öfverväldigad af strömmen och kämpade sin sista kamp. Då rördes vezirens hjerta af medlidande med honom, och han nalkades till sultanen,

lutade sig fram emot honom och sade: jag begär din tillåtelse att få begifva mig ned på gården och öppna porten för att rädda en man, hvilken är nära till att drunkna i hafvet, samt förvandla hans ångest till glädje. Hvem vet, om icke Gud för den sakens skull torde befria din son från hans hemsökelse! — Sultanen svarade: allt det, som vederfarits min son, har blifvit förorsakadt genom dig, och om du räddar den drunknande mannen, skall han sannolikt uppdaga, huru det förhåller sig med oss, se min son uti detta tillstånd och förhäfva sig öfver mig. Men jag svär vid Allah, att, om den drunknande mannen kommer och ser min son samt derefter går och sprider ut våra hemligheter, så skall jag sannerligen slå af ditt hufvud före hans, ty du, o vezir, är orsaken till allt, som vederfarits oss, det första som det sista. Gör nu som du sjelf för godt finner!

Veziren stod upp, öppnade porten till gården, kom ned på stenbron och gick ytterligare tjugo steg ned till hafsstranden, der han såg Marzawân nära döden. Han sträckte derföre ut sin hand till honom, grep honom i håret på hans hufvud och drog honom upp; men Marzawân kom upp utur hafvet i sanslöst tillstånd, med magen fylld af vatten och utstående ögon. Veziren väntade, tilldess hans lifsandar återvände till honom, då han aftog hans kläder och satte på honom andra samt betäckte hans hufvud med en turban, tillhörande en af de unga männen, som voro i hans följe. Derefter sade han till honom: vet, att jag varit medlet till din räddning undan döden i vattnet; vakta dig derföre att bli anledningen till min död och din egen! — Huru skall det kunna ske? — frågade Marzawân. — Veziren svarade: du skall nu följa med mig och bli införd bland emirer och vezirer, som alla äro tigande och ingenting tala för Kamar ez-Zemâns skull, konungens sons. När Marzawân hörde namnet Kamar ez-Zemân, kände han igen det, eftersom han hört talas om prinsen i de länder, han genomrest; men han frågade icke desto mindre: hvem är Kamar ez-Zemân? Veziren svarade: han är sonen till sultan Shah Zemân, och han är sjuk, ligger på sitt läger utan hvila och vet icke skilnad på hvarken natt eller dag. Hans kropp är så utmerglad, att han nära nog är skiljd ifrån de lefvandes antal och kan räknas bland de döda; han tillbringar dagen under brännande smärtor och natten i pina, och vi hafva förtviflat om hans vederfående samt äro öfvertygade om hans upplösning. Vakta dig för att se på honom eller på något annat ställe än det, der du sätter din fot, eljest skall både ditt lif och mitt bli upp-

offradt. — Då sade Marzawân: jag besvär dig vid Allah, att du måtte meddela mig närmare upplysningar om denna yngling, hvilken du omtalat för mig, och att du måtte säga mig orsaken till det tillstånd, hvari han befinner sig! Då svarade veziren: jag känner ingen orsak dertill, utom den, att hans fader för tre år tillbaka tillsade honom att träda i äktenskap, hvartill han vägrade; men morgonen derefter vaknade han och bedyrade, att han sofvit samt vid sin sida sett en jungfru af så öfverträffande skönhet, att denna trotsade all beskrifning och icke kunde annat än förvirra en mans sinnen. Han berättade oss derjemte, att han dragit hennes ring af hennes finger och satt den på sitt eget, men satt sin ring på henne, och alltsammans lät så underbart, att vi ej förstodo någonting deraf. Vid Allah, o min son, följ nu med mig upp i paviljongen; men kasta icke någon blick på konungens son! Sedan skall du begifva dig dina färde, ty sultanens hjerta är uppfyldt med vrede mot mig. — Då sade Marzawân vid sig sjelf: vid Allah, detta är just det, som jag sökt! Han följde med veziren till paviljongen, och veziren satte sig vid Kamar ez-Zemâns fötter. Men Marzawân trädde fram inför Kamar ez-Zemân och betraktade honom, då veziren bleknade som ett lik och tecknade åt Marzawân, att han skulle gå sina färde. Marzawân låtsade icke märka hans vinkar, utan fortfor att betrakta konungasonen, i hvilken han igenkände föremålet för sina efterforskningar, och sade: lofprisad vare fullkomligheten hos Honom, som gjort hans vext lik hennes, hans hy lik hennes och hans kinder lika med hennes! Då öppnade Kamar ez-Zemân sina ögon och lyssnade; men när Marzawân såg, att han lyssnade till hans ord, uppläste han följande:

Jag ser dig betagen af hänförelse och längtan och trånad; jag ser dig förtjust vid beskrifningen af skönhetens behag.

Är du sårad af kärleken eller träffad af en pil? Ty så ser ingen ut annat än den, som är sårad.

Gif mig pokaler med vin att dricka, och sjung för mig Sulejmas, Er-Rababs och Ten'oms lof!

Jag afundas klädningen på hennes kropp, när hon med densamma höljer sina blyga behag,

Och jag afundas bägaren, som vidrör hennes mun, när hon för honom till kyssarnas säte.

Tro icke, att jag är dödad af ett skarpeggadt svärd; jag har blifvit sårad af blickarnas pilar.

När vi träffade hvarandra, fann jag hennes fingrar färgade röda, som skulle de varit målade med drakblodsträdets saft.

Och medan hon tände en låga i mitt bröst, talade hon som en, hvilken icke fördöljer sin kärlek.
Haf tålamod! Detta är icke någon färg, som jag nyttjat; och beskyll mig icke för falskhet och bedrägeri!
Men när jag såg dig liggande i sömn, medan min hand, min arm och min handled voro obetäckta,
Fällde jag tårar af blod vid skiljsmessan och torkade dem med min hand; derföre blefvo mina fingrar fläckade med blodet.
Hade *jag* gråtit förrän *hon* i min kärlek för henne, så skulle jag lättat mitt hjerta, inan ångern kom;
Men hon grät förrän jag; hennes tårar lockade mina, och jag sade: förtjensten tillhör den förstkommande.
Tadla mig icke för det jag älskar henne, ty jag svär vid kärleken, att jag lider djupt för hennes skull!
Jag gråter öfver en, hvars anlete skönheten beprydt, och hvars like icke finnes bland Araber eller främlingar.
Hon har Lukmåns vishet och Josefs skönhet, Davids ljufva röst och Marias kyskhet,
Medan jag har Jakobs sorg och Jona's bedröfvelse, Jobs hemsökelse och Adams olycka.
Döda dock icke henne, ehuru jag dör af min kärlek till henne; utan fråga henne, hvarföre hon anser sig ega rätt att taga mitt lif!

När Marzawån uppläste dessa verser, sänkte sig orden i Kamar ez-Zemåns hjerta som svalka och helsa; han rörde tungan och vinkade med handen åt sultanen, likasom ville han säga: låt denna unga man taga plats bredvid mig! När sultanen förnam denna sin son Kamar ez-Zemåns önskan, blef han högeligen glad, ehuru han förut varit vredgad på den unga mannen och beslutit att låta afslå hans hufvud. Han stod upp, lät Marzawån sätta sig ned bredvid sin son, tilltalade honom med vänlighet och sade till honom: från hvilket land är du? Han svarade: jag är från de Inre Öarne, från det rike, som lyder under konung El-Ghajur, herren öfver Öarna och Hafven samt de Sju Palatserna. Och konung Shah Zemån sade: kanske skall du bli medlet till min son Kamar ez-Zemåns vederfående. Men Marzawån vände sig till konungasonen och hviskade honom i örat: tag mod till dig, var tröst och lycklig; och hvad henne beträffar, för hvars skull denna bedröfvelse kommit öfver dig, så fråga icke efter hennes tillstånd! Du har hemlighållit det, som timat med dig, och blifvit sjuk; men hon har uppenbarat sina känslor och blifvit ifrån sina sinnen samt hålles nu fängslad i den bedröfligaste belägenhet, med

en jernkedja omkring sin hals. Men, om det så är Guds vilja, skolen j bägge bli helbregda genom mig. — När Kamar ez-Zemân hörde dessa ord, vände hans själ tillbaka till honom; han kom till sina sinnen igen och tecknade åt konungen, sin fader, att han skulle lyfta upp honom uti sittande ställning. Konungen blef högeligen glad och efterkom sin sons önskan, hvarefter han afskedade alla emirerna och vezirerna. Kamar ez-Zemân satt nu, stödd mellan tvänne kuddar, och konungen befallde, att paviljongen skulle berökas med saffran, att staden skulle prydas på bästa sätt samt talade till Marzawân: vid Allah, o min son, detta är en lycka förebådande händelse. Han behandlade honom med den utmärktaste ynnest och befallde, att mat skulle framsättas för honom. Befallningen åtlyddes; han spisade, och äfven Kamar ez-Zemân deltog i måltiden. Han tillbragte den derefter följande natten hos konungasonen, och äfven konung Shah Zemân tillbragte denna natt tillsammans med dem bägge, så glad var han öfver sin sons återställelse.

Morgonen derefter började Marzawân berätta sina händelser för Kamar ez-Zemân och sade till honom: vet, att jag känner henne, i hvars sällskap du var, och hon är prinsessan Budur, dotter till konung El-Ghajur. Han meddelade honom derefter allt, som vederfarits prinsessan Budur, alltifrån begynnelsen till slutet, samt lät honom veta, huru förälskad hon var i honom. — Allt det, som tilldragit sig mellan dig och din fader, — fortfor Marzawân, — har likaledes tilldragit sig mellan henne och hennes fader; du är utan allt tvifvel hennes älskade och hon din älskarinna; men derföre skall du fatta mod och vara tröst, ty jag skall föra dig till henne och förena er bägge samt handla mot er såsom en bland skalderna säger:

Om kärlekens föremål visar sig motvilligt mot älskaren och framhärdar i att ådagalägga ytterlig gensträfvighet,
Så skall jag ändock tillvägabringa deras förening, likasom vore jag den nagel, hvilken förenar saxens bägge skalmar.

Han fortfor att muntra Kamar ez-Zemân, tilldess denne åt och drack, och hans krafter återvände, så att han återställdes från sin sjukdom. Marzawân upphörde icke att tala med honom, att roa och muntra honom, förrän han gick i badet, då hans fader på nytt befallde, att staden skulle prydas, så mycket fröjdade han sig öfver denna händelse, och skänkte

bort sidenklädningar, utdelade almosor och frigjorde dem, som voro insperrade i fängelserna.

Men Marzawân sade till Kamar ez-Zemân: vet, att jag kommit hit från prinsessan Budur blott för denna saks skull; det var just afsigten med min resa att befria henne från hennes lidanden, och för oss står ingenting annat åter än att upptänka någon list för att komma härifrån, ty din fader kan icke uthärda tanken på en skiljsmessa ifrån dig. Derföre skall du i morgon begära hans tillåtelse att få begifva dig ut på jagt i öknen; men tag med dig ett par sadelpåsar, fyllda med penningar, sätt dig upp på en snabb häst och medtag en sådan till ombyte. Jag skall göra på samma sätt, men säg du till din fader: jag längtar efter att få roa mig ute i öknen, att få jaga, att få beskåda den fria landsbygden och tillbringa en natt der; derföre vare ditt hjerta icke det ringaste oroligt för min skull! — Kamar ez-Zemân blef glad vid dessa Marzawâns ord och begaf sig till sin fader, af hvilken han begärde tillåtelse att få begifva sig ut på jagt, upprepande det, som Marzawân förestafvat honom. Hans fader gaf honom den önskade tillåtelsen, men sade till honom: tillbringa icke flera än en natt ute och var hos mig i morgon igen; du vet, att lifvet icke har någon glädje för mig utan dig, och att jag icke tror, det du ännu blifvit fullständigt återställd ifrån din sjukdom. Derpå upprepade konung Shah Zemân följande tvänne verser för sin son:

Om jag egde alla möjliga skatter, och hela verlden med Perserkonungarnes rike vore min,
Skulle allt detta för mig vara mindre än vingen af ett mygg, om jag ej derjemte finge skåda dig.

Derefter rustade han ut Kamar ez-Zemân, tillika med Marzawân, och befallde, att man skulle förse dem med sex hästar och en dromedar, för att bära penningarna, samt en kamel, för att bära vattnet och lifsförnödenheterna; men Kamar ez-Zemân ville icke, att någon skulle medfölja för att uppvakta honom. Då tog hans fader afsked af honom, tryckte honom till sitt bröst och sade till honom: jag besvär dig vid Allah, att icke vara frånvarande från mig längre än en natt; men under denna natt skall ingen sömn komma i mina ögon.

Kamar ez-Zemân och Marzawân begåfvo sig å väg, hvardera ridande på sin häst och medförande dromedaren, som bar penningarna, samt kamelen, som bar vattnet och lifsmedlen; de vände sina anleten mot öppna

fältet och färdades den första dagen ända till aftonen, då de sutto af, åto och drucko, gåfvo foder åt sina djur och hvilade en stund. Derefter sutto de upp igen, fortsatte färden och redo ytterligare framåt tre hela dagars tid; men på fjerde dagen kommo de till en stor slätt, på hvilken det befanns en skog, der de stego af sina hästar. Då tog Marzawân kamelen och en af hästarna, slagtade dem, skar deras kött ifrån benen och skrapade dessa: derefter afklädde han Kamar ez-Zemân dennes skjorta och underbyxor, hvilka han slet i stycken och färgade med blodet af hästen. Han färgade likaledes andra af konungasonens kläder med blodet och kastade dem på ett ställe, der vägen delade sig; men när detta var beställdt, åto de och drucko samt fortsatte sin färd. Derunder frågade konungasonen Marzawân om skälet, hvarföre han företagit sig det, som han nyss förut gjort och Marzawân svarade: vet, att din fader, konung Shah Zemân, skall, sedan du varit frånvarande från honom en natt och icke kommit tillbaka den följande, genast stiga till häst och följa våra spår, tilldess han kommer till detta blod, som jag utgjutit; när han då får se dina kläder sönderrifna och blodiga, skall han föreställa sig, att någonting vederfarits dig af de röfvare, som lura på vägarna, eller af vilddjuren i öknen; han skall då afstå från alla förhoppningar om att få se dig åter samt vända tillbaka till sin stad; men genom denna list skola vi uppnå vårt syftemål. Kamar ez-Zemân svarade: du har handlat klokt. — De fortsatte derpå sin färd dagar och nätter; men Kamar ez-Zemân grät hela tiden, tilldess han blef gladare, då han nalkades till det land, dit de ämnade sig, och nu sjöng han följande qväde:

Skall du med stränghet behandla en älskare, som aldrig glömt bort dig; skall du vara likgiltig för honom, sedan han varit efterlängtad af dig?
Måtte jag aldrig vinna ditt ja, om jag besvikit dig i kärlek, och måtte du öfvergifva mig, om jag varit falsk!
Jag har icke gjort mig skyldig till något fel, som förtjenar ett strängt bemötande; skulle jag ock hafva felat, så kommer jag nu ångerfull.
Att du öfvergifvit mig är en förunderlig olycka; men ödet gifver alltid upphof till det, som är underbart.

Just som han slutat detta qväde, såg han framför sig konung El-Ghajurs öar. Då blef Kamar ez-Zemân utomordentligt glad och tackade Marzawân för det, som han gjort; de redo in i staden, och Marzawân skaffade konungasonen härberge i en khan, der de i tre dagar hvilade ut

från resans besvärligheter. Efter de tre dagarnas förlopp förde Marzawån konungasonen i badet, klädde honom i en köpmans drägt, förskaffade honom en svartkonsttafla med dertill hörande saker samt ett astrolabium af guld. Derefter sade han till honom: statt upp, o min herre; gack och ställ dig utanför konungens palats och ropa der: jag är beräknaren, skrifvaren, stjerntydaren. Finnes det någon, som önskar fråga mig till råds? Så snart konungen får höra dig, skall han sända efter dig och låta föra in dig till sin dotter, din älskade. När hon blir dig varse, skall det vansinne upphöra, hvaraf hon lider, och hennes fader skall i sin belåtenhet öfver hennes återställelse förmäla dig med henne samt dela sitt rike med dig. Detta är nämligen det vilkor, som han föreskrifvit för sig sjelf.

Kamar ez-Zemån följde Marzawåns råd. Han begaf sig ifrån khanen, klädd i den förut beskrifna drägten och medförande de astrologiska instrumenterna. Han gick ända till konung El-Ghajurs palats, der han stadnade och utropade: jag är skrifvaren, beräknaren, stjerntydaren! Jag gör de astrologiska beräkningar, som äro af nöden, innan ett äktenskap kan komma till stånd, jag skrifver pålitliga amuleter, jag besvarar frågor rörande framtiden; finnes det någon, som önskar fråga mig till råds? — Folket i staden, som icke på länge sett någon astrolog, hade knappt hört honom utropa detta, förrän det samlade sig omkring honom, beskådade honom, föll i förvåning öfver hans skönhet och behagfullhet samt yttrade till honom: vi besvärja dig vid Allah, o herre, att du icke måtte på detta sätt störta dig i fara af lystnad att bli förmäld med konung El-Ghajurs dotter; vänd blott dina ögon upp mot dessa hufvuden, som hänga der; dessa hufvudens egare hafva förlorat sina lif för samma sak, och deras lystnad har fört dem i förderfvet. — Men Kamar ez-Zemån gaf ingen akt på deras ord, utan höjde i stället sin röst och ropade återigen: jag är skrifvaren, stjerntydaren! Jag kan åt den, som önskar någonting, förskaffa föremålet för hans önskningar. Folket uppmanade honom alltjemt att afstå från sitt förehafvande; men han lyssnade icke till några varningar, utan höjde åter sin röst och ropade som förut. Men då blefvo de vreda på honom och sade till honom: du är ingenting annat än en dumdristig och högmodig ung man. Haf medlidande med din egen ungdom och dina späda år, med din egen skönhet och älskvärdhet! — Men han fortfor att ropa och säga: jag är stjerntydaren och beräknaren. Finnes det någon, som önskar fråga mig till råds!

Medan folket försökte att afråda honom derifrån, hörde konung El-Ghajur ropet och skriandet af folket, då han sade till veziren: för hit stjerntydaren till mig! Veziren gick ned och hemtade Kamar ez-Zemân, som, införd hos konungen, kysste golfvet inför honom och uppläste följande verser:

Åtta ärofulla egenskaper äro förenade hos dig; genom dem skall lyckan fortfarande förblifva din tjenarinna.
De äro: kunskap, gudsfruktan, adel, frikostighet, rikedom, vältalighet, hög börd och tapperhet.

Men när konung El-Ghajur såg honom, lät han honom sitta ner bredvid sig, mottog honom med vänlighet och sade: o min son, vid Allah, kalla dig ej för stjerntydare och rätta dig icke efter mitt vilkor; ty jag har förbundit mig dertill, att, hvem helst som besöker min dotter och icke gör henne helbregda från den sjukdom, som hemsökt henne, hans hufvud skall jag låta afslå; men den, som gör henne helbregda, med honom skall jag förmäla henne. Låt derföre icke din skönhet och älskvärdhet förleda dig! Vid Allah, om du icke gör henne helbregda, skall jag låta afslå ditt hufvud! — Kamar ez-Zemân svarade: Jag underkastar mig detta vilkor. Då lät konungen kalla Kadi att bära vittne emot honom och öfverlemnade honom åt eunuchen med de orden: för denna man till prinsessan Budur!

Eunuchen fattade hans hand och ledde honom framåt; men konungasonen skyndade framför honom, och eunuchen sade: ve dig! Hasta icke till ditt eget förderf! Vid Allah, aldrig har jag sett någon stjerntydare såsom du skynda sitt eget förderf till mötes! Men du känner icke de faror, som hota dig. — Eunuchen ställde Kamar ez-Zemân utanför det förhänge, som betäckte dörren, och konungasonen sade: hvilketdera vill du helst, att jag skall behandla och helbregdagöra din herrskarinna här, eller att jag skall gå in till henne och göra henne helbregda innanför förhänget? Förvånad öfver hans fråga, svarade eunuchen: om du gör henne helbregda här, skall detta vara ett större bevis på din utmärkta skicklighet. Då satte sig Kamar ez-Zemân utanför förhänget, tog fram bläckhornet och pennan och skref på ett papper följande ord:

Den, som blifvit slagen med bedröfvelse för skiljsmessa skull, skall bli helbregda genom fullgörandet af sin älskades löfte. Men elände är dens lott, som misströstar om sitt lif och varit öfvertygad om sin upplösning; dens, hvars sorgbundna hjerta icke finner något stöd eller nå-

gon hjelpare, och hvars sömnlösa öga ingen förmår tillsluta; dens, som tillbringar sin dag i trånad och sin natt i plåga, hvars kropp lidit af fortsatt utmergling, och till hvilken det icke kommit någon budbärare från hans älskade. — Derefter skref han följande verser:

Den, som skrifver detta, hans hjerta är egnadt åt tanken på dig, och hans öga såradt, så att det utgjuter tårar af blod,
Och hans kropp är, genom brinnande längtan och sorg, klädd uti utmergiingens drägt, afmattad och förstörd.
Jag klagar för dig öfver min kärleks qval och den ytterliga uttömningen af mitt tålamod.
Var derföre mild, nådig och öfverseende, ty mitt hjerta vill brista för min lidelses våldsamhets skull.

Och under dessa verser skref han: hjertats helsa vinnes genom förening med den älskade, och Gud är den enda läkare, som kan helbregdagöra den, hvilken blifvit sårad af föremålet för sin tillgifvenhet. Om du eller jag varit bedräglig, måtte då den bedrägliges hopp komma på skam! Det finnes ingenting skönare än en älskare, som är trogen det känslolösa föremålet för sin kärlek. — Nederst på papperet skref han derefter som följer: från den af kärlek vansinnige och olycklige, den lidelsefulle och rådville, den af trånad och brinnande längtan förtärde, hänförelsens och kärleksyrans fånge, Kamar ez-Zemân, sonen af Shah-Zemân, till henne, som ej har sin like i verlden, utan står främst bland de sköna Huris, prinsessan Budur, dottern af konung El-Ghajur. — Vet, att jag tillbringar mina nätter i sömnlöshet och mina dagar i oro, att jag lider af utmergling och sjukdom, kärlek och trånad, att jag suckar och utgjuter strömmar af tårar, jag, kärlekens offer, lidelsens slaf, sjukdomens sällskapsbroder. Jag är den orolige, hvars ögon aldrig tillslutas; den kärlekens slaf, hvars tårar aldrig afbrytas; mitt hjertas eld slocknar aldrig, och min längtans flamma brinner aldrig ut. — I kanten af brefvet skref han derefter följande vers:

Frid ifrån Herrans nådes skatter vare öfver henne, som eger min själ och mitt hjerta!

Och han tillade:

Förunna mig några ord af din mun, att du må visa mig medlidande, eller att mitt hjerta måtte bringas till ro!

Så stor är min kärlek till dig, så stor min hänförelse, att jag föraktar det, som gjort min förnedring,
Gud beskydde ett folk, hvars bostad var fjerran ifrån mig, och hvars hemlighet jag bevarade i alla lägen!
Men nu har lyckan i sin godhet gynnat mig och fört mig till den älskades tröskel.
Jag såg Budur på hvilobädden vid min sida, och genom hennes sol uppklarnade min lyckas måne.

Han förseglade derefter brefvet och skref följande verser i stället för utanskrift:

Fråga mitt bref om hvad min penna har skrifvit, och bokstäfverna skola berätta dig om min hänförelse och min ångest.
Min hand skrifver, medan mina tårar flyta, och min längtan klagar för papperet öfver mitt lidande.
Mina tårar upphöra icke att flyta på mitt bref. Om de hörde upp, skulle jag låta dem bli efterföljda af mitt blod.

Ytterligare tillade han följande rad:

Jag sänder din ring, som jag tog i utbyte, när vi voro tillsammans; sänd du mig min!

Han hade nämligen uti brefvet inneslutit prinsessan Budurs ring.

Derefter lemnade han brefvet till eunuchen, som tog det och inhändigade det åt sin herrskarinna; hon mottog det af hans hand och fann sin ring deruti. När hon läst det och fattat dess innehåll, förstod hon, att hennes älskade vore Kamar ez-Zemân, och att det var han, som stod utanför förhänget; men då flydde hennes förnuft bort ifrån henne, så stor var den glädje, som hon erfor. Hon stod genast upp, spände sina fötter emot muren, tryckte med all kraft emot jernhalsbandet och bröt det löst från sin hals, tillika med kedjorna, skyndade derefter ut, kastade sig i famnen på Kamar ez-Zemân, och kysste hans mun, lik en dufva, som matar sina ungar. Hon omfamnade honom i sin kärleks våldsamhet och sade till honom: o min herre, ser jag detta vakande eller i sömn, och har Gud i verkligheten nåderikt förunnat oss att åter förenas? Derefter prisade hon Gud och tackade honom för det han återförenat dem efter hennes förtviflan. Men när eunuchen såg allt detta, skyndade han till konung El-Ghajur, kysste golfvet inför honom och sade: o min herre, vet, att denna stjerntydare är den visaste bland alla stjerntydare, ty han gjorde din dot-

ter helbregda, fastän han stod bakom förhänget och utan att behöfva gå in till henne. — Är ock detta sannt? frågade konungen. — O min herre, var eunuchens svar, statt upp och se henne sjelf, huru hon har brutit jernkedjorna och gått ut till stjerntydaren, hvilken hon kysser och omfamnar!

Konung El-Ghajûr stod upp och begaf sig till sin dotter, och när hon såg honom, stod hon upp och betäckte sitt hufvud. Glad öfver hennes återställelse, kysste han henne mellan hennes ögon, ty han älskade henne på det högsta: derefter vände han sig vänligt till Kamar ez-Zemân, frågade honom, hvem han vore, och yttrade: från hvilket land är du? Kamar ez-Zemân gjorde honom underkunnig om sitt stånd och meddelade honom, att hans fader vore konung Shah Zemân; han berättade honom allt, från början till slutet, och lät honom veta hvad som tilldragit sig mellan honom och prinsessan Budur, huruledes han stuckit hennes ring på sitt finger, och hon tagit hans ring. Derefter förundrade sig konungen och sade: er händelse förtjenar att upptecknas i böcker och att läsas efter er ifrån tidsålder till tidsålder. Genast lät han kalla Kadis och vittnen samt uppsätta prinsessan Budurs äktenskapskontrakt med Kamar ez-Zemân, hvarjemte han befallde, att alla hus i staden skulle grannt utsiras under sju dagars tid. Ett gästabud anordnades, staden utsirades, och folket prisade Gud, för det han låtit Budur bli förälskad uti en skön ung man af konungarnes söner. Qvinnorna förevisade henne för honom, och äktenskapet afslöts; men dagen derefter anställde konungen en fest, till hvilken tillträde förunnades åt hvem det ville af de Inre och Yttre Öarnas invånare; och festen fortfor en hel månad.

Men nu började Kamar ez-Zemân att tänka på sin fader och drömde, att han såg honom och hörde honom säga: o min son, hvi handlar du så emot mig? Han vaknade derföre i bedröfvelse och omtalade denna dröm för sin gemål. Då gick hon tillika med honom till sin fader, för hvilken de omtalade drömmen, begärande hans tillåtelse att resa; och han gaf tillåtelsen åt Kamar ez-Zemân; men prinsessan Budur sade: o min fader, jag kan ej uthärda att vara skiljd ifrån honom. Då svarade han: res du med honom! Han gaf henne tillåtelse att stanna hos Kamar ez-Zemân ett helt år och begärde, att hon derefter skulle göra honom, sin fader, ett årligt besök, hvarefter hon kysste sin faders hand, och Kamar ez-Zemân följde hennes föredöme. Då rustade konung El-Ghajur ut sin

dotter och hennes gemål, lät åt dem bereda allt det, som erfordrades för resan, förság dem med hästar och dromedarer, tillika med en bärstol för sin dotter, lät belasta mulorna och kamelerna samt anskaffa allt, som de behöfde för resan. När dagen för affärden var inne, tog han afsked af Kamar ez-Zemân och skänkte honom en praktfull klädning af guldtyg, prydd med ädelstenar, tillika med en rik skatt, hvarjemte han i hans händer anförtrodde sin dotter. Derefter följde han dem bägge till sitt rikes gräns, der han återigen tog afsked af Kamar ez-Zemân samt omfamnade sin dotter Budur, der hon bars i bärstolen, och fällde tårar vid tanken på skilsmessan ifrån henne. När han detta gjort, begaf han sig åter till hennes gemål, af hvilken han på nytt tog afsked och kysste honom, men återvände sedan till sitt rike med sina krigare, efter det han tillsagt Kamar ez-Zemân och dennes gemål att fortsätta sin resa.

Kamar ez-Zemân och prinsessan Budur fortsatte sålunda med sina följeslagare färden den första dagen och den andra, den tredje och den fjerde, tilldess de hade varit på väg en hel månad. Då stadnade de för att hvila på en vidsträckt och med yppigt gräs bevuxen äng, der de slogo upp sina tält, åto, drucko och hvilade sig. Under det prinsessan Budur sof, gick Kamar ez-Zemân in till henne och fann henne sofvande, klädd i en aprikosfärgad tunn klädning af siden samt med en juvelbeprydd guldtygsslöja på sitt hufvud; vid bandet till hennes underkläder hängde en ädelsten, till färgen lik drakblodsträdets kåda, och på denna sten syntes två rader af en skrift, inristad i bokstäfver, dem han icke kunde läsa. Förvånad häröfver tänkte Kamar ez-Zemân: om denna ädelsten icke hade något synnerligt värde för henne, skulle hon icke hafva fäst honom på detta sätt och icke gömt undan honom så, att det ser ut, som skulle hon aldrig kunna vara honom förutan. Hvad kan hon väl göra dermed, och hvilken hemlig kraft kan väl han ega? — Derpå tog han stenen och gick ut med honom ifrån tältet för att betrakta den vid dagsljuset; men under det han beskådade densamma, si! då slog en fogel ned derpå, ryckte stenen ur hans hand, flög bort ett stycke dermed och satte sig sedan ned på marken.

Kamar ez-Zemân fruktade att förlora den dyrbara ädelstenen och skyndade efter fogeln; men denna flög alltjemt undan, när han såg sig förföljd af konungasonen, som fortfor att följa efter honom från dal till dal och från kulle till kulle, tilldess det blef natt och mörkret föll på, då fo-

geln satte sig uti ett högt träd, medan Kamar ez-Zemân stadnade nedanför detsamma, villrådig och utmattad af hunger och trötthet. Han ansåg ädelstenen förlorad och tänkte på att vända tillbaka, men visste icke, hvarifrån han hade kommit; utan, när natten öfverraskade honom, utropade han: det finnes ingen magt eller kraft annat än hos Gud, den Högste, den Störste! Derefter lade han sig att sofva under trädet, der fogeln satt qvar till morgonen, då prinsen vaknade ur sin sömn och fann, att fogeln nyss höjt sig och flugit bort ifrån trädet. Han följde derföre efter honom; men fogeln fortfor att flyga det ena lilla stycket efter det andra, i samma förhållande som Kamar ez-Zemân gick, så att denne började le och sade: Allah! Är det icke underbart, att denna fogel i går flög i samma förhållande som jag sprang, men att i dag, likasom skulle han veta, att jag är trött och icke kan springa, han flyr undan i samma förhållande som jag går? Sannerligen är icke detta underbart! Imellertid måste jag följa efter fogeln, och skall han leda mig antingen till upprätthållandet af mitt lif eller till min död. Jag vill följa honom, hvarthelst han tar vägen, ty sannolikt stadnar han först i ett bebodt land. — Han fortfor derföre att följa efter fogeln, som tillbragte hvarje natt på ett träd; och han följde honom under hela tio dagar, ätande af örterna på marken och drickande ur floderna. Efter denna tids förlopp kom han i sigte af en stad, inåt hvilken fogeln flög med blixtens hastighet och försvann ifrån Kamar ez-Zemân, som icke visste, hvart han tagit vägen. Han förvånades och utropade: prisad vare Gud, som bevarat mig, så att jag kommit till denna stad! Derpå satte han sig ned vid en vattensamling, der han tvådde händer, fötter och ansigte samt hvilade en stund, under det han tänkte på sitt fordna beqvämliga lif och sin närvarande afsöndring från sitt fädernesland och sina vänner samt på sin hunger och sitt utmattade tillstånd.

Efter det han hvilat, trädde han in genom stadsporten, men visste icke, hvart han skulle taga vägen, utan genomvandrade hela staden. Han hade gått in genom landporten och gick framåt, tilldess han kom ut genom den port, som vette åt hafvet, utan att hafva mött någon enda af stadens invånare. Staden låg invid hafsstranden, och när han kommit ut genom den derstädes belägna porten, fortsatte han sin gång, tilldess han kom till stadens trädgårdar. Der vandrade han framåt mellan träden samt stadnade vid porten till en af trädgårdarna, då trädgårdsmästaren kom ut

och helsade honom, sägande: prisad vare Gud, att du kommit undan folket i denna stad! Skynda dig in uti denna trädgård, inan någon af stadens invånare får se dig! Förvirrad trädde Kamar ez-Zemân in uti trädgården och sade till honom: huru förhåller det sig med invånarne i denna stad! Mannen svarade: vet, att alla invånarne i denna stad äro Magier, och jag besvär dig vid Allah att säga mig, huruledes du kommit hit och af hvad skäl du befinner dig i detta land. Kamar ez-Zemân meddelade honom alla sina lefnadshändelser, och trädgårdsmästaren förvånades högeligen samt yttrade till honom: vet, o min son, att de Musulmanska länderna ligga långt härifrån; mellan dem och denna ort är det så långt afstånd, att till detsammas tillryggaläggande åtgår fyra månaders resa till sjös, men ett helt års färd landvägen. Vi hafva ett skepp, som hvarje år seglar med handelsvaror till det närmast belägna bland Musulmännens länder och går härifrån till Ebenholz-Öarna samt från dem till Khalidâns-öarna, hvilkas beherrskare är konung Shah Zemân. — Kamar ez-Zemân besinnade sig en stund och fann, att det bästa för honom vore att stadna qvar der hos trädgårdsmästaren och blifva hans biträde mot erhållande af fjerdedelen utaf trädgårdens afkastning. Derföre sade han till honom: vill du taga mig till ditt biträde mot det, att du gifver mig en fjerdedel utaf afkastningen? Trädgårdsmästaren svarade: jag hör och lyder! Derefter undervisade han konungasonen i konsten att leda vattnet mellan träden, och Kamar ez-Zemân sysselsatte sig med detta arbete samt med att rensa bort ogräset. Trädgårdsmästaren klädde honom i en blå tröja, som räckte honom till knäen, och han arbetade med att vattna träden, medan tårefloder strömmade ur hans ögon, och han natt och dag upprepade verser, som hade afseende på hans älskade Budur.

Hans gemål, prinsessan Budur, som kort efter Kamar ez-Zemâns försvinnande vaknade ur sin sömn, frågade genast efter sin gemål, men kunde icke erhålla någon upplysning om honom. Vid det hon kände efter knuten på bandet till sina underkläder, fann hon densamma upplöst, och att den dyrbara ädelstenen var försvunnen. Då sade hon vid sig sjelf: Allah, detta är underbart! Hvar är min älskade? Det tyckes, som skulle han hafva tagit stenen och gått bort med honom, okunnig om den hemliga kraft, som densamma eger. Hvart har han kunnat taga vägen? Någon underbar händelse måste hafva föranledt hans bortgång, ty af egen vilja kan han icke en enda timma vara frånvarande ifrån mig. Förbannad

236. Natten.

Prinssessan Bedur i Prins Kamressans rustning.

vare stenen och den stund, då han gaf upphof till en sådan olycka! — Derpå försjönk hon i tankar och sade vid sig sjelf: om jag begifver mig till tjenarne och underrättar dem derom, att jag förlorat min gemål, så skall deras lusta efter mig upptändas; jag måste derföre taga min tillflykt till någon list. Följaktligen klädde hon sig uti några Kamar ez-Zemân tillhörande kläder, påtog en turban, som liknade hans, band omkring nedra delen af sitt ansigte en duk, sådan Beduinerna begagna till samma ändamål, men befallde en slafvinna att intaga hennes plats i bärstolen. När detta var gjordt, begaf hon sig ut ur tältet och ropade åt de unga männen, som genast förde fram hästen, då hon satte sig upp och befallde, att lastdjuren skulle pålassas. Detta skedde, och tåget satte sig i rörelse; hon lyckades att hålla det hemligt, ty hon liknade Kamar ez-Zemân, och ingen betviflade, att hon verkligen var han. Tillika med sina tjenare fortsatte hon sin resa natt och dag, tilldess hon kom i sigte af en stad, som låg invid hafvet; der stadnade hon och lät slå upp sina tält för att hvila. Hon lät fråga efter namnet på staden och erhöll det svaret, att den vore Ebenholz-staden, och att der regerade konung Armanus, som hade en dotter, benämd Hajât en-Nufus *).

När prinsessan Budur stadnat der för att hvila, sände konung Armanus från sitt palats en budbärare för att skaffa honom underrättelser om hvem den främmande konung kunde vara, som lägrat sig utanför hans stad. Budbäraren kom fram till tälten, frågade sig före och fick veta, att den främmande vore en konungason, som kommit vilse på sin resa, och att han ämnade sig till Khalidânsöarna, till konung Shah Zemân. Budet återvände till konung Armanus och meddelade denne hvad han fått höra; men så snart konungen förnummit det, begaf han sig ut med sitt rikes Store för att besöka den främmande. När han nalkades till tälten, kom prinsessan Budur till fots honom till möte, då konung Armanus satt af hästen, och de helsade hvarandra. Han förde henne derpå till staden och begaf sig med henne till sitt palats, der han befallde, att man skulle tillreda ett gästabud samt ledsaga henne till det ställe, der detta stod; och här stadnade hon i tre dagar.

Derefter hände sig att prinsessan Budur gick i badet; men när hon kom ut derifrån, var hennes anlete strålande såsom fullmånen, så att alla,

*) Själarnes Lif.

som henne sågo, intogos af beundran öfver hennes skönhet, och hon var klädd i en drägt af guldbroderadt siden, prydd med ädla stenar. Konung Armanus tog vänligt emot henne och sade till henne: vet, o min son, att nu är jag en till ålder kommen man, och aldrig under hela min lefnad har jag varit välsignad med något barn, utom en dotter, som liknar dig till vext och ställning samt till skönhet och behag. Jag är ur stånd att längre uppfylla en konungs pligter. Vill derföre du, o min son, stanna qvar i mitt land och dväljas i mitt rike? Om så är, skall jag förmäla dig med min dotter och gifva dig mitt konungadöme. — Men prinsessan Budur sänkte sitt hufvud, och blyghetens rodnad steg upp på hennes änne. Hon sade vid sig sjelf: hvad skall jag nu göra; jag är ju en qvinna? Om jag icke lyder hans tillsägelse, utan begifver mig härifrån, så skall han troligen sända en här efter mig och döda mig; om jag återigen lyder honom, så skall jag sannolikt komma på skam. Jag har förlorat min älskade Kamar ez-Zemân och vet icke, hvad det blifvit af honom; jag eger intet medel att rädda mig sjelf, annat än att bifalla till detta förslag och stanna här, tilldess Gud låter det gå i fullbordan, som måste ske. — Derpå hof hon upp sitt hufvud och gaf sin underdånighet för konungen tillkänna med de orden: jag hör och lyder! Då blef konungen glad och befallde, att man öfverallt på Ebenholz-Öarna skulle förkunna, det alla skulle fröjda sig, och alla hus prydas. Han sammankallade sina emirer och vezirer och sitt rikes öfriga store samt Kadis i sin hufvudstad, afsade sig kronan, utnämde prinsessan Budur till sultan i sitt ställe och lät iklä̈da henne konungavärdighetens tecken. Alla emirerna infunno sig inför henne, och ingen klagade öfver hennes ungdom, utan en och hvar, som såg henne, förvånades öfver hennes skönhet och älsklighet.

När prinsessan Budur sålunda hade blifvit upphöjd till sultan, och man under trumslag förkunnat den glada händelsen, lät konung Armanus tillreda allt till sin dotters förmälning, och efter några få dagar infördes prinsessan Budur till prinsessan Hajât en-Nufûs. De liknade två fullmånar bredvid hvarandra eller tvänne solar, som gått upp på samma gång; och när tjenarne tillslutit dörrarna efter dem samt fällt förhängena ned, sedan ljusen blifvit tända och bädden ordnad åt dem, satt prinsessan Budur bredvid prinsessan Hajât en-Nufûs. Men hennes tankar föllo på hennes älskade Kamar ez-Zemân, hennes sorg blef våldsam, hon utgjöt tårar och uppläste några verser, hvilka började sålunda:

O du, som lemnat mig med ett hjerta, uppfyldt af oro, skiljsmessan från dig har icke lemnat något lif qvar hos mig!

Bäst som hon satt bredvid Hajåt en-Nufus, kysste hon dennas läppar, stod plötsligen upp, förrättade tvagningen och gjorde sin bön, tilldess prinsessan Hajåt en-Nufus insomnat, då hon lade sig bredvid henne, men vände sin rygg åt henne ända till morgonen. När morgonen kom, infunno sig den gamle konungen och hans gemål hos sin dotter och frågade efter hennes befinnande. Hon meddelade dem hvad som händt och upprepade de verser, som hon hört.

Men drottning Budur, som lemnat brudkammaren, tog sitt säte på thronen, der emirerna, rikets store, alla höfdingarne och krigarne infunno sig för henne, önskade henne lycka till hennes thronbestigning, kysste golfvet inför henne och uppsände böner för hennes välgång, medan hon mottog dem med huldhet, skänkte dem hedersklädningar och tillökade emirernas lön. Derföre blef hon älskad af alla krigarne och folket, som önskade fortfarandet af hennes regering och icke betviflade, att hon var en man. Hon befallde och förbjöd, skipade lag och rättvisa, frigaf fångar och afskaffade utskylder. Så satt hon i domsalen till natten, då hon gick in i det för henne beredda rummet, der hon fann prinsessan Hajåt en-Nufus sittande. Hon satte sig bredvid henne, smekte henne och kysste henne mellan ögonen, men uppläste derefter, likasom förut, några verser, i hvilka hon beklagade sin gemåls frånvaro. Derefter stod hon upp, torkade bort sina tårar, förrättade tvagningen, började bedja och fortfor dermed, tilldess Hajåt en-Nufus somnade. Derpå lade sig drottning Budur bredvid henne och förblef der till morgonen, då hon stod upp, förrättade morgonbönen, satte sig på thronen, befallde och förbjöd samt skipade lag och rättvisa. Under tiden kom konung Armanus till sin dotter och framställde sina frågor. Hon meddelade honom allt som händt, upprepade de verser, som drottning Budur hade uppläst, och sade till honom: o min fader, aldrig såg jag någon mer känslig och mer blyg än min gemål; han endast gråter och suckar. Hennes fader svarade: o min dotter, haf fördrag med honom endast denna tredje natt; men, om han då icke visar dig tillbörlig uppmärksamhet, så veta vi nog, huru vi skola behandla honom. Jag skall beröfva honom konungavärdigheten och förvisa honom från vårt land. — Så kom han öfverens med sin dotter att göra, och så beslöt han i sitt hjerta.

När natten återigen kom, stod drottning Budur upp ifrån thronen, återvände till det rum i palatset, som var beredt åt henne, såg ljusen tända och fann prinsessan Hajåt en-Nufus sittande der. Då föllo hennes tankar på hennes gemål och på de tilldragelser, som inträffat med henne och honom under de sednaste få dagarna; hon gråt, hon fortfor att sucka och snyfta samt uppläste återigen några verser, som hade afseende på hennes olyckliga belägenhet. Derefter ämnade hon förrätta sin bön; men Hajåt en-Nufus fattade uti hennes kläder och sade till henne: o min herre, blyges du icke för att på detta sätt bete dig mot min fader, som behandlat dig med så mycken välvilja, eller för att behandla mig med sådan fortsatt likgiltighet? När drottning Budur hörde detta, satte hon sig ned och svarade: o min älskade, hvad menar du? — Hvad jag menar, — svarade Hajåt en-Nufus, — är detta, att jag aldrig sett någon så sjelfbelåten som du. Brukar en och hvar, som är skön, vara så sjelfvisk? Men jag säger icke detta för min egen skull, utan endast till följd af mina farhogor för den hämd, som konung Armanus kan utkräfva på dig. Han har nämligen beslutit, att, om du icke visar mig tillbörlig aktning, redan i morgon afsätta dig från regeringen samt förvisa dig från detta land; sannolikt kommer hans vrede att stegras ända derhän, att han dödar dig. Derföre är jag rörd af medlidande med dig samt har gifvit dig ett godt råd; nu tillhör det dig att sjelf bestämma huru du vill göra. — Vid dessa ord sänkte drottning Budur sitt hufvud mot golfvet och stod helt villrådig öfver hvad hon hört. Hon sade vid sig sjelf: om jag sätter mig mot hans önskan, så är min död gifven, och om jag lyder honom, så är jag vanärad för alltid. Men nu är jag drottning öfver alla Ebenholz-Öarna, som lyda under min spira, och ingen annorstädes än här kan jag åter sammanträffa med Kamar ez-Zemån, ty han har ingen annan väg hem till sitt land igen annat än öfver Ebenholz-Öarna. Jag vill derföre anförtro min sak åt Gud, som är den bästa rådgifvaren. — Derpå vände hon sig till Hajåt en-Nufus och sade: o min älskade, att jag försummat dig, har skett utan min vilja. Derefter berättade hon för henne allt det, som vederfarits henne, från begynnelsen till slutet, och yttrade: jag besvär dig vid Allah, att hålla min berättelse tyst och bevara min hemlighet, tilldess Gud återförenar mig med min älskade Kamar ez-Zemån; derefter skola vi se till hvad som kan inträffa. — Hajåt en-Nufus var utom sig af förvåning, blef intagen af medlidande med henne, bad till Gud för hennes

237. Natten.

Drottning Haiat al Nufus.

återförening med den älskade och sade till henne: o min syster, frukta icke och var icke orolig, utan haf tålamod, tilldess Gud låter det gå i fullbordan, som skall ske! I den ädelsinnades bröst ligger en hemlighet lika trygg som i grafven, och din hemlighet skall jag icke uppenbara. — Derpå skämtade de tillsammans, omfamnade hvarandra och sofvo ända till nära morgonbönen, då Hajât en-Nufus' moder kom in till henne och fann sig tillfredsställd af den berättelse, som hennes dotter aflade. Drottning Budur förrättade morgonbönen, begaf sig till domsalen, tog plats på thronen och dömde folket; men konung Armanus blef glad öfver det han fått höra, hans hjerta vidgades, han lät anställa gästabud, och sålunda lefde man i glädje och gamman en rund tid. — Sådana voro Kamar ez-Zemâns och prinsessan Budurs äfventyr.

Vi återvända till konung Shah Zemân. — När hans son, beledsagad af Marzawân, hade rest bort för att jaga, såsom redan blifvit berättadt, väntade han ända till andra natten derefter; men när sonen icke återvände, blef han orolig och kunde icke sofva den natten. Han kunde knappt beherrska sig för ångest, hans oro var ytterlig, och hans bekymmer brännande; knappt hade det börjat dagas, förrän han redan var uppe. Han satt och väntade på sin son till emot middagen; men sonen kom icke, och han började frukta för en evinnerlig skiljsmessa, så att hans hjerta blef brinnande af ängslan. Han grät, så att hans kläder blefvo fuktiga af tårar; men han torkade bort sina tårar och utfärdade till sina krigare en befallning att sätta sig i rörelse för ett härtåg till aflägsna länder. Alla hans krigare stego till häst, och sultanen satte sig i spetsen för dem; men hans hjerta sörjde öfver sonen, och han var djupt bedröfvad. Han delade sin här i sex fördelningar, på högra sidan och den venstra samt framtill och bakefter, och sade till dem: i morgon skolen ni vara samlade vid skiljovägen. Sedan hären var sålunda indelad, satte sig ryttarne i rörelse och ryckte framåt under det återstående af dagen ända till mörkningen; de fortsatte likaledes sin väg hela natten samt nästföljande dag till middagen, då de anlände till ett ställe, der vägen delade sig i fyra grenar, så att de icke visste, hvilken väg de skulle taga. Men här föllo deras ögon på sönderrifna kläder och sönderristade stycken kött; här blefvo de varse blodspår och kringströdda klädesplagg. Då konung Shah Zemân såg denna syn, uppgaf han ett anskri ur djupet af sitt hjerta

och utropade: o min son! Han slog sig för sitt ansigte, slet af sig skägget och ref sina kläder sönder, ty han var öfvertygad derom, att hans son vore död. Hans sorg och bekymmer voro utomordentliga, och krigarne gråto med honom, ty alla ansågo Kamar ez-Zemâns död afgjord; de strödde stoft på sina hufvuden, och natten öfverraskade dem, under det de gråto och sörjde, så att de voro nära döden. Konung Shah Zemân vände med sina krigare tillbaka till sin stad, öfvertygad om sin sons död samt i den tro, att antingen något vilddjur eller någon röfvare anfallit honom och slitit honom i stycken. Han utfärdade utöfver hela sitt land en kungörelse, att folket skulle kläda sig i svart, till tecken af sin sorg öfver hans son Kamar ez-Zemân, och han lät till hans hogkomst uppföra en byggnad, hvilken han kallade Klagosångernas Hus. Hvarje thorsdag och måndag afgjorde han sina krigares och sina undersåters angelägenheter; men det öfriga af veckan tillbragte han uti Klagosångernas Hus, der han sörjde öfver sin son och diktade sorgeqväden öfver honom.

Under tiden förblef drottning Budur herrskarinna i Ebenholz-landet, der folket bevisade henne all vördnad och sade: detta är konung Armanus' måg. Hon tillbragte hvarje natt med prinsessan Hajât en-Nufûs, klagade öfver sin gemåls, Kamar ez-Zemâns, frånvaro, beskref för henne hans skönhet och älskvärdhet samt önskade att få se honom ännu en gång, om det än vore blott i drömmen.

Kamar ez-Zemân fortfor deremot att under längre tid vistas i trädgården och hos dennes egare; han grät natt och dag, han suckade och upprepade klagovisor öfver sin förflutna glädjes och sällhets tid, medan trädgårdsmästaren för att trösta honom berättade, att mot slutet af året ett skepp skulle afsegla till de Musulmanska länderna. På detta sätt förflöt hans tid, tilldess han en dag till sin förvåning såg folket skocka sig tillsamman. Då kom trädgårdsmästaren och sade: o min son, upphör med ditt arbete denna dag och vattna icke träden, ty denna dag är en högtidsdag för folket, då man gör besök den ena hos den andra. Derföre skall du hvila och endast hålla ett vaksamt öga på trädgården, ty jag ämnar höra mig före om skeppet, med hvilket du skall segla till Musulmännens land, eftersom blott kort tid står åter, innan det afgår. — Trädgårdsmästaren gick, och Kamar ez-Zemân stadnade ensam qvar i trädgården. Hans hjerta hotade att brista, hans tårar flödade, och han fortfor att gråta, tilldess han afsvimmade; men när han kommit till sans igen, stod han upp

och vandrade omkring i trädgården, tänkande på sina olyckor och på sin långvariga skiljsmessa från den, hvilken han älskade. Under det han sålunda gick i djupa tankar, snafvade han och föll framstupa samt slog pannan emot roten af ett träd med sådan våldsamhet, att hans blod började rinna och blandades med hans tårar. Han torkade imellertid bort både blodet och tårarna, band ett skynke om pannan, stod upp och fortsatte sin vandring omkring trädgården. Derunder vände han sina ögon mot ett träd, der tvänne foglar höllo på att slåss med hvarandra; den ena af dem blef den andra öfvermägtig, högg näbben djupt in i dennes hals, skiljde hufvudet från kroppen, grep det sålunda afskiljda hufvudet och flög bort dermed. Den dödade fogelns kropp föll till jorden framför Kamar ez-Zemân; men under det kroppen låg der, si! då sköto två stora foglar ned derpå; den ena ställde sig vid kroppens främre ända, den andra vid stjerten, de bredde ut sina vingar deröfver, sträckte fram halsarna och upphofvo klagande läten. Men Kamar ez-Zemân grät öfver skiljsmessan från sin maka, när han såg de bägge foglarna klaga öfver sin samslägting. Derefter såg han de bägge foglarna gräfva upp en grop och deri begrafva den dödade fogeln; sedan sväfvade de högt upp i luften, voro borta en kort stund och kommo åter tillbaka, förande med sig den fogel, som dödat den begrafna. — De satte sig ned med honom på den dödade fogelns graf, der de sönderhackade honom och dödade honom, ristade upp hans kropp, sleto ut hans inelfvor och utgjöto hans blod på grafven. Derefter strödde de omkring hans kött, sleto sönder hans hud, ryckte ut allt, som fanns deruti, samt spridde ut det hit och dit.

Allt detta tilldrog sig, medan Kamar ez-Zemân förvånad såg derpå; men just som han kastade en blick åt det ställe, der de bägge stora foglarne hade dödat den tredje, blef han varse någonting glänsande, som låg der på marken. Han nalkades och såg, att det var fogelns kräfva; denna tog han upp, öppnade den och fann deri samma sten, som hade varit anledningen till hans skiljsmessa från sin gemål. Knappt hade han kastat en blick på stenen, förrän han kände igen honom, svimmade af idel glädje och föll till jorden; men när han åter kom till sans, sade han vid sig sjelf: detta är ett godt tecken och ett förebud till min återförening med min älskade! Han betraktade derefter stenen, förde honom framför sina ögon och band den vid sin arm, ty han hoppades att derigenom bli lyckosam i sina företag; men sedan stod han upp, fortsatte sin vandring och

väntade på trädgårdsmästaren. På denne väntade han ända till natten; men han kom icke. Derföre lade Kamar ez-Zemân sig att sofva på sitt vanliga ställe, der han låg qvar ända till morgonen, då han stod upp till sitt arbete.

Han omgjordade sig med ett rep, förfärdigadt af palmträdets bast, fattade hackan och korgen samt begaf sig ut i trädgården till ett der stående akacieträd, mot hvars rot han slog ned hackan, då han hörde ett gällt återskall efter slaget. Derföre röjde han undan mullen ifrån stället och blef nu varse en falldörr, under hvilken en grop öppnade sig. Han steg ned och fann, att vägen förde ned till en sal, så gammal, att den tycktes härleda sig från Thamuds och Ads tider; salen var rymlig, och der stod ett antal lerkrukor, fyllda med rödt guld. Då sade han vid sig sjelf: mödans tid är förbi; glädjens och sällhetens dagar hafva kommit! Han begaf sig återigen upp i trädgården, lade falldörren på dess ställe och återtog sin sysselsättning, att leda vatten till träden i trädgården.

Dermed sysselsatte han sig till slutet af dagen, då trädgårdsmästaren kom till honom och sade: o min son, mottag glada tidender om din snara återfärd till ditt fädernesland! Köpmännen hafva gjort sig redo till resan, och efter tre dagar skall skeppet gå till segels till Ebenholz-staden, som är den första bland Musulmännens städer. När du kommit dit, skall du färdas landvägen under sex månader, till Khalidâns-öarna, der Shah Zemân regerar. Öfver denna underrättelse blef Kamar ez-Zemân glad, kysste trädgårdsmästarens hand och sade till honom: o min fader, likasom du åt mig medfört goda tidender, har äfven jag goda tidender åt dig. Han meddelade honom nu sin upptäckt af den underjordiska salen, då äfven trädgårdsmästaren blef glad och svarade: jag har varit åttio år här i trädgården, utan att finna någonting, medan du varit hos mig mindre än ett år och gjort ett sådant fynd; det tillhör derföre dig, det skall bli ett medel till att göra slut på dina bekymmer och en hjelp för din återfärd till de dina samt för din återförening med din älskade. Men Kamar ez-Zemân sade: skatten måste delas mellan dig och mig. Derefter förde han trädgårdsmästaren ned i den underjordiska salen och visade honom guldet, som förvarades uti tjugo lerkrukor, af hvilka han behöll tio och lät trädgårdsmästaren behålla tio. Och trädgårdsmästaren sade till honom: o min son, fyll några större krukor med oliver af det slag, som vexer här i trädgården, och som icke finnes i något annat land än vårt, hvarifrån det af

238. Natten.

Kamressan och trädgårdsmästaren.

köpmännen föres ut till främmande länder; men du skall lägga guldet i krukorna och oliverna der ofvanuppå, sedan täcka öfver dem och föra dem till skeppet. Kamar ez-Zemân stod genast upp och fyllde femtio stora krukor på det sätt, att han lade guld nederst, derofvanpå oliver och sedan täckte öfver dem; den dyrbara ädelstenen lade han likaledes uti en kruka. Derefter satte han sig ned, samtalade med trädgårdsmästaren och gjorde sig säker om sin snara återförening med de sina, sägande vid sig sjelf: när jag kommit till Ebenholz-ön, skall jag derifrån resa till min faders eget land och anställa efterforskningar efter min älskade Budur; dock undrar jag, huruvida hon återvändt till sitt eget land eller rest till min faders rike, eller huruvida någonting annat vederfarits henne under hennes färd.

Han afvaktade nu de tre dagarnas förlopp och berättade för trädgårdsmästaren händelsen med foglarna samt allt det, som tilldragit sig mellan dem, hvaröfver mannen högeligen förvånades. Derefter lade de sig att sofva till morgonen, då trädgårdsmästaren vid uppvaknandet kände sig illamående och förblef sjuk i tvänne dagar; men på den tredje tilltog hans sjukdom så, att man misströstade om hans lif. Kamar ez-Zemân sörjde öfver trädgårdsmästarens sjukdom; men under det denna ännu fortfor, si! då kom skepparen med sjömännen och frågade efter trädgårdsmästaren; men Kamar ez-Zemân underrättade dem om hans sjukdom. Då sade de: hvar är den unga mannen, som önskar följa med oss till Ebenholz-ön? Kamar ez-Zemân svarade: han är den slaf, som står här inför er! — och bad dem föra krukorna om bord på skeppet. De förflyttade dem dit och sade till Kamar ez-Zemân: skynda dig, ty vinden är god! Han svarade: jag hör och lyder! Derpå förde han sitt munförråd om bord på skeppet och vände tillbaka till trädgårdsmästaren, för att taga afsked af denne, men fann honom i de sista andedragen. Han satte sig derföre vid hans hufvudgärd, tilldess han var död, lyckte till hans ögon, redde hans lik till att begrafvas och jordade det.

När detta var beställdt, återvände han till skeppet. Detta hade likväl redan hissat sina segel och lupit ut samt fortfor att klyfva böljorna, tilldess det försvunnit från hans syn. Han blef sorgsen och bedröfvad samt vände djupt nedslagen tillbaka till trädgården, der han strödde stoft på sitt hufvud. Han hyrde trädgården af dess egare och legde en man, som skulle biträda honom med att vattna träden; derefter begaf han sig till falldörren, steg ned i det underjordiska rummet och fyllde det återstående

guldet i femtio stora krukor, öfverst i hvilka han lade oliver. Derpå hörde han sig före angående skeppet och erhöll det svar, att det icke gjorde mer än en resa om året. Hans oro och bedröfvelse tillvexte, och han sörjde öfver allt, som vederfarits honom, framför allt deröfver, att han förlorat prinsessan Budurs dyrbara ädelsten. Nätter och dagar tillbragte han med gråtande och uppläsande af verser.

Under tiden hade vinden varit gynnande för skeppet, som anlände till Ebenholz-ön. Nu hände det i öfverensstämmelse med ödets beslut, att drottning Budur satt vid ett fönster och blef varse skeppet, just som det kastade ankar vid stranden. Hennes hjerta klappade högt vid denna syn, och hon steg till häst tillika med emirerna och vezirerna, begaf sig ned till stranden och höll strax invid skeppet, medan besättningen förde lasten upp till magasinerna. Der kallade hon till sig skepparen och frågade honom, hvad han medfört, och han svarade: o konung, jag har om bord på detta skepp aromer, läkedomsörter och ögonsalvor, plåster och smörjelser, dyrbarheter och praktfulla tyger samt andra varor, dem kameler och mulåsnor icke kunna hitföra; vidare har jag åtskilliga slag af välluktande oljor, specerier, aloëträ, tamarinder och ett slags oliver, som svårligen torde vexa i detta land. När hon hörde detta, kom det öfver henne en lystnad efter oliverna, och hon sade till skeppets egare: huru stort är det förråd af oliver, som du kan hafva med dig? Han svarade: jag har femtio stora krukor fulla; men deras egare har icke kommit att följa med oss, och konungen må af dem taga så mycket han önskar. Då sade hon: för dem i land, att jag måtte få se på dem! Då ropade skepparen till sitt manskap, och folket förde de femtio krukorna i land; hon öppnade en, såg på oliverna och sade: jag skall taga dessa femtio krukor och åt dig utbetala priset för dem, huru högt det än kan vara. Skepparen svarade: i vårt land hafva de icke något värde; men deras egare stadnade qvar hemma, och han är en fattig man. Hon upprepade: hvad är priset på dem? Han svarade: tusen stycken silfver. För tusen stycken silfver skall jag taga dem, — svarade hon.

Hon befallde nu, att oliverna skulle föras till palatset, och när det blef natt, lät hon bära till sig en af krukorna, hvilken hon öppnade. I rummet fanns ingen annan än hon sjelf och Hajât en-Nufûs; för denna ställde Budur en tallrik och slog ut derpå en del af krukans innehåll, då en hop rödt guld föll ned på tallriken. Hon sade till Hajât en-Nufûs: här finnes

ju idel guld! — började undersöka krukorna och fann, att de alla innehöllo guld samt att hela olivförrådet icke skulle fylla ens en enda kruka. Medan hon letade bland guldet, upptäckte hon äfven sin dyrbara ädelsten. Denna tog hon, betraktade honom och fann, att det var samma sten, som hon haft bunden vid sina underkläder, och som Kamar ez-Zemân tagit. Så snart hon kände igen ädelstenen, gaf hon till ett utrop af glädje och afsvimmade; men när hon kommit till sans igen, sade hon: denna ädelsten var anledningen till min skiljsmessa från min älskade Kamar ez-Zemân; men den är nu ett förebud om lycka. Hon berättade nu för prinsessan Hajât en-Nufûs, att den återfunna stenen förebådade deras återförening. När morgonen kom, tog hon plats på thronen och lät kalla inför sig skepparen, som infann sig och kysste golfvet inför henne. Hon sade till honom: hvar lemnade du egaren af dessa oliver? Han svarade: — o tidens konung, vi lemnade honom qvar i Magiernas land, och han är trädgårdsmästare derstädes. Då sade hon: om du icke skaffar hit honom, så skall en hittills oerhörd olycka drabba dig och ditt skepp. Genast befallde hon, att sigill skulle sättas på köpmännens magasiner, och sade till dem: egaren af dessa oliver har begått ett brott emot mig och är min gäldenär; om han icke kommer hit, skall jag utan barmhertighet döda er alla och bemägtiga mig era handelsvaror. Då vände de sig till skepparen, lofvade denne att betala frakten för hans skepp, om han ville återvända, och sade till honom: befria oss ifrån denna tyrann!

Skepparen gick om bord och hissade sina segel; Gud förunnade honom god vind, så att han kom till Magiernas öar, der han lade i land nattetid och begaf sig till trädgården. Natten hade förekommit Kamar ez-Zemân alltför lång, der han legat och tänkt på sin älskade, och han satt nu i trädgården, gråtande öfver de olyckor, som hemsökt honom, då skepparen bultade på trädgårdsporten. Han öppnade denna och gick ut, men blef genast gripen och bortförd af sjömännen, som släpade honom om bord, hissade sina segel och begåfvo sig bort. De fortsatte sin resa dagar och nätter, medan Kamar ez-Zemân icke kunde förstå det ringaste af alltsammans. Han frågade dem om orsaken, hvarföre han blef behandlad på detta sätt, och de svarade honom: du har begått ett brott emot konungen af Ebenholzöarna, sonen till konung Armanus, och har stulit hans egodelar, du olycksalige. Men han svarade: jag betygar vid Allah, att jag aldrig

uti min lefnad varit i detta land, och att jag alldeles icke känner till detsamma.

De fortsatte sin resa med honom, tilldess de kommo till Ebenholz-Öarna, och förde honom upp till drottning Budur, som kände igen honom, så snart hon blifvit honom varse. Hon sade: lemna honom till eunucherna, på det dessa måtte föra honom i badet! Derefter undanröjde hon alla köpmännens farhogor och skänkte skepparen en hedersklädning, värd tiotusen guldstycken. Derpå begaf hon sig till drottning Hajât en-Nufûs, meddelade henne det, som tilldragit sig, och sade till henne: håll detta hemligt, tilldess jag vunnit min önskan och verkställt någonting, som skall bli hogkommet och läsas efter oss för både konungar och undersåter! — När hon befallt, att Kamar ez-Zemân skulle föras i badet, blef denna befallning genast efterkommen, och han kläddes der uti kunglig skrud, så att, när han lemnade badet, han var lik en gren af det Orientaliska pilträdet eller en planet, vid hvars framträdande solen och månen förbleknа; och hans själ vände tillbaka till honom. Derefter begaf han sig till Budur och fördes in i palatset; men när hon blifvit honom varse, lade hon band på sitt hjerta, på det hennes uppsåt måtte gå i verkställighet. Hon skänkte honom slafvar och tjenare, kameler och mulor, hon gaf honom rika skatter och upphöjde honom från det ena embetet till det andra, tilldess hon gjorde honom till sin skattmästare och anförtrodde alla sina skatter i hans vård. Hon omfattade honom med största ynnest samt underrättade sina emirer om det embete, hvartill hon upphöjt honom; och af alla blef han bemött med vänskap. För hvarje dag ökade drottning Budur hans inkomster, utan att Kamar ez-Zemân kunde begripa, hvarföre hon på detta sätt omfattade honom med sin huldhet. Af sin ansenliga förmögenhet utdelade han frikostiga skänker och tjenade kunung Armanus med sådant nit, att denne älskade honom, likasom emirerna och rikets Store samt det lägre folket, så att alla svuro vid hans lif.

Men hela tiden förundrade sig Kamar ez-Zemân öfver de hedersbetygelser, som drottning Budur bevisade honom, och sade vid sig sjelf: vid Allah, denna välvilja måste hafva någon särskild anledning, eller gynnar konungen mig på detta sätt i någon elak afsigt; jag vill derföre begära hans tillåtelse att resa härifrån. Till följd af detta sitt beslut, begaf han sig till drottning Budur och sade: o konung, du har öfverhopat mig med hedersbetygelser, och din ynnest skall bli fullständig, om du tillåter mig att resa

samt tager ifrån mig allt det, som du skänkt mig. Men drottning Budur log och sade: hvad kan väl förmå dig till en önskan att resa härifrån och att störta dig handlöst i faror, när du är i besittning af min högsta ynnest och njuter min utomordentliga nåd? — O konung, — svarade Kamar ez-Zemân, — om denna din nåd icke har någon särskild orsak, så är den högst förunderlig, isynnerhet som du meddelat mig värdigheter, hvilka äro passande blott för ålderstigna män, medan jag deremot är blott ett barn. Då förde drottning Budur honom i ett enskildt rum och gaf sig tillkänna för honom; hon uppdagade nu, att hon var hans gemål, drottning Budur, dottern till konung El-Ghajur, herren öfver Öarna och Hafven; och de omfamnade samt kysste hvarandra. Hon berättade honom allt, som vederfarits henne från det första till det sista, och han meddelade likaledes henne allt, som tilldragit sig med honom.

Men när den nästföljande morgonen kom och utbredde sitt ljus, sände drottning Budur efter konung Armanus och meddelade honom, hvem hon egentligen var, att hon var Kamar ez-Zemâns gemål, samt berättade honom deras händelser och anledningen till deras skiljsmessa; och när konung Armanus hörde berättelsen, väckte densamma hans största förvåning. Han befallde, att den skulle antecknas med guldbokstäfver, vände sig derefter till Kamar ez-Zemân och sade till honom: o son af en konung, vill du ingå i slägtförbindelse med mig genom att förmäla dig med min dotter Hajât en-Nufus? Han svarade: derom måste jag först fråga drottning Budur, ty henne är jag skyldig tacksamhet utan gränser. Men när han frågade henne till råds, svarade hon: förslaget är ypperligt! Tag henne till äkta, du, och jag skall vara hennes tjenarinna, ty jag står i stor skuld för hennes godhet och ädelmod, hennes vänskap och välvilja, framför allt som vi befinna oss uti hennes hem, och vi blifvit öfverhopade med välgerningar af hennes fader. — När derföre Kamar ez-Zemân såg, att drottning Budur icke hade någonting emot detta, och att hon icke var svartsjuk på Hajât en-Nufus, kom han öfverens med henne om saken och underrättade konung Armanus om det, som drottning Budur hade sagt, att hon gillade äktenskapet och ville bli en tjenarinna åt Hajât en-Nufus. Då konung Armanus hörde dessa ord af Kamar ez-Zemân, blef han ytterligt glad. Han gick genast och satte sig på sin thron, lät kalla inför sig sina emirer och vezirer samt sitt rikes öfriga store, meddelade dem allt hvad han kände om Kamar ez-Zemân och drottning Budur från be-

gynnelsen till slutet samt underrättade dem, att han ämnade förmäla sin dotter Hajât en-Nufus med Kamar ez-Zemân och upphöja denne till deras sultan i hans gemåls, drottning Budurs, ställe. Då svarade de alla: eftersom Kamar ez-Zemân är gemål till drottning Budur, som var vår beherrskare före honom och af oss ansågs som vår konung Armanus' måg, så äro vi alla belåtna med att taga honom till vår sultan, och vilja vi bli hans tjenare samt aldrig afstå ifrån den trohetsed, som vi svurit honom.

Öfver allt detta blef konung Armanus synnerligen glad, lät kalla Kadis och vittnena, tillika med rikets förnämligaste män, och uppsätta Kamar ez-Zemâns äktenskapskontrakt med sin dotter, drottning Hajât en-Nufus. Han firade fester, gaf yppiga gästabud, utdelade dyrbara hedersklädningar åt alla emirerna, höfdingarne och krigarne, skänkte almosor åt de fattiga och behöfvande samt frigjorde alla fångar; och folket fröjdades öfver konung Kamar ez-Zemâns tillträde till regeringen samt bad till Gud för hans ära och lycka, hans heder och hans framgång. Så snart Kamar ez-Zemân blifvit sultan, upphäfde han alla tullar, uppförde sig på det prisvärdaste sätt emot sitt folk och lefde med sina gemåler i fröjd och glädje, i kärlek och trofasthet, visande sig opartisk mellan dem bägge. Så lefde han en lång tid, hans sorger och bekymmer voro försvunna och han glömde sin fader, konung Shah Zemân, med all den magt och ära han åtnjutit under honom.

Berättelsen om de bägge Prinsarne El-Amdjad och El-Asad.

Men Gud (hvars namn vare upphöjdt!) välsignade Kamar ez-Zemân med tvänne barn af mankön af hans bägge gemåler. De liknade tvänne skinande månar; den äldre af dem var son till drottning Budur, och hans namn var prins El-Amdjad (den Ärofullaste); men den yngre var son af Hajât en-Nufus, och hans namn var prins El-As'ad (den Lyckligaste); och El-As'ad var mer skön och älsklig än hans broder El-Amdjad. De uppfostrades i yppighet och med ömhet samt undervisades i alla konster och färdigheter; de fingo lära sig skönskrifning och vetenskapernas allmänna grunder samt konsten att regera ett rike och att styra en häst, hvadan de slutligen uppnådde den yppersta fullkomlighet och blefvo utmärkta genom sin skönhet och älskvärdhet, så att alla qvinnor hänfördes af deras behag. Men när de hunnit till manlig ålder och bägge voro utrustade med alla

fullkomligheter, lät deras fader, så ofta han företog någon resa, dem omsevis taga plats uti domsalen, der hvardera af dem dömde folket en dag om sönder.

Nu hände det sig i enlighet med det förutbestämda ödet och skickelsens beslut, att tvänne fruntimmer i konungens palats, vid hvilka han fäst sin tillgifvenhet, blefvo förälskade i de bägge prinsarne El-Amdjad och El-As'ad. Hvardera af de bägge fruntimren brukade leka med föremålet för sin kärlek, kyssa detsamma och trycka det till sitt bröst, och när prinsarnes mödrar blefvo detta varse, trodde de, att det var en tillgifvenhet endast af samma art som en moders. Kärleken satte sig uteslutande i besittning af de bägge qvinnornas hjertan, och sedan de länge väntat, utan att finna någon utväg till att vinna sin önskan, afhöllo de sig från föda och dryck samt försakade sömnens njutning.

En gång begaf sig konungen på jagt och befallde sina bägge söner att taga plats på thronen och skipa rättvisa, hvardera af dem en dag om sönder, såsom det var deras vana. Första dagen satt drottning Budurs son, El-Amdjad, till doms, befallde och förbjöd, utnämde och afsatte, gaf och förvägrade. Den i honom förälskade skref till prinsen ett bref, med hvilket hon ville göra ett försök att vinna hans tillgifvenhet, och hvari hon förklarade, huruledes hon var honom tillgifven och utom sig af kärlek till honom, för honom afslöjade alla sina önskningar och lät honom veta, huruledes hon önskade att bli förenad med honom. Hon tog ett blad papper och skref derpå följande ord:

Från den arma, den af kärlek lidande qvinnan, den sörjande, den öfvergifna, hvars ungdom förtäres af kärlek till dig, och hvars smärtor för din skull hota med att aldrig taga slut. — Om jag för dig beskrefve öfvermåttet af min sorg, den bedröfvelse, som jag erfar, den våldsamma kärlek, som bor i mitt bröst, huruledes jag gråter och suckar, huruledes mitt sörjande hjerta är genomborradt, och huru jag pinas af skiljsmessans qval, af sorg och af trånad, så skulle en sådan beskrifning bli alltför lång för ett bref, och ingen menniska kunna förutsäga dettas längd. Himmel och jord hafva blifvit mig för trånga, och till ingen annan än dig sätter jag lit och förtröstan, ty jag har kommit döden nära, och jag har lidit förödelsens fasor. Mitt hjertas brand har tagit öfverhand med mitt aflägsnande från dig, och om jag ville beskrifva den trånande längtan jag

röner, så skulle allt papper i verlden vara otillräckligt. Derefter tillade hon följande bägge verser:

Om jag ville beskrifva min brännande trånad, mitt elände och kärlekens qval och dess oro,
Så skulle ej penna, ej papper derefter finnas qvar på jorden, icke heller bläck eller någonting, hvarpå man skulle kunna skrifva.

Derefter insvepte hon brefvet i ett stycke dyrbart sidentyg, rikt parfymeradt med muskus och ambra, samt bifogade silkesbanden ur sitt hår, hvilket ensamt var värdt en hel skatt. Det hela inlade hon i en näsduk och lemnade det åt en eunuch med befallning att föra det till prins El-Amdjad.

Eunuchen gick, obekant med det fördolda öde, som väntade honom (ty Han, som känner framtidens alla hemligheter, ordnar händelserna efter sitt behag); och när han kommit inför prins El-Amdjad, kysste han golfvet inför honom samt lemnade honom duken med brefvet. Prins El-Amdjad tog duken, uppvecklade densamma, blef varse brefvet, öppnade och läste det; men när han förstått dess innehåll, insåg han, att qvinnan hade bedrägeri uti sinnet, och att hon handlat oärligt mot hans fader, konung Kamar ez-Zemân. Han blef ytterligt vred, utfor i hårda ord mot qvinnorna för deras beteende och utropade: fördömelse öfver alla förrädiska qvinnor, som sakna sundt förstånd och känsla för det heliga! Derpå drog han sitt svärd och sade till eunuchen: ve dig, nedrige slaf! Hur kan du komma med ett bref af sådant innehåll från en qvinna, som tillhör din herre? Vid Allah, det finnes ingenting godt hos dig, du svartansigte, du afskyvärde till att påse, du, hvars skaplynne är vankelmod! — Och han lät sitt svärd falla ned på hans hals samt skiljde hans hufvud ifrån kroppen. Derpå vecklade han duken omkring det, som den innehållit, stoppade den i sin ficka, begaf sig in till sin moder, meddelade henne hvad som händt och utfor äfven emot henne i hårda ord, sägande: en och hvar af er är i något hänseende värre än den andra. Vid Allah, den Store, tillade han, om jag ej fruktade att begå ett fel emot all god sed och dermed uppföra mig illa mot min fader Kamar ez-Zemân, så skulle jag gå in till henne och afslå hennes hufvud, likasom jag slog af eunuchens. — Derpå skiljdes han vid sin moder, drottning Budur, i ett tillstånd af ytterlig vrede. Men när den qvinna, som älskade honom, blifvit underrättad om huru han behandlat eunuchen, blef hon hätsk emot honom

och förbannade honom samt upptänkte ett elakt anslag emot honom. Prins El-Amdjad tillbragte den nästföljande natten i ett tillstånd af harm, förtrytelse och själsoro; hvarken mat eller dryck behagade honom, och vid sjelfva sömnen vämjdes han.

Men följande dagen tog hans broder, prins El-As'ad, säte på sin faders, konung Kamar ez-Zemåns, thron, för att döma folket; han fällde domar, skipade rättvisa, tillsatte och afsatte embetsmän, befallde och förbjöd, gaf skänker och gåfvor samt stadnade qvar uti domsalen ända tilldess tiden för aftonbönen i det närmaste var inne! Men den slafvinnan, som var upptänd af kärlek till honom, sände efter en illslug gammal qvinna, uppenbarade för denna sittt hjertas känslor och skref till prins El-As'ad ett bref, hvaruti hon för honom bekände sin gränslösa lidelse och sin utomordentliga kärlek. Och hennes skrifvelse till honom lydde som följer:

Från henne, som förgås af brinnande kärlek och trånad, till den mest intagande bland menniskor till hjerta och utseende, den i sin älskvärdhet sjelfviske, den öfver sin skönhet öfvermodige, som med misshag vänder sig bort från henne, hvilken önskar en förening med honom, som sträfvar emot att visa ynnest åt den ödmjuka och förkastade, — till den hårda och föraktande prins El-As'ad, som är utrustad med öfverträffande skönhet, med beundransvärd älsklighet, med ett tjusande anlete, en marmorhvit panna och kringgjuten med en allt öfverstrålande glans. Detta är mitt bref till honom, hvilken jag omfattar med en kärlek, som upplöst min kropp, som förtorkat min hud och mina ben. — Vet, att mitt tålamod är uttömdt, och att jag blifvit utom mig och utan sans; längtan och sömnlöshet hafva beröfvat mig mitt lugn; tålamodet och hvilan hafva förvägrat mig sin tjenst; sorg och vaka hafva varit oskiljaktiga från mig; häftig kärlek och trånad hafva förföljt mig, tillika med sjuklighet och svaghet. Men måtte mitt lif bli en lösepenning för dig, och om det täckes dig att förgöra den af kärlekens pil träffade, så måtte Allah ändock förlänga ditt lif och bevara dig från allt ondt! — Derefter tillade hon följande verser:

Ödet har beslutit, att jag skulle älska dig, o du, hvars behag glänsa likt fullmånen!
Du eger skönhet och vältalighet i fulländadt mått; du öfverträffar allt skapadt i älsklighet.

Gerna må du vara den, som pinar mig. Vill du icke förunna mig en enda blick?
Lycklig den, som får dö af kärlek till dig! Utan värde är den, som icke älskar och hyllar dig.

Derefter berökte hon brefvet med starkluktande muskus samt lindade deromkring banden i sitt hår, hvilka voro af silke från Irak, prydda med perlor och juveler samt nedhängande aflånga smaragder. När allt detta var gjordt, lemnade hon skrifvelsen åt den gamla qvinnan med befallning att gifva den åt prins El-As'ad.

Gumman gick, lydig hennes befallning, och begaf sig utan dröjsmål till El-As'ad, som var allena, när hon trädde in. Hon lemnade honom papperet med det, som låg inveckladt deruti, och väntade länge på svaret. Under det hon väntade, läste prins El-As'ad brefvet och förstod dess innehåll, men lindade återigen silket deromkring och gömde det i sin ficka. Han blef ytterligt vred och förbannade alla illistiga qvinnor; derpå stod han upp, drog sitt svärd ur slidan och förde mot gummans hals ett hugg, som skiljde hennes hufvud från kroppen. Sedan detta var gjordt, begaf han sig genast in till sin moder och utfor emot henne i bittra ord, så stark var hans förtrytelse mot hela hennes kön. Från henne begaf han sig till sin broder prins Amdjad, hvilken han meddelade allt, som händt honom, hvarjemte han berättade, huruledes han dödat den gamla qvinnan, som burit brefvet till honom. Och prins El-Amdjad svarade: vid Allah, o min broder, i går, medan jag satt på thronen, vederfors mig detsamma, som vederfarits dig i dag. Han meddelade derefter hela tilldragelsen åt sin broder. De stadnade tillsammans denna natt, förbannade alla illistiga qvinnor och uppmanade hvarandra att hålla det skedda hemligt, på det icke saken måtte komma för konungens, deras faders, öron, då han skulle dödat de bägge qvinnorna. På detta sätt tillbragte de natten i fortsatt sorg ända till morgonen.

Men när morgonen kom, anlände konungen från jagten med sina krigare och begaf sig till palatset, der han afskedade emirerna, hvarefter han inträdde der. Här blef han varse de bägge qvinnor, som på det ofvanbeskrifna sättet handlat mot hans söner, liggande till sängs och i ett tillstånd af ytterlig svaghet. De hade lagt råd tillsammans emot de bägge konungasönerna och beslutit att förgöra dem, ty de hade förnedrat sig sjelfva i deras ögon och fruktade för följderna, i fall deras handlingssätt skulle bli bekant. Men när konungen såg dem i detta tillstånd, sade han till dem: huru förhåller det sig med er? De stodo upp, kysste hans händer, gjorde en förfalskad beskrifning på det, som förefallit, och sade: vet, o konung, att dina bägge söner, hvilka vext upp, omhuldade af din god-

het, hafva handlat illa mot dig i sitt beteende emot oss samt hafva vanhedrat dig. Men när Kamar ez-Zemân hörde dessa ord, blef dagen mörker för hans ansigte, och han blef ytterligt vred, så att hans förstånd flyktade för hans vrede. Han sade: berätten mig, huru allt tillgått! Då berättade de bägge det, som de hade upptänkt, och bägge fällde de strida tårar inför konungen.

Konungen, som såg deras tårar och hörde deras berättelser, ansåg sig öfvertygad om deras sannfärdighet; upptänd af ytterlig vrede, stod han upp med fullt beslut att döda sina bägge söner. Men på vägen till dem möttes han af sin svärfader, konung Armanus. Denne hade infunnit sig för att helsa honom, ty han hade hört berättas, att Kamar ez-Zemân återkommit ifrån jagten; nu såg han honom med det dragna svärdet i handen och med blod drypande från näsborrarna, så våldsamt var hans raseri. Han frågade om orsaken till hans vrede, och Kamar ez-Zemân meddelade honom allt, som (enligt hans förmodan) hans söner El-Amdjad och El-As'ad hade begått, derefter tilläggande: jag ämnar nu döda dem på det skymfligaste sätt och på dem stadga ett afskräckande exempel. Hans svärfader, konung Armanus, som blef lika mycket upptänd af vrede emot dem, yttrade till honom: en god gerning skall du dermed utföra, o min son, och måtte Gud icke förunna någon välsignelse åt dem eller åt några söner, som begå sådana dåd emot sina fäders heder; men, o min son, ordspråket säger: den, som icke ser på följderna, skall icke bli beledsagad af framgång, — och de äro i alla händelser dina söner. Det skall bli bäst, att du icke dödar dem med din egen hand, ty derigenom skall du sjelf lida samma qval som de, och sedan skall du ångra, att du tagit deras lif, när ångern är till ingenting nyttig. Låt i stället en af mamlukerna följa med dem och döda dem i öknen, der de äro undangömda från dina ögon.

När konung Kamar ez-Zemân hörde dessa ord af sin svärfader, konung Armanus, insåg han genast det rigtiga i dennes anmärkning. Han stötte derföre sitt svärd i skidan, vände tillbaka, satte sig på sin thron och kallade sin skattmästare, som var en gammal man, med mycken erfarenhet i ärendens behandling och pröfvad genom lyckans omskiften. Till honom sade konungen: gack till mina bägge söner, El-Amdjad och El-As'ad, bind dem stadigt till händer och fötter, lägg dem i hvar sin kista och lasta kistorna på en mula; derpå skall du sjelf stiga till häst, föra dem

midt ut i öknen och döda dem der, men sedan fylla tvänne glasflaskor med deras blod och med dessa skynda dig tillbaka till mig.

Skattmästaren svarade: jag hör och lyder! Han stod genast upp och begaf sig till El-Amdjad och El-As'ad, hvilka han mötte på vägen, just som de kommo ut ur palatsets försal. De hade klädt sig i sina dyrbaraste drägter i afsigt att besöka sin fader, helsa honom och önska honom lycka till hans hemkomst ifrån jagtfärden. När skattmästaren blef dem varse, förmådde han dem att stadna och sade: o mina bägge söner, veten, att jag är en slaf, som måste lyda hvad mig anbefalles, och er fader har gifvit mig en befallning; viljen ni derföre efterkomma hvad han sagt? De svarade: ja! Då lät skattmästaren bakbinda dem och lägga ned dem i hvar sin kista, hvarefter kistorna lastades på en mula och fördes ut ifrån staden. Skattmästaren steg till häst och förde mulan med sig ut i öknen, der han nära middagstiden stadnade med henne på ett ödsligt ställe. Der steg han af sin häst, lyfte de bägge kistorna ned ifrån mulans rygg, öppnade dem samt lät El-Amdjad och El-As'ad stiga derur. När han såg dem, grät han bittert, vid det han betraktade deras skönhet och älskvärdhet, men drog derpå sitt svärd och sade: vid Allah, o mina furstar, det smärtar mig djupt att nödgas verkställa ett afskyvärdt dåd emot er; men i detta fall är jag ursäktlig, ty jag är en slaf, som måste lyda hvad honom blifvit befaldt, och er fader, konung Kamar ez-Zemân, har tillsagt mig att afslå era hufvuden. De svarade: o emir, gör hvad konungen anbefallt dig! Vi underkasta oss med tålamod det, som Gud (honom tillhöre magten och äran!) har beslutit öfver oss, och du har ingen skuld i utgjutandet af vårt blod.

Derpå omfamnade de hvarandra och togo afsked den ena af den andra, och El-As'ad sade till skattmästaren: jag besvär dig vid Allah, o farbroder, att du icke låter mig vara vittne till min broders död eller till hans ångest och qval, utan att du måtte döda mig före honom, på det mitt öde måtte bli lättare för mig att undergå. El-Amdjad sade också till skattmästaren detsamma, som El-As'ad hade sagt, och bönföll om att bli dödad före sin broder, yttrande: min broder är yngre än jag, låt mig derföre slippa att smaka hans bedröfvelse! Bägge fällde de strida tårar, och äfven skattmästaren grät, när han såg deras bedröfvelse; de bägge bröderna omfamnade ännu en gång hvarandra och togo afsked den ena af den andra, sägande: sannerligen härleder sig icke allt detta från de bägge

242. Natten.

Amdjad dödar lejonet.

nedriga qvinnornas list; men det finnes ingen magt eller kraft annat än hos Gud, den Högste, den Störste! Sannerligen, Gudi tillhöra vi, och till honom skola vi återvända! — El-As'ad slöt sin broder i sin famn, suckade djupt och uppläste derefter följande qväde:

O Du, den bedröfvades tillflykt, den af fruktan uppfylldes värn, som alltid är redo att lyssna till hvarje bön!
Jag vet icke annat medel än att bulta på Din dörr; om jag blir afvisad derifrån, på hvilkens dörr skall jag klappa?
O Du, som meddelar Din nåds rikedom genom ett Varde, visa mig nåd, ty allt godt bor hos Dig!

När El-Amdjad hörde sin broders klagan, grät han likaledes, tryckte honom till sitt bröst och upprepade dessa bägge verser:

O Du, hvars ynnest mot mig varit så stor, och som åt mig skänkt mera än jag kan uppräkna,
Aldrig har något missöde drabbat mig, utan att jag funnit Dig redo till att hjelpa mig derur!

Derpå sade El-Amdjad till skattmästaren: jag anropar dig vid den Ende, den Allsmägtige, Konungen, Beskyddaren, att du måtte döda mig före min broder, El-As'ad; måhända skall branden i mitt hjerta derigenom bli släckt; låt du densamma icke brinna längre! Men El-As'ad grät och sade: ingen annan än jag skall bli dödad först. Då sade El-Amdjad: det bästa blir, att du omfamnar mig och jag dig, så att svärdet måtte falla öfver oss tillsammans och döda oss med ett och samma hugg.

Under det de stodo der, omfamnande hvarandra med ansigte mot ansigte, och kringslöto den ena den andra, lade skattmästaren starka rep omkring dem och band dem tillhopa, men fällde derunder bittra tårar. Han drog sitt svärd och sade: vid Allah, o mina furstar, det faller mig i sanning svårt att taga era lif! Hafven j någon önskan? Om så är, skall jag uppfylla den. Eller något uppdrag? Om så är, skall jag uträtta det. Eller något budskap? Om så är, skall jag framföra detsamma. — El-Amdjad svarade: vi hafva icke någon önskan; men ett uppdrag önskar jag gifva dig, det, att du lägger min broder El-As'ad underst och mig öfverst, på det hugget måtte först drabba mig. När du sedan dödat oss och återvänder till konungen, och han säger till dig: hvad hörde du af dem före deras

död? — då skall du svara: sannerligen, dina bägge söner sända dig sin helsning och säga till dig: du vet icke, antingen de voro oskyldiga eller brottsliga; men du har dödat dem, utan att göra dig förvissad om deras brottslighet och utan att göra dig redo för förhållandet med dem. Derefter skall du för honom upprepa dessa bägge verser:

Sannerligen, qvinnorna äro onda andar, skapade att komma oss på fall. Jag söker hos Gud min tillflykt undan de onda andarnes list.
De äro källan till allt det onda, som uppkommit bland menniskor både i verldsliga och andliga ting.

Derpå fortsatte El-Amdjad: vi önska af dig ingenting annat, än att du måtte för honom upprepa dessa bägge verser, som du hört, och derjemte bönfaller jag hos dig vid Allah, att du måtte hafva tålamod med oss, medan jag för min broder uppläser dessa bägge rader. — Under strida tårar sade han nu:

Vi hafva föredömen i de konungar, som gått hädan före oss;
Huru många, stora och små, hafva icke vandrat på denna väg!

När skattmästaren hörde dessa El-Amdjads ord, grät han bitterligen, så att tårarne strömmade öfver hans skägg; men äfven El-As'ads ögon fylldes af tårar, och han uttalade följande ord:

Lyckan är så beskaffad, att hon måste bedraga; af svek och af illistiga anslag är hon uppfylld.
Den bedrägliga luftspeglingen i öknen är mot henne som den mest älskliga skönhet och mörksens styggelse som det med kohl svärtade ögonlocket.
Emot henne (hätsk är hennes natur) har jag icke gjort mera ondt än svärdet, när krigaren icke drar det ur dess slida.

När El-As'ad slutat dessa verser, omfamnade han sin broder El-Amdjad, så att de tillsammans syntes utgöra blott en; men skattmästaren drog sitt svärd och redde sig att hugga till. Men si! uti samma ögonblick blef hans häst skrämd och flög bort som en pil genom öknen. Hästen var värd tusen guldstycken och bar på sin rygg en dyrbar sadel af ansenligt värde. Derföre kastade han ifrån sig svärdet och skyndade efter hästen. Hans hjerta var brinnande uti honom, och han sprang efter hästen, i afsigt att fånga denne, tilldess djuret lopp in i en skog, dit han följde efter; men hästen fortsatte sin väg midt igenom skogen, slående mot marken med sina hofvar, och dammet stod högt i sky, medan

hästen frustade och gnäggade af rädsla. Men i skogen låg ett fruktansvärdt lejon, ohyggligt att åse och med ögon, ur hvilka gnistor sköto; dess uppsyn var vild och dess utseende slog hjertat med skräck; vid en blick åt sidan blef skattmästaren varse, huru lejonet närmade sig till honom, och han såg icke någon utväg att undkomma detsamma, ty han hade icke sitt svärd. Då sade han vid sig sjelf: det finnes ingen magt eller kraft annat än hos Gud, den Högste, den Störste! I denna fara har jag kommit blott för det jag ville göra illa mot El-Amdjad och El-As'ad, och sannerligen, denna färd har varit olycklig alltifrån begynnelsen!

Imellertid blef värmen odräglig för El-Amdjad och El-As'ad, och de plågades af en brännande törst, så att tungan lådde vid deras gom; de bådo till Gud om lindring i sina qval. Men ingen kom och befriade dem, så att de sade: o att vi vore döda och befriade från detta elände; men vi veta icke hvart hästen tagit vägen, och mannen har gått att söka honom samt lemnat oss här fastbundna vid hvarandra. Om han kommit till oss och dödat oss, skulle detta för oss varit bättre än att utstå en sådan pina. — Men efter en stund sade El-As'ad: o min broder, haf tålamod, så skall tröst ifrån Gud (hvars fullkomlighet vare prisad och hvars namn vare upphöjdt!) snart komma till oss. Hästen blef skrämd blott derföre, att Gud är nådefull emot oss, och vi lida intet mehn med undantag af denna törst. Han började vrida på sig och bända till höger och venster, så att hans band lossades; då stod han upp, löste sin broders band, fattade derefter emirens svärd och sade till sin broder: vid Allah, vi skola icke aflägsna oss härifrån, förrän vi utforskat hans öde och fått veta, hvad som vederfarits honom. De började derefter att följa spåren, och dessa förde dem till skogen. Då sade de, den ena till den andra: sannerligen, hästen och mannen hafva icke kunnat komma tvärt igenom denna skog! Och El-As'ad sade till sin broder: stadna du här, medan jag går in i skogen och undersöker densamma! Men El-Amdjad svarade: jag skall icke tillåta dig att ensam gå derin, utan vi skola gå dit tillsammans; komma vi undan, så skola vi på detta sätt komma undan tillhopa; omkomma vi, så skola vi omkomma tillhopa. Till följd deraf gingo de bägge in i skogen och funno, att lejonet hade kastat under sig skattmästaren, som låg under detsamma likt en sparf under en roffogel, men dock bad till Gud och blickade uppåt mot himmelen. Men när El-Amdjad blef ho-

nom varse, grep han till svärdet, rusade mot lejonet, högg in svärdet mellan dess ögon och dödade det.

Lejonet sjönk liflöst till jorden, och emiren reste sig upp, förvånad öfver dess död, samt blef varse El-Amdjad och El-As'ad, sin beherrskares söner, stående derinvid; då kastade han sig till deras fötter och sade till dem: vid Allah, o mina furstar, det skulle vara orätt, om jag ville mot er handla så lågt, att jag skulle döda er. Måtte den, som dödar er, upphöra att lefva! Med mitt lif skall jag friköpa ert! — Han stod upp, omfamnade dem och frågade, huru de kunnat lossa sina band och komma till honom. De underrättade honom, huruledes de hade varit nära att försmägta af törst, och huruledes den ena lyckats lossa sina band, så att han kunnat befria sin broder, alldenstund de aldrig haft någonting ondt uti sinnet; derefter hade de följt spåren, tilldess de kommit till honom. När han hört deras berättelse, tackade han dem för hvad de gjort och lemnade skogen tillika med dem. Då de kommit ut ur skogen, sade de till honom: o farbroder, gör som vår fader befallde dig! Men han svarade: Allah förbjude, att jag skulle företaga någonting ondt emot er! Veten dock, att jag ämnar afkläda er era kläder och ikläda er mina samt fylla tvänne glasflaskor med lejonets blod. Derefter skall jag begifva mig till konungen och säga honom, att jag dödat er. Men ni skolen resa till ett annat land, ty Guds jord är stor. Och veten, mina furstar, att skiljsmessan från er kommer att bli smärtsam för mig! — Sedan han så talat, brast han och de bägge unga männen i tårar. De sistnämda klädde af sig sina kläder, och emiren klädde dem sina egna samt begaf sig till konungen.

Han hade vecklat ihop kläderna och inlagt ynglingarnes skjortor i en säck, som han medförde, samt fyllt de bägge flaskorna med lejonets blod; men säcken lade han framför sig på hästryggen. Nu tog han afsked af ynglingarne, begaf sig till staden, infann sig hos konungen och kysste golfvet inför hans fötter. Konungen såg, att hans ansigtes hy var förändrad (orsaken dertill var hans äfventyr med lejonet), och trodde, att detta härledde sig derifrån, att han dödat hans söner; derföre blef han glad och sade till honom: har du fulländat ditt värf? Skattmästaren svarade: ja, herre konung! Och han lemnade konungen kläderna samt de med blodet fyllda flaskorna. Konungen sade till honom: har du anmärkt någonting vid deras beteende, och hafva de gifvit dig något uppdrag? Han svarade: de underkastade sig utan motsägelse och voro sitt öde undergifna; men

till mig sade de: sannerligen, vår fader är att ursäkta; bringa derföre till honom våra helsningar och säg: du är frisagd från all skuld i vår död och för det du gjutit vårt blod; men vi uppdraga åt dig att för konungen uppläsa dessa bägge verser:

Sannerligen, qvinnorna äro onda andar, skapade att komma oss på fall. Vi söka hos Gud vår tillflykt undan de onda andarnes list.
De äro källan till allt det onda, som uppkommit bland menniskor både i verldsliga och andliga ting.

När konungen hörde dessa ord af skattmästaren, stod han länge med hufvudet sänkt emot jorden och förstod, att dessa ord af hans tvänne söner inneburo, det de blifvit orättvist dödade. Försänkt i tankar på qvinnornas illistighet och på allt det onda, som förorsakas genom dem, tog han derefter säcken, öppnade den, började vända på sina söners kläder och fällde tårar öfver dem. Under det han letade i sin son El-As'ads kläder, fann han uti fickan ett papper, skrifvet af den qvinna, som anklagat honom, tillika med silkesbanden till hennes hår. Han vecklade upp pappéret, läste det, förstod dess innehåll och såg, att hans son El-As'ad orättvist lidit döden. På samma sätt fann han uti fickan till sin son El-Amdjads kläder ett papper, skrifvet af den andra qvinnan, hans anklagarinna, och derinuti hennes hårband; han uppvecklade äfven detta papper och läste det samt fann, huruledes äfven El-Amdjad blifvit orättvist straffad. Då slog han sina händer tillhopa och utropade: det finnes ingen magt eller kraft annat än hos Gud, den Högste, den Störste! Jag har dödat mina söner orättvisligen! — Han slog sig uti sitt ansigte och utropade: o mina söner! O hvilken sorg har jag icke beredt mig! — Derpå befallde han, att två grafvårdar skulle uppbyggas i ett hus, hvilket han kallade Tårarnas Hus, och på de bägge grafvårdarna lät han rista sina bägge söners namn; och han kastade sig öfver El-Amdjads grafvård, gråtande, suckande och veklagande, samt likaledes öfver El-As'ads. Han öfvergaf sina vänners och förtrognas sällskap samt inneslöt sig i Tårarnas Hus, der han grät öfver sina söner och försakade sina qvinnor, sina vänner och umgängesbröder. Sådant var förhållandet med honom.

Men El-Amdjad och El-As'ad fortsatte sin vandring genom öknen, ätande af de örter, som vexte på marken, och drickande af det vatten, som stadnat qvar efter regnet. Om nätterna sof den ena, medan den andra vakade, ända till midnatt, då den sistnämde sof och den förre va-

kade. Så fortforo de under en hel månads tid, tilldess deras väg ledde dem till ett berg af svart flintsten, hvars andra ända var dem obekant. Vid detta berg delade sig vägen i två grenar; den ena grenen ledde midt igenom berget, och den andra upp till dess spets. De togo den till bergets spets ledande vägen och fortsatte sitt uppstigande under fem dagar, men sågo ännu icke något slut derpå. De blefvo alldeles utmattade af gåendet, ty de voro icke vana vid att gå uppföre berg eller eljest att vandra till fots; och när de misströstade om att uppnå bergstoppen, vände de om och togo den väg, som ledde midt igenom berget. På densamma fortforo de att vandra hela dagen ända till natten, då El-As'ad blef uttröttad af det långvariga gåendet och sade till sin broder: o min broder, jag förmår icke gå längre, jag är uttröttad till ytterlighet. Men El-Amdjad svarade: o min broder, tag mod till dig, måhända skall Gud göra ett slut på vår bedröfvelse. De fortsatte vandringen en timma af natten; men El-As'ad var aldeles magtlös och sade: o min broder, jag är kraftlös af gående. Han föll ned på marken och började gråta. Hans broder El-Amdjad lyfte upp honom och bar honom, gick ömsevis med honom en stund och hvilade sig en stund, tilldess dagen började gry. På detta sätt kom han uppför berget med honom, och der funno de en framspringande källa med en bäck, som rann derifrån, och bredvid källan stod ett granatäpleträd tillika med ett litet bönehus; men de ville knappast tro sina ögon. De satte sig ned vid källan, drucko af vattnet och åto af granatäplena, insomnade och sofvo, tilldess solen gick upp; då tvådde de sig uti källan, åto på nytt af trädets frukter och hvilade sedan ända till tiden för aftonbönen. Sedan ämnade de fortsätta sin vandring; men El-As'ad var ur stånd att gå, ty hans fötter hade svullnat. Derföre stadnade de här trenne dagar, tilldess han hvilat ut, då de fortsatte sin vandring och under flera dagars tid färdades öfver berget, plågade af törst, tilldess de på ansenligt afstånd framför sig blefvo varse en stad.

Nu blefvo de glada, gingo framåt till staden, och när de hunnit nära till densamma, lofprisade de Gud, hvars namn vare upphöjdt. Då sade El-Amdjad till El-As'ad: o min broder, blif sittande här, medan jag går fram till staden och hör efter, hvad slags ställe den är, samt gör mig underrättad om huru der står till, på det vi måtte veta, hvarest vi befinna oss på Guds vida jord, och spörja, hvilka länder vi genomvandrat under vår bergbestigning. Om vi ej tagit vägen midt igenom berget, så skulle

vi ej hafva uppnått denna stad på ett helt års tid. — Men El-Asad svarade: vid Allah, o min broder, ingen annan än jag skall gå till staden; låt mig gå i ditt ställe, ty, om du lemnar mig, går dit och är frånvarande från mig, så skall jag göra mig allahanda ängsliga föreställningar om dig, och jag har icke styrka att uthärda din frånvaro. Då sade El-Amdjad: Gack och dröj icke!

El-As'ad gick följaktligen ned utför berget och hade med sig några guldstycken; men hans broder stadnade qvar och afvaktade hans återkomst. Han gick, utan att stadna, till bergets fot och in uti staden; men när han vandrade genom dennas gator, möttes han af en gammal, till hög ålder kommen man, hvars skägg betäckte hans bröst och var deladt i tu; uti handen hade han en vandringsstaf, han var klädd i dyrbara kläder, och på hufvudet bar han en röd turban. När El-As'ad såg mannen, förvånades han öfver hans drägt och hans utseende, men gick fram till honom, helsade honom och sade: visa mig vägen till torget, o min herre! Då den gamle mannen hörde hans ord, log han och sade till honom: o min son, du synes mig vara en främling. El-As'ad svarade: ja, jag är en främling, o farbroder. Den gamle mannen återtog: du har beredt vårt land en glädje genom din hitkomst, o min son; men de dinas land har du bedröfvat genom din bortfärd derifrån. Men hvarföre önskar du få veta vägen till torget? — O farbroder, — svarade El-A'sad, — jag har en broder, som jag lemnat qvar uppe på berget, och vi komma vandrande hit från ett aflägset land. Vi hafva varit på väg tre hela månader och äro nu komna i sigte af denna stad; derföre gick jag hit för att köpa någonting till mat och ämnar dermed återvända till min broder, på det vi måtte uppehålla våra lif. — Den gamle mannen svarade: min son, mottag tidender om allsköns lycka och vet, att jag gjort ett gästabud och bjudit många gäster samt åt dem låtit tillreda en mängd af de bästa och smakligaste rätter, som någonsin kunna begäras. Vill du icke följa mig till min boning? Om så är, skall jag gifva dig hvad du önskar och skall icke taga några penningar af dig derför. Jag skall derjemte underrätta dig om förhållandet med denna stad. Och prisad vare Gud, o min son, att jag träffat dig, och att ingen annan än jag gjort det!

Då sade El-As'ad: gör såsom du sjelf önskar; men skynda, ty min broder väntar på mig, och hans hjerta trängtar efter mig! Den gamle mannen fattade El-As'ads hand, gick med honom till en smal sidogata,

log vänligt och sade till honom: upphöjd vare fullkomligheten hos Honom, som räddat dig undan folket i denna stad! Han fortsatte vägen med honom och inträdde i ett rymligt hus, der det fanns en stor sal, och i salen sutto fyrtio ålderstigna män uti en ring rundtomkring en brinnande eld. De ålderstigna männen, som sutto omkring elden, hemburo sin hyllning åt densamma och dyrkade honom. Men när El-As'ad såg detta, började han darra, ehuru han icke kände förhållandet med dem. Den först omtalade gamle mannen sade nu till de öfriga: o J sheiker af elden, hvilken välsignad dag är icke detta! Derpå ropade han och sade: Ghadbân, kom hit! Då kom der fram till honom en svart slaf med ett ohyggligt fult ansigte, platt näsa och i allo obehagligt utseende. Den gamle mannen gjorde ett tecken åt slafven, som genast fjettrade El-As'ad. När detta var gjordt, sade den gamle mannen: för ned honom i det underjordiska rummet och säg till slafvinnan: du skall pina honom natt och dag, men gifva honom ett bröd att äta om dagen och ett om natten, ända tills den tid är inne, då resan till det Blå Hafvet och till Eldberget skall företagas; då skola vi slagta honom såsom ett offer på berget.

Slafven förde honom ned i det underjordiska rummet och öfverlemnade honom åt flickan, som begynde sin sysselsättning att pina honom och gaf honom ett bröd i början af dagen samt ett vid början af natten, tillika med en skål salt vatten mellan gryningen och soluppgången samt en annan mellan solens nedgång och midnatt. Men de ålderstigna männen sade till hvarandra: när Eldens Högtid är inne, skola vi offra honom på berget och dermed blidka Elden. Slafvinnan gick ned till honom och piskade honom så, att bloden flöt från hans lemmar och han svimmade; derefter ställde hon vid hans hufvud ett bröd och en skål salt vatten samt gick sin väg. El-As'ad kom till sans igen vid midnattstid, då han fann sig fjettrad med kedjor och sönderbråkad i alla lemmar af piskningen. Då fällde han bittra tårar, tänkte på sin fordna storhet och lycka, sin magt och sitt herradöme, suckade och veklagade samt upprepade följande verser:

Stanna vid ruinerna af huset och fråga dig för om oss, men tro icke, att vi äro
der såsom förut,
Ödet, åtskiljaren, har slitit oss ifrån hvarandra; men våra fiender låta icke blidka
sig genom vår olycka.

En nedrig qvinnovarelse piskar och pinar mig, och hennes bröst är fyldt med hat
emot mig.
Dock skall måhända Gud återförena oss, drifva våra fiender ifrån oss och straffa
dem.

Han sträckte ut handen mot sin hufvudgärd och fann der brödet samt skålen med det salta vattnet. Han förtärde en bit, för att qvarhålla sina flyende lifsandar, drack något litet af vattnet, men låg der sömnlös ända till morgonen, öfversållad af bitande krypdjur.

När det blef morgon, kom slafvinnan ned igen och ryckte af honom hans kläder. De voro betäckta med blod och sutto fast vid huden, så att huden följde med linnet; och han skriade, ropade och sade: o Herre, om Du gillar detta, så stegra mitt lidande, ty Du glömmer icke honom, som är min förtryckare! Förskaffa mig derföre hämd på honom! — Han suckade och upprepade följande:

Bekymra dig icke om din sak, utan förtro densamma åt ödet,
Ty ofta händer, att det, som väcker din förtrytelse, framdeles kan bli dig behag-
ligt;
Det, som är spändt, blir ofta slappt, och det, som är öppet, blir tillslutet.
Gud gör hvad honom täckes; sträfva derföre icke du deremot,
Utan var glad i hoppet om ett kommande godt, som skall förmå dig att glömma
det förflutna!

Men så snart han slutat detta qväde, började slafvinnan åter piska honom, tilldess han blef vanmägtig, då hon kastade åt honom ett bröd och ställde bredvid honom en skål salt vatten, men gick och lemnade honom allena, med bloden flytande från sina lemmar. Der låg han fjettrad, skild från sina vänner, tänkande på sin broder och på den glädje, hvari han förut lefvat, suckande och veklagande, sörjande och bedröfvad, utgjutande tårar samt upprepande verser för sig sjelf.

Imellertid hade hans broder El-Amdjad väntat honom ända till middagen; men när han icke kom, började hans hjerta klappa häftigt, skiljsmessans smärta låg tung öfver honom, han fällde bittra tårar och utropade: ve mig! Huru mycket har jag icke fruktat att bli skiljd ifrån honom! — Derpå steg han ned ifrån berget, medan tårarne flöto öfver hans kinder, gick in i staden, vandrade fram ända till torget och frågade folket om stadens namn samt om dess invånare. De svarade honom: denna stad heter Magiernas Stad, och största delen af dess invånare dyrkar Elden, i

stället för den Allsmägtige Konungen. Derefter gjorde han dem frågor om Ebenholz-staden, och de sade: derifrån och till oss är det ett års resa till lands och fyra månaders till sjös; dess konung heter Armanus, men han har tagit en konung till sin måg och satt honom på sin thron; denna konung heter Kamar ez-Zemân, och han är rättvis och välgörande, frikostig och fredlig. När El-Amdjad hörde sin fader nämnas, suckade han, grät och veklagade, men visste icke hvart han skulle taga vägen. Han hade köpt sig något mat och begaf sig dermed till ett afskiljdt ställe för att förtära den; men då kom han ihog sin broder, grät och förtärde helt litet, men stod derefter upp och vandrade genom staden, för att spörja tidender om sin broder. Der fann han en Musulman, en skräddare, sittande i sin bod; han satte sig ned hos honom och berättade sina händelser. Men skräddaren sade till honom: har han fallit i Magiernas händer, så skall du icke återse honom utan svårighet; men måhända skall Gud återförena dig med honom. Derpå tillade han: vill du, o min broder, stanna hos mig? Han svarade: ja. Och skräddaren blef glad deröfver. El-Amdjad stannade hos honom flera dagar, och skräddaren tröstade honom, uppmanade honom till tålamod och lärde honom konsten att sy, så att han blef erfaren derutinan.

Derefter gick han en dag ned till hafsstranden och tvådde sina kläder. Sedan gick han i badet, iklädde sig rena kläder och gick ut i staden för att roa sig. På sin väg mötte han en qvinna, utrustad med skönhet och behag, yppig till vext och oöfverträffad i skönhet; när hon såg honom, lyfte hon sin slöja från sitt ansigte, gjorde tecken åt honom med sina ögonbryn och sina ögon, kastade vänliga blickar på honom och upprepade följande ord:

Jag såg dig nalkas och sänkte mina ögon, likasom skulle du, o smärta yngling, hafva varit den strålande solen;
Ty du är den skönaste yngling, som jag sett, skönare i dag än du var det i går.
Om skönheten vore delad, skulle en femtedel deraf, eller en del af en femtedel, tillhöra Josef,
Men allt det öfriga uteslutande dig. Måtte derföre hvarje själ bli offrad för din!

När El-Amdjad hörde dessa ord, fröjdades hans hjerta, och hon fann behag för hans ögon; kärlekens händer lekte med honom, han gjorde ett tecken åt henne och upprepade till svar följande verser:

Ofvanför kindens rosor sitta lansarnas törnen. Hvem skulle då våga plocka dem?
Sträck icke handen ut deremot, ty dessa lansar hota för det jag rigtat min blick deråt.
Säg till henne, som varit hård och varit en frestelse, och som skulle frestat än mer, om hon behandlat mig billigt:
Ditt ansigte skulle stegra min förlägenhet, om det vore beslöjadt, och jag ser, att en skönhet, sådan som din, är bäst bevarad utan slöja.
Så kan du icke se solens blottade ansigte; men när det betäckes genom ett tunnt moln, då kan du det.
Den njugga qvinnan är betryggad genom sin njugghet; fråga derföre väktarne, hvarföre de vilja hindra oss.
Om de önska min död, låt dem då göra ett slut på hela sitt hat och lemna oss uti frihet,
Ty, om de angripa, äro de icke mordiska mer än skönhetens ögon, när hon mötte mig.

Hon bad nu att få samtala med honom, och han sade till henne: vill du göra mig ett besök, eller skall jag komma till din bostad? Då sänkte hon blygt sina ögon till marken och upprepade följande ord af Honom, hvars namn vare upphöjdt: — mannen skall hafva företräde framför qvinnan med anledning af de förmåner, som Gud gifvit den ena framför den andra.

El-Amdjad förstod hennes mening och insåg, att hon önskade följa honom hvart han skulle gå. Han blef derföre nödsakad att uppleta något ställe åt henne, men blygdes att föra henne med sig till skräddarens hus, der han bodde, utan gick på framför henne. Hon följde efter, och han gick före henne från gata till gata och från torg till torg, tilldess hon blef trött och sade till honom: o min herre, hvar är ditt hus? Han svarade: det ligger här framför oss, och dit återstår blott ett litet stycke. Derpå vek han af med henne i en vacker sidogata och gick, med henne efter sig, utefter denna ända till dess slut, då han fann, att gatan tvärt slutade. Då sade han: det finnes ingen kraft eller magt annat än hos Gud, den Störste, den Högste! Han kastade en blick åt slutet af gatan och varseblef der en stor port med två stenbänkar; men porten var stängd. El-Amdjad satte sig på den ena bänken; men jungfrun satte sig på den andra och sade till honom, o min herre, hvarpå väntar du? Han höll en lång stund sina ögon fästa på marken, men såg derpå upp och svarade henne: jag väntar på min slaf, ty han har nyckeln, och jag sade till ho-

nom: tillred rätterna och drycken och blommorna till vinet, tilldess jag kommer tillbaka från badet! Men vid sig sjelf sade han: sannolikt skall tiden bli henne lång, och hon skall gå sin väg samt lemna mig.

Men när tiden syntes henne lång, sade hon till honom: o min herre, din slaf dröjer med att komma tillbaka, och vi sitta här väntande på gatan. Hon fattade en sten och närmade sig dermed till låset, som var af trä. Då sade El-Amdjad: brådska icke, utan vänta, tilldess slafven kommer! Hon gaf likväl icke akt på hans ord, utan slög till låset med stenen, så att det gick sönder och dörren öppnades. Då sade han: hvad har kommit åt dig, att du skulle göra så? — O min herre, svarade hon, hvad ondt har händt? Är det icke ditt hus? — Han svarade: jo; men det var icke nödvändigt att slå sönder låset. Derpå inträdde jungfrun i huset; men El-Amdjad var orolig, fruktade för husfolket och visste icke hvad han skulle göra. Jungfrun sade till honom: hvarför träder du icke in, o min herre, mina ögons ljus och mitt hjertas lif? Han svarade henne: jag hör och lyder; men slafven dröjer att komma tillbaka, och jag vet icke, huruvida han verkställt mina befallningar eller icke. Han inträdde derpå med henne, dock icke utan ängslan, ty han fruktade för husfolket. Men när han kommit in, befann han sig uti en vacker sal med fyra gent emot hvarandra stående divaner samt med alkover och soffor, öfverdragna med sidentyger och brokader; midt i salen stod en ståtlig springbrunn och rundt deromkring fat, prydda med ädelstenar samt fyllda med frukter och välluktande blommor; der bredvid stodo dryckeskärlen, och likaledes fanns der en kandelaber, med ett deri sittande vaxljus. Hela rummet var klädt med dyrbara tyger; der stodo kistor och stolar, och på hvarje stol lågo kläder, men ofvanpå dessa en pung, fylld med guldstycken. Huset bar vittne om sin egares rikedom, ty dess golf var belagdt med marmor.

När El-Amdjad såg detta, blef han utom sig af oro och sade vid sig sjelf: det är ute med mig! Sannerligen, Gudi tillhöra vi, och till honom skola vi återvända! — Men flickan, när hon fått se salen, blef intagen af ytterlig glädje och sade: vid Allah, o min herre, din slaf har icke brustit i sina skyldigheter, ty han har sopat rummet, tillredt rätterna och anskaffat frukten, och vid lägligare tillfälle kunde jag icke komma hit. El-Amdjad såg icke en gång på henne, ty hans hjerta var betaget af fruktan, att husets folk skulle komma in. Då sade hon: o min herre.

hvi står du der på detta sätt? Hon suckade djupt, gaf El-Amdjad en kyss, som smällde likt en valnöt, när den knäckes, och sade till honom: min herre, om du väntar hit någon annan än mig, så skall jag uppbjuda all min förmåga att passa upp på henne. Då log El-Amdjad, ehuru hans hjerta var uppfyldt med bekymmer; han gick fram och satte sig med klappande hjerta samt tänkte vid sig sjelf: huru nesligt skall icke jag bli straffad, när husets egare kommer! — Flickan satte sig bredvid honom och började skratta och skämta, medan El-Amdjad, tankfull och ängslig, hvälfde tusende planer i sitt sinne och sade vid sig sjelf: egaren till detta rum skall säkerligen komma och hvad skall jag säga honom? Utom allt tvifvel skall han döda mig! Då stod flickan upp, vek upp sina ärmar, flyttade ett bord på mattan och började äta, sägande till El-Amdjad: ät, o herre! Han gick fram och gjorde så, men erfor icke något nöje deraf, utan satt med ögonen vända mot dörren, tilldess flickan hade ätit och flyttat bort bordet samt dukat fram efterrätterna, hvarefter hon började smaka på de torkade frukterna. Derpå tog hon fram drycken, slog upp vinkruset och fyllde en pokal, hvilken hon räckte till El-Amdjad; han tog pokalen af henne, men tänkte vid sig sjelf: o ve, hvad skall jag få röna af husets egare, när han kommer hit och får se mig!

Hans ögon voro vända mot försalen, och i sin hand höll han pokalen; då, si! husets egare kom. Han var en Mamluk, en af de förnämsta i staden, ty han var konungens förste stallmästare, och han hade inredt denna sal för sitt nöje, för att der tillbringa sin lediga tid i sällskap med sina vänner; men just på denna dag hade han inbjudit en vän att komma till sig samt anordnat allt till hans mottagande. Mannens namn var Bahâdir. Han var frikostig, ädelmodig och välgörande, god och förbindlig. När han nalkades till salen, hade han funnit dörren öppen; derföre smög han sig sagta ditin, tittade omkring sig med framsträckt hufvud och varseblef El-Amdjad och flickan med fruktfatet och vinet framför sig. Just i samma ögonblick hade El-Amdjad fattat vinpokalen, medan hans ögon voro vända mot dörren; men så snart hans blick föll på husets egare, bleknade hans ansigte, och hela hans kropp började skälfva. Så snart Bahâdir såg, att hans ansigte bleknade och hela hans utseende blef förändradt, gjorde han honom ett tecken med fingret på sina läppar, likasom hade han velat säga till honom: var tyst och kom hit till mig! Då satte el-Amdjad pokalen ifrån sig och stod upp för att gå till honom. Flickan frågade honom:

hvart ämnar du gå? Han skakade på hufvudet och gjorde åt henne ett tecken, att han ämnade vara borta blott ett ögonblick. Derpå skyndade han barfota till förskalen, och när han såg Bahâdir, förstod han, att denne var husets herre. Derföre hastade han till honom, kysste hans hand och sade: jag besvär dig vid Allah, o min herre, att du måtte lyssna till mig, innan du tillfogar mig något ondt! Derpå berättade han honom sina händelser från början till slut, meddelade honom orsaken, hvarföre han lemnat sitt land och sin furstliga rang, samt försäkrade honom, att han icke gått in i salen utaf egen tillskyndelse, utan att det var flickan, som hade sönderslagit låset och öppnat dörren samt gjort allt det öfriga.

När Bahâdir hörde hans ord och sporde, att han var son af en konung, blef hans hjerta bevekt, han kände medlidande med honom och sade: hör, o Amdjad, mina ord och lyd mig, så skall jag försäkra dig om trygghet undan det, som du befarar; men, om du icke lyder mig, så skall jag döda dig. Då svarade El-Amdjad: befall mig hvad du vill, och jag skall aldrig vara dig olydig, ty för min befrielse har jag din välvilja att tacka! Bahâdir sade till honom: gack in i salen tillbaka igen och sätt dig, der du satt, samt var lugn; jag skall strax komma åter in till dig. Mitt namn är Bahâdir. Men när jag kommer in, så skall du mot mig utfara i förebråelser och hårda ord och säga till mig: hvarföre har du varit borta ända tills nu? Du får icke lyssna till några ursäkter af mig, utan statt upp och slå mig; om du visar någon skonsamhet emot mig, så skall jag taga ditt lif. Gack derföre in och roa dig, och hvad du än önskar af mig, skall du genast finna det uppfyldt. Tillbringa sålunda denna natt såsom du behagar, men gack i morgon härifrån! Så handlar jag, för att visa aktning för dig, eftersom du är en främling, ty jag älskar främlingen, och det är min skyldighet att visa honom aktning. — Då kysste El-Amdjad hans hand och gick in tillbaka. Hans ansigte var nu både rödt och hvitt, och så snart han inträdde sade han till flickan: o min herrskarinna, du har med din närvaro fröjdat det ställe, dit du kommit, och detta är en välsignad natt. Hon svarade: sannerligen är icke detta underligt af dig, att du nu bevisar mig så mycken artighet. Då sade han: vid Allah, o min herrskarinna, jag trodde, att min slaf Bahâdir hade stulit ifrån mig några halsband af ädelstenar, af hvilka hvartdera var värdt tiotusen guldstycken; derföre gick jag ut just nyss och letade efter dem, samt fann dem på deras ställe; men jag förstår icke, hvarföre slaf-

ven varit borta ända till nu, och honom måste jag straffa. Flickan syntes lugnad af El-Amdjads förklaring, och de skämtade med hvarandra, drucko och roade sig tillsammans och fortforo dermed, tilldess solen nästan gått ned.

Då kom Bahâdir in till dem. Han hade bytt om kläder, omgjordat sig och på fötterna tagit ett par skor, sådana de brukas af slafvar; nu helsade han, kysste golfvet, korslade sina händer och lutade ned sitt hufvud, lik en, som erkänner sin brottslighet. El-Amdjad gaf honom ett vredgadt ögonkast och sade till honom: huru kommer det till, att du dröjt så länge borta, du skamlösaste bland slafvar? — O min herre, svarade han, jag var sysselsatt med att tvätta mina kläder och visste icke, att du var här, ty så väl min som din bestämda tid är skymningen och icke midt på dagen. Då gaf El-Amdjad till ett vredgadt utrop och sade till honom: du ljuger, du skamlösaste bland slafvar! Vid Allah, jag måste piska dig. — Derpå stod han upp, kastade Bahâdir till golfvet, fattade en käpp och gaf honom några lätta slag. Men flickan stod upp, ryckte käppen ur hans hand och började bulta Bahâdir så allvarsamt, att hans tårar runno och han bad om förskoning samt bet ihop sina tänder. El-Amdjad ropade till henne: gör icke så! Men hon svarade: låt mig släcka min vrede på honom! Då ryckte El-Amdjad käppen ifrån henne och stötte henne undan, hvarefter Bahâdir stod upp, torkade tårarna ur sina ögon och stod en stund uppvaktande dem, hvarpå han sopade salen och tände lamporna. Men hvarje gång som Bahâdir kom in eller gick ut, for flickan ut emot honom i ohöfviska ord och förbannelser, så att El-Amdjad blef vred på henne och sade till henne: vid Allah (hvars namn vare prisadt!), låt bli min slaf, ty vid sådant som detta är han icke van!

Så fortforo de att äta och dricka, och Bahâdir fortfor att uppvakta dem ända till midnatten, då han blef trött af uppassandet och efter den bestraffning, som han undergått, så att han lade sig att sofva och snarka midt i salen. Flickan, som blifvit berusad, sade då till El-Amdjad: statt upp, tag detta svärd, som hänger här, och afslå hufvudet på din slaf! Gör du icke det, så skall jag finna medel till ditt eget förderf. — Hvilken ond ande har besatt dig, frågade El-Amdjad, att du vill döda min slaf? Hon svarade: nöjet skall icke bli fullständigt, om jag icke får hans lif; och om du icke stiger upp, så skall jag sjelf stå upp och döda honom. Då sade El-Amdjad: vid Allahs bud besvär jag dig, att du icke

måtte göra det! Men hon svarade: det måste så ske! Derpå tog hon svärdet, drog det och hade fast beslutit att döda honom. Men El-Amdjad sade vid sig sjelf: detta är en man, som handlat vänligt emot oss, beskyddat oss, visat sig välgörande mot oss och gjort sig sjelf till en slaf under mig. Huru kunna vi då belöna mannen med att mörda honom? Bort det! — Derpå sade han till flickan: om dödandet af min slaf är oundgängligt, så är det mer lämpligt, att jag dödar honom, än att du gör det. Han tog svärdet ifrån henne, lyfte sin hand och skiljde dermed hennes hufvud från hennes kropp. Men hennes hufvud föll på egaren af huset, som vaknade, satte sig upp, öppnade sina ögon och fann El-Amdjad stående med det blodiga svärdet i sin hand. Derefter kastade han en blick på flickan och fann henne vara död. Han frågade, huru allt gått till, och El-Amdjad upprepade hennes ord och sade till honom: hon ville nödvändigt taga ditt lif, och detta är hennes lön. Då stod Bahâdir upp, kysste El-Amdjads hufvud och sade till honom: o min herre, jag önskade, att du hade förlåtit henne. Nu återstår det blott att genast föra henne härifrån, innan morgonen gryr.

Bahâdir omgjordade sig, insvepte flickans lik i en mantel, lade det i en stor korg af palmblad och bar bort det, dervid sägande till El-Amdjad: du är en främling och känner ingen menniska här; sitt derföre qvar och vänta min återkomst vid solens uppgång. Om jag kommer tillbaka till dig, så är det min skyldighet, att visa dig all välvilja och att försöka skaffa dig underrättelser om din broder; men skulle solen hafva gått upp, innan jag återkommit till dig, så vet, att Guds beslut gått i verkställighet på mig; frid vare då dig, och detta hus skall bli ditt med de rikedomar och dyrbarheter, som finnas deruti. — Med dessa ord fattade han korgen, lemnade huset och gick igenom bazarens gator samt tog den väg, som ledde till hafvet. Han hade icke långt qvar dit, då han såg sig om och varseblef, att Wali'n och dennes förnämsta tjenstemän hade omringat honom. När de kände igen honom, förvånades de, öppnade korgen och funno deri en mördad qvinna. Då grepo de honom och lade honom i kedjor för det återstående af natten, hvarefter de förde honom tillika med korgen inför konungen, hvilken de underrättade om förhållandet. När konungen blifvit bekant dermed, blef han ytterligt vred och sade till honom: ve dig! Så gör du alltid. Du dödar menniskor och kastar dem i hafvet, men tager deras egendom. Huru många mord har du begått före detta?

245. Natten.

Amdjad och Bahdar.

Men Bahâdir stod med sänkt hufvud inför konungen. Och konungen skrek i vrede till honom och sade: ve dig! Hvem mördade denna flicka? — O min beherrskare, — svarade Bahâdir, jag mördade henne, och det finnes ingen kraft eller magt annat än hos Gud, den Högste, den Störste! Men konungen var utom sig af vrede och befallde, att han skulle hängas. Bödeln förde honom ned efter konungens befallning, och Wali'n följde honom med en utropare, som genom stadens gator förkunnade, att folket skulle komma och se, huru Bahâdir, konungens förste stallmästare, blefve aflifvad. Och Bahâdir fördes omkring genom gator och gränder.

När det blef dager och solen gick upp, utan att Bahâdir hade kommit tillbaka till El-Amdjad, utropade denne: det finnes ingen kraft eller magt annat än hos Gud, den Högste, den Störste! Jag undrar hvad som kunnat hända honom. — Under det han satt försänkt i sådana tankar, si! då förkunnade utroparen, att folket skulle komma och åse Bahâdirs död, ty han skulle hängas vid middagstiden. Då El-Amdjad hörde detta, grät han och utropade: sannerligen, Gudi tillhöra vi, och till Honom skola vi återvända! Han har gått sitt eget förderf till mötes för min skull, ty jag är ju den, som mördade henne. Vid Allah, det skall icke ske. — Han lemnade salen, stängde den och vandrade midt igenom staden, tilldess han kom dit, der Bahâdir var; der trädde han fram inför Wali'n och sade till denne: o min herre, döda icke Bahâdir, ty han är oskyldig! Vid Allah, det var jag, som mördade henne.

När Wali'n hörde dessa ord, förde han både honom och Bahâdir upp till konungen samt berättade för denne hvad han hört af El-Amdjad. Konungen betraktade El-Amdjad och sade till honom: var det du, som dödade flickan? Han svarade: ja! Och konungen fortfor: säg mig orsaken, hvarföre du dödade henne, och berätta mig sanna förhållandet dermed! Han svarade: o konung, en underbar händelse och en utomordentlig tilldragelse har timat med mig; om mina öden vore inristade i minnet, skulle de bli till en lärdom för den, som vill lyssna tilll lärdomar. Han berättade derefter för konungen sina händelser och allt, som vederfarits honom och hans broder, ifrån början till slutet. Konungen intogs af ytterlig förundran, när han hörde denna berättelse, och sade till honom: jag inser nu att du är ursäktlig. Men unge man, — tillade han, — vill du bli min vezir? Han svarade: jag hör och lyder! Och konungen skänkte både ho-

nom och Bahâdir dyrbara hedersklädningar, förärade El-Amdjad ett vackert hus med tjenare och slafvar, lät honom bekomma allt hvad han behöfde, anslog åt honom penningar och underhåll samt befallde honom att anställa efterforskningar efter sin broder El-As'ad. El-Amdjad intog sitt säte såsom vezir, utöfvade myndighet, skipade rättvisa, tillsatte och afskedade embetsmän samt tog och gaf. Han sände likaledes genom stadens gator utropare, som skulle kalla hans broder, och utroparen upprepade flera dagar efter hvarandra sin kungörelse på de stora gatorna och i bazarerna, men erhöll inga tidender om honom och upptäckte efter honom icke något spår. — Så förhöll det sig med El-Amdjad.

Men El-As'ad återigen pinades af Magierna natt och dag, morgon och afton, ett helt år igenom, ända tilldess tiden för deras stora högtid var nära. Då redde sig Bahrâm, Magiern (samma gamla man, som lockat El-As'ad in i sitt hus), till en resa, utrustade ett skepp åt sig, lät lägga El-As'ad i en kista, låste den igen om honom och förde honom om bord på skeppet. Då hände, att, just som han förde El-As'ad till skeppet, El-Amdjad i enlighet med ödets och skickelsens beslut stod och roade sig med att se utåt hafvet och betrakta alla de saker, som männerna förde ned till skeppet. Hans hjerta klappade vid åsynen deraf, och han befallde sina unga män att föra fram hans häst, hvilken han besteg, och åtföljd af sina följeslagare red han ned emot hafvet. Der stadnade han vid Magierns skepp och befallde dem, som voro med honom, att begifva sig om bord derpå och genomleta det. De efterkommo befallningen och genomletade hela skeppet, men funno ingenting der, utan gingo åter i land och berättade det för El-Amdjad. Denne satte sig då till häst igen och återvände till sin boning; men när han kommit dit och trädt in i palatset, var hans hjerta beklämdt, och han vände sina blickar mot ett hörn af rummet, der han såg tvänne verser inristade på muren, och verserna lydde som följer:

O mina vänner, om j ären frånvarande från mina ögon, ären j det ändock icke från mitt hjerta och min själ.
Men j hafven lemnat mig i svår bedröfvelse och bannlyst sömnen från mina ögon, medan j sjelfva sofven.

Men när El-Amdjad läste dessa verser, tänkte han på sin broder och grät.

Bahrâm, Magiern, gick om bord och ropade åt sjömännen samt befallde dem att skynda med hissandet af seglen. De hissade seglen och

afreste. Resan fortsattes genom natt och dag; men hvar annan dag togs El-As'ad fram ur kistan och erhöll ett ringa förråd af föda samt något vatten, ända tills de icke voro långt ifrån Eldberget. Men då reste sig en storm upp emot dem, och hafvet började vräka, så att skeppet drefs ur sin kosa, och de togo en origtig väg samt anlände till en vid hafsstranden byggd stad, som hade ett slott, från hvars fönster utsigten var fri öfver hafvet. Den magtegande i denna stad var en qvinna, som hette drottning Mardjaneh. Men skepparen på fartyget sade till Bahrâm: o min herre, vi hafva kommit ur vår kosa, och vi måste löpa in i denna stads hamn för att hvila, och må sedan Gud göra som Honom täckes. Bahrâm svarade: ditt råd är godt, och jag skall följa detsamma. Då frågade skepparen: om drottningen sänder någon hit att göra oss frågor, hvad skola vi då svara? Drottning Mardjaneh är en rättroende Musulmansk qvinna, och om hon får veta, att vi äro Magier, så skall hon taga vårt skepp och låta döda oss alla. — Bahrâm svarade: jag har ju en Musulman med mig; honom skola vi kläda i en Mamluks drägt och taga honom på däck med oss. Om drottningen får se honom, skall hon tro, att han är en Mamluk, och jag skall säga till henne: jag handlar med Mamluker samt köper och säljer dem, och jag hade många sådana med mig, men jag har sålt dem, och endast denne är qvar. Skepparen sade: detta förslag är godt.

De kommo fram till staden, togo in sina segel och kastade ankar; men när skeppet stadnat, si! då kom drottning Mardjaneh ned till dem, åtföljd af sina krigare, stadnade vid skeppet och ropade på skepparen. Denne gick i land till henne och kysste marken inför henne; men hon frågade: hvad för du ombord på ditt skepp, och hvilka äro med dig der? — O tidens drottning, svarade han, jag har med mig en köpman, som handlar med Mamluker. Då sade hon: för honom hit till mig! Och si! Bahrâm trädde fram, och El-As'ad följde honom efter, klädd som en Mamluk; men när Bahrâm kommit nära intill henne, kysste han marken inför hennes fötter. Hon frågade: hvad är ditt yrke? Han svarade: jag är slafhandlare. Derefter kastade hon en blick på El-As'ad, hvilken hon trodde vara en Mamluk, och sade till honom: hvad heter du? Nästan qväfd af gråt svarade han: vill du veta mitt nuvarande namn eller det, som jag fordom bar? — Har du sålunda tvänne namn? — frågade hon. — Han svarade: ja; mitt förra namn var El-As'ad (den Lycklige); men nu är mitt

namn El-Moatarr (den Fattige). Och hennes hjerta rördes af medlidande med honom, och hon sade: kan du skrifva? Han svarade: ja! Då lemnade hon honom ett bläckhorn med penna och papper, sägande till honom: skrif någonting, att jag måtte få se! Och han skref följande bägge verser:

Hvilken utväg har Guds tjenare, när ödet förföljer honom under alla omständigheter, o du domare,
När Gud kastar honom i djupet, bunden till händer och fötter, och säger till honom: vakta dig, vakta dig, att du icke blir våt!

När hon sett skriften, fattade hon medlidande med honom och sade till Bahâdir: sälj denna Mamluk åt mig! Han svarade: o min herrskarinna, jag kan icke sälja honom, ty jag har sålt alla mina Mamluker, denna enda undantagen. Men drottning Mardjaneh sade: jag skall bestämdt hafva honom af dig, antingen mot betalning eller såsom en gåfva. Han svarade: jag vill hvarken sälja eller skänka bort honom. Hon lät icke desto mindre föra honom upp till slottet och sände derifrån till Bahrâm ett bud, sägande: om icke du denna natt seglar bort ifrån vår stad, så skall jag taga all din egendom och förstöra ditt skepp. Men när detta budskap kom honom till handa, blef han djupt nedslagen och sade: sannerligen har icke denna resa varit olycklig! Derpå stod han upp och redde sig till resan, anskaffade det, som han behöfde, och afvaktade natten för att begynna sin färd samt sade till sjömännen: tagen med er era tillhörigheter, fyllen era läderläglar med vatten och hissen segel, så snart natten fallit på! Och sjömännen gjorde sig redo till att begynna sitt arbete.

Under tiden hade drottning Mardjaneh, som tagit med sig El-As'ad och låtit föra honom till slottet, öppnat dettas åt hafvet vettande fönster och befallt slafvinnorna att framsätta en måltid. En sådan bars in till henne och El-As'ad, och de spisade bägge. Derefter tillsade hon, att vinet skulle tagas in, hvilket likaledes skedde, och nu drack hon med El-As'ad. Men Gud (hvars fullkomlighet vare upphöjd, och hvars namn vare lofvadt!) ingaf i hennes hjerta kärlek för El-As'ad, och hon fyllde pokalen samt lät honom tömma densamma, tilldess hans förstånd flydde ifrån honom. Derefter stod han upp, lemnade salen, såg en dörr stå öppen och gick ut derigenom samt förtsatte sin vandring, tilldess han kom till en stor trädgård, der det fanns blommor och frukter af alla slag; han närmade sig nu till en springbrunn, som fanns i trädgården, lade sig derinvid ned på

ryggen och insomnade samt öfverraskades af natten. Under tiden hade Bahrâm, så snart natten kom, ropat till sjömännen på skeppet och sagt till dem: hissen era segel och låtom oss begynna vår färd! De svarade: vi höra och lyda; men vänta, tilldess vi fyllt våra vattenläglar, så skola vi hissa seglen! Sjömännen gingo derför i land med vattenläglarna; de vandrade rundt omkring slottet, men sågo ingenting annat än murarna kring trädgården, hvarföre de klättrade öfver dessa, kommo ned i trädgården och gingo fram på den väg, som ledde till springbrunnen; men när de kommo fram dit, blefvo de varse den sofvande El-As'ad. De kände genast igen honom och voro glada öfver att hafva funnit honom. De fyllde sina läglar, togo honom med sig, hoppade åter öfver muren och förde utan dröjsmål El-As'ad till Magiern Bahrâm, till hvilken de sade: mottag glada tidningar om uppfyllelsen af dina önskningar och ditt hjertas tillfredsställande; nu kan du fröjda dig med ljud af trummor och pipor, ty din fånge, som drottning Mardjaneh tog ifrån dig med våld, ha blifvit funnen och återförd af oss. Med dessa ord kastade de El-As'ad ned för hans fötter; men när Bahrâm blef honom varse, språng hans hjerta af fröjd och hans bröst vidgade sig. Han skänkte sjömännen nya klädningar och befallde dem att hissa seglen utan uppskof. De hissade sina segel och begåfvo sig af på sin resa till Eldberget samt fortsatte sin färd ända till morgonen.

Sedan El-As'ad lemnat drottning Mardjaneh, stadnade hon qvar i rummet en stund och väntade på hans återkomst; när han icke kom tillbaka till henne, stod hon upp och sökte honom, men kunde icke finna honom. Då lät hon påtända ljusen och befallde slafvinnorna att leta efter honom. Hon gick sjelf ned, såg trädgården stå öppen och förstod, att han gått in dit. Hon gick in och fann hans skor stående vid springbrunnen, började derefter söka honom öfver allt i trädgården, men såg icke till honom. Så fortfor hon att leta efter honom i trädgården ända till morgonen, då hon förfrågade sig angående skeppet och fick höra, att det gått till segels under första tredjedelen af natten. Då förstod hon, att skeppsfolket hade tagit honom med sig, och detta gjorde henne förbittrad; hon råkade i häftig vrede och befallde, att tio stora skepp skulle genast utrustas. Sjelf klädde hon sig uti krigisk drägt och gick om bord på ett af de tio skeppen; med henne följde hennes krigare, utrustade med praktfulla drägter och blänkande vapen. De hissade seglen, och hon sade till

skeppens höfdingar: när ni uppnått Magierns skepp, skolen ni af mig undfå hedersklädningar och rika belöningar; men om ni ej hinnen upp detsamma, så skall jag taga allas era lif. Sjömännen blefvo sålunda lifvade af hopp och fruktan; de fortsatte sin segling denna dag och den näst derefter följande natten samt andra och tredje dagen; men på fjerde dagen fingo de Bahrâms, Magierns, skepp i sigte, och denna dag gick ej till ända, förrän drottningens skepp hade omringat Magierns. Kort förut hade Bahrâm låtit föra fram El-As'ad och piskat samt plågat honom, medan El-As'ad ropat om nåd och förskoning, ehuru han ingen fann, som ville bistå eller befria honom, utan blott pinades af den våldsamma piskningen. Just under det Magiern på detta sätt förfor med El-As'ad, kastade han en blick åt sidan och fann, att drottningens skepp hade omringat hans eget, samt inneslutit det, likasom hvitögat omsluter ögonklotet. Han var öfvertygad om sitt förderf, suckade och utropade: ve dig, o As'ad! — Derefter fattade han honom vid handen och befallde sjömännen att kasta honom i hafvet, sägande: vid Allah, jag skall åtminstone döda dig före min egen död!

Till åtlydnad af befallningen fattade sjömännen honom i händer och fötter samt kastade honom ut midt i hafvet. Men Gud (hvars fullkomlighet vare upphöjd och hvars namn vare prisadt!) ville hans räddning och förlängandet af hans lif samt tillät, att han skulle sjunka, men åter komma upp till ytan igen; der höll han sig uppe med händer och fötter, tilldess Gud gjorde en ända på hans fara. Gud sände honom sin hjelp, och vågorna lyfte upp honom samt buro honom till något afstånd från Magierns skepp, så att han uppnådde stranden. Der steg han i land, sjelf knappast troende på sin räddning; men när han kommit upp på stranden, aftog han sina kläder och vred ur dem, bredde ut dem att torkas, satte sig naken ned, veklagade öfver de lidanden och den fångenskap, som fallit på hans lott, och upprepade följande verser:

O Allah, mitt tålamod och mina krafter äro förbi, mitt bröst är beklämdt, och all räddning är afskuren för mig.
För hvem skall den olycklige beklaga sin lott, om icke för sin Herre, o du Herre öfver alla Herrar!

Derpå stod han upp och påklädde sig sina kläder, men visste icke, hvart han skulle taga vägen. Han åt af örterna på marken och af trädens frukter samt drack utaf källornas vatten, men vandrade derunder natt

247. Natten.

Asad gripes och bortföres.

och dag, tilldess han kom i sigte af en stad. Då blef han glad och påskyndade sina steg fram emot staden; men förrän han hunnit dit fram, hade mörkret öfverraskat honom, och stadsporten var stängd. Det var samma stad, der han hade varit fången, och hvars konung hade hans broder till vezir. Men när El-As'ad såg, att stadsporten var stängd, vände han tillbaka till begrafningsplatsen, der han råkade på ett grafmonument utan dörr. Der gick han in och lade sig ned att sofva, lutande ansigtet mot sitt bröst.

Men Magiern Bahrâm hade, ehuru omringad af drottning Mardjanehs skepp, genom list och slughet kommit undan dem. Han kom oskadd tillbaka till sin stad och nalkades till denna, uppfylld af glädje. Medan hans fartyg seglade förbi begrafningsplatsen, gick han i land der, allt i enlighet med ödet och bestämmelsen, samt tog vägen öfver begrafningsplatsen och såg, att den grafvård, der El-As'ad låg och sof, stod alldeles öppen. Detta förvånade honom, och han sade vid sig sjelf: jag får lof att kasta en blick in uti denna grafvård. När han såg ditin, varseblef han El-As'ad sofvande der, med hufvudet lutadt mot sitt bröst; men han såg närmare på honom, kände igen honom och sade: är du ännu vid lif? Derpå tog han honom med sig och förde honom till sitt hus. Der hade han ett underjordiskt rum, särskildt inredt för att deri pina Musulmän, och hemma hade han qvarlemnat en dotter, vid namn Bustân. Nu lade han tunga jern kring El-As'ads fötter, kastade honom i det underjordiska rummet och befallde sin dotter att pina honom dag och natt, tilldess han doge. När detta var gjordt, tilldelade han honom en smärtande bastonad, stängde igen det underjordiska rummet efter honom och lemnade nycklarna åt sin dotter.

Hans dotter Bustân gick ned dit för att piska El-As'ad; men då hon såg, att han var en vacker ung man, med ädla anletsdrag, hvälfda ögonbryn och mörka ögon, fattade hennes hjerta välvilja för honom, och hon sade: hvad heter du? Han svarade: jag heter El-As'ad. Hon återtog: måtte du vara lyckosam, och måtte dina dagar bli lyckosamma! Du har icke gjort dig förtjent af att bli pinad, och jag vet, att du blifvit orättvist behandlad. — Hon fortfor att samtala vänligt med honom och löste hans bojor, men gjorde honom derefter frågor angående Islam och dess trosläror. Han sade henne, att Islam var den sanna och rätta gudaläran; att vår herre Muhammed hade uträttat förvånande och öfvernaturliga tecken

och under, men att dyrkandet af Elden ledde till fördömelse i stället för salighet. Han gjorde henne äfven bekant med Islams grundläror, och hon satte tro till hans ord. Kärleken till tron inträngde i hennes hjerta, och Gud (hvars namn vare upphöjdt!) ingaf i hennes bröst välvilja för El-As'ad, så att hon uttalade de bägge trosbekännelserna och blef en medlem af lycksalighetens folk. Hon gaf honom mat och dryck, hon samtalade med honom och bad tillsammans med honom samt tillredde åt honom stärkande soppor, så att han återvann sina krafter, hans sjuklighet upphörde och han återfick sin förra helsa.

En dag hade Bahråms dotter nyss lemnat El-As'ad och stod vid husets port, då, si! utroparen ropade och sade: den, som har hos sig en vacker ung man med det och det utseendet samt skaffar honom fram, han skall undfå alla de skatter, som han kan begära; men den, som har honom hos sig och förnekar det, han skall bli hängd vid porten till sitt hus, hans egendom skall bli honom beröfvad, och hans hus skall nedrifvas. Nu hade El-As'ad meddelat Bustån, Bahråms dotter, allt det, som vederfarits honom, och när hon hörde hvad som utropades, förstod hon, att El-As'ad vore den, som menades. Hon gick derföre in till honom och berättade honom hvad hon hört; han begaf sig ut ifrån sitt fängelse och skyndade till vezirens hus; men så snart han fått ögonen på veziren, utropade han: vid Allah, sannerligen är icke denna vezir min broder El-Amdjad! Åtföljd af jungfrun skyndade han in i palatset och kastade sig i sin broders armar, då El-Amdjad kände igen honom och likaledes kastade sig i hans famn, och de omarmade hvarandra. Mamlukerna samlade sig omkring dem, och för ett ögonblick lågo bägge bröderna afsvimmade af glädje. Då de kommit till sina sinnen igen, begaf sig El-Amdjad med sin broder till sultanen och berättade alltsammans för denne, då sultanen befallde honom att låta utplundra Bahråms hus. Veziren sände en skara af sina tjenare, som skulle verkställa detta, och de begåfvo sig till Bahråms hus samt utplundrade det, men förde hans dotter till veziren, som mottog henne med hedersbevisningar. El-As'ad beskref nu för sin broder allt hvad han hade lidit, och huru ädelmodigt Bahråms dotter hade handlat emot honom, hvilket hade till följd, att El-Amdjad lät visa henne ännu större hedersbetygelser. Veziren berättade derpå sjelf för sin broder allt det, som vederfarits honom med flickan, och huruledes han undsluppit att bli hängd samt hade blifvit vezir. Bägge

veklagade de för hvarandra öfver den smärta, som de hvar för sig lidit genom skiljsmessan från sin broder.

Dernäst befallde sultanen, att Magiern skulle föras inför honom, och att hans hufvud skulle afslås. Bahrâm sade: du den yppersta bland konungar, har du verkligen beslutit att taga mitt lif? Han svarade: ja! Då sade Bahrâm: haf tålamod med mig något litet, o konung! — och han sänkte sitt hufvud mot golfvet, men lyfte det upp, läste trosbekännelsen och förklarade inför sultanen, att han blifvit en Musulman. Och alla gladdes deröfver, att han omfattat Islam. Derefter berättade El-Amdjad och El-As'ad för honom allt, som vederfarits dem, och Bahrâm sade: o mina herrar, reden eder till resa, så skall jag följa med eder! De gladdes deråt, likasom åt hans omvändelse till Islam; men icke desto mindre fällde de strida tårar. Då sade Bahrâm till dem: o mina herrar, gråten icke, ty J skolen bli förenade med de edra, likasom Nimeh och Noam blefvo förenade. — Hvad tilldrog sig med Nimeh och Noam? — frågade de. — Han svarade som följer:

Berättelsen om Nimeh och Noam.

Det har blifvit berättadt (men Gud vet allt), att uti staden El-Kufeh bodde en man, en af de yppersta bland stadens invånare, som hette Er-Rabî', Hâtims son. Han var en rik man och i lyckliga omständigheter — samt hade blifvit välsignad med en son, hvilken man kallade Nimet Allah (Guds skänk). En dag, när han befann sig i slafmäklarnes bazar, såg han der en slafvinna, som utbjöds till salu, och som på sin arm bar en ovanligt skön och älskvärd liten flicka. Er-Rabî' gjorde en vink åt slafmäklaren och sade till honom: för huru mycket äro denna qvinna och hennes dotter till salu? Han svarade: för femtio guldstycken. Då sade Er-Rabî': skrif köpebrefvet och mottag penningarna samt lemna dem åt hennes herre! Derpå betalade han mäklaren priset för slafvinnan och gaf honom hans mäklarelön, mottog slafvinnan och hennes dotter samt begaf sig hem med dem. När hans farbroders dotter (som var hans hustru) fick se slafvinnan, sade hon till honom: o son af min farbroder, hvad är detta för en slafvinna? Han svarade: jag köpte henne, emedan jag önskade komma i besittning af det lilla barnet, som hon bär på armen; och det må du veta, att, när hon vuxit upp, skall det icke finnas hennes like hvarken i Arabernas eller främlingarnes länder,

nej, ingen skall vara så älsklig som hon. Hans farbroders dotter frågade då, hvad är ditt namn, o slafvinna? Hon svarade: o min herrskarinna, mitt namn är Tavfik (orsak till lycka). — Och hvad, — fortfor hon, — är din dotters namn? — Hon svarade: Saad (Lycka). Hennes fru återtog: du har talat sannt. Du är lycklig, och lycklig är han, som köpt dig. — Derpå tillade hon: o son af min farbroder, hvilket namn vill du gifva henne! — Hvilket du behagar, — svarade han. Då skola vi kalla henne Noam *), var hennes svar. Och Er-Rabî' sade: det är icke något ondt uti att benämna henne så.

Den lilla Noam uppföddes tillika med Nimeh, Er-Rabî's son, uti samma vagga; de uppfostrades derefter tillhopa, tilldess de uppnått tio års ålder, och hvardera af dem var skönare än den andra i något hänseende. Gossen brukade kalla henne för sin syster, och hon kallade honom broder. Men när barnen uppnått ofvannämda ålder, tilltalade Er-Rabî' sin son och sade till honom: o min son, Noam är icke din syster, utan hon är din slafvinna, hvilken jag köpte åt dig, när du låg i vaggan; derföre skall du från denna dag icke längre kalla henne syster. — Om det är så, — var Nimehs svar till sin fader, — så vill jag taga henne till hustru. Han begaf sig till sin moder och meddelade henne detta; och hon sade: o min son, hon är din slafvinna. Då tog Nimeh, Er-Rabî's son, henne såsom en hustru och älskade henne. Fyra år tillbragte de tillsammans, och i hela El-Kufeh fanns det icke en qvinna, skönare än Noam, ingen mer ljuf och mer älsklig än hon. Hon hade vext upp, läste Korân och vetenskapliga skrifter samt var kunnig i konsten att spela på flera slags tonverktyg; både i sång och musik var hon så fulländad, att hon öfverträffade alla på sin tid. Under det hon en dag satt uti dryckesrummet med sin man Nimeh, sonen af Er-Rabî', fattade hon lutan, stämde hennes strängar och sjöng dessa bägge verser:

Så länge du är min herre, af hvars godhet jag lefver, och ett svärd, med hvilket jag kan tillintetgöra alla fiender,
Skall jag aldrig söka min tillflykt hos hvarken Zeid eller Amr eller hos någon annan än dig, så framt min väg skulle bli trång för mig.

*) Noam är liktydigt med Saad; namnet gafs för att passa ihop med namnet Nimet Allah, som betyder »Guds gåfva».

Och Nimeh var nöjd och glad. Han bad henne sjunga ännu en gång, och när hon detta gjort, utbrast ynglingen: med gudomliga håfvor är du utrustad, o Noam!

Men under det de tillbragte det angenämaste lif, satt El-Haddjadj uti sitt palats som ståthållare och sade vid sig sjelf: jag måste söka att få i mitt våld den jungfrun, hvars namn är Noam, och sända henne till de Rättroendes Furste, Abd El-Malek, Marwâns son, ty uti hans palats finnes icke hennes like, och ljufvare sång än hennes höres icke der. Han kallade derpå en gammal qvinna och sade till henne: begif dig till Er-Rabî's hus, skaffa dig ett möte med jungfrun Noam och försök att få henne derifrån, ty på jordens anlete finnes icke hennes like!

Den gamla qvinnan biföll till El-Haddjadjs ord, och när hon stod upp följande morgon, klädde hon på sig sin ylleklädning, hängde omkring sin hals ett radband med tusende perlor, tog i sin hand en vandringsstaf och en läderflaska, förfärdigad uti Jemen, begaf sig på väg och utropade, under det hon gick: upphöjd vare Guds fullkomlighet! Prisad vare Gud! Det finnes ingen Gud utom Gud! Gud är den störste! Det finnes ingen magt eller kraft annat än hos Gud, den Högste, den Störste! Hon upphörde icke med sina utrop till Guds pris eller med sina böner, medan hennes hjerta var fullt af argan list, förr än hon anlände till Nimehs, Er-Rabî's sons, hus vid tiden för middagsbönen. Hon bultade på dörren, och denna öppnades af dörrvaktaren, som sade till henne: hvad önskar du? Hon svarade: jag är en fattig qvinna, en af dem, som egna sig åt Guds tjenst, och tiden för middagsbönen har öfverraskat mig: jag önskar derföre att få bedja på detta välsignade rum. Dörrvaktaren svarade: gumma, detta hus tillhör Nimeh, Er-Rabî's son, och det är icke någon församlingsmoské eller någon helgedom. — Jag vet, svarade hon, att det icke finnes någon moské eller någon helgedom, som kan jemföras med Nimehs, Er-Rabî's sons, hus, och jag är en qvinna, som tillhör de Rättroendes Beherrskares palats, och som lemnat det för att tillbedja och för att resa. Dörrvaktaren sade icke desto mindre till henne: det är för dig omöjligt att inträda. Många ord vexlades dem imellan, tilldess den gamla qvinnan hängde sig fast vid honom och sade till honom: skall en sådan som jag bli förbjuden att träda in till Nimeh, Er-Rabî's son, då jag har tillträde till emirernas och de storas hus? Nimeh kom ut, hörde deras ord, skrattade och befallde, att hon skulle släppas in.

Nimeh gick in, och gumman följde honom, tilldess han med henne inträdde hos Noam, hvilken af den gamla helsades på bästa sätt. Men när hon sett Noam, föll hon i förundran öfver hennes utomordentliga skönhet och sade till henne: o min herrskarinna, jag anbefaller dig åt beskyddet af Gud, som skapat dig och din herre till att stämma öfverens med hvarandra i skönhet och älskvärdhet! Gumman tog nu plats framför bönenischen, der hon bugade sig ned, knäböjde och fortfor i böner, tilldess dagen gått till ända och natten kommit med sitt mörker, då Noam sade: o min moder, förunna dina fötter en stunds hvila! Men den gamla qvinnan svarade: o min herrskarinna, den, som söker efter lifvet efter detta, mödar sig sjelf i det närvarande lifvet, och den, som icke mödar sig sjelf i detta lifvet, skall icke inträda i de rättfärdigas boningar uti lifvet efter detta. Då satte Noam fram mat åt den gamla gumman och sade till henne: smaka af det, som jag bjuder dig, och bed om misskund och nåd för mig! Men den gamla qvinnan svarade: mig tillkommer det att fasta; men du är en ung qvinna, — att äta, dricka och vara glad är passande för dig. Gud misskunde sig öfver dig! Gud (hvars namn vare upphöjdt!) har sagt: skona honom, som ångrar sig och tror och verkar rättfärdighetens verk! — Noam fortfor att sitta hos den gamla qvinnan och samtala med henne en stund, hvarefter hon sade till sin herre: o min herre, besvär denna gumma att vistas hos oss någon tid, ty andaktens insegel är tryckt på hennes anlete! Då svarade han: låt iordningställa åt henne ensam ett rum, der hon må sköta sin andakt, och låt ingen annan gå in till henne; må hända skall Gud (hvars fullkomlighet vare upphöjd, och hvars namn vare prisadt!) förunna oss godt af den välsignelse, som följer med henne, och icke skilja oss åt. Gumman tillbragte natten med att bedja och läsa ur Korân ända till morgonen, då hon kom till Nimeh och Noam, önskade dem en god morgon och sade till dem: jag anbefaller er bägge i Guds omvårdnad. Men Noam sade till henne: hvart går du, o min moder? Min herre har tillsagt mig att åt dig reda en kammare, der du kan stänga dig inne och hålla din andakt. — Gumman svarade: måtte Gud bevara honom och fortfarande skänka sin ynnest åt er båda! Dock önskar jag, att ni måtten anbefalla dörrvaktaren att icke sätta sig emot mitt inträdande till er, och om det är Guds vilja (Hans namn vare prisadt!), så skall jag gå omkring till de heliga orterna samt bönfalla för er båda vid slutet af min bön och andakt både dag och natt. Dermed

lemnade hon huset, medan Noam gret öfver skiljsmessan ifrån henne, ty hon kände icke orsaken, hvarför hon hade kommit dit.

Gumman begaf sig till El-Haddjadj, och han sade till henne: hvad har du uträttat? Hon svarade honom: sannerligen, jag har sett jungfrun och funnit henne vara sådan, att ingen qvinna födt skönare varelse än hon under denna tidsålder. Och El-Haddjadj sade till henne: om du verkställer det, som jag uppdragit åt dig, så skall du derför af mig undfå mycken rikedom i belöning. Hon svarade: jag begär af dig en hel månads uppskof. Och han svarade henne: jag förunnar dig en månads uppskof. — Derefter gjorde den gamla qvinnan en vana af att besöka Nimeh och Noam, hvilka behandlade henne med ständigt tilltagande aktning. Hon fortfor att tillbringa morgnar och aftnar med dem, och alla i huset sågo henne med välvilja, tilldess, då hon en dag var ensam med Noam, hon sade: o min herrskarinna, vid Allah, när jag besöker de heliga rummen skall jag bedja för dig, och jag önskar, att du måtte följa med mig, på det du må se de heliga män, som infinna sig der, så skola de bedja Gud för dig om alla de välsignelser, som du kan önska. Och Noam svarade: vid Allah, o min moder, låt mig följa dig! Gumman svarade: begär tillstånd af din svärmoder, så skall jag taga dig med mig! Noam talade derföre med sin svärmoder, Nimehs moder, och sade: o min fru, bed min herre att en dag tillåta mig och dig följa med min moder, den gamla qvinnan, för att med de fattiga andäktiga bedja och åkalla på de heliga rummen! När Nimeh kom och satte sig ned, gick gumman till honom och kysste hans hand; men han förbjöd henne det, och hon bad för honom samt lemnade huset. Följande dagen kom hon tillbaka, när Nimeh icke var hemma, begaf sig till Noam och sade till henne: vi bådo för dig i går; men statt nu upp och förskaffa dig ett nöje samt vänd tillbaka, inan din herre kommer hem! Då sade Noam till sin svärmoder: jag besvär dig vid Allah att gifva mig tillåtelse till att gå bort med denna rättfärdiga qvinna och njuta åsynen af Guds heliga på de heliga rummen; jag skall vara snart tillbaka, inan min herre kommer hem. Nimehs moder svarade: jag är rädd, att din man får veta derom. Men gumman sade: vid Allah, jag skall icke låta henne sätta sig ned, utan hon skall se på allting, medan hon står, och skall icke uppehålla sig.

Genom denna list lyckades hon få Noam med sig och förde henne till El-Haddjadjs palats, der hon lät henne stiga in i ett enskildt rum, me-

dan hon underrättade honom om hennes ankomst. El-Haddjadj kom, betraktade henne och såg, att hon var den skönaste bland sin tids qvinnor och sådan, att hennes like aldrig funnits; men när Noam blef honom varse, beslöjade hon sitt ansigte. Han släppte henne icke ur sigte, förr än han gifvit ett uppdrag åt en af sina förnämsta tjenare, hvilken han befallde sitta upp med femtio ryttare, sätta Noam på en snabb dromedar, rida med henne till Damask och öfverlemna henne åt de Rättroendes Beherrskare, 'Abd El-Malek, Marwâns son, till hvilken han skref ett bref. Han sade till tjenaren: lemna khalifen detta bref och begär svar af honom samt skynda dig tillbaka dermed! Tjenaren begaf sig å väg och medförde Noam på en snabb dromedar; men under hela resan satt hon med tårfyllda ögon för det hon skulle skiljas från sin herre, och sålunda anlände de till Damask. Der begärde mannen tillträde till de Rättroendes Beherrskare, erhöll den begärda tillåtelsen, trädde inför honom och meddelade honom, att han medförde jungfrun, åt hvilken khalifen bestämde en egen enskild boning.

Khalifen begaf sig till sitt harem, der han besökte sin gemål och sade till henne: El-Haddjadj har för tiotusen guldstycken köpt mig en slafvinna bland döttrarna af konungarne i El-Kufeh, och han har sändt till mig detta bref samt derjemte skickat henne till mig. Hans gemål svarade: måtte Gud föröka sin godhet öfver dig! Men khalifens syster begaf sig in till Noam, och när hon fick se henne, sade hon: den har icke blifvit bedragen, i hvars hus du befinner dig, om du än kostade hundra tusen guldstycken! Noam frågade: du skönkindade, hvilken konung är egare till detta palats, och hvilken stad är detta? Hon svarade: detta är staden Damask, och detta palats tillhör min broder, de Rättroendes Beherrskare, Abd El-Malek, Marwâns son. Derpå tillade hon: det tyckes, som skulle du icke veta detta. — Vid Allah, min herrskarinna, derom hade jag ingen kunskap, svarade Noam. Khalifens syster sade då: han, som sålde dig, och som mottog betalningen för dig, sade han dig icke, att khalifen hade köpt dig? Men när Noam hörde dessa ord, började hennes tårar flyta, hon veklagade och sade vid sig sjelf: man har emot mig förfarit med nedrig list. Hon tänkte vidare vid sig sjelf: om jag talar, skall ingen tro mig, derföre vill jag vara tyst och hafva tålamod, ty jag vet, att tröst ifrån Gud icke är långt borta. Och hon sänkte blygsamt sitt hufvud, medan hennes kinder rodnade efter resan och voro brynta af

solskenet. Khalifens syster lemnade henne denna dag, men kom till henne den följande med fint linne och ädelstenar samt prydde henne.

Derefter infann sig khalifen hos henne och tog plats vid hennes sida, då hans syster sade till honom: betrakta denna mö, i hvilken Gud förenat alla skönhetens och älskligbetens behag! Khalifen sade till Noam: lyft upp din slöja! Men hon gjorde det icke, och han fick icke se hennes ansigte. Emellertid såg han hennes handlofvar, och kärlek till henne tog besittning af hans hjerta; men han sade till sin syster: jag vill icke komma tillbaka förr än efter tre dagar, på det hon under tiden måtte bli uppmuntrad genom umgänget med dig. Derpå stod han upp och gick bort. Noam stannade qvar, försänkt i tankar öfver sitt öde och sörjande öfver sin skiljsmessa från Nimeh. Natten derefter blef hon sjuk i feber och förmådde hvarken äta eller dricka, så att hennes utseende förändrades och hennes behag förvissnade. Derom underrättade man khalifen, som blef bedröfvad deröfver och sände till henne läkare samt skarpsinniga män, utan att dock någon kunde utfinna något läkemedel åt henne.

Emellertid hade Nimeh kommit hem till sitt hus, der han satte sig på sin säng och ropade: Noam, kom! Men hon svarade honom icke. Då stod han skyndsamligen upp och ropade ännu en gång; men ingen kom in till honom, ty alla husets slafvinnor hade gömt sig undan af fruktan för honom. Han begaf sig in till sin moder, hvilken han fann sittande med kinden stödd emot handen, och till henne sade han: o min moder, hvar är Noam? — Min son, svarade hon, hon är med den person, som i afseende på henne är mer pålitlig än jag, jag menar den rättfärdiga gamla qvinnan; hon har nämligen med henne begifvit sig på ett besök till de andäktiga och skulle snart komma tillbaka. — När, frågade han, blef hon van vid att göra detta? Och vid hvilken timma gick hon bort? — Hon svarade: hon gick bort tidigt på morgonen. — Men huru kunde du gifva henne tillåtelse dertill? frågade han åter. — O min son, svarade modern, det var hon, som öfvertalade mig dertill. Då utropade Nimeh: det finnes ingen kraft eller magt annat än hos Gud, den Högste, den Störste! Han lemnade sitt hus i halft vansinne, begaf sig till högsta polisembetsmannen och sade till honom: nyttjar du mot mig svek och list och tager min slafvinna ur mitt hus? Sannerligen skall jag icke resa till de Rättroendes Beherrskare och anklaga dig inför honom. Då sade polisembetsmannen: hvem var det, som förde henne bort? Han svarade: en

gammal qvinna med det och det utseendet, som var klädd i yllna kläder och hade uti sin hand ett radband, bestående af tusende perlor. Polisembetsmannen återtog: visa mig på den gamla qvinnan, så skall jag skaffa dig din slafvinna tillbaka. — Hvem känner väl den gamla qvinnan? — sade Nimeh. — Och hvem, återtog polisembetsmannen, känner då det, som är doldt för sinnena, med undantag för Gud allena, hvars fullkomlighet vare upphöjd, och hvars namn vare prisadt? Han visste dock ganska väl, att det var en illistig qvinna, hvilken El-Haddjadj begagnade till sina onda anslag. Nimeh sade till honom: jag återfordrar min slafvinna af ingen annan än dig, och El-Haddjadj skall döma mellan mig och dig. Men han svarade: vänd dig till hvem du behagar!

Då begaf sig Nimeh till El-Haddjadjs palats. Hans fader var en bland de förnämsta männen i staden, och när han kom till ståthållarens palats, begaf sig dennes tjenare in och underrättade honom derom, och El-Haddjadj sade: för honom in till mig! När han stod inför honom, frågade El-Haddjadj: hvad är din begäran? Nimeh svarade: det och det har vederfarits mig. El-Haddjadj sade: hemta hit högsta polisembetsmannen, så skall jag befalla honom att taga reda på den gamla qvinnan. Polisembetsmannen kom, och han sade till honom: jag befaller dig att låta anställa efterforskningar efter den slafvinna, som tillhör Nimeh, Er-Rabi's son. Mannen svarade: hvad som är doldt för sinnena känner ingen, utom allena Gud, hvars namn vare prisadt! Men El-Haddjadj fortfor: du måste taga med dig ryttare och söka flickan på vägarna samt spörja efter henne i städerna. Vänd till Nimeh tillade han: om din slafvinna icke återkommer, så skall jag gifva dig tio slafvinnor från mitt eget och tio från polisembetsmannens hus. Och han upprepade till embetsmannen: gack bort och sök efter flickan! Och mannen gick.

Nimeh sörjde djupt och misströstade om sitt lif. Han hade uppnått fjorton års ålder, och icke ett skäggstrå fanns på hans haka. Han grät, klagade, gick afsides ifrån de sina och upphörde icke att gråta förrän morgonen. Då kom kans fader och sade till honom: sannerligen, min son, har icke El-Haddjadj förfarit svekfullt med jungfrun och röfvat henne bort; men Gud är den, som gifver tröst. Nimehs tillstånd blef allt betänkligare, och han kunde ingenting säga, kände icke heller igen dem, som infunno sig hos honom. Han låg sjuk i tre månaders tid, så att alla hans krafter försvunno, och hans fader misströstade om honom;

men läkarne, som besökte honom, sade: ingenting kan bota honom annat än Noam.

En dag, under det hans fäder satt i sitt hus, hörde han talas om en skicklig läkare, en Perser, hvilken beskrefs såsom egande utmärkta kunskaper i läkedom, stjerntyderi och spådomskonst. Honom lät Er-Rabî' kalla, och när han kommit, gaf han honom plats vid sin sida, behandlade honom med hedersbevisningar och sade till honom; se efter min sons tillstånd! Och läkaren sade till Nimeh: gif mig din hand! Han gaf honom sin hand, och läkaren kände på lederna deri, såg honom i ansigtet och log. Derpå vände han sig till hans fader och sade: din son lider icke af annat än en sjukdom i hjertat. Er-Rabî' svarade: du har talat sanning, vise man; undersök derföre min sons sjukdom med din vetenskap, gör mig bekant med alla omständigheterna dervid samt dölj ingenting för mig. Då sade Persern: han är intagen af kärlek för en jungfru, och denna jungfru finnes antingen i Basrah eller i Damask; men för din son finnes det ingen bot annat än i föreningen med henne. Er-Rabî' sade: om du kan återförena dem med hvarandra, skall du af mig erhålla så mycket, att du skall blifva lycklig och skall tillbringa hela ditt lif i rikedom och glädje. — Sannerligen, — svarade Persern, — denna sak är lätt att utföra och skall snart vara gjord. Med en blick på Nimeh sade han till denne: dig skall intet ondt vederfaras; var derföre tröst och lugn! Men till Er-Rabî' sade han: tag af din egendom fyratusen guldstycken! Er-Rabî' lemnade penningarna till Persern, som sade till honom: jag önskar, att din son skall resa med mig till Damask, och om det är Guds vilja (hans namn vare prisadt!), skall jag icke återvända utan att föra jungfrun med mig. Derefter såg han på ynglingen och sade till honom: hvad är ditt namn? Han svarade: Nimeh. Persern sade: Nimeh, sitt upp och var i Guds vård (hans namn vare prisadt!). Gud har förenat dig med jungfrun. Och Nimeh satte sig genast upp. Då sade Persern till honom: styrk ditt hjerta, ty vi skola begifva oss ut på resan redan denna dag. Ät derföre, drick och fröjda dig, på det du måtte vinna krafter för din färd.

Persern vände nu sin uppmärksamhet till anskaffande af allt det, som han behöfde, och mottog af Nimehs fader så mycket, att han inalles erhöll en summa af tiotusen guldstycken, tillika med hästar, kameler och

andra lastdjur, som erfordrades för att bära restrossen. Nimeh tog afsked af sin fader och moder och reste med den vise till Aleppo. Der sporde han dock ingenting om Noam. Sedan kommo de till Damask, der de uppehöllo sig i tre dagar, hvarefter Persern hyrde en bod, hvars hyllor han fullsatte med dyrbara porsliner, med guld och andra kostbarheter; men framför sig ställde han glasflaskor, innehållande oljor af alla slag; rundt omkring flaskorna stodo bägare af kristall, och bredvid sig ställde han ett astrolabium. Han klädde sig efter de vises och läkarnes sed och lät Nimeh stå framför sig; men honom hade han klädt i kläder af siden och omgjordat honom med en sidenschal, broderad med guld. Derpå sade han till honom: o Nimeh, du är från denna dag min son; derföre skall du hädanefter kalla mig din fader, och jag skall kalla dig för son. Nimeh svarade: jag hör och lyder! Folket i Damask samlade sig utanför Perserns handelsbod och fröjdade sig åt Nimehs skönhet samt betraktade boden och de dyrbara varor, som den innehöll; men Persern samtalade med Nimeh på Persiska språket, och Nimeh svarade honom på samma språk, hvari han var kunnig, såsom förnämliga mäns söner vanligen äro. Snart hade Persern förskaffat sig ett namn bland folket i Damask, som började fråga honom till råds vid sjukdomstillfällen, då han gaf dem läkemedel. Så fortfor han att gifva läkareråd åt folket, och invånarne i Damask strömmade till honom, så att hans rykte spridde sig vida öfver staden och kom äfven till de förnämas öron.

Under det han satt en dag, si, då nalkades till honom ett gammalt fruntimmer, ridande på en åsna, som bar en med brokad beklädd och med ädelstenar prydd, stoppad sadel; hon stadnade vid Perserns bod, drog till sig åsnans tyglar, vinkade åt Persern och sade till honom: räck mig din hand! Han räckte henne sin hand; hon hoppade ned från åsnan och frågade: är du den Persiska läkare, som kommit hit ifrån El-Irak? Han svarade: ja! Då sade hon: vet, att jag har en dotter, och att denna blifvit hemsökt af sjukdom. Hon gjorde honom derefter bekant med sjukdomens förhållande, och han sade till henne: o min fru, låt mig veta jungfruns namn, på det jag måtte kunna beräkna hennes stjerna och veta, vid hvilken timma hon bör intaga läkedrycken, på det denna måtte göra henne nytta. — O broder till Perserna, — svarade hon, — hennes namn är Noam. När Persern hörde hennes namn, började han sina beräkningar, skref upp talen i sin flata hand och sade till henne: o min fru, jag kan

icke föreskrifva något läkemedel åt henne, förrän jag vet, från hvilket land hon är, ty luftstrecket är så olika; låt mig derföre veta, i hvilket land hon blifvit uppfostrad, och huru gammal hon är. Den gamla svarade: hon är fjorton år gammal, och det ställe, der hon uppfostrades, heter El-Kufeh uti landet Irak. — Huru många månader har hon vistats i detta land? — frågade Persern. Den gamla svarade: hon har i detta land vistats blott få månader. — När Nimeh hörde den gamlas ord och namnet på sin slafvinna, började hans hjerta klappa. Persern sade derpå till gumman: den och den läkedrycken skall vara lämplig för henne; och det gamla fruntimret svarade: gif mig det, som du föreskrifvit, och måtte välsignelse af Gud (hvars namn vare upphöjdt!) följa dermed. Med dessa ord kastade hon åt honom tio guldstycken på sätet i boden. Den vise vände sig till Nimeh och befallde honom att reda till de droger, af hvilka läkedrycken skulle bestå, medan det gamla fruntimret likaledes kastade ögonen på honom och sade: jag anropar Guds beskydd öfver dig, min son! Sannerligen är icke hennes utseende lika med ditt! Hon frågade derefter Persern: o broder till Perserna, är denne din slaf eller din son? Persern svarade: han är min son. Men Nimeh inlade läkemedlen åt henne i en liten ask, tog ett papper och skref derpå följande bägge verser:

Om Noam skänker mig en blick, så frågar jag ej efter om So'da ger mig sin ynnest, eller Djuml öfverhopar mig med välgerningar.
Man sade till mig: öfvergif henne, så skall du erhålla tjugo henne liknande! Men det finnes ingen henne lik, och jag skall ej öfvergifva henne.

Detta papper inlade han i den lilla asken, hvilken han förseglade, hvarefter han på locket skref i kufiska bokstäfver: jag är Nimeh, Er-Rabi's son ifrån El-Kufeh. Derpå lemnade han asken åt det gamla fruntimret.

Hon tog asken, sade dem farväl och red ifrån dem till khalifens palats. Der begaf hon sig genast till jungfrun, ställde framför henne asken med läkemedlen och sade till henne: o min herrskarinna, vet, att det till vår stad kommit en Persisk läkare, den mest erfarna i behandlandet af sjukdomar, som jag någonsin sett. Jag nämde för honom ditt namn, efter det jag meddelat honom, huru det förhöll sig med din sjukdom, då han genast förstod denna och mot densamma föreskref detta medel. Derefter utdelade han några befallningar åt sin son, som beredde medlet och lade in det för din räkning. Men i hela Damask finnes det

ingen älskligare och skönare yngling än hans son, icke heller någon, som förstår att kläda sig så smakfullt som han. Icke heller finnes det i hela staden någon handelsbod, som kan jemföras med hans. — Jungfrun fattade den lilla asken och såg sin herres namn, tillika med namnet på hans fader, skrifvet på dess lock. Vid denna syn förändrades hennes ansigtshy, och hon sade vid sig sjelf: det är otvifvelaktigt, att egaren af den boden kommit hit endast för min skull. Men till den gamla qvinnan sade hon: beskrif den unga mannen för mig! Hon svarade: hans namn är Nimeh, och öfver hans högra ögonbryn sitter det ett ärr; han är klädd i dyrbar drägt och utrustad med fulländad skönhet. Nu sade jungfrun: gif mig läkemedlet, och måtte det åtföljas af Guds välsignelse (hans namn vare upphöjdt!) och af hans hjelp! Hon intog läkemedlet och sade till gumman: sannerligen är icke detta ett välsignadt medel! Men derefter letade hon ytterligare i den lilla asken och fick se papperet. Detta vecklade hon upp och läste det: när hon förstått dess innehåll, blef hon öfvertygad derom, att den, som skrifvit det, var hennes herre; derefter blef hennes själ glad, och hon fröjdade sig; men när gumman såg att hon log, sade hon till henne: sannerligen är icke detta ett välsignadt medel. Då sade Noam: jag önskar taga till mig någon föda och dryck. Gumman befallde slafvinnorna att bära in bordet och de läckraste rätter till deras herrskarinna; befallningen blef genast efterkommen, och hon satte sig ned att spisa. Och si! Abd el-Malek, Marwåns son, kom in till dem, och när han såg jungfrun sitta uppe och äta af de framför henne stående rätterna, blef han glad. Men den gamla qvinnan sade: de Rättroendes beherrskare, måtte din slafvinna Noams helsa lända dig till glädje! Till denna stad är det kommen en läkare, hvars like i kännedom af sjukdomar och deras botemedel jag aldrig sett; från honom har jag fört till henne ett läkemedel, hvilket hon knappt hunnit intaga, förrän hon vann sin helsa åter, o de Rättroendes Furste. Då sade khalifen: mottag tusen guldstycken och anskaffa medlen för hennes fullständiga återställelse till helsan!

Derefter gick han, glad öfver jungfruns återställelse, och den gamla qvinnan begaf sig till Perserns bod med de tusen guldstyckena; hon lemnade honom dem och berättade honom, att hon var en af khalifens slafvinnor. Derefter lemnade hon honom ett papper, hvilket Noam hade skrifvit. Persern tog papperet och lemnade det till Nimeh, hvilken knappt hade kastat ögonen derpå, förrän han kände igen hennes handskrift och

afsvimmade; men när han kommit till sans igen, uppvecklade han papperet och såg, att derpå stod skrifvet:

Från slafvinnan, som blifvit beröfvad all sin lycksalighet, hvars själ är bedröfvad, och som blifvit skiljd från sitt hjertas älskade. — Vidare: Ditt bref har kommit mig till handa och utvidgat mitt bröst samt fägnat mitt hjerta; och det är såsom skalden har sagt:

Brefvet kom, och måtte de fingrar, som skrifvit det, bli besparade åt mig, tilldess de bli drypande af vällukter!

Det var såsom när Mose blef återgifven åt sin mor, eller som när Josephs kläder fördes till Jakob.

Sedan Nimeh läst dessa rader, började tårar strömma från hans ögon. Då sade den gamla qvinnan: hvad är orsaken till dina tårar, o min son? Måtte Gud aldrig låta dina ögon utgjuta tårar! Men Persern sade: o min fru, huru kan min son afhålla sig från att fälla tårar, då han är denna slafvinnas herre, Nimeh, son till Er-Rabî' från El-Kufeh, och då jungfruns helsa beror deraf, att hon får se honom; ty hon lider icke af någon annan sjukdom än den kärlek, som hon hyser för honom. Behåll derföre du, o min fru (fortfor han), dessa tusen guldstycken för din egen räkning, och du skall af mig erhålla mera än det; men se ned på oss med nådiga blickar, ty vi känna ingen utväg att leda denna sak till ett godt slut, så framt icke du vill stå oss bi. — Då sade hon till Nimeh: är du hennes herre? Han svarade: ja. Hon fortfor: du har talat sanning, ty hon upphör icke att nämna dig. — Nimeh meddelade henne nu allt, som vederfarits honom, från det första till det sista, och den gamla qvinnan sade: o yngling, du kan icke erhålla något samtal med henne, utan genom mitt biträde.

Hon satt upp på sin åsna, begaf sig till palatset, trädde in till jungfrun, såg henne i ansigtet, log och sade till henne: det anstår dig, min dotter, att gråta och bli sjuk derföre, att du blifvit skiljd ifrån din herre, Nimeh, sonen till Er-Rabî' från El-Kufeh. Då sade Noam: slöjan har fallit från dina ögon, och sanningen har blifvit uppenbarad för dig. Men gumman svarade: låt din själ vara lycklig och ditt bröst vidga sig! Jag skall, vid Allah, åstadkomma bägges er förening, om ock förlusten af mitt lif skulle bli följden deraf.

Derefter återvände hon till Nimeh och sade till honom: jag har varit hemma hos jungfrun, samtalat med henne och funnit, att hon längtar efter

dig, till och med mer än du efter henne, ty de Rättroendes Beherrskare önskar göra henne ett besök, och hon vägrar till att mottaga honom. Men om du har ett modigt hjerta och en kraftfull själ, så skall jag föra er tillsamman, trotsa faror för er skull, upptänka ett listigt anslag och anstränga all min klokhet för att skaffa dig inträde i de Rättroendes Beherrskares palats, på det du måtte få ett möte med jungfrun, ty hon kan sjelf icke komma derifrån. — Då svarade Nimeh: måtte Allah belöna dig! Hon tog afsked af honom, begaf sig till jungfrun och sade till henne: sannerligen skall icke din herres själ skiljas ifrån hans kropp för hans kärleks skull till dig, och han önskar ett möte med dig. Hvad säger du sjelf om den saken? — Noam svarade: med mig är förhållandet detsamma; min själ vill äfvenledes skiljas ifrån min kropp, och jag önskar ett samtal med honom. Nu tog den gamla en påse, innehållande fruntimmersprydnader och en omgång fruntimmerskläder, begaf sig dermed till Nimeh och sade till honom: följ mig till ett ställe, der vi kunna vara allena! Han följde med henne i en kammare innanför boden, der hon färgade ändarne af hans fingrar med henna, satte armband på hans handlofvar, flätade hans hår med silkessnören, klädde honom som en slafflicka och prydde honom med slafvinnors dyrbaraste nipper, så att han liknade en af de svartögda jungfrurna i paradiset. När den gamla gjort hans klädsel i ordning, utropade hon: välsignad vare Allah, den förste bland skapare! Vid Allah, du är ännu mer täck än jungfrun! — Derefter sade hon till honom: gå, men luta din venstra skuldra framåt och den högra bakåt samt rör dina höfter åt bägge sidorna! Han gick så som hon hade lärt honom, och när hon såg, att han kunde gå som qvinnor bruka, sade hon till honom: vänta, tilldess jag kommer påföljande natt, om det så är Guds vilja (Hans namn vare prisadt!), så skall jag hemta dig och ledsaga dig till palatset; när du der får se dörrvaktarne och tjenarne, skall du taga mod till dig och luta ned ditt hufvud, men icke säga ett ord åt någon. Jag skall hindra dem från att tala till dig; och till Gud sätter jag min förhoppning om att vi skola lyckas.

När följande morgonen kom, vände den gamla qvinnan tillbaka till honom, hemtade honom och följde honom till palatset. Der inträdde hon före honom, och han följde henne i hälarna. Då dörrvaktaren ville hindra honom från att träda in, sade den gamla: du enfaldigaste bland slafvar, hon är slafvinna åt Noam, som tillhör de Rättroendes Beherrskare; hur

vågar då du sätta dig emot hennes inträde här? Derpå tillade hon: kom in, slafvinna! Nimeh gick följaktligen in tillika med den gamla, och de fortsatte sin gång utan att stadna, tilldess de anlände till en dörr, som ledde utåt palatsets gård. Der talade den gamla till honom: tag nu mod till dig, o Nimeh, stålsätt ditt hjerta och träd in i palatset; när du kommit in, skall du vända dig åt venster och gå förbi fem dörrar, men träda in genom den sjette, som är dörren till det för dig beredda rummet; blif icke rädd, om någon tilltalar dig, men svara honom icke! — Hon följde honom derpå ända till dörrarna, der dörrvaktaren trädde dem till mötes och sade: hvem är denna slafflicka? Den gamla svarade: vår herrskarinna har för afsigt köpa henne. Eunuchen svarade: här kommer ingen in utan tillstånd af de Rättroendes Beherrskare; vänd derföre tillbaka med henne, ty jag skall ej tillåta henne att gå in, eftersom sådant är förbjudet. — Store dörrvaktare, — återtog den gamla, — hvart har ditt förstånd tagit vägen? Noam, khalifens slafvinna, hvilken han älskar af hela sitt hjerta, har återvunnit sin helsa, och de Rättroendes Furste kan knappast tro på hennes återställelse, men hon önskar att köpa denna jungfru; sätt dig derföre icke emot hennes inträdande, ty hon kan få veta, att du gjort det och kan bli vredgad på dig; då skall hon icke gifva sig någon ro, förrän ditt hufvud blir afslaget. — Hon tillade: stig in, du flicka, och gif icke akt på hans ord; men berätta icke för din herrskarinna, att dörrvaktaren velat uppehålla dig!

Nimeh sänkte sitt hufvud, gick in och ämnade vända sig åt venster, men misstog sig och vände sig åt höger, gick förbi sex dörrar, i stället för fem, och steg in genom den sjunde. När han kommit in genom denna dörr, såg han ett af brokader strålande rum; dess väggar voro behängda med tapeter af guldinvirkadt siden, och på golfvet stodo rökelsekärl med aloe och ambra samt starkt doftande muskus; vid rummets öfre ända såg han derjemte en med brokad belagd soffa. På denna soffa tog Nimeh plats, okunnig om det, som i Guds hemliga råd var beslutet om honom; men under det han sålunda satt der fördjupad i tankar, si! då inträdde systern till de Rättroendes Beherrskare, beledsagad af sin tjenarinna. När hon såg den unga mannen sitta der, trodde hon honom vara en slafvinna, gick fram till honom och sade till honom: hvem är du, o slafflicka; hur förhåller det sig med dig, och af hvilken orsak har du inträdt i detta rum? Men Nimeh svarade icke och yttrade icke ett enda ord. Furstinnan

fortfor: o flicka, om du tillhör min broders harem, och han blifvit uppränd af vrede mot dig, så skall jag återskaffa dig hans ynnest. Men Nimeh svarade ändock ingenting. Då sade furstinnan till sin tjenarinna: ställ dig vid dörren till rummet och hindra hvem som helst från att träda in! Derpå närmade hon sig till honom, varseblef hans älskvärda utseende och sade: o jungfru, säg mig, hvem du är, och meddela mig ditt namn samt orsaken, hvarföre du trädt in här, ty aldrig förut har jag sett dig i vårt palats. Nimeh svarade icke heller nu något enda ord. Då blef khalifens syster vred och lade sin hand på Nimehs bröst; men när hon fann, att dess form icke liknade en qvinnas barm, redde hon sig till att afkläda honom hans ytterklädning för att kunna uppdaga, hvem han var. Då sade Nimeh till henne: o min herrskarinna, jag är en Mamluk, och jag ber dig köpa mig; jag anropar dig om beskydd, förunna mig detsamma! Hon sade: ingenting ondt skall vederfaras dig. Men hvem är du, och hvem har släppt dig in i detta rum? — Nimeh svarade: jag, o drottning, är känd under namnet Nimeh, son till Er-Rabî' från El-Kufeh, och jag har satt mitt lif på spel för min slafvinna Noam, hvilken El-Haddjadj med list röfvat bort och sändt hit. Då sade hon återigen till honom: ingenting ondt skall dig vederfaras! — ropade åt sin tjenarinna och sade till henne: begif dig till Noams enskilda rum!

Men den gamla hade under tiden gått till Noams rum och sagt till henne: har din herre varit här? Hon svarade: nej, vid Allah! Då sade den gamla: sannolikt har han begått något misstag och kommit in i något annat rum än ditt, till hvilket han icke hittat vägen. Och Noam utropade: det finnes ingen magt eller kraft annat än hos Gud, den Högste, den Störste! Vår bestämda tid har gått till ända, och vi skola förgås! — Så satte de sig ned och öfvertänkte dessa omständigheter; men under det de sutto der, si! då inträdde prinsessans tjenarinna till dem, helsade Noam och sade till henne: min herrskarinna kallar dig till samtal med sig. Noam svarade: jag hör och lyder! Den gamla sade: kanhända befinner sig din herre hos khalifens syster, och hemlighetslöjan har blifvit sönderrifven. Men Noam stod genast upp och begaf sig till khalifens syster, som sade till henne: detta är din herre, som befinner sig hos mig, och det ser ut, som skulle han misstagit sig om vägen; men du har ingenting att frukta, och icke heller han, om så är viljan hos Gud (hvars namn vare prisadt!). När Noam hörde dessa ord af khalifens syster, blef

hennes själ lugnad. Hon närmade sig till sin herre Nimeh, som stod upp, så snart han blef henne varse. De tryckte den ena den andra till sitt bröst, och bägge föllo de sanslösa till golfvet. När de åter kommit till sans igen, sade khalifens syster till dem: sätten eder, så skola vi tillsammans uttänka något medel till att komma ifrån den belägenhet, hvaruti vi råkat. De svarade bägge: vi höra och lyda; dig tillhör det att befalla. Hon sade: vid Allah, ingenting ondt skall någonsin vederfaras eder ifrån oss! — och tillade derpå till sin tjenarinna: sätt fram mat och dryck åt oss! Detta skedde, och de spisade, tilldess de blifvit mätta, hvarefter de satte sig ned att dricka. Bägrarne gjorde sin rund mellan dem, och deras bekymmer flydde; men Nimeh sade: o, att jag visste det, som hädanefter skall komma! Khalifens syster frågade: o Nimeh, älskar du din slafvinna Noam? Han svarade: o furstinna, sannerligen säger jag, att kärleken till henne försatt mig uti den lifsfara, hvari jag nu befinner mig. — Då sade hon till Noam: o Noam, älskar du din herre Nimeh? — Min herrskarinna, — svarade hon, — sannerligen säger jag, att det är kärleken till honom, som utmagrat min kropp och förändrat hela mitt helsotillstånd. Khalifens syster svarade: vid Allah, ni älsken hvarandra, och måtte den, som vill åtskilja er, icke behålla sitt lif! Era ögon vare derföre strålande, och era hjertan lugna! — Och de gladdes åt dessa ord.

Derpå begärde Noam en luta, hvilken frambars till henne; hon fattade instrumentet, stämde och sjöng följande verser, under det hon ur strängarna framlockade toner, som fröjdade hennes åhörares öron:

När de belackare icke läto sig nöja med mindre än vår skiljsmessa, ehuru ingendera af oss hade gjort dem något ondt,
När de inför våra öron samlade allt krigets dån, men mina beskyddare och hjelpare drogo sig undan mig;
Då kämpade jag emot dem med mina ögon, mina tårar och min andedrägt, — med svärdet, vattnet och elden.

Hon räckte lutan åt sin herre Nimeh och sade till honom; sjung några verser för oss! Han fattade tonverktyget, stämde det, gjorde några lifliga grepp och sjöng som följer:

Fullmånen skulle likna dig, om han icke vore fläckig, och solen skulle vara dig lik, om hon icke förmörkades.

Sannerligen, faller det mig icke underligt före, — men kärleken är full af under, åtföljd af ångest och trånad och lidelse, —
Att vägen tyckes mig så kort, när jag går till den älskade, men så lång, när jag vänder tillbaka från henne.

När han slutat denna sång, fyllde Noam hans bägare och räckte den åt honom. Han tömde den och fyllde en ny pokal, hvilken han räckte åt khalifens syster, som drack, fattade lutan, stämde hennes strängar och sjöng:

Sorg och bedröfvelse dväljas i mitt hjerta; våldsam trängtan har sitt hem i min barm;
Huru min kropp magrat af, är ögonskenligt för alla, och min helsa har blifvit försvagad genom min längtan.

Från henne gick lutan till Nimeh, Er-Rabî's son, som fattade henne, stämde hennes strängar och sjöng:

O du, åt hvilken jag skänkte mitt hjerta, och som plågat det, samt ur hvars våld jag önskade göra det fritt, utan att sådant förmå,
Förskaffa älskaren ett medel till hans räddning från undergång, förrän han dör; ty detta är hans sista andedrag!

Så fortforo de att sjunga och att dricka till strängarnas melodiska toner, glada och fröjdefulla, sälla och lyckliga; men just under det de voro sysselsatta dermed, si! då trädde de Rättroendes Beherrskare in till dem. Så snart de blifvit honom varse, stodo de upp honom till möte och kysste golfvet inför honom; men han kastade en blick på Noam, som höll lutan i sin hand, och sade till henne: o Noam, prisad vare Gud, som ifrån dig tagit bort din smärta och din bedröfvelse! Med en blick på Nimeh, som ännu hade qvar sin slafvinnedrägt, yttrade han derefter till sin syster: säg mig, syster, hvilken är denna jungfru, som sitter der bredvid Noam? Furstinnan svarade: de Rättroendes Beherrskare, du har uti ditt harem en slafvinna, som är en glad sällskaparinna, och Noam vill icke äta eller dricka, så framt icke hon är tillsammans med henne. Och hon upprepade skaldens ord:

De äro tvänne motsatser och utveckla, när de äro tillsammans, olika behag; men den enas skönhet strålar i klarare dager just till följd af motsatsen till den andra.

Vid Allah, den Högste, — sade khalifen, — hon är sannerligen lika täck som Noam, och från morgondagen skall jag låta gifva henne ett

särskildt rum bredvid Noams samt tillsända henne husgeråd och linne; hon skall för Noams skull undfå allt, hvad hon kan behöfva. Khalifens syster befallde in nya rätter, hvilka hon satte fram för sin broder, som spisade och stadnade qvar i deras sällskap. Efter slutad måltid fyllde han bägaren och vinkade åt Noam, att hon skulle sjunga några verser för honom. Hon fattade lutan, efter det hon tömt tvänne pokaler, och sjöng som följer:

När min dryckesbroder gifver mig att dricka åter och återigen ur skummande bägrar,
Då blir jag stolt i mitt sinne, som skulle jag vara din furste, du, de Rättroendes Furste.

De Rättroendes Beherrskare log, och han fyllde en ny pokal, hvilken han räckte till Noam med tillsägelse, att hon skulle sjunga åter en gång. Hon tömde bägaren, vidrörde strängarna och sjöng följande:

Du ädlaste bland män i denna vår tid, hvars jemnlike ingen kan djerfvas påstå sig vara,
Du makalöse i värdighet och frikostighet, du höfding och kung, berömvärd i allt,
Du herrskare öfver alla konungar på jorden, som gifver frikostiga skänker, men icke tillfogar någon smärta eller ålägger några förbindelser,
Måtte Herren bevara dig, slå ned dina fiender samt förläna dig lycka och seger!

Men när khalifen hörde denna sång af Noam, sade han: underbart har Gud utrustat dig, o Noam! hur vältalig är icke din tunga, hur klart och genomskinligt är icke ditt språk!

Så tillbragte de sin tid i glädje och fröjd ända till midnatten, då khalifens syster sade: de Rättroendes Beherrskare höre mig! Jag har i böcker läst en berättelse om en viss person af hög värdighet. — Huru lyder denna berättelse? — frågade khalifen. — Hans syster svarade honom: vet, o de Rättroendes Beherrskare, att det uti staden El-Kufeh bodde en yngling, vid namn Nimeh, Er-Rabi's son; ynglingen hade en slafvinna, hvilken han älskade, och som älskade honom tillbaka. Hon hade blifvit uppfödd med honom i samma bädd, och när de bägge vuxit upp samt ömsesidigt höllo hvarandra kära, slog dem ödet med olyckor, hemsökte dem med obehag och beslöt att skilja dem åt. Bedragare brukade list emot henne, tilldess de lyckades locka henne ifrån hans hus, hvarefter de med stöld förde henne ifrån den stad, der han bodde. Men den, som stulit henne bort, sålde henne till en konung för tiotusen guld-

stycken. Slafvinnan omfattade sin herre med samma kärlek som han henne, derföre öfvergaf han sitt hus och de sina samt begaf sig ut på resor, för att uppsöka henne, och tänkte på utvägar att träffa tillsammans med henne. Han förblef fortfarande skiljd från sitt hem och från de sina, utsatte sig för faror och sparade icke ens sitt lif, förrän han träffat sin slafvinna. Men när han kommit till henne, hade han knappt hunnit sätta sig ned, inan den konungen, som köpt henne af den, hvilken tagit henne med stöld, trädde in till dem och hasteligen befallde, att de skulle föras till döden; deri handlade han icke rättvist och förunnade dem icke heller något uppskof med domens verkställande. Hvad säger du, de Rättroendes Beherrskare, om den brist på rättvisa, som ådagalades af den nämda konungen? — De Rättroendes Beherrskare svarade: sannerligen är icke detta en sällsam händelse, och rättast hade det varit gjordt af konungen, att han förlåtit, ehuru han kunnat straffa. I sitt handlingssätt emot dem hade han nämligen bordt fästa uppmärksamhet vid tre saker: först, att de voro bundna vid hvarandra genom ömsesidig kärlek, — dernäst, att de befunno sig uti hans boning och i hans våld, — samt för det tredje, att en konung bör betänka sig noga, då han fäller dom öfver andra, sålunda bör han göra det så mycket mer i den sak, hvari han sjelf är invecklad. — Denna konung handlade följaktligen på ett sätt, som icke är konungar värdigt. — Då sade hans syster till honom: o min broder, vid konungen öfver himlarna och jorden beder jag dig tillsäga Noam att sjunga, och att du måtte lyssna till det, som hon skall sjunga. Han sade: o Noam, sjung för mig! — Och med hänförande tonfall sjöng hon som följer:

Lyckan var förrädisk, och sådan har hon alltid varit; hjertan krossar hon, bekymmer tänder hon upp
Och skiljer älskande åt efter deras förening, så att du ser tårarna flyta i strömmar utför deras kinder.
De voro lyckliga, och jag med dem; mitt lif var glädjefullt, och lyckan förde oss ofta tillsamman.
Jag skall derföre fälla blodiga tårar under min sorg öfver förlusten af dem både natt och dag.

När de Rättroendes Furste hörde denna sång, blef han högeligen förtjust deröfver.

Hans syster fortfor att tala till honom: o min broder, den, som fäller en dom öfver sig sjelf, måste verkställa densamma och handla såsom han

talat; och du har med dina föregående ord fällt dom öfver dig sjelf. Hon fortfor: statt upp, o Nimeh, och likaledes du, o Noam! Bägge reste sig. Och khalifens syster tillade: de Rättroendes Beherrskare, denna, som står här inför dig, är den bortröfvade Noam, som blef stulen af El-Haddjadj, sonen till Joseph Ettakafi, och af honom sänd till dig med ett af osanningar uppfyldt bref, hvari han uppgaf, att han köpt henne för tiotusen guldstycken. Och den andra, som står här, är Noams herre, Nimeh, Er-Rabi's son. Nu bönfaller jag vid dina ädla förfäders heder, att du måtte förlåta dem och återskänka dem åt hvarandra, på det du måtte vinna en belöning i himmelen för deras skull; ty de äro i ditt våld och hafva ätit af ditt bröd samt druckit af din dryck. Jag uppträder som medlare för dem och begär af dig skänken af deras lif.

Dertill svarade khalifen: rätt har du talat. Jag fällde den domen, och det är icke min vana att fälla domar och taga dem tillbaka. Han frågade derefter: o Noam, är denne din herre? Hon svarade: ja, de Rättroendes Furste. Då sade han: ingenting ondt skall vederfaras någondera ibland er, ty jag skänker er åt hvarandra. Derpå sade han: huru kände du, o Nimeh, hennes förhållanden, och hvem har för dig beskrifvit detta ställe? Då berättade han för khalifen alltsammans, huruledes den vise Persern betett sig med honom, och hvad den ålderstigna qvinnan hade gjort, samt huruledes hon ledsagat honom in i palatset, der han tagit miste om dörrarna. Och khalifen förvånades högeligen deröfver. Derefter sade han: för Persern hit inför mig! Han infördes, och khalifen utnämde honom till en bland sina förnämsta embetsmän, skänkte honom hedersklädningar och befallde, att en dyrbar gåfva skulle gifvas honom, sägande: det åligger oss att upphöja den, som så ledt händelserna. Khalifen behandlade likaledes Nimeh och Noam med välvilja samt slösade ynnestbetygelser öfver dem och den gamla qvinnan; men Nimeh och Noam tillbragte med honom sju dagar i glädje och lycksalighet. Efter denna tids förlopp begärde Nimeh hans tillåtelse att få resa med sin slafvinna, och han gaf dem tillåtelse att resa till El-Kufeh. De begåfvo sig till följd deraf på väg, och Nimeh blef återigen förenad med sin fader och moder; de lefde det lyckligaste lif, tilldess de blefvo hemsökta af honom, som gör ett slut på all fröjd och skiljer vänner åt*).

---

*) Vanlig omskrifning på döden.

Slut på Berättelsen om El-Amdjad och El-As'ad.

När El-Amdjad och El-As'ad hört denna berättelse af Bahrâm, förvånades de högeligen deröfver. De sofvo den nästföljande natten, och när morgonen kom, satte de sig till häst och begåfvo sig till konungen. De begärde tillåtelse att inträda, hvilken de erhöllo; och när de kommit inför honom, mottog han dem med hedersbetygelser, hvarefter de satte sig ned och samtalade.

Under det de sålunda sutto, si! då stod der upp ett stort rop bland folket i staden, och de skriade åt hvarandra, ropande på hjelp; dörrvaktaren kom in till konungen och sade till honom: en främmande konung står med sin här utanför vår stad, och de hafva dragna svärd i händerna; men vi veta icke, hvad de hafva för afsigt. Konungen underrättade genast sin vezir El-Amdjad och dennes broder El-As'ad om det, som han hört af dörrvaktaren, och El-Amdjad sade: jag skall begifva mig till honom och förfråga mig om orsaken till hans ankomst. El-Amdjad begaf sig ut utanför staden och fann konungen, beledsagad af talrika härskaror samt beridna mamluker, hvilka, när de sågo honom, förstodo honom vara utsänd från konungen i staden och förde honom derföre inför sultanen, och han kysste jorden för dennes fötter; men si! den förmodade sultanen var ett fruntimmer, och en slöja betäckte hennes ansigte. Och hon sade: vet, att jag af er uti denna stad icke har annat att begära än en skägglös mamluk, och i händelse jag träffar honom hos er, skall ingenting ondt er vederfaras; men finner jag honom icke, så skall det bli en allvarsam blodsutgjutelse mellan mig och er, ty jag är icke kommen hit uti annan afsigt än att söka honom. Då sade El-Amdjad: hurudan är denna mamluk, till utseendet, och hvad vet du om honom, och hvad heter han? Hon svarade: hans namn är El-As'ad, och jag heter Mardjaneh. Den ifrågavarande mamluken kom till mig, beledsagad af Magiern Bahrâm, som vägrade att sälja honom, hvarföre jag tog honom ifrån Magiern med våld; hvad åter hans person beträffar, så är hans utseende det och det. När El-Amdjad hörde detta, förstod han, att det var hans broder El-As'ad, och sade till henne: o tidens drottning, prisad vare Gud, som har skänkt oss tröst! Sannerligen är icke denna mamluk min broder. — Derpå berättade han för henne hans händelser och meddelade henne hvad som vederfarits dem under deras landsflykt, äfvensom orsaken till deras bortresa ifrån

Ebenholz-Öarna, öfver hvilket allt drottning Mardjaneh högeligen förvånades, men blef glad, då hon återfann El-As'ad, samt skänkte en hedersklädning åt El-Amdjad. Denne återvände till konungen och underrättade honom om det, som förefallit, och alla fröjdade sig deråt. Konungen begaf sig derefter tillika med El-Amdjad och El-As'ad tillbaka till drottningen, och de satte sig ned och samtalade med henne.

Men under det de sutto sålunda, si! då uppsteg ett moln af damm, som höljde hela trakten, men efter en stund skingrades, då ögat uppdagade talrika skaror, klädda i skimrande rustningar och vältrande sig framåt likt hafvets svallande böljor; de nalkades till staden och omringade densamma som ringen sluter sig kring fingret samt drogo sina svärd. Då sade El-Amdjad och El-As'ad: sannerligen, Gudi tillhöra vi, och till Honom skola vi återvända! Hvad månde denna stora krigshär betyda? Utan allt tvifvel är den fiendtlig, och om vi ej ingå förbund med denna drottning Mardjaneh, så skola de taga staden ifrån oss och döda oss; för oss finnes det ingen annan utväg än att begifva oss ut och höra efter, hvarföre dessa krigare kommit. — El-Amdjad stod upp och begaf sig ut genom stadsporten och förbi drottning Mardjanehs här; men när han kom till den andra hären, såg han, att den tillhörde hans morfader, konung El-Ghajur, fadern till hans moder, drottning Budur. Han trädde fram, kysste jorden inför honom och afbördade sig sitt ärende, hvarpå konungen svarade: jag är konung El-Ghajur och kommer långväga ifrån, sedan ödet hemsökt mig med förlusten af min dotter Budur, ty hon har öfvergifvit mig och icke kommit tillbaka; ja, jag har icke ens haft några tidender från hvarken henne eller hennes gemål Kamar ez-Zemân. Veten j någonting att meddela om dem? — När El-Amdjad hörde detta, sänkte han ett ögonblick sitt hufvud mot jorden och eftersinnade, tilldess han blifvit öfvertygad derom, att han hade framför sig sin morfader. Då lyfte han sitt hufvud upp, kysste marken inför El-Ghajur och meddelade denne, att han vore en son af hans dotter Budur. När konungen hörde, att han vore hans dotterson, kastade han sig till hans bröst, och de fällde bägge tårar. Konung El-Ghajur utropade: prisad vare Gud, o min son, att Han beskyddat dig, och att jag sammanträffat med dig! El-Amdjad underrättade honom, att hans dotter Budur befunne sig väl, liksom hans fader Kamar ez-Zemân, samt att de befunno sig uti en stad, kallad staden på Ebenholzön. Han berättade honom äfvenledes, att hans fader Kamar ez-

Zeman blifvit vredgad på honom och hans broder samt befallt deras dödande, men att skattmästaren blifvit bevekt af medlidande med bröderna och skiljts ifrån dem, utan att göra dem någonting ondt. Då sade konung El-Ghajur: jag skall med dig och din broder återvända till din fader och försvara er samt qvarstadna hos er. El-Amdjad kysste på nytt jorden inför honom. Då gaf konung El-Ghajur en hedersklädning åt El-Amdjad, sin dotters son, och denna återvände leende till konungen i staden samt underrättade honom om sitt samtal med konung El-Ghajur. Och konungen förvånades högeligen. Han sände till konung El-Ghajur gästvänskapens skänker, hästar, kameler, får och lifsmedel af alla slag, och derjemte sände han till drottning Mardjaneh och underrättade henne om det, som händt, hvarpå hon sade: jag skall följa er med mina krigare och skall försöka att vidmagthålla freden.

Men under allt detta, si! då höjde sig åter ett moln af stoft och insvepte hela den omkringliggande trakten, så att dagsljuset förmörkades deraf. De hörde skri och ropande samt gnäggningar af hästar, sågo svärd glittra och spjut höjas. Och när denna här nalkades till staden samt kom i sigte af de bägge andra härarna, började den slå på sina trummor. Vid åsynen deraf utropade stadens konung: detta är en välsignad dag! Prisad vare Gud, som förunnat oss att ingå fred med dessa bägge härar; är det Guds vilja, så skall han gifva oss fred äfven med denna tredje här! — Derpå sade han: O Amdjad, gack du med din broder El-As'ad och förfråga dig, hvarföre dessa krigare äro komna, ty de utgöra en stor här, och jag har aldrig sett någon större. El-Amdjad och hans broder El-As'ad begåfvo sig å väg. Konungen hade af fruktan för de staden omgifvande härarna låtit tillsluta dennes portar; men de bägge bröderna öppnade dem och fortsatte sin väg fram till den nyss anlända hären, hvilken de funno vara ifrån Ebenholz-Öarna, och med densamma följde deras fader Kamar ez-Zemân (han hade nämligen fått veta, att de icke blifvit dödade). Så snart de blefvo honom varse, kysste de marken inför honom och fällde tårar; men när Kamar ez-Zemân såg dem, kastade han sig i deras famn, fällde ymniga tårar, ursakade sig för dem och tryckte dem till sitt bröst. Derpå omtalade han för dem de fruktansvärda qval, han lidit genom skiljsmessan ifrån dem, hvarefter El-Amdjad och El-As'ad för honom omtalade, huruledes konung El-Ghajur kommit till dem. Då steg Kamar ez-Zemân till häst med sina yppersta höfdingar och

begaf sig, åtföljd af sina bägge söner, till konung El-Ghajurs här, der en af dem red fram till konungen och meddelade honom, att Kamar ez-Zemân vore anländ. El-Ghajur skyndade honom till mötes, och bägge uttryckte de sin förvåning öfver dessa händelser samt deröfver, att de skulle träffas på detta ställe. Folket i staden tillredde för dem gästabud med talrika rätter af köttmat och läckerheter samt skänkte dem hästar, kameler och andra gåfvor, tillika med lifsmedel och annat, som krigarne behöfde.

Derunder höjde sig återigen ett moln af damm, som utbredde sig öfver hela nejden, och marken darrade under hästarnas hofvar; trummorna hvirflade som stormvindar, och hela hären var rustad med vapen och pansar; alla krigarne voro klädda i svart, och midt ibland dem syntes en till hög ålder kommen gråhårsman,' hvars haka hängde ned mot hans bröst, och som var klädd i svart drägt. När stadsfolket såg denna oräkneliga här, sade stadens furste till de öfriga konungarne: prisad vare Gud, att j samladens hit med Guds tillstädjelse (Hans namn vare upphöjdt!) på en och samma dag, och att j alla hafven kommit hit som vänner! Hvad betyder väl den talrika här, som betäcker hela trakten framför oss? De andra konungarne svarade: räds icke derför, ty vi äro tre herrskare, och alla hafva vi talrika stridsmän; äro de sålunda fiender, så skola vi förena oss med dig och angripa dem; ja, detta skulle vi göra, om de än vore tre gånger så många som de äro. Men vid de samtalade, si! då nalkades ett sändebud från hären fram emot staden. Sändebudet fördes fram till Kamar ez-Zemân, konung El-Ghajur, drottning Mardjaneh och stadens konung; han kysste marken och sade: denna konung är ifrån El-Adjams länder, han har för många år tillbaka förlorat sin son och söker efter honom i all land; om han finner honom ibland er, skall ingenting ondt er vederfaras; men om han icke finner honom, så skall krig utbrista mellan honom och er, och han skall då ödelägga er stad. Kamar ez-Zemân svarade: detta sitt syftemål skall han icke uppnå. Men huru kallar man honom i El-Adjams länder? — frågade han derefter. Sändebudet svarade: han heter konung Shah-Zemân, herre öfver Khalidans-öarna, och denna här har han samlat i de länder, genom hvilka han tågat, under det han sökt sin son. När Kamar ez-Zemân hörde sändebudets ord, uppgaf han ett ljudeligt anskri och afsvimmade samt förblef länge utan sans.

Ändtligen kom han till sig igen, började bitterligen gråta och sade till El-Amdjad och El-As'ad samt deras yppersta män: följen, mina söner, med sändebudet och helsen er farfader, min fader, konung Shah Zemân, och meddelen honom de glada tidenderna att jag är här! Han sörjer nämligen öfver förlusten af mig och har ända tills nu varit klädd i svart för min skull. Derefter berättade han för de närvarande konungarne allt det, som vederfarits honom i hans ungdom, och alla förvånades de deröfver. Alla följde de derefter med Kamar ez-Zemân och begåfvo sig till hans fader. Kamar ez-Zemân helsade honom, och de omfamnade hvarandra samt voro af glädje icke mägtiga sina sinnens bruk; men sedan de hemtat sig, berättade konung Shah Zemân för sin son allt det, som vederfarits honom. Och de andra konungarne hemburo den gamle sin hyllning.

Mardjaneh återvände till sitt land, sedan hon förmält sig med El-As'ad och gifvit sitt löfte, att hon icke skulle upphöra att brefvexla med dem. El-Amdjad blef gift med Bustân, Bahrâms dotter, och alla begåfvo de sig till Ebenholz-staden, der Kamâr ez-Zemân hade ett enskildt samtal med sin svärfader och meddelade honom allt, som vederfarits honom, samt huruledes han träffat sina söner, hvaröfver han blef glad och lyckönskade honom. Derpå begaf sig konung El-Ghajur, drottning Budurs fader, till denna sin dotter, helsade henne och tillfredsställde sin längtan genom umgänget med henne; de stadnade i Ebenholzstaden en hel månad, men derefter reste konung El-Ghajur med sin dotter och sina tjenare till sitt eget land, dit El-Amdjad medföljde. När han åter kommit i lugn uti sitt rike, satte han El-Amdjad till att regera i sitt ställe. Kamar ez-Zemân satte åter sin son El-As'ad att regera i sin svärfaders, konung Armanus' stad, och hans svärfader gillade det. Derefter redde Kamar ez-Zemân sig till resa och följde sin fader konung Shah Zemân till Khalidâns-öarna. Staden var festligt utstyrd till hans mottagande, och trummorna gingo en hel månad till firande af den lyckliga tilldragelsen. Och Kamar ez-Zemân satt som konung på sin faders stol, tilldess de besöktes af honom, som gör ett slut på all glädje och skiljèr vänner åt. — Men Gud är allvetande.

När Sherazâd slutat denna berättelse, utropade konung Sharijâr: O Sherazâd, sannerligen är icke denna berättelse högeligen underbar! — O

konung, — svarade hon, — den är icke mer underbar än berättelsen om Ala ed-Din Abu-sh-Shâmât. — Konungen sade: huru lyder den berättelsen? Och hon talade som följer.

TVÅHUNDRADEFYRATIONDENIONDE TILL TVÅHUNDRADE-SEXTIONDENIONDE NATTEN.

Berättelsen om Ala ed-Din Abu-sh-Shâmât.

Det har blifvit mig berättadt, lycksalige konung, att det i fordna dagar uti Kairo bodde en köpman, vid namn Shems ed-Din. Han var en af de bästa och i sitt tal mest sanningsälskande bland alla köpmän; han egde tjenare och andra underlydande, svarta slafvar, slafvinnor, mamluker och mycken rikedom samt var Shah Bandar eller högsta föreståndare för köpmännen i Kairo. Han hade en hustru, hvilken han älskade, och hvilken älskade honom; med henne hade han dock lefvat i fyrtio år, utan att genom henne bli välsignad med någon son eller dotter. En dag satt han uti sin bod och såg, att alla de öfriga köpmännen hade en son eller två söner, och att större antalet af dessa söner sutto i bodarna, alldeles som deras fäder. Denna dag var en fredag, hvarföre också köpmannen gick i badet och förrättade fredagstvagningen; men när han gick ut ifrån det inre rummet, fattade han barberarens spegel, betraktade sitt ansigte deri och sade: jag betygar, att det icke finnes någon Gud utan Gud, och jag betygar, att Mohammed är Guds apostel! Derefter beskådade han sitt skägg och fann, att det hvita håret deri öfvervägde det svarta, och han betänkte, att gråa hår äro en påminnelse om döden.

Hans hustru visste tiden för hans hemkomst och brukade alltid twå sig samt göra sig redo för att mottaga honom. När han kom hem denna dag, sade hon till honom: god afton! — men han svarade: jag har ingenting godt sett. Hon hade tillsagt slafvinnan att göra aftonvarden i ordning, och hon bar in densamma, då köpmannens hustru sade till honom: ät, min herre! — Jag vill ingenting äta, — lydde hans svar, och

han vände sitt ansigte bort ifrån bordet. Då sade hon: hvad är anledningen till detta, och hvad kan det vara, som gjort dig sorg? Han svarade: du är orsaken till min sorg. — Hvarföre? — frågade hon. Han svarade: när jag öppnade min bod denna dag, såg jag, att en och hvar bland köpmännen hade en son eller två söner, och att de flesta bland dem sutto i bodarna, likasom deras fäder, hvarföre jag sade vid mig sjelf: sannerligen, dödsängeln, som tog bort din fader, skall icke heller lemna dig qvar! — När jag först hemförde dig (fortfor han), förmådde du mig att svärja, det jag aldrig skulle taga någon ytterligare hustru till dig och icke heller någon Abyssinsk, Grekisk eller annan slafvinna till frilla; men du är ofruktsam. — Hans hustru förebrådde honom för hans yttrande med sådant allvar, att han tillbragte natten och stod upp på morgonen med ånger öfver hvad han sagt, liksom äfven hon ångrade sina förevitelser till honom. Men kort efter detta uppträde meddelade hans hustru honom, att hans önskan sannolikt skulle bli uppfylld.

En son föddes, och jordegumman signade honom genom upprepande af Muhammeds och Alis namn, hviskade i hans öra trosbekännelsen och kallelsen till bönen, lindade honom och lemnade honom till hans moder, som ammade honom; men han diade, tilldess han blifvit mätt, och insomnade derpå. Jordegumman stadnade qvar i huset under trenne dagar, tilldess de sötsaker blifvit färdiga, som skulle utdelas på sjunde dagen, och derefter kastade de ut salt omkring barnet (till dess beskyddande mot det onda ögat). Derpå kom köpmannen in och lyckönskade sin hustru till hennes återvunna helsa samt yttrade till henne: hvar är barnet, som Gud lemnat oss till omvårdnad? Hon visade för honom ett utmärkt vackert barn, ett verk af verldens allestädes närvarande styresman. Gossen var nu sju dagar gammal; men enhvar, som såg honom, skulle kunnat tro honom vara årsgammal, och köpmannen beskådade hans ansigte samt fann, att det liknade den skinande fullmånen och var på kinderna tecknadt med födelsemärken. Han sade till sin hustru: hvilket namn har du gifvit honom? Hon svarade: om det varit en flicka, skulle jag gifvit henne namn; men nu är det en gosse, och derföre skall ingen annan än du namngifva honom. Vid denna tid brukade man gifva barnen namn efter något lyckosamt tecken, och under det de rådplägade om namnet på köpmannens son, kom en af dem att säga till en närstående: o min herre Ala ed-Din. Derföre sade köpmannen till sin hustru: vi skola kalla honom

nom Ala ed-Din Abu-sh-Shamat *). Han uppdrog åt tvänne ammor at uppföda honom, och barnet diade uti tvänne år; men efter denna tid blef gossen afvand, vexte upp och lärde sig att gå. När han hunnit till sju års ålder, fick han sin bostad i ett rum, dit man gick ned genom en falldörr, ty hans föräldrar fruktade för inflytelsen af det onda ögat; och hans fader sade: gossen skall icke komma uppöfver falldörren, förrän hans skägg börjat vexa. Köpmannen gaf honom en slafvinna och en svart slaf till uppassare; slafvinnan tillredde hans mat, och slafven ordnade bordet för honom. Derpå omskar hans fader honom och anställde ett präktigt gästabud för hans skull samt förde till honom en lärare i religionen och lagen, som skulle undervisa honom; och läraren undervisade honom i skrifkonst och i Kôran samt vetenskaperna, tilldess han blef kunnig och lärd.

Nu hände sig, att den svarta slafven, som skulle ordna bordet åt honom, en dag af oförsigtighet lemnade falldörren öppen, då Ala ed-Din genast gick upp derigenom och begaf sig in till sin moder. Hos henne befann sig ett sällskap af förnämliga fruntimmer, och under det de samtalade med henne, si! då kom han in till dem och liknade en drucken mamluk, trots öfvermåttet af sin skönhet. När fruntimren blefvo honom varse, beslöjade de sina ansigten och sade till hans moder: Allah vedergälle dig, du olycksaliga! Hur kunde du låta denna mamluk komma hit midt ibland oss? Vet du icke, att blygsamheten är en bland hufvudpunkterna i religionen? Men hon sade till dem: uttalen Allahs namn! Jag säger eder för sann, att detta är min son och mitt hjertas älskling, sonen till Shah Bandar'n bland köpmännen och barnet af amman, af perlbandet, af skorpan och inkromet **). — De svarade: aldrig så länge vi lefvat hafva vi sett någon din son. — Hon svarade: hans fader fruktade det onda ögats inflytelse på honom och lät honom derföre vistas i ett underjordiskt rum under en falldörr; men nu har eunuchen sannolikt af ovårdsamhet lemnat falldörren öppen, så att han kommit ut, ehuru det icke var vår önskan, att han skulle visa sig, förrän hans skägg börjat vexa. Efter denna förklaring började fruntimren lyckönska henne; men ynglingen begaf sig ifrån dem ut på husets gård, der han satte sig på den murade stenbän-

*) Ala ed-Din eller Aladdin betyder »religionens ära», och Abu-sh-Shamat är ordagrannt »födelsemärkenas fader», d. v. s. den som har födelsemärken.

**) Syftar på den omsorg, hvarmed gossen blifvit uppfostrad.

ken. Under det han satt der, kommo slafvarne hem med hans faders mula, och Ala ed-Din sade till dem: hvar har denna mula varit? De svarade: vi hafva fört din fader till handelsboden ridande på henne, och nu hafva vi fört henne hem tillbaka. Då frågade han dem: hvad är min faders yrke? — Din fader, — svarade de, — är Shah Bandar bland köpmännen i landet Egypten, och han är en förnämlig man bland Araberna.

Ala ed-Din begaf sig derefter till sin moder och sade till henne: o min moder, hvad är min faders yrke? Hon svarade: min son, din fader är köpman, och han är Shah Bandar bland köpmännen i landet Egypten och en förnämlig man bland Araberna. Hans slafvar tillfråga honom icke om försäljningen af någonting annat än sådant, hvars lägsta pris uppgår till tusen guldstycken. När det kommer i fråga att sälja någonting för niohundrade guldstycken eller mindre, så tillfråga de honom icke derom, utan sälja det efter sitt eget behag. Från andra länder hitkomma inga varor, dyrbarare eller enklare, utan att de uppvisas för honom, och han bestämmer öfver dem såsom han vill; inga varor packas heller in och föras till andra orter, utan att din fader har någonting att säga deröfver. Gud (hvars namn vare upphöjdt!) har gifvit din fader, o min son, så stor rikedom, att den icke kan räknas. — Då sade han till henne: o min moder, prisad vare Gud, att jag är son af en förnämlig man bland Araberna och att min fader är köpmännens Shah Bandar! Men af hvilken anledning, o min moder, hafven j anvisat mig en kammare under en falldörr och låtit mig sitta der, likasom i fängelse? Hon svarade honom: o min son, att vi anvisade dig en kammare under en falldörr, härledde sig uteslutande från vår fruktan för menniskornas ögon; ty ögats inflytande är en verklighet, och de flesta bland grafvens invånare äro offer för ögat. Då frågade han: o min moder, hvar finnes det något ställe, der man kan undkomma skickelsen? Försigtighet afvänder icke ödet, och ifrån det, som blifvit skrifvet i Guds rådslut, finnes ingen möjlighet att undankomma. Döden, som tog min farfader, skall icke glömma min fader, och om han är vid lif i dag, skall han måhända icke vara det i morgon. Men om min fader dör, och jag träder fram samt säger: jag är Ala ed-Din, sonen till köpmannen Shems ed-Din, så skall ingen ibland folket tro hvad jag säger, och de åldriga skola invända: aldrig i vår lefnad hafva vi sett någon son eller dotter af Shems ed-Din, — och sedan skola skattkammartjenstemännen komma och taga min faders egendom. Allah vare barm-

bertig mot honom, som sade: den frikostige dör, och hans rikedom rinner bort, och den sämsta bland menniskor tager hans qvinnor. Tala derföre, o moder, vid min fader, att han låter mig följa med till bazaren och slår upp en handelsbod för min räkning, så skall jag sätta mig der med varor, och han skall lära mig konsten att köpa och sälja, att taga och gifva. — Hon svarade: o min son, när din fader kommer, skall jag meddela honom din önskan.

När köpmannen kom hem till sitt hus, såg han sin son Ala ed-Din Abu-sh-Shamat sitta hos sin moder, och han sade till henne: hvarföre har du låtit honom lemna rummet inunder falldörren? — O son af min farbroder, — svarade hon, — jag är icke orsaken dertill, utan tjenarne hafva af ovårdsamhet lemnat falldörren öppen, och medan jag hade hos mig ett antal förnämliga fruntimmer, si! då kom han in midt ibland oss. Derpå meddelade hon honom det, som hennes son hade talat, och köpmannen sade: o min son, i morgon, om det är Guds vilja (Hans namn vare prisadt!), skall jag taga dig med mig till bazaren; men, o min son, att sitta i bazarerna och handelsbodarna erfordrar hyfsade och fulländade seder i alla hänseenden.

Ala ed-Din tillbragte den nästföljande natten i glädje öfver faderns ord; och när morgonen kom, förde hans fader honom i badet samt lät kläda honom i en drägt af ansenligt värde. Sedan de spisat frukost och druckit sin sherbet, satte sig köpmannen upp på sin mula och lät sin son bestiga en annan mula, hvarefter han med sonen bakefter sig red till bazaren, der folket med förvåning såg köpmännens Shah Bandar nalkas, åtföljd af en yngling, hvars anlete liknade månen i dennes fjortonde natt. Det var vanligt, att, när Shah Bandar'en kom från sitt hus på morgonen och tog plats i sin bod, bazarens nakib eller underföreståndare begaf sig till köpmännen och uppläste första kapitlet i Korân för dem, hvarefter de stodo upp och följde honom till Shah Bandar'en, uppläste samma kapitel för honom och önskade honom god morgon, men sedan begåfvo sig en och hvar till sin handelsbod. Men när köpmännens Shah Bandar denna dag tog plats i sin bod enligt sin vana, kommo icke köpmännen till honom, såsom de eljest brukade göra. Derföre kallade han nakiben (denne hette sheik Mohammed Simsim och var en fattig man) samt frågade honom: hvarföre hafva icke köpmännen kommit tillsammans efter sin vana? Nakiben svarade, att de voro i tvist med hvarandra om den honom åt-

följande ynglingen, och frågade: är han din mamluk, eller är han beslägtad med din hustru? — Han är min son, — svarade Shah Bandar'n. Nakiben svarade: aldrig i vår lifstid hafva vi sett någon son af dig. Då sade Shah Bandar'n: jag fruktade det onda ögats inflytelse på honom och lät honom derföre vistas i ett underjordiskt rum, försedt med en falldörr; det var min afsigt att icke släppa honom derifrån, förrän han kunde fatta om sitt skägg med handen; men hans moder ville icke bifalla dertill, och han sjelf bad mig att åt honom sätta upp en bod, förse den med varor samt lära honom konsten att köpa och sälja. Då begaf sig nakiben till köpmännen och underrättade dem om verkliga förhållandet, hvarefter de alla stodo upp och begåfvo sig med honom till Shah Bandar'n; de stodo alla inför honom, upprepade första kapitlet i Korån, önskade honom lycka till en sådan son som denna yngling och sade till honom: måtte Herren bevara både roten och grenen! Men, tillade de, de fattiga bland oss bruka, när en son eller en dotter födes åt dem, alltid åt sina bröder tillreda en asideh.*) samt till dennas förtärande inbjuda sina bekanta och slägtingar, hvilket du likväl ännu icke gjort. — Han sade: jag skall gifva eder den vanliga festmåltiden, och vi skola samlas uti trädgården.

När den följande morgonen kom, sände han farraschen till salen och paviljongen i trädgården samt befallde honom att göra allt i ordning der. Han skickade likaledes efter det nödvändiga för matredningen såsom lammkött och skirdt smör, tillika med allt annat, som erfordrades, och lät anordna tvänne bord, ett i paviljongen och ett i trädgårdssalen. Köpmannen Shems ed-Din omgjordade sig, och hans son följde hans föredöme; men den förre sade till den sednare: o min son, när de gråhåriga männen komma, skall jag möta dem och anvisa dem plats vid bordet i paviljongen; men när de skägglösa ynglingarne komma, skall du, min son, möta dem, föra dem in i trädgårdssalen och gifva dem plats vid det der befintliga bordet. Hans son frågade: hvarföre detta, o fader? Af hvad orsak har du låtit anordna tvänne bord, ett för männen och ett för ynglingarne? — Min son, — svarade köpmannen, — den skägglösa ynglingen blyges att äta i gamla mäns närvaro. Sonen biföll till detta svar. När derföre köpmännen anlände, gick Shems ed-Din männen till möte och

*) Ett slags pannkaka af mjöl, vatten, skirdt smör och honing.

förde dem in i paviljongen; men hans son Ala ed-Din mottog ynglingarne och anvisade dem plats i trädgårdssalen. Tjenarne ställde fram rätterna, och gästerna åto och drucko, roade sig och blefvo glada och drucko sin sherbet, medan tjenarne berökte dem med doftande vällukter. Men derefter satte de gamla männen sig ned att samtala om vetenskaperna och traditionerna.

Under tiden hade ynglingarne samlat sig kring Ala ed-Din vid öfra ändan af salen, och en af dem sade till sin granne: o min herre Hasan, upplys mig om det kapital, som du har i din ego, samt med hvilket du handlar och vandlar, huruledes du erhållit det! Han svarade: när jag vext upp och kommit till manlig ålder, sade jag till min fader: o fader, skaffa mig några handelsvaror! Han svarade: min son, jag har inga sådana. Gack imellertid och skaffa dig penningar hos någon köpman samt drif handel dermed och lär dig konsten att köpa och sälja, att taga och gifva. Jag begaf mig följaktligen till en af köpmännen, lånade af honom tusen guldstycken, köpte för denna summa några tyger och reste med dem till Syrien, der jag förtjenade dubbla inköpspriset. Sedan hemtade jag varor ifrån Syrien och reste med dem till Baghdad, der jag sålde dem och åter vann dubbla inköpspriset; och på detta sätt fortfor jag, tilldess mitt kapital stigit till tiotusen guldstycken. — Hvar och en af ynglingarne berättade någonting liknande för de öfriga, tilldess ordningen att tala kom till Ala ed-Din Abu-sh-Shamat, då de sade till honom: huru har det varit med dig, o vår herre Ala ed-Din? Han svarade: jag har blifvit uppfödd i ett underjordiskt rum med en falldörr och kommit derifrån i denna vecka; jag går icke längre än till boden och derifrån hem igen. Då sade de till honom: du är van att stadna hemma och känner icke behaget af att resa; men resor passa icke för andra än män. Han svarade: jag behöfver icke resa; men räknen j lugnet utan värde? En af dem anmärkte till sin granne: denne är alldeles som en fisk; så snart han kommer ur vattnet, dör han. Och de tillade alla: o Ala ed-Din, för köpmännens söner består det största nöjet och den största äran blott i att resa för vinnings skull.

Vid dessa ord upptändes Ala ed-Dins vrede, och han begaf sig bort ifrån ynglingarne med tårfyldt öga och sorgset hjerta, besteg sin mula och återvände hem. När hans moder såg honom i detta tillstånd af vrede och varseblef hans tårar, sade hon till honom: hvi gråter du, min son?

Han svarade: alla köpmännens söner hafva förhäft sig öfver mig och sagt till mig, att en köpmanssons ära består blott i att resa för att förtjena silfver- och guldstycken. Då sade hans moder: min son, önskar du resa? Han svarade: ja! Hon frågade honom: till hvilket land skulle du önska begifva dig? — Till staden Baghdad, — svarade han; — ty der förtjenar man dubbla värdet för sina varor. — Då sade hans moder: min son, din fader är i besittning af mycken rikedom; men om han icke åt dig anskaffar några varor för sina penningar, så skall jag göra det för mina. Han svarade: den bästa bland välgerningar är den, som verkställes ögonblickligen, och om godhet skall bevisas, så är nu tiden inne dertill. — Hon kallade på slafvarne och sände dem till de tjenstemän, som brukade packa ihop tyger och varor, lät öppna ett förrådshus och derur för hans räkning taga ut så mycket varor, att tio mulåsnebördor kunde packas tillhopa.

Under tiden hade hans fader sökt sin son Ala ed-Din i trädgården, men icke funnit honom der längre. Han hörde sig sålunda om efter honom och fick veta, att han bestigit sin mula och begifvit sig hem, då han genast satt upp och likaledes red hem; när han kom till sitt hus och såg de hoplagda handelsvarorna, frågade han, hvad detta hade att betyda. Hans hustru meddelade honom hvad köpmännens söner hade sagt till Ala ed-Din, och när fadern hört det, talade han till sonen: o min son, förbannelse hvile öfver alla resor i främmande land! Guds apostel (*måtte* Gud beskydda och bevara honom!) har nämligen sagt: lycklig *den man*, som lefver redligen i sitt land! — och hos de Gamle hette det: afhåll dig från att resa, om det än icke vore längre än en mils färd! — Vidare sade han till sonen: har du beslutit att resa, och vill du icke afstå från denna föresats? Ala ed-Din svarade: jag måste resa till Baghdad med handelsvaror, eller skall jag draga mina kläder af och taga en dervischdrägt på mig samt begifva mig ut att vandra genom all land. Då sade hans fader: jag är icke i behof och vet icke af någon nöd, utan är tvärt deremot i besittning af stor rikedom. Derpå visade han honom alla de rikedomar i tyger och handelsvaror, som han egde, och sade till honom: jag har tyger och andra varor, passande för hvilket land som helst. Af sådana varor lät han honom se fyrtio tillrättalagda mulåsnebördor, och på hvardera bland dessa stod dess pris, tusende guldstycken. Derpå sade han: o min son, tag med dig dessa fyrtio mulåsnebördor, tillika med de tio.

som du fått af din moder, och res under beskydd af Gud, hvars namn vare prisadt! Men, o min son, jag hyser farhogor för din säkerhet med anledning af en på din väg befintlig skog, som heter Lejonskogen, och en dal, kallad Hund-dalen, ty på dessa bägge ställen uppoffras lif utan barmhertighet. — Huru så, o min fader? — frågade sonen. Köpmannen svarade: det sker genom en Beduin, en stråtröfvare, som heter Adjlân. — Men sonen svarade: medlen till säkerhet äro af Gudi, och om jag eger någon del i dem, så skall ingenting ondt vederfaras mig.

Derpå satte han sig upp på mulan tillika med sin fader och begaf sig till det torg, der lastdjur såldes; och si! en Akkam (kamel-lastare) satt af sin mula, kysste handen på köpmännens Shah Bandar och sade till honom: vid Allah, o min herre, lång tid har förflutit, sedan du begagnat vår tjenst vid dina handelsangelägenheter. Shah Bandar'en svarade: hvarje tid har sin lycka och sina män; jag är nu gammal, och min tid är förbi. Nu är det min son, som önskar begifva sig ut på resor. — Mannen sade: Gud bevare honom åt dig? — Derpå gjorde Shah Bandar'en ett aftal mellan sin son och Akkam'en, att den förre skulle vara som en son åt den sednare; han meddelade Akkam'en föreskrifter rörande Ala ed-Din samt yttrade till honom: tag dessa hundra guldstycken för denna unga mans räkning! Derpå köpte han sextio mulor och ett täcke att utbredas öfver helgonet Abd El-Kadir El-Djilanis graf uti Baghdad, samt talade till sin son: o min son, medan jag är frånvarande, skall denna Akkam vara din fader i mitt ställe, och allt hvad han säger skall du efterkomma. Han begaf sig derefter hem med mulorna och de unga männen, hvarefter han följande natten lät hålla läsning i Korân samt firade en fest till sheik Abd el-Kadir El-Djilanis ära. När det sedan blef morgon, lemnade Shah Bandar'en för köpmännen åt sin son tiotusen guldstycken och sade till honom: när du kommer till Baghdad och finner, att tygerna låta försälja sig utan svårighet, så sälj dem; men om du finner, att de sakna efterfrågan, så lef på detta guld!

Mulorna lastades, man tog afsked, och de resande lemnade staden. De fortsatte sin färd genom öknarna och ödemarkerna, tilldess de kommo i sigte af Damask, hvarifrån de begåfvo sig till Aleppo och sedan fortsatte resan, tills de hade blott en dagsled qvar till Baghdad. De fortsatte färden och anlände till en dal, der Ala ed-Din önskade, att de skulle rasta; men Akkam'en sade: rasta icke här, utan låtom oss fortsätta vår

färd och påskynda våra steg, så kunna vi möjligen hinna till Baghdad, inan stadens portar tillstängas, ty stadsboerna öppna och stänga sina portar endast när solen är uppe, alldenstund de befara, att Rafiditerna *) skola intaga staden och kasta de vetenskapliga böckerna uti Tigris. Ala ed-Din svarade dock: o min fader, jag kom icke med dessa varor hit till staden för att handla, utan för att roa mig med att bese främmande länder. — Min son, — svarade Akkam'en, — vi hysa fruktan för dig och din egendom med anledning af Araberna. Men Ala ed-Din inföll: är du tjenaren eller den, som jag skall tjena? Jag vill hålla mitt intåg uti Baghdad endast på morgonen, på det Baghdadsboerna måtte se mina handelsvaror och bli bekanta med, mig. — Då sade Akkam'en: gör som du sjelf vill; jag har varnat dig, och du har sjelf omdöme nog. Ala ed-Din befallde nu, att mulorna skulle aflassas; detta skedde, tältet slogs upp, och de stadnade qvar på stället till midnatten.

Då gick Ala ed-Din ut ur tältet och blef på afstånd varse någonting, som glittrade. Han sade till Akkam'en: du föreståndare, hvad kan det vara, som glittrar der borta? Akkam'en, som såg ditåt uppmärksamt och med forskande blickar, urskiljde snart, att det, som blänkte och glittrade, var spjutspetsar och jernet på Beduinernas vapen och svärd. Och si! de voro Araber, och deras höfding var Arabernas sheik Adjlân Abu Naib; men när Araberna kommit närmare och sett deras packning, sade de, den ena till den andra: denna natt skall förskaffa oss rikt byte. Så snart de resande hörde dem säga detta, utbrast föreståndaren Kemâl ed-Din, Akkam'en, och ropade: bort härifrån, du nedrigaste bland Araber! Men Abu Naib drabbade honom med sitt spjut på bröstet, så att spjutspetsen stod fram från hans rygg, och mannen föll död ned vid tältdörren. Då ropade Sakka'n (vattenbäraren): bort du skändligaste bland Araber! Men en ibland dem högg till honom på skuldran med ett svärd, och svärdet klöf honom midt itu, så att äfven han föll död ned. Allt detta egde rum, medan Ala ed-Din stod och såg derpå. Araberna kringrände karavanen och angrepo den med vildsinthet samt halshöggo Ala ed-Dins följeslagare, utan att skona någon enda af dem; derefter lastade de packorna på mulorna och begåfvo sig bort. Då sade Ala ed-Din vid sig sjelf: du skall sjelf mista ditt lif, om du behåller din mula och din drägt, — hvarefter han

*) Rafiditerna äro Shiiter, Alis anhängare, hvilka betrakta honom som Prophetens enda lagliga efterträdare och af Sunniterna anses som kättare.

stod upp, ryckte af sig kläderna och kastade dem på mulans rygg, men sjelf stod endast i skjorta och underbyxor. Han kastade en blick åt tältdörren och såg der en blodpöl, som runnit ifrån de dödade; men i densamma rullade han sig sjelf med de kläder, han hade qvar på sig, så att han såg ut som skulle han legat der nedsablad och vältrande sig i sitt blod.

Imellertid sade Arabhöfdingen Adjlån till de sina: o Araber, kom denna karavan hit ifrån Egypten eller var den på väg ifrån Baghdad? De svarade: karavanen var på väg ifrån Egypten till Baghdad. Då sade han till dem: vänden tillbaka till de dödade, ty jag föreställer mig, att karavanens egare icke är död. Araberna vände tillbaka till de dödade och genomborrade dem på nytt, tilldess de slutligen träffade på Ala ed-Din, som kastat sig ned bland liken. Till honom sade de: du har låtsat dig vara liflös, derföre skola vi göra dig verkligen död. En Beduin rigtade sitt spjut och ämnade stöta det i Ala ed-Dins bröst; men denne utropade: förbarma dig öfver mig, herre Abd El-Kadir El Djilani. Då såg han en hand vända bort spjutet från hans bröst till Kemål ed-Dins, Akkam'ens, bröst, så att Beduinen genomborrade detta sistnämda och lemnade Ala ed-Din orörd; men derefter lassade Araberna packorna återigen på lastdjuren och begåfvo sig bort med dem.

Nu vågade Ala ed-Din se upp, och när han blef varse, att roffoglarne flugit bort med sitt rof, reste han sig och började springa. Men si! Beduinen Abu Naib sade till sina följeslagare: jag tyckte mig se ett föremål skymta på afstånd, o Araber! En af dem red ett stycke framåt och såg, huru Ala ed-Din sprang; då sade han till honom: att fly skall icke gagna dig till någonting, så länge vi äro i hälarna på dig. Han slog till sitt sto med handen, och det galopperade efter honom. Men Ala ed-Din hade framför sig sett en damm, som innehöll vatten, och der bredvid var en cistern, hvarföre han steg upp till en glugg i cisternen, sträckte ut sig der, låtsade sofva och sade: o helige beskyddare, hölj mig med ditt beskydds täckelse, som icke kan borttagas! — Men si! Beduinen stadnade nedanför cisternen och sträckte ut sin hand för att fatta uti Ala ed-Din, då denne sade: förbarma dig öfver mig, heliga Fru Nefiseh! *) Nu är tiden inne för dig att hjelpa! — Och si! en skorpion stack Beduinen uti flata handen, och han ropade: o Araber, kommen till mig, ty jag är stungen!

*) Ett ryktbart helgon.

Han hoppade ned ifrån sitt sto; men hans kamrater samlade sig omkring honom, satte upp honom igen och sade till honom: hvad har vederfarits dig? Han svarade: en skorpion har stungit mig. Och de aflägsnade sig med honom.

Ala ed-Din förblef en stund sofvande uti gluggen på cisternen, men stod derefter upp, gick vägen framåt och kom in i Baghdad. Hundarne skällde efter honom, när han gick igenom gatorna, och på aftonen, under det han vandrade framåt i mörkret, blef han varse dörren till en moské, trädde in i dennas förhus och gömde sig der. Snart såg han ett ljus närma sig; men när han uppmärksamt betraktade detsamma, varseblef han tvänne lyktor, burna af två svarta slafvar, hvilka gingo framför tvänne köpmän. Den ena af dessa var en gammal man med ståtligt utseende, och den andra var en yngre man; och han hörde den sistnämde säga till den förre: vid Allah, o min farbroder, jag besvär dig att till mig återlemna min fränka, din dotter. Dertill svarade den gamle mannen: varnade jag dig icke många gånger, då du ropade på äktenskapsskilnad, som skulle du åberopat Koran? Med detsamma kastade den gamle ögonen åt höger och varseblef Ala ed-Din samt yttrade till denne: frid vare dig! Ala ed-Din besvarade hans helsning, och den gamle sade: o yngling, hvem är du? Han svarade: jag är Ala ed-Din, son af Shems ed-Din, Shah Bandar'en för köpmännen i Kairo. Jag begärde handelsvaror af min fader, och han redde till åt mig femtio mulåsnebördor med sådana samt gaf mig tiotusen guldstycken; jag fortsatte resan, tilldess jag kom till Lejonskogen, der Araberna öfverföllo mig och togo min packning och mina penningar; men sjelf räddade jag mig undan till denna stad, der jag icke visste, hvar jag skulle tillbringa natten, hvarföre jag gick in hit och gömde mig här. Den gamla mannen sade: o min son, hvad skulle du säga, om jag gåfve dig tusen guldstycken och en klädning, värd lika så mycket? — Af hvilket skäl vill du gifva mig allt detta, o min farbroder? — frågade Ala ed-Din. Han svarade: denna unga man, som du här ser, är en son af min broder, och hans fader har ingen son mer än denna; jag har återigen en enda dotter, som heter Zubejdeh el-Udijeh (lutspelerskan). Hon är utrustad med skönhet och älskvärdhet, jag gifte henne med honom, och han älskade henne, men hon hatade honom; han svor en ed om trefaldig äktenskapsskilnad; men knappt hade hans hustru hört hans ord, förrän hon skiljde sig ifrån honom. Han ombad alla sina bekanta, att de skulle lägga sig ut för honom hos mig, på det jag måtte lemna henne tillbaka åt

honom; men jag sade: detta kan icke tillgå annorlunda än på det sätt, att en annan man ingår äktenskap med henne och sedan skiljer henne ifrån sig, hvarefter, om hon sjelf bifaller dertill, hon kan på nytt gifta sig med dig. Jag kom öfverens med honom, att vi härtill skulle begagna någon främling, på det ingen måtte göra honom några förebråelser angående denna sak. Eftersom du är en främling, så kan du följa med oss, och skola vi uppsätta hennes äktenskapskontrakt; men i morgon skall du skilja dig vid henne, och du skall få det, som jag lofvade. Ala ed-Din sade vid sig sjelf: att göra hvad han föreslår, skall alltid vara bättre än att tillbringa nätterna i gränder och förstugor.

Han begaf sig följaktligen med de bägge männen till Kadi'n. När denne såg honom, blef hans hjerta intaget af välvilja för ynglingen, och han sade till brudens fader: hvad är din önskan? Den gamle mannen svarade: det är min afsigt att låta denna yngling ingå ett låtsadt äktenskap med min dotter; men vi skola uppsätta en handskrift, hvari den del af brudgåfvan, som skall erläggas på förhand, skall bestämmas till tiotusen guldstycken, och om han skiljer sig vid henne i morgon, så skola vi gifva honom en klädning af tusen guldstyckens värde samt en mula till samma pris och tusen guldstycken derjemte; om han deremot icke skiljer sig vid henne, så skall han erlägga de tiotusen guldstyckena. Sålunda uppgjordes saken mot dessa vilkor, och brudens fader erhöll en förskrifning af ofvanstående innehåll. Derpå lät han Ala ed-Din följa sig, iklädde honom den lofvade drägten och ledsagade honom till sin dotters hus, der han lät honom stadna vid porten, men gick sjelf in och sade till sin dotter: emottag förskrifningen på din brudgåfva, ty jag har låtit skrifva ditt äktenskapskontrakt med en anständig ung man, som heter Ala ed-Din Abu-sh-Shamat, och du har att anse dig som på det fastaste bunden vid honom. Derpå lemnade han henne förskrifningen och begaf sig hem till sitt hus igen.

Brudens frände (hennes förra man) kände en gammal qvinna, som ofta gjorde besök hos Zubejdeh El-Udijeh, och mot hvilken han alltid visat sig vänlig och välgörande; till henne sade han: o min moder, om Zubejdeh, min farbroders dotter, får se den vackra unga mannen, så skall hon sedan icke vilja taga mig tillbaka; jag önskar derföre af dig, att du påhittar någon list, genom hvilken hon kan bli hindrad från att se honom. — Vid din ungdom, — svarade hon, — jag skall icke låta honom komma

i hennes grannskap! Derpå begaf hon sig till Ala ed-Din och sade till honom: o min son, jag vill gifva dig ett godt råd för Guds skull (Hans namn vare upphöjdt!); lyssna derföre du till detta råd och närma dig icke till bruden, utan låt henne vara allena samt vidrör henne icke och nalkas icke till henne! — Hvarföre skall jag icke göra det? — frågade han. Hon svarade: hela hennes hus är smittadt med spetälska, och jag rädes, att hon skall meddela denna sjukdom åt dig, som är en vacker och rask ung man. — Han svarade: jag vill med henne ingenting hafva att skaffa. Gumman begaf sig derefter till Zubejdeh och sade till henne detsamma, som hon sagt till Ala ed-Din, då bruden svarade: jag vill ingenting hafva att skaffa med honom, utan skall tvärtom lemna honom allena, och i morgon skall han få gå sina färde. Hon ropade på en slafvinna och sade till denna: tag bordet med maträtterna och ställ det för honom, att han måtte spisa! Slafvinnan bar till honom det dukade bordet och ställde det framför honom, då han åt, tilldess han blifvit mätt, hvarefter han satte sig att uppläsa ett kapitel ur Korân med sin tjusande röst; men Zubejdeh, som lyssnade på honom, tyckte, att hans stämma var lik ljudet af de psalmer, som David sjöng. Då sade hon vid sig sjelf: måtte Allah straffa den gamla qvinnan, som sade mig, att han var behäftad med spetälska! Den, som är behäftad med denna sjukdom, har icke sådan röst som han. Ganska säkert har hon ljugit på honom. Derpå fattade hon en Indisk luta, stämde dennas strängar och sjöng med en röst, så ljuf, att foglarne skulle hejdat sin flygt för att lyssna derpå, till instrumentets strängar följande qväde:

Jag älskar en dofhjort med smägtande svarta ögon; pilträdets grenar afundas honom, när han går.
Han förkastar mig, och en annan njuter af hans umgänge, hvilket är ett godt, som Gud skall meddela efter sitt behag.

Han hörde hennes sång, och när han slutat sin läsning ur Korân, sjöng han till svar:

Min helsning till den skönhet, som är dold under draperierna, och till rosorna på kindernas trädgård!

Derigenom stegrades Zubejdehs tycke för honom, och hon lyfte upp gardinen; men när Ala ed-Din blef henne varse, uppläste han följande verser:

467:e Natten.

Alis och Zubejdehs möte.

Hennes utseende var som månens; hon var smärt som en gren af pilträdet, spridde omkring sig en doft som ambra och såg sig omkring med ögon som gazellens.
Det såg ut, som skulle sorgen vunnit mitt hjerta kärt, och som skulle den taga det i besittning, när hon skulle skiljas ifrån mig.

Då trädde hon fram med behaglig gång; men när hon nalkades, sade han till henne: gack ifrån mig, på det du icke måtte meddela mig din sjukdom! Då blottade hon sin handled, på hvilken ådrorna syntes, och som var hvit och skär lik silfver, hvarefter hon sade till honom: gack bort ifrån mig, ty du är behäftad med spetälska, och kanske skall du meddela denna sjukdom åt mig! Han frågade: hvem har sagt dig, att jag var behäftad med spetälska? Hon svarade: den gamla qvinnan underrättade mig derom. Då sade han: den gamla qvinnan underrättade likaledes mig derom, att du vore behäftad med spetälska, — och blottade för henne sina armar, då hon fann, att hans hud var som det hvitaste silfver. Och hon mottog honom som sin äkta man.

Morgonen derefter sade han till henne: ve mig för den glädje, som icke är fullständig! Korpen har tagit densamma och flugit sin kos dermed. — Hon frågade: hvad är din mening med dessa ord? — och han svarade: o min herrskarinna, för mig återstår blott denna timma att vara tillsammans med dig. — Hvem säger det? frågade hon. — Han svarade: Din fader lät mig underteckna en förskrifning, som förbinder mig att betala tiotusen guldstycken på din brudgåfva; om jag icke i denna dag anskaffar summan, så skola de för densamma hålla mig fången i Kadi'ns hus, men min hand är ur stånd att anskaffa en enda half-dirhem af dessa tiotusen guldstycken. Då sade hon: min herre, är det äktenskapliga bandet i din hand eller uti deras? Han svarade: bandet är uti min hand; men jag eger ingenting. — Saken är lätt uppgjord, — återtog hon, — och du behöfver ingenting befara; tag blott dessa hundra guldstycken. Om jag egde mera, skulle jag gifva dig det, som du önskar. Dertill är jag dock icke i stånd, alldenstund min fader, dertill förmådd af sin tillgifvenhet för sin broders son, flyttat all hans egendom ifrån mig till sitt hus, ja, till och med låtit ditföra mina nipper. Men när rättstjenaren kommer till dig denna morgon, och Kadi'n samt min fader säga till dig: förklara äktenskapsskilnad! — så skall du säga till dem: i hvilken lag står det skrifvet, att jag skall träda i äktenskap vid nattens inbrytande och

skilja mig vid min brud på morgonen derefter? Derefter skall du kyssa kadi'n på handen och gifva honom en skänk; likaledes skall du kyssa hvarje af hans vittnen på handen och skänka dem tio guldstycken till mans. Då komma de alla att tala med dig, och om de säga: hvarföre vill du icke skiljas och emottaga de tusen guldstyckena, mulan och klädningen i enlighet med de vilkor, som vi uppgjort med dig, — så skall du svara: hvartenda hårstrå på hennes hufvud är i min tanke värdt tusen guldstycken, och aldrig skall jag skilja mig vid henne, icke heller vill jag mottaga någon klädning eller någonting annat. Om då kadi'n säger till dig: erlägg brudgåfvan! — så skall du svara: för närvarande är jag ur stånd att erlägga den. Då skola kadi'n och hans vittnen visa undseende med dig och förunna dig anstånd.

Just under det de samtalade, bultade den från kadi'n utsända rättstjenaren på dörren. Ala ed-Din gick ut, och rättstjenaren sade till honom: lyssna till Efendis kallelse; din svärfader har låtit kalla dig! Ala ed-Din gaf honom fem guldstycken och sade till honom: rättstjenare, i hvilken lag är det föreskrifvet, att jag skall träda i äktenskap på aftonen och skiljas vid min hustru morgonen derefter? Han svarade: sådant är icke giltigt hos oss i någon händelse, och i fall du är okunnig om lagen, så vill jag erbjuda mig att bli din sakförare. Derpå begåfvo de sig till domstolen, der kadi'n sade till Ala ed-Din: hvarföre skiljer du dig icke vid qvinnan och mottager det, hvarom öfverenskommet var? Men han gick fram till kadi'n, kysste hans hand, lade femtio guldstycken deri och sade till kadi'n: min herre kadi, hvilken lag tillåter det, att jag, som blifvit gift på aftonen, skall genom tvångsmål skiljas från min hustru nästföljande morgon? Kadi'n svarade: äktenskapsskilnad genom tvångsmål är icke tillåten i någon lag, som gäller för Musulmän. Nu tog brudens fader till ordet och sade: om du icke vill skiljas, så betala mig brudgåfvan, tiotusen guldstycken! Ala ed-Din svarade: förunna mig tre dagars anstånd! Men kadi'n svarade: tre dagars anstånd kan icke vara tillräckligt; han skall gifva dig tio dagar. Derom blefvo de öfverens och förelade honom, att efter de tio dagarnas förlopp antingen erlägga brudgåfvan eller skiljas vid bruden.

Sedan detta blifvit öfverenskommet, begaf han sig ifrån dem, köpte sig kött, ris och skirdt smör samt andra matvaror, återvände hem, begaf sig till Zubejdeh och meddelade henne allt det, som inträffat med honom.

Hon svarade: mellan solens nedgång och uppgång kunna underverk inträffa, och af Gud utrustad var han, som sade:

Var öm, då du är utom dig af vrede, och var tålmodig, när olyckan hemsöker dig;
Ty natten går hafvande med händelser och föder underverk af alla slag.

Derpå stod hon upp, tillredde maten och dukade bordet, hvarefter de åto och drucko samt voro glada och förnöjda; slutligen bad han henne att spela och sjunga för sig. Hon fattade lutan och spelade så, att hällebergen skulle hafva kunnat dansa i fröjd deröfver; strängarnas toner täflade med Davids röst, och slutligen spelade hon och sjöng i raskaste takt.

Men under det de sålunda sutto glada och skämtande, muntra och fröjdefulla, bultade det på porten, då hon sade till honom: statt upp och se efter, hvem det är, som bultar! Han gick ned, öppnade porten, fann fyra dervischer stående derutanför och sade till dem: hvad är er begäran? — O min herre, — svarade en af dem, — vi äro främmande dervischer; våra själars föda består i musik och skaldekonst, och vi skulle önska att få vederqvicka oss hos dig denna natt tills i morgon, då vi skola fortsätta vår väg. Derigenom skall du erhålla välsignelse af Gud (hvars namn vare prisadt!). Musiken är för oss det käraste, och bland oss finnes det ingen, som icke kan utantill en mängd sånger och andra skaldestycken. Ala ed-Din svarade: jag skall fråga först, inan jag kan släppa in er. Han gick upp och underrättade Zubejdeh om saken, då hon sade: öppna porten för dem! Han öppnade genast, förde dem in, bad dem taga plats, helsade dem välkomna och satte fram mat åt dem. De ville dock icke äta, utan en af dem sade till honom; o herre, vårt lifsuppehälle består deri, att vi prisa Gud i våra hjertan och lyssna till sång med våra öron, och af Gud ingifven var han, som sade:

Vi längta icke efter annat än att få njuta samlifvets behag; men att äta är ett kännetecken på de oskäliga djuren.

Nyss hörde vi en ljuf musik i din boning; men när vi trädde här in, upphörde den; och nu skulle vi önska veta, huruvida den spelande var en hvit eller svart slafvinna eller ett fruntimmer af stånd. — Ala ed-Din svarade: det var min hustru, som spelade. Derefter berättade han för dem allt, som händt honom, och sade till dem: min svärfader har ålagt mig att betala tiotusen guldstycken såsom brudgåfva för henne, och jag har

fått tio dagars anstånd med erläggandet af summan. Då sade en af dervischerna till honom: sörj icke och vänta dig ingenting annat än det, som godt är! Jag är nämligen klostrets sheik och har under mig fyrtio dervischer, som äro mina underlydande, och jag skall för din räkning samla de tiotusen guldstyckena genom dem, så att du måtte kunna betala din skuld till din svärfader. Men bönfall hos henne (tillade han), att hon spelar och sjunger för oss, på det vi måtte bli upplifvade och glada, ty musiken är för några menniskor detsamma som föda, för andra detsamma som ett läkemedel och för ytterligare andra detsamma som en kylande hafsflägt. — De fyra dervischerna voro inga andra än khalifen Harun Er-Rashid och veziren Djafar El-Barmeki samt Abu Nuvâs el-Hasan, Hanis son, och Mesrur, skarprättaren. Anledningen till deras ankomst till detta hus var den, att khalifens lynne varit mindre godt och hans hjerta beklämdt, hvarföre han sagt till veziren: o vezir, det är min önskan att gå ut och företaga en vandring genom staden, ty jag känner, att mitt hjerta är beklämdt. De klädde sig derföre som dervischer, gingo ned i staden och kommo förbi detta hus, der de hörde musik, då de beslöto att göra sig närmare underrättade om sammanhanget dermed. Här tillbragte de natten i glädje och berättade historier, den ena efter den andra, tilldess morgonen kom, då khalifen lade hundra guldstycken under bönemattan, hvarefter han och hans sällskap togo afsked af Ala ed-Din och alla gingo sina färde.

När Zubejdeh tog upp bönemattan, varseblef hon de hundra guldstyckena derinunder. Hon sade till sin man: tag dessa hundrade guldstycken, som jag hittat under bönemattan, dit dervischerna, oss ovetande, lade dem, inan de gingo. Ala ed-Din tog penningarna och begaf sig till torget, der han köpte kött, ris, skirdt smör och allt annat, som erfordrades. Natten derpå tände han ljusen och sade till sin hustru: dervischerna hafva icke kommit med de tiotusen guldstyckena, hvilka de lofvade mig; men de äro fattiga män. Medan de samtalade, bultade dervischerna på porten, och hon sade till honom: gack ned och öppna för dem! Han gick, de kommo upp, och han sade till dem: hafven j medfört de tiotusen guldstycken, som j lofvaden mig? De svarade: den summan har icke blifvit anskaffad; men frukta ingenting ondt! Om det är Guds vilja (Hans namn vare upphöjdt!), så skola vi uti morgon försöka vår konst att göra guld; men ombéd nu din hustru att fröjda våra öron med sin härliga

musik, på det våra hjertan måtte bli upplifvade deraf, ty vi älska tonkonsten. Och hon spelade på lutan för dem ett stycke, så skönt och lifligt, att sjelfva klippan skulle deraf kunnat förmås till att dansa. De tillbragte natten i fröjd och glädje samt under glada samtal, tilldess morgonen kom och utbredde sitt ljus; då lade khalifen återigen hundrade guldstycken under bönemattan, tog med sina följeslagare afsked af Ala ed-Din och aflägsnade sig från hans hus.

På detta sätt fortforo de under en tid af nio nätter, och khalifen lade för hvarje natt hundrade guldstycken under bönemattan; men den tionde natten infunno de sig icke, och härledde sig upphörandet af deras besök från följande orsak. Khalifen hade sändt sina tjenare till en stor köpman och låtit säga honom: gör för min räkning redo femtio mulåsnebördor tyger af det slag, som komma ifrån Kairo, hvarje börda till ett värde af tusende guldstycken, och skrif på hvardera beloppet af dess värde; förskaffa mig dessutom en Abyssinisk slaf! Köpmannen anskaffade det, som blifvit honom anbefaldt att anskaffa, och derefter öfverlemnade khalifen åt slafven fat och handkanna af guld, tillika med andra skänker och de femtio mulåsnebördorna, lät skrifva ett bref likasom från Shems ed-Din, Shah Bandar'n för köpmännen i Kairo, Ala ed-Dins fader, och sade till slafven: tag dessa mulåsnebördor och det andra, som hör dertill, samt begif dig dermed till det qvarter, der köpmännens Shah Bandar har sitt hus, och säg: hvar är min herre Ala ed-Din Abu-sh-Shamat? Då skall folket visa dig på qvarteret och huset. — Slafven medtog varorna och hvad dertill hörde samt efterkom khalifens befallning.

Under tiden hade Zubejdehs frände varit hos hennes fader och sagt till honom: kom, låtom oss begifva oss till Ala ed-Din och verkställa min fråndes äktenskapsskilnad! Hennes fader följde derföre med honom till Ala ed-Din; men när de anlände till dennes hus, funno de der femtio mulor, lastade med hvar sin varupacka och åtföljda af en svart slaf, som red på en mula; honom frågade de: hvem är egaren till dessa varor? Han svarade: det är min herre Ala ed-Din Abu-sh-Shamat. Hans fader hade redt till handelsvaror åt honom och sändt honom på en resa till staden Baghdad; men Araberna föllo öfver honom och röfvade hans penningar och varor. Derom har hans fader erhållit underrättelse, och derföre sände han mig till honom med andra handelsvaror i de förras ställe. Han medsände äfvenledes en mula, lastad med femtiotusen guldstycken,

samt en packa kläder af stort värde, en med sobel fodrad pels samt ett handfat med kanna af guld. — Då sade Zubejdehs fader: den mannen, om hvilken du talar, är min måg, och jag skall visa dig vägen till huset.

Under det Ala ed-Din satt bedröfvad i sitt hus, bultades det på dörren, och han sade: o Zubejdeh, Gud är allvetande; men det synes mig, som skulle din fader hafva sändt till mig en rättstjenare från kadi'n eller Wali'n. Hon svarade: gack ned och se efter, huru det förhåller sig! Han gick ned och öppnade porten samt varseblef der sin svärfader, Zubejdehs far, som var köpmännens Shah Bandar, och i hans sällskap befanns en Abyssinisk slaf med svart hy, men vackra anletsdrag och som red på en mula. Slafven steg ned ifrån mulan och kysste hans händer; men han sade till honom: hvad önskar du? Han svarade: jag är slaf åt min herre Ala ed-Din Abu-sh-Shamat, sonen till Shems ed-Din, Shah Bandar'n för köpmännen i landet Egypten, och hans fader har sändt mig till honom med dessa saker. Dermed lemnade han honom brefvet, hvilket Ala ed-Din tog, bröt och läste, och var brefvets innehåll som följer:

Helsningar och lyckönskningar från Shems ed-Din till hans son Ala ed-Din! — Vet, o min son, att jag erhållit underrättelse om huruledes dina män blifvit dödade, dina penningar och handelsvaror plundrade; derföre har jag i deras ställe sändt till dig dessa femtio mulåsnebördor Egyptiska tyger, tillika med kläder, en sobelpels, ett handfat och kanna af guld. Frukta ingenting ondt, ty jag eger rikedom tillräckligt, min son; och måtte aldrig bedröfvelsen drabba dig! Din moder och allt husfolket befinna sig väl, vid helsa och godt mod, och de sända dig sina helsningar. Derjemte har jag fått veta, o min son, att du blifvit nyttjad som en mustahall*) för Zubejdeh El-Udijeh, samt att man ålagt dig att betala tiotusen guldstycken i brudgåfva åt henne. Derföre sändas femtio tusen guldstycken till dig, tillika med dessa varor, som öfverbringas af din slaf Selim.

Så snart Ala ed-Din slutat läsningen af brefvet, tog han varupackorna i besittning, vände sig till sin svärfader och sade till honom: o svärfader, mottag de tiotusen guldstycken, som utgöra brudgåfvan för din dotter Zubejdeh; mottag äfven varupackorna och försälj dem; vinsten skall tillhöra dig, endast du betalar mig inköpspriset. Han svarade: nej, vid

*) Så kallas den man, som begagnas till ett giftermål af det slag som det här ifrågavarande.

Allah, jag vill ingenting mottaga, och hvad din hustrus brudgåfva beträffar, så må du med henne ingå öfverenskommelse derom. Då stod Ala ed-Din upp tillika med sin svärfader, och de begåfvo sig in i huset, efter det varupackorna blifvit införda dit. Och Zubejdeh sade till sin fader: o min fader, hvem är egare till dessa packor? Han svarade: dessa packor tillhöra din äkta man Ala ed-Din. Hans fader har sändt dem till honom i stället för dem, som Araberna röfvade bort; han har derjemte skickat honom femtiotusen guldstycken och en dyrbar klädebonad, en sobelfodrad pels samt ett handfat och kanna af guld; men hvad din brudgåfva beträffar, så eger du sjelf rättighet att bestämma deröfver. Ala ed-Din stod upp, öppnade skrinet och gaf henne hennes brudgåfva. Zubejdehs frände sade nu: o min farbroder, låt Ala ed-Din skilja sig vid min hustru, så att jag måtte få henne tillbaka! Men Zubejdehs fader svarade: detta är någonting, hvarom det alldeles icke kan bli fråga, eftersom äktenskapsbandet är i hans hand. — Då gick den unga mannen bort, ledsen och bedröfvad, samt lades ned på sjuksängen i sitt hus, der han dog.

Sedan Ala ed-Din mottagit varupackorna, begaf han sig till torget, der han köpte hvad han behöfde af mat, dryck och skirdt smör, hvilket allt han tillredde på samma sätt som de föregående nätterna, derunder sägande till Zubejdeh: si! de lögnaktiga dervischerna gåfvo oss ett löfte, men höllo det icke. Hon svarade: du är son af en köpmännens Shah Bandar, och ändock kunde din hand icke anskaffa en half-dirhem; hvad kan du då begära af de fattiga dervischerna? — Gud (hvars namn vare prisadt!), — svarade han, — har gjort oss oberoende af dem, och jag ämnar icke mer öppna min port för dem, om de komma. — Hon sade: hvarföre vill du icke det, då du sett, att lyckan fallit oss till genom deras besök; de lade ju hvarje natt hundra guldstycken under bönemattan åt oss. Det blir sålunda oundgängligen nödvändigt, att du öppnar porten för dem, när de komma. — Sedan dagen gått till ända med sitt ljus, och natten kommit, tände de lamporna, och Ala ed-Din sade till sin hustru: o Zubejdeh, statt upp och spela ett stycke för mig! I samma ögonblick bultades det på dörren, och hon sade till honom: statt upp och se efter hvem det månde vara! Han gick följaktligen ned, öppnade porten, blef varse dervischerna och sade till dem; välkomna, ni lögnare! Stigen upp! — De gingo upp med honom, och han lät dem taga plats samt ställde fram bordet för dem; de åto och drucko, roade sig och voro glada. Der-

efter sade de till honom; o min herre, våra hjertan hafva sannerligen varit oroliga för din skull. Hur har det gått mellan dig och din svärfader? — Gud, — så lydde hans svar, — har förunnat oss en belöning, som öfverstigit allt hvad vi kunnat önska. Då sade de: vid Allah, vi hyste farhogor för din skull, och det enda, som afhöll oss från att åter infinna oss hos dig, var omöjligheten att åt dig anskaffa penningarna. Han svarade: hjelp har kommit till mig ifrån Herran, och min fader har tillsändt mig femtiotusen guldstycken och femtio mulåsnebördor varor, hvarje börda till ett värde af tusen guldstycken, och derjemte kläder, en sobelpels, en mula och en slaf samt ett handfat med kanna af guld. Försoning är ingången mellan mig och min svärfader; min hustru har blifvit min lagliga maka, och prisad vare Gud för allt detta!

Då stod khalifen upp och aflägsnade sig; men veziren Djafar lutade sig fram mot Ala ed-Din och sade till honom: tänk på att visa dig såsom en ung man med goda seder, ty du befinner dig i sällskap med de Rättroendes Beherrskare! — Hvad har väl jag gjort, som icke stämmer öfverens med goda seder, då jag befunnit mig i sällskap med de Rättroendes Beherrskare? — frågade Ala ed-Din. — Och hvilkendera ibland er är de Rättroendes Furste? Veziren svarade: han, som talade med dig, och som nyss aflägsnade sig, han är de Rättroendes Beherrskare, Harun Er-Rashid; men jag är veziren Djafar, denne är Mesrur, khalifens skarprättare, och denne åter Abu Nuvâs El-Hasan, Hanis son. Tänk nu efter med ditt förstånd, Ala ed-Din, och öfverväg, huru många dagar det erfordras för en resa från Kairo till Baghdad! — Han svarade: fem och fyratio dagar. Då sade Djafar: dina varupackor blefvo bortröfvade först för tio dagar sedan; huru kunde underrättelsen derom komma till din fader, och huru kunde han låta inpacka nya varubalar för din räkning, samt huru kunde dessa nya varor tillryggalägga en väg, hvartill fem och fyratio dagar erfordras, på tio dagar? — O min herre, — återtog Ala ed-Din, — hvarifrån kommo de då mig till handa? Veziren svarade: från khalifen, de Rättroendes Beherrskare, som omfattar dig med stor ynnest. — Under det de samtalade på detta sätt, si! då nalkades khalifen. Ala ed-Din stod upp, kysste golfvet inför honom och sade: Gud bevare dig, o de Rättroendes Beherrskare, och förlänge ditt lif; måtte menniskoslägtet aldrig bli beröfvadt din godhet och välgörenhet! Men khalifen sade: o Ala ed-Din, låt Zubejdeh spela ett stycke för oss, såsom en tacksamhetsgärd

för din räddning! Hon spelade på lutan ett stycke af underbar skönhet, sådant, att hällebergen skulle kunnat dansa af fröjd, och lutans toner täflade med Davids röst. Så tillbragte de natten i glädje ända till morgonen, då khalifen sade till Ala ed-Din: kom upp till mitt hof i morgon! Ala ed-Din svarade: jag hör och lyder, o de Rättroendes Beherrskare, så framt det är Guds vilja (Hans namn vare prisadt!), och måtte du fortfarande vara lycklig!

Ala ed-Din utvalde tio brickor och lade på dem en dyrbar skänk, med hvilken han följande dag begaf sig upp till hofvet. Medan khalifen satt på thronen i rådsalen, si! då nalkades Ala ed-Din ifrån dörren, under det han upprepade följande verser:

Måtte lycka och ära följa dig hvarje morgon, och dina afundsmäns ansigten bli sölade i stoftet;
Och måtte dagarne aldrig upphöra att vara hvita för dig, eller dina fienders dagar att vara svarta!

Khalifen sade: välkommen, o Ala ed-Din! Och Ala ed-Din återtog: de Rättroendes Beherrskare, propheten (hvilken Gud beskydde och bevare) brukade mottaga gåfvor, och dessa tio brickor med det, som finnes på dem, äro en gåfva från mig till dig. De Rättroendes Furste tog emot dem af honom. Khalifen befallde derjemte, att han skulle iklädas en hedersklädning, utnämde honom till Shah Bandar för köpmännen och gaf honom plats i rådsalen. Medan Ala ed-Din satt der, si! då nalkades hans svärfader, Zubejdehs fader, såg honom sitta på sin plats, iklädd den dyrbara hedersklädningen och sade till khalifen: o de Rättroendes Beherrskare och tidens konung, hvarföre sitter denna man på min plats och är iklädd denna hedersdrägt? Khalifen svarade: jag har utnämt honom till köpmännens Shah Bandar, och ämbeten bortgifvas genom utnämning dertill, men förlänas icke för lifstid; du är afsatt. Han svarade: han tillhör min familj och är befryndad med mig; förträffligt är det, som du gjort, de Rättroendes Beherrskare! Måtte Gud alltid utse den bästa ibland oss till att hafva vården om våra angelägenheter! Huru mången ringa man har icke blifvit stor och utmärkt! — Derefter lät khalifen uppsätta en fullmagt för Ala ed-Din och lemna densamma åt Wali'n, som gaf den åt utroparen, hvilken förkunnade för de församlade: ingen är Shah Bandar för köpmännen annat än Ala ed-Din Abu-sh-Shamat, och hans ord

skall man lyda samt egna honom aktning; han är berättigad till heder, vördnadsbetygelser och upphöjelse. — När rådet upplöstes, begaf sig Wali'n derifrån med utroparen, som gick framför Ala ed-Din, och utroparen förkunnade: ingen är Shah Bandar för köpmännen, annat än min herre Ala ed-Din Abu-sh-Shamat! Så gingo de med honom genom alla de stora gatorna i Baghdad, och öfver allt upprepade utroparen hans utnämning.

Morgonen derefter slog Ala ed-Din upp en handelsbod åt en sin slaf och satte honom der att sälja och köpa, medan han begaf sig till khalifens palats och intog sitt säte i domsalen. Nu hände sig, att han en dag satt på sitt säte efter vanligheten, då si! någon trädde fram och yttrade till khalifen: de Rättroendes Beherrskare, måtte du länge öfverlefva den och den umgängesvännen, som dött och blifvit delaktig af Guds nåd (Hans namn vare prisadt!), och måtte dina dagar bli förlängda! Khalifen frågade genast: hvar är Ala ed-Din Abu-sh-Shamat? Då trädde denne fram inför khalifen, som skänkte honom en präktig hedersklädning, gjorde honom till sin umgängesvän och bestämde åt honom en månatlig summa af tusen guldstycken, och Ala ed-Din fortfor att vara khalifens umgängesvän. Åter hände det en dag, då han satt på sitt säte som vanligt uti khalifens tjenst, att en emir trädde in i domsalen med svärd och sköld samt yttrade: o de Rättroendes Beherrskare, måtte du länge öfverlefva Raïs-es-Sittîn*) ty han har aflidit denna dag. Khalifen befallde, att en hedersklädning skulle anskaffas åt Ala ed-Din Abu-sh-Shamat, hvilken utnämdes till Raïs es-Sittîn i den aflidnes ställe. Den aflidne hade ingen son, ingen dotter eller hustru, hvarföre Ala ed-Din erhöll all hans egendom, och khalifen sade till Ala ed-Din: låt jorda honom; men behåll allt hvad han efterlemnat af egodelar, slafvar, slafvinnor och eunucher! Derpå hviftade khalifen med sin näsduk, och rådsförsamlingen åtskiljdes; men Ala ed-Din red derifrån med Mukaddam'en **) Ahmad Ed-Denef, höfdingen öfver högra afdelningen af khalifens lifvakt, och hans fyrtio följeslagare vid sin stigbygel på högra sidan, och på venstra sidan Mukaddam'en Hasan Shuman, höfdingen öfver venstra afdelningen af lifvakten, tillika med hans fyrtio följeslagare. Ala ed-Din vände sig under vägen till Mukaddam'en Hasan Shuman och hans män samt yttrade till dem: varen medlare för mig hos Mukaddam'en Ahmad Ed-Denef, att han måtte upptaga mig till sin son genom en

*) Höfdingen öfver Sextio, förmodligen titeln på någon högre funktionär vid khalifens hof.
**) Mukaddam kallas vanligen anföraren för besoldade trupper.

öfverenskommelse inför Guds ansigte! Han upptog honom och sade till honom: jag och mina fyrtio följeslagare skola gå framför dig till rådsalen hvarje dag.

Ala ed-Din fortfor att tjena khalifen i lång tid. Då hände sig, att han en dag begaf sig ifrån rådsalen och hem till sitt hus, der han afskedade Ahmad Ed-Denef och dennes följeslagare, men satte sig hos sin hustru Zubejdeh el-Udijeh, som tände upp ljusen och sedan gick in i ett närbeläget rum; och under det han så satt der, hörde han ett ljudeligt anskri. Han stod genast upp för att se, hvarifrån ljudet kom, och fann, att det var hans hustru Zubejdeh, som gifvit till anskriet; hon låg nu utsträckt på golfvet, och när han lade sin hand på hennes barm, befanns det, att hon var död. Hennes faders hus låg gent emot Ala ed-Dins, och han (fadern) hade likaledes hört ropet, hvarföre han kom och frågade hennes man: hvad är på färde, o min herre Ala ed-Din? Denne svarade: måtte du, o min fader, länge öfverlefva din dotter Zubejdeh El-Udijeh; jag, o min fader, måste nu visa min aktning mot den döda genom att ombesörja hennes jordafärd. När morgonen kom, jordades Zubejdeh, och Ala ed-Din samt hennes fader tröstade hvarandra inbördes. Ala ed-Din klädde sig i sorgdrägt, infann sig icke i rådet, utan satt hemma med tårade ögon och sörjande hjerta.

Då sade khalifen till Djafar: o vezir, hvad kan orsaken vara dertill, att Ala ed-Din icke infinner sig vid hofvet! Veziren svarade honom: de Rättroendes Beherrskare, han sörjer sin hustru Zubejdeh och mottager nu besök af dem, som söka trösta honom öfver hennes förlust. Khalifen sade: det är vår skyldighet att trösta honom, hvartill veziren svarade: jag hör och lyder. Åtföljd af Djafar och några bland sina tjenare, satte sig följaktligen khalifen till häst och begaf sig till Ala ed-Dins hus. Under det denne satt der, si! då nalkades khalifen med veziren och tjenarne; men han stod upp för att gå dem till mötes och kysste golfvet inför khalifen, som yttrade till honom: måtte Gud gifva dig en lyckosam ersättning för det, som du förlorat. Ala ed-Din svarade: måtte Gud förlänga ditt lif oss till fromma, o de Rättroendes Beherrskare! Då sade khalifen: hvad är anledningen dertill, att du icke infinner dig i domsalen, Ala ed-Din? Han svarade: anledningen dertill är min sorg öfver min hustru Zubejdeh, o de Rättroendes Beherrskare! Khalifen återtog: förjaga bekymren ur din själ, ty hon har gått bort för att undfå Guds nåd (Hans namn vare prisadt!),

och sorgen skall aldrig lända dig till något gagn. Men Ala ed-Din sade: jag skall icke upphöra att sörja henne, förrän äfven jag blifvit död och jordad bredvid henne! Khalifen återtog: sannerligen säger jag, att genom Gud vinnes ersättning för hvarje förlust, och hvarken klokhet eller rikedom kan rädda någon undan döden. Af Gud ingifven var han, som sade:

En hvar född af qvinna skall, huru länge han också kan bli förskonad, ändock en dag bli buren på likbåren.

Huru skall då den, som en gång skall gömmas i mullen, kunna finna förströelse och glädje uti lifvet?

Sedan khalifen ytterligare tröstat honom, förmanade han Ala ed-Din att icke öfvergifva domsalen och begaf sig derifrån.

Ala ed-Din hvilade om natten; men när det blef morgon steg han till häst och begaf sig till domsalen, der han infann sig hos khalifen och kysste golfvet inför honom. Khalifen reste sig något litet upp ifrån sin thron, välkomnade och helsade honom, bad honom intaga den plats, som honom tillhörde, och sade: Ala ed-Din, i denna natt är du min gäst. Derpå förde khalifen honom till sitt palats och lät kalla en slafvinna, vid namn Kut el-Kulub, till hvilken han sade: Ala ed-Din hade en hustru, som hette Zubejdeh El-Udijeh, och som brukade förströ honom, när han var sorgsen och bedröfvad; hon har nu gått hädan för att undfå Guds nåd (Hans namn vare prisadt!), och jag önskar, att du måtte fröjda hans öron med din skicklighet på lutan, på det han måtte finna någon förströelse i sin sorg. Genast spelade slafvinnan ett stycke af utmärkt skönhet, och khalifen sade: hvad menar du om denna slafvinnas musik och sång, Ala ed-Din? — Sannerligen, — var hans svar, — hade Zubejdeh vackrare röst än hon; men denna eger den utmärktaste färdighet att slå lutan; ja, vid hennes toner skulle till och med sjelfva bergen kunna dansa. Khalifen återtog: har hon behagat dig? Han svarade: hon har behagat mig, o de Rättroendes Beherrskare! Då sade khalifen: vid mitt hufvud och vid mina förfäders grafvar, hon är en skänk från mig till dig och hennes slafvinnor med henne. Men Ala ed-Din föreställde sig, att khalifen skämtade med honom. När khalifen stod upp om morgonen, begaf han sig till sin slafvinna Kut el-Kulub och sade till henne: jag har skänkt dig till Ala ed-Din; och hon blef glad deröfver, ty hon hade sett honom och älskade honom. Derpå begaf sig khalifen från palatset till rådsalen, kallade bärarne och sade till dem: flytten bort Kut el-Kulubs egodelar och sätten

henne sjelf i bärstolen samt fören henne tillika med hennes slafvinnor till Ala ed-Dins hus! Alltså förde de henne och hennes slafvinnor och egodelar till Ala ed-Dins hus och ledsagade henne in i harem. Khalifen stadnade qvar uti domsalen ända till slutet af dagen, då rådsförsamlingen upplöstes, och han begaf sig till sitt harem.

När Kut el-Kulub inträdt i Ala ed-Dins harem med sina slafvinnor, som voro fyrtio till antalet, och likaledes med sina eunucher, sade hon till tvänne af dessa: en af er bägge skall sätta sig på en stol till höger om dörren och den andra skall sitta på en stol till venster derom; men när Ala ed-Din kommer, skolen ni kyssa hans händer och säga till honom: vår herrskarinna Kut el-Kulub önskar din närvaro i paviljongen, ty khalifen har skänkt henne åt dig, tillika med hennes slafvinnor. De svarade: vi höra och lyda! och efterkommo hennes tillsägelse. När Ala ed-Din kom, såg han de bägge eunucherna sitta vid dörren, och han förundrade sig deröfver och sade vid sig sjelf: måhända är detta icke mitt hus; eller, om så är, hvad har då väl kunnat tilldraga sig här? Men så snart eunucherna blefvo honom varse, stodo de upp honom till mötes, kysste hans händer och sade: vi äro lydande under khalifen och slafvar hos Kut el-Kulub och hon helsar dig och låter säga dig, att khalifen skänkt henne åt dig, tillika med hennes slafvinnor, samt att hon önskar ditt sällskap. Ala ed-Din svarade: sägen till henne: du är välkommen! Men så länge du vistas här, skall jag icke träda in i det rum, der du har din bostad, ty det är icke passande, att det, som tillhör herren, skall bli tjenarens egendom. Vidare skolen j fråga henne: huru högt stego dina dagliga utgifter, medan du var hos khalifen. De uträttade det uppdrag, som han meddelat dem, och hon svarade: hundrade guldstycken om dagen. Då sade han vid sig sjelf: jag ville önska, att khalifen icke skänkt mig Kut el-Kulub, utan att jag sluppit de stora utgifterna för henne; men jag känner icke något medel att undvika detta.

Hon stadnade i hans hus en tid af tio dagar, och han utbetalade för hennes räkning dagligen hundrade guldstycken. En dag var han återigen icke tillstädes i domsalen, hvilket föranlät khalifen att säga: o vezir Djafär, jag skänkte Kut el-Kulub åt Ala ed-Din, på det hon skulle trösta honom öfver förlusten af hans hustru; hvad kan då vara anledningen dertill, att han icke infinner sig hos oss? Veziren svarade: de Rättroendes Beherrskare, den mannen talade sanning, som sade: den, som finner sina

vänner, glömmer sina blotta bekantskaper. Khalifen invände dock: sannolikt har han blifvit hindrad från att infinna sig här genom någon händelse, som länder honom till ursäkt; och vi skola derföre göra honom ett besök. — Några dagar förut hade Ala ed-Din sagt till veziren: jag klagade för khalifen öfver den sorg, som jag erfor med anledning af min hustrus, Zubejdehs, död, och han skänkte mig då Kut el-Kulub. Veziren svarade: om han icke hållit af dig, skulle han icke hafva skänkt henne åt dig. Har du besökt henne, Ala ed-Din? — Han svarade: nej, vid Allah, och jag känner icke ens skilnaden mellan hennes längd och bredd. — Hvi så? frågade Djafar. Svaret lydde: o vezir, det, som passar sig för herren, passar icke för tjenaren. — Efter det nyssberättade samtalet mellan khalifen och Djafar förklädde de sig bägge och begåfvo sig på besök hos Ala ed-Din, dit de gingo utan att uppehålla sig under vägen; men han kände igen dem, stod upp och kysste khalifens händer. Khalifen fann ännu spår af sorg i hans anletsdrag och sade till honom: o Ala ed-Din, hvad är anledningen till den sorg, hvaraf du lider? Har du icke besökt Kut el-Kulub? — De Rättroendes Beherrskare, — lydde hans svar, — hvad som passar sig för herren, passar sig icke för tjenaren; sannerligen säger jag, att ända till denna stund har jag icke besökt henne, och känner icke heller skilnaden mellan hennes längd och bredd; skilj mig derföre ifrån henne! Khalifen sade: jag önskar ett samtal med henne, och vill fråga henne om huru hon befinner sig. Ala ed-Din svarade: jag hör och lyder, de Rättroendes Beherrskare! Derpå begaf sig khalifen *in till* henne; men så snart hon blef honom varse, stod hon upp och kysste golfvet inför honom; och han yttrade till henne: har Ala ed-Din gjort dig något besök? Hon svarade: han har det icke, de Rättroendes Beherrskare! Jag sände och lät inbjuda honom till mig; men han ville icke komma. — Khalifen befallde då, att hon skulle återföras till palatset, och sade till Ala ed-Din: drag dig icke undan ifrån oss! Derefter vände han åter till sitt palats.[1]

Följande morgonen steg Ala ed-Din till häst, begaf sig till domsalen och intog den plats, som tillhörde honom i hans egenskap af Raïs es-Sittin. Khalifen befallde nu skattmästaren att lemna veziren Djafar tiotusen guldstycken, och när han mottagit denna summa, sade khalifen till veziren: jag anmodar dig, att du begifver dig till det torg, der slafvinnor säljas, och att du der köper en slafvinna åt Ala ed-Din för de tiotusen

guldstyckena. Veziren efterkom sin herres befallning; han begaf sig ifrån domsalen, åtföljd af Ala ed-Din, och gick med honom till den bazar, der man sålde slafvinnor.

Nu hände sig samma dag, att Wali'n i Baghdad, som till detta ämbete blifvit utnämd af khalifen, och hvars namn var Emir Khâlid, begaf sig till bazaren i akt och mening att köpa en slafvinna åt sin son, och var anledningen dertill som följer. Han hade en hustru, vid namn Khatun, hvilken gifvit honom en son af obehagligt utseende, kallad Habadhlam Badhâdhah, och som nu hunnit till tjugo års ålder, utan att han kunnat lära, huruledes man bör sitta till häst. Hans fader var deremot djerf, modig och tapper, en utmärkt ryttare och visste icke hvad fruktan ville säga. En dag sade hans moder till hans fader: jag skulle önska, att vi hade honom gift, ty nu är han tillräckligt kommen till ålders. Emiren svarade: han är obehaglig att åse, vämjelig, smutsig och afskräckande, så att ingen qvinna lär vilja hafva honom. Då sade hon: vi skola köpa en slafvinna åt honom. — På det att en tilldragelse, hvilken Gud beslutit (Hans namn vare upphöjdt!), skulle gå i verkställighet, hände det sig nu, att, på samma dag, då veziren och Ala ed-Din begåfvo sig till slafbazaren, äfven Emir Khâlid, Wali'n, begaf sig dit, åtföljd af sin son Habadhlam Badhâdhah. Medan de befunno sig der, si! då ledde mäklaren fram en vacker, behaglig och välvext slafvinna, som behagade veziren, så att han sade: mäklare, hör dig före, om man vill taga tusen guldstycken för henne. Mäklaren hade likaledes gått med flickan förbi Wali'n, och Habadhlam Badhâdhah hade sett henne; men åsynen af flickan aftvang honom djupa suckar, han blef förälskad i henne, kärleken tog honom fullständigt i besittning och han sade: o min fader, köp denna flicka åt mig! Wali'n ropade derföre på mäklaren och frågade flickan efter hennes namn. Hon svarade: mitt namn är Jasemin *). Och Wali'n sade till sin son: min son, om hon behagar dig, så bjud mera för henne! Han frågade: mäklare, huru högt pris har blifvit dig erbudet? Tusen guldstycken, — lydde svaret. Habadhlam Badhâdhah sade: låt henne bli min mot tusen och ett guldstycke! Då vände sig mäklaren till Ala ed-Din, som bjöd tvåtusen guldstycken, och för hvarje gång Wali'ns son bjöd ett guldstycke öfver, ökade Ala ed-Din på med ett tusen. Detta förtröt Wal'ins son, och han

*) Jasmin.

frågade: mäklare, hvem är det, som bjuder öfver mig på slafvinnan? Mäklaren svarade: veziren Djafar önskar köpa henne åt Ala ed-Din Abu-sh-Shamat. Slutligen bjöd Ala ed-Din för henne tiotusen guldstycken, hvartill hennes egare gaf sitt bifall och mottog betalningen; Ala ed-Din förde henne med sig och sade till henne: jag gifver dig fri för Guds skull; Hvars namn vare prisadt! Derpå lät han uppsätta sitt äktenskapskontrakt med henne och begaf sig med henne till sitt hus.

Mäklaren vände tillbaka med sin mäklarelön; men Wali'ns son ropade honom och sade: hvar är slafvinnan? Han svarade: Ala ed-Din har köpt henne för tiotusen guldstycken och har gifvit henne fri, samt låtit uppgöra äktenskapskontrakt med henne. Då blef den unga mannen utom sig, han uppgaf oräkneliga suckar, vände tillbaka hem, sjuk till både kropp och själ, allt af kärlek för flickan, och kastade sig på sin bädd. Han ville ingenting förtära; hans kärlek och hans trånad voro utomordentliga. När hans moder såg honom i detta svaghetstillstånd, sade hon till honom: Allah bevare dig, o min son! Hvad är anledningen till din svaghet? — Han svarade: köp Jasemin åt mig, moder! Hans moder svarade: när mannen, som handlar med välluktande blommor, går förbi, skall jag åt dig köpa en hel korg med jasminer. — Han svarade: det, som jag menar, är icke sådana jasminer, på hvilka man luktar, utan det är en slafvinna, vid namn Jasemin, hvilken min fader icke ville köpa åt mig. Då sade hon till sin man: hvarföre köpte du icke slafvinnan åt honom? Han svarade: det, som passar sig för herren, passar sig icke för tjenaren; det står icke i min magt att skaffa henne, ty hon är såld åt Ala ed-Din, som är Raïs es-Sittin.

Efter denna stund tilltog den unga mannens sjuklighet så mycket, att han icke kunde hvarken äta eller sofva, och hans moder band sorgedukar omkring sitt hufvud. Under det hon sålunda satt i sitt hus och sörjde öfver sin son, si! då kom der en gammal gumma in till henne. Hon var moder till Ahmad Kamâkim, mästertjufven, hvilken förstod konsten att bryta igenom väggar och klättra upp på murar, ja, kunde stjäla sjelfva kûhlpulvret från ögonbrynen. I begynnelsen af sin bana hade han utmärkt sig genom dessa skändliga konster; men sedan blef han satt till höfding öfver vakten, stal en summa penningar och blef upptäckt; Wali'n kom äfver honom oförvarandes, grep honom och förde honom inför khalifen, som befallde, att han skulle aflifvas på blods-

platsen. Han ropade dock om beskydd till veziren, hvars bemedling khalifen aldrig förkastade; och veziren lade sig ut för honom. Khalifen sade: huru kan du lägga dig ut för en huggorm, som är till blott för att göra menniskor skada? — men han svarade: o de Rättroendes Furste: sätt honom i fängelse! Den, som byggde det första fängelset, var en vis man, ty fängelset är en graf för de lefvande och en anledning till fröjd för fienderna till dem, hvilka äro insperrade deri. Då befallde khalifen, att han skulle slås i kedjor, och på kedjorna lät han inrista: dessa skola sitta qvar intill döden; de skola icke lossas förrän på den bänk, der liket lägges för den sista tvagningen. Och mannen kastades i fängelse, belagd med kedjor.

Denna tjufs moder brukade ofta besöka Wali'ns, Emir Khalids, hus, och gå in till sin son i fängelset, der hon plägade säga till honom: sade jag dig icke, att du skulle ångra dina lagstridiga gerningar? Då svarade han: Gud har beslutit, att detta skulle vederfaras mig; men, o moder, när du besöker Wali'ns hustru, sök förmå henne till att lägga sig ut för mig! — När nu den gamla qvinnan kom till Wali'ns hustru och såg, att denna bundit sorgedukar omkring sitt hufvud, frågade hon: hvi sörjer du? Wali'ns hustru svarade: jag sörjer förlusten af min son Habadhlam Badhâdhah. Då sade gumman: måtte Allah beskydda honom! Hvad ondt har honom vederfarits? — Wali'ns hustru berättade hela händelsen, och gumman återtog: hvad menar du, om det skulle finnas någon, som ville underkasta sig ett utomordentligt vågstycke för att bibehålla din son vid lif? — Hvad är din afsigt med denna fråga? — sade Wali'ns hustru. Gumman svarade: jag har en son, vid namn Ahmad Kamâkim, mästertjufven; han sitter nu bunden med kedjor i fängelset, och på hans bojor stå orden: dessa skola sitta qvar intill döden. Ikläd nu dig den praktfullaste drägt, som du eger, och påtag dina smakfullaste prydnader, inställ dig för din man med gladt och leende ansigte samt säg till honom: när en man begär någonting af sin hustru, så släpper han henne icke, förr än han uppnått sin önskan; men om hustrun begär någonting af sin man, så vill han icke uppfylla hennes önskan. Då skall han säga: hvad är det, som du önskar? Men du skall svara: när du har svurit mig en ed, skall jag berätta det för dig. Om han då svär vid sitt hufvud eller vid Allah, så skall du säga: svärj vid äktenskapsskilnaden ifrån mig! Så snart han

aflagt denna ed, skall du säga till honom: uti fängelset förvaras en Mukaddam, vid namn Ahmad Kamâkim, och denne har en fattig moder, som tagit sin tillflykt till mig och ombedt mig att söka stämma dig vänligt emot honom. Hon har sagt till mig: förmå honom att lägga sig ut för min son hos khalifen, ty min son vill ångra sig, och din man skall icke sakna sin belöning! — Wali'ns hustru lyssnade uppmärksamt till gummans ord och svarade: jag hör och lyder.

När Wali'n infann sig hos sin hustru, talade hon till honom såsom gumman hade föreskrifvit henne, och förmådde honom att aflägga den äskade eden. Morgonen derefter förrättade han sin morgonbön, begaf sig till fängelset och sade till Ahmad Kamâkim: du mästertjuf, vill du ångra hvad du förbrutit? Han svarade: sannerligen säger jag, att jag vänder mig till Gud i ånger, afstår ifrån mina synder och säger med både hjerta och tunga: jag begär förlåtelse af Gud. — Då gaf Wali'n honom fri ur fängelset och lät föra honom till khalifens domsal, dock ännu med kedjorna på. Han nalkades till khalifen och kysste golfvet inför honom, då khalifen frågade: o Emir Khalid, hvad önskar du? Ahmad Kamâkim, som svängde på sina med bojorna belastade armar, under det han gick, blef nu af Wali'n framledd till khalifen, som knappt hade blifvit honom varse, förrän han frågade: lefver du ännu, Kamâkim? — De Rättroendes Beherrskare, — svarade han, — den eländiges lif blir alltid förlängdt. Men khalifen yttrade: o Emir Khalid, af hvilken anledning har du fört honom hit? Wali'n svarade: han har en stackars öfvergifven moder, som icke eger någon son utom honom, och hon har vändt sig till din slaf, att han skulle medla hos dig, de Rättroendes Beherrskare, och bedja dig lossa hans bojor, eftersom han ångrar sitt fordna lefverne; måtte du också utnämna honom till Mukaddam öfver vakten, såsom han fordom var! Då sade khalifen till Ahmad Kamâkim: ångrar du ditt förra lefverne? Han svarade: jag vänder mig till Gud med ångerfullt hjerta, o de Rättroendes Furste! Då befallde khalifen, att man skulle sända efter en smed, och denne aftog honom kedjorna på liktvättarens bänk. Khalifen utnämde honom återigen till Mukaddam vid vakten och förmanade honom att uppföra sig redligt och väl. Derpå kysste han khalifens händer och lemnade domsalen, klädd som Mukaddam för vakten; men hans utnämning till denna värdighet blef offentligen förkunnad.

När han någon tid förvaltat sitt ämbete, infann sig hans moder hos Wali'ns hustru, som yttrade till henne: prisad vare Gud, som befriat din son ur fängelset och låtit honom komma i frihet och välstånd! Men — tillade hon, — hvarföre uppmanar du icke honom nu att upptänka något medel, hvarigenom min son Habadhlam Badhâdhah kan vinna jungfrun Jasemin? — Gumman svarade: jag skall tillsäga honom derom. — Dermed gick hon bort och begaf sig till sin son, hvilken hon fann berusad. Hon sade till honom: min son, orsaken till ditt befriande ur fängelset var ingen annan än Wali'ns hustru, och nu begär hon af dig, att du skall upptänka något medel till att röja Ala ed-Din Abu-sh-Shamat ur vägen, samt att du måtte förskaffa hennes son Habadhlam Badhâdhah egandet af jungfru Jasemin. Han svarade: detta skall bli det lättaste i verlden. Jag skall denna natt tänka på något medel dertill. — Denna natt var den första i nyet, och khalifen brukade tillbringa densamma hos furstinnan Zubejdeh, för att kunna frigifva någon slafvinna eller någon mamluk, eller af något annat liknande skäl. Det var hans vana att afkläda sig sin furstliga skrud och lemna sitt radband, sin dolk och sitt kungliga signet på thronen i det rum, der han suttit om dagen. Khalifen hade likaledes en lampa af guld, vid hvilken tre diamanter hängde, uppträdda på en guldtråd, och på denna lampa satte han stort värde. Han befallde eunucherna att taga vård om kläderna, lampan och det öfriga, men begaf sig sjelf in i furstinnan Zubejdehs enskilda gemak. Ahmad Kamâkim väntade nu, tilldess hälften af natten gått till ända och stjernan Canopus började lysa, men alla menniskor sofvo, af Skaparen öfvertäckta med mörkrets förhänge. Då drog han sitt svärd och tog det i högra handen; men i den venstra hade han en repstege med en krok, närmade sig till khalifens dagliga rum och gjorde sin stege i ordning. Han kastade kroken upp på taket, der den fastnade, hvarefter han klättrade uppför stegen, kom upp på taket, lyfte upp takdörren till salen, steg ned deri och fann eunucherna sofvande. Han försänkte dem uti ännu djupare sömn med tillhjelp af något bendj; men derefter tog han khalifens kläder, tillika med radbandet och dolken, näsduken och signetet samt den med diamanter besatta lampan, och gick bort samma väg, på hvilken han kommit in. Derpå begaf han sig till Ala ed-Din Abu-sh-Shamats hus, der man denna natt var sysselsatt med tillredelserna för jungfruns bröllopp, och der Ala ed-Din begifvit sig till hennes rum. Ahmad Kamâkim, mästertjufven, skaffade sig

inträde i Ala ed-Dins sal, bröt upp en marmorskifva i golfvet, gräfde ett hål derunder och nedlade i hålet en del af det stulna, men behöll det öfriga för sin egen räkning. Derefter fastmurade han marmorskifvan med gips såsom den varit förut, gick bort samma väg han kommit in och sade vid sig sjelf: jag skall sätta mig ned att dricka och ställa lampan framför mig samt tömma min bägare vid hennes sken. Dermed återvände han till sitt hus.

När morgonen kom, begaf sig khalifen in i sitt dagliga rum och fann der eunucherna söfda medelst bendj. Han väckte dem och gick till sitt säte, men fann der hvarken kläderna, signetet, radbandet, dolken, näsduken eller lampan. Då råkade han i högsta förtrytelse och klädde sig uti en drägt, som tillkännagaf hans vrede, — den var röd till färgen, — samt intog sin plats i rådsalen. Veziren nalkades, kysste golfvet inför honom och sade: måtte Gud afvända allt ondt från de Rättroendes Beherrskare! — O vezir, — svarade khalifen, — det onda öfverskrider alla gränser. Veziren frågade hvad som förefallit, och khalifen meddelade honom alltsammans. Och si! Wali'n anlände med Ahmad Kamâkim, mästertjufven, vid sin stigbygel, och fann khalifen intagen af ytterlig vrede. Så snart khalifen blef varse Wali'n, sade han till honom: o Emir Khâlid, huru står det till i Baghdad? — Allt är säkert och tryggt, — svarade han. Khalifen utbrast: du ljuger! — Huru så, o de Rättroendes Beherrskare? — frågade Wali'n. Och khalifen berättade tilldragelsen för honom och sade: jag befaller, att du skall skaffa' mig alltsammans tillbaka. Wali'n svarade: de Rättroendes Beherrskare, matkarne uti ättikan alstras af henne och lefva uti henne, och likaså kan ingen främmande någonsin få tillträde till detta rum. Men khalifen sade: om du icke skaffar sakerna till rätta, så skall jag låta taga ditt hufvud. Då sade Wali'n: innan du låter döda mig, så låt döda Ahmad Kamâkim, mästertjufven; ty röfvaren och förrädaren är icke känd af någon annan än vaktens Mukaddam. Då sade Ahmad Kamâkim till khalifen; mottag min bemedling för Wali'n, så skall jag vara dig ansvarig för tjufven och följa honom på spåren, tilldess jag funnit honom. Ställ dock till mitt förfogande två män å Kadi'ns och tvänne å Wali'ns vägnar, ty den, som verkställt detta dåd, fruktar icke dig, och icke heller hyser han fruktan för Wali'n eller för någon annan. Khalifen svarade: du skall erhålla hvad du önskar; men undersökningen skall först ske uti mitt palats, sedan uti vezirens och uti Raïs es-Sittins palatser. —

Rätteligen har du talat, de Rättroendes Beherrskare, — sade Ahmad Kamâkim, — den som begått detta dåd, är sannolikt någon, som är hemmastadd i khalifens palats eller i någons af hans yppersta tjenares hus. Och khalifen sade: vid mitt hufvud, den, som befinnes hafva begått denna nidingsstöld, han skall utan skonsmål dö, vore han ock min son!

Ahmad Kamâkim valde sig sina följeslagare och erhöll en skrifven befallning, som bemyndigade honom att med våld intränga i husen och anställa efterforskningar der. Till följd deraf begaf han sig å väg och hade i sin hand en staf, som till en tredjedel bestod af bronz, till en tredjedel af koppar och till en tredjedel af jern; han genomletade khalifens palats och veziren Djafars samt begaf sig derefter till höfdingarnes och ståthållarnes hus, tilldess han likaledes kom till Ala ed-Din Abu-sh-Shamat's. När Ala ed-Din hörde bullret utanföre, stod han upp, der han satt hos Jasemin, sin hustru, gick ned, öppnade porten och fann der Wali'n, omgifven af en stor hop folk. Då sade han: hvad är på färde, o Emir Khâlid? Wali'n berättade honom hela saken, och Ala ed-Din sade: träden in i mitt hus och undersöken det! Wali'n sade: förlåt, min herre; du bär tillnamnet den Trofaste, och Gud förbjude, att den trofaste skulle anses förrädisk! Men Ala ed-Din sade: mitt hus måste undersökas. Följaktligen inträdde Wali'n med Kadi'n och vittnena. Men när Ahmad Kamâkim gick fram på golfvet i salen, stadnade han vid den marmorskifva, under hvilken han gömt det stulna, och stötte med våldsamhet stafven mot marmorn, så att denna brast sönder, och si! någonting blänkte fram derinunder. Då utropade Mukaddam'en: i Allahs namn! Underbar är Allahs vilja! Genom den välsignelse, som medföljer vår ankomst, har en skatt blifvit uppdagad för mig. Jag vill stiga ned i detta gömställe och se efter hvad som kan finnas deri. — Kadi'n och vittnena tittade ned i gropen och sågo der det stulna. De skrefvo genast på ett papper, att det stulna blifvit hittadt i Ala ed-Dins hus, och sedan de satt sina signeter på papperet, befallde de, att Ala ed-Din skulle gripas; hans turban ryckes ifrån hans hufvud, och all hans egendom blef uppskrifven.

Ahmad Kamâkim, mästertjufven, satte sig derefter i besittning af jungfrun Jasemin och lemnade henne åt sin moder, till hvilken han sade: för henne till Khatun, Wali'ns gemål! Gumman begaf sig med Jasemin till Wali'ns hustru, och så snart Habadhlam Badhâdhah blef henne varse, återkommo hans krafter; han stod ögonblickligen upp, blef ytterligt glad och

närmade sig till henne. Hon drog en dolk ur sin gördel och sade till honom: aflägsna dig ifrån mig, eller skall jag döda först dig och sedan mig sjelf! Hans moder Khatun utropade: skamlösa flicka, vill du icke låta min son taga dig till hustru! — Dåraktiga qvinna, — svarade Jasemin, — genom hvilken lag är det för en qvinna tillåtet att hafva två män, och huru hafva hundarne rättighet att vinna tillträde till lejonens boning? — Den unga mannens kärleksqval stegrades härigenom på nytt, lidelsen och bekymren försvagade hans krafter, han ville återigen icke förtära någon föda, utan lade sig på nytt ned på sina kuddar. Wali'ns hustru sade då till Jasemin: du skamlösa, hvi skall du förskaffa mig bekymmer för min sons skull? Var säker derom, att du skall bli straffad, och hvad Ala ed-Din vidkommer, så skall han oundvikligen blifva hängd! — Men Jasemin svarade: jag skall dö i min kärlek för honom. Då stod Wali'ns hustru upp och ryckte ifrån henne de nipper och sidenkläder, som hon hade på sig, påklädde henne kläder af kanfass och en skjorta af tagel, sände ned henne i köket, nedsatte henne till likhet med de lägsta slafvinnorna och sade till henne: din vedergällning skall bli den, att du skall finhugga veden, skala löken och lägga eld under kok-kärlen. Jasemin svarade: jag underkastar mig allt hvad du vill göra för att plåga mig; men aldrig skall jag underkasta mig att se din son. Imellertid bevekte Gud slafvinnornas hjertan till medlidande med henne, så att de i hennes ställe arbetade uti köket. — Så förhöll det sig med Jasemin.

Ali ed-Din åter blef, tillika med de khalifen tillhörande sakerna, förd till rådsalen, och medan khalifen satt på sin thron, si! då inställde man sig för honom med Ala ed-Din och det stulna, då khalifen frågade: hvar hafven j funnit dem? De svarade: vi funno dem uti Ala ed-Din Abu-sh-Shamats hus. Khalifen råkade i ytterlig vrede och besåg de honom frånstulna sakerna, men fann icke lampan deribland, utan sade derföre: o Ala ed-Din, hvar är lampan? Han svarade: jag har ingenting stulit, ej heller hört eller sett någonting och känner sålunda ingenting om saken. Men khalifen sade: du förrädare, hvad är att säga derom, att jag dragit dig intill mig, men du har stött mig bort, och att jag satt förtroende till dig, men du har handlat förrädiskt emot mig! Och han befallde, att Ala ed-Din skulle hängas. Wali'n förde följaktligen honom bort ifrån rådsalen, och utroparen förkunnade framför honom: detta är vedergällningen och den skonsammaste vedergällningen för en och hvar, som handlar för-

rädiskt mot en rättroende khalif! Och en stor mängd folk samlade sig omkring galgen.

Under tiden satt Ahmad Ed-Denef, Ala ed-Dins förman, uti en trädgård tillika med sina följeslagare. Medan de sutto der i fröjd och glädje, si! då infann sig hos dem en vattenbärare af dem, som tjenstgjorde i palatset, kysste Ahmad Ed-Denefs hand och sade till honom: o Mukaddam, o Denef, du sitter här i fröjd, och vattnet sorlar fram under dina fötter; men eger du ingen kunskap om det, som tilldragit sig? Då sade Ahmad Ed-Denef: har du någonting att berätta? Vattenbäraren svarade: sannerligen säger jag dig, att han, som blef din son genom en öfverenskommelse inför Gud, jag menar Ala ed-Din, i detta ögonblick skall föras till galgen. Då sade Ahmad Ed-Denef: vet du någon utväg att föreslå, o Hasan, o Shumân? — Han svarade: sannerligen är icke Ala ed-Din oskyldig, och detta är ett anslag, som blifvit hopspunnet emot honom af någon bland hans fiender. — Hvad är sålunda ditt råd? — återtog Ahmad Ed-Denef. — Hans befrielse, — inföll den andra, — skall bli verkställd genom oss, i fall det så är Guds vilja. Hasan Shumân begaf sig genast till fängelset och sade till fångvaktaren: lemna ut åt mig någon fånge, som är döden värd! Fångvaktaren utlemnade till honom en man, som nästan fullkomligt liknade Ala ed-Din Abu-sh-Shamat; den mannens hufvud öfverhöljdes, och Ahmad Ed-Denef förde honom med sig, bevakad på ena sidan af honom sjelf, på den andra af Ali Ez-Zibak från Kairo. Just i detsamma utfördes Ala ed-Din för att hängas; men Ahmad Ed-Denef gick fram och trampade skarprättaren på foten, då mannen yttrade: ur vägen för mig, på det jag måtte kunna sköta mitt göromål! Ahmad Ed-Denef svarade: du fördömde, tag du denna man i stället för Ala ed-Din Abu-sh-Shamat, ty han är orättvisligen anklagad, och vi skola friköpa Ismael med väduren. — Skarprättaren var genast beredd att taga mannen och hänga honom i stället för Ala ed-Din.

Ahmad Ed-Denef och Ali Ez-Zibak från Kairo togo i stället Ala ed-Din imellan sig och förde honom till Ahmad Ed-Denefs hus, der Ala ed-Din sade till sin värd: måtte Gud belöna dig på bästa sätt, min höfding! Men Ahmad Ed-Denef sade: o Ala ed-Din, hvad är detta för en gerning, som du har begått? Gud skänkte sin nåd åt honom, som sade: den, som sätter förtroende till dig, mot honom skall du icke handla förrädiskt, så framt du icke är en förrädare. Khalifen gaf dig en plats i sitt råd

och förunnade dig tillnamnet den Trofaste och Pålitlige, — huru kunde då du handla mot honom på detta sätt och stjäla hans egendom? — Ala ed-Din svarade: jag svär vid det största bland alla namn, o min höfding, att detta har jag icke gjort, till sådant är jag icke skyldig, och icke heller känner jag den, som begått missgerningen. Då sade Ahmad Ed-Denef: sannerligen någon annan än en uppenbar fiende har begått denna gerning; men den, som begått ett nidingsdåd, skall också bli straffad derför. Du, Ala ed-Din, kan dock omöjligen stadna längre qvar i Baghdad, ty konungar släppa icke det ena föremålet ur sigte för ett annat, och mycket trött får den springa sig, som jagas af dem. — Hvart skall jag då begifva mig, o min höfding? — frågade Ala ed-Din. — Jag skall ledsaga dig till Alexandria, — svarade Ahmad Ed-Denef, — ty det är en välsignad ort, och dess tröskel är grön, och der lefver man ett angenämt lif. Ala ed-Din svarade: jag hör och lyder, o min höfding! — Men Ahmad Ed-Denef sade till Hasan Shumân: kom ihog, att, i händelse khalifen spörjer efter mig, du skall svara: han har begifvit sig ut på en resa genom landskaperna.

Imellertid förde han Ala ed-Din bort ifrån Baghdad, och de gingo på utan att stadna, tilldess de kommo till vinbergen och trädgårdarna, der de träffade tvänne Judar af dem, som khalifen begagnade till sina uppbördsmän, och hvilka redo på hvar sin mula. Till dem sade Ahmad Ed-Denef: erläggen åt mig den betalning, som tillkommer mig för det jag håller vakt här! — Af hvilket skäl skola vi erlägga betalning åt dig? — frågade Judarne. Han svarade: jag är den, åt hvilken bevakandet af denna dal blifvit anförtrodt, — och nu erhöll han ett hundrade guldstycken af dem hvardera. Men derpå slog Ahmad Ed-Denef dem ihjäl och tog deras bägge mulor; på den ena satte han sig sjelf upp, men den andra lemnade han åt Ala ed-Din, och på detta sätt anlände de till staden Ajâs. Der lemnade de mulorna i en khan, der de tillbragte natten, och när det blef morgon sålde Ala ed-Din sin mula, men uppdrog åt dörrvaktaren att taga vård om den, som Ahmad ed-Denef hade ridit. De gingo derefter uti Ajâs' hamn om bord på ett skepp, som seglade till Alexandria. Der landsteg Ahmad Ed-Denef med Ala ed-Din, och bägge begåfvo de sig genast till bazaren, der en mäklare just i detsamma till salu utropade en handelsbod med derinanför belägna boningsrum och tillkännagaf, att den bjudna summan vore niohundrade och femtio, då Ala ed-Din sade: jag

bjuder ett tusende. Säljaren gick in på att mottaga denna summa för huset, och Ala ed-Din, som erhållit nycklarna, öppnade handelsboden och rummen, hvilka sistnämda han fann belagda med mattor o. d. samt försedda med soffor och kuddar. Der fann han likaledes ett magasin, innehållande segel och master, linor och kistor, läderpåsar, fyllda med perlor och musslor, stigbyglor, stridsyxor, klubbor, knifvar och saxar utom mycket annat, ty egaren hade varit en krämare, som drifvit handel med varor, dem han uppköpt i andra hand. Derefter tog Ala ed-Din plats uti handelsboden, och Ahmad Ed-Denef sade till honom: min son, handelsboden och boningsrummen tillika med deras innehåll äro nu din egendom; derföre må du sitta i boden samt sälja och köpa; men var vid godt mod, ty Gud (hvars namn vare prisadt!) har uttalat sin välsignelse öfver handelsyrket. Han stadnade qvar hos Ala ed-Din i tre dagar; men på fjerde dagen tog han afsked af honom och sade: stadna qvar här, medan jag reser bort och vänder tillbaka med underrättelse derom, att du ingenting har att frukta af khalifen, samt om hvem den kan vara, som spelat dig detta streck! Han begaf sig derefter å väg, anlände till staden Ajâs, der han hemtade sin mula i khanen, och fortsatte resan till Baghdad. Här träffade han Hasan Shumân och sina följeslagare samt frågade den förstnämde: o Hasan, har khalifen gjort några frågor efter mig? — Nej, — svarade Hasan; — han har icke en gång kommit dig ihog.

Ahmad Ed-Denef fortfor derefter som förut att tjena khalifen och försökte på allt sätt att skaffa sig upplysningar om Ala ed-Dins sak. En dag såg han, huruledes khalifen talade med veziren Djafar och sade till denne: se, o vezir, huruledes Ala ed-Din har handlat emot mig! Veziren svarade: de Rättroendes Beherrskare har vedergällt honom med att låta honom bli straffad till lifvet, och denna vedergällning har ju drabbat honom. — O vezir, — återtog khalifen, — jag har lust att gå ut och se, huruledes han hänger; — hvartill veziren svarade: de Rättroendes Beherrskare göre som honom täckes! Khalifen begaf sig följaktligen åstad, beledsagad af Djafar; men när han kom till galgen och hof sina ögon upp, såg han, att den kropp, som hängde der, icke var liket efter Ala ed-Din, den Pålitlige och Trofaste. Han sade derföre: o vezir, detta är icke Ala ed-Din. — Huru vet du, att det icke är han? — frågade veziren. Khalifen svarade: Ala ed-Din var kort till vexten; men denne är lång. — Veziren återtog: en hängd menniska blir alltid längre än hon

var i lifstiden. Khalifen genmälde: Ala ed-Din hade ett ljust och vackert anlete; men den hängandes ansigte är svart. Då svarade veziren åter: vet du icke, o de Rättroendes Beherrskare, att döden åtföljes af en förändrad färg hos hela kroppen? — Då befallde khalifen, att liket skulle tagas ned ur galgen; men när detta skett, fann han de bägge sheikernas *) namn skrifna på likets hälar och sade: o vezir, Ala ed-Din var en Sunnit; men denne har varit en Rafidit. — Då sade veziren: upphöjd vare fullkomligheten hos Gud, som vet allt det, hvilket är fördoldt för menniskornas sinnen! Vi veta icke, huruvida detta är Ala ed-Din eller någon annan. — Khalifen befallde nu, att liket skulle begrafvas; detta skedde, och Ala ed-Din blef med allo bortglömd.

Wali'ns son, Habadhlam Badhâdhah, afled inan kort af sorg och kärlekstrånad samt blef högtidligen jordad. Med Jasemin hände det åter, att, sedan nio månader gått till ända efter det hon blifvit gift med Ala ed-Din, hon födde en son, skön såsom fullmånen. Slafvinnorna sade till henne: med hvilket namn ämnar du uppkalla honom? Hon svarade: om hans fader lefvat, skulle han hafva gifvit honom namn; men jag vill kalla honom Aslân **). Hon ammade honom i tvenne år och afvande honom; han började krypa och lärde sig gå. En dag hände sig, att, då hans moder var sysselsatt med sin tjenst i köket, gossen gick bort ifrån henne samt klättrade uppför trapporna till en stenbänk, der Wali'n, emir Khâlid, var sittande; men han fattade i gossen, lyfte honom upp i sitt sköte och prisade sin Herras fullkomlighet med anledning af det, som han skapat och bildat; han betraktade gossen närmare och fann, att han på det fullkomligaste liknade Ala ed-Din Abu-sh-Shamat. Gossens moder Jasemin letade efter barnet, men kunde icke finna det, utan begaf sig fram till stenbänken och såg emiren sitta der med det lekande barnet i sin famn, ty Gud hade i emirens hjerta ingifvit välvilja för gossen. Barnet såg sig omkring, blef varse sin moder och ämnade skynda till henne; men emir Khâlid höll honom fast i sin famn och sade till hans moder: kom hit, du slafvinna! När hon kommit närmare, sade han till henne: hvems son är detta barn? Hon svarade: han är min son och mitt hjertas käraste. — Hvilken är hans fader? — frågade emiren vidare. Hon svarade:

*) Abu Bekr och Omar. — Rafiditerna skrifva dessas namn på sina hälar, för att alltid kunna trampa på dem och dermed visa dem sitt förakt.

**) Lejon.

hans fader var Ala ed-Din Abu sh-Shamat; men nu har han blifvit din son. Emiren svarade: Ala ed-Din var en förrädare. Men hon återtog: Allah bevare honom från att bli skylld för förrädiskhet! Allah förbjude, att det någonsin skulle sägas, att den Trofaste varit en förrädare! — Då sade han till henne: när gossen här vexer upp och frågar dig: hvem är min fader? — så skall du svara honom: du är son af emir Khâlid, Wali'n, höfdingen för ordningens upprätthållande i staden. Och hon svarade: jag hör och lyder! — Emir Khâlid lät derefter omskära gossen och uppfostra honom med all omsorgsfullhet; han skaffade honom en lärare i religionen och lagen samt derjemte skönskrifvare, och denne undervisade honom i konsten att skrifva och läsa, så att gossen läste Korân första gången och den andra samt kunde snart den heliga boken utantill; men under det han vexte upp, brukade han kalla emir Khâlid för sin fader. Wali'n, som ofta brukade öfva sina underlydande i konsten att strida till häst, lärde likaledes ynglingen de särskilda sätten att föra svärdet, att hugga och stöta, så att han blef en fulländad ryttare och en modig ung man samt vid fjorton års ålder upphöjdes till värdigheten af Emir.

Vid denna tid hände sig en dag, att Aslân sammanträffade med Ahmad Kamâkim, mästertjufven, och att de blefvo stallbröder. Aslân följde med honom till ett härberge, och si! Ahmad Kamâkim framtog den med diamanter besatta lampan, som han stulit från khalifen, ställde henne framför sig, tömde sina bägare vid skenet deraf och drack sig drucken; men Aslân sade till honom: o Mukaddam, skänk mig denna lampa! Han svarade: jag kan icke skänka henne åt dig. — Huru så? — frågade Aslân. — Han svarade: för det lif gått förlorade för den lampans skull. Aslân frågade vidare: hvad är det för ett lif, som blifvit förloradt för hennes skull? Och Ahmad Kamâkim svarade honom: en gång kom det hit till oss en man, som hette Ala ed-Din Abu-sh-Shamat och som blef Raïs es-Sittîn; han förlorade sitt lif för denna lampas skull. — Hur hängde det tillsammans med honom, — frågade Aslân, — och hvilken var anledningen till hans död? — Du hade en broder, — svarade Ahmad Kamâkim, — vid namn Habadhlam Badhâdhah, och när han uppnått den ålder, att han kunde träda i äktenskap, önskade hans fader köpa en slafvinna åt honom. — Ahmad Kamâkim berättade derpå alltsammans från begynnelsen till slutet samt underrättade honom om Habadhlam Badhâdhah's sjukdom och om Ala ed-Dins oförtjenta död. Då sade Aslân vid sig sjelf: den

iffrågavarande slafvinnan är sannolikt Jasemin, min moder, och min fader var ingen annan än Ala ed-Din Abu-sh-Shamat. Aslân skiljdes ifrån honom med bedröfvadt hjerta och mötte under vägen Mukaddam'en Ahmad Ed-Denef, som knappt hade sett honom, förrän han utropade: upphöjd vare fullkomligheten hos Honom, som icke eger sin like! Hasan Shumân, som följde med honom, frågade då: hvaröfver faller du i förvåning, min höfding! Han svarade: jag förvånar mig öfver ynglingen Aslân här, ty det finnes ingen i verlden, hvilken så mycket som han liknar Ala ed-Din Abu-sh-Shamat. Derpå ropade han till honom och sade: o Aslân! Aslân svarade honom, och han frågade derpå: hvad heter din moder? Han svarade: min moder är slafvinnan Jasemin. Ahmad Ed-Denef fortfor: var tröst och vid godt mod, o Aslân, ty din fader är ingen annan än Ala ed-Din Abu-sh-Shamat; men gack du till din moder, min son, och fråga henne, hvem som är din fader. Ynglingen svarade: jag hör och lyder! Han begaf sig derföre till sin moder och frågade henne; men hon svarade: Emir Khâlid är din fader. Han återtog: ingen annan än Ala ed-Din Abu-sh-Shamat var min fader. Då började hans moder fälla tårar och sade till honom: hvem har sagt dig detta, o min son? Mukaddam'en Ahmad Ed-Denef har sagt det, lydde ynglingens svar. Nu berättade hon för honom allt det, som hade tilldragit sig, och sade till honom: o min son, sanningen har kommit i dagen och falskhetens tid är ute; vet derföre, att Ala ed-Din Abu-sh-Shamat var din fader! Emir Khalid är likväl den, som uppfostrat dig och upptagit dig som sin son. Men nu, o min son, när du träffar Mukaddam'en Ahmad Ed-Denef, skall du säga till honom: o min höfding, jag besvär dig vid Allah, att du måtte i mitt ställe utkräfva hämd på honom, som var orsaken dertill, att min fader Ala ed-Din Abu-sh-Shamat måste dö!

Dermed skiljdes han ifrån sin moder och begaf sig till Ahmad Ed-Denef, hvars hand han kysste, då Ahmad ed-Denef frågade: hvad önskar du, o Aslân! Han svarade: jag har med säkerhet fått veta, att Ala ed-Din Abu sh-Shamat var min fader, och nu ber jag dig, att du måtte utkräfva min hämd på honom, som var orsaken till min faders död. Ahmad Ed-Denef frågade: hvem var orsaken till hans död? — och Aslân svarade: ingen annan än Ahmad Kamâkim, mästertjufven. — Hvem har gjort dig underkunnig om detta? — frågade Ahmad ed-Denef. Ynglingen svarade: jag såg i hans ego den med diamanter besatta lampa, som för-

svann tillika med de öfriga khalifen tillhöriga sakerna, och jag sade till honom: gif mig denna lampa! — Men han ville det icke, utan svarade, att lif gått förlorade för den lampans skull. Han berättade mig derjemte, att han varit den, som skaffat sig tillträde till khalifens gemak och stulit sakerna samt derefter gömt dem uti min faders hus. — Då sade Ahmad Ed-Denef till honom: när du ser emir Khålid kläda sig uti krigsrustning, skall du säga till honom: kläd mig på samma sätt som du är klädd! När du sedan får följa med honom och utför någon bragd inför de Rättroendes Beherrskares ögon, skall khalifen säga till dig: begär af mig hvad du önskar, o Aslån! Så skall du svara: jag begär af dig, att du måtte förskaffa mig hämd på honom, som var anledningen till min faders död. Khalifen skall då säga: din fader lefver; han är ju emir Khålid, Wali'n. Men du skall svara: sannerligen säger jag, att min fader var Ala ed-Din Abu-sh-Shamat; men Khålid, Wali'n, har inga anspråk på mig annat än derföre att han uppfostrat mig. Underrätta honom derefter om allt det, som egt rum mellan dig och Ahmad Kamåkim, mästertjufven, och säg till honom: de Rättroendes Beherrskare, befall, att han blir hemtad hit, så skall jag taga fram lampan ur hans ficka! — Aslån svarade: jag hör och lyder!

Vid hemkomsten fann han emir Khalid redande sig till att begifva sig till khalifens hof och sade till honom: jag önskade, att du ville kläda mig uti krigsrustning, sådan du sjelf bär, och låta mig följa med dig till khalifens hof. Emir Khålid efterkom ynglingens begäran och lät honom följa med till hofvet. Khalifen begaf sig med krigarne utanför staden, der man uppslog tält och ordnade sig i leder, hvarefter ett bollspel började på det sätt, att en af ryttarne slog till bollen med sällträet hvarpå en annan genast kastade den tillbaka till honom. Bland krigarne befann sig en spejare, som hade blifvit bestucken till att döda khalifen; han tog nu bollen och slog till honom med sällträet, men måttade åt khalifens ansigte. Men si! Aslån afvärjde bollen ifrån khalifen och kastade den på honom, som förut kastat den, samt träffade honom dermed mellan skuldrorna, så att han föll ned till jorden, då khalifen utropade: Gud välsigne dig, o Aslån! Alla stego ned ifrån hästarna och togo plats på sina säten, hvarefter khalifen befallde, att den mannen, som kastat bollen, skulle föras inför honom. När mannen blifvit förd inför honom, frågade han: hvem förmådde dig till att göra detta, och är du en fiende eller en

vän? Han svarade: jag är en fiende, och det var min afsigt att döda dig. — Af hvilket skäl? — frågade khalifen. Är du icke en Muselman? — Nej, — svarade han, — jag är en Rafidit. Derpå befallde khalifen, att han skulle dödas.

Men till Aslân sade han: begär af mig hvad du önskar dig! Han svarade: jag begär af dig, att du måtte utkräfva hämd på den, som varit anledningen dertill, att min fader förlorat sitt lif. Khalifen sade till honom: din fader lefver ju, och ännu står han på sina fötter. — Hvem är min fader? — frågade Aslan. Khalifen svarade: din fader är Emir Khâlid, Wali'n. — De Rättroendes Furste, — lydde Aslâns svar, — han är min fader blott i det hänseendet, att han uppfostrat mig; men min rätta fader var ingen annan än Ala ed-Din Abu-sh-Shamat. — Då sade khalifen: din fader var en förrädare. Men Aslân svarade: de Rättroendes Furste, Gud förbjude, att det skulle sägas, att den Trofaste varit en förrädare! Och hvarmed, — fortfor han, — handlade han förrädiskt emot dig? Khalifen svarade: han stal mina kläder och de saker, som lågo tillsammans med dem. — De Rättroendes Beherrskare, — återtog Aslân, — Gud förbjude, att någon skulle säga, det min fader varit en förrädare! Men, o herre, — tillade han, — när dina kläder försvunnit och sedan tillrättaskaffades, kom lampan på samma gång tillbaka i dina händer? — Lampan kunde vi icke finna, — var khalifens svar. Då sade Aslân: jag såg henne uti Ahmad Kamâkims händer och bad honom skänka mig henne; men han ville icke gifva mig lampan, utan sade, att lif gått förlorade för hennes skull. Derefter berättade han mig, huruledes Habadhlam Badhâdhah, Emir Khâlids son, varit sjuk af kärlek till Jasemin, huruledes han sjelf blifvit befriad från sina bojor, och huruledes ingen annan än han stulit både kläderna och lampan. Derföre beder jag dig, o de Rättroendes Furste, att skaffa min fader hämd på honom, som var orsaken till hans död. — Då sade khalifen: fören hit Ahmad Kamâkim! — och det skedde så. Khalifen frågade vidare: hvar är Ahmad Ed-Denef? Denne trädde inför honom, och khalifen sade: anställ undersökning med Kamâkim! Han förde sin hand i dennes ficka och tog derur fram den med juveler besatta lampan, då khalifen sade: träd närmare, du förrädare! Hvarifrån har du fått denna lampa? Han svarade: jag har köpt henne, de Rättroendes Beherrskare! Men khalifen sade till honom: hvarifrån köpte du henne, och hvem kunde vara i besittning af en sådan klenod och sälja den åt dig? Han

blef underkastad en sträng bastonad och bekände nu, att han var den, som stulit både kläderna och lampan. Då sade khalifen till honom: hvi begick du detta nidingsdåd för att samka ondt öfver Ala ed-Din Abu-sh-Shamat, som var den Pålitlige och den Trofaste? Khalifen befallde nu, att han skulle gripas och Wali'n likaledes. Men Wali'n sade: de Rättroendes Beherrskare, jag är en förorättad man. Du befallde mig att hänga honom; men jag egde ingen kännedom af denna tillställning, ty densamma hade blifvit sammansmidd af den gamla qvinnan, Ahmad Kamåkim och min hustru, utan att jag visste det ringaste derom. Jag anropar ditt beskydd, o Aslån! — Och Aslån lade sig ut för honom hos khalifen, som derefter yttrade: hvad har du låtit göra med denna ynglings moder? Wali'n svarade: hon är uti mitt hus. Och khalifen sade: jag befaller dig tillsäga din hustru, att hon kläder henne i hennes rätta drägt och förser henne med hennes ringar och prydnader samt återställer henne i hennes värdighet af fri hustru; derjemte skall du låta borttaga de sigill, som blifvit slagna för Ala ed-Dins hus, samt åt hans son utlemna faderns besittningar och egodelar. Wali'n svarade: jag hör och lyder! Han begaf sig hem och meddelade khalifens befallning åt sin hustru, som genast lät kläda Jasemin i hennes drägt; derjemte lät han taga sigillen ifrån Ala ed-Dins hus och lemna nycklarna åt Aslån.

Derefter sade khalifen: begär af mig hvad du önskar, o Aslan! Aslån svarade: jag begär, att du återförenar mig med min fader. Men khalifen fällde tårar och sade: det är sannolikt, att din fader var den, som blef hängd och dog; men vid mina förfäder, eho, som bringar mig den glada underrättelsen om att han ännu är i lifvet, han skall af mig undfå allt hvad han vill begära! Då trädde Ahmad Ed-Denef fram, kysste golfvet inför honom och sade: förunna mig nåd, de Rättroendes Beherrskare! Khalifen svarade: du har nåd. Nu sade Ahmad Ed-Denef: jag bringar dig den glada underrättelsen, att Ala ed-Din Abu-sh-Shamat, den Pålitlige och Trofaste, befinner sig väl och ännu är vid lif! Khalifen sade till honom: hvad är det, som du säger? Han svarade: vid ditt hufvud, mina ord äro sanna. Jag köpte honom fri derigenom, att jag i hans ställe satte en annan, utsedd ibland dem, som förtjenade döden; jag förde honom till Alexandria och öppnade der för hans räkning en handelsbod, der han drifver köpenskap. Khalifen sade: jag begär nu, att du skaffar honom hit. Han svarade: jag hör och lyder! Khalifen befallde, att man

skulle gifva honom tiotusen guldstycken, och han begaf sig å väg till Alexandria.

Der hade Ala ed-Din Abu-sh-Shamat sålt allt hvad han hade i sin handelsbod, med undantag för några få saker, bland dem en påse af läder. Han skakade på denna påse, och ur densamma föll en perla, så stor, att hon fyllde hela handen; en guldkedja satt fast vid perlan, och hon var slipad i fem facetter, ristade med namn och talismaner, som liknade de spår, hvilka myror lemna efter sig, der de krypa fram. Han gned alla de fem sidorna på perlan; men ingen ande kunde lockas fram genom gnidningen. Då sade han vid sig sjelf: sannolikt är denna perla af onyx, och märkena derpå äro gjorda af naturen sjelf. Derefter hängde han upp perlan i sin bod. Och si! en Frank gick gatan fram, höf upp sina ögon och såg perlan hänga der; då satte han sig utmed Ala ed-Dins handelsbod och sade till honom: o min herre, är denna perla till salu? Ala ed-Din svarade honom: allt hvad jag eger är till salu. Franken sade: vill du sälja perlan åt mig för åttiotusen guldstycken? — Men Ala ed-Din sade: måtte Gud förskaffa mig ett fördelaktigare sätt att bli af dermed! Då sade Franken: vill du sälja henne för hundratusen guldstycken? Och han svarade: jag säljer henne åt dig för hundratusen guldstycken; betala ut dem åt mig! Men Franken sade: en sådan stor summa kan jag icke bära på mig, och uti Alexandria finnes det god råd på skälmar och röfvare; följ mig derföre till mitt skepp, så skall jag lemna dig penningarna tillika med en bal Angora-ull, en bal siden, en bal sammet och en bal bredt kläde. Ala ed-Din stod upp, lemnade honom perlan och stängde boden; nycklarna gaf han åt sin granne och sade till honom: förvara dessa, medan jag följer denna Frank till hans skepp och mottager mina penningar. Skulle jag återigen dröja länge borta, och Mukaddam'en Ahmad Ed-Denef, som följde mig hit, komma till dig, så skall du lemna honom nycklarna och berätta honom detta.

Han begaf sig till skeppet med Franken, och när de kommit om bord der, lät Franken sätta fram en stol åt honom, bad honom taga plats derpå och sade: skaffa hit penningarna! Efter det han betalat honom det öfverenskomna priset och lemnat honom de fyra balar, som han lofvat, sade han till honom: o min herre, det är min önskan, att du måtte göra mig till viljes och styrka dina krafter genom att förtära en beta bröd eller en dryck vatten. Ala ed-Din svarade: om du har vatten, så gif mig att

dricka. Franken befallde, att man skulle bjuda honom sherbet; men deri var det bendj, och när Ala ed-Din hade druckit, föll han baklänges ned ifrån stolen. Då flyttade skeppsfolket bort stolarna, sköt fartyget ut ifrån land och hissade seglen; men skeppet fördes af en gynnande vind ut på hafvet. När de kommit ur sigte af land, befallde skepparen, att Ala ed-Din skulle föras upp på däck, och der lät man honom lukta på motmedlet emot verkningarne af bendj, så att han öppnade sina ögon och frågade: hvar är jag? — Skepparen svarade: du är här med mig, fången och i strängt förvar; och i fall du ännu en gång hade sagt: måtte Gud förskaffa mig ett fördelaktigare sätt att bli af dermed! — så skulle jag ytterligare höjt mitt anbud. — Hvad har då du för dig? — frågade Ala ed-Din, och dertill svarade mannen: jag är sjöman, och det är min afsigt att föra dig till mitt hjertas älskade.

Under det de ännu talade, syntes ett annat skepp, som hade fyrtio Musulmanska köpmän om bord; men Franken angrep dem, lät hugga änterhakarna i deras skepp, äntrade det med sina män, plundrade fartyget, tog det och förde det med sig till staden Genua. Den Frank, hvars fånge Ala ed-Din var, begaf sig efter ankomsten till staden med honom till ett palats, hvars port vette utåt hafvet, och si! uti porten stod ett ungt fruntimmer, som drog slöjan för sitt ansigte och sade till honom: har du med dig perlan och hennes egare? Han svarade: jag har dem begge med mig. Då sade hon: gif mig perlan! Han lemnade henne densamma, men återvände derefter till hamnen och lät lossa sina stycken, till tecken af sin lyckliga återkomst. Så snart konungen i staden fått kunskap om hans ankomst, begaf han sig ned till stranden för att välkomna honom och sade till honom: huru har din resa aflupit? Han svarade: den har gått högeligen lyckosamt, och jag har under loppet af densamma eröfrat ett skepp med fyrtioen Musulmanska köpmän om bord. Konungen sade: för dem i land uti hamnen! Han förde dem i land, alla smidda i jern, och Ala ed-Din ibland dem; konungen och skepparen stego derpå till häst och läto fångarne gå framför sig ända till rådsalen, der de togo plats och läto den första fången ledas fram inför sig. Till honom sade konungen: hvarifrån är du, Musulman? Han svarade: från Alexandria. — Hugg af hans hufvud, bödel! — befallde konungen. Bödeln gaf honom följaktligen ett hugg med sitt svärd och skiljde hans hufvud ifrån

kroppen. På samma sätt skedde det med den andra och den tredje och likaså med alla de öfriga efter hvarandra, ända tilldess fyrtio blifvit aflifvade. Ala ed-Din förskonades ända till slutet; han nödgades lyssna till deras dödsrosslingar och sade derunder vid sig sjelf: Guds nåd vare med dig, o Ala ed-Din! Ditt lif har sett sitt slut. — Då sade konungen: från hvilket land är då du? Han svarade: från Alexandria. Och konungen sade: bödel, afhugg hans hufvud!

Bödeln lyfte genast sin hand för att gifva honom dödshugget; men si! då nalkades till konungen en qvinna med vördnadsvärdt utseende och gick ända fram till honom. Konungen stod upp för att betyga henne sin aktning, och hon sade: o konung, sade jag dig icke, att, när skepparen kom med fångarne, du icke skulle förglömma att åt klostret skänka en eller två bland dem, för att tjena i kyrkan? — O min moder, — svarade han, — jag önskade, att du kommit något tidigare; imellertid må du taga denna fånge, som ensam är qvar. Den gamla qvinnan vände sig till Ala ed-Din och sade till honom: vill du tjena i kyrkan, eller skall jag låta konungen döda dig? Han svarade: jag vill tjena i kyrkan. Dermed tog hon honom med sig och begaf sig från rådsalen till kyrkan, der Ala ed-Din sade till henne: hvad slags tjenst skall jag här förrätta? Hon svarade: du skall stå upp tidigt på morgonen och med fem mulor begifva dig till skogen, der du skall hugga ved, lasta den på mulorna och föra den till klosterköket. Derefter skall du taga af mattorna, sopa och skura sten- och marmorgolfven samt derefter lägga mattorna på igen, sådana de förut voro. Sedan skall du taga en half ardebb hvete, sikta det, mala och knåda det samt deraf baka kakor åt klostret; men derefter tager du sjettedelen af en ardebb linsen, mal dem på handqvarnen och kokar dem. Ytterligare skall du med vatten fylla karen vid de fyra källorna, bära vattnet derifrån i ämbar, dermed fylla trehundrasextiosex träskålar, bryta kakorna i dessa samt deri lägga något af linsensoppan och lemna hvarje patriark eller munk hans skål. — Men Ala ed-Din svarade: för mig tillbaka till konungen och låt honom döda mig, ty döden skall bli mig lättare än detta arbete! Sade hon till honom: om du arbetar och fullgör den tjenst, som begäres af dig, så skall du undkomma döden; men om du icke fullgör den, så skall jag bedja konungen, att han låter afslå ditt hufvud. Och Ala ed-Din satte sig ned, bekymrad och full af oro. Men i kyrkan funnos tio blinda och kraftlösa män, som läto honom

förrätta de mest förnedrande sysslor. Då kom den gamla qvinnan och sade till honom: hvarföre har du icke förrättat arbetet i kyrkan? — Huru många händer har jag, — lydde hans svar, — att jag skulle vara i stånd till att förrätta detta arbete? — Du dåre, — svarade hon, — jag har icke tagit dig hit af annat skäl, än att du skulle arbeta. Derefter tillade hon: tag, o min son, denna staf (den var af bronz, med ett kors öfverst) och begif dig ut på stadens stora gata; men när Wali'n i staden nalkas dig, skall du säga till honom: jag kallar dig till kyrkans tjenst! Och han skall icke vara dig olydig. Låt honom sedan taga hvetet, sikta det och mala det samt sikta det ännu en gång, knåda det och baka kakor deraf; vill han icke lyda dig, så må du slå honom; men sjelf skall du icke frukta för någon. — Han svarade: jag hör och lyder! Han gjorde såsom hon sagt honom, och under en tid af sjutio dagar fortfor han att tvinga både små och stora till arbete, utan att någon erhöll någon vedergällning derför.

En dag satt han i kyrkan, då si! den gamla qvinnan kom in till honom och sade: gack bort ifrån klostret! — Hvart skall jag gå? — frågade han. Hon svarade: tillbringa denna natt i ett härberge eller hos någon bland dina kamrater! Han frågade: hvarföre skickar du mig bort ifrån kyrkan? Och hon svarade: Hosn Marjam *), dottern till konung Juhanna **), konungen i denna stad, ämnar göra ett besök i kyrkan, och det är icke passande, att någon kommer i hennes väg. Han förklarade derpå sitt bifall till hennes tillsägelse och stod upp, under det han till henne sade, att han ämnade gå ut ifrån kyrkan; men vid sig sjelf tänkte han: jag undrar, huruvida konungens dotter liknar våra qvinnor, eller om hon är skönare än de. Jag skall derföre icke gå härifrån, förrän jag fått njuta af att se henne. Till följd deraf stack han sig undan i en afplankning, som hade ett fönster, genom hvilket man kunde se utåt kyrkan. Under det han genom detta fönster såg utåt kyrkan, si! då nalkades konungens dotter, och han kastade på henne en blick, som aflockade honom tusentals suckar, ty han fann henne lika skön som fullmånen, då han skymtar fram bakom molnen. I hennes sällskap befann sig ett fruntimmer, till hvilket hon sade: du har gjort mig glädje genom ditt sällskap o Zubejdeh! Men Ala ed-Din betraktade med uppmärksamhet det tilltalade

*) Ordagrannt: Marias Skönhet, d. ä. skön som Jungfru Maria.
**) Johan.

fruntimret och såg, att hon var hans hustru Zubejdeh El-Udijeh, hvilken han förmodade vara död. Derpå sade konungens dotter till Zubejdeh: spela någonting för mig på din luta! Men Zubejdeh svarade: jag skall icke spela, förrän du uppfyller min önskan och fullgör ditt löfte till mig. — Hvad är det, som jag lofvat dig! — frågade konungadottern. Zubejdeh svarade: du lofvade att återförena mig med min man Ala ed-Din Abu-sh-Shamat, den Pålitlige och Trofaste. Konungadottern sade: o Zubejdeh, var tröst och vid godt mod; men spela för mig ett stycke till tacksamhet derför, att jag förenar dig med din man Ala ed-Din! — Hvar är då han? — frågade Zubejdeh. — Sannerligen säger jag dig, — svarade konungadottern, — att han står inanför afplankningen derborta och lyssnar till våra ord. Då spelade Zubejdeh ett stycke på lutan, så ljuft, att sjelfva klippan kunnat dansa, och när Ala ed-Din hörde det, vaknade trånande längtan i hans hjerta, han skyndade fram ur sitt gömställe, störtade emot dem och omfamnade sin hustru Zubejdeh El-Udijeh, som genast kände igen honom.

De höllo hvarandra i sina armar och föllo sanslösa ned till golfvet; men furstinnan Hosn Marjam nalkades till dem, stänkte rosenvatten på dem, kallade dem åter till lifs och sade: Gud har förenat er! — Genom din godhet har det skett, o min herrskarinna, — svarade Ala ed-Din. Derpå vände han sig till sin hustru och sade till henne: du var död, o Zubejdeh, och vi jordade dig uti grafven; huru har du då kunnat återvända till lifvet och komma till detta palats? — O min herre, — svarade hon, — jag var icke död, utan en ande förde mig bort och flög med mig till denna stad: men den, som begrofs af er, var en andinna, som påtog sig min skepelse och låtsade vara död, fastän, så snart hon blifvit jordad af er, hon öppnade grafven och återvände för att tjena sin herrskarinna Hosn Marjam, konungens dotter. Jag sjelf var återigen besatt af anden, och när jag öppnade mina ögon, fann jag mig vara hos Hosn Marjam, konungadottern, som är denna furstinna här står, och jag sade till henne: hvarföre har du låtit föra mig hit? Hon svarade: det är mig förelagdt, att jag skall bli gift med din man, Ala ed-Din Abu-sh-Shamat. Hon tillade: vill du, o Zubejdeh, gifva mig ett rum bredvid dig såsom hans hustru? Jag svarade: jag hör och lyder, o min herrskarinna; men hvar, — tillade jag, — befinner sig min man? Och hon sade: på hans panna står det skrifvet, som enligt Guds beslut skall vederfaras honom; och när de tilldra-

gelser gått i fullbordan, som äro skrifna på hans änne, skall han nödvändigt komma hit; men du skall trösta dig öfver skilsmessan från honom genom ljufliga toner och strängaspel, tilldess Gud förenar oss med honom. Derföre stadnade jag qvar hos henne ända till denna stund, då Gud förenade mig med dig uti denna kyrka.

Då vände sig Hosn Marjam till honom och sade: o min herre Ala ed-Din, vill du antaga mig till din maka och bli som en make för mig? — O min herrskarinna, — svarade han, — jag är en Musulman, och du är en Christen, huru skulle då jag kunna gifta mig med dig? Men hon svarade: Gud förbjude, att jag skulle vara en otrogen! Nej, jag är en Musulmansk qvinna; i aderton år har jag hållit fast vid Islams lära och är oskyldig till det brottet att vara anhängare af någon lära, som strider deremot. — Då sade han till henne: o min herrskarinna, jag önskar att få komma tillbaka till mitt land igen. Hon svarade: vet, att jag på ditt änne sett i tydliga drag händelser, hvilkas uppfyllelse du måste erfara, och du skall vinna din önskan. Mottag derföre med glädje den underrättelsen, o Ala ed-Din, att dig blifvit född en son, som heter Aslân, som nu sitter på ditt säte i khalifens rådsal och vid denna tid uppnått aderton års ålder. Vet derjemte, att sanningen har kommit i dagen, att lögnen blifvit afslöjad, och att Herren borttagit sitt beskärms täckelse ifrån den, som stal khalifens egodelar; denne är Ahmad Kamâkim, mästertjufven och förrädaren, som nu sitter i fängelse, insperrad och belagd med kedjor. Vet dessutom, att jag är den, som sände till dig perlan och lagade så, att hon blef lagd i läderpåsen uti din bod; jag är också den, som sände till dig samma Frank, hvilken förde hit perlan och dig. Och vet, att denna man är förälskad i mig och önskar ega mig; men jag ville icke öfverlemna mig åt honom, och jag sade till honom: jag skall icke bevilja din anhållan, så framt du icke skaffar mig hit perlan och hennes egare. Jag lemnade honom hundrade pungar och sände honom bort förklädd som köpman, ehuru han var en sjöman. När man vidare stod beredd att döda dig, sedan de öfriga fyrtio fångarne blifvit huggna till döds, var det återigen jag, som sände den gamla qvinnan till dig. — Då sade Ala ed-Din: måtte Gud med allsköns välsignelse vedergälla dig för det, som du gjort mig! Hosn Marjam förnyade derefter sin bekännelse om att hon gått öfver till Islam, och när han blifvit öfvertygad om

sanningen i hennes ord, sade han till henne: gör mig bekant med denna perlas kraft och säg mig, hvarifrån hon kommit!

Hon svarade: denna perla är hemtad från en förtrollad skatt och eger fem krafter, hvilka skola komma oss till nytta, när vi behöfva dem. Min farmoder, modern till min fader, var en trollkunnig qvinna, som förstod att uppdaga hemligheter och upptäcka förborgade skatter, och från en sådan skatt kom denna perla i hennes ego. När jag vuxit upp och hunnit till fjorton års ålder, läste jag Evangelierna och andra böcker samt såg namnet Muhammed (Gud beskydde och bevare honom!) i de fyra böcker, som hette Mose Böcker, Evangelierna, Psalmerna och Furkân *); deraf trodde jag på Muhammed, och blef i mitt hjerta öfvertygad derom, att ingen skall i sanning dyrkas utom Gud (hvars namn vare upphöjdt!) och att menniskoslägtets Herre icke gillar någon annan tro än Islam. När min farmoder insjuknade skänkte hon mig denna perla och gjorde mig bekant med densammas fem krafter. Inan min farmoder dog, sade min fader till henne: pröfva din spådomskonst och se till, hurudant slutet på min lefnad skall bli och hvad som skall vederfaras mig. Då sade hon till honom: sannerligen säger jag, att du skall bli dödad af en fånge, som skall komma från Alexandria. Då svor min fader, att han skulle låta döda hvarenda fånge, som anlände från denna stad; han meddelade detta sitt löfte åt sin sjöhöfding och sade till honom: du skall angripa Musulmännens skepp; men hvar och en, som du finner vara ifrån Alexandria, skall du döda eller också föra honom till mig. Sjöhöfdingen efterkom denna befallning, tilldess han dödat så många Musulmän, som det finnes hår på hans hufvud. Min farmoder dog, och jag anställde ett prof med min magiska kunskap, emedan jag önskade veta, hvem som skulle bli min gemål. Då blef det mig uppenbaradt, att ingen annan skulle bli min man än just Ala ed-Din Abu-sh-Shamat, den Pålitlige och Trofaste; jag förvånades deröfver, men väntade, tilldess tiden var inne och jag råkade tillsammans med dig.

Ala ed-Din trädde i äktenskap med henne och sade till henne: jag önskar att återvända till mitt land igen. Hon svarade: om detta är förhållandet, så följ med mig! Hon lät honom följa sig och gömde honom

*) Korân.

i ett hemligt gemak i sitt palats, men begaf sig till sin fader, som sade till henne: o min dotter, jag plågas i dag af en obestämd ångest, sitt derföre ned hos mig, att jag måtte dricka vin i ditt sällskap. Hon satte sig ned, och han befallde in vin, hvaraf hon iskänkte och bjöd honom, tilldess han blef berusad, då hon lade något bendj i hans pokal, efter hvars tömmande han föll baklänges. Då begaf hon sig till Ala ed-Din, förde honom fram ur det hemliga gemaket och sade till honom: din fiende ligger magtlös, gör med honom hvad du vill, ty jag har berusat honom och försänkt honom i dvala medelst bendj! Ala ed-Din gick dit och fann honom liggande i dvala; genast band han konungens händer och lade honom i fjettrar, men gaf honom derefter motmedlet mot bendj, så att han kom till sans igen och såg Ala ed-Din sitta i rummet med hans dotter i sitt knä. Då sade han: o min dotter, kan du behandla mig på detta sätt? Hon svarade: om jag är din dotter, så omfatta Islams lära, ty detta har jag gjort! Sanningen har blifvit uppenbar för mig, och lögnen har jag öfvergifvit; jag har ödmjukat mig inför Gud, Herren öfver allt skapadt, och är fri från den synden att följa någon lära, som strider mot Islam i denna verlden och i den kommande. Om derföre du blir en Musulman, så skola vi omfatta dig med kärlek och hedersbetygelser; men i annan händelse skall det bli dig bättre att dö än att lefva. — Ala ed-Din förmanade honom likaledes på samma sätt. Men konungen vägrade och envisades, hvarföre Ala ed-Din blottade en dolk och genomskar hans strupe från den ena halsådern till den andra, antecknade på ett papper det, som hade tilldragit sig, och fäste detta papper på den dödades panna.

Derefter togo de med sig sådant, som var lätt att medföra, men hade högt värde, begåfvo sig ifrån palatset och skyndade till kyrkan. Der framtog hon perlan, lade sin hand på en af densammas afslipade sidor, på hvilken bilden af en soffa stod inristad, och gned mot ristningen, — då, si! en soffa genast stod framför henne. På soffan satte hon sig tillika med Ala ed-Din och hans hustru Zubejdeh samt yttrade: i kraft af de namn och talismaner samt hemlighetsfulla tecken, som finnas ristade på denna perla, befaller jag dig: lyft upp dig med oss, o soffa! Genast höjde sig soffan i luften med dem och förde dem till en dal, der det icke fanns ett grönt strå. Der vände hon de öfriga fyra sidorna af perlan upp

emot himmeln; men ned mot jorden vände hon den sida, der bilden af soffan var inristad, och soffan sänkte sig med dem ned mot jorden. Sedan vände hon uppåt en sida, på hvilken ett tält var afbildadt, gned afbildningen och sade: varde ett tält uppsatt i denna dal! I ögonblicket stod tältet der, och de togo plats under detsamma. Men dalen var en ödemark, der det fanns hvarken vextlighet eller vatten, och hon vände derföre fyra sidor af perlan mot himmeln, under det hon sade: genom kraften af Guds namn uppvexe träd på detta ställe, och rinne en stor flod fram utmed dem! Genast vexte träden upp, och utmed dem flöt en stor sorlande ström med rullande vågor; och de förrättade tvagningen i strömmens vatten samt åto och drucko. Konungadottern vände nu omkring de öfriga sidorna af perlan, tilldess hon kom till en, hvarpå bilden af ett dukadt bord var ristad, och sade: genom kraften af Guds namn befaller jag dig, bord, att duka dig! Och si! der stod framför dem ett bord, fullsatt med de läckraste rätter; de åto och drucko, fröjdade sig och voro glada.

Under tiden hade konungens son gått in i gemaket för att väcka sin fader och funnit honom död; men han såg likaledes det papper, som Ala ed-Din hade skrifvit, läste det och förstod dess innehåll. Derpå letade han efter sin syster, men kunde icke finna henne, utan begaf sig till den gamla qvinnan i kyrkan och frågade henne om systern; men hon svarade: sedan i går har jag icke sett henne. Han vände derföre tillbaka och skyndade till sina krigare, ropande åt dem: till häst, J riddersmän! Han berättade för dem allt, som hade händt, och de satte sig till häst samt skyndade efter de undanflydda, tilldess de kommo i närheten af tältet. Då vände Hosn Marjam sitt hufvud och blef varse, att ett moln af damm förtog utsigten åt trakten, men att, sedan detta moln stigit högt upp och bredt sig vida omkring, det skingrades och visade hennes broder och krigare, som ropade: hvart viljen J taga vägen, då vi äro efter er! Då sade jungfrun till Ala ed-Din: hurudan är din duglighet i krig och strid? Han svarade: jag förstår mig icke på krig och strid, icke på spjut och härnad. Genast framtog hon perlan och gned en sida deraf, som bar bilden af en häst och ryttare; och si! ur öknen kom der en ryttare, som svängde sitt svärd ibland de anryckande, tilldess han slagit och förjagat dem alla.

Derpå sade konungadottern till Ala ed-Din: vill du resa till Kairo eller till Alexandria? Han svarade: till Alexandria. De satte sig upp i sof-

fan, och sedan hon deröfver uttalat några magiska ord, förde soffan dem till Alexandria inom ett ögonblick; här lät Ala ed-Din dem undansticka sig i en grotta, men begaf sig sjelf till staden och medtog derifrån kläder, hvilka han iklädde dem. Han ledsagade dem derefter till sin bostad och begaf sig ut för att anskaffa matvaror åt dem, då, si! Mukaddam'en Ahmad Ed-Denef nalkades, nyligen anländ från Baghdad. Ala ed-Din blef honom varse på gatan, och han mötte honom med öppna armar, helsande och välkomnande honom; och Ahmad Ed-Denef gaf honom glada underrättelser om hans son Aslân samt berättade honom, att denne nu uppnått sitt tjugonde år, hvarefter Ala ed-Din meddelade Mukaddam'en allt, som händt honom, från det första till det sista, och förde honom till sin bostad. Men Ahmad Ed-Denef förvånades på det högsta öfver hvad han hörde. De stadnade i staden den närmast följande natten; men morgonen derefter sålde Ala ed-Din sin bod och lade det derför erhållna priset till sina öfriga penningar. Derefter lät Ahmad Ed-Denef honom veta, huraledes khalifen önskade hans närvarelse. Men Ala ed-Din svarade: jag reser till Kairo, för att helsa på min fader, min moder och de öfriga medlemmarne af mitt hus. De satte sig följaktligen alla upp uti soffan och begåfvo sig till den lycksaliga staden Kairo, der de stego ned på gatan Darb el-Asfar emedan Ala ed-Dins fader hade sitt hus i denna del af staden. Han bultade på porten till huset, och hans moder sade: hvem bultar på porten, sedan vi förlorat den älskade? Han svarade: jag är Ala ed-Din. När hans anhöriga hörde detta, kommo de ut och omfamnade honom. Då lät han sina bägge hustrur och alla de skatter, som han hade med sig, föras in uti huset, dit han sjelf likaledes inträdde, åtföljd af Ahmad Ed-Denef; der stadnade de uti tre dagar; men efter dessas förlopp önskade han begifva sig till Baghdad. Hans fader sade till honom: o min son, stadna qvar hos mig! Men han svarade: jag kan icke uthärda med att vara skiljd ifrån min son Aslân. Han lät derföre sin fader och sin moder följa med, och de reste alla till Baghdad.

Efter ankomsten dit begaf sig Ahmad Ed-Denef till khalifen och meddelade honom de glada tidenderna om att Ala ed-Din kommit. Så snart khalifen fått höra detta, gick han honom till mötes, åtföljd af hans son Aslân, och de möttes samt omfamnade hvarandra. Derpå befallde khali-

fen, att man skulle hemta Ahmad Kamâkim, mästertjufven, och när denne kommit inför honom, sade khalifen: o Ala ed-Din, utkräf hämd på din vedersakare! Då drog Ala ed-Din sitt svärd, gaf Ahmad Kamâkim ett hugg och skiljde hans hufvud från kroppen. Sedan lät khalifen anställa ett präktigt gästabud för Ala ed-Din, efter det han låtit kalla kadi'n och *vittnena*, samt uppläste Ala ed-Dins äktenskapskontrakt med Hosn Marjâm. Han utnämnde likaledes Ala ed-Dins son Aslân till Raïs es-Sittîn och skänkte dem bägge dyrbara hedersklädningar, och de tillbragte det angenämaste lif, tilldess de blefvo hemsökta af honom, som gör en ända på all glädje och skiljer vänner åt.

Tredje Bandets Innehåll.

